

146406

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ

H.1264-1273 (M.1847-1857)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Ahmet AKSİN

HAZIRLAYAN
Serhat ŞARA

ELAZIĞ – 2004

TC.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ

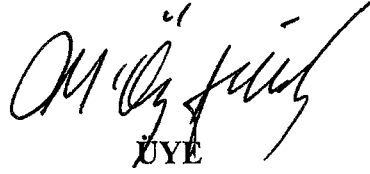
H.1264-1273 / M.1847-1857

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez 12 / 07 / 2004 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

DANIŞMAN

Doç. Dr. Ahmet AKSIN

ÜYE

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK

ÜYE

Doç. Dr. Ali YILDIRIM

Yukarıdaki jüri üyelerinin imzaları tasdik olunur

Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Orhan Kılıç

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

8 Numaralı Eğin Şer'iyeye Sicili

Serhat ŞARA

Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Bölümü

2004, Sayfa: 322

Hazırlamış olduğumuz 8 Numaralı Eğin Şer'iyeye Sicili H. 1264-1273 (M. 1847-1857) yılları arasındaki belgeleri kapsamaktadır. Bu dönemde Eğin, Harput Eyaleti'ne tabi bir Kaza'dır.

Bu çalışmamızda Kadılık ve Şer'iyeye Sicilleri hakkında bilgi verdikten sonra belgelerin özetini ve transkripsiyonlarını verdik. En son kısımda ise kısaca değerlendirmesini yaptık.

Anahtar Kelimeler: Harput, Eğin, Şer'iyeye Sicilleri

SUMMARY**Masters Thesis****Eğın Sharia Records No 8****Serhat ŞARA****Fırat Universty****The Institue of Social Sciences****Section of History****2004, Page: 322**

This document is about 8 Number Eğın Sharia Records and it contains the documents between 1264-1273 Hegira and 1847-1857 Christian era. In that age Eğın when connected to Harput State.

In this study we gave some information about Kadı and Şer'ıyye Sicils and we summaried the documents and than gave the transcriptions. And at last we made a short evaluation of the subjects.

Key Words: Harput, Eğın, Şer'ıyye Sicilleri

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
SUMMARY	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR	VI

GİRİŞ

KADILIK KURUMU

I- ESKİ TÜRKLERDE VE İSLAM DEVLETLERİNDE ADALET ANLAYIŞI	1
II-OSMANLILAR'DA KADI VE KADILIK MÜESSESESİ	2
III-KAZA VE KADI'LAR.....	4
1-Kadıların Tayini	6
2-Kadıların Görevleri	7
3-Yargılamaların Yapılışı.....	9
IV-OSMANLI DEVLETİNDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ.....	10
1-Mahkemelerde Kadılar'a Yardımcı Olan Görevliler	11
2-Kadı'ya Mülkî Görevinde Yardımcı Olan Diğer Görevliler	12

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ

I- ŞER'İYYE SİCİLLERİ	15
II- EĞİN ŞER'İYYE SİCİLLERİ	22

İKİNCİ BÖLÜM

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ

I- 8 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNİN GENEL DURUMU	24
II- 8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN TÜRÜNE GÖRE FİHRİSTİ	25
III- BELGELERİN ÖZETLERİ	32
IV- METİN TRANSKRİPSİYONU	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I-EĞİN TARİHİ VE DÖNEM HAKKINDA BİLGİ	312
II-EĞİN'İN İDARİ YAPISI	313
1-1847-1857 Yılları Arasındaki Köy İsimleri.....	314
III-EĞİN'İN FİZİKİ YAPISI.....	315
1-1847-1857 Yılları Arasında Eğin'in Mahalleleri.....	316
2-1847-1857 Yılları Arasında Eğin'in Camileri	316
IV- EĞİN'DE SOSYAL YAPI.....	317
SONUÇ	320
BİBLİYOGRAFYA	321
ÖZGEÇMİŞ.....	323

ÖNSÖZ

Arşivlerin milletlerin idari, hukuki, sosyal, siyasi, askeri ve kültürel hayatlarındaki yeri ve önemi çok büyüktür. Arşivler bir toplumun geçmişini yeniden inşa etmenin temel yapı taşlarıdır. Devletimiz, tarihin sayılı devletlerinden biri olduğu için arşivlerimiz de, günümüze intikal eden arşivlerin en zengin olanları arasındadır.

Osmanlı arşivinde, Osmanlı Devleti'nden günümüze intikal eden yüz elli milyonu aşkın arşiv malzemesi bulunmaktadır. Bunun çok az bir kısmı devletin kuruluşundan XVI. yy. ortalarına kadar olan döneme aittir ve Kanuni döneminden itibaren artış göstermektedir.

Osmanlı tarih araştırmaları açısından birinci elden kaynak olmalarından dolayı Şer'iyeye Sicilleri önem kazanmıştır. İçeriklerindeki idari, askeri, siyasi ve sosyal nitelikli belgelerden dolayı ait oldukları kazalara dair bir çok bilgiyi ihtiva etmektedirler. Şer'iyeye Sicillerinin kaynak olarak kullanıldığı araştırmalarla Türk tarihinin önemli bir bölümünü oluşturan Osmanlı Tarihi'nin ve özellikle de bu dönem şehir tarihlerinin aydınlatılması kolaylaşmıştır.

Biz de tezimize konu edindiğimiz 8 Numaralı Eğin Şer'iyeye Sicili'nin ihtiva ettiği yaklaşık on yıllık zaman dilimine ait belgelere dayanarak bu dönemde Eğin kazası hakkında bir takım tespitlerde bulunmaya çalıştık.

Çalışmamız çeşitli bölümlere ayrılmaktadır. Giriş bölümünde kadılık kurumu, mahkemeler ve görevlileri hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde ise, Şer'iyeye Sicili'nin tanımı ve muhtevası hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca 8 Numaralı Sicili'nin genel bir tanıtımı yapıldıktan sonra 8 Numaralı Eğin Şer'iyeye Sicili'nde bulunan 310 belgenin özeti verilmiştir. İkinci bölümde ise belgenin transkripsiyonu verilmiştir. Belgelerde çeşitli sebeplerle okunamayan yerler veya belgeler belirtilmiştir. Bu bölümde terekelerde yazılan eşyaların sağ üst köşesindeki rakamlar o eşyadan kaç adet olduğunu göstermektedir.

Son bölüm olan değerlendirme bölümünü ise, birkaç başlık halinde ele aldık. İlk olarak Eğin'in yeri, tarihi ve bu dönemi hakkında bilgi verdik. Bu bölümün diğer başlıklarında Eğin'in idari, fiziki ve sosyal yapıları hakkında açıklamalar mevcuttur. Çalışmanın son bölümlerini ise sonuç ve bibliyografya oluşturmaktadır.

Yüksek lisans eğitimimin başlamasında ve bu çalışmanın gerçekleşmesinde bana yardımcı ve destek olan hocam Sayın Doç. Dr. Ahmet AKSİN'a, yardım ve desteğini esirgemeyen eşime ve arkadaşım Salih AKYEL'e teşekkürü bir borç bilmekteyim.

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
B.	: Belge Numarası
C.	: Cilt
K.	: Karye
Mah.	: Mahalle
Nah.	: Nahiye
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
Yay.	: Yayın
TTK.	: Türk Tarih Kurumu

GİRİŞ

KADILIK KURUMU

I- ESKİ TÜRKLER VE İSLAM DEVLETLERİ'NDE ADALET ANLAYIŞI

Tarihin ilk dönemlerinden itibaren insanlar ortak yaşam biçimine geçmeğe ve insan toplulukları halinde bir araya gelip bir yönetim biçimi altında toplanmaya başlamışlardır. Aralarında bir araya gelen bu insan toplulukları kendi aralarındaki ilişkilerde, çevrede bulunan diğer guruplarla olan münasebetlerde bir düzene ve intizama ihtiyaç duymuşlar ve tarihin akışı içerisinde yönetim birimlerinin ortaya çıkmasına neden olmuşlardır.

Bu çerçeve içerisinde Türk gurupları içerisinde de devletleşme olacağı aşıkardır. Türk guruplarının kendi aralarındaki bu devletleşme ve buna paralel olarak oluşturulan kurumlaşma tekamül ederek daha sonraki Türk devletlerine de intikal etmiştir.

Adaletle bu kadar önem veren anlayış sistemi ile kurulmuş olan Osmanlı Devleti'nin adlî teşkilatı hakkında son yıllarda birçok çalışma yapılmış ve bu sistemin yapısı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Osmanlı Devleti bir Türk Devleti olduğu gibi aynı zamanda bir İslam Devleti de olduğundan kendisinden önceki İslam Devletleri'nin adlî yapısına ait olan unsurları da kendi yapısına dahil etmiştir.

İslamiyet'in; "Fıkıh" olarak adlandırılan ve ibadet, sosyal kurallar, toplum düzeni vb. hususlardaki kurallar düzeninin bileşkesi olarak görülen düzenlemeler İslam Devletleri'nde önemli bir yere sahiptir. İslamiyet'in getirdiği dinî ve sosyal düzenleme içinde, Kur'an-ı Kerim ve Sünnet'e dayanan, bunların yanında İcma ve Kıyas ile sistemleştirilen ve genel kullanım ile "Şeriat" adı verilen Fıkıh, Osmanlı Devleti'nde hukukun temel başvuru ve uygulama dayanağı olmuştur¹.

¹-Neşet ÇAĞATAY; "İslam Hukukunun Ana Hatları ve Osmanlılar'ın Bunun Bazı Kurallarını Değişik Uygulamaları", *Belleten*, C.:51, S.:200, Ankara-1987, s.:625, Şinasi ALTUNDAĞ; 'Osmanlılar'da Kadılar'ın Salahiyet ve Vazifeleri Hakkında", VI. Türk Tarih Kongresi III. Seksiyon, Ankara-1967, s.:342-4

İslam Fıkıhçıları yerine göre “*örf ve geleneği*” bir hukuk kaynağı olarak kullanmışlardır. “Hanefilerce ve Malikilerce nass bulunmadığı hallerde asıl olarak kabul edilen örf, toplumların sürekli olarak başvurdukları, işlerin düzgün gitmesini sağlayan bir hukukî kural çıkarma kaynağıdır. Örf genellikle fıkıh usulüne dahil sayılmıştır.

Hanefi ve Maliki bilginleri “*sahih örf ile sabit olan şey, şer’î bir delil ile sabit olmuş gibidir*” derler. Örfü hüküm çıkarmak için bir delil olarak alan bilginler onun, kitap ve sünnette hüküm bulunmayan yerlerde geçerli olduğunu kabul ederler. İslam hukukçuları genellikle sultanlara, şeriatın açıkça tersini emretmediği alanlarda “*örf ve adetlerde mevcut bulunduğu*” ve “*amme çıkarlarının icab ettirdiği*” gibi mucib sebeplerle, kanun ve nizam koyma yetkisini tanımışlardır. Bu hususta fakihler “*devletçe teb’a üzerindeki tasarruflar âmme çıkarını gerektiriyorsa, şeri’atça da sahih ve muteberdir*” demişlerdir.”²

II- OSMANLILAR'DA KADI VE KADILIK MÜESSESESİ

Osmanlı Türk toplumunun temelini, 1071'den bu yana, Türkleşen Anadolu Coğrafyası, İslam Dini, Türk örfü ve Anadolu Türkü teşkil etmektedir. Yapılan ilmî araştırmalar sonucunda Osmanlı Devleti'nin vaktiyle Anadolu Selçuklu Devleti'ni, Danişmendliler'i Anadolu Beylikleri'ni de kuran, Anadolu Türklüğünün XIII.-XIV. asırlardaki siyasî ve ictimâî tekamülünden doğan yeni bir sentez, yeni bir terkip olduğu ortaya konmuştur. Osmanlı Devleti XIV. yüzyılda Selçuklular'dan sivil ve askerî teşkilatın ve adliyenin en önemli unsurlarını devralmıştır. Bu, kısmen İlhaniler'in, kısmen Mısır Memlukları'nın, dolayısıyla Türkler'in etkisiyle gelişmiştir³.

Adalet alanında bazı yeni düzenlemelerde bulunan “Osmanlılar, çağına göre oldukça süratli işleyen bir adlî teşkilat kurdular. Osmanlı literatüründe, *gecikmiş adalet zulüm kabul edilir.*”⁴

“İslamî kanunların tatbiki kadılara tevdi edilmiştir. Kadılar esas itibariyle dinî mevzuatı temsil ettiklerinden, örfî kanunlar da bunlara dayandığından, hiç olmazsa,

²-N. ÇAĞATAY; “İslam Hukukunun Ana Hatları ve Osmanlılar'ın Bunun Bazı Kurallarını Değişik Uygulamaları”, *Bellekten*, C.:51, S.:200, Ankara-1987, s.:629-30

³-Bahaeddin YEDİYILDIZ; “Osmanlılar'ın Kuruluş ve Yükselişinde Rol Oynayan Müesseseler”, *Millî Kültür*, S.:41, Ağustos 1983, Ankara, s.:42

⁴-Mehmet Ali ÜNAL; “Fetih, Fatih ve Gençlik”, *Tarihçi Gözüyle Olaylar ve Türkiye*, Isparta-1988, s.:76-7

bunlara aykırı olmaması gerektiğinden, bütün bu mevzuatın tatbikat, icra ve kontrolü kadınlara tevdi edilmiştir. Çünkü, devlet bünyesi esas itibariyle teokratik bir bünyedir.

Kadınlarda ilk başlangıç fevkalade idi. Bunlar ahlak-ı hamide sahibi, her türlü şaibeden berî, devrinin ilmiyle en iyi şekilde teçhiz edilmiş olgun ve seçkin kimselerdi. Verdikleri hükümleri İslamî kaynaklardan bizzat istihraç etmek yetkisine haiz idiler; fakat sonraları bu yetkilerini kaybettiler. Şeri'atın kanun ve emirlerini kendi başlarına tahlil ederek, bir hüküm vermekten alıkonuldular. İslamiyet'in ilk asırlarından gelen ve "İmam" mertebesini haiz bulunan fukahanın vermiş oldukları hükümlere bağlı kalmaları usulü kabul edildi."⁵

"Kuruluş devrinden itibaren Osmanlı Padişahları bir bölgeye başlıca iki yönetici yollamışlardır. Bunlardan bir, yürütme kuvvetini temsil eden Bey (Beylerbeyi-Sancakbeyi) diğeri de yargı kuvvetini temsil eden Kadı'dır. Bey, Kadı'nın hükmü olmadan hiç kimseyi cezalandıramadığı gibi, Kadı da beyin kuvvetine dayanmadan hükmünü uygulayamamaktadır. Kadı hükümlerinde bağımsızdı ve doğrudan doğruya padişah'tan emir alır, ona arzda bulunabilirdi. Osmanlılar, taşra yönetiminde bu "kuvvetler ayırımı" nı, âdil bir yönetimin temeli saymışlardır. Bu anlayışa uygun olarak Osmanlı ülkesi, bir yandan "Beylerbeyilik(Eyalet)" ve "Sancak(Liva)" diye "askerî-idarî" birimlere ayrılırken aynı zamanda bu ayırımı tâbi topraklar üzerinde "Kaza" denilen "Şer'î-idarî" birimler yer almıştır."⁶

"İlk Osmanlı sivil idare taksimatı **Kadılıklar** şeklindedir; Sancak, tamamıyla askerî bir teşkilat kademesi olup, rejim bu haliyle, Selçuklu Sultanlığı'nın divan dairesine giren yerlerde tatbik edilen sistemin aynıydı."⁷

"İslam Devletleri'nde bütün hükümet müesseselerinin işleyişine yön veren prensipler tamamıyla şeri'at esaslarına uygun sayıldığı veya ona uydurulmaya çalışıldığı için, Osmanlı sultanı ve divanının yegane merci sayıldığı başşehirin dışında olan kazaî-

⁵-Şinasi ALTUNDAĞ; "Osmanlılar'da Kadınlara'nın Salahiyet ve Vazifeleri Hakkında", VI. Türk Tarih Kongresi III. Seksiyon, Ankara-1967, s.:344-5.

⁶-Yaşar YÜCEL; "Osmanlı İmparatorluğu'nda Desantralizasyona(Adem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler", *Belleten*, C.:38, S.:152, Ekim-1974, Ankara, s.:665, Ayrıca bkz., Yaşar YÜCEL; "XVI.-XVII. Yüzyılda Osmanlı İdarî Yapısında Taşra Ümerasının Yerine Dair Düşünceler", *Belleten*, C.:41, S.:163, Temmuz-1977, Ankara, s.: 495, İsmet MİROĞLU; *Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası*, Ankara-1990, s.:23.

⁷-Mustafa AKDAĞ; *Türkiye'nin İktisadî ve İctimaî Tarihi*, I. Cilt, İstanbul-1995, s.:227.

idarî bölgelerde, halkın hükümetle münasebetlerini tanzim bakımından kadılar baş otorite kabul edilmişlerdir. Bu vaziyet, kadılık mansıbının hükümdar tarafından şahsen tevcih olunması lazım geldiği hakkındaki umumî kaidenin sahiplerini de izah etmektedir.

... Osmanlı'da halkın idaresini "*kaza*" dediğimiz tek bir adlî-idarî dairede sağlamakta olan ve doğrudan doğruya divana bağlı bulunan bir "*hükümet müesseseleri*" birliği esas düzeni teşkil etmektedir."⁸

III-KAZA VE KADILAR

"Kazâ, sözlükte kesmek ve ayırmak manasına gelir Hukukta ise hüküm ve hakimlik manalarını ifade eder. Bundan türeyen Kadı'nın terim olarak manası da şöyledir: İnsanlar arasında meydana gelen da'va va niza'ları şer'î hükümlere uygun olarak karara bağlamak için devletin en yüksek icra makamı (Sultanlar) tarafından tayin edilen görevli şahsa "*kadı, hâkim veya hâkimü's-şer'*" denilir. Osmanlı adliye teşkilatının temel taşı olan kadılar, buldukları yerin hem hakimi hem belediye başkanı, hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı."⁹

Kadılar Osmanlı Adliye teşkilatının temel taşı olduğundan kadılarda aşağıdaki vasıf ve şartların bulunması gereklidir;

- 1-Kadılar reşid (akil-baliğ) ve hür olmalıdır.
- 2-Müslüman ve âdil olmalı.
- 3-Hukukî ehliyet ve muamele kabiliyetine sahip olmalı.
- 4-Bitaraf olmalı.
- 5-Nesebi sahih olmalı.
- 6-Yeterli derecede hukukî bilgi sahibi olmalı.
- 7-Erkek olmalı.
- 8-Kör olmamalı.
- 9-Sağır ve dilsiz olmamalı.

⁸-M. AKDAĞ; *Türkiye'nin İktisadî ve İctimaî Tarihi*, I. Cilt, İstanbul-1995, s.:320-1.

⁹-Ahmet AĞÜNDÜZ; *Şer'iyeye Sicilleri*, I. Cilt, İstanbul-1988, s.:68, Ebulula MARDİN; "Kadı" Maddesi, İ. A., VI. Cilt İstanbul-1967, s.:42.

10-Fasik yani günahkar olmamalı¹⁰.

“Kadı'nın tayininde olduğu gibi azlinde de şu sebepler rol oynar;

1-Aklını ve temyiz kabiliyetini kaybetmesi.

2-Kör, sağır ve dilsiz olması.

3-Görevinde irtikap yoluna sapması veya kanunu ihlal etmesi.

4-İmanını kaybetmesi.

5-Yolsuzluğunun anlaşılması.

6-Bilgisizliği anlaşılır veya bizzat kendi açıklarsa dünyevî otorite onu azledebilir.

İmam veya onun adına yetkili amirlerce atanmayan Kadı'nın görevine başlaması imkansızdır.”¹¹

Kadılar'ın uyması gereken bazı kurallar vardır. Bunlar şunlardır;

“1-Kadı, yargılama meclisinde; alış-veriş, taraflardan biri veya bir başkasıyla şakalaşma gibi mahkemenin vakarını zedeleyecek fiil ve hareketlerden şiddetle kaçınacaktır. Bu sebeple elbisesini, kapıcısını, oturacağı yeri ve benzeri işleri adaletin vakarını zedelemeyecek şekilde tanzim etmelidir.

2-Kadı, iki taraftan hiçbirinin hediyesini kabul etmemelidir.

3-Kadı, hasımlar arasında din, dil ve renk farkı gözetmeksizin, adalet ve hakkaniyetle karar vermelidir. Taraflardan biri eşraftan diğeri avamdan, biri küçük diğeri büyük, biri Müslüman ve diğeri gayr-ı müslim olsa bile, yargılama esnasında tarafları oturtmak, taraflara bakmak ve söz söylemek gibi bütün muamelelerinde tam bir eşitlik içinde hareket edecektir.

4-Kadı, icra makamının başı olan sultanın(ululemrin) vekilidir. Bu sebeple müvekkilinin kamu yararı amacıyla koyduğu kayıt ve sınırlamalara riayet edecektir.

¹⁰-İlber ORTAYLI; *Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara-1994, s.:9, Ebulula MARDİN; “Kadı” Maddesi, İ. A., VI. Cilt İstanbul-1967, s.:43-4, Ahmet AĞGÜNDÜZ; *Şer’iyye Sicilleri, I. Cilt*, İstanbul-1988, s.:70, Ali Hikmet BERKİ; *Büyük Türk Hükümdarı Sultan Mehmed Han ve Adalet Hayatı*, İstanbul-1953, s.:37, 43-4.

¹¹-İlber ORTAYLI; *Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara-1994, s.:10.

5-Kadı, lehine şahitlikleri caiz olmayan hısımları lehinde karar veremez. Yani usulü, fūrû, karısı dava konusu malda ortağı, hizmetlisi ve maişetini temin ettiği şahıslar lehinde karar veremez.

6-Kadı, davaları görürken kronolojik olarak sıraya riayet etmelidir. Ancak sonradan gelen bir davanın acilen çözümlenmesinde âmme maslahatı görülürse, onu takdim edebilir.

7-Kadı, ihtiyaç duyduğunda ehliyetli şahıslardan hukukî mutalaa ve fetva isteyebilir.

8-Kadı, üzüntülü, kederli, aşırı sevinçli, aç, susuz, aşırı tok ve sıhhatli düşünmeye mani olacak benzer hallerdeyken zihni karışık olarak karar vermeye kalkışmamalıdır.”¹²

“9-Kadı, taraflara ve şahitlere telkinde bulunamaz. Yalnız noksan ve müphem olan cihetleri istizah eder.

10-Kadı, tettebbu ve tetkikatda bulunmakla beraber, işleri uzatmayıp kısa bir müddette intac etmelidir.”¹³

1-Kadıların Tayini

“Osmanlı Devleti'nde kadıları yetiştiren kaynak, medreselerdi. Medreseleri bitiren yani icâzet alanlar icâzet alışı sırasına göre “*matlab defteri*” denilen deftere yazılırlar ve bunlara “*mülazim*” denilirdi. Mülazimler eğer “*kazâ(yargı)*” mesleğini seçerlerse en küçük idarî birlikten başlamak şartıyla kadı olarak tayin edilirdi.”¹⁴

“XIV. asırdan XVI. asrın ortalarına kadar bütün kadıları tayin yetkisi Rumeli ve Anadolu Kazaskerlerine aitti. XVI. asrın ikinci yarısından sonra “*mevali*” denilen büyük kadıların tayin yetkisi Şeyhülislamılarına verildi, diğer kadıların tayin yetkisi ise yine Kazaskerlere bırakıldı. Kazaskerler kendi yetkileri altında bulunan kadılıkların tayini için “*akdiye defteri(kadılar defteri)*” veya “*rûznamçe*” denen hususi bir defter

¹²-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:70-1.

¹³-A. H. BERKİ; Büyük Türk Hükümdarı Sultan Mehmed Han ve Adalet Hayatı, İstanbul-1953, s.:44-6, E. MARDİN; a.g.ma., s.:44.

¹⁴-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:68, İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI;Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, Ankara-1988, s.:87.

tutuyorlardı. Sonradan bütün ilmiye sınıfındaki tayin değişikliklerinin kaydedildiği “*tarik defterleri*” tutulmaya başlandı.”¹⁵

Kadılar padişah beratı ile tayin edilmekteydi. İlmiye mesleğine mensup olanların tayin yetkisi gibi azl ve nakil işlemleri de Anadolu ve Rumeli Kazaskerlikleri dairelerinde görülürdü. Kadı mesleğe girmek için mutlaka bu dairelerden birine girmeliydi. Bir kadı bu dairelere kaydolup ruzname defterine kaydolmamışsa elindeki berat iptal edilirdi¹⁶.

2-Kadıların Görevleri

Merkez tarafından taşra idaresine gönderilen iki idareciden biri olan kadı, geniş bir idare alanına sahipti. Kadıların görevleri şu şekilde belirtilebilir:

“1-Kadılar her şeyden önce buldukları bölgelerdeki halkın hukuk ve cezaya taalluk eden işlerine bakarlardı. Bu tip davalarda şahidler dinlenir ve yeterli vesikalar toplanarak bir karara varılırdı. Kararlar, tarih sırasına göre zabıtlar halinde yazılır ve mahkemede hazır bulunanlar, “*Şuhûdu'l-hâl*” başlığı altında isimleriyle yazılırlardı.

2-Kadılar, buldukları bölgede velâyet-i âmme sıfatını haiz olduklarından âmme hukukunu korumak da bunların vazifesiydi. Bu sebeple vakfiyelerin tanzim, tescil ve vazifelerin tayini de bunlara düşerdi. Bölgelerinde âmme hizmeti görenlerle ilgili yazışmalar da kadılar tarafından yapılırdı.

3-Kazalara kadar yayılmış bulunan kadıların daha küçük yerleşim bölgelerindeki işleri takip etmek üzere Nâib tayin etme selâhiyetleri de bulduğundan bölgelerinin en ücra köşelerine kadar cereyan eden bütün hadiselerden nâibleri vasıtasıyla haberdar olur, hususi ve âmme hukukuyla alakalı meseleleri sicillerine kaydederlerdi.

4-İslam Hukukunun muamelat kısmına taalluk eden ve bugün noterlerce ifa edilen her türlü kefalet, vekalet, mukavele ve borçlanma gibi akitler de kadılar tarafından yerine getirilir ve bunlar da sicillere işlenirdi.

¹⁵-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:69, İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI;Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, Ankara-1988, s.:87-8.

¹⁶-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:13.

- 5-Yine İslam hukukunun mirasa taalluk eden feraiz meseleleri de kadı ve naibleri tarafından neticelendirilirdi. Bu nevi muamelelerde sicillere işlenirdi.
- 6-Aile hukukunun tanzim ve takipçisi de kadılardı. Nikahlar, kadı veya naibi huzurunda kıyılır veya bunların yazılı olarak verdikleri “*İzinname*”lerle imamlar tarafından bu hizmet yerine getirilirdi.
- 7-Kadılar, buldukları bölgelerdeki bütün vakıf, mukataa ve tımarın da murakıbi idiler. Buralarda meydana gelen yolsuzluklar hakkında karar verirler ve gerektiğinde de Divân-ı Hümâyûn'a arz-ı halde bulunurlardı.
- 8-Merkezden yazılan idarî, iktisadî hatta askerî yazılar birer sureti de beylerle birlikte kadılara da gönderilirdi. Kadılar da bunları sicillerine kaydederlerdi.
- 9-Ordu-yı Hümâyûn'un seferde bulunduğu bölgenin kadıları da orduyla birlikte sefer görevi alırdı. Menzillerin tanzimi, sefer kaçaklarının tedibi, ordunun iâşe ve mühimmatının, takviyesi kadı ve naiplerine aitti. Bu hususlarda ihmali görülen kadılar muaheze edilirdi.
- 10-Bölge asayişinin temini hususu da beylerbeyi ve Sancakbeyi ile birlikte kadıya aitti. Emniyet kuvvetlerince yakalanan eşkıyalar kadıya getirilir ve kadı tarafından hüküm verilerek gereği yerine getirilirdi. Kadı sicilleri bu tip vukuatı da muhtevi bulunmaktadır.
- 11-Kadıların çok önemli bir vazifeleri de bugünkü belediye hizmetlerini görmüş olmalarıdır. Osmanlı'da 1272/1855 tarihine kadar devam eden bu hizmette kadılar, bilhassa narhların (el-es'ar)tespiti, esnafın teftişi, ihtikar ve iddiharın önlenmesi hususunda önemli vazifeler ifade etmişlerdir. Bu sebeple kadı sicilleri arasında yer yer narh tespitlerine rastladığımız gibi, bazı sicillerin de tamamen narh defteri olarak tutulmuş olduğunu görmekteyiz.
- 12-Osmanlıda Esnaf teşekkülü olan loncalar kurulmaya başladıktan sonra, her meslekteki esnaf loncasının başında bir “*Esnaf Şeyhi*” bulunurdu. Bu şeyh de esnafın arzusu istikametinde kadı tarafından tayin edilirdi.
- 13-Osmanlı'da seyfiyyeden birinin yaptığı sû-i istimalleri teftiş etmek üzere zaman zaman ilmiye ricalinin tayin edildiğini görmekteyiz. Bu rical arasında ise daha çok kadılar bu hizmette görevlendirilirdi. Böylece Kadının, Beylerbeyi ve Sancakbeyi'ni teftiş ettiği görülmektedir.

14-Kadınların ifa ettikleri ehemmiyetli bir vazife de arazi ve emlak alım satım işleriyle meşgul olmalarıdır. Bu muameleden “Resm-i Tapu” adıyla bir de vergi alınır ve muamele zabıt tarzında Kadı Sicilleri'ne kaydedilirdi.

15-Kadınlar buldukları bölgede devletin en emin unsurları olduğundan, merkezden yazılan; fermanlar, hatt-ı hümayunlar, beratlar ve muhtelif yasaklar (tütün ve içki yasağı gibi) da doğrudan doğruya kadıya bildirilirdi. Kadı da hem bunların gereğini yerine getirir hem de birer suretini sicile geçirirdi.

16-Kadınlar-buldukları bölgede ilmiyenin en önde gelen simaları olmakla beraber, bazı meselelerde ifta makamından fetvalar sorarlar ve ona göre mahkemede hükmederlerdi. Kadı sicillerinde bu nevi fetvalar da yer almaktadırlar.

17-Kadınlar, buldukları bölgenin en önde gelen simalarından oldukları ve seyfiyye mensuplarından daha çok halkla haşır-neşir olduklarından yangın, zelzele, fazla kış, kuraklık, Ramazan ve bayramların ilanı “Ru`yet-i Hilal” gibi mevzularla da tabii olarak alakalanıyorlardı. Bu sebeple kadı sicillerinde bu nevi mevzular da yer almışlardır.”¹⁷

3-Yargılamaların Yapılışı

“Kadı taraflar arasında yapacağı yargılamayı alenen icra eder Herkes yargılamayı dinleyebilir. Ancak karardan önce ne şekilde karar vereceğini ifşa etmez. Yargılama esnasında önce davacının iddiasını takrir ettirir. Sonra davalıyı sorgulamaya çeker. Onun varsa itiraz, def'i ve karşı davalarını dinler. Davalı, davacının iddiasını ikrar ederse, hâkim onu ikrarı ile ilzam eder; inkar ederse hâkim davacıdan delil (beyyine) ister. Davacı, beyyine ile iddiasını ispat ettiği takdirde, âkim davacının şahitlerini gizli ve açık tezkiye ettirdikten ve şahadetleri makbul şahıslar oldukları ortaya çıktıktan sonra davalı aleyhinde kararını verir. Davacı beyyine ile iddiasını ispat edemezse, davalıya yemin teklif ettirebilir. Davalı yemin ederse veya davacı yemin teklifi

¹⁷-Cahid BALTACI; “Şer'iyye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi”, *Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu*, İstanbul-1985, s.:127-130, Ayrıca bkz. İbrahim YILMAZÇELİK; 392 Numaralı Harput Şer'iyye Sicili, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara-1987, s.:XXV-XXVI, Mustafa AKDAĞ; *Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi*, II. Cilt, İstanbul-1995, s.:70-73, Rifat ÖZDEMİR; *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Ankara-1986, s.:185, Yaşar YÜCEL; “Osmanlı İmparatorluğu'nda Desantralizasyona (Adem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler”, *Belleten*, C.:38, S.:152, Ekim-1974, Ankara, s.:667-8.

talebinde bulunmazsa hâkim davacıyı davalıyla olan nizâ'ından men eder. Davalı yeminden kaçınırsa (nükul ederse), hâkim yeminden kaçınması sebebiyle aleyhine karar verir. Bütün bu safhalardan sonra hüküm verilen kararı veya tutulan zabtı bir ilam veya hüccet şeklinde tanzim eder ve taraflara verir. Hükmün sebep ve şartları tamamsa hâkimin kararı tehir etmesi caiz değildir. Kadı'nın verdiği karara “kazâ” veya “hüküm” denmektedir.”¹⁸

“İslam hukukuna göre “mahkeme sadece bir hâkimden kurulacaktır.” Yargının bir hakimler kurulunca yerine getirilmesi yasaktır. Bu “monist” kural İslam yargılama usulünün temelidir ve Sünnî mezhebinin bütün okullarınca kabul edilmiştir.

Mahkemede diğer fukahanın ve dinleyicilerin hazır bulunması temel prensiptir. İslam hukukçularının genel kanısına göre açıkta cereyan etmeyen duruşma şaibelidir. Bu nedenle kadı, hatta “meşveret” fonksiyonunu bile ilgili kişilerle örneğin evinde yerine getiremez.

Kadı aslında kendisine müracaat eden ve aralarında münazaa olanlara hakemlik eden kimsedir. İcra ve infaz kudreti olmadan kanuna(şeri'at) göre hükmeden kişidir. Bu nedenlerle kararlarını yalnız olarak vermesi gerekir.

Kadı duruşma için istediği günleri seçer. Kadı kadınlar için ayrı bir gün tayin eder veya onları erkeklerden önce mahkemeye alır.”¹⁹

IV-OSMANLI DEVLETİ'NDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ

Genel olarak bütün Ortaçağ devletlerinin esas yapısını oluşturan dinî yapı nedeniyle Osmanlı Devleti de kuruluşunun ilk anlarından itibaren “İslamî Kazâ” sistemini benimsemiştir. Osman Bey beyliği teşkilatlandırırken ilk iş olarak kadı tayin etmiştir. Tespit edilebildiğine göre tayin ettiği ilk kadı Tursun Fakih idi. İlk dönemlerde Osmanlı kadıları Anadolu, Mısır, Suriye, İran ve Irak gibi İslam ülkelerindeki alim ve kadılardan seçilmiştir²⁰.

“Mahkeme şer'î hukuk sahasına giren her iş ile uğraşır, yani medenî, ticarî ve cinaî davaları görüp, hükme bağladığı gibi, bugün noterlerin gördüğü birçok vazifeler,

¹⁸-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:71.

¹⁹-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:51-3.

²⁰-Ali Hikmet BERKİ; a.g.e., s.:50-1, Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:76-7.

vasiyetlerin tanzim ve ifası, vakfiyelerin tanzimi ve nezâreti ve her türlü mukavele ve senetlerin tanzim ve tescili gibi işleri de yapardı”²¹

“Şer‘iyye Mahkemelerini ifade için “*Mehakim-i Şer‘iyye, Meclis-i Şer‘, Meclis-i Şer‘-i Enver*” veya “*Nebevî*” gibi tabirler kullanılmaktadır.”²²

Önceki dönemlerde genelde yargı dili olarak kabul edilmiş olan Arapça olarak tutulan kayıtlarda, Osmanlılar ile önce % 50 nispetinde, daha sonraları ise tamamen Türkçe kullanılmıştır. Bazen ise vakıf, azat gibi dini hususları yakından alakadar eden vesikalar Arapça olarak kaleme alınmıştır²³.

Şer‘iyye mahkemeleri'nin belli bir makam binası yoktur. Kadılar, yargı işlerini rahat yürütebilecekleri ve ilgililerin her an kadıyı bulabilecekleri belli ve mahkemenin vakarına yakışır bir yer olarak ya kadının evinin bir köşesi veya cami, mescid yahut medresede bir odadır.

1-Mahkemeler'de Kadılar'a Yardımcı Olan Görevliler

1.1-Naib: Naib vekil demektir.Osmanlı hukukunda iki manaya gelir.

Birincisi; bütün kadılar, sultanın vekilleri olduklarından bunlara da naib ve bunun çoğulu olan “*nüvvab*” denilir.

İkincisi; Kadıların kendi yerlerine davaya bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslara da naib denir. Bunların tayini kadılar tarafından kaleme alınan müraselelerle yapılır. Kadılar tayin edildikleri halde bazı yerlere bizzat gitmeyebilirler. Kendi adlarına karar yetkisini haiz olan naiblerini gönderebilirler. Naibler üç çeşittir. Bunlar;

- a-Kaza Naibleri,
- b-Mevali Naibleri,
- c-Arpalık Naibleri²⁴.

Yerli halk arasından seçilmekte olan naibler genellikle 6-8 aylığına tayin ediliyorlardı. Bu süre gerektiğinde yenilenerek uzatılıyordu. “*Gece Naibi*” adı verilen naibler ile geceleri de haklaştırma yapılmaktadır²⁵.

²¹-Halil İNALCIK; “Mahkeme” Maddesi, İ.A.,7. Cilt, İstanbul-1970, s.:150.

²²-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:76.

²³-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:77, Şinasi ALTUNDAĞ; a.g.m., s.:346.

²⁴-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:72.

1.2-Başkatip ve Katipler: “Osmanlı Mahkemelerinde başkatiplik kurumunun yeri pek önemli idi. Kadı veya naiblerin görev süreleri sonunda mülazemet için İstanbul'a gittikleri zaman, istifa ettikleri veya görevleri başında iken ölümleri halinde mahkemeye vekalet etmekte, tam yetki ile haklaştırma işlerini yürütmekte idiler²⁶.

1.3-Mukayyid: Kayıt yapan kişi manasındadır. “Mukayyid'in mahkeme içindeki asıl görevi, sicillerin usulüne uygun olarak tutulması, yazıların tam, doğru, okunaklı ve düzgün olmasını sağlamaktı. Bu işlerin yanında, gerektiğinde olay yerine keşfe de gönderilmekte idi. Başkatip ile katiplerin en büyük yardımcıları olan mukayyidler kadı ve naibin müraselesi üzerine padişahın beratı ile atanmakta idiler.”²⁷

Bu görevlilerin yanında mahkemelerde diğer bazı görevlilerde vardır. Bunlar; Mahkeme İmamı, Kethüda, Fetihhan, Muhzırbaşı ve Muhzırlar, Hademeler, Kassamlar, Mübaşirler ve Çavuşlar olarak adlandırılan görevlilerdir²⁸.

2-Kadıya Mülkî Görevinde Yardımcı Olan Diğer Görevliler

2.1-Subaşılar: “Hükümet merkezindeki çavuş teşkilatının görevlerini sancak, kaza, nahiye ve köylerde subaşı denen memurlar yürütürdü. Sancaklarda Sancakbeyi'nin özel ücretli adamı ve polis amiri, kaza ve daha küçük merkezlerde ise idare amiri olan subaşılardan Şer'iyeye mahkemelerinde de icra ve infaz memuru olarak görev yaptıklarını müşahede ediyoruz. Zira Şer'iyeye Mahkemesi'nin kararlarını tatbik etmek, hapsine karar verilen şahısları hapsedmek, hapishaneye nezaret etmek, cezaları infaz etmek ve cezaî tazminatları tahsil etmek subaşılardan görevleri arasındadır.

“Subaşı'nın tayinini Beylerbeyi veya Sancakbeyi bir mektupla kadıya bildirir ve bu durum sicile kaydolunur. İki görevi vardır; birincisi, bad-ı hevâ adı altında toplanan cürm-ü cinayet, niyabet, resm-i arusane gibi vergileri toplamaktır(malî görev) ki ikinci

²⁵-İbrahim YILMAZÇELİK; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, Ankara-1995, s.227-8, Ayrıca naib konusunda bkz. İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI; a.g.e., s.:117-8, Rifat ÖZDEMİR; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Ankara-1986, s.:177-186.

²⁶-Rifat ÖZDEMİR; a.g.e., s.:186-192.

²⁷-Rifat ÖZDEMİR; a.g.e., s.:192-3.

²⁸-Bu kişilerin yaptıkları işler hakkında ayrıntılı bilgi için bakınız: Rifat ÖZDEMİR; a.g.e., s.:193-200, Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:72-74, Yaşar YÜCEL;”XVI.-XVII. Yüzyılda Osmanlı İdarî Yapısında Taşra Ümerasının Yerine Dair Düşünceler”, Belleten, C.:41, S.:163, Temmuz- 1977, Ankara, s.: 499-500

görev de bu malî göreve ilişkin olarak “*kolluk görevi*”ni yerine getirmektir.” Kadıya ait olan kolluk görevi bir ehl-i örf mensubu olan subaşı tarafından ifa edilir²⁹.

2.2-Yasakçılar (Asesler): “Subaşının yanında, Sancakbeyi tarafından atanan yeterince ases(yasakçı) bulunurdu. Bunlar geceleri çarşı ve pazar yerlerini beklerlerdi ... kontrolleri kadıya ve naiblere aitti.”³⁰

2.3-Kale Dizdarı (Kale Mustahfızı, Kale Serdarı): Beylerbeyi, Sancakbeyi ve kadının denetimi altında şehrin iç kalesinin(ki hazine ve mühim evrak buradadır) müdafaa ve inzibatından sorumlu olan dizdar ve kale erleri de kadının yardımcısı idiler. Bunların teftişi kadıya aitti. Kale dizdarı kale erlerinin Başbuğu'dur. Genellikle Kapıkulu Askerleri arasından seçilirdi³¹.

2.4-Muhtesib: “Asıl görevi, şehir ve kasabalarda esnaf ve zanaatkarları denetlemek, esnafın sattığı mallara nah vermek, kullandığı kile, arşın, endaze, terazi ve kantar gibi ölçü ve tartıları kontrol etmek, yaptığı bu işlerin karşılığı olarak da devlet adına, ihtisab rüsumu, damga resmi, mizan resmi, yevmiyye-i dekakin, bac-ı bazar vb. gibi vergileri toplamaktan ibaret idi. Beledi hizmetlerinde kadının yardımcısı sayılıyordu.”³²

“XVI. yüzyılda ve muhtemelen daha önceden de muhtesiblik iltizamla verilen bir görevdi ki “*İhtisab Mukataası*” denirdi. Bu mukataanın genellikle kapıkullarından birine verildiği biliniyor. Bazen bu mukataanın bir has olarak devlet ileri gelenlerine verildiği de oluyordu. Bu gelirler narha uymayan veya geleneğe aykırı üretimde bulunan esnaf ve zanaatkarlardan alınan cerimeler ile, çarşı pazara gelen mallardan alınan resimlerden(ihtisab rüsumu) meydana gelmektedir. İhtisab rüsumu;

a)Narhlık Akçası(ikişer akça ki narh konan maddeleri satandan alınır),

b)Bac-ı Bazar'dan ibarettir. Bac-ı Bazar şehir ve pazara gelen malların giriş ve çıkışından alınır.

Kadı ve muhtesibin önemli bir görevi para rayicine dikkat etmek ve alış verişin bu rayiç üzerinden yapılmasını gözetmektir. Tabii bu gözetim ve denetimi asıl yürüten muhtesiptir. Kadı ve muhtesibin başlıca görevi, iaeş maddelerine (bilhassa hevayic-i

²⁹-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:34-5, ayrıca bkz. Mustafa AKDAĞ; a.g.e., s.:62-5.

³⁰-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:35-6.

³¹-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:36, Rifat ÖZDEMİR; a.g.e., s.:154-5.

³²-Rifat ÖZDEMİR; a.g.e., s.:159 vd.

zaruriye denen et, ekmek, yakacak gibi) narh koymak ve bunun uygulamasını sağlamaktı. Muhtesip, kadının yanında eşraftan ve lonca temsilcilerinden meydana gelen bir kurulla narhı tespit etmektedir.”³³

³³-İlber ORTAYLI; a.g.e., s.:39.

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE 8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ

I-ŞER'İYYE SİCİLLERİ

“Şer’iyye Sicilleri kadıların (veya naiblerin) tuttuğu zabıtlardır. Bunlara “Şer’iyye Sicili” denildiği gibi, “Kadı Sicili, Kadı Defteri, Sicil-i Mahfuz” veya sadece “Sicil” de denilmektedir. Osmanlı Mahkemeleri’nde, dava sonuçları ile mahkemeye intikal eden diğer kayıtları Sicillere yazma görevi, “Mukayyid” denilen görevlilere aitti. Mahkemeye intikal eden her türlü resmî yazı, belirli bir disiplin içinde bunlara yazılırdı. Mahallî konulara ilişkin olarak kadıların veya naiblerin verdiği kararları, sicillerin bir tarafına, merkezden gelen her türlü resmî yazılar ise öbür tarafına yazılırdı. Mahallî konuların yazıldığı bölüme “Sicil-i Mahfuz”, merkezden gelen her türlü emirlerin yazıldığı bölüme ise “Sicil-i Mahfuz Defterü” denilirdi.”³⁴

“ Sicillerde bulunan belgeleri 3 ana guruba ayırabiliriz;

1-Devlet merkezinden gelen bütün ferman, emir ve tebliğler.

2-Kadı tarafından verilen hükümler.

3-Resmiyete geçirilmesi istenen vakıf, hibe, şahadet, vekalet, verese gibi konulara ait belgeler.”³⁵

“Bu sicillerin tetkikiyle Osmanlı hukukunun kaynakları, “Şer’-i Şerif” dedikleri İslam hukukunu ne dereceye kadar uyguladıkları, padişahların ve ulu'l-emr denilen devlet yetkililerinin yasama yetkilerinin sınırları, Kur’an ve Sünnet’te kesin bir şekilde zikredilmeyen ve içtihat ile zamanın ulu'l-emrinin içi boş yasama yetkisine terkedilen örfi hukukun uygulama alanları bütün açıklığıyla ortaya çıkacaktır.”³⁶

Mahkeme arşivleri ayrıntılı olup bunların saklanması ve düzeni, bürokraside Üzerinde önemle durulan bir konu idi. Kadılar bu defterleri sıkı sıkıya muhafaza etmeliydiler. Kadılar bu defterleri kaybettikleri veya tahrif ettikleri takdirde cezalandırılırlardı. “Tayin edilen yeni kadı selefinin divanını(evrak torbasını) ister ve iki emin atayarak onların önünde gözden geçirir. Verilen hükümlerin üzerinde durması,

³⁴-Rifat ÖZDEMİR; “Şer’iyye Sicilleri’nin Toplu Kataloğuna Doğru”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.:I, S.:I, Elazığ-1987, s.:192.

³⁵-Mustafa ÖZTÜRK; “Harput Şer’iyye Sicilleri”, Tarih İçinde Harput Sempozyumu, s.:74.

³⁶-Ahmet AKGÜNDÜZ; Şer’iyye Sicilleri, I. Cilt, İstanbul-1988, :13.

hapsedilenleri görüp, yeniden dinlemesi ve tespit edilen nafaka ve alacakları da gözden geçirmesi lazımdır.”³⁷

“Genel olarak Şer’iyye sicilleri'nin ihtiva ettikleri belge çeşitleri veya konular şunlardır;

- 1-Merkezden gönderilen her türlü ferman, berat, mektup vb. yazılar.
- 2-Ümeranın çeşitli konularda yayınlamış olduğu buyuruldular ile bunların gereğinin yerine getirildiğine yani icrasına dair kayıtlar.
- 3-Kadı veya naiblerin değişik konularda merkeze gönderdikleri i’lâmlar ile görev alanları dahilinde olan yerlerde kişiler veya kurumlar arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için vermiş oldukları hüccetler.
- 4-Şehirlerin mahalle listeleri, dinî ve sosyal yapıları ve bu yapıların inşası, bakım ve onarım vb. imar faaliyetleri hakkında belgeler.
- 5-Şehir nüfusu ve bu nüfusun karşılaştığı salgın hastalık ve tabii afet gibi olayların kayıtları.
- 6-Evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele, kefalet senetleri vb. konulara ait kayıtlar.
- 7-Hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme suçları ile ilgili kayıtlar.
- 8-Şehirlerde satılan malların narhlarına ilişkin belgeler.
- 9-Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları ve avarız haneleri ile ilgili belgeler.
- 10-Altın veya para meseleleri ile ilgili kayıtlar.
- 11-Tereke kayıtları.
- 12-Bir olayın resmen tespitine dair kayıtlar.
- 13-Eşkîya takipleri, göçebeler arasındaki anlaşmazlıklar ve yerleşme, yaylak-kışlak davaları ile ilgili belgeler.
- 14-Savaşa katılan yerli halk ile göçebelerin savaş zamanındaki vazifeleri, posta ve menzilhane işleri ile madenler, darphane ve tuzla işletmeleri ile ilgili belgeler.

³⁷-İlber ORTAYLI; *Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara-1994, s.:66-7.

- 15-Fetva makamından alınan bazı fetva suretleri.
- 16-Ru`yet-i hilâlin tespitine dair kayıtlar ile dinî günlerin ilanına dair ferman ve tezkere suretleri.
- 17-Bazı şair kadı ve naiblerin yazmış oldukları şiirler.
- 18-Mahkeme katiplerinin çeşitli yazı türlerinde yazmış oldukları hat örnekleri.
- 19-Savaş zamanlarında orduya aynı yardımda bulunan eşraf ve ileri gelenlerin isimleri ile söz konusu kişilerin yapmış oldukları yardımın miktar ve cinsine ait belgeler.
- 20-Vakıflara ait belgeler.
- 21-Bir bölgedeki müslim ve gayr-ı müslim halk arasındaki ilişkilere dair belgeler.
- 22-Bölgenin ekonomik durumunu aydınlatmaya yarayacak birtakım bilgiler.
- 23-Sancak veya kazalar dahilinde bulunan köylerin sayısı ve isimlerine ait bilgiler.
- 24-Bölge halkının kullandığı isim, lakap ve unvanlar hakkında bilgiler.
- 25-Halkın kullandığı günlük eşyalar ve yine halkın refah seviyesini tespit edebilmek için yardımcı olacak birtakım bilgiler.
- 26-Savaşlar ve yeni teşkil edilmeye çalışılan askerî birlikler için halktan asker temini, zahire temini ve bu hususlarda karşılaşılan güçlüklerle ait birtakım kayıtlar.”³⁸

“... Şer‘iyye Sicilleri, kültür tarihimiz ve folklorumuz üzerinde çalışanlar için şüphe yok ki incelenmeğe ve araştırılmağa değer birinci derecede önemi olan kaynaklardır. Şer‘iyye Sicilleri’nin önemlerini şöyle sıralayabiliriz;

- 1-Şer‘iyye Sicilleri; sosyal, yönetsel, ekonomik, iktisadî, ticarî ziraf, beledî(yerel), askerî ve siyasal bakımlardan tarihimizin bilinmeyen yönlerini ve geçmiş

³⁸-Fahrettin TIZLAK; 398 Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ-1987, s.:XVI-XVIII, Ayrıca bkz.; Rifat ÖZDEMİR; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Ankara-1986, s.:17,8, Feyyaz GÜRKAN; “Şer‘iyye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma”, IX. Türk Tarih Kongresi, II. Cilt, Ankara-1988, s.:766-7, Münir ATALAR; “Şer‘iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi, S.:4, Ankara-1980, s.:311-2.

devirlerle bağılı bulunduğumuz yaşama koşullarını doğru olarak aydınlatmak ve belgelendirmek olanaklarını veren değerli hazinelerdir.

2-Şer'iyeye Sicilleri'ne suret olarak geçmiş bulunan çeşitli fermanlar, divan tezkireleri ve diğer resmî kayıtlar, eski nizamların iç yüzlerini ortaya koyan en müsbet belgelerdir.

3-Şer'iyeye Sicilleri'nde birçok devlet adamları, müderris, alim, şair, sanatkar, mimar adları geçer. Her ne kadar bu kalbur üstü kimselerin biyografisine dair bu kaynaklarda geniş açıklamalar bulunmuyorsa da, bunların özgeçmişlerini yazmak veya yazılmış bulunan kimi tanınmışlar hakkındaki bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmekte bu kayıtlar bize en sağlam ipuçları verebilir.

4-Kadı defterlerinin, mimarî tarihimiz açısından önemi çok büyüktür. Halen ayakta olsun veya olmasın eski sanat abidelerinin varlığını ortaya korlar. Hatta bu kayıtlardan kitablesiz abidelerimizin yapılış ve tamir tarihlerini bazen saptama olanağımız vardır.

5-Eskiden oturlan veya oturulmayan yerleri aydınlatmaları nedeniyle kasaba, köy, mahalle, semt, çiftlik, otlak, özellikle aşiret ve cemaat isimlerini içeren resmî kayıtlar yerleşme tarihimiz için baha biçilmez belgelerdir.

6-Askerî ve siyasî bakımlardan Şer'iyeye sicilleri'nin ehemmiyetleri ön planda yer alır. Bu defterlerdeki kayıtlar, seferler hakkında tarihçilerce verilen bilgileri çoğu kez çürüttüğü gibi bazen de destekler. Bu nedenle harp tarihi bakımından bu belgelerin incelenmesi ihmal edilemez.

7-Sicillerde rastlanılan sağlam kayıtlar, Osmanlı Devleti'nin malî, ziraî, askerî ... durumlarını rakamlara dayanarak ortaya koymakta ve bu devletin iç örgütlerini tüm inceliklerine kadar incelemek olanağını vermektedir.

8-Bu defterlerdeki narh (fiyat) kayıtları, esnaf teftişine ait kısa ama çok açık zabıtlar, vaktiyle kadıların belediye işerine de baktıklarını kuvvetlendirmekte, o zamanki belediye tüzük ve yönetmeliklerini açıkça belirtmektedir.

9-Şer'iyeye Sicilleri, tıp tarihi ve halk tebabeti bakımlarından da incelenmeğe değer kaynaklardır. (Doktorlarla hastalar arasında mahkemeler yolu ile düzenlenen mukaveleler ve ameliyat senetleri vs. gibi).

10-Dava konularıyla eski şer'iyeye mahkemelerinin çalışmalarını ve İslam Hukuku'nun uygulamadaki usul ve kaidelerini bize olduğu gibi aksettiren sicil zabıtlarının, bir hukukçuyu dahi ilgilendirecek önemde olduklarını kabullenmek gerekir. Çok kısa olmalarına karşın bu zabıtlar, dava ve mahkeme usullerini, davacıların iddialarını, karşı tarafların red veya kabullerini, red hallerinde sübut şekillerin ve nihayet kadıların şer'î kararlarını tanıtımları bakımından ilginçtir.

11-Kadı defterlerinde geçen Türkçe terimlerle imla özellikleri, anlatım ve üslup şekilleri, tereke zabıtlarında ve râ'ic listelerinde görülen eşya ve yiyecek maddelerinin isimleri dil ve folklor yönlerinden ayrı ayrı inceleme ve karşılaştırma konularıdır.

Kadı defterleri arasında tarih yönünden birçok boşluklar bulunduğu gibi, son zamanlara ait olanlar eskilere oranla daha çoktur. Her ne kadar ileride yapılacak araştırmalarla defterlerin sayısının artacağı düşünülebilirse de bu boşlukların tamamen kapatılacağı ve çok eski tarihli sicillerin elde edileceği beklenemez. Şer'iyeye Sicilleri'nin yok olma nedenleri şunlardır:

- 1-Tarih sürecinde birbirini kovalayan savaşlar,
- 2-Düşman işgalleri,
- 3-Yangınlar ve su basmaları,
- 4-Uzun yıllar şuraya buraya atılmaktan ve bakımsız bırakılmaktan dolayı çürümeler,
- 5-İnsan eliyle yapılan tahripler ve aşırımlar.”³⁹

“Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili olarak üç temel mefhumun bilinmesi şarttır.

Birincisi, “*mahdar*” kavramıdır. Mahdar, sözlük anlamı itibariyle huzur ve hazır olmak demektir. Terim olarak iki manası mevcuttur;

a-Hukukî bir dava ile ilgili kayıtlar, tarafların iddialarını ve delillerini ihtiva eden, ancak hakimin kararını esas teşkil etmeyen yazılı beyanlardır.

³⁹-Münir ATALAR; “Şer'iyeye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi, S.:4, Ankara-1980, s.:312-4.

b-Herhangi bir mesele hakkında düzenlenen yazılı belgenin muhtevasının doğruluğunu i'lâm için, belgenin altında, mecliste hazır bulunan ve meseleye vakıf olan başta subaşı, çavuş ve muhız gibi şahısların (Şuhûdu'l-Hâl) yazılı olarak takrir ettikleri şahadet beyanlarına ve imzalarına da *mahdar* denir. Bazen bu yazılı şahitlik beyanlarını ihtiva eden belgeye de *mahdar* adı verilir ve bu durumda "Hüccet" ile eş anlamlı olur.

İkincisi, "Sicil" tabiridir. Sözlükte okumak, kaydetmek ve karar vermek demek olan bu kelimenin terim olarak ifade ettiği mana şudur: İnsanlarla ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere "*Şer'îyye Sicilleri (Sicillât-ı Şer'îyye), Kadı Defterleri, Mahkeme Defterleri, Zabt-ı Vekâyi Sicilleri* veya *Sicillât Defteri*" denmektedir. Şer'î mahkemeler tarafından verilen her çeşit i'lâm, hüccet ve şer'î evrak, istisnasız asıllarına uygun olarak bu defterlere kaydedilmektedir. Hâkim mahkemede mutlaka bir Sicillât Defteri bulunduracak ve vereceği i'lâm ve hüccetleri tahritten korunacak şekilde muntazam olarak söz konusu deftere kaydedecektir. Bu defterler belli bir usule göre uzun boylu, dar ve enli olurlardı⁴⁰.

Mahkemelere, bazen de hâkimlere göre defterlerin ebatları da değişmiştir. Yazıları çok zaman ta'lik kırması denilen yazı şeklidir, kağıt çok sağlam, parlak ve mürekkepleri de bugün bile parlaklığını muhafaza edecek kadar sabittir. Çoğunlukla defterlerin üzerlerinde kadıların isimleri mevcuttur. Şer'îyye Sicilleri'nin tetkikinde, bir kadının göreve başlar başlamaz ilk işi, adını, sanını ve vazifeye başladığı tarihi bu defterin ilk sayfasına yazmak olduğu ve vazifesi sona erince de söz konusu defteri bizzat kendisi veya emini vasıtasıyla halefi olan hâkime devir ve teslim ettiği anlaşılmaktadır. Kendiliğinden teslim etmezse, bir sonraki kadı, söz konusu sicil defterlerini selefinden talep eyler. Bu defterlerin, devlet malı, kadının kendi parası veya ilgililerden alınan harçlarla temin edilmesi, devir ve teslim mecburiyetini ortadan kaldırmaz.

Üçüncüsü, "*Sakk-ı Şer'î*" dir. Şer'î sicillerdeki her çeşit yazılı kayıtlar belli bir usule göre düzenlenmekte ve sicile kaydedilmektedir ki bu usule "*Sakk-ı Şer'î*" usulü denir. Sakk kavramı, Farsça çek kelimesinin Arapçalaştırılmış şeklidir ve sözlükte berat, hüccet, temessük, tapu tezkeresi ve kısaca yazılı belge manalarını ifade eder. Terim olarak ise, şer'î mahkemelerin sicile kaydettiği veya yazılı olarak tarafların eline

⁴⁰-İbrahim YILMAZÇELİK; Diyarbakır Şer'îyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri), Ankara, 2001, s.6-11.

verdiği her çeşit belgenin düzenlenmesinde ve yazılmasında takip edilen yazım usulüne veya bu çeşit yazılı belgelere sakk-ı şer'î denmektedir.”⁴¹

“Bütün sicil defterlerinin başında genellikle dili Arapça olan “*dibace*” yani bir giriş kısmı vardır. Burada şer'î hükümlere ve bunları vaz'eden Allah ve peygamberine saygı arzedilmekte, daha sonra sicili tutan hâkimin isim ve vazife unvanı kaydedilmektedir. Çoğu kere sicili tutan kadının tayin berat ve buyuruldusu da defterin başına yazılmaktadır. Her kadı değişikliğinde bu dibacenin de değiştiğini, ancak dibacelerde muayyen bir üslubun kullanıldığını görmekteyiz.”⁴²

“Tanzimat'tan sonra her sahada meydana gelen değişikliklerden Şer'iyeye Mahkemeleri ve dolayısıyla Şer'iyeye sicilleri de nasibini almıştır. 13 Safer 1276/1859 tarihli *Bilumum Mahâkim-i Şer'iyeye Hakkındaki Nizâmnâme*'de şer'î sicillere dolaylı olarak değinilmiş ve sadece alınacak harçlar tesbit edilmiştir. Şer'iyeye sicilleri ile ilgili asıl hukukî düzenleme 15 Zilhicce 1290/1874 tarihli *Sicillât-ı Şer'iyeye ve Zabıt-ı Deâvi Cerideleri Hakkında Talimat*'la yapılmıştır.

4 Cemaziyel-ülâ 1296/1876 tarihinde ise, mahkemelerde kesin delil olacak şekilde Şer'iyeye Mahkemeleri tarafından i'lâm ve hüccetlerin nasıl düzenleneceğine dair *Bilâ-Beyyine Mazmunuyla Amel ve Hüküm Caiz Olabilecek Surette Senedât-ı Şer'iyeye'nin Tanzimine Dair Talimat* neşredilmiştir.”⁴³

Osmanlı Devleti'nin nihayete ermesi ve Cumhuriyet'in kurulup yapılan düzenlemeler ile Şer'iyeye Mahkemeleri ilga edilmiş ve Şer'iyeye Sicilleri yerine yeni kayıt sistemleri oluşturulmuştur. Bu defterler bir süre adliye mahzenlerinde arşiv olarak durmuştur.

Millî Eğitim ve Adalet Bakanlıkları arasında yapılan anlaşma neticesinde 3 Kasım 1941'de Valilikler'e gönderilen 2182/4018 sayılı emir gereğince müzelik eşyaya karıştırılmamak ve ayrı bir yerde muhafaza edilmek kayıt ve şartı ile 1909'dan evvelki zamana ait ve Topkapı Sarayı'ndaki İstanbul ve çevresine ait olanlar hariç Şer'iyeye sicilleri 18 il müzesine nakledilmişlerdir. Bu iller şunlardır:

1-Ankara,

7-Diyarbakır

13-Manisa,

2-Adana

8-Hatay,

14-Niğde,

⁴¹-Ahmet AKGÜNDÜZ; *Şer'iyeye Sicilleri*, I. Cilt, İstanbul-1988, s.:18.

⁴²-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:19.

⁴³-Ahmet AKGÜNDÜZ; a.g.e, s.:20.

3-Afyonkarahisar,	9-İzmir,	15-Sinop,
4-Antalya,	10-Kastamonu,	16-Sivas,
5-Bergama,	11-Konya,	17-Tokat,
6-Bursa,	12-Kütahya,	18-Van ⁴⁴ .

Daha sonra alınan bir kararla Şer'iyeye Sicilleri Ankara'da Milli Kütüphane'de koruma altına alınmıştır.

II-EĞİN ŞER'İYYE SİCİLLERİ

EğİN Şer'iyeye Sicilleri Ankara'daki Milli Kütüphanenin Şer'iyeye Sicillerinin muhafaza edildiği kısımda bulunmaktadır. EğİN Şer'iyeye Sicilleri toplam 36 defterdir. Elimizde bulunan ilk defter H. 1199-1220 (M.1784-1806) tarihli defterdir. Son defter ise H. 1327-1329 (M.1909-1911) tarihli defterdir. İlk dönemdeki defterler Şer'iyeye Sicillerine ait genel karakteristikleri gösterirken son dönemdekiler genel olarak tereke kayıtlarını ihtiva etmektedir. Bu defterler 20 tanesi XIX. yüzyıla diğer 16 tanesi XX. yüzyılın ilk başlarına aittir.

EğİN'e ait Şer'iyeye Sicilleri'nin kataloğu aşağıdadır.

No	TARİH (Hicri)	TARİH (Miladi)
1	1199 – 1220	1784 – 1806
2	1230 – 1256	1814 – 1840
3	1247 – 1252	1831 – 1837
4	1248 – 1256	1832 – 1840
5	1256 – 1258	1840 – 1843
6	1258 – 1264	1843 – 1848
7	1262 – 1263	1845 – 1846
8	1264 – 1273	1847 – 1857
9	1274 – 1283	1857 – 1867
10	1283 – 1285	1866 – 1869
11	1285 – 1286	1868 – 1870
12	1286 – 1287	1869 – 1871
13	1287 – 1289	1870 – 1873
14	1289 – 1290	1872 – 1874
15	1290 – 1293	1874 – 1876
16	1290 – 1291	1873 – 1875
17	1293 – 1296	1876 – 1879
18	1298 – 1299	1880 – 1882

⁴⁴-Feyyaz GÜRKAN; “Şer'iyeye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma”, IX. Türk Tarih Kongresi, II. Cilt, Ankara-1988, s.:768-9, Nazmi SEVGİN; “Şer'î Mahkemeler'in Sicil Hazinesi”, Belgelerle Türk Tarihi Dergisi S.:44, Mayıs-1971, s.:16-8.

19	1299 – 1300	1881 – 1883
20	1297 – 1301	1879 – 1884
21	1300 – 1301	1882 – 1884
22	1300 – 1301	1879 – 1885
23	1297 – 1302	1883 – 1885
24	1301 – 1302	1882 – 1885
25	1300 – 1302	1882 – 1882
26	1302 – 1302	1885 – 1885
27	1300 – 1303	1885 – 1888
28	1303 – 1305	1885 – 1888
29	1306 – 1308	1888 – 1890
30	1308 – 1310	1890 – 1893
31	1310 – 1312	1893 – 1895
32	1312 – 1315	1895 – 1898
33	1315 – 1318	1901 – 1904
34	1319 – 1321	1901 – 1904
35	1322 – 1327	1904 – 1909
36	1327 – 1329	1909 - 1911

İKİNCİ BÖLÜM

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ

I- 8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN GENEL DURUMU

Ankara'da Milli Kütüphane'de bulunan 8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili 14 x 40 cm ebadındadır. Defter H. 1264 – 1273 (M. 1847 – 1857) tarihleri içindeki olayları anlatmaktadır. Bu dönem Sultan Birinci Abdülmecid'in tahtta bulunduğu döneme rastlamaktadır.

8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicilindeki sicil sayfa ve belge numaraları daha sonradan verilmiştir. 8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili 150 sicil sayfasından ve 310 belgeden oluşmuştur. Ancak bazı belgeler ya aynı belge oldukları halde ayrı belgelermiş gibi ya da ayrı belgeler olduğu halde aynı belge gibi gösterilmiştir. Bu belgeler şunlardır: 229 ile 230., 250 ile 251. ve 302 ile 303. belgeler ayrı ayrı gösterilmesine rağmen aslında tek bir belgedirler. 199. belge ise yarım bırakılıp yeni bir belgeye geçilmişken ve buna 200 numaralı belge denilmesi gerekirken 199. belgenin devamı gibi gösterilmiştir. Ayrıca iki farklı belgeye de 55. belge numarası verilmiştir.

8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili defterinde genel bir düzenleme yoktur. Tarih sıralamasında belirli bir kronolojik sıralama takip edilmemiştir. Birkaç ayrı katip tarafından kayıtların tutulduğu yazı türlerinden anlaşılmaktadır. Yazıların bir kısmı okunaksızdır. . Bunun nedenlerinden biri fotokopi çekimindeki dikkatsizlik, çünkü satır başları veya sonları bazen üst üste gelmiş bazen de siyah çıkmıştır. Diğerleri ise asıl belgenin özellikle köşeleri veya sonlarının yırtık olması veya herhangi bir nedenle ıslanmasıyla belgenin silik hale gelmesidir.

Defterde ağırlıklı olarak hüccet türü belgeler mevcuttur. Bu belge türünün kapsadığı nikah akitleri, satış akitleri, kefalet, vasiyet, rehin, vekalet gibi konular ayrı ayrı değil esas olarak hüccet adı altında toplanmıştır. Hüccet belgelerinin yanısıra ferman, tereke, buyuruldu, mürasele gibi belgelere rastlamaktayız.

Defterde tarihlendirmeler kimi yerde rakamlarla kimi yerde de Arapça olarak yazıyla da yazılmıştır.

II- 8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN FİHRİSTİ

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
1	Hüccet	1	32	57
2	Hüccet	2	32	58
3	Hüccet	3	32	59
4	Hüccet	4	32	59
5	Hüccet	5	32	60
6	Hüccet	6	32	60
7	Hüccet	7	32	60
8	Buyuruldu	8	32	63
9	Buyuruldu	9	32	64
10	Hüccet	10	32	65
11	Hüccet	11	32	66
12	Buyuruldu	12	32	66
13	Hüccet	13	32	67
14	Hüccet	14	33	68
15	Hüccet	15	33	68
16	Hüccet	16	33	69
17	Hüccet	17	33	69
18	Hüccet	18	33	69
19	Hüccet	19	33	70
20	Hüccet	20	33	71
21	Buyuruldu	21	33	71
22	Hüccet	22	33	72
23	Hüccet	23	33	73
24	Ferman	24	33	73
25	İlam	25	33	74
26	Hüccet	26	33	75
27	Hüccet	27	34	75
28	Hüccet	28	34	76
29	Hüccet	29	34	76
30	Hüccet	30	34	76
31	Tezkere	31	34	77
32	Buyuruldu	32	34	77
33	Hüccet	33	34	78
34	Tezkere	34	34	78
35	Hüccet	35	34	78
36	Buyuruldu	36	34	79
37	Ferman	37	34	80
38	Hüccet	38	34	81
39	Hüccet	39	35	82
40	Tereke	40	35	83
41	Tereke	41	35	89
42	Hüccet	42	35	91

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
43	Ferman	43	35	91
44	Buyuruldu	44	35	93
45	Hüccet	45	35	93
46	Tereke	46	35	94
47	Tereke	47	35	96
48	Hüccet	48	35	99
49	Tereke	49	35	100
50	Buyuruldu	50	36	103
51	Buyuruldu	51	36	104
52	Hüccet	52	36	105
53	Tezkere	53	36	106
54	Berat	54	36	108
55	Ferman / Buyuruldu	55 - 55	36	109 – 110
56	İlâm	56	36	110
57	Ferman	57	36	111
58	Ferman	58	36	113
59	Tereke	59	37	115
60	Ferman	60	37	116
61	Tereke	61	37	117
62	Tezkere	62	37	120
63	Tezkere	63	37	120
64	Belge Okunamadı	64	37	121
65	Buyuruldu	65	37	121
66	Buyuruldu	66	37	121
67	Ferman	67	37	122
68	Tereke	68	37	123
69	Tereke	69	37	125
70	Tezkere	70	38	128
71	Tezkere	71	38	128
72	Buyuruldu	72	38	128
73	Hüccet	73	38	129
74	Hüccet	74	38	131
75	Tezkere	75	38	131
76	Tezkere	76	38	131
77	Tereke	77	38	132
78	Tereke	78	38	134
79	Tereke	79	38	135
80	Buyuruldu	80	38	137
81	Buyuruldu	81	38	138
82	Buyuruldu	82	39	139
83	Buyuruldu	83	39	139
84	Buyuruldu	84	39	140
85	Berat	85	39	140
86	Buyuruldu	86	39	141

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
87	Hüccet	87	39	142
88	Tereke	88	39	143
89	Hüccet	89	39	146
90	Tereke	90	39	147
91	Tereke	91	39	150
92	Hüccet	92	39	152
93	Tereke	93	40	153
94	Tereke	94	40	155
95	Hüccet	95	40	156
96	Hüccet	96	40	157
97	Hüccet	97	40	158
98	Hüccet	98	40	159
99	İlam	99	40	159
100	Hüccet	100	40	161
101	Hüccet	101	40	162
102	Hüccet	102	40	163
103	Hüccet	103	40	164
104	Hüccet	104	41	165
105	Buyuruldu	105	41	167
106	Hüccet	106	41	168
107	Tereke	107	41	169
108	Tereke	108	41	171
109	Hüccet	109	41	172
110	Hüccet	110	41	172
111	Tereke	111	41	174
112	Tereke	112	41	175
113	Tereke	113	41	176
114	Tereke	114	41	176
115	Tereke	115	41	179
116	Hüccet	116	41	180
117	Hüccet	117	42	181
118	Mazbata	118	42	182
119	Buyuruldu	119	42	183
120	Hüccet	120	42	183
121	İlam	121	42	184
122	Tezkere	122	42	185
123	Tezkere	123	42	185
124	Hüccet	124	42	186
125	Tereke	125	42	186
126	Tezkere	126	42	188
127	Hüccet	127	42	189
128	Mürasele	128	42	189
129	Mürasele	129	43	190
130	Hüccet	130	43	191
131	Hüccet	131	43	192

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
132	Tereke	132	43	193
133	Tereke	133	43	193
134	Tereke	134	43	194
135	Tereke	135	43	194
136	Hüccet	136	43	195
137	Hüccet	137	43	196
138	Hüccet	138	43	197
139	İlam	139	43	198
140	Tereke	140	43	200
141	Tereke	141	44	201
142	Hüccet	142	44	201
143	İlam	143	44	202
144	Hüccet	144	44	203
145	Tereke	145	44	204
146	Mürasele	146	44	206
147	Buyuruldu	147	44	207
148	Mazbata	148	44	208
149	Hüccet	149	44	208
150	Hüccet	150	44	209
151	Mürasele	151	44	210
152	Buyuruldu	152	44	210
153	Berat	153	44	210
154	Hüccet	154	45	211
155	Hüccet	155	45	212
156	İlam	156	45	213
157	Hüccet	157	45	214
158	Hüccet	158	45	214
159	Hüccet	159	45	215
160	Hüccet	160	45	216
161	Hüccet	161	45	217
162	Hüccet	162	45	218
163	Mürasele	163	45	219
164	Hüccet	164	45	219
165	Hüccet	165	45	220
166	Hüccet	166	45	221
167	Tezkere	167	46	221
168	Tezkere	168	46	222
169	Hüccet	169	46	222
170	Hüccet	170	46	223
171	Mürasele	171	46	224
172	Mürasele	172	46	225
173	Hüccet	173	46	226
174	Hüccet	174	46	226
175	Hüccet	175	46	227
176	Hüccet	176	46	228

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
177	Hüccet	177	46	229
178	Hüccet	178	46	229
179	Mürasele	179	47	230
180	Tezkere	180	47	230
181	Hüccet	181	47	231
182	Hüccet	182	47	231
183	Hüccet	183	47	232
184	Hüccet	184	47	233
185	Hüccet	185	47	233
186	Tezkere	186	47	234
187	Berat	187	47	235
188	Hüccet	188	47	236
189	Hüccet	189	47	237
190	Tereke	190	47	238
191	Hüccet	191	48	240
192	Hüccet	192	48	240
193	Tereke	193	48	241
194	İlam	194	48	242
195	Tezkere	195	48	244
196	Tezkere	196	48	244
197	Mürasele	197	48	244
198	Mürasele	198	48	244
199	Mürasele	199	48	245
200	Buyuruldu	200	48	246
201	Mürasele	201	48	246
202	Hüccet	202	48	247
203	Hüccet	203	49	248
204	Hüccet	204	49	249
205	Mazbata	205	49	250
206	Hüccet	206	49	250
207	Hüccet	207	49	251
208	Hüccet	208	49	251
209	Tereke	209	49	252
210	Hüccet	210	49	254
211	Mürasele	211	49	255
212	Mürasele	212	49	255
213	Tereke	213	49	256
214	Tereke	214	50	257
215	Tereke	215	50	257
216	Mürasele	216	50	258
217	Mürasele	217	50	259
218	İlam	218	50	260
219	Hüccet	219	50	261
220	Tereke	220	50	261
221	Tereke	221	50	262

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
222	Hüccet	222	50	263
223	Hüccet	223	50	264
224	Hüccet	224	50	265
225	Tereke	225	50	266
226	Belge Okunamadı	226	50	267
227	Mürasele	227	50	267
228	Buyuruldu	228	51	237
229	Belge Okunamadı	229 / 230	51	268
230	Mürasele	231	51	268
231	Tezkere	232	51	268
232	Mürasele	233	51	269
233	Hüccet	234	51	270
234	Tereke	235	51	270
235	Hüccet	236	51	272
236	Hüccet	237	51	273
237	Hüccet	238	51	273
238	Hüccet	239	51	275
239	Hüccet	240	51	275
240	Hüccet	241	51	276
241	Hüccet	242	51	277
242	Hüccet	243	52	278
243	Hüccet	244	52	278
244	Hüccet	245	52	279
245	Hüccet	246	52	279
246	Hüccet	247	52	280
247	Hüccet	248	52	281
248	Hüccet	249	52	282
249	Ferman	250 / 251	52	283
250	Mürasele	252	52	284
251	Hüccet	253	52	285
252	Hüccet	254	52	285
253	Hüccet	255	52	285
254	Hüccet	256	53	285
255	Hüccet	257	53	286
256	Hüccet	258	53	286
257	Mazbata	259	53	286
258	Hüccet	260	53	286
259	Hüccet	261	53	286
260	Hüccet	262	53	287
261	Mazbata	263	53	287
262	Belge Okunamadı	264	53	287
263	Hüccet	265	53	287
264	Belge Okunamadı	266	53	287

Sıra No	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
265	Hüccet	267	53	287
266	Hüccet	268	53	288
267	Hüccet	269	53	288
268	Hüccet	27	53	288
269	Hüccet	271	53	289
270	Hüccet	272	54	289
271	Hüccet	273	54	289
272	Hüccet	274	54	291
273	Mürasele	275	54	291
274	Belge Okunamadı	276	54	291
275	Hüccet	277	54	291
276	İlam	278	54	291
277	Hüccet	279	54	292
278	Belge Okunamadı	280	54	292
279	Belge Okunamadı	281	54	292
280	Hüccet	282	54	292
281	Hüccet	283	54	292
282	Hüccet	284	54	293
283	Hüccet	285	54	293
284	Hüccet	286	54	293
285	Hüccet	287	54	293
286	Hüccet	288	55	294
287	Hüccet	289	55	294
288	Hüccet	290	55	294
289	Hüccet	291	55	294
290	Hüccet	292	55	294
291	Hüccet	293	55	295
292	Ferman	294	55	295
293	Hüccet	295	55	296
294	Hüccet	296	55	297
295	Hüccet	297	55	298
296	Mürasele	298	55	299
297	Hüccet	299	55	300
298	Hüccet	300	55	302
299	Hüccet	301	55	302
300	Ferman	302 / 303	56	303
301	Hüccet	304	56	304
302	Hüccet	305	56	305
303	Hüccet	306	56	305
304	Mürasele	307	56	306
305	Tereke	308	56	307
306	Hüccet	309	56	309
307	Hüccet	310	56	310

III- BELGELERİN ÖZETLERİ

Belge 1 : Taşdibi Mahallesi'nden İbrahim ibni Mehmet'in yeğenlerine vasî olmasına dair hüccet. (9 Haziran 1848)

Belge 2 : Venklü Halil Ağa'nın bin sekiz yüz kuruş vererek satın aldığı ahır ve kavaklık hakkında yazılan hüccet kaydı. (5 Haziran 1848)

Belge 3 : Puşadi Nahiyesi Yakub Köyü'nden Fatma binti Halil'in Kabik oğlu Bedros'a bahçe, tarla ve ahırını on bin kuruşa sattığına dair hüccet kaydı. (15 Haziran 1848)

Belge 4 : Orik Köyü'nden Fatma binti Ömer ile Mehmet ibni Osman'nın nikah kaydı. (16 Temmuz 1848)

Belge 5 : Abçağa Köyü'nden Ayşe binti Abbas ile Salih ibni Mehmet'in nikah kaydı. (19 Temmuz 1848)

Belge 6 : Haponos Köyü'nden Fatma binti Ali ile Hüseyin ibni Ali'nin nikah kaydı. (22 Temmuz 1848)

Belge 7 : Taşdibi Mahallesi'nden Topal Ahmet oğlu Emin Ağa ile elhac Ömer Efendi ve Hacı Mehmet Efendi arasındaki alacak verecek davasında Emin Ağa'nın haklı olduğuna dair hüccet kaydı. (5 Haziran 1848)

Belge 8 : Tezkeresiz ve izinsiz olarak yerlerinden ayrılan ve kanunsuz işler yaparak insanların can ve mal güvenliğini tehdit eden insanlara karşı önlem alınması hususunda hazırlanan buyuruldu kaydı. (1 Temmuz 1848)

Belge 9 : Taşralarda bulunan sarrafların talebelere kefil olması ve üzerine düşen maddi ve manevi sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda hazırlanan buyuruldu kaydı. (6 Temmuz 1848)

Belge 10 : Eğin Kasabası ahalilerinden Tokatlı oğullarının Bezih oğlu Persih'den on bir bin kuruş karşılığında almış oldukları menzil, bahçe ve çalılığa dair hüccet kaydı. (13 Temmuz 1848)

Belge 11 : Ariki Köyü'nden İbrahim Habib ibni Mehmet ile babası arasında yaşanan bahçe meselesi hakkında sadır olan ve İbrahim'in haklılığını belirten hüccet kaydı. (16 Temmuz 1848)

Belge 12 : Vergi tahsilinin bir an önce yapılması ve Harput Mal Sandığına getirilmesi hususunda yayınlanmış buyuruldu kaydı. (12 Temmuz 1848)

Belge 13 : Venk Köyü'nden Efğan Mağdos'un Ümmü Gülsüm binti Abdah'dan bin iki yüz elli kuruşa satın aldığı bahçe ve kavaklık hakkında ki hüccet kaydı. (24 Temmuz 1848)

Belge 14: Dörtyol Ağzı Mahallesi'nden Emine binti Ömer ile Mehmet bin Bekir'in nikah kaydı. (20 Ağustos 1848)

Belge 15 : Dörtyol Ağzı Mahallesi'nden Ayşe binti Mehmet ile Mustafa ibni Ömeri'in nikah kaydı. (21 Ağustos 1848)

Belge 16 : Orta Cami Mahallesi'nden Hatice binti Hasan ile Bekir ibni Osman'ın nikah kaydı. (22 Ağustos 1848)

Belge 17 : Orik Köyü'nden Fatma binti İbrahim ile Halil ibni Ahmet'in nikah kaydı. (25 Ağustos 1848)

Belge 18 : Geruşla Köyü'nden Yaşar Ağa'nın ile aynı karyeden Abbas ibn Abdalbâki arasındaki tarla meselesine dair hüccet kaydı. (21 Mart 1848)

Belge 19 : Abçağa Köyü'nden Hacı Ömer ibn Kul Mustafa Ağa'nın Keşiş oğlu'nun bahçesini satın alması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (26 Ağustos 1848)

Belge 20 : Orta Cami-i Şerif mahallesi'nden Hafız Mahmut ibni Ömer Efendi'nin aynı mahalleden Mehmet Sadık'ın kendine ait araziye gasbettiğini iddia etmesi, Mehmet Sadık'ın ise bu mülkü sahibinden yüz kuruşa aldığı ve şahitlerinde bunu doğruladığı hüccet kaydı. (19 Şubat 1849)

Belge 21 : İliç Köyü'nde bulunan kilisenin kiremitlerinin tamir edilmesi hakkındaki buyuruldu kaydı. (19 Temmuz 1848)

Belge 22 : Dörtyol Ağzı Mahallesi'nden Dede oğlu Nuri'nin küçük kızı Fatma'ya vasî olarak Hatice binti Ömer'in tayin edildiğine dair hüccet kaydı. (21 Ağustos 1848)

Belge 23 : Abçağa Köyü'nden Naime binti Ali ile Osman ibni Hasan'ın nikah kaydı. (26 Ağustos 1848)

Belge 24 : Kura sonucu askere alınacaklar hakkında hazırlanan ferman kaydı. Bu ferman'a göre Eğin kazasına atmış bir nefer isabet etmiş olup bunların bir an önce toplanması gerektiği belirtilmiştir. (2-11 Temmuz 1848)

Belge 25 : Dörtyol Cami-i Şerif Mahallesi'nde Hacı Bektaş oğlu denilen bir evde vakfolan büyük bir kazanın sahiplenmek istenmesi ancak buna müsaade edilmediğine dair ilam kaydı.(1 Nisan 1851)

Belge 26 : Seydi Ali Mahallesi'nden Abdurrahman ibni Hüseyin'in ceddinden kendisine vakfolan kazganlara Mehmet'in sahip çıkması üzerine kazganların tekrar Abdurrahman'a iade edilmesine dair hüccet kaydı. (25 Ağustos 1851)

Belge 27 : Eğin Kazası'nda Çorik oğlu İstefan'dan kalan mallara çocukları adına vasi olarak çocukların anneleri Margerid'in tayin edilmesine dair hüccet kaydı. (19 Ağustos 1848)

Belge 28 : Orta Cami Mahallesi'nden Ayşe binti Ali ile Bekir ibni Mustafa'nın nikah kaydı. (24 Eylül 1948)

Belge 29 : Abçağa Köyü'nden Rukiye binti Mahmud ile Mahmud ibni Ahmet'in nikah kaydı. (3 Kasım 1848)

Belge 30 : Navril Köyü'nden Hafize binti Ahmet ile Ahmet ibni Mahmud'un nikah kaydı. (3 Kasım 1848)

Belge 31 : Eğin postahanesinde çalışan Ebubekir Efendi'nin Diyarbakır Postahanesi'ne müdür olarak atanmasıyla Eğin'den Diyarbakır'a varıncaya kadar uğradığı merkezlerde ihtiyaçlarının karşılanmasına dair Postahane-i Amire'den şukka kaydı. (25 Eylül 1848)

Belge 32 : Abçağa Köyü'nden alınan aşar vergisinin altı yüz kuruşa tekabül ettiği ve bundan fazlasını vermeyeceklerine dair buyuruldu kaydı. (11 Eylül 1848)

Belge 33 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden Mehmet'in satın aldığı kavaklığın şüfa kaydı. (25 Aralık 1848)

Belge 34 : Kura sonucu Keban Madeni'nden Eğin'e sekiz süvari gönderildiği ve bunların yol süresince yaptıkları masrafların makbuzlarını Harput Mal Sandığı'na gönderilmesinin istendiği tezkire kaydı. (1 Ocak 1849)

Belge 35 : İliç Köyü'nden Andon veledi Asdor'un bahçesini 2100 kuruşa Gestanoğlu Gesir ve karındaşı Evanos'a sattığına dair hüccet kaydı. (18 Ağustos 1851)

Belge 36 : Tanzimat-ı Hayriye'de belirtildiği üzere herkesin can ve mal güvenliğinin sağlanması, eziyet ve angaryalara uğramaması hususunda bütün memurların üzerine düşen görevleri yapmasına dair buyuruldu kaydı. (1 Kasım 1848)

Belge 37 : Abçağa Köyü'nden Hasekili oğlu Bağdesar veledi Malkon'un kendisine ait bağını 1845 yılında Hamamcı oğlu Kasbar'a sattığı halde daha sonra pişman olması üzerine Kasbar'ın şikayeti üzerine bu konuda o tarafın mübaşirinin ilgileneceği ve mübaşir yoksa yeni bir mübaşir atanacağını belirten ferman kaydı. (15 Aralık 1848)

Belge 38 : Abçağa Köyü'nden Hacı Salih ile şu an kayıplarda olan kardeşi Halil Reşid'e anne ve babalarından kalan hisselerinin paylaşımı konusunda Halil Reşid'in hisselerine akrabalarından Hacı Ali ibn elhac Osman'ın kayyum olarak atandığına dair hüccet kaydı. (21 Aralık 1848)

Belge 39 : Yukarıda belirtilen Halil Reşid'in malları ve paraları kaydedilenden fazla çıktığı için yeniden kaydedilerek kayyum Hacı Ali'ye teslim edildiğine dair hüccet kaydı. (17 Haziran 1849)

Belge 40 : Geşo Köyü'nden elhac Hasan Ağa'nın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı 61566 kuruş. (11 Aralık 1848)

Belge 41 : Geşo Köyü'nden elhac Hasan Ağa'nın kızı Nefise Hanım'ın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı 26930 kuruş. (11 Aralık 1848)

Belge 42 : Geşo Köyü'nden elhac Hasan Ağa'nın küçük oğlu Mehmet Ali'ye annesi Ayşe binti Abdah'ın vasî olarak atandığına dair hüccet kaydı. (11 Aralık 1848)

Belge 43 : Şırzi Köyü'nden Ehl-i İslam'a mahsus olan mülk ve vakıf mallarını tasarruf ederken satmaya veya sahiplenmeye kalkanlara engel olunmasına dair ferman sureti kaydı. Bu fermanla birlikte Harput Valisi Sabri Paşa'nın buyuruldusunun da mevcut olduğu not düşülmüştür. (31 Aralık 1848)

Belge 44 : 1848 Tarihinde Harput Eyaleti'nde kura sonucu askere alınan iki bölük askerin Kol Ağası İbrahim nezaretinde Erzurum'a gidinceye kadar uğradığı merkezlerin kaza müdürlerine bu askerlerle ilgilenmeleri ve ihtiyaçlarının karşılanması için gereken işleri yapmaları hususunda buyuruldu kaydı. (29 Aralık 1848)

Belge 45 : Aşağı Mahalle'den İlli oğlu Bağdesar veledi Markos'un vefat eden Bazik'in varislerinden Kendi hakkına düşen hissesini istenmesi ve varsilerinde bunu kabul ettiklerine dair hüccet kaydı. (13 Ekim 1848)

Belge 46 : Tahta Cami-i Şerif Mahallesi'nden Canik oğlu Hafız Ebubekir'in gurma defteri kaydı. Tereke toplamı : 4503 kuruş, Gurma Toplamı : 3040 kuruş, Düyun toplamı : 11066 kuruş. (28 Kasım 1848)

Belge 47 : Eğin Kasabası'ndan Antek oğlu Manas'ın gurma defteri kaydı. Tereke ve emlak toplamı : 8160 kuruş, Gurma Toplamı : 7254 kuruş, Düyun toplamı : 9863 kuruş. (11 Ocak 1849)

Belge 48 : Haponos Köyü'nden Ayşe binti İbrahim ile Mehmet Ağa ibni Ömer arasındaki tarla meselesinde tarlanın şahitlerin ifadeleriyle Mehmet Ağa'nın hakkı olduğuna dair hüccet kaydı. (11 Aralık 1848)

Belge 49 : Tahta Cami-i Şerif Mahallesi'nden Canbaz oğlu Mustafa ibni Ali'nin gurma defteri kaydı. Tereke toplamı : 3669 kuruş, Gurma Toplamı : 2117 kuruş, Düyun toplamı : 2258 kuruş. (10 Ocak 1849)

Belge 50 : Ehl-i İslam'dan olanların reaya davasına karışmamaları ve vekil dahi olmamalarına, ayrıca davacıların da vekil atamadan bizzat kendilerinin gelmeleri hakkında buyuruldu kaydı. (13 Kasım 1848)

Belge 51 : Eğin Kazası'nda bazı köy ve mahallelerde bazı kişilerin kendilerinin veya tanıdıklarının türlü türlü hilelerle kuraya dahil olmadıkları tespit edildiğine ve bu kişilerin üzerine gidilmesine dair buyuruldu kaydı. (26 Ocak 1849)

Belge 52 : Peçik oğlu Mahallesi'nden Mizman oğlu Bedros'un Karabet veledi Nakğos'dan bahçe ve çeşitli mülkleri yirmi bin kuruşa aldığına dair hüccet kaydı. (28 Mart 1849)

Belge 53 : Anadolu ve Rumeli'de bulunan kazalarda vefat edenlerin terekelerinin varislerinden birisi askerde veya başka bir yerde veya kayıpsa bunların hisseleri mal memurlarınca dağıtılırken kanunen alınan vergilerin tahsil edilmesine dikkat edilmesi (Örnek: Eşyadan binde yirmi beş kuruş dellaliye alınması); ayrıca askerde olanların hisselerinin Emval Sandığı'nda tutulmasına ve vasî atanmasına dair ferman kaydı. (19 Şubat 1849)

Belge 54 : Antakya Metropolitliği'ne dahil olan Erzurum ve çevresi metropolitinin ölmesi üzerine yerine Rahip Neotiyos'un atanması ve bu kişinin görev alanında ve görev yerinde dikkat etmesi gereken hususların açıklandığı berat kaydı. (9-19 Eylül 1848)

Belge 55 : Yukarıdaki berat'ın ferman kaydı. (9-19 Eylül 1848)

Yanlış numaralandırma sonucu 2 adet 55. Belge görülmektedir.

Belge 55 : İliç Köyü'nden vefat eden Osman Ağa'nın varislerinin hisselerine düşen meblağda anlaşmamaları ve merkeze gönderdikleri arzuhale karşılık hazırlanan buyuruldu kaydı.(19 Nisan 1849)

Belge 56 : Arapgir Kazası'ndan Murtaza ibni Hacı Hüseyin'in Malatya'da kaybolan katırının Hasan bin Mustafa tarafından kayıp olduğunu bilmeden Ahmet Ağa'dan 820 kuruşa satın almış olması şahitlerin ifadeleriyle katırın Murtaza'ya teslim edilmesi gereğine dair ilam kaydı. (8 Mayıs 1849)

Belge 57 : Devlet-i Aliyye'de doktor olarak atanacakların atanma usulleri ve doktorların görev ve sorumluluklarını açıklayan ferman ve buyuruldu kayıtları. (11 Mayıs 1849)

Belge 58 : Eğin Kasabası'nda Poliçeci Ağob ve Kelekçi oğlu Menas zımmilerin faizle borç verdikleri ve halkın ödemede zorluk çektikleri ve şikayette bulunmaları üzerine hazırlanan ferman kaydı. Bu fermana göre bin akçeden fazla faizle borç verilmemesi

bankacılık şeklinde alış-veriş yapılmaması ve bunun gibi dikkat edilmesi gereken kurallar belirtilmiştir. (25 Mayıs 1849)

Belge 59 : Abçağa Köyü'nde vefat eden Mehmet Ağa ibni Salih'in mallarının oğulları arasında dağıtıldığı tereke defteri kaydı. (9 Nisan 1849)

Belge 60 : Eğin Kasabası'nda Poliçeci Kapık oğlu Bedros'un Eğin ve Harput kazalarında yaşayan Müslüman halka faizle borç verdikleri ve halkın ödemede zorluk çektikleri ve şikayette bulunmaları üzerine hazırlanan ferman kaydı. Bu fermana göre bin akçeden fazla faizle borç verilmemesi bankacılık şeklinde alış-veriş yapılmaması ve bunun gibi dikkat edilmesi gereken kurallar belirtilmiştir. (11 Haziran 1849)

Belge 61 : Eğin Kazası'ndan borçlu Hendistan oğlu Nefos'tan alacaklarını tahsil edebilmek için dava açan alacaklılar borçlu Nefos'un mallarının müzayede edilerek satılması ve kendilerine olan borçlarının tahsili hakkında borç taksim defteri kaydı. Tereke toplamı : 4918 , Düyun toplamı : 18864 , Gurma toplamı : 4558 kuruş. (11 Ağustos 1849)

Belge 62 : Geşo Köyü'nden kendisi Dersaadette iken kura sonucu askerlik çıkmış olan Mehmet ibni Ömer'in köyüne dönerek tabura kaydedilmek istemesi üzerine tutulan şukka kaydı.(11 Ağustos 1849)

Belge 63 : Askerde olanların memleketlerinde kalan nişanlılarının başkasına verilip verilmemesi hakkında hazırlanan şukka kaydı.(9 Eylül 1849)

Belge 64 : Belge tahribatlar nedeniyle okunamamıştır.

Belge 65 : Bölgede meydana gelen düzensizliğin, artan rüşvet olaylarının benzeri uygunsuzlukların haber alındığı ve bunlara karşı tedbir alınacağı hususunda hazırlanan emirname kaydı. (14 Temmuz 1849)

Belge 66 : Toskan ve Tonlus (Konlus) hakkında hazırlanan emirname kaydı.(10 Haziran 1849)

Belge 67 : Harput havalisinde eski paraların yenisiyle değiştirilmesi ve altın ve gümüş alımlarının Darphane tarafından belirtilen fiyat üzerinden yapılması ve vefat eden mübayaa görevlisinin yerine yenisinin atandığına dair ferman kaydı. (9 Ekim 1849)

Belge 68 : Aşağı Mahalle'den Şişman oğlu Ohan'ın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 72362 kuruş. (2 Ekim 1849)

Belge 69 : Şişman oğlu Ohan'ın eşi Herosma'nın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 70042 kuruş. (2 Ekim 1849)

Belge 70 : Eğin Kazası'ndan Kalan oğlu Felat'ın dükkanında 120 kıyye tütün olduğuna dair pusula kaydı (Tarih kaydı yok).

Belge 71 : Yukarıdaki tütünden ne kadar satılacağına verilen pusulanın arkasına yazılması ve Bâb-ı Âli'den deftere kaydedilmesini isteyen belge (Tarih kaydı yok).

Belge 72 : Eğin, Arapgir ve Çemişgezek kazaları naib,müftü ve müdürlerine tebliğ edilen bu buyurilduda bu yerlerdeki tütün gümrüklerinin idaresi için gönderilen Hacı Mehmet Beyin Harput'a gelmesiyle yeni memurlar atandığı ve bunların belirttiği oranlar üzerinden vergilerin alınacağı belirtilmiştir. (18 Nisan 1849)

Belge 73 : Küpeliöğlü ve Lordioğlü Mahalleri arasında yaşanan çeşme davası hakkında hazırlanan hüccet kaydı. (20 Kasım 1849)

Belge 74 : Ariki Mahallesi'nden Ömer Efendi'nin Bahaeddin Han'ının bakım ve temizliğine bakması karşılığında yatak ücreti alınmasına dair kayıt. (22 Kasım 1849)

Belge 75 : Abçağa Köyü'nden İstefan'ın müşterek olarak kullandığı bahçenin müştereklerine men edildiğini bildiren Ferman-ı Âli'nin bir an önce uygulanmasını istemesi hakkındaki şukka kaydı. (30 Ağustos 1849)

Belge 76 : Ayakkabı ustalarını ayakkabı yaparken kullandıkları maddelerin vergileri ödenmişken imalattan sonra tekrar vergi alınmamasına özen gösterilmesi ve talep edilmemesi ancak başka kazalara götürülüp satıldığı takdirde kuruşda bir para gümrük vergisi alınması hakkında hazırlanan şukka kaydı. (27 Kasım 1849)

Belge 77 : Ariki Mahallesi'nden Canbaz Süleyman oğlu Osman Efendi'nin tereke defteri kaydı. Tereke toplamı 11445 kuruş (9 Ocak 1850)

Belge 78 : Dörtyol Ağzı Mahallesi'nden Hacı Ebubekir Ağa'nın üç çocuğuna mal taksimi defteri kaydı. Mallarının toplam değeri : 9369 kuruş (Aralık 1849)

Belge 79 : Yukarıda bahsedilen Hacı Ebubekir Ağa'nın üç çocuğundan biri olan Osman Ağa'nın eşi ve çocuklarına bıraktığı mallarının taksim edildiği defter kaydıdır. Terke toplamı : 7696 kuruş (20 Kasım 1849)

Belge 80 : Aşar vergilerinin toplanması ve zahire naklinin şartları ve şekillerinin izah edildiği emirname kaydı. (26 Şubat 1850)

Belge 81 : Nikah akdi, tereke defterlerinin kaydı, çeşitli anlaşmalar veya izinnamelelerde naiblerin alması gereken resmi vergi oranlarından fazla vergi almaması eğer böyle yapan olursa ihbar edilmesi hakkında hazırlanan emirname kaydı. (24 Şubat 1850)

Belge 82 : Bazı yerlerde gereksiz ve yüksek miktarda alınan başlık paralarının yasaklanarak artık talep edilmemesi bunun yerine makul bir oranda mihr verilmesine dair emirnâme kaydı. (1 Mayıs 1850)

Belge 83 : Kız kaçırma olaylarının önüne geçmek için alınması gereken tedbirleri ve bunlara dikkat edilmesine dair emirname kaydı. (25 Mart 1850)

Belge 84 : Bir dava nedeniyle bazı şahıslarla beraber Eğin'den gelen Nüfus Kayıt Memuru Yaşar Efendi'nin davayla bir alakası olmaması nedeniyle geri dönmesine ve itibarının iadesine dair emirnâme kaydı. (20 Şubat 1850)

Belge 85 : Eğin Kasabası Mahkemesi'ne ait kitaba sahip olan babasının yerine oğlu Müftizâde Yaşar bin Abdulvahhab'ın görevlendirildiğini bildiren berat kaydı. (28 Şubat 1850)

Belge 86 : Devlet sınırları içerisinde geçmekte olan Eflak, Boğdan, Siyam ve sair halktan olanlara verilen geçiş belgelerinde (mürur tezkireleri) kasten veya hata ile yazılan ibarelerin düzeltilmesine ve başta tezkire memurları olmak üzere diğer memurların uyarılması hakkında yayınlanan emirnâme kaydı. (17 Mayıs 1850)

Belge 87 : İliç Köyü'nden Kalpid oğlu Varteris ile Ağya veledi Kosis arasındaki tarla, ev ve harmanın sahipliği konusunda çıkan anlaşmazlıkta bu mülklerin sahibinin Kalpid oğlu Varteris olduğuna dair hüccet kaydı. (22-30 Haziran 1850)

Belge 88 : Arapoğlu Mahallesi'nden Kasbar veledi Bağdos'un tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 33880 kuruş (15 Mayıs 1850)

Belge 89 : Haponos Karyesi ile Ariki Karyesi arasında çıkan mera ve bazı ekin alanlarını tahribi ve sahipliği hakkındaki sorunun Haponos Karyesi lehine sonuçlandığına dair hüccet kaydı. (4 Haziran 1850)

Belge 90 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden Hacı Mehmet Numan ibni Mehmet'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 5382 kuruş (17 Ekim 1848)

Belgenin devamında Ahmet bin elhac Numan'ın borç taksim defteri kaydı vardır. (23 Ekim 1848)

Belge 91 : Ortatepe Mahallesi'nden Bali oğlu Ahmet ibni Sait ibni Mehmet'in terekesi ve borç taksim defteri kaydı. Tereke toplamı : 10860 kuruş, Borç toplamı : 8373 kuruş (8 Aralık 1849)

Belge 92 : Eğin Kasabası'ndan Geci oğlu Kirkor veledi Mardros ile Kizir oğlu Sokyas arasında arazi üzerine yapılan bina hakkındaki hüccet kaydı. (12 Haziran 1850)

Belge 93 : Aşağı Mahalle'den Nikfos veledi MArdros'un tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 14213 kuruş. (8 Nisan 1850)

Belge 94 : Sandık Bağı Mahallesi'nden Berber Ahmet bin Ömer bin Ali'nin tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 3250 kuruş (22-30 Haziran 1850)

Belge 95 : Abçağa Köyü'nden Osak veledi Makrediç'in Papaz oğlu Sodyak veledi Elkasan'dan üç bin beş yüz kuruşa satın aldığı arsaya dair hüccet kaydı.(15 Temmuz 1850)

Belge 96 : Abçağa Köyü'nden iken şu anda İstanbul'da olan İstefan veledi Kalos'un Abçağa'da on iki bin kuruşa Hamamcı oğlu Kasyar veledi Serkis'e satmışken bu mülklerde hakkı olduğunu iddia eden Oki nam Herobs binti Arakil'in iddiasına karşı bu konuda İstefan veledi Kalos'un vekil olarak Koçar oğlu Mağdos'u atamasına dair hüccet kaydı. (8 Temmuz 1850)

Belge 97 : Yukarıdaki hüccet kaydının devamı niteliğinde olan ve satılan mülklerin Kasyar'a ait olduğunu belirten hüccet kaydı. (23 Nisan 1850)

Belge 98 : Ariki Mahallesi'nden vefat eden Ebubekir bin Ömer Efendi'den kalan mallara küçük oğulları adına anneleri Hafize binti Ahmet'i vasi tayin etmelerine dair hüccet kaydı. (8 Eylül 1850)

Belge 99 : Pedigan Köyü'nden Mihail veledi Yekor'un İliç Köyü'nden Serkis veledi Yaris'ten dört bin altı yüz kuruş alacağı olduğunu iddia etmesi Serkis'in kabl etmemesi üzerine şahitlerin ifadeleriyle bu borcun ödendiğini açıklayan hüccet kaydı. (8 Eylül 1850)

Belge 100 : Tavit oğlu Mahallesi'nden Hukas veledi Nikfos ile Kalpakçı Sokyas veledi Magob arasındaki su yolunun mülkünden geçişi ve su kenarındaki tuvaletin kaldırılmasının istendiği hüccet kaydı. (19 Ekim 1848)

Belge 101 : Peçik oğlu Mahallesi'nden İstefan veledi Nikfos'un annesinden kalan mallardan kendi hissesine düşen payı kardeşinden ve kardeşi vekilinden talep etmesi ancak bu isteğinin kabul edilmediğine dair hüccet kaydı. (17 Ekim 1850)

Belge 102 : Eğin Kasabası'ndan Mağdos veledi Bağdos'un bazı arazi ve mülkleri dokuz bin kuruşa Müzin oğlu Nikfos veledi Kirkor'a sattığına dair hüccet kaydı. (4-13 Mayıs 1850)

Belge 103 : Eğin Kasabası'ndan Semerci oğlu Mağdos İram'ın Barasih oğlu Mağdos İstefan'a olan borcunu vadesinde ödemediği taktirde yazılı olan mülklerini alabileceğini ve Tokatlı oğlu Karabet'i de vekil olarak göstermesine dair hüccet kaydı.(4 Mayıs 1850)

Belge 104 : Venk Köyü'nde ölmüş olan Setas veledi Ditmir'e ait olan bazı arazi ve eşyalardan hak iddia eden Ağide veledi Ditmir ile Marin veledi Dimitri'nin iddalarının asılsız olduğu ve bu arazi ve eşyaların Marin veledi Yorgi'ye ait olduğuna dair hüccet kaydı. (4-13 Mayıs 1850)

Belge 105 : Eğin Kasabası'ndan Seyak Bedros'un kardeşi Setrak'ın Abçağa Köyü'nden Hasaklı oğlu Bağdesar'dan alacağını tahsil edememesi üzerine merkeze yolladığı arzuhale karşılık hazırlanan buyuruldu kaydı. (20 Ağustos 1850)

Belge 106 : Eğin Kasabası'ndan Mardros veledi Artin ile Ali Ağa bin Ferzah arasındaki arsa ve ev sorununun Ali Ağa lehine olduğuna dair hüccet kaydı. (5-14 Aralık 1850)

Belge 107 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden Mehmet Tahir Efendi bin Ömer'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 6362 kuruş (21 Aralık 1850)

Belge 108 : Gicegü Köyü'nden Acem Mehmet bin Abdülkerim'in tereke defteri kaydı. Varisleri olmadığı için Harput Mal sandığı'na teslim edilmesi için Eğin Mal Sandığı'na teslim olmuştur. Tereke toplamı : 400 kuruş (12 Şubat 1851)

Belge 109 : Aşağı Mahalle'den Elkesan veledi İstefan'ın kendisine ait mülkleri oğulları Adanis ve Mülkan'a hibe ettiğine dair hüccet kaydı. (23-31 Ocak 1852)

Belge 110 : Tapur Mshallesi'nden Tarakçı oğlu Bağdos'un on sekiz bin kuruşa satın aldığı mülklere dair hüccet kaydı. (12-21 Şubat 1852)

Belge 111 : Tapur Mahallesi'nden Laraf veledi İstefan veledi Epreham'ın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 4405 kuruş (2-11 Mart 1852)

Belge 112 : Milayur Mahallesi'nden Boyacı oğlu Serkis veledi Epreham veledi Bedros'un tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 3096 kuruş (15 Mart 1850)

Belge 113 : Üstte belirtilen şahsın (Epreham veledi Bedros) borçları nedeniyle varislerin hisselerinden vazgeçtikleri ve terekede belirtilenlerin satılarak borçlulara dağıtıldığı gurma defteri kaydı. (15 Mart 1850)

Belge 114 : Abçağa Köyü'nden Bostancı oğlu Ohan veledi Kozmoz veledi Tamik'in tereke defteri kaydıdır ki bu alacaklılarına dağıtılmak üzere hesaplanmıştır. Tereke toplamı: 52712 kuruş (23 Şubat 1851)

Belge 115 : Yukarıda belirtilen Ohan'ın alacaklılarının listesi ve alacakları oranları belirten borç tevzi defteri kaydı (23 Şubat 1851)

Belge 116 : Köprübaşı Mahallesi'nden Mehmet Ağa ibni Mahmud Ağa'nın bazı mülklerini iki bin yüz elli kuruşa Ömer Ağa'ya sattığına dair hüccet kaydı.(17 Nisan 1849)

Belge 117 : Taşdıbi Mahallesi'nden Zahide binti Mustafa'nın kendisine ait iki bin üç yüz altmış yedi kuruş değerindeki eşyaları Abdulvahhab Efendi'ye hibe ettiğine dair hüccet kaydı. (2-11 Şubat 1852)

Belge 118 : Arabkir'deki Şeyh Hasan Vakfı'nın idarecisi İsmail Efendi'ye ait mazbata ve pusula kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 119 : Yenilenecek olan nüfus kayıtları için Eğin Kasabası'na nüfus kayıt memuru olarak Baş İmam Mustafa Efendi'nin atandığı ve bu kişiye kasabadaki tüm yetkililerin yardım etmesi ve herkesin kaydının mutlaka yapılması gerektiğine dair buyuruldu kaydı. (12 Aralık 1851)

Belge 120 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nde vekil Ebubekir Ağa bin Ömer ile Hekim Kerif arasındaki çeşme suyu ve su yolunun tamiri konusunda varılan karara dair hüccet kaydı. (3 Nisan 1852)

Belge 121 : Orduyu Hümayun'nda piyade birinci alayının birinci taburunun üçüncü bölüğünde üçüncü onbaşının ikinci neferi ki bu asker Eğinlidir, maaşının nasıl ve nereden ödeneceğine dair ilam kaydı. (2 Nisan 1852)

Belge 122 : Eğin Kasabası'ndan Meban oğlu Mağdos Bedros'un alacaklarının zamanında ve yerli yerinde ödenmesine dair şukka kaydı. (23 Mayıs 1852)

Belge 123 : Eğin Kasabası'ndan Yekiz Pesam oğlu Bedros'un ölmüş olan Epidar oğlu halik Odis'den olan alacağının vereselerinden tahsil edilmesinin belirtildiği şukka kaydı. (10 Ağustos 1851)

Belge 124 : Harput Eyaleti Kaymakamı Saadetlü Mustafa Paşa Hazretleri tebasından olup Eğin Kazası'na giderken vefat eden Tosun Ağa'nın şahsi mallarına ait defter kaydı. (15 Kasım 1851)

Belge 125 : Abçağa Köyü'nden ölmüş olan Kandel oğlu Ayan veledi Korik'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 9644 kuruş (15 Kasım 1851)

Belge 126 : Eğin Kasabası'nın 1850 tarihindeki vergilerinin tespiti ve toplanmasıyla ilgili şukka kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 127 : Gemürgab Köyü'nden Kulus oğlu Mağdos Ebkenedos veledi İstefan'ın otuz bin kuruşa Yobacı oğlu Karabet veledi Serkiz'den aldığı mülklere dair hüccet kaydı. (4 Aralık 1851)

Belge 128 : Eğin Kasabası'ndan ölmüş olan Şeyşan Ağob veledi Ahan'ın eşinin aldığı ve masraf ettiğini söylediği yüz bin kuruşun yerine kırk bin kuruş verileceğine dair mürasele kaydı. (4 Aralık 1851)

Belge 129 : Gemürgab Köyü'nden Gügüm oğlu Mağdos veledi İstefan'ın ölmüş olan Ağob veledi Ohan veledi Ağob'dan alacağı yirmi dört bin kuruşunun terekesinden karşılanmasına dair mürasele kaydı. (4 Aralık 1851)

Belge 130 : Gemürgab Köyü'nden Mağdos veledi İstefan'ın otuz bin kuruşa aldığı mülklere dair hüccet kaydı. (4-13 Aralık 1851)

Belge 131 : Abçağa Köyü'nden Sokyas veledi Felyos kendisine ait mülkleri üç bin kuruşa Boşacı oğlu Kozmoz adına vekil Karabet'e sattığına dair hüccet kaydı. (1 Nisan 1851)

Belge 132 : Geşo Köyü'nden Hasan Ağa ibn elhac Halil bin Hacı Mehmet'in mallarının eşleri ve oğulları arasında paylaşılmasına dair taksim ve tevzi defteri kaydı. (13-22 Nisan 1851)

Belge 133 : Orik Köyü'nden Ali bin Mehmet'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı 6300 kuruş (Tarih kaydı yok)

Belge 134 : Geşo Köyü'nden elhac Hasan Ağa'nın tereke defteri kaydı. (Belge eksiktir.)

Belge 135 : Bahçe Mahallesi'nden Şaban oğlu Hüseyin bin Osman bin Mustafa'nın tereke defteri kaydı. (1-10 Haziran 1852)

Belge 136 : Eğin Kasabası'ndan ölmüş olan İmirza oğlu Bağos veledi Hamak'ın eşi Meram ve çocukları ile Bağos Mirza veledi Kirkor arasındaki dükkan ve diğer mülkler üzerinde hak iddia etmelerinde bu mülklerin Bağos Mirza'nın hakkı olduğuna dair hüccet kaydı. (28 Ağustos 1852)

Belge 137 : Kemah Kazası'na bağlı Asma Köyü'nden Hacı Bekir bin Mehmet ile Eskici oğlu Karabet veledi Sahan arasındaki alacak-verecek sorununda Eskici oğlu'nun Hacı Bekir'e olan borcunu ödediği ve borcu kalmadığına dair hüccet kaydı. (11 Eylül 1852)

Belge 138 : Kurinoğlu Mahallesi'nden ölmüş olan Hatun oğlu Kirkor veledi Ağob'un eşi ve çocukları'nın babalarından kalan bazı mülkleri on dokuz bin iki yüz eli kuruşa Manik oğullarına sattıklarına dair hüccet kaydı. (31 Ağustos 1852)

Belge 139 : Venk Köyü'nden Panku oğlu Vasil ve Cerak oğlu Epigan'ın Lazar'a olan on yedi bin beş yüz kuruş borçlarını bir an önce ödemeleri gerektiği ve tarafların bunu kabul ettiklerine dair ilam kaydı. (29 Eylül 1852)

Belge 140 : Navril Köyü'nden Hacader veledi Evanis'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı 8294 kuruş (9 Ekim 1852)

Belge 141 : Navril Köyü'nden ölen Hacader veledi Evanis'in oğlu Kirkor'un da ölmesiyle babasından kalan 4093 kuruşunun eşi ve çocuklarına taksim edildiği defter kaydı. (9 Ekim 1852)

Belge 142 : Koçan Mahallesi'nden Vanlıoğlu İsmail Seyid Efendi kendisine ait bazı mülkleri Darduroğlu Markaz veledi Kirkor'a sattığına dair hüccet kaydı. (8 Ocak 1853)

Belge 143 : Puşadi Nahiyesi'ne bağlı Hefdar ve Kumkan ve Başağı Köyleri arasındaki çayırılıkların kullanımı konusunda çıkan anlaşmazlığın giderilmesine dair ilam kaydı. (10 Ocak 1853)

Belge 144 : Orik Köyü'nden Hüseyin Ağa ibni İsmail ile İliç Köyü'nde Hatice binti Feyza arasındaki tarla anlaşmazlığında tarlanın Hatice'ye ait olduğuna dair hüccet kaydı. (2 Mart 1853)

Belge 145 : Eğin Kasabası'ndan Hacı Mustafa Ağa'nın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 14864 kuruş (19 Aralık 1852)

Belge 146 : Eğin Kasabası'ndan Akanzade Hacı İbrahim Bin İsmail Ağa'nın Debbağ Hokas veledi Kerkes'ten alacağı olan dört bin dört yüz altmış kuruşun ödenmesine dair mürasele kaydı. (24 Şubat 1853)

Belge 147 : Eğin Kasabası Müftüsü'nün vefat etmesiyle yerine yeni bir müftü atanmasının istenmesi üzerine yeni müftü atandığına dair buyuruldu kaydı. (31 Mart 1853)

Belge 148 : Eğin Kasabası'ndan Fatma binti Adıgüzel'in bir sokakta ölü bulunduğu dair mazbata kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 149 : Gemürgab Köyü'nden ölmüş olan Kirkor veledi Eros'un eşi kocasının mallarına kayyum olarak atanan Hafız İsmail Ağa'da olan paraları kendisi ve çocuğunun nafakası için istemesi ve kalan mallara da vasi atanmasına dair hüccet kaydı. (30 Nisan 1853)

Belge 150 : Geruşla Köyü'ndeki çeşmenin tamirinde harcanan gider listesi kaydı. (30 Nisan 1853)

Belge 151 : Eğin Kasabası'ndan Cemal Bey'in Tarakçı oğlu Hevaca Osib'den alacağı olan on bin iki yüz kuruş alacağına dair hazırlanan mürasele kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 152 : Harput ile Erzurum arasındaki görevlilere hitaben gönderilen buyuruldu kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 153 : Gücegü Köyü'nde inşa edilen camiye Mehmet bin Ali'nin atandığına dair berat kaydı. (30 Temmuz 1855)

Belge 154 : Eğin Kasabası'ndan Kokik oğlu Kozmoz'un eşi Nazlı'dan aldığı mülklere karşılık verdiği on beş bin yüz elli kuruşa dair hüccet kaydı. (10 Mayıs 1853)

Belge 155 : Abçağa Köyü'nden Serkis veledi Filyoz ile Dodik'in Epigan veledi Toris ile Nikfos arasındaki mülk davasına dair hüccet kaydı. (19 Mayıs 1854)

Belge 156 : Eğin Kasabası'ndan Ağob veledi Sokas ile Kozmoz veledi Hokas'ın annelerinden kalan eşya, altın ve paraların paylaşılmasından kaynaklanan anlaşmazlık hakkında hazırlanan ilam kaydı. (20 Mayıs 1853)

Belge 157 : Eğin Kasabası'ndan Mehmed bin Ali Bey'in vefat etmesiyle oğluna bıraktığı mallara vasî atandığına dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 158 : Pedigan Köyü'nden vefat eden Osman ibni Ahmet'in oğluna bıraktığı tarlanın Ömer bin Mehmet'e satıldığına dair hüccet kaydı. (20 Mayıs 1853)

Belge 159 : Eğin Kasabası'ndan Bahan Kara Yakut veledi Kirkor ile Matos veledi Milkon tarla ve bahçe alım satımına dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 160 : Abçağa Köyü'nden Geşan oğlu Evanus veledi Makardim'in Köse Sahan'a verdiği yirmi sekiz bin sekiz yüz doksan dört kuruşluk borcunu ödememesi üzerine rehin gösterdiği arazilerinin satılmasına dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 161 : Ekrek Köyü'nden Rukiye binti elhac Osman Hanım'ın bahçe komşusu Ali Efendi'nin bahçesinin kendi hakkı olduğunu iddia etmesi ancak bu iddiasının asılsız olduğu ve bahçenin Ali Efendi'nin hakkı olduğuna dair hüccet kaydı. 18 Temmuz 1853

Belge 162 : Abçağa Köyü'nden Abginoğlu Artin veledi Sahan'ın Keşan oğlu Ayvanus'tan alacağı olan yirmi sekiz bin sekiz yüz doksan dört kuruşun ödenmesi gerektiğine dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 163 : Tarakçıoğlu Hevace Osib'in Penki oğlu halik Neguğos veledi Ayvanus ve kardeşinden alacağı olan on bin iki yüz kuruşun ölen kişinin terekesinden düşüleceğine dair mürasele kaydı. (Temmuz 1853)

Belge 164 : Eğin Kasabası'ndan Mağdos Artıyan veledi Asdor'un ölen Başayan oğlu halik Artıyan'ın oğlu Avanus'tan talep ettiği yirmi bin kuruş alacağına dair hüccet kaydı. (5 Eylül 1853)

Belge 165 : Abçağa Köyü'nden Ahmed Ağa'nın kendisine ait bazı mülkleri Kirkor'un oğlu Hacadan'a üç bin kuruşa sattığına dair hüccet kaydı. (12 Ağustos 1852)

Belge 166 : Eğin Kasabası'ndan Bekir bin Mehmed'in Keşişoğlu Mağdos Nekadğus'dan alacağı olan bin üç yüz kuruşun ödendiğine dair hüccet kaydı. (1852)

Belge 167 : Gemürgab Köyü'nden ölmüş olan Kösemoğlu Mahdesha'na hakkında hazırlanan tezkire kaydı. (3 Şubat 1853)

Belge 168 : Şırzi Köyü'nden ölmüş olan Ohan oğlu Ustun hakkında hazırlanan tezkire kaydı. (13 Haziran 1853)

Belge 169 : Eğin Kasabası'ndan Hanik oğlu Ağob ve kardeşi Kozmoz veledi Doges'in Margar ve karındaşı Mahruyen'den alacakları olan yirmi bin kuruşun ödenmesine dair hüccet kaydı. (4 Ekim 1853)

Belge 170 : Venk Köyü'nden Balasan veledi Astan'ın kendisine ait mülkleri ve paraları kızına vermesi için damadı Minman'ı görevlendirmesine dair hüccet kaydı. (Tarih yok)

Belge 171 : Türkmenoğlu Mahallesi'nden Mahdeş Abdurrahman'ın yanında bulunan eşyaların listesi ve bu eşyaların satılarak Bağdesar'a verilmesine dair mürasele kaydı.

Belge 172 : Güryecca Kasabası'ndan Mehmed İzzet bin Halil ve arkadaşı Ahmed'in elinde boşalan tüfeğin Güzel Ahmet'i yaralamasında olayın kazayla olduğunun anlaşılmasına ve davacı olunmamasına dair mürasele kaydı.

Belge 173 : Abçağa Köyü'nden ölmüş olan Artin veledi Andan oğlu Kamerdiç'in kızına bıraktığı mallara vasî atanmasına dair hüccet kaydı. (14 Ekim 1853)

Belge 174 : Abçağa Köyü'nden ölmüş olan İden oğlu Makredic'in çocuklarına bıraktığı bazı mülklerin çocukları tarafından on altı bin kuruşa Asder veledi Parğem'e satıldığına dair hüccet kaydı. (13 Ekim 1853)

Belge 175 : Eğin Kasabası'ndan Kasab oğlu Hazar'ın Mutigan oğlu Kozmoz'dan alacağını karşılanmasına dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 176 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden vefat etmiş olan Gesi oğlu Halil bin Molla Mehmed Ali'nin eşi Ümmü Gülsüm'ün vekili Halil Ağa bin Osman'ın Gesi oğlu Osman'dan kalan iki adet dükkanı Mazman oğlu Matos ve Artin veledi Serakan'a sattıklarına dair hüccet kaydı. (24 Ekim 1853)

Belge 177 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden vefat etmiş olan Halil bin Molla Mehmed'in eşi Gül Hanım'ın vekili Halil Ağa bin Osman'ın Halil bin Molla'dan kalan bazı mülkleri Makos oğulları Ağob ve Kirkor'a sattıklarına dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 178 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden yukarıdaki yazılan vekil Halil Ağa'nın diğer bazı mülkleri Kirkor ve Neşan ve Arakin'e sattıklarına dair hüccet kaydı. (24 Ekim 1853)

Belge 179 : Eğin Kasabası'ndan Bozik ve Karabet'tin Evanis veledi Kirkor'a olan borçlarını ödemelerine dair mürasele kaydı. (8 Ekim 1853)

Belge 180 : Eğin Kasabası'ndan Tarakçı oğlu Bağos ve karındaşı Osib'in Yeni Komşu oğlu Kifor ve Ağob ve Ohanis'ten olan alacaklarının halen daha ödenmemesi üzerine bir an önce borçlarını ödemeleri için uyarıldıkları kayıt. (20 Ekim 1853)

Belge 181 : Eğin Kasabası'ndan Hazinedârzâde İsmail Ağa ibni Abdurrezzak'ın kendisine ait dükkanı altı yüz kuruşa Hüseyin oğlu Mehmet'e sattığına dair hüccet kaydı. (Eylül 1853)

Belge 182 : Eğin Kasabası'ndan ölmüş olan Kalaycı Agob veledi Evanis'in terekesinden borçlarını talep eden alacaklıları ve bunlara ödenecek meblağı bildiren hüccet kaydı. (Kasım 1853)

Belge 183 : Eğin Kasabası'ndan vefat eden Ömer bin Mustafa'dan eşi ve çocuklarına kalan arsaya eşi ve çocuklarının üç bin kuruşa Artin veledi Epreham'a sattıkların dair hüccet kaydı. (21 Kasım 1827)

Belge 184 : Yukarıda bahsedilen arsaya dahil olan diğer arsanın daha önce Bekdaş ibni Musa'ya satıldığını belirten hüccet kaydı. (19 Mart 1830)

Belge 185 : Eğin Kasabası'ndan Mehmed Ağa'nın Epreham oğlu Artun'a üç bin kuruşa sattığı bazı mülklere dair hüccet kaydı.

Belge 186 : Eğin Kasabası'ndan Zülfikar Cami-i Şerif Vakfı' idarecisi Hafız Ebubekir bin Ali'nin vefat etmesinin ardından yerine oğlu Mustafa'nın bu göreve talip olduğuna dair kayıt. (25 Kasım 1852)

Belge 187 : Eğin Kasabası'ndan Zülfikar Cami-i Şerif Vakfı' idarecisi Hafız Ebubekir bin Ali'nin vefat etmesinin ardından yerine oğlu Mustafa'nın atandığına dair berat kaydı. (25 Kasım 1853)

Belge 188 : Geşo Köyü'nden Hafız İbrahim bin Halil'in Savi veledi Bağor'a ait meşelikten hak iddia etmesi ancak meşeliğin Savi'nin olduğuna dair hüccet kaydı. (14 Ocak 1851)

Belge 189 : Eğin Kasabası'ndan Kösem oğlu Halil Ağa'nın eşi ve çocuklarının babalarından kalan bazı mülkleri Neşan oğlu Kirkor'a sattıklarına dair hüccet kaydı. (2 Aralık 1853)

Belge 190 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden Hacı Halil bin Osman ibni Halil'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 11541 kuruş (15 Aralık 1848)

Belge 191 : Eğin Kasabası'ndan Ömer bin elhac Mehmet'in kızları babalarından kendilerine kalan üzüm bağını bin kuruşa Bekir Ağa'ya sattıklarına dair hüccet kaydı. (22-31 Aralık 1853)

Belge 192 : Hoca Emin Efendi Mahallesi'nden Ahmet kızı Hanife'nin, kızları Ayşe ve Ümmü Gülsüm'e ait olan ve kendisinin emanetçi olduğunu belirttiği mülklere dair hüccet kaydı. (2-11 Aralık 1853)

Belge 193 : Venk Köyü'nden Manuk oğlu Lazart'ın tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 8060 kuruş (6 Aralık 1853)

Belge 194 : Eğin Kasabası'ndan Markos veledi Ağob'un ölen yengesi Zemret'ten kalan mülklerden pay istemesi bunun üzerine Zemret'in kardeşleri Bedros, Artiyan ve Ağob'un ve şahitlerin ifadeleriyle Markos veledi Ağob'un talebinin reddedildiğine dair ilam kaydı. (22-31 Aralık 1853)

Belge 195 : Gemürgab Köyü'nden ölmüş olan Yekfos veledi Heçar'ın varislerine dair tezkire kaydı. (18 Aralık 1853)

Belge 196 : Gemürgab Köyü'nden ölmüş olan Hokas veledi Heçar'ın varislerine dair tezkire kaydı. (18 Aralık 1853)

Belge 197 : Eğin Kasabası'ndan Fehmi Efendi'ye ait mürasele kaydı. (12 Ocak 1853)

Belge 198 : İliç Köyü'nden Mağdos Neşan'ın bir dava sonucunun netleşmesiyle tutuklanmasına gerek kalmadığına ve evine dönebileceğine dair izin kaydı. (5 Şubat 1854)

Belge 199 : Birinci belge eksik ikinci belge de ise Yağmur Dereli Mahallesi'nden Mehmet Şerif Ağa bin Mustafa'nın Kaver oğlu Hüseyin'den iki bin beş yüz kuruşa aldığı mülklerin kendi mülkleri olduğuna dair mürasele kaydı. (7 Kasım 1853)

Belge 200 : Varisleri olmayan veya kayıp olan terekelerin kayıtlarının yapılması, gerekli vergilerinin alınması ve bu vergilerin Hazine-i Celile'ye gönderilmesine dikkat edilmesine dair emirname kaydı. (5 Şubat 1854)

Belge 201 : Ebreham veledi Karabet'in ölmüş olan Nikfos'tan alacağı olan dört bin yirmi beş kuruşun Nikfos'un oğulları Nikfos ve Elkesan'dan tahsil edileceğini bildiren mürasele kaydı. (Mart 1854)

Belge 202 : Venk Köyü'nden Yurdal veledi Vasil veledi Hazar ile ölen Vasil'in eşi Margerid arasındaki mülk sorununda mülklerin Margerit'e ait olduğunu belirten hüccet kaydı. (19-28 Şubat 1854)

Belge 203 : Eğin Kasabası'ndan Margrid kendisine ait mülkleri çocuklarının kendisini beslemeleri karşılığında oğullarına vermesi ama çocukların bu mülkleri zaptetmeleri üzerine mülklerin sahibi olan Margrit'e teslim edilmesine dair hüccet kaydı. (2 Mart 1854)

Belge 204 : Eğin Kasabası'ndan Mardos'un, kardeşi Mağarsun'dan babalarından kalan eşyalardan payına düşeni istemesi üzerine bu eşyalarda hakkı olmadığını belirten hüccet kaydı. (23 Nisan 1854)

Belge 205 : Eğin Kasabası'ndan Yukarı Kazgancı'daki bazı dükkan ve hanelerin gelirlerinin caminin giderlerini karşılaması için tespit edildiğinden başka kişilerin bunlara müdahale edemeyeceğini belirten defter kaydı. (1854)

Belge 206 : Ekrek Köyü'nden Emine binti Mehmet ile kız kardeşi Hafize'nin babalarından kalan dükkanları vekilleri Ali Bey tarafından tamir edilerek kardeşleri Halil Ağa ve Osman Ağa'nın da kabul etmesiyle bu dükkanlara sahip olduklarını bildiren hüccet kaydı. (5 Mayıs 1854)

Belge 207 : Yukarıda adı geçen kız kardeşlerin sahip oldukları malları vekilleri Ali Bey aracılığıyla erkek kardeşleri Halil ve Osman Ağa'ya iki bin kuruşa sattıklarına dair hüccet kaydı. (29 Nisan 1854)

Belge 208: Ekrek Köyü'nden ölmüş olan Lamek veledi Hazar'ın eşi ve çocuklarına bıraktığı bahçeyi üç yüz bin dört yüz kuruşa Ohan veledi Ladek'e sattıklarına dair hüccet kaydı. (19-28 Mayıs 1854)

Belge 209 : Eğin Kasabası'ndan Kavas Bekir bin Yusuf'un tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 14072 kuruş (13 Haziran 1854)

Belge 210 : Geruşla Köyü'nden Fatma binti Ahmet ile Eğin Kasabası'ndan Anzek oğlu Ağob arasındaki bahçe meselesinde bahçenin Ağob'a ait olduğuna dair hüccet kaydı. (1854)

Belge 211 : Geruşla Köyü'nden Matos veledi Melkon'un Nasrob veledi Asdar'a olan yedi bin iki yüz kuruş borcunu ödemesi gerektiğini belirten mürasele kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 212 : İliç Köyü'nden Ağob veledi Kaber'in annesinden kalan çeşitli eşyaları kardeşi Neşan'dan istemesi ancak şahidlerin da ifadeleriyle Ağob'un hakkı olmadığını belirten hüccet kaydı. (6 Haziran 1854)

Belge 213 : Eğin Kasabası'ndan Heraz veledi Oysab'ın tereke ve borç taksim defteri kaydı. Tereke toplamı: 9120 kuruş (7 Ocak 1854)

Belge 214 : Eğin Kasabası'ndan Kanbar oğlu Hüseyin'in tereke defteri kaydı. (tereke toplamı: 8569 kuruş (7 Kasım 1853)

Belge 215 : Sandık Köyü'nden Ebubekir Mehmet'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 2385 kuruş (4 Ağustos 1854)

Belge 216 : Eğin Kasabası'ndan Kalender oğlu Elkesan'ın Osib veledi Karabet'in evinin önüne kurduğu ocaktan çıkan dumandan rahatsız olduğunu ve bu nedenle Osib'in uyarıldığına dair mürasele kaydı. (30 Aralık 1853)

Belge 217 : Venk Köyü'nden Mahmut bin Mustafa'nın Sofya veledi Yevader'den bin üç yüz kuruş alacağı olduğunu iddia etmesi ancak bunun gerçek olmadığını anlaşılması üzerine hazırlanan mürasele kaydı. (28 Eylül 1854)

Belge 218 : Eğin Kasabası'ndan Hasan ile Gehman oğlu Osman ve Zenar oğlu Bedros arasındaki tarla meselesinde tarla meselesine dair ilam kaydı.(11 Temmuz 1854)

Belge 219 : Tavik Köyü'nden Koca Mehmet Ağa'nın kendisine ait olan mülk ve eşyaları eşi Fatma binti Ahmet'e verdiğine dair hüccet kaydı. (1 Kasım 1853)

Belge 220 : Ekrek Köyü'nden Ümmü Gülsüm binti Hüseyin'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 4625 kuruş (2 Kasım 1854)

Belge 221 : Abçağa Köyü'nden Fatma binti İsmail'in tereke defteri kaydı. Tereke toplamı: 528 kuruş (tarih kaydı yok)

Belge 222 : Eğin Kasabası'ndan Mağdos veledi Bedros'un Kasab oğlu Hazar'a olan yirmi sekiz bin elli kuruş borcuna karşılık tarla ve bahçesini rehin olarak bıraktığına dair senet kaydı. (19 Haziran 1853)

Belge 223 : Eğin Kasabasından Mağdos veledi Bedros'un Kasab oğlu Hazar'a olan on sekiz bin kuruşluk borcuna karşılık gösterdiği diğer arazilerini rehin bıraktığına dair senet kaydı. (4 Kasım 1852)

Belge 224 : Eğin Kasabası'ndan Mumcu oğlu Sahan ve Karabet'in borçlarının karşılığında mal ve mülklerinin satılarak alacaklılara taksim edilmesine dair hüccet kaydı. (21 Mayıs 1855)

Belge 225 : Venk Köyü'nden Marex oğlu Hevace'nin tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 82368 kuruş. (Tarih kaydı yok)

Belge 226 : Belge tahribatlar nedeniyle okunamamıştır.

Belge 227 : Venk Köyü'nden Lazeri veledi Espedar ile Bağdis Marin veledi Bozik arasındaki bahçe meselesinde Marin'e yazılmış mürasele kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 228 : Harput'tan Erzurum'a gidecek olan bir kısım askerinin seçilmesi ve yolculuk sırasındaki hallerine dair buyuruldu kaydı. (27 Aralık 1854)

Belge 229-230 : Aynı belge olmakla beraber belge okunamamıştır.

Belge 231 : Yukarı Mahalle'den Mağdos İmirza veledi Kirkor'un Bozik oğlu halik Kirok'tan alacağına dair mürasele kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 232 : Abçağa Köyü'nde mültezim Mustafa'nın iddiasının asılsız olduğuna dair şukka kaydı. (9 Nisan 1855)

Belge 233 : Şirzu Köyü'nden vekil Ahmed Ağa ibni İbrahim Ağa'nın müvekkili Ömer Ağa'nın Anıştaz zımmiden alacağı olan iki bin gurusuna dair mürasele kaydı. (26 Temmuz 1854)

Belge 234 : Eğin Kasabası'nda bulunan Hakim Hanı'nın üst katına dükkan inşa eden ve gelirini hanın tamirine vakfeden Hasan bin Halil'in hüccet kaydı. (26 Haziran 1855)

Belge 235 : Gemürgab Köyü'nden Kozmoz veledi Artin'e ait tereke defteri kaydı. Tereke toplamı : 16516 kuruş (6 Temmuz 1855).

Belge 236 : Eğin Kasabası'ndan Canik oğlu Kirkor veledi Ağob'un kendisine ait bazı mülklerini Mardros veledi Nikfos ile validesi Elmas'a sattığına dair hüccet kaydı. (5 Ağustos 1855)

Belge 237 : Eğin Kasabası'ndan vefat eden Kasım oğlu Halil'den eşi ve çocuklarına kalan bir dükkanı Artin oğulları Ağın ve Asdar ve Ohan adlı şahıslar sattıklarına dair hüccet kaydı.(3 Ekim 1855)

Belge 238 : Eğin Kasabası'ndan Kasab oğlu Hazar'ın Mardik oğlu Artin'den alacağı olan kırk beş bin gurusu zamanında ödememesi üzerine rehin gösterdiği mülklerin borcuna karşılık olarak Kasab oğlu Hazar'a satıldığına dair hüccet kaydı.(11 Aralık 1855)

Belge 239 : Dört Yol Ağzı Cami-i Şerifi Vakfı yöneticisi İmam Hafız Osman Efendi ile Hasan bin Halil arasındaki binanın kirasına dair hüccet kaydı. (28 Mart 1856)

Belge 240 : Eğin Kasabası'ndan Osman bin elhac Yaşar'ın kendisine ait bazı mülkleri Kirkor veledi Makrediç'e sattığına dair hüccet kaydı. (12 Nisan 1855)

Belge 241 : Sandıkbağı Mahallesi'nden Ömer Ağa'nın zevcesinin Kirkor veledi Hokas'ın Osman bin elhac Yaşar'dan aldığı bahçenin yanındaki tarlayı Kirkor'a sattığına dair hüccet kaydı. (31 Mart 1856)

Belge 242 : Aşağı Mahalle'den Talik oğlu Makrediç ile Temur oğlu Miyak arasındaki tbahe satışına dair hüccet kaydı. (20 Mayıs 1856)

Belge 243 : Venk Köyü'nden Ahmed Ağa ibni Abdah'ın kendisine ait kavaklığı Bağor veledi Sokas'a sattığına dair hüccet kaydı. (30 Mayıs 1856)

Belge 244 : Yukarı Mahalle'de vekil Bağdesar veledi Mulkun'un müvekkillerine ait bazı mülkleri Temur oğlu Miyak'a sattığına dair hüccet kaydı. (10 Mayıs 1856)

Belge 245 : Venk Köyü'nden vefat eden Kul Ahmet Ramazan Ağa'nın eşinin vekili tarafından kendilerine ait kavaklığı Ahmed Ağa ibni Abdah'a sattığına dair hüccet kaydı. (28 Haziran 1856)

Belge 246 : Gemürgab Köyü'nden vefat eden Mustafa Ağa ibni Selim Ağa'nın eşi ve çocuklarının vekili tarafından kendilerine ait sunun yarısını Musim oğlu Mağdos Kirkor'a sattıklarına dair hüccet kaydı. (7 Mayıs 1856)

Belge 247 : Eğin Kasabası'ndan vefat eden Ömer Ağa ibni Ali'nin borcuna karşılık müzayede ile satılan mülkünü Geruşla Köyü'nden Süleyman Ağa ibni İsmail'in satın almasına dair hüccet kaydı. (24 Haziran 1856)

Belge 248 : Eğin Kasabası'ndan Bekir bin Hüseyin'in eşine ait bahçe hakkında Feyzah Ağa ibni Mustafa'nın hak iddia etmesi ancak bahçenin Bekir bin Hüseyin'in eşine ait olduğuna dair hüccet kaydı. (14 Temmuz 1856)

Belge 249 : Arika Mahallesi'nden Hüseyin Kamil Efendi ibni Numan bin Abdullah'ın inşa ettiği camiye vakfettiği bir dükkanın kirası ile kendisi öldükten sonra vakfın hizmetlerini gömesi için Tevhit'in seçildiğine dair hüccet kaydı. (10 Eylül 1856)

Belge 250-251 : Eğin Kasabası'nda Tavit'in kendisine ait bahçe ile diğer dörtte bir hissesini Mosis'e satmışken sonradan pişman olması ve geri istemesi ancak işin sonuçlanmaması üzerine Tavit'in arzuhaline karşılık hazırlanan ilamın yanında bir de bu konu hakkında ferman hazırlanması ve bu fermana göre hareket edilmesi gerektiğine dair ferman kaydı. (21 Eylül 1856)

Belge 252 : Eğin Kasabası'ndan ölmüş olan Sahak veledi Hacek'in oğlu Menas'a bıraktığı bahçeyi Menas başka şehirdeyken annesinin kendi hissesiyle beraber satmasına dair mürasele kaydı. (23 Ekim 1856)

Belge 253 : Eğin Kasabası'ndan Cafer oğlu Mehmed'in bahçesine bitişik bahçenin başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 254 : Eğin Kasabası'ndan Osman Ağa ibni Harun'un mülküne bitişik mülkün başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (25 Nisan 1856)

Belge 255 : Eğin Kasabası'ndan Makriç oğlu Bağdesar'ın bahçesine bitişik tarlanın başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (25 Nisan 1856)

Belge 256 : Eğin Kasabası'ndan İmam Mehmet Efendi ibni Ali'nin bahçesine bitişik bahçenin başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (23 Nisan 2856)

Belge 257 : Eğin Kasabası'ndan Evanis veledi Hevace Osib'in ev satınalmak istemesine dair şüf'a kaydı. (1 Ağustos 1855)

Belge 258 : Eğin Kasabası'ndan Andir'in evine bitişik evin satılmak istenmesi üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (23 Temmuz 1855)

Belge 259 : Erzurum Kasabası'ndan Eğin'e gelirken katırlarını çaldıran Kanimoğulları Mustafa ve İbrahim'in Eğin'de kayıt tutmalarına dair belge. (14 Haziran 1852)

Belge 260 : Gemürgab Köyü'nden Selim Ağa'nın oğlu Ahmet ev ve diğer mülkünü kardeşine satması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (15 Temmuz 1853)

Belge 261 : Bağdesar veledi Kirkor'un Boyacı oğullarının kendilerine ait evi başkasına satmaları üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (24 Ekim 1853)

Belge 262 : Venk Köyü'nden Dimitri veledi Boğas 'ın kendi bağına bitişik bağın başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (26 Ekim 1853)

Belge 263 : Arapgir Kazası'ndan kurşun ustası Artin veledi İstefan'ın Orta Camii Şerif'teki bazı hasarları tamir ettiği ve bu hasarlar tekrarlanırsa ücretsiz olarak bakacağını belirten kayıt. (28 Eylül 1854)

Belge 264 : Belgedeki tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.

Belge 265 : Eğin Kasabası'ndan Fatma binti İbrahim'in komşusunun kendi evini başkasına satması üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (2 Kasım 1854)

Belge 266 : Belgedeki tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.

Belge 267 : Ariki Mahallesi'nde Hacı Osman Ağa'nın evine bitişik tarlanın başkasına satmaları üzerine şüf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (27 Ekim 1854)

Belge 268 : Eğin Kasabası'ndan Sıvacı oğlu Mehmed Ağa'nın satılacak olan bağa talip olduğuna dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok)

Belge 269 : Eğin Kasabası'ndan Mehmed Emin ve Bekir Ağa'nın kendi mülklerine bitişik mülklerin başkasına satılması üzerine şüf'a tuttuklarına dair hüccet kaydı. (20 Haziran 1855)

Belge 270 : Abçağa Köyü'nden Elpiyar oğlu Mardros'un Elpiyar oğlu Nikfos veledi Bağos'a olan borcunu on ay içinde ödeyeceğine ve buna binâen bazı mülklerini rehin olarak gösterdiğine dair hüccet kaydı. (19 Haziran 1848)

Belge 271 : Taşdibi Mahallesi'nden Hafize binti Ali ile Mehmed Emin ibni Ali'nin nikah kaydı. (12 Temmuz 1848)

Belge 272 : Ariki Köyü'nden Ayşe binti Hasan ile Hüseyin ibni Abdullah'ın nikah kaydı. (14 Temmuz 1848)

Belge 273 : Ortatepe Mahallesi'nden vefat eden Mahmut Alemdar'ın eşi ve çocukları ile kardeşi İbrahim Efendi arasındaki mülk anlaşmazlığında mülklerin İbrahim Efendi'ye ait olduğunu bildiren hüccet kaydı. (29 Haziran 1848)

Belge 274 : Eğin Kasabası'ndan Hazinedâr İsmail Ağa'nın Kuyumcu oğlu Hocas'tan dükkan satın alması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (17 Temmuz 1848)

Belge 275 : Tarakçı oğlu Hoca Osib'in Yakublu Köyü'nden Hasan Efendi'den alacağı olan altı bin kuruşunun ödenmesi için hazırlanan mürasele kaydı. (28 Nisan 1849)

Belge 276 : Belge tahribatlar nedeniyle okunamamıştır.

Belge 277 : Dört Yol Ağzı Mahallesi'nden İmirza oğlu Ohan'ın evini başka birine satması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet. (15 Haziran 1850)

Belge 278 : Naib Mahallesi'nden Hacı Halil bin Ahmet ile Ali oğlu Molla Mehmet bin Osman arasındaki yolun kullanımını konusunda çıkan anlaşmazlığın yazıldığı ilam kaydı. (31 Ağustos 1850)

Belge 279 : Eğin Kasabası'ndan Mustafa Ağa bin Osman'ın BALI oğlu Ömer'den bahçe satın alması şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (24 Mart 1851)

Belge 280 : Belge tahribatlar nedeniyle okunamamıştır.

Belge 281 : Belge tahribatlar nedeniyle okunamamıştır.

Belge 282 : Abçağa Köyü'nden Berber Serkis veledi Merka'nın Perdas veledi Bağdos'dan alacağı olan parasını istemesi ve Bağdos'un da borcunu meclis önünde vermesine dair hüccet kaydı. (Tarih kaydı yok).

Belge 283 : Tahta Cami Mahallesi'nden Emir Ali bin Ali'nin kendisine ait değirmeni sattığına ve bir kısmını vakfettiğine dair hüccet kaydı. (27 Ağustos 1848)

Belge 284 : Tarakçı oğlu Serab veledi Mardros'un Serunoğlu'na ait bahçeyi satın alması üzerine şüfa tuttuğuna dair hüccet kaydı. (8 Mayıs 1849)

Belge 285 : Abçağa Köyü'nden Mihail veledi Artin'in Şahin oğlu Kirkor'dan meşelik satın alması üzerine şüfa tuttuğuna dair hüccet kaydı. (18 Mayıs 1849)

Belge 286 : Eğin Kasabası'ndan Ağob veledi Safer'in Yörük oğlu Kozmoz'dan bahçe satın alması üzerine şüfa tuttuğuna dair hüccet kaydı. (8 Temmuz 1848)

Belge 287 : Eğin Kasabası'ndan Musik oğlu Ağob'un tarlasına bitişik bahçenin satılması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (29 Temmuz 1849)

Belge 288 : Eğin Kasabası'ndan Hanik oğlu Ağob'un oğlu Mardros'dan bahçeyi satın alması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı.(15 Ocak 1850)

Belge 289 : Dörtiyol Ağzı Mahallesi'nden Mehmet bin Osman'ın bahçe satın alması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (13 Temmuz 1850)

Belge 290 : Orta Cami Mahallesi'nden Feyyaz oğlu Hacı Mustafa'nın bahçesini başkasına satması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı (25 Mart 1850)

Belge 291 : Dörtiyol Ağzı Mahallesi'nden Hacı Yusuf oğlu Osman'ın çalılığını başkasına satması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (28 Mart 1850)

Belge 292 : Eğin Kasabası'ndan Muzin oğlu Mağdos'un evini başkasına satması üzerine şuf'a tuttuğuna dair hüccet kaydı. (6 Mart 1851)

Belge 293 : Ariki Mahallesi'nden Tamik veledi Makar'ın oğluna bıraktığı mallar için vasi tayin edildiğine dair hüccet kaydı. (15 Nisan 1848)

Belge 294 : Memleket dahilinde posta taşıyıcılarının eşkıyalar tarafından katledilmesinin önlenmesine yönelik alınacak tedbirlere dair ferman kaydı. (18 Ocak 1848)

Belge 295 : Puşadi Nahiyesi Hiftar Köyü'nden Gesik oğlu Ahmet bin Ali'nin tarla satın almasına dair hüccet kaydı. (21 Mayıs 1848)

Belge 296 : Abçağa Köyü'nden Hacı Osman Ağa'nın bahçe satın almasına dair hüccet kaydı. (5 Mayıs 1848)

Belge 297 : Üstte bahsedilen bahçe hakkında hak iddia eden Mustafa Bey'in hakkı olmadığına dair hüccet kaydı. (31 Mayıs 1848)

Belge 298 : Eğin Kasabası'ndan Mehmet Sadık bin elhac Ali'nin babasının senede bir kez kendisi adına Kur'an hatmedene vakfettiği parayı almaya muktedir olduğuna ve bunun uygun görüldüğüne dair mürasele kaydı. (6 Mayıs 1848)

Belge 299 : Eğin Kasabası'ndan Beşir oğlu Artin'in Ebubekir Ağa'dan satın aldığı mülklere dair hüccet kaydı. (7 Haziran 1848)

Belge 300 : Eğin Kasabası'ndan şu anda kayıp olan Makrediç'e babasından kalan ve satılarak kendisine yedi yüz kuruş düşen hakkını kendisi adına saklaması için bir kayyum atandığına dair hüccet kaydı. (7 Haziran 1848)

Belge 301 : Aşağı Mahalle'den, ölmüş olan, Beşir oğlu Kesar veledi Bağos'tan kalan mal ve paraları için kızları adına bir vasi atandığına dair hüccet kaydı. (6 Haziran 1848)

Belge 302-303 : Posta tatarlarına ve diğer memurların kendileri ve hayvanları için uğradıkları merkezlerden saat başına yüz para alınacağını belirten ferman kaydı. (3-12 Haziran 1848)

Belge 304 : Abçağa Köyü'nden Bolad oğlu Menas veledi Serkis'in kendinse ait mülkleri dört bin yedi yüz elli kuruşa Bolad noğlu Mardros'a sattığına dair hüccet kaydı. (17 Haziran 1848)

Belge 305 : Yukarıdaki şahıslara ait oda alış-satışıyla ilgili hüccet kaydı.(17 Haziran 1848)

Belge 306 : Eğin Kasabası'ndan Demirci Makos'un Makrediç veledi Karabet'ten satın aldığı mülklere dair hüccet kaydı. (19 Haziran 1848)

Belge 307 : Taşdibi Mahallesi'nden Akan oğlu Mustafa ibni Ahmet ile Gümüşlü Kürtleri arasında geçen katırın çalınması ve Mustafa'nın davacı olması üzerine Kürtlerin bu konuda suçları olmadığını belirten ve kendilerine verilen mürasele kaydı. (11 Haziran 1848)

Belge 308 : Ekrek Köyü'nden Ali ibni Hasan ibni Musa'nın tereke ve borç taksim defteri kaydı. Tereke toplamı: 10116 kuruş (23 Nisan 1848)

Belge 309 : Ekrek Köyü'nden vefat etmiş olan Balta oğlu Ali ibni Hasan'ın terekesinin borçlarına kâfi gelmemesi üzerine diğer mülklerinin de satılması ve bu mülkleri Ümmü Gülsüm'ün satın almasına dair hüccet kaydı. (1 Mayıs 1848)

Belge 310 : Ekrek Köyü'nden yukarıda bahsedilen Balta oğlu Ali ibni Hasan'ın küçük çocukları adına vasî atandığına dair hüccet kaydı. (15 Şubat 1848)

IV – METİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa No : 1

Belge No : 1

Mezkûrdan vasî maa nâzır hüccet kaydı

Eğin Kasabası mahallâtından Taşdıbi Mahallesi mülhakâtından Ortatepe Mahallesi ahaliyelerinden iken bundan akdem fevt olan Mahmud Alemdar ibn Mehmed Emin ibn İbrahim'den sulb-i sağır oğulları Hasan ve Emrah nam sağırlerin babalarından muntekal emvâl-ı eşyalardan hıfz u tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden bir vasî nasb lazım olmağla mezbûrların karındaşları olub her vechile umûr-ı vesâyeti rü'yete kâdir iddüğü zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi müslimîn ihbarlariyle mutahakkık işbu bâ'isü'l-kitab Mehmed Aziz bin Mahmud Alemdar'ın hâkim-i mevki'-i 'Ale'r-rakîm Efendi Hazretleri dahi mezbûrlardan vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin emvâl-ı eşyaların hıfz u tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yin buyurdukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûre kabul ve hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhid oldukdan sonra vasî-i merkûm üzerine bir mu'temed kimesne nâzır-ı nasb olunmak sağırelere infa' olunmağla min cihetü'l-eba akrab akrabanız amucaları İbrahim ibn Mehmed Emin istikâmet ile ma'rûf ve diyânet ile mâsûn olundığını müslimîn-i mezkûrîn ihbarlariyle mutahakkık olmağın hakim-i mevki sadr-ı kitâb Topal Efendi Hazretleri mezbûr İbrahim Efendi vasî-i mezkûr üzerine nâzır-ı nasb u ta'yin buyurub vasî-i merkûm nâzır-ı mu'arrefi olunmaksızın umûr-ı vesâyetinden bir emre mübâşeret itmek üzere tenbih-i şer'i olub mezbûr İbrahim Efendi dahi minval-ı meşrûh üzere nezâret-i mezbûre kabul ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd itmeye mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmü's-sâbi' min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 7 Receb sene 1264

Şuhûdu'l-hâl

Karakollukçu Oğlu Ali Ağa bin Mehmed Ağa, Mehmed Ağa Mehmed Emin Ağa Bekir Abdullah Efendi ibn Mehmed Ağa, Karye-i mezkûreden Mehmed bin Osman Mahalle-i mezbûreden Mahmud bin Mehmed Emin Ve gayrühüm minel hâzirîn

Belge No: 2

Venklü Halil Ağa'nın Hüccet Kaydı

Zikr-i âtü'l-beyân hisse-i hümâyundan Miçingâh Karyesi sâkinlerinden zevcesi Elif binti Osman tarafından salah ve ibra-ı bey'e ve mebâliğini ahz ve da'vaya ve min

kulli'l-vücuḥ-ı vekil ve kâtibi karye-i mezkûre muhtarı elhâc Ömer Efendi ibn Hasan ve diğ̃er Ömer ibn İbrahim meclis-i ş̃er'ide ş̃ehâdet-i ş̃er'iyeleri ile sâbit zevc-i mezbûrun Eğin Kasabasına tâbi' Puşadi Nahiyesinin ve Venk Karyesi'nden olub Miçingâh Karyesi'nden mütevattın Hâfız Abdulkadir ibn Hüseyin bi'l-vekâle meclis-i ş̃er'ide ve meclisde kazâ-i mezkûreye tâbi' Venk Karyesi ahalilerinden Halil Ağa ibn Mehmed mevâcesinden da'va ve takrîr-i kelâm iderek vekil olduğum zevcem Elif Hanımın zevc-i sâbıkı olub fevt olan Hüseyin ve babası Mehmed ve diğ̃er Hüseyin terekelerin hâkim-i sâbıkâ Ömer Hafız Efendi ma'rifetiyle tahrir cümle terekeden hisse-i zevce-i ahz ve ahur ve bir 'aded kavaklık dahi hisse-i mezbûre olarak ahz ve işbu Halil Ağa'ya bin sekiz yüz guruş bir sene vade ile bey' idüb vadesi tam olub mebâni'-i ma'lûme Halil Ağa'dan tahsil ve bima-teslim ve akdem-i derûn kısm mevcûd mâl ve akar ve eşyadan bi'l-vekâle defteri ibra itmiş isimde tereke tahririnde ğab-i fâhiş olunmağla onların kıymetleri üzre zamm ve harac kısm on beş aded cedid yorgan simlü üç çift tabanca ve sekiz aded kilim ve simraht ve kuburdanî kaburvalı kürek bu üç kalem dahil kısm olunmuş ise de bahaları dûn olunmağla onların bahalarına dahi zamm ve hissesine ş̃er'an vekâletim hasebiyle taleb iderim didikden müdde'i 'aleyh cevabından mâr'ül-ism ahur ve kavaklık bin üç yüz guruş hissesine isabet idüb işbu vekil sârih kitabdan bir sene mukaddem bi-garz ahali meyanesinde hâne-i da'va ve kaffe-i mütâlebâtdan ma'lum meçhul dahil-i kısm hariç kısm benim ve ğâib 'anel-beled karındaşım olan Ali Ağa'nın zimmetlerimizi ibrâ-ı 'âm ile ibrâ itmiş olduğuna mezkûr ahur ve kavaklık bin sekiz yüz guruş ister itmişdim. Keyfiyeti bast iderek emirnâme tahrîr ve bana teslim idecek idi teslim eylesun diyüb bin sekiz yüz guruş meclisde vaz' idecek vekil-i mezkûr Hafız Abdülkadir dâhil kısımdan ibrâ itdim hâriç kısm ma'lûm ve mechûl ve ğâib zimmetini ibrâ-ı inkâr idecek müdde'i 'aleyhden birine taleb olundukdan aherler ricâl-ı müslimînden Hâfız Ali Efendi'den Ebubekir ve Mehmed ibn Mustafa meclis-i ş̃er'ide her birileri ma'lum ve mechûl dâhil-i kısm hâriç kısm işbu Halil Ağa ve ğâib zimmetlerin ibrâ-ı 'âmm ile ibrâ idüb ve ibranâme tahrîr idüb ve bizleri şâhid tahrîr itmiş olub mebâliğ-i ma'lûme ahz ile teslim-i tevkîf eyledi bizler Allah rızası için **Sayfa 2:** şâhidleriz ve ş̃ehâdet dahi ideriz. Bu ş̃ehâdet-i ş̃er'iyye idecek vekil dahi ikrar iderek ahur ve kavaklık bahasında bin sekiz yüz guruş meclis-i ş̃er'iyye i'amen ahz idüb def'i minvâl-ı meşrûh üzre vekil-i mezbûr ibrâ-ı 'âm ile ve ibrâya ve ehl-i meclise ş̃ehadet idüb ve müdde'i 'aleyh Halil Ağa dahi ibrâsı kabul idüb mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâlis min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 3 Receb sene 1264

Şuhûdul-hâl

Müfti-i Belde Kerametlû Mehmed Hamdi Efendi, Müdür Mahmud Sabri Efendi
A'za Mustafa Ağa, A'za Bekir Ağa, A'za Elhâc Ahmed Ağa, Nalbant el-hâc Ahmed
Ağa, İbrahim Havas Mahzar Mehmed Esad, Saruklu Mehmed, Hadım Şakir
Ve gayrihüm

Belge No : 3

Kabik oğlu Bedros'un mübâya'a hücceti kaydı

Eğin Kazası'na tâbi' Puşadi Nahiyesi'nden Yakub Karyesi sâkinlerinden Kara Ahmed ibn Mehmed zevcesi Fatma binti Halil nâman meclis-i şer'i şerifde Eğin Kasabası'nda Yukarı Mahalle mütehakkinelere Kabik'in oğlu Bedros veledi Boğadis nâm zımmi mahzarında ikrar-ı nâm ve takrîr-i kelâm iderler ki: Zikr-i âtü'l-beyân sudûruna değin taht-ı tasarrufunda olan karye-i mezbûre civarında vâki' bahçe Bağırsak Ağzı nam mahalde vâki' bir taraftan nehr-i câri' ve bir taraftan değirman harkı bendi ve bir taraftan cebel ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb değirman ve bir bâb ahur ve sudûr-ı mezkûre derûnunda mevcut arsa-i hâliye ile maa cümle ma'iyetimle icab ve kabul-i hâvi ve şurût-ı müfsideden 'âri bey'-i bât-ı sahîh-i kat'i ile Kâbik'in oğlu mesfûr Bedros'a on bin guruşa işbu tarih-i hüccetden dört sene mukaddem bey' ve teslim ve temlik idüb ve kıymeti olan on bin guruş yed-i mesfûrun tamamen ahz ve kabz eyledik. Mârrü'l-beyân değirman-ı mezkûr ahur ve arsa mesfûr-ı mezkûr Bedros'un mülk-i meşrasıdır. Tarih altmış Muharrem 'anesinde yedd-i mesfûre teslim eyledüklerinde mesfûr Bedros dahi vakt-i ma'lûma muharriren temlik ve işтира ve teslimini ikrâr mâ-hüve'l-vâk' ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü's-sâlis-i 'aşer min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 13 Receb sene 1264

Şuhûdul-hâl

Kâmil Ağa, Kâtib İbrahim Efendi, Arabkirlü Hasan Ağa, Kelenez Oğlu İsmail Ağa
Arabkirlü Hüseyin Bey, Araboğlu Ebubekir Ağa ve gayrihüm

Belge No : 4

Fahrü'l-inha Örik Karyesi imamı Ba'des-salam inha olunur ki

Karyeniz sâkinlerinden Fatma binti Ömer nâm bikr-i bâliĝenin men'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Mehmed ibn Osman nâm kimesneye tesmiye-i mihr ile şühûdun mahzarlarında 'akd ve nikah eylesin vesselam.

Fî 14 Ş. (Şa'ban) sene 1264

Belge No : 5

Abçaĝa Karyesi imamı efendi inhayı şer'i budur ki

Karyeniz sâkinlerinden Ayşe binti Abbas nâm bikr-i bâliĝenin men'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Salih ibn Mehmed nâm kimesneye şühûdun mahzarlarında tesmiye-i mihr ile 'akd eylesin vesselam.

Fî 17 Ş. (Şa'ban) sene 1264

Belge No : 6

Haponos Karyesi imamı inha olunur ki

Karyeniz sâkinlerinden Fatma binti Ali nâm bikr- i bâliĝenin men'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Hüseyib ibn Abdullah nâm kimesneye 'akd ve nikah eylesin vesselam.

Fî 21 Ş. (Şa'ban) sene 1264

Sayfa No : 3

Belge No : 7

Topal Ahmed oĝlu Emin Aĝa'nın Hücçet Kaydı

Eĝin Kasabası mahallâtından Taşdibi Mahallesi ahalilerinden Mahmud ibn Mehmed Emin ve Mehmed Emin ibn Ahmed meclis-i şer'iyyede ve meclisde mahalle-i mezbûre ahalilerinden elhâc Mehmed İbn Numan vekil müsemimli Mehmed Efendi ibn Elhac Ömer Efendi mahzarlarında şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm iderler ki bundan akdem işbu Hacı Mehmed'den bende ma'lumül-mikdâr mebâli'i olub edâsında balada şer'i beş yüz altmış iki buçuk guruş akçe faizi ahz idüb şer'an terâfu' olarak beşyüz altmış iki buçuk guruş gerüye ahz itmişdim.sonra hemşirem Fatma zevcesi olmak hasebiyle ben ĝâib 'anel-beled iki hemşirem ile meyânelerinde hüsn-i zindeĝân olmak şartiyle bir bir kıt'a deyn tahviline olunarak pederim Emin Aĝa'dan beş yüz guruş ahz idüb şimdi hemşiremi tatlik itmiş olmaĝla beş yüz guruş tahvil mücibince ahz ve bana teslim itmek matlubdur didikde müdde'i 'aleyh Hacı Mehmed minvâl-ı meşrûh üzre ikrar hasebiyle mebâliĝ-i ma'lûme Mahmud ibn Mehmed Emin teslimiyle tenbih-i şer'i

olduğu müdde‘i Mahmud müdde‘i ‘aleyh Hacı Mehmed’den diğer da‘vası işbu Hacı Mehmed Emin ile refikan Haleb’e gidüb gelüb ve andan sonra Kâfir Dağı’na gidüb gelüb kendisi müstakil tüccar olub mahal-i mezkûrelere gidüb gelür iken süvâr olduğu hayvan ücreti ve masarrûfât sairesi için bir mûcib defter sekiz yüz elli yedi guruş sarf itmiş olduğum hasebiyle şer‘an taleb iderim deyu da‘va ve müdde‘i ‘aleyh emrini inkâr ve hâdemelik iddia iderek ücret talebine şürû‘ idüb müdde-i Mahmud’un iddiasına mutâbika beyne taleb olundukda izaha acz idüb Hacı Mehmed’den halefine taleb olunmağla müdde‘i ‘aleyh adam emrine halef billahil ‘alel a‘la idüb Mahmud sekiz yüz elli yedi guruş mu‘ârızasından men‘ olunub ve marr-ül-beyân hemşiresi Fatma binti Mehmed Emin tarafından Hacı Mehmed ile da‘vasına Taburlu Ali bin Osman ve Süleyman bin Mehmed şehâdetleriyle vekâleti sabit olan müdde‘i Mahmud müdde‘i ‘aleyh Hacı Mehmed mevâcibesinde bi'l-vekâle ru‘ûs yüz otuz guruş kıymetli bir aded Kotani entarisi ve altmış guruş kıymetli bir aded Şınaris entarisi ve seksan guruş bahalu bir Teslim entarisi ve yetmiş beş guruş kıymetli üç aded salebü'l-ases şalvarı Yüz elli guruş kıymetli altı aded gömlek kırk beş guruş kıymetli altı aded uçkur ve yirmi dört guruş bahalu beş top bez ve elli altı guruş bahalu sekiz aded sini ve diğer kırk sekiz guruş baha sekiz aded uçkur ve altmış dört guruş baha sekiz aded makreme ve beş guruş baha bir aded bohça ve yirmi guruş bahalu bir aded fisgarı yorgan yüzünü vekil olduğum hemşirem Fatma’ya ‘tasından sonra işbu Hacı Mehmed ikiden sonra ahz ve itlâf itmiş olmağla vekâletim hasebiyle şer‘an taleb iderim didikden müdde‘i ‘aleyh yorgan yüzünden maadasını inkâr ve vekil Mahmud taleb olundukdan el-yevm mevcûd değildir. Müdde‘i ‘aleyh Hacı Mehmed’den halefine taleb olub Hacı Mehmed dahi billahi ma-ahzet ve lieslefet deyu halef idüb vekil mezkûr mu‘arezesinden şimdilik men‘ olunduğu balâda beş yüz ile yorgan yüzü bahası yirmi guruş cem‘an beşyüz yirmi guruş Hacı Mehmed’e teslim ile tenbih olunduğu mârrü'l-ism hakkı Mehmed meclis-i şer‘iyyede Mehmed Emin bin Ahmed mevâcenesinde da‘vâyı akdem Haleb’e giderken beşyüz guruş virdüm mal getirmek için mal gelüb bey‘ olunub sekiz yüz guruş hâsıl olub bana teslim idüb bâki beş bin guruş ve iki senedir mebâni‘ duruyor. İki bin guruş tamâ ider cem‘an yedi bin guruş şer‘an matlubdur didikde altmış bir senesi mezkûr Hacı Mehmed ile cümle muhâsebât rü’yet olur bizlerde bir akçe hakk kalmadığını müslimün mevâcibesinde takrîr idüb akrâr-ı meşrûh üzre şahidiz deyu Mahmut ve Bedri cevabında minval-ı meşrûh üzre beyne taleb olunub ahrar-ı rical-ı müsellimînden Sirac İbrahim Ağa bin Mustafa ve Serkadar oğlu Ebubekir li-ecli’s-şehâde hazırlar olub tahrir tarih-i

mezkûrun iş bu Hacı Mehmed iş bu Mahmut ve babasıyla cümle hesabına mahsub olunub bir akçe ve bir habbe mezkûrlar zimmetinde alacak hakkım kalmadı deyu bizlere bi-karar ve eşhâd itmiş olunmağla bizler dahi böylece şâhidleriz ve şehâdet dahi iderüz deyu edâ-ı şehâdet eylediklerinden ba'de't-tezkiyye şehâdetleri makbul Hacı Mehmed mu'arrızdan men' olunduğu Hacı Mehmed yine mezkûr mevâcesinden tarih-i mezkûrdan sonra mezkûre beş bin guruş ve kırk top Frenk ipliği ve bir aba şalvar, seksen guruş bahalu bir katani entâri, altmış guruş bahalu ve iki yüz beş vakayasalık bin yirmi beş guruş bahalu cem'an yedi bin yedi yüz yetmiş beş guruş şer'an taleb iderim didikde müdde'i 'aleyh beş bin guruş ve kırk top Frenk ipliği ve sabun bahası bin yirmi beş guruş ve entâri bahası ve aba şalvar bahası yüz yirmi guruş Hacı Mehmed'e teslim iddiâ ve Hacı Mehmed der-'aleyhin bir defa gidecek olduğu vakitte kendü ile hesab-ı mahsub olunub bizlerin bir akçe ile hakkı kılınmadığını ikrar idüb şahitler takrîr itmiş ise de **Sayfa:4** şahitler mevcut değildir. Mebali'-i ma'lum ve ipliği bizden teslimini eşhad ve bâki bin yüz seksen beş guruş bizden ahz itmediğine hakkına taleb olub Hacı Mehmed dahi halef billah idüb baliğ ma'lûm teslim itmek Mahmut'a tenbih-i şer'iyeye virin tahsîl mürâselesi i'ta kılındıktan sonra mezkûr Mahmud'un hibelerin huzûr-ı şer'i ısrar rical-ı müslimînden talebimiz elhâc Ahmed bin İbrahim ve kethüdâ Piri oğlu Ali bin İsmail ve Bahçelu müteveli oğlu Ebubekir bin Mustafa li-ecel-iş-şehâde meclisi şer'an hazırlar olub mezkûr Hacı Mehmed bu defa der'aleyhe gidecek görecek bizim huzurumuzda Mahmud'un ve Mehmed Emin'den bir akçe ve bir hibe alacağım yokdur deyu bizleri eşhâd eyledi deyu edâ-ı şehâdet-i şer'iyeye idüb fakat Hacı Ahmed sabun, sabun maddesi hâricdir deyu bâki ikisi minvâl-ı meşrûh üzre şehâdet idüb ba'de't-tezkiyye şehadetleri makbul olub Hacı Mehmed'den Mahmud'un ve babası Mehmed Emin'den olan şer'i mu'arrızasından men' olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâlis min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 3 Receb sene 1264

Şuhûdul hâl

Kerâmetlu müftü Mehmed Hamdi Efendi, Hamiyyetlü müdir Mahmud Sabri Efendi A'zâyı Meclis Mustafa Ağa, A'zâyı Meclis Ebubekir Ağa, Diğer A'zâ Hacı Osman Ağa Osman bin İsmail Ağa, Hacı Burhan Saramcızâde Ve gayrühüm minel-huzûrin

Belge No: 8

Tezkire hakkında sâdir olan buyuruldu sûreti

Şeri'at-ı şî'âr Eğin Kasabası nâibi mürüvvetlû efendi zîde 'ilmühüm ve mefâhirü'l-emâil vel-akrân müdir hamiiyetlu efendi ve a'zâyı meclis ve vücûh-u memleket ve bil-cümle iş erleri inha olunur ki Kurdistan eyaletine tâbi' Şirvan Kazası ahalisinden on beş nefer alınacağı Der-sa'âdete hizmet itmek üzere Erzurum vusûllerinde edâ' itmiş oldukları mürûr tezkirleri olmayub meçhulü'l-mihr birer kıta yerlerine pusula virilmiş olduğu tezkire me'muru tarafından haber virilmiş ve müceddiden tezkire virilmek üzere her kırmandan kefil istenmiş ise de kefil bulamadıkları cihetle hasbel-nizâm merkûmundan yanlarına zabtiye terfikiyle kaza-ı bekâya memleketlerine i'âde kılınmış olduğu ve bu makule tezkiresiz usuller aralık aralık zuhur idüb ezcümle geçende Sivas ve Van taraflarından dahi bir çok kesân bilâ-tezkire Erzurum'a gurbet itmiş olunduklarından bir mu'cib-i nizam bazıları kefil-i rapt ve bazıları dahi mahallerine iade olunmakta ise de bu keyfiyet hem nizam-ı mezkûre hâlel katarak ve hem de bir takım kesân haklarında su'ubetden mu'addi olunmakta iddüğü ve bir de li-eclit-ticaret diyar-ı ecnebiyeye gidecek eşhas diyar-ı ecnebiyeye mahsus tezkire i'tası nizâmından iken bazı memurlar tarafından hilaf rızâyı âli memurları tarafından kırkar gurusu alınarak o makulelerin memâlik-i mahrûse-i şâhâneye mahsus olan altı gurusluk tezkire i'tâ olunmakta idu ki tahkîken çevirilmiş ve işbu mürûr tezkîresi ehemmiyete cemî' mahalde i'tina ve dikkat-ı lâzımeden ve bil-cümle me'murun mütemmim dikkat me'muriyetleri olan mevadeden olduğuna mebni bu bâbda takayyüdât-ı lâzımânın icrâsıyla o misillü hilaf usûl ve nizam bir gün hal ve hareket vukû'a getürülmemesine bil-cümle me'murîn kirâm huzurâtın taraflarına bi-emirnâme-i sâmiye emrül-işâr buyurulmuş olduğu beyan 'âliyyesiyle keyfiyetden Harput Eyaleti dahilinde kâin mahallede dahi ol-vechile icrâyı kazasına mübâderet olunması hususuna mutazammın bir kıta emirnâme-i hazret sadâret penahı şeref-rîz sudûr olunmuş olduğu muhâatun mûma ileyhim siz keyfiyet-i ma'lumunuz oldukda fi-mâ ba'de hiçbir şahısla bila tezkire mürûr ettirmeyub kafasına men' mürûr hakkında câri olan usul ve nizam-ı seniyye vecihle tezâkir-i matbu'a alınarak icrayı iktiza ile zinhar muğayyer nizam ve usul serseri makulesinden geşt ü güzâr ittürmesine emr ehemmine dikkat ve bil-icâb diyar-ı ecnebiyeye gidecek olanlar olduğu halde o makulelere dahi bir mu'cib nizam diyar-ı ecnebiyeye mahsus tezkire i'tasıyla her halde işbu men' mürûr-ı nizâmatdan 'aled-devam istikrar 'ameliyle tatarruk hallerin vakâyesi hususlarına mübâderet eylemeniz bâbında dîvan-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu istar ve tesyâr

olunmuştur. Vusûlunda gerekdir ki ber-mûcib buyuruldu ile ‘amel ve hareket ve tarafından te‘akki ve mübâderet eylesiniz.

Fî 29 B. (Receb) sene 1264

Sayfa No : 5

Belge No : 9

Suret-i Emr-i Sâmi Kaydı

Hamiyyetlû ağa taşralarda bulunan me‘mûriyle ma‘rifetlerine zuhûr iden talebelerine kefâlet ve ta‘ahhüdât-ı mahalliye niye deruhde olunmakda olan emvâl ve rüsûmatıyla ekserisinde bakaya ve zemhatî kalarak deruhde idenlerin dahi hıyn-i ihlâlede vuhdesine mahul olan emvalden te‘diyesine kadarını layikiyle taharri olunması bunlara kefâlet eyleyan taşra sarrafından dahi ta‘ahhüdât bir usul-ı mezbût ve muntazam tahtında olmaması emvâl-ı hazineyi celilenin istifasında müşkilâtı ve bozuşunun bunun yerinde çevrimek gibi mazeretî müstelzim olduğundan Dersa‘adetde bulunan sarrâfanın usul-ı câriyelerine tevfiķan taşra-ı sarrâfan ta‘ahhüdâtından dahi bir usul-ı sâbite tahtına idhâliyle şu uygunsuzluğdan indifa-ı lâzımeden olmadığından keyfiyet Meclis-i Vâlâyı Ahkâm-ı Adliye’ye havâle ve maliye ve Darbhâne-i ‘Âmire Nezâret-i celileleriyle muhabere olarak bu ta‘ahhüd maddesinden hazine-i celilede mer‘i olan usul-ı sarrâfanın ta‘ahhüd eyleyecekleri emvâl ve akçeyi virecekleri sened mantukunca takâsit ve evkât-ı mu‘ayenesinde tamamen ve kâmilten tesviye eylemelerinden ibâret olub bu usul dahilinde bazen sarraflardan dahi şunda ve bunda nizâmına muvâfık ve tahvil ve senede merbut matlubât-ı sahihalarından maa girişinde istikâmeti ve sair sûretle dahi hasardan muhafazaları sâye-i ma‘âlibvane hizmet-i mülûkânedan nail oldukları imtiyâzât iktizâsından bulunduğu binâen taşraların dahi bu sûretle icrası muvâffak maslahat olub fakat evvel emrin taşraların emvâl ta‘ahhüd idecek sarraflar .. adamlardır ve hal ve keyfiyetleri ne vecihledir ve ifası iktidarları var mıdır ve birbirlerine ta‘ahhüd ve tekeffül iderler mi hal ve keyfiyetlerinin ve ism ve şehâdetlerinin tahkîkiyle ba‘de ona göre icabına bakılması tezekkür ve tensîb olunmuş ve keyfiyet mahal-ı saireden dahi bit-tahrîrât-ı isti‘lâm kılınmış olmağla bu husus bila-taraf tahkîk mecâlis-i memleketde dahi mutâla‘a ve mulâhaza olunarak sarrâfan mevcudunda ahvâl-ı hazeresini ve bu ta‘ahhüd ve kefâlet maddesinden zide idarenizde bulunan mahaller emvâl ve sarrâfanı haklarında sûret icrası keyfiyeti bila-taraf iş‘ar eylemeniz siyâkında kâimen tahrir ve tesyar kılınmıştır. İnşallah hak husulünden ber-vech-i muharrer hareket ve dikkat

eyleyesiz. Mazmûni üzre darbhâne nazırı Tahir Paşa Hazretlerinden dahi emr-i sâmi sâdır olmuşdur. Fî 5 Ş. (Şa‘ban) sene 1264

Belge No : 10

Tokatlu Oğullarının Mübaya‘a Hücceti Kaydı

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub el-yevm der-‘aleyhde mütemekkin Tokatlıoğlu Serkis veledi İstefan veledi Bedros veledi Serkis nâmân taraflarından zikri ât'l-beyan bey‘de ikrâra vekil olduğu Zinzal Oğlu Manuk veledi Hacadur ve Korik oğlu Mağdesi Kirkor veledi nâmân şehâdetleriyle sâbit olan vekil-i mülk-i Karabet veledi Nüfos meclis-i şer‘ide işbu refi‘ül-küttâb Bezih oğlu Persih veledi Korik tarafından vekil meclis-i karındaşı Tamik veledi Korik mevâcesinde bil-vekâle ikrâr tam ve takfir-i kelâm iderek müekkillerim mesfûrlar Serkis ve İstefân tam zımmilerden ‘akdâtu'z-zikrin sudûruna değin asren yerlerinde müekkilleri olan Eğin Kasabası mahallâtından Ariki Mahallesi'nde vâki‘ bir taraftan Tareki oğlu Merdros ve bir taraftan Kalender oğlu Korek ve bir taraftan Sebir oğlu Ohanes ve bir taraftan Çivrik oğlu Tamik ve bir taraftan Tarîk nam bu sudur ile mahdûd fevkâni bir bâb oda bir sofa ve memşa ve vesatani ve tahtâni dört oda iki sofa ve memşa ve matbah ve tahminen bir dönüm mikdarı iki sekû iş‘âr müsemmeni bahçe hâvi bir bâb mülk menzili bi-cümle-i maişetle ve meçûb ve hak-ı şer‘i ile maan ve yine iki taraftan Tarîk oğlu ve bir taraftan Ömer oğlu Serkis ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd çalılık ile maan tarafından icâb ve kabul hâvi ve şurût-ı müfessireden ârî bey‘ sahîh-i kat‘î şer‘iyle mezbûr Persih’e on bir bin beş yüz gurus bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde şirâya vekil hamiyetin dahi bilvekâle ber vech-i muharrer temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikde semen-i mezkûri müşteri yedinden bit-tamam ahz ve kabz eyledim. Ba‘de'l-yevm menzil-i mahdûd mezkûre ve bahçe ve çalılığın asla ve kat‘en alakam ve müdahalem kalmayub müşteri mesfûr Persinç veledi Kirarek’in mülk-i müşterisi olmuşdur didikde gıbet-tasdîk-i şer‘ mâ-vak‘a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-hâdi-i ‘aşer min şehr-i Şa‘banü'l-mübarek sene erba‘a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11 Şaban sene 1264

Şuhûdul hâl

Nalbant elhâc Ahmed Ağa ibn İbrahim Ağa, Zazale oğlu Manuk veledi Haçador Tarakçı oğlu Osib veledi Kirkor, Persih oğlu Artin veledi Sava ve gayrihüm

Sayfa No : 6

Belge No : 11

Arikili İbrahim Habib İbn Mehmed'in Hücçet Kaydı

Eğin Kazası'na tâbi' Arika Karyesi ahalilerinden İbrahim Habib ibn Mehmed meclis-i şer'ide babası Mehmed ibn Ahmed mevâcesinde takrîr-i kelâm iderek karye-i mezkûre civarında vâki' Susuz nâm mahalde bir taraftan kendi oğlu ve bir taraftan babam Mehmed ve bir taraftan amucam Mahmud ve bir taraftan İbik Hacı oğlu mülkleri bu hududlar ile mahdûd kavak ve üzüm ve sair eşcâr-ı hâvi bahçe on iki sene mukaddem ceddî Ahmed ibn İbrahim ibn Mehmed bana hibe ve teslim idüb mülk ü mevhûbum iken pederim beni tasarrufdan men' ider. Minvâl olunub min'alın def'i matlubdur didikde ğabu's-sual cevabında babam ki işbu İbrahim'in ceddî Ahmed Ağa bahçe-i mezkûreyi işbu İbrahim'e ve karındaşı Hasan'a ma'an hibe eyledi deyu cevabında müstakilen hibe eylediğini müdde'î İbrahim'den müdde'âsında mutâbık taleb olunduktan ısrar ricâl-ı müsliminden ve karye-i mezbûre ahalilerinden İbrahim ibn Osman ve Eyyub ibn Mustafa li-ecli's-şehâde meclisde şer'an hazır olub fi'l-hakika tarih-i kitabdan on iki sene mukaddem müdde'a İbrahim'den ceddî Ahmed Ağa ibn İbrahim ibn Mehmed bâlâda mezkûr-ul-hudûd bahçe hâl-i hayatında ve kemâl sahibinde mezbûr İbrahim'e hibe ve bahçenin içinden çok kesub İbrahim'e teslim ve bizleri eşhâd eyledi. Bizler Allah rızası için şahidlerüz ve şehâdet dahi iderüz deyu her biri edâ-ı şehâdet-i şer'î ittiklerinde ba'de't-ta'dil ve tezkiye minvalü'l-İslam ve'l-İman şehâdetleri 'indeş-şer' makbul olub müdde'a İbrahim'e bahçe-i mezkûru keyfemâ yeşâ tasarrufu-mun tenbih-i şer'î olunduğu mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî yevmü'l hâmis-i 'aşer min şehr-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Şaban sene 1264

Müftü-i belde kerametlû Mehmed Hamdi Efendi ve Mahdûmi kâtib-i mahkeme Hüseyin Hüsni Efendi, Mehmed Esad Mahsar-ı mahkeme ve Mehmed müdir

Belge No : 12

Vergi Tahsili Hakkında Sâdır Olan Buyuruldu Sûreti

Eğin Kasabası naibi mürüvvetlû efendi Zeyd Ali mefâhirü'l-emâil ve'l-akrân müdir hamiyetlû efendi zîde kadrehu ve a'zâyı meclis ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri inha olunur ki sene hal virgüsünden tevzi' ve faizinden tanzîm takdîmiyle tarh ve tevzi' olunması hususu bazı kazalar taraflarından isti'lâm olunmakta

olub ancak virgünün ve gerek sene-i merkûme a'sâr ve resûmî vâridâtından tekâsîd evlilerin şehri-i sâbika tahsîl hususu bundan akdem Harput Eyaleti dahilinde kâin kâffe-i meclislere yazılmış olduğu esnâda tarafınıza dahi iş'âr olunmuş olduğu vecihle emvâl-ı mezkûrenin sür'at tahsîl-i lâzîmeden ve iktizâyı irâde-i kat'âyı seniyyeden iddüğü cümle 'indinde müslim ve eşkâr ve bu aralığa akçenin şiddet lüzumu müstagnî ta'rif ve iş'ar olunmuş olduğundan ve bakayayı mezbûre virgünde ve a'sâr ve resûmâtın tekâsîd evlilerinden sürat tahsîli ve Harput Mal Sandığı'na götürüb teslim ve i'tâsı için mensûbat-ı dâire-i hâlisân Mehmed Ağa bu kere me'mur ve ta'yin kılınmış idü ki siz ki muhatabun muma-ileyh keyfiyet ma'lumeleriniz olduğdan emvâl-ı mîriyye-i mezbûrenin ma'rifetinizle ve mübaşir-i merkûm ma'rifetiyle birbirinden îcâb ve iktizâ idenlerden serî'an ve âcilen tahsîl ve bu tarafa tavsîline mübâderet ve bunlara dair mukaddem ve muahhar ve vukû' bulan iş'aratında tarafınızdan havâle sem' ve i'tibâr olunmayarak zuhûr olan tekâsül ve rehâvet haklarında müstevliye vahâmâtı istilzâm ideceği ve bunun üzerine yine emvâl-ı mîriyye-i mezbûrenin serî'an 'adem-i tahsîl ve tevsîl ve vukû' bulur ise Devlet-i 'Aliye'ye muktedir olmadığından neş'et ideceği rehin-i hayr berâhet olub bundan dahi icrâyı îcâbına bakılacağı muhakkak bilerek ona göre emvâl-ı mîriyye-i mezkûrenin heman bir aya kadar arkası alınub bir aka gerüye bırakılmamak üzere kâmil tahsîliyle bu tarafa tevassuluna mübâderet ve hilâfını tecvîz eden mübâ'adet eymeniz bâbında divân-ı eyâlet Harput'da işbu buyuruldu tahrîr ve istâr ve me'mur-u merkûm ile ba's ve tesyar olunmuşdur ki vusûluna ber-mucîb buyuruldu ile 'amel ve hareket ve hilâfından nihâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eyleyesüz deyu.

Fî 11 Ş. (Şa'ban) sene 1264

Sayfa No : 7

Belge No : 13

Venk Karyesi'nden Efğan Mağdos Mübaya'a Hüccet Kaydı

Eğin Kasabası'na tâbi Venk Karyesi sâkinlerinden Ümmü Gülsüm binti Abdullah meclis-i şer'iyede takfir-i kelâm iderek karye-i mezkûre civarında vâki' bir taraftan Arslan oğlu Orhan mülkü ve bir taraftan mişerrih Efğan mülkü ve tarafın tarîk-i 'âmm ile mahdûd iş'âr-ı müsemmire ve gayri müsemmire ve bir kıt'a sağır bahçe altı yüz guruş kıymetlû ve yine karye-i mezkûreden vâki' tarafın tarîk-i 'âmm ve bir taraftan Suyik oğlu mülkü ve bir taraftan yine Efğan mülkü altı yüz elli guruş kıymetlû kavaklık harabesi ben ve Sadri oğlum Ğâib anel-beledin Feyzullah ve Sadriye-i kebire kızım Hanife binâen Hasan Efendi ibnül-hâc Ebûbekir Numan

meyânelerinde müşterek olub mârû'l-beyân iki kıt'a harâbe müşerref olduğundan başka zarûret nafakam kemâle reşîd olmağla kızım Hanife başka olan emlakdan hissesini almak için bey'e izin vermiş olub ğâib-i mezkûre dahi başka emlâkdan almak için mezkûr harabelerin bey'ine izn-i şer'i matlubdur didikde bahçe-i mezkûrlar harab olunduğu ve gitdikçe harab olub bahçe-i mezkûrlardan kıymetleri nısfı belki dahi dîn ideceğini müdde'iyeye Ümmü Gülsüm mezkûrlardan sahîh vâlideleri olub zarûret nafakası olduğu zîr hüccet-i şer'ide mastûrû'l-ism kesan şehâdetleriyle sâbit olub mademki valideleri olmak hasebiyle nafakası olanları üzerine lâzım olub mâ'ada eşyası dahi olmadığı ba'de'l-halef mezkûr harabelerin bey'ine izn-i şer'i olub ba'de Ümmü Gülsüm binti 'Abdullah meclis-i şer'ide karye-i mezkûre müttekinlerinden mu'addisi Efğân veledi Yorgi mevâcenesine ikrâr iderki balâda beyân olunan hudud ile mahdûd bahçe altı yüz guruşa ve kavaklık harabesi altı yüz elli guruşa cem'an bin iki yüz elli guruşa mesfûr müfdüsü Efğân bey'-i bât-ı sahîh-i kat'i ile bey' eyledim ve kıymeti olan bin iki yüz elli guruşu tamamen ahz ve kabz eyledim bahçe-i mezkûre ve kavaklık-ı mezbûre Efğân'ın mülk-i müşterasıdır. Keyfemâ yeşa tasarruf eylesun didikde Mağdesi Efğân dahi iştirâ ve temellük ve ahz ve kabul idüb tarafeyn şürût-ı müfsid ve sâir de'âviden ibra-ı âmîle ibrâ eyledük didiklerinde ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâlis-i 'ışrîn min şehr-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 23 Şa'ban sene 1264

Şuhûdu'l- hâl

Halil Ağa ibn Mehmed Ağa, Damad Said ibn Ramazan, Mustafa Nuri ibn Ali, Hüseyin Hüsni Efendi, Müftüzâde Mehmed Esad Mahzar, Mehmed İbn Berber Mustafa, İbrahim Edhem ibn Mahmud Ağa

Belge No : 14

Fahrû'l-'anhüm Dörtyol Ağzı Mahallesi İmam Efendisi ba'des-selâm inha olunur ki : Mahalleniz sâkinlerinden Emine binti Ömer bîkr-i bâliğenin men'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Mehmed ibn Bekir nam kimesneye 'akd eylesin.

Fî 20. N (Ramazan) sene 1264

Belge No : 15

Dörtyol Ağzı Mahallesi İmam Efendisi İnha olunur ki:

Mahalleniz sâkinlerinden Aîşe binti Mehmed nam bikr-i bâliĝenin men'î şer'iyyesi yok ise talibi olan Mustafa ibn Ömer nam kimesneye 'akd-ı sahîh eyleyesin.

Fî 21. N (Ramazan) sene 1264

Belge No : 16

Orta Cami Mahallesi İmam Efendisi İnha Olunur ki:

Mahalleniz sâkinlerinden Hadice binti Hasan nam bikr-i bâliĝenin men'î şer'iyyesi yok ise talibi olan Bekir ibn Osman nam kimesneye nikâh eyleyesin.

Fî 22. N (Ramazan) sene 1264

Belge No : 17

Orik Karyesi İmamı Efendi İnha Olunur ki :

Karyeniz sâkinlerinden Fatma binti İbrahim nam bikr-i bâliĝenin men'î şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Halil ibn Ahmed nam kimesneye 'akd eyleyesin.

Fî 25. N (Ramazan) sene 1264

Sayfa No : 8

Belge No : 18

Geruşlalı Yaşar Aĝa'nın Hücçet Kaydı

Eĝin Kazası'na tâbi' Geruşla Karyesi ahalilerinden Yaşar Mustafa ibn Mustafa meclis-i şer'iyede ehl-i meclis hazır olduĝu halde karye-i mezkûre ahalilerinden Abbas ibn Abdulbâki mahzarında da'va ve takrîr-i kelâm iderek karye-i mezkûr tahtında Fırat kenarında vâki' bir taraftan müdde'î 'aleyh Abbas mülkü ve bir taraftan nehr-i Fırat bu hudud ile mahdûd tahminen bir dönüm bahçe harabesi tarih-i kitabdan on sene mukaddem kasaba-i mezkûre ahalilerinden Burhan ibn Abdullah'dan üç yüz atmış beş guruş bedel-i maĝlûme kabz-ı fülûs müzayaka-i mechûl ile işтира idüb mebâli'i ma'lûme fülûs ve müzayaka-i mechûle meclis-i 'akdem Burhan itlaf idüb benim mülkü müşterâm olarak taht-ı tasarrufumda iken sonra Burhan hânesi Ayşe binti Mehmed Emin bahçe-i mezkûrenin satışına müstahak çıkub ba'del-hükm ahz ile işbu Abbas'a hissesi yüz doksan guruşa bey' idüb şimdi Abbas bahçenin cümlesine fuzûli tasarruf idiyor diye da'va eyledim. İstinadla hakkım hak olmadı. Şer'an ahkâk-ı hak olarak sülûsân hissenin tahassul ve bana teslimi matlubdur didikde gibbes-suâl müdde'î 'aleyh cevabında akdem bahçe-i mezkûre ĝâib 'anel-beled bürhan müdde'î Yaşar Mustafa'ya minvâl-i

meşrûh üzre bey' idüb mârrü'l-ism Ayşe'nin haberi olub bürhandan sülüs hissesini da'va ve şer'an ahzinden sonra def-i Ayşe bürhandan ittihâz-ı şekva ahz idüb ba'de cümlesini Ayşe bana sekiz yüz guruş bey' idüb ben de iştirâ eyledim. Mülk-i müşterâm olduğu için tasarruf iderim deyu hüccet ibraz idüb mazmun hüccet müdde'i 'aleyh Abbas cevabında mutâbık olub müdde-i Yaşar def'i da'vaya tasaddi idüb Ayşe'nin mustahak oldukça sülüs-i has olub sülûsan benim mülk-i müşteram olub bürhan ne hak-ı tasarruf ve ne hak-ı bey' ve ne hak-ı da'va bir şey kalmadı. Şer'an bürhan ben oldum da'vâyı şekvâ benim hakkım iken ben itmedim zirâ araz-i miriyyede şekva câri olmaz teslim idilmeye arazi-i mülk olsun yine şekva benim hakkımdır. Hem kadîm mülküne muttasıl ve hem şerîk-i Halit ve tasarruf olduğum hasebiyle min kulli'l-vücuha Ayşe'nin hak da'vâsı bende iken ve ben de meydanda şimdiye kadar benden da'va itmeyub heman bi-gayr hak beni tasarrufdan cebren men' idiyorlar şer'an da'va eyledim ve yine da'va iderim hakkımdır hissemden taksîm ve bana teslimi matlubdur didikde müdde'i 'aleyhin tekrar minval olunub akdem Ayşe vech-i meşrûh üzre da'vâyı bürhandan mı eyledi müdde-i Yaşar'dan mı eyledi ve Yaşar senden da'va eyledi mi, şimdiye kadar sâkit mi oldu? Müdde'i 'aleyh Abbas cevabında Ayşe da'vâyı bürhandan eyledi ve Yaşar Mustafa beher sene da'va eyledi. Lâkin cevab virirler idi deyu takrîr idüb bu sûretce ve bu kabz-ı fî-sak bazı batıl-ı bey' bağ ve bahçe-i mezkûr mahdûdda tasarruf sülûsan hissesi müdde'a Yaşar'ın ve sülüs müdde'i 'aleyh Abbas'dan olduğu şer'an zâhir olub minvâl-ı meşrûh üzre tasarruflar yine tarafına tenbih-i şer'i olduğu mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi hâmis-i 'aşer min şehr-i Rebi'ül-âhir sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Rebi'ül-âhir sene 1264

Şuhûdul-hâl

Müftü-i belde kerâmetlû Mehmed Hamdi Efendi, Müdür-i belde hamiyetlû Mahmud Sabri Efendi, A'zâ-yı belde sa'âdetlû Mustafa Ağa, Diğer a'za Ebubekir Ağa
Diğer a'za Hacı Osman Ağa, Mahzar-ı mahkeme Hamdi Esad

Belge No : 19

İki taraftan şefi' Hacı Ömer mülkü bir tarafı bâli' mülkü ve bir tarafı müşteri mülkü Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi'nde vâki' Keşiş oğlunun bahçesi bey'olunub habar mülhakı Hacı Ömer ibn Kul Mustafa Ağa meclis-i şer'ide taleb-i şüf'a idüb takrîri işbu mahalle kayd olundu.

Belge No : 20

Tahta Cami-i Şerif Mahallesi sâkinlerinden olup akdem müteveffa Selüm Ağazâde İbrahim ibn Hüseyin nam kimesnenin sağıre kızı Saliha vasî babalığı Hafız Mahmud ibn Ömer Efendi nam kimesne huzûr-ı şer'ide mahallemiz sâkinlerinden Mehmed Sâdık ibn Mehmed Musa muvâcesinde takrîr-i kelâm ider ki mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan müdde'î 'aleyh Sadık ve Hacı Ahmed mülkü ve bir taraftan Tâlib oğlu Hamdi ve tarafeyn mahzûr oğlu Mehmed ve tarîk-i hassa mahdûd bir mikdar mülk işbu vasî olduğum Salih mülkü olup işbu Mehmed Sadık fuzûl-ı tasarruf ider merkûm-ı tasarrufun bana teslim bil-vesâye matlûbdur didikde gıbbe's-suâl müdde'î 'aleyh cevâbında evli müteveffa İbrahim hâl-i hayatında yüz guruş bana bey' eyledi ve akçesini bit-tamam ittihaz eyledi, mülk-i müşterâmdır, tasarruf iderim didikden müdde'î Hâfız Mahmud bil-inkâr müdde'î 'aleyhden müdde'asına mutâbık yine taleb olundukda ahrar-ı rical müslimînden Ahmet ibn Memiş ve Kanbur oğlu Usta Tahir ibn Mehmed meclis-i şer'îye hazırlar olup fil-hakîka mezbûr müteveffa İbrahim işbu Sâdık'a yüz guruş hâl-i hayatında bey' idüb öldüğü iştira eyledi, mülk-i müşterâsıdır. Bizler bu vech üzre şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyu edâ-ı şehâdet-i şer'î ittiklerinde makbul-i şer'î olarak merkûm Hâfız Mahmud müdde'asından men' olduğu işbu mahalle kayd olundu.

Fî 25. R (Rebi'ü'l-evvel) sene 1265

Sayfa No : 9**Belge No : 21**

İliç Karyesi'nde kilise ta'miri hakkında vârid olan buyurludu sûreti kaydı

Şeri'at-şî'âr Eğin Kazası nâibi mürüvvetlü efendi zîde 'ilmuhu emâsil vel-akran müdiri hamiyetlu efendi zîdet kadruhu ve a'zâyı meclis ve vücûh-u memâlik ve bil-cümle iş erleri inha olunur ki Eğin Kazasına tâbi' İliç Karyesi'nde kâin Meryem Ana Kilisesi dimekle ma'ruf bir bâb Ermeni gelib senden kiremidleri mürûr-ı zaman ile sikeste ve perişan ve bu şeyden harâb olarak etraf sıvaları dahi dökülmekde bulunmuş ve bu vecihle derûnunda icrâyı âti olunamamak der-ceste gelmiş olduğundan kilise-i mezkûrun üzerinde olan kiremidlerin aktarılması ve etraf sıvalarının puşidesiyle ta'miri hususuna ruhsat virilmesi Ermeni patrik ve meclis-i millet tarafından müştereken bi-

takfîr-i hakkbâyi ‘aliyeden istid‘a olunmuş ve kaydu da bil-müraca‘a bu makûle kiremidlerin aktarılmasına ve sıvaların ta‘mirine müsaade-i külli olunmakda bu vesile ile aherin gunasına ihdas ve ilâve olunmamak şartıyla irâse-i ruhsat olunması emtâl iktizâsında bulunmuş olmağla ol-vechile kilise-i mezkûreden aher bir güne sai ihdas ve ilâve olunmamak üzere imtinâ misli yalnız üzerindeki kiremidlerin aktarılması ve bu puşidesiyle etraf sıvaları muhtac ta‘mir olan mahallerinden termîmi hususuna irâse-i ruhsat olunması ba-emirnâme-i sâmi hazret sadâret penâhı irâde ve iş‘ar buyurulmuş ve irade-i seniyye-i lâzımeden bulunmuş idü ki siz ki muhatabun mûma-ileyhimiz keyfiyet-i ma‘lûmeleriniz oldukdan kilise-i mezbûrun aher bir guna ihdas ve ilâve olunmamak üzere yalnız üzerinden kiremidlerin aktarılması puşidesiyle sıvalarından muhtaç ta‘mir olan mahallerden termîmi hususuna i‘tibar mübaderet eylemeniz bâbında dîvân-ı eyâlet Harput’dan işbu buyuruldu tahrîr ve istâr olunmuşdur. Vusûlünden mu‘cib buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfından tehaşi ve mücânebet eyleyesiz.

Fî 18 Ş. (Şa‘ban) sene 1264

Belge No : 22

Dede Oğlu Nuri’nin Yetmesinin Vasî Hücceti Kaydı

Eğin Kasabası mahallâtından Dört Yol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emr-i hüddâ fevt olan Dede oğlu Mehmed Nuri ibn elhâc Osman ibn Mehmed nam müteveffânın hasebiyle sağire kızı Fatma binti müteveffânın babasından müntekal emvâl-ı eşyasını hıfz u tesviye-i umûruna kibel-i şer‘iden bir vasî nasb-ı elzem olmağın sağire-i mezbûrenin babası müteveffânın vâlidesi Hatice binti Ömer müşfik ve müstakime ve her vecihle umûr-ı vesâyeti rü‘yete kadre iddü ki zeyl-i rakimde muharrerü'l-esâmi kimesneler ihbarlarıyla mutahakkık olmağın hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb Topal Efendi hazretleri sağire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ü sedâdına değin emvâl-ı eşyasının hıfzına ve tesviye umûrına mezbûre Hadice ve saye-i nasb ve ta‘yîn idildikten olduğu ber-vech-i muharrer ve sâbit-i mezbûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüd itmenin mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-hâdi vel-‘işrîn min şehri Ramazânü'l-mübârek sene erba‘a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21 Ramazan sene 1264

Şuhûdul-hâl

Sofi Zâd Mehmed Sabri Efendi, Biraderi Hâfız Osman Efendi, Kâtib el-hâc Ömer Efendi

Belge No : 23

Abçağa Karyesi imamı efendi inha olunur ki

Karyeniz sâkinelerinden Nâime binti Ali nam yetimenin mâni‘-i şer‘iyyesi yok ise işbu talibi olan Osman ibn Hasan nam kimesne şâhidin mahzarlarında tesmiye-i mihr ile ‘akd eylesin.

Fi 26. N (Ramazan) sene 1264

Sayfa No : 10**Belge No : 24**

Kur‘ayı şer‘iyye hakkında şeref-sudûr iden fermân-ı celîl kaydı

Kıdvetü'l-a‘la-i mütehakkık Eğin Kazası naibi ve müftüsü zîde ‘ilmühüm ve mefâhirü'l-emâsil vel-akrân da müdir-i kaza ve vücuh-ı memleket zîde-kadrehum tevkî‘i refi‘-i hümâyun vâsıl olacak ma‘lûm olaki cümlelizin bildiği üzere hak te‘âla hazretlerinin ‘avn ve ‘inâyetiyle bilinmiş ve kararlanmış olan tensikat-ı askeriye iktizâsınca tertîb ve icrâ olan orduyu hümâyunlarıma Memâlik-i Mahrûse‘den birer daire tahsîs olunub ve sefâret-i askeriyemden askerlikde kullanılmalarına dahi beş sene müddet ta‘yin kılınub beher sene her bir orduda müddet-i mukarriresini tekmîl iden neferât kendi zira‘ ve hirâşetleriyle meşgul olmak üzere ellerine tezkireler virilerek vilâyetlerine gönderilüb sınıf-ı cedîd-i redife nakl ile bunlar hangi ordudan çıkmış ise o ordu dairesi ahâlisinden yigirmi yaşından yigirmi beş yaşına kadar olanlardan kur‘a-i şer‘iyye ile yine ol-mikdâr nefer alınarak beher sene işbu istibdâl usul-ı hayriyyesinden icrâsı mukâd olduğundan bundan kemâl-i hakâniyet ve adalet ile yazılması yani kimse kimseyi tesahhib ve himaye iderek ahre gader eylemesi ve yigirmiden yigirmi beş yaşına kadar gani ve fakir ve büyük ve küçük her kim olursa olsun hiç ferd bir neferi hizmet-i askeriyeden istinkâf itmemesi zımmında bütün orduyu hümâyunum dâiresine zabıtân-ı ‘asâkir-i şâhânemden ve ate-i müderrisinden mahsus me‘murlar ve mümeyyizler gönderilmemek nüfûsu zükur mevcud tahrir ittirilmiş ve balâsı tuğrayı girayı şâhânemle müzeyyen-i mahsus nizamnâme yapılarak her kazaya başka başka gönderilmiş olduğu gibi Anadolu Orduyu Hümâyûnum dairesi dahilinde olan mahalleye dahi mahsus me‘murlar gönderilerek ahâli-i mevcûdesi yazdırılıb bitirilmiş defterlerin gelmede olduğuna binâen bu defa vürûd ile defterler mu‘cibince Eğin kazası hususuna altmış bir nefer düşmüş olmağla vûsûl-ı emr-i şerîfin keyfiyet-i irâde-i seniyyem cümleye ilan-ı vasiyyet olunarak salefü‘z-zikr kur‘a me‘murları kaza-i mezbûra hangi

gün vâsıl olacaklarını tahrir ve iş'âr eyledikleri anda bil-cümle esnan-ı askeriyede bulunan ahâlisi ol-gün rûs-ı kazada veyâhud kazada münâsip olan bir mahalde mevcut bulunmak üzere celb ve cem' olunub zikr olunan me'murlar ki hîn vusûlunda zâbıt ve hâkim ve müftü ile 'ulemâ ve meşâbih ve mizân-ı vücûh bir yere toplanub mahsus bir kur'a meclisi yapılarak nizamnâme-i mezkûrda münderic usul tatbiken bir güne tahriz ve himâyet sûreti vukû' bulmak sizin kur'a-i şer'îye icrâ olunmasına kur'a isabet iden neferâtın tesvih-i umûr hususatı için nizamı mûcibince yigirmi gün hanelerine azimet-i ruhsat ita olunarak bu müddet tekml olduktan tamamen rûs-ı kazaya toplanıb ordan me'murlar ma'rifetiyle mevki'ine gönderilmesi ve bu nizamât-ı adliyenin kadrini bilemeyüb de kur'a meclisine gelmeden veyahut firar iden ol-var ise ol-makulenin heman bilâ-kur'a askere alınacağından başka bu babda gerek firar sûretinde olsun ve gerek kendülere bir minval-ı muharrer rû'uyyet-i hususat vak'aları zımmından tahassus kılınan yigirmi gün müddette savaşıb ol-müddet içinde şurda burda gezerek sonra ele geçtiği vakt şuraya gitmiş idim onun için geciktim gibi ve iddia itirâza sayılsun bu mesellüler ve mevki-i kur'aya gelmekten istinkaf eyleyenler haklarında nizamına tevfikân te'dîbât-ı lâzıme icrâ kılınacağı cihetle me'mureyn taraflarından buralar yine güzelce dikkat ve firar idenlerin arkası bırakılmayub bil-akdem ahz ve girift olunmalarına dahi sıdk ve makderet olunmak icâb ideceğinden ona göre hareketle din ve devlet-i 'aliyyemde güzel hizmet ve sadâkat olunması cümlelizden ma'mul ve matlub-ı şâhânem olduğu ma'lûmunuz olduktan ol-vechile icrayı muktezalarına mübâderet ve menâfi rızayı şâhânem vaz' ve halet-i tecvîzden bi-gâyet tevakkî ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrir-i fi evâil şehri Şa'bânü'l-mu'azzam sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Şa'ban sene 1264

Mûcibince Emr-i Sâmi ve Buyurulduı Sâmi Sâdır Olmuşdur.

Belge No : 25

Eğin Mahallâtından Dörtüol Câmii Şerif Mahallesinde vâki' Hacı Bektaş oğlu hânesi dimekle ma'ruf hanede mevcut bir aded kebir kazgan kadîmden beri vakf olub hane-i mezkûrenin kapısı arkasında durub kasaba-i mezbûrede müslimîn ve olmayandan her kimlere lazım olursa isti'mal idegelmiş iken nefsi mezkûrdan olub el-yevm Dersa'adetde Harem İskelesi'nde vâki' Tahir Efendi'nin Cami-i Şerifinin İmamı Hafız Mehmed Efendi ibn Mahmud zikr-i âti tarihde kasaba-i mezkûra gelüb kazgan-ı

mezkûru zaruret var diyerek mülkiyet üzere hakkımız talep olmuş ise de kadîm-i vakf olub vakfiyeti beynel-ahali meşhur ve mütevatir ve müdde'î Hafız Mehmed dahi mukarr olmağla kadîmesi üzerine Bektaşzâdeler nezaretiyle kemâkan isti'mal ve vakfiyeti bekasına hükm-i şer'î olunduğu bu mahale şerh virildi.

Fî 29 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1267

(Bektaşzâdelerden hane-i mezkûrede sâkin Ayşe binti Mehmed'in nazaretinde)

Sayfa No : 11

Belge No : 26

Hüccet Kaydı

Eğin Kasabası Mahallâtından Seydi Ali Mahallesi ahâlilerinden Abdurrahman ibn Hüseyin meclis-i şer'î şerifde şu vecihle takrîr-i kelâm iderek ceddîm Hüseyin Bey'de vakf olmak üzere her biri on dokuz kıyye olarak iki 'aded kebir kazgan endamda olub kemâkan vakfiyet üzere mü'mineyn isti'al itdikde ise de kıbel-i şer'iden bir mütevellî nasbı lazım gelmekle mârrü'l-beyan iki 'aded kazgan Mehmed'den iktizâsı olanlar olub isti'mâl idüb yine yeddine teslim itmeleri için beni mütevellî nasbı matlûbdur didikde mezbûr Abdurrahman emanet ile ma'ruf ve her vecihle tesviye mustahak olduğu zîde hamiye muharrerü'l-esâmi kimesne ihbarlarıyla hâkim mevki' efendi hazretleri dahi mezkûr kazganları iktizâsı onları alub ba'del-isti'al ahz virende hıfzına mezbûr Abdurrahman'ı mütevellî nasb eyleyüb mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâbi'-i 'aşer min şehr-i Şevvalü'l-mükerrem sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 27 Şevval sene 1267

Şuhûdu'l-hal

Elhâc Ebubekir Efendi ibn Halil Bey, Bekir Mehmed Tahir ibn Ahmed,

Geruşlalı Süleyman ibn İsmail ve gayrühüm

Belge No : 27

Çorik oğlu İstefan'ın itâyı mîri için vasî hüccet kaydı

Eğin Kazası Mahallâtından mahalle-i Sefeli mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlik olan Çorik oğlu İstefân veledi Karabet veledi Kalbos zevce-i mezkûresi Margerid veledi Bedros ve sulb-i kebir oğulları Gesir ve Ğaseb anel-beled Garabet ve Aleksan ve sulb-i sağır oğlu mülkün ve sulbiye-i kepire kızı Dodik ve sağıre kızı Hadem Namun kimesneye inhisârı ba'det-tahakkuk sağıran-ı mezbûrânın babalarından müntekal emvâl-ı imtiyaların hıfz u tesviye-i umûrlarına birisi nasb-ı elzem olmağla

sağîrânın valideleri olub beynlerinde müstakim ve her vecihle umûr vesayeti rü'yet-i kadre iddüğünü zeyl ve nikade muharrerül-esâmi kimesneler ihbarlarıyla mutahakkık olan mesfûre hakim-i mevki' 'alel-rakîm ref'-i kadre Molla Rasim Efendi Hazretleri dahi sağîrânın vakt-i rüşd ve sedâdlerine değin babalarından müntekal emval imtiyalarının hıfz u tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden vasî nasb ve ta'yin buyurdukda olduğu vesâyet-i mezbûreyi kabul ve hizmet-i lâzîmesini edâya müte'ahhid itmenin mahüvel-vâk'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-hâdi ve'l-'ışrîn min şehr-i Şevvalü'l-mükerrem sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21 Şevval sene 1267

Şuhûdul-hâl

Vekil-i millet Karabet veledi Bağdos, Mevsik oğlu İkob veledi Manuk,
Haki oğlu Tavit veledi Bedros, Kuyumcu oğlu Koznor veledi Nikfos
Kizir oğlu Manuk veledi Artin, Kuyumcu oğlu Kirkor veledi Harar

Belge No : 28

Orta Cami-i Şerif İmamı Ba'de's-salam inha olunur ki:

Mahalleniz sâkinlerinden Ayşe binti Ali nam bikr-i bâliğenin mani'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Bekir ibn Mustafa nam kimesneye tesmiye-i mihr ile 'akd-i sahîh eylesin.

Fî 26 L. (Şevval) sene 1264

Belge No : 29

Abçağa Karyesi İmamı Efendi Ba'de's-salam İnha Olunur ki :

Karyeniz sâkinlerinden Rukiye binti Mahmud nam yetimenin mani'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Mahmud Bey ibn Ahmed nam kimesneye 'akd eylesin.

Fî 7 Z. (Zi'l-hicce) sene 1264

Belge No : 30

Navril Karyesi İmamı Efendi İnha Olunur ki :

Karyeniz sâkinlerinden Hafize binti Osman nam bikr-i bâliğenin mani'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Ahmed ibn Mahmud nam kimesneye 'akd-i sahîh eylesin.

Fî 7 Z. (Zi'l-hicce) sene 1264

Sayfa No : 12

Belge No : 31

Eğin'den Diyar-ı Bekr'e varınca esnâyı râhîde vâki' kazaların kaimakam ve müdirleri ref'atlı bey ve ağalar inha olunur ki postahane-i âmire hizmetlerinden olub bu def'a Diyar-ı Bekr postahanesine müdir nasb ve ta'yin kılınmış olan hamiyetlû Ebubekir Efendi herhangi kazaya zâhil ve isâl olur ise rekûbuna mukteza üç nas menzil bargirlerin bilâ-ücret derhal tehi ve keşidesiyle me'muresine irsâline müsâberet buyurulması için nezâret-i 'umûmiye postahane-i âmireden işbu şukka mahsus tahrîr ve tesyir olundu.

Fî 27 L. (Şevval) sene 1264

Belge No : 32

Abçağaluların İhzâr Zımmında Sâdır Olan Buyuruldu Kaydı

Şeri'at-şi'âr Eğin Kazası naibi mürüvvetlû efendi zîde 'aleyh ve mefâhirül-emâil vel-akrân müdiri hamiyetlû efendi zîde kadrehu ve a'zâyı meclis ve vücuh-ı memleket ve bil-cümle iş erleri inha olunur ki Eğin Kazanıza tâbi' Abçağa Karyesi beş yüzden mütecâviz haneden ibâret ise de ahali-i karye-i merkûmenin mutasarrıf oldukları bağ ve bahçe ve arazilerinden îcâb iden a'sâr-ı şer'iyelerini emsâli misilli tahrîr ittirilerek lazım gelen onda bir a'sâr-ı şer'inin ahzi hususunu mültezimi tarafından murad olunduktan zikr olunan arazilerinde bir a'sâr-ı şer'iyyesi çendesine makdem 'alel-tahmin yazılan fakat altıyüz guruş maktu'a rabt olduğu ve bu babda tuğrayı cenâb cihandarıyla müzeyyen emr-i 'âli olmadıkca bundan ziyade bir akçe virmeyeceklerini. Bil-ifâde mültezim mûma-ileyh kat'iyyen red cevâb ile içlerinden bi-tasarruf bunun için kazanız meclisine göndermiş oldukları ehl-i İslâmdan Said Ağa ve Camcı Oğlu İbrahim nam kimesneler ve re'ayadan Mardros ve Nikfos zımmiler taraflarından dahi bu babda edâ-ı rûyi muhalefet olunmuş ve her bir meclisce kendülerine rıza-i lâzime îfâ kılınmış ise de müşir olmayarak böylece olur ise olub olduğu sûretde söz fukaraya düşerek absan sureleri gelüb bu babda mütala'a olunmak lâzımeden dinleyerek cevab virildi ve bu işe sirayet mahdûdundan gayri sâlim bulunduğu tafsilâtıyla isti'lam hâlisânemizi hâvi bu defa tevari iden mazbatanız malı ma'lûm halisanemiz olmuş ve memâlik-i mahrûse-i şâhânemiz ve Harput eyaletinden dahil daire-i tenzimat olması iradesini hâvi mukaddimen şeref-sudûr iden ferman-ı 'âlimi hat-ı seniyye tuğrayı gurayı 'aleyh hazret sinayetle mezin ve muşin iken merkûmdan buna dair diğer tuğrayı gurayı

şahin-şahıyla mezin emr-i 'âli mutalebe itmek ne demek olduğu anlaşılmış ve hasbet-tenzimat emlak ve arazi-i mezkûrenin ber-mûcib-i ta'rife matbu' îcâb iden onda bir 'aşarından tahsîl-i lâzımeden bulunduğu misli muhalefetle bağyan idenlerin icrayı terbiye-i lâzımeleri muktezayı irâdesinden bulunmak iddüğü sizki muhatabun mûma ileyhimiz keyfiyet-i ma'lûmeniz oldukdan merkûman Said Ağa ve İbrahim'den mesfûrların Mardros ve Nikfos ve bu babda saire ve makule muhalif irade-i seniyye olarak lakırdılar söyleyenlerin işbu ifâdât ve ruk'alarından maksadına dimek olduğu bu tarafda meclisce iztizhan ile anlaşılmaq ve ona göre keyfiyetden icrâyı akzâsına ibtidâr olmak üzere ta'yin olunan mübâşere tefrikân bu tarafa ihtar ve irsalleri hususuna mübâderet ve hilâfını tecvizden mübâ'adet eylemeniz bâbında divân-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu istâr kılındı gerekdir ki mûcib buyruldu 'amel olasız.

Fî 13 L. (Şevval) sene 1264

Belge No: 33

Dörtyol Ağzı Mahallesi ahâlilerinden Mehmed nam kimesne huzûr-ı şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm iderek su kenarında vâki' bir kıt'a kavaklık bey' olunmuş mülahakkı olduğum hasebiyle ittihaz şüf'a iderim diyâr-ı aherde olub şimdi geldim şüf'alığım tescîl-i şer'î olunsun didikde bu mahalle kayd olundu.

Fî 29 M. (Muharrem) sene 1265

Belge No: 34

Keban madeninden gelen asâkir için tezkire kaydı

Harput Eyaleti kazalarından bi-kur'ayı şer'iyye olunub Erzurum tarafına gönderilmiş olan iki büyük asâkir-i nizâmiye hazret-i şahânem Keban madeninden yalnız sekiz nefer süvari terfikiyle Eğin Kazası'na kadar gönderilmiş olmağla esnâyı rahide bütün mahallerden nizam vecihle beher gecelik ..i'ta olunarak mahsubu icra olunmak üzere yerlerinden makbuz sened ahziyle Harput mal sandığına irsal ve takdimine mübâderet olunmak için işbu tezkire tahrir ve i'ta olunmuşdur.

Fî 6 S. (Safer) sene 1265

Sayfa No : 13

Belge No : 35

İliçlünün mübâya'a hücceti kaydı

Eğin Kasabası karyelerinden İliç Karyesi mütemekkinelerinden Narko veledi Andon veledi Asdor tarafından bey'inin takrîrine vekil ve vekâleti Kobik oğlu Nekfos veledi Alksan ve Kalbed oğlu Serkis'i veledi Moyes nâmân şhadetleriyle sabit olan Barsiğ oğlu Merdos veledi Merkos meclis-i şer'ide karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Gestan oğlu Gesir ve karındaş Evanos muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm iderek karye-i mezbûrede Hurnam demekle ma'ruf nam mahalde vâki' bir taraftan Feyzah Avas ve bir taraftan Boyacı ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ve bir taraftan tarîk-i has ile mahdûd eşcar ve hâvi bir kıt'a bahçe ve ahali-i karye beyninde câri olduğu üzre beş paralık hak-ı şer'iyile ma'a tarafından îcâb ve kabul hâvi ve şürût-ı müfessideden 'ârî bey'-i bât sahih-i şer'iyile iki bin yüz guruşa mesfûr olursa bey' ve teslim ve temlik eyledim onlar dahi ber vech-i muharrer işтира ve temlik ve ahz ve kabz idüb semeni olan meblağ-ı mezbûre mesfûrlar yedinden bil-ittiham ahz ve kabz eyledim fima ba'de bahçe-i mezbûrede alakamız kalmayub mülk-ü müşterâları olmuşdur didikde mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu.Fi yevmül-hâdi vel-'işrîn min şehr-i Şevvalü'l-mükerrem sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21 Şevval sene 1267

Şuhûdu'l-hal

Cenaz oğlu Merdos veledi Makredih, Kubik oğlu Nekfos veledi Alkesan
Kalbed oğlu Serkis veledi Mosis

Belge No : 36

Tenbihât-ı seniyye-i hâvi sâdır olan emirnâme-i sâmi mûcibince sudûr iden buyuruldu sûreti kaydı

Şeri'at şî'âr Eğin Kazası naibi mürüvvetlü efendi zîde 'ilmuhu ve mefâhirül-emâsil vel-akrân müdiri hamiiyetlü efendi ve a'zayı meclis ve vücuh-ı memleket ve bil-cümle iş erleri zîde kadrühüm re'aya kocabaşları inha olunur ki Cenab-ı Hak ve hamd ü ikbâl mülükâneyi gün be gün müzdâd buyursun merhametlû zât-ı şevketsemat efendimiz hazretlerine mevhibbe-i rabbaniye atıkayı 'aleyh ve iktizâsından nâşi bil-cümle sınıf teba'ayı mütenevvi' saltanat-ı seniyyelerinden her türlü ta'diyât ve mezâlimun vekâyesiyle sâye-i lütuf vâye-i hazret heylerinde dâima ni'met-i celîle-i asâyiş ve istirahatata nâil ve mezâhir olmaları ve bu murad-ı adâlet i'tiyâd mülükânelerinin bil-lütuf hak kâmilen husul ve icrası niyet-i hâlisesiyle bidayet cülûs meyâmin-i me'nus hazret-i şâhânede cümlenin emniyet-i nefsiye ve mâliye-i mahzûzat-ı

'arziye ve namusiyesi zimmında Tanzimat-ı Hayriye tam selâmet incâmiyle cedide vaz' ve te'sîsine muvaffakiyet-i seniyye hâsıl ve müyesser olub bu nizâmât-ı hayriyenin ahkâm-ı nafi'asından olmak üzere esbâb-ı 'adide ta'diyât na'd ve ref' ve ez-cümle hilâf-ı şer' olan işkence ve eziyet ve angarya ve bilâ-mûcib mu'amelât-ı 'anife ve şedide icrası külliyyen men' buyurulduğu ve bu husûsusi kâffe-i me'mureyn saltanat-ı seniyye taraflarından akdemât tam icra kılındığı beyan 'aliyyesiyle taşralarca kaza müdirleri ve meclis-i mevcud a'zaları ve zabtiye me'murları der'uhdeciler ve muhtarları ve metropolidleri ve kocabaşlar vel-hâsıl bil-cümle iş başında bulunanlar asla muğayyer harekât tanzimatda bulunmamalarını nâtak takdim vakayi' ve ceride de havâdis tab' ve temsil olunarak el-sene-i 'adide üzere varaka-i mahsûsalarıyla eyâlet-i sâireye i'lân buyurulduğu misillü tenbihât-ı seniyyenin dâimen ve müstemiren icra vekâletiyle i'tina olunmak üzere sûret-i matbû'anın irsâliyle tenbihât-ı seniyye-i meşrûhanın hilaf vaz' ve hâlât vukû'a getirülmemesi isyandan istihsâl vesaya ve tenbihât-ı seniyye bu def'a teşerrüf-zir sahife sudûr ve vurûd olan bir kıt'a emirnâme-i sâmi hazret sadâret penâhiyede hâme-i güzâr irade ve iş'ar buyurulmuş ve varaka-i matbu'-ı mezkûrenin bir kıt'ası dahi tarafınıza irsâl tesyâr iddüki siz ki muhatabun müdde-i 'ileyhiniz keyfiyet ve rakk-ı mezkûreler mezâyâsından dahi keyfiyet-i ma'lûmanız oldukda sınıf-ı teba'ay-mütenevvi'ayı saltanat-ı seniyyenin kâfe-i mezâlim ve ta'diyatdan vekâyesiyle müşerri'ül-hâl u bâl olarak hazret şahinşahı olmasını mûcib ve sailenin ishisaline ve ezemil-'ibade olan varakanın dahi kazanız Karabaş tarafına i'tasıyla işbu tenbihât-ı seniyyenin re'ya ve müstemirent tunalmış emsiyanın istikmâline mübâderet ve bu babda muhalefet mûcib vehâmet ve mesûliyet olacağını muhakkak bilerek ona göre hareket-i mübâşeret ve sarf vaz' ve mukadderet eylemeniz bâbında divân-ı eyalet-i Harput'dan işbu buyuruldu tahrîr ve istâr kılınmışdır. Mûcibince 'amel ve hareket eyleyesiz.

Fî 5 Z. (Zi'l-hicce) sene 1264

Sicil Sayfa No : 14

Belge No : 37

Abçağa Karyesi'nden Hamamcıoğlu Kasbar Zimmında Ferman Sûretidir

Düstûr-ı mûkerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yû's-sâ'ib mümeheed-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sınûf-ı 'avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ mülhukatıyla Harput Valisi Vezirim Mustafa Sabri Paşa edâma'l-lah-ı te'âlâ iclâlehu ve kıdvetü'l-'ulemâ-ı muhakkikin Eğin kaza nâibibi ve müftüsü zide

'ilmühü mefâhirül-emâil vel-akrân müdir-i kaza ve vücuh-ı memleket zîd e kadrühüm tevki' refi' hümâyun vâsıl olacak ma'lûm olaki Eğin kazasına tâbi' Abçağa karyesi müttekinlerinden Hasekili oğlu Badesar veledi Melkon nam zımmi karye-i merkûmede kâin mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu kûrumu mevcut bir kıt'a mülk bağıını iki yüz altmış bir senesinde şürût-ı müfside ğanıbden 'âri bey'-i bât-ı kat'i ile bi-hüccet-i şer'iyye Hamamcı oğlu Kasbar zımmiye bey' ve temlik ve teslim ve mersûm dahi temlik ve teslim ve kabul yedine virilen hüccet-i şer'iyye mu'cibince zabt ve tasarruf ide gelüb aherden dahl olunmak icab itmez iken bu esnada fâriğ-i mersûm Ba'desar zımmi zuhûr idüb bağı-ı mezkûr-ı mukaddimen sana bey' eyledikçe nâim oldum deyu Hevace Bedros zımmi şu vecihle müdahaleden hâli olmadığı beyâniyle mahallinde şer'iyye ru'yet olunmak babında emr-i şerîfim sudûri mersûm Kasyar zımmi tarafından bu defa bâhir münhall istid'a olunmuş olmağla siz ki müşârun-ileyh ve naib ve sair mûm-a ileyhimsiz ma'rifetiz ile mersûm Ba'desar zımmiyi mahallinde meclis memleketine ihzâr ve mesfûr ile bir nehc-i şer'i terafu' iderek husûsi mezbûrun inha olunduğu üzre olduğu ve bağı-ı mezkûre şer'an dahl olunmak icab itmediği indeş-şer' ve meclis-i tebeyyün eylediği halde mersûmenin beyuca vâki' olan müdahalesinin ma'rifet-i şer'iyle men' ve def'i husuna mübâderet ve husus-i mezbûre zımmında müdde-i mersûm cânibinden o tarafın mübâşir ta'yini matlûb olunduğu halde muahharen irade-i seniyye mülükânemle müessis olan nizâm mûcibince ta'yin olunacak mübâşirin hizmet-i mübâşereye ve mesârif-i sahîhesi kendisi tarafından te'diye itdirilüb müdde'i 'aleyh cânibinden hizmet-i mübâşereye ve mesârif-i mutâlebe ve ahzi ve zinhar bu vesile ile kimesneye hadr ve ta'addi misilli vaz' ve hâlât-ı vukû'a getirülmemesi hususuna dikkat ve keyfiyetin kaydı belâsına şerh virmek üzre der-bar şevketkarar mülükâneme inha ve iş'arına müsara'at eylemeniz bâbında ferman-ı âli-şânım sâdir olmağla mazmun menfiyenin inkaz ve icrasına i'tina ve mübâdere eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâil-i şehr-i Rebî-ül-âhir sene erba'a ve sittin ve mieteyn ve elf.

Vusûl u kayd Fî 19 Muharrem sene 1265

Belge No : 38

Eğin Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi ahâlilerinden ğaib-i 'anel-beled Halil Reşid ve karındaşı Mehmed Haşim ibn Mehmed ibn Elhâc Salih nâmân kimesnelerden babaları müteveffa Mehmed'den ve anaları müteveffiyeye Fatma'dan müntekal hisselerini

iki aded müsta'mel yan halısı ve bir müsta'mel kilim ve on dört yasduk ve iki minder ve bir döşek ve iki yan şiltesi ve dört yorgan ve bir şamdan ve bir kazan ve bir tenur iskemlesi ve otuz iki kıyye nuhas ve üç mağ menzil hissesi ve bir kıt'a bahçe hissesi cem'an yekûn bin iki yüz on beş guruş kıymetli emvâl eşyaların kendüleri gelince hıfzve kabl-i şer'ide bir kayyum nasbi elzem olmağla emanet ile ma'ruf ve istikâmet ile mevsuf iddüğünü zeylde muharrer kimesneler ihbarlarıyla mübeyyen akrab ve akrabalarından Geruşla karyesinden Hacı Ali ibn elhâc Osman nam kimesne hâkim-i mevki' sadr-ı kitab efendi hazretleri dahi ğaiban mezbûrun gelince balâda muharrer eşyaları hıfz vasi ve kayyum nasb ve ta'yin buyurdukda salef-üz-zikr eşyaları dahi kayyum merkûm yerine teslim eyledikde olduğu kabz eyleyub ve ber-vech-i muharrer vesâyet merkûmuna kabul ve hizmet lâzımesini edâya ta'ahhüd iddikde mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-hâmis vel-'işrîn min-şehr-i Muharremü'l-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 25 Muharrem sene 1265

Şuhûdül-hal

İsmail Ağa ibn Abdülaziz Ağa, Elhac Osman Ağa, Nalbant Elhâc Ahmed Ağa

Hacı Bâkizâde Yaşar Ağa Ve gayrihüm

Derûn-ı hüccetin muharrerü'l-esâmi eşyanın kıymetleri beyan olunur.

Müsta'mel yan halısı ² 70 guruş	Müsta'mel Kilim ¹ adet 30 guruş	Yasdık ¹ köşe yasdığı ⁴ 80 guruş	Minder ² 25 guruş	Döşek ¹ 30 guruş	Yan şiltesi ² 40 guruş
Yorgan ⁴ 80 guruş	Şamdan ¹ Kazma ¹ iskemlesi ¹ 30 guruş	Tenvir	Menzil ... (silik) 350 guruş	Hisseleriyle müşterek bahçe 480 guruş	

Yekûn : 1215 Guruş

Yalnız bin iki yüz on beş guruşdur.

Belge No : 39

Balâda muharrer ğaibân-ı mezkûrânın emvâl eşyalara menzil ve bahçelere ma'rifet-i şer' ile tahrir ve bey' olunub mukaddiminden fazla zuhûr itmekle atik hüccet ahz olunub müceddiden hüccet ve defter-i kısm yapılub zeyli sicile kayd olunarak kayyum Hacı Ali'ye teslimi işbu mahalle şerh virildi.

Fî 25 B. (Receb) sene 1265

Sayfa No : 15-16-17

Belge No : 40

Geşo Karyesi'nden Elhac Hasan Ağanın tereke defteri kaydı

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kazası'na tâbi' Geşo Karyesi sâkinlerinden dergah-ı mu'alla kuyucubaşılardan olub akdem ba-merâhdan vefat iden elhac Hasan Ağa ibn elhac Osman ibn elhac Ali nam müteveffatının verâseti zevce-i menkûhesi Emine binti Elhac İbrahim ve diğer zevcesi Hatice binti 'Abdullah ve sulb-i kebir oğlu Mehmed Ali nâmun kimesnelere inhisar şer'iyyesinden müteveffayı mûma-'ileyhin duyûn-ı terekesinden ezyed olmağla vereseleri terekesinden keyf-i yed itmeleriyle sağır mezbûre kıbel-i şeri'den ba hüccet-i şer'iyye ve saye-i nasb olunan validesi Hatice binti Abdullah tarafından vekil tescili elhac Hasan Ağa ibn Halil ma'rifet ve sair vârisler ve ashâb-ı hukuk-ı ma'rifet ve ittimasleriyle terekesi ma'rifet şeri'le tahrir ve beynel-ğurema tevzi' ve taksim defteridir ki ber-vech-i âti zikr olundu. Fi yevmü'l-hâmis-i 'aşer min şehri-muharremü'l-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Muharrem sene 1265

Mecmu'a-ı ta'birnâme 1 adet 50 guruş	En'âm-ı şerif ¹ 45 guruş	Ahmed Mürşidi Yusuf Bahri 25 guruş	Şifâ-i Şerif ¹ 50 guruş	Şerh-i kanevi bir köy ¹ 50 guruş	Delâil şerif ¹ 30 guruş
Sandukası 1 adet 30 guruş	Enfiye kutusu ¹ 125 guruş	Salah saat ma sim mahfaza ¹ 220 guruş	Sim buhurdan ve kabdan ve sutası ³⁷³ dirhem 850 guruş	Kağıd ve kalem ve zenberek ve taraklar 30 guruş	Duhan kesesi ⁴ 40 guruş
Hırdavat ¹ 45 guruş	Uşkur ¹¹ tekve ¹ ve kese 70 guruş	Sârî fener ma mahfaza 30 guruş	Cümle berber takımı 150 guruş	Müsta'mel güz meşlah ¹ 250 guruş	Miltan ¹ 60 guruş
Kemer ¹ 10 guruş	Başlık ¹ 30 guruş	Cedid ihram ¹² yasdık yüzü 100 guruş	Beyaz çarşaf ¹ 180 guruş	Beyaz berber leşkəri ve sakal tarağı ¹ 60 guruş	Müsta'mel şal ¹ 220 guruş

İngiliz şalı 1 adet 80 guruş	Cedid nizam hissesi 600 guruş	Müsta'mel entari ² 50 guruş	Futa ¹ 100 guruş	Ham makreme ² 36 guruş	Müsta'mel âbâni ¹ 15 guruş
Hırka ¹ 80 guruş	Samur kürk 700 guruş	Rumili nafesi güz kürk ¹ 700 guruş	Selvi kürk ¹ 1100 guruş	Ankara şalı ⁴ 250 guruş	Şalvar ¹ 60 guruş
Diğer kürk parçası ¹ 43 guruş	Âlâ berber takımı cümle takımla maa 150 guruş	Müsta'mel kürk ¹ 30 guruş	Sağır kürk ¹ 25 guruş	Kebir bahalı kürk ¹ 600 guruş	Kebir kürk ¹ 1200 guruş
Simli kadife yasdık ⁹ 310 guruş	Deste kaşık ¹ 120 guruş	Cedid Ankara şalı ¹ 50 guruş	Kebir samur müsta'mel kürk ¹ 350 guruş	Sincab kebir kürk ¹ 120 guruş	Kebir cedid kürk ma bohça ¹ 120 guruş
Siyah mest ¹ 5 guruş	Şalvar ¹ 150 guruş	Bohça derununda müsta'mel çamaşır 80 guruş	Yazı takımı ve hırdavat 30 guruş	Tesbih sair hırdavat 20 guruş	Çamaşır ma hırdavat 30 guruş
Tanbak zarf ¹² ma fincan ¹² 30 guruş	Yakı takımı sim ⁶⁴ dirhem sağır sandık 130 guruş		Enfiye kutusu 70 guruş	Gözlük ma sim kab ³⁵ dirhem 80 guruş	Nakit akçe 32 guruş
Cuğa kaplı calcafe kürk 500 guruş	Samur kürk 1 adet 100 guruş	Köhne kürk ¹ 80 guruş	Tüfenk ¹ 150 guruş	Kol tüfenk ² 310 guruş	Eski İslambol tüfenk ¹ 120 guruş
Diğer karatakım kol tüfenk ¹ 100 guruş	Ceviz sandık tahta 1 adet 180 guruş	Çakı ¹ 15 guruş	Sim nargile 519 dirhem 910 guruş	Mihr kesesi 42 dirhem 94 guruş	Balta ¹ 40 guruş
Dürbîn ma kab ¹ 400 guruş	Şemsiye ma kab ¹ 20 guruş	Kebir sağır pulad tebsi ⁵ 90 guruş	Sağır şamdan ³ kahve ibriği 1 adet 25 guruş	Şamdan ¹ ibrik ¹ bardak ³ 4 guruş	Kaşık ¹ ve makreme vesair 10 guruş

Nizâm-ı cedid başlık ma sandık 100 guruş	Matara ¹ adet tabla ² iskemle ¹ 120 guruş	Bardak takımı vesair çanak 180 guruş	Sağır şamdan ¹ su tası ve hırdavat 25 guruş	Entari ve kese ve sair 80 guruş	Bandol ¹ ve entari ve sair 60 guruş
Bohça ¹ 40 guruş	Mendil çorab ⁷ 35 guruş	Cedid fes ⁵ 50 guruş	Gömlek ⁷ yelek ⁷ ve sair 130 guruş	Cedid havlu ²⁷ 120 guruş	Sepet ¹ 20 guruş
Bohça, tepsi ve sair hırdavat 70 guruş	Kebir fesa ² ve ibrişim 40 guruş	Cedid çarşaf ma bohça 55 guruş	Sağır basma ⁵ yorgan 160 guruş	Diğer basma yorgan ⁵ ma bohça şal ⁵ vesair 180 guruş	Bila-çarşaf Frenkâri yorgan 125 guruş
Basma yorgan ma bohça ⁴ 100 guruş	Diğer yorgan ¹² ma bohça 95 guruş	Atlas yorgan ⁴ 450 guruş	Sair yorgan ³ 225 guruş	Yasdık ve sair ¹² 250 guruş	Müsta'mel yasdık ma bohça ⁹ 150 guruş
Diğer beyazlı kadife yasdık ⁹ 150 guruş	Diğer müsta'mel yasdık ¹¹ 160 guruş	Ersan minderi ² ve yasdık ¹ 120 guruş	Seccade ¹ 40 guruş	Gürdest seccade ¹ 220 guruş	Kebir gürdest seccade ¹ 250 guruş
Kebir orta kilim ¹ 260 guruş	Diğer kebir orta kilim ¹ 450 guruş	Diğer orta kilim ¹ 350 guruş	Kebir sağır ihram ⁴ 150 guruş	Kebir şilte ³ 80 guruş	İhram ² 30 guruş
Ceyran bostu ² ve kebir post ¹ 60 guruş	Beyaz oda gılafi ⁸ 100 guruş	Müsta'mel makat ⁵ 135 guruş	Çarşaf ¹ 20 guruş	Çizme ¹ 25 guruş	Beyaz gılaf ⁷ ma bohça 50 guruş
Pencere perdesi ⁶ 20 guruş	Basma yasdık yüzü ⁷ 70 guruş	Cedid basma yüzü ⁹ ve sağır yasdık ve setr 115 guruş	Basma döşek yüzü ve setr ² 25 guruş	Müsta'mel basma döşek yüzü ⁷ ve yasdık yüzü ³ 40 guruş	Müsta'mel Frenkâri yasdık ⁷ ve sair 30 guruş

Müsta'mel hırka ve döşek yüzü 3 adet 45 guruş	Basma hırka ma bohça ve sair 25 guruş	Seccade ve sair 40 guruş	Bez basma 10 8 guruş	Döşek yüzü ve asdarı 7 60 guruş	Yasdık kılıfı 2 25 guruş
Müsta'mel mum takımı ma bohça 40 guruş	Pardesü 30 guruş	Kürk kabı 2 ma entari 1 100 guruş	Döşek yüzü 6 40 guruş	Beyaz yasdık yüzü 7 ve sair 40 guruş	Şamdan 2 ma fanus 1 85 guruş
Leğen maa ibrik 1 90 guruş	Kutu derûnunda mum 25 guruş	Mahlut hoşab 45 guruş	Maden şamdanı 2 45 guruş	Tenur yorganı 1 150 guruş	Simlü Şam kılıcı 1 300 guruş
Kilim 1 60 guruş	Müsta'mel yorgan 2 70 guruş	Makat 3 250 guruş	Kilim 1 40 guruş	Müsta'mel kilim 1 80 guruş	İhram 3 40 guruş
Beyaz keçe 2 20 guruş	Bardak 3 30 guruş	Enfiye kutusu 2 50 guruş	Çubuk takımı 6 500 guruş	Diğer takım 3 350 guruş	Diğer takım 1 70 guruş
Çubuk 1 50 guruş	Kebir sağır şamdan 2 takatuka 1 75 guruş	İhram ma seccade 1 80 guruş	Müsta'mel basma yorgan 13 390 guruş	Alâ yorgan 250 guruş 4	Yasdık yüzü 33 70 guruş
Sim zarf 1 fincan 3 20 guruş	Hariciye oda takımı yasdık 5 yan minderi 1 makad 1 pardesi kilim 325 guruş	Büyük oda takımı, ot yasdık 15 yan minderi ve sair 235 guruş	Orta kilimi 1 100 guruş		
Hırdavat 100 guruş	Sim nargile ma taba 200 guruş	Davar 10 200 guruş	İnek 2 150 guruş	Katır 1 800 guruş	İhram 2 50 guruş
	Kovan 4 80 guruş	Ömer Efendi nam mahalde üzüm bağı 500 guruş		Hane önünde bağ 1000 guruş	
	Misafirhane oda bâb 3 samanlık 5000 guruş	ahur merak		Misafirhane ittisalinde ev mutfak, Ahmed Müşrif'e virilenden maada 500 guruş	

Davud Bey'den alınan hane-i tahtâni ahur ¹ kış evi ¹ fevkâni bir bâb oda ve memşa ve mutbağ yine fevkinde iki bâb oda, Molla Mustafa hanesiyle muttasıl
2750 guruş

Cedidhâne tarafı tahtani sağır iki bâb oda ve mağaza ve memşa ve mutbağ orta katda nim sofa oda muttasıl bir bâb kiler ve hamam odası ve fevkâni nim sofa oda,
Davud Bey hanesi ilave viran ile maan
3000 guruş

Vanküklü Halil'de zimem 962 guruş	Cedid ve müsta'mel kilim ⁷ 300 guruş	Müsta'mel kilim seccade ³ 45 guruş	Müsta'mel kilim ² 190 guruş	Kuş döşmesi tenvir yorgan 180 guruş
Yasdık ³ adet 30 guruş	Minder ⁴ 70 guruş	Yağ debbesi ² 50 guruş	Necar takımı 130 guruş	Nehhas koc ¹ 40 guruş
Küb 50 guruş	Selvi sandık ² 60 guruş	Çadır ma çarkı ¹ 150 guruş	Nehhas koc ¹ 60 guruş	Sandık ⁸ 80 guruş
Çuval ¹ 7 guruş	Maşa ¹ 5 guruş	Yorganve basma ⁶ 150 guruş	Çül ³ 30 guruş	Kadife yasdık ⁴ 80 guruş
Yüz yasdığı ⁷ 50 guruş	Arkan minderi şilte ² ve ihram ¹ 70 guruş	Kilim ¹ 30 guruş	Küpler 20 guruş	Şamdan ⁴ ve tabakalar ² 35 guruş
Satır balta havan 30 guruş	Köhne kebe ² ve ihram ¹ 50 guruş	Esb başlıkları 65 guruş	Hırdavat menzil ve hariciyede münkülat 1827 guruş	Kebir ve sağır kantar 75 guruş
Köhne kürk ¹ 35 guruş	Çubuk ma bohça 125 guruş	Enhas kıyye ⁴⁰⁰ 5200 guruş	Yapaği kıyye ²⁶ 78 guruş	Kerimesi müteveffiyeye Nefise'den hisse 6525 guruş

Yekûn : 61566 Guruş

Guruşta birer para resm-i askeriyesi
1539 guruş

Ali Beyde altmış para kaydiyye
93 guruş

Müteveffayı mûma-ileyh elhac Hasan Ağa'nın duyûn-ı matlûbesi ber-mûcib
defter ve ikrar ve şehadet-i ahali

Zevcesi Emine'ye mihri 251 guruş	Diğer zevcesi Hadice'ye mihri 251 guruş	Hafız Efendi'nin mahtumuna 500 guruş	Kürkçüoğlu Meridros 349 guruş
Danzik oğlu Ağob'a 4710 guruş	Danzik oğlunun şeriki Canikoğlu'na müteveffanın hayatında 4500 guruş düyûnu olub bade vefata edâ iderek bâki 1500 guruş		
Yabumcu Serkis'e 343 guruş	Kalıbcı İstefan'a 320 guruş	Hasar'da dükkan hesabından akdem muslihun karariyle kasab Penayod'a 750 guruş	
Salhaneye deyni 84763 guruş	Hafız Ebubekir'e 5000 guruş	Ahmed Ağa'ya 6500 guruş	Kapu Kethüdâsı Devletlü Sabit Efendi'ye 3000 guruş
Kasabbaşı Sadedin Efendi'ye 35000 guruş	Halil Ağa'ya 3472 guruş	Yorgancı İsmail Efendi'ye 356 guruş	Kara Ali oğluna 48 guruş
Sabık ağnam müdiri 5000 guruş	Mustafa Ağa'ya Hacı Halil Oğlu Halil Efendi ve elhac İsmail Ağa'ya 356 guruş		
Sakallı Halil Oğluna 14 guruş	Duhancıyan Efendi 400 guruş	Mehmed Emin Ağa'ya 598 guruş	Nefise terekesine 4000 Ekrek karyesinde
Ekrek karyesinde Emin Çavuş vârisine 1000 Erkek karyesinde	Karakuy Kapulu Ömer Çavuş'a 2600 guruş		Çorabcıya 4000 guruş
Firari sarraf Osman'a 12773 guruş	Çorbacıya ve karındaşı Durduri'ye 5000 guruş (ba-tahvil)		Sarraf esnafından Hacadur zimmiye 3124 guruş
Yekûn : 186834 Guruş			

Sayfa No : 18

Belge No : 41

Bu dahi kızı Nefise Hanım terekesi defteridir ki kaydolundu

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kazası'na tâbi' Geşo Karyesi sâkinelerinden olub akdemi ecel-i mev'udesiyle fevt olan Nefise binti elhâc Hasan ibn elhâc Osman nam müteveffiyenin veraseti zevci Ahmed ibn Abdullah ve pederi elhâc Hasan ve sulbiye-i sağire kızı Hatice inhisârından sonra mezbûre Hadice dahi fevt olub kıymet-i tereke dört guruşda bir guruşu elhâc Hasan Ağa'ya ve bâkisi zevc-i Nefise ve Hadice Ahmed'e intikâl ile mûma 'aleyh elhâc Hasan dahi fevt olub vereseleri almasıyla müteveffiyeye Nefise'nin emvâl ve eşya ve cümle muhallefâtı defteridir ki beyan fi yevmi'l-hâmisi 'aşer min şehri Muharremü'l-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Muharrem sene 1265

Yeşil kadife yasdık yüzü 12 adet 360 guruş	Bohça ¹ maa futa ¹ 50guruş	Elvan yemeni ⁵ maa bohça ¹ 30 guruş	Müsta'mel hırka ¹ 10 guruş	Müsta'mel nafe kürk ¹ 35 guruş
Güz samur kürk ¹ 40 guruş	Güz bahalı kürk ¹ 100 guruş	Yeşil futa kürk ¹ 25 guruş	Samur nafesi kürk 50 guruş	Kebir sağır köhne halı ³ 15 guruş
Basma parçası dülbent ⁵ parça kuşak ma bohça 30 guruş	Keten çarşaf, paysız köhne yemeni 45 guruş		Haleb sevâsi entari 150 guruş	
Şalvar ve hırka maa bohça 25 guruş	Diğer şalvar 25 guruş	Mest pabuç ¹ kuşak ¹ yemeni ⁵ 48 guruş	Hırka ¹ 100 guruş	Kuşak ¹ fes ¹ mendil ¹ 40 guruş
Yazma yemeni ² 20 guruş	Entari ¹ ve güz şalvar ¹ 120 guruş	Sebet ¹ 30 guruş	Abdest futası ¹ 40 guruş	Havlu ² maa bohça ¹ 15 guruş
Müsta'mel bohça şal 80 guruş	Şal 1 adet 650 guruş	Cedid gömlek ⁷ 75 guruş	Haleb sevâsi tob ¹ 200 guruş	Cedid gömlek ² 80 guruş
Abdest havlusı ⁴ ham havlu ¹ maa bohça 200 guruş	Uşkur ² cura ¹ makrame ¹ maa bohça ¹ 30 guruş	Cedid bez ² 100 guruş	Diğer cedid bez tob ¹ 100 guruş	
Diğer cedid tob ¹ 50 guruş	Cedid gömlek ¹ 50 guruş	Çarşaf ¹ 30 ¹	Müsta'mel beyaz sezani ¹ 150 guruş	Şalvar ¹ 50 guruş

Entari ¹ adet 55 guruş	Cura ⁶ uşkur ² 40 guruş	Cedid gömlek ⁶ 240 guruş	Don ⁷ 120 guruş	Uşkur ⁶ cura ⁶ 65 guruş
Çanak ¹ ve kaşık ¹ 15 guruş	Sim mahfazalı salah saat ¹ 400 guruş	Kelam kadim ¹ 300 guruş	Diğer kelam kadim ¹ 700 guruş	Sim zarf ¹² 165 dirhem 312 guruş
Mercan tesbih ¹ ve akik ¹ 60 guruş	Sim kutu ²⁵ dirhem 70 guruş	Mahlut sim ³ 47 guruş	Sim yüzük ² 10 guruş	Nakden 85 guruş
Mikraz ¹ 10 guruş	Hafız altını kebir ¹ sağır ¹ 700 guruş	Takım altını İslambol ⁷⁴ 2220 guruş	Zincirli İslambol ² adet 80 guruş	Mahmudiye ve findık ⁴³ 3225 guruş
... miskal ¹⁸ 2000 guruş	Mücevherli yaldız ayna ¹ 1750 guruş	Saat kesesi ¹ 6 guruş	Mücevherli nuska ve sim zincir 400 guruş	Mücevherli yarım ay 3300 guruş
Mücevherli ayna ¹ 400 guruş	Mücevherli altın bilezik çift ¹ 3500 guruş	Sağır sandık ¹ 50 guruş	Sim ayna 98 dirhem 220 guruş	Şamdan maa tebsi ¹ diğer tebsi maa takımı 80 guruş
Leğen maa ibrik 40 guruş	Leğen ve ibrik ve teşt 160 guruş	Yüz yasadığı ⁷ yorgan ² 50 guruş	Sevzani seccade ¹ 150 guruş	Namaz seccadesi ¹ 35 guruş
Köhne kürk ve çarşaf 40 guruş	Baş yasadığı ⁴ sağır yorgan ¹ 30 guruş	Köhne yün şilte ¹ 50 guruş	Müsta'mel kilim ² 70 guruş	Döşek 100 guruş
Yan minderi ¹ adet 40 guruş	Diğer yorgan ³ 120 guruş	Zevci Ahmed zimmetinde deyni 1500 guruş		

Yekûn : 26930 guruş

Yalnız yigirmi altı bin dokuz yüz otuz guruşdur.

Guruşda birer para resm-i askeriyesi
673 guruş

Bi-ferman Ali Bey'de
altmış para kaydiye
40 guruş

Mahzara
5 guruş

Bâki taksim beynel-verese

26211 guruş

Yalnız yigirmi altı bin iki yüz on bir guruşdur.

Hesab
6552 guruş

Hisse-i zevc-i Ahmed
19658 guruş

Belge No : 42

Geşolu Elhâc Hasan Ağanın sağır oğlu Mehmed Ali'nin vasî hücceti kaydı

Eğin Kazası'na tâbi' Geşo Karyesi sâkinlerinden Dergâh Ali kapucubaşlarından olub akdem-i ecl ile vefat iden elhâc Hasan Ağa ibn elhâc Osman ibn elhâc Ali nam müteveffânın sulb-i sağır oğlu Mehmed Ali ibnü'l-müteveffânın tesviye-i umûrine kıbel-i şer'iden bir vasî nasb-ı elzem vâhim olmağla emniye ve müstekime ve her vecihle umûr ve sâbite 'uhdesinden gelmeğe kadar ittüğünü muharrerü'l-esâmi müslimîn ihbarlarıyla mübeyyen sağır mezbûrun anası Ayşe binti Abdullah nam hatun hâkim mevki' sadr-ı kitâb efendi hazretleri dahi sağır mezbûr Mehmed Ali'den vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna mezbûre Ayşe vasî nasb ve ta'yin buyurdukda o dahi ber-vech-i muharrer ve sâbit-i merkûme kabul ve hizmet lâzimesini edâya ta'ahhüd itmenin mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu.Fi hâmis-i 'aşer min şehr-i Muharremü'l-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Muharrem sene 1265

Sayfa No : 20

Belge No : 43

Şırzi Karyesi'nin ferman sûreti kaydı

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yü's-sâ'ib mümehtid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sımûf-ı 'avâtifü'l-melikü'l-a'lâ mülhukatıyla Harput valisi vezirim Mustafa Sabri Paşa edâma'l-lah-ı Te'âlâ iclâlehu ve kıdvetü'l-'ulemâ-ı muhakkikin Eğin Kaza nâibi ve müftüsü zîde 'ilmühü mefâhirül-emâil vel-akrân müdir-i kaza ve vücuh-ı memleket zîde kadrühüm tevki' refi' hümâyun vâsil olacak ma'lûm olaki Eğin Kazası'na tâbi' Şırzi Karyesi'nden ehl-i İslâmdan bazıları kadîmü'l-eyameden berü ehl-i İslâm mahallesinde iskân-ı İslâma mahsus olarak mülkiyet ve vakfiyet üzre mutasarrıf oldukları menzillerini tama' hamemeyl ile hilâf-ı şer'-i şerif ehli zimmet re'ayaya bey' ve fûruht etmek dâ'iyesinden oldukları beyânıyla men' ve def'i bâbında emr-i şerîfim sudûru karye-i mezbûrede sâkin

müslim ve re'aya tarafından ve bu def'a bi-arzuhal istid'a olunmuş olub kapuda mürâca'at ve divân-ı hümâyunum kaleminden muktezası sual olundukda mülkiyet veyahud vakfiyet üzere karyemden Ehl-i İslâm tasarrufunda bulunub me'vari müslimîn olan buyûtun mutasarrıflarından biri menzil ve arsayı bey' ve ferağ eyledikte yine Ehl-i İslâm'dan birine fûruht idüb karyemden Ehl-i İslâm'a mahsus büyut ve arsanın ehl-i zimmet taifesine fûruhta ruhsat ve cevaz gösterilmeyub ma'rifet şer'iyle men' ve def olunmak ve bu vesile ile karyemden ehl-i zimmete mahsus olan menâzile dahi celb mal da'iyesine mebni olunmamak nizâm iktizâsından bulunduğuna binâen inha olunduğu üzere olduğu halde men'i bâbında emr-i şerîfim i'tâs-ı akzâ eyledüğü kesir olunmuş olmağla siz ki vâli müşârün-ileyh ve nâibi vesâir mûma-ileyhimiz husus-ı mezbûr inha olunduğu üzere olduğu 'inde's-şer' ve tahakkuk eylediği sûretde ber-vech-i muharrer kadîmden ehl-i İslâm'a mahsus menâzil ve arsanın ehl-i zimmet tâifesine fûruhta ruhsat ve cevaz gösterilmeyüb ma'rifet-i şer'iyle men' ve def'i ve bu vesile ile kadîmden ehl-i zimmet mahsusu olan menâzile dahi celb mal dâyesine mebni müdâhil ve ta'arruz vukû'a gelmemesi hususuna dikkat ve hilâfından mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmağla mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız. Tahriren fî evâsıt şehr-i Cumâde'l-âhire sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Tarih-i kayd Fî 5 S. (Safer) sene 1265

Mazmûn üzere kudretlü Sabri Paşa hazretlerinin dahi buyurulduyu sâmilere sâdır olmuştur.

Belge No: 44

Kur'ayı şer'iyye isâbet iden 'asâkir-i cedîde mahallerine mürûru hakkında sâdır olan buyuruldu sûreti

Şeri'at-şi'ar Harput'dan Erzurum'a varıncaya kadar esnâyı rahide kâin kazalardan kaza-i nevâib mürüvvetlü efendiler zîde 'aleyhim mefâhirü'l-emâil ve'l-akrân müdirleri zîdet makâdirhim inha olunurki saye-i şevket vâye-i hazret-i şâhânedede altmış dört senesine mahsuben Harput eyâletinde icrâ olunmuş olan kur'ayı meşru' askeriyesinden selk-i askeriye tahrir olan neferatdan iki bölük asker nizamiye-i cedide mülükâne kol ağası İbrahim Ağa ma'iyetiyle bu defa Erzurum cânibine gurbet itmiş neferât-ı merkûmenin tamamen Erzurum'a i'zam ve irsalleri bozmadan ve iktizâyı hâl ve maslahatından bulunmuş iddüki siz ki muhatabun mûma aleyhimiz keyfiyet-i

ma'lûmeniz oldukdan ve neferât-ı merkûme ağayı mûma-ileyh refakatiyle her kaza ve kasabalara vusul buldukda emri ma fezaların kemâliyle dikkat ve kaza be kaza yanlarına lüzûm-ı mikdar cebelü terfikan ve makûlât ve meşrûbâtlarından akçesiyle i'tâsına ve olvecihle sûb-ı maksûde i'zam ve irsallerine mübâderet ve dikkat eylemeniz bâbında divân-ı eyâlet Harput'dan işbu buyuruldu muma-ileyhe i'ta ve tesyar olunmuşdur. Vusûlünde mu'cibince 'amel ve hareket ve hilâfından mücânebet eyleyesüz.

Fî 3 S. (Safer) sene 1265

Vusûl Fî 6 S. (Safer) sene 1265

Sayfa No : 21

Belge No : 45

İlli oğlu Bağdesar'ın ibrâ hücceti kayıdır

Eğin Kazası mahallâtından Aşağı Mahalle mütemekkinlerinden İlli oğlu Bağdesar veledi Markos meclis-i şer'ide cümle ehl-i meclis hazır olduğu mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden iken akdem halik Bazik veledi Mihail veledi Baba Bezik vârisi sulbiye-i kebire kızı Meran veledi Bazik tarafından vekil müsemmlili Yeni Komşu oğlu Yankağos veledi Evaş mevâcesinde şu vecihle ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm iderek ben Bağdesar veledi Markos veledi Monis Markos olub ve halik Bezik veledi Mihail Baba Bezik olub karındaşları olub babaları İstefan veledi Markos olmağla minel-vusub Amucaoğlu ve vârisi olduğum hasebiyle da'va ve halik Bezik terekesi tahrir olunub ashâb-ı fezâizi fûruz mukaddiresini aldıktan sonra hisse-i bâki yalnız altmış altı bin guruş bâliğ olub olduğu minel-vusub benim nasibim olmağla mebâni' ma'lûmdan bâki kâffe-i hissemden ibrâyı 'âmile ibra iderek otuz beş bin guruş tamamen ahz ve kabz eyledüm min ba'de halik Bezik terekesine dair sulbiye-i kebire kızı Merim'de ve vekil Nikfos'da ve zevce-i halikesi vereselerinden ve vârislerinden bir akçe ve bir hisse dahil kısım ve hariç kısım ma'lûm ve meçhul akçe hakkım dahi ola hemen 'amme -i da'vadan ve kaffe-i mutâlebâtdan müttehi ibrayı 'âmile ibrâ ve bakiyeden ıskât eyledim didikde vekil taifesi dahi vekâleten ibrâ-ı mezbûru kabul eyledim deyu ma-vak'a-bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-hâmis-i 'ışrîn min şehr-i Zil-kâ'detü'ş-şerif sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Zi'l-kâde sene 1264

Şuhûdul-hâl

Müdir-i kaza Mahmud Sabri Efendi, A'zayı meclis Mustafa Ağa, Diğer a'za Bekir Ağa

Diğer a'za elhâc Osman Ağa, İbrahim Havas Ağa, Canik oğlu Mehmed Ağa

Meyket oğlu hoca İstefan, Kalender oğlu Aklasan, Vekil-i millet Karabet

Belge No : 46

Canik oğlu Hafız Ebubekir'in gurma defteridir ki beyan ve kayd olunur.

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtundan Tahta Camî-i Şerif Mahallesi sâkinlerinden iken akdem bi-emr-i Hüdâ fevt olan Canik oğlu Ebubekir ibn Ömer Abdullah nam müteveffânın vârisi zevce-i menkuceşi Ümmü Gülsüm binti Elhâc Abdullah ve sulb-i sağır oğulları İsmail ve Ömer ve sağıre kızı Ümmü Gülsüm nâmuna inhisârından sonra müteveffânın düyûnu terekesinden ezyed olmağla vârisleri terekesinden keff-i yed etmeleriyle müteveffânın tereke-i kasrasını kabz ve düyûn-ı müşebbitesini edâya kibel-i şer'iden ba-hüccet-i şer'iyye vasi ve kayyum nasb olunan Barıtçı Selim ibn Halil ve sair ashâb-ı hukuk taleb ve mağrifetleriyle tereke-i müteveffa tahrir ve bey' ve beyne'l-gurema tevzî' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi yevmü's-sâni' min şehri Muharremü'l-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 2 Muharrem sene 1265

Yorgan 1 adet 26 guruş	Diğer yorgan ¹ 45 guruş	Diğer yorgan ¹ 24 guruş	Diğer yorgan ¹ 35 guruş	Köhne minder ¹ 14 guruş	Tenvir yorgan ¹ 60 guruş	Döşek ¹ 16 guruş
Köhne yorgan ¹ 5 guruş	Minder 2 adet 10 guruş	Mitil yorgan ¹ 16 guruş	Müsta'me 1 yasdık ² 80 guruş	Minder ¹ 20 guruş	Yüzsüz minder ² 40 guruş	Köhne halı ¹ 17 guruş
Köhne kilim ² 25 guruş	Sağır minder ⁴ 10 guruş	Seccade ¹ 50 guruş	Köhne .. 8 guruş	Leğen ² 25 guruş	Tabak ⁷ 20 guruş	Sahan ³ 25 guruş
Tas ³ 25 guruş	Yoğurt bakracı 31 guruş	Kebir bakrac ¹ 48 guruş	Leğen maa ibrik 51 guruş	Teşt ¹ 48 guruş	Şamdan ¹ 17 guruş	Tabe ⁵ 24 guruş
Tencere maa kapak 47 guruş	Diğer Tencere maa kapak 35 guruş	Sini ¹ 55 guruş	Sağır sini ¹ 33 guruş	Hamam leğeni 36 guruş	... maa kepçe 12 guruş	Kebir sini 74 guruş
Sac ¹ adet 10 guruş	Nargile ¹ 11 guruş	Kebir sac ayağı ¹ 25 guruş	Ekmek tebsisi ² 8 guruş	Sini 2 guruş	Maşraba ¹ 5 guruş	Cezve 10 guruş

Fincan 5 guruş	Keser 5 guruş	Bıçak 1 guruş	Fincan ⁴ zarf maa tebsi 10 guruş	Ekmek leğeni 10 guruş	Sandık ¹ 21 guruş	Sebet ¹ 5 guruş
Çekmece ⁴ 21 guruş	İskemle ¹ 20 guruş	Kebir derek ¹ 43 guruş	Sağır derek ¹ 20 guruş	Kebir sağır anbar ² 82 guruş	Bir kıta cevizlik 100 guruş	Mülk-ü menzil ve bahçe ve 3080 guruş

Yekûn tereke-i mezbûre : 4503 Guruş

Minaha'l- ihrâca

Dellâliye 110 guruş	Kaydiyye 7 guruş	Masarrufât tefrikası 25 guruş	Hidme ve muhzıra 11 guruş	Bahçe ve ahur rehin olmak üzre Sadık Ağa'nın ehelli akçe 1150 guruş
------------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------------------	--

Bâki taksim-i gurma

3 2 0 0	resm-i gurması
- 1 6 0	
<u>3 0 4 0</u>	bâki

Sayfa : 22

Müteveffanın düyûn-ı müsebbitesi beyan olunur.

Mustafa oğlu Ebubekir Ağa'ya 2400 guruş hisse-i gurması 700 guruş	Sadık Ağa isami matlub 130 guruş hisse-i gurması 379 guruş nakden	Berber Ahmet'e 130 guruş hisse-i gurması 37 guruş
Deli Hüseyin Oğlu Ömer'e 2050 guruş hisse-i gurması 597	Zevcesi mihre 500 guruş hisse-i gurması 147	Bekir Efendi'ye 36 hisse-i gurması 11

Kasap Tatik oğluna

4000 guruş

hisse-i gurması: 1166 guruş

Yekûn düyûn

11066

Yekûn gurması

3038

Canib defterde gösterildiği gibi ve cümle beher guruşa on birer para ikişer akçe isabet eylediği buraya kayd virildi.

Belge No : 47:

Antek oğlu Manas'ın gurma defteri kayıdır

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası mütemekkinlerinden iken bundan akdem halik olan Antek oğlu Manas veledi Serkis veledi İstefan'ın vârisi zevce-i metrûkesi Nazlı veledi Malkun ve sulbiye-i sağıre kızı Naris ve kız karındaşları Sare ve Meran veledi Serkis namun kimesnelere ol-mahzarından sonra halik-i mesfûrun düyûn terekesinden ezyed olmağla vereseleri terekesinden keff-i yed etmeleriyle halkın tereke kasresini kabz ve düyûn-ı müşebbitesini edâya kıbel-i şer'iden ba-hüccet-i şer'iyeye vasî ve kayyum nasb olunan Kalender oğlu Malkun veledi Sekyas ma'rifet ve sair ashâb-ı hukuk taleb ve mağrifetleriyle beyne'l-gurema bi't-tarîkü'l-gurma tevzi' ve taksim için sük-i sultânide ba'de'l-müzâyede ğab-i inkıtâ'il-rub'a semen misilleriyle taraf-ı şer'iden bey' olunan metrûkesi ve emlâkı defteridir ki ber-vech-i âti zikr ü beyan olundu. Fi yevmü's-sâdis-i 'aşer min şehr-i Safer sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 16 Safer sene 1265

Yan şiltesi 107 guruş	Yan minderi ¹ 21 guruş	Yorgan ⁵ adet 134 guruş	Döşek ¹ 51 guruş	Sağır minder ⁴ 10 guruş	Köhne minderler 32 guruş	Köhne yan kilimi 41 guruş
Tenvir yorgan ¹ 92 guruş	Diğer kilim 27 guruş	Köşe yasdığı ² 7 guruş	Diğer yasdık ¹⁰ 75 guruş	Yan çiti ³ ve sair 21 guruş	Hurç ¹ 22 guruş	Hırdavat 16 guruş
Kebir kantar ¹ 40 guruş	Sağır kazğan ¹ 49 guruş	Kebir bakraç ¹ 46 guruş	Kebir sini ¹ adet 131 guruş	Teşt ¹ 117 guruş	Güğüm ¹ 57 guruş	Leğen ¹ 20 guruş
Ekmek leğeni ve tepsi ¹ 39 guruş	Sağır leğen ¹ ve tabe ¹ 25 guruş	Tas ² ve saplı ¹ 44 guruş	Sahan ⁴ 24 guruş	Diğer tencere ve kapak 48 guruş	Duhan tablası ² cezve ¹ 21 guruş	Şamdan ² 29 guruş
Vezne takımı mikraz hırdavat 35 guruş	Sağır bakraç ¹ adet 20 guruş	Leğen ¹ ve ibrik ¹ ve maşraba ¹ 39 guruş	Tandur ve yemek iskemlesi ¹ ve zenbil 18 guruş	Kebir anbar ¹ ve tekne ¹ 70 guruş	Döşek ¹ 27 guruş	Sağır tekne ¹ 52 guruş

Flemenk ipliği 140 guruş	Diğer iplik 71 guruş	Çizme ¹ ve sağır kantar ¹ 25 guruş	Diğer iplik 97 guruş	Def'a bez 23 guruş	Diğer iplik 189 guruş	Diğer iplik ve fincan takımı 35 guruş
Masura ve çuval 16 guruş	Diğer şitan bezi 23 guruş	Buhurdan ¹ Terazi ¹ 20 guruş	Tabak 7 adet 5 guruş	Diğer kap takımı ve tarak ve çanak 73 guruş	Sair eşya bahası 20 guruş	Kapu takımı 36 guruş
Mahalle-i mezbûrdan vâki' mülk-i menzil 3630 guruş			Ariki Mahallesi'nde vâki' menzil ve emamında bir kıt'a bahçe 2002 guruş			

Yekûn tereke ve emlak : 8160 guruş

Altmış dört senesi virgüsüne deyni 40 guruş	Eşyanın resmi 60 guruş	Masarrufat helâkiyesi 156 guruş	Duyûn ve mebâliğ-i ma'lûmenin tahsiline virilen ücret 200 guruş
Bey'e me'mûr kâtibe ve kaydiyyesi 20 guruş	Mahzara 10 guruş	Harc hadâmiyesi 30 guruş	Hammaliyesi 7 guruş
Taksîm-i beyne'l-gurma			
7636			
- 382			
7254			
		resm-i gurma	bâki

Hâlik mesfûr Manas'ın duyûn-ı müsebbitesidir ki ber-vech-i âti beyan olunur

Kızkarındaşı Meran'a deyni 1400 guruş	Zevcesi Milkun kızı Naris'e 2350 guruş	Boyacı Karabet'e 180 guruş
hisse-i gurmas 1026 guruş (Nakden sarrafa havâle)	Gurmadan hisse 1725 guruş (Nakden)	hisse-i gurmas 132 guruş (Eşya bahası)
Kiziroğlu Bağos'a 45 guruş	Zevherab oğlu Ortin'e 500 guruş	Elçek oğlu Kirkor'a 150 guruş
Gurmadan hisse 33 guruş (Nakden teslim)	hisse-i gurmas 366 guruş (Nakden sarrafa)	hisse-i gurmas 110 guruş (Kendisine nakden)

Kuyumcu oğlu Ohannis'e 200 guruş hisse-i gurmas 146 guruş (Nakden Tarakçıoğlu Bedros'a)	Tabağ oğlu Kirkor'a 146 guruş gurmadan hisse 107 (Eşya bahası)	Drador oğlu Kasabet'e 16 guruş hisse-i gurmas 11 (Nakden)
Yukarı vakfına 590 guruş hiise-i gurmas 432 guruş (Nakden sarrafa)	Danzik oğlu Agob'a 1570 guruş hisse-i gurmas 1151 (Nakden)	Kuyumcu Kirkor'a 300 guruş hisse-i gurmas 220 Eşya bahası 180 Nakden kendisine
Çamkoç oğlu Kolik'e 6 guruş hisse-i gurmas 4 guruş	Hokas veledi Malkon'a 32 guruş hisse-i gurmas 23 guruş (Nakden karındaşı Teknos'a)	Sırac oğlu B:alçan 5 guruş hisse-i gurmas 3 guruş (Nakden)
Poşa oğlu Meran'a 400 guruş hisse-i gurmas 293 guruş	Narlı oğluna 10 guruş hisse-i gurmas 7 guruş (Nakden kendisine)	Dinar oğlu Meridros'a 22 guruş hisse-i gurmas 16 guruş (Eşya bahası)
Abdullah oğlu Abdullah 10 guruş hisse-i gurmas 7 guruş (Eşya bahası)	Gemirkaylı Vartan oğlu Karasey'e 930 guruş hisse-i gurmas 682 guruş (Nakden kendisine)	Sıvacı İstefan Ortin'e 500 guruş hisse-i gurmas 266 guruş eşya bahası 170 guruş nakden kendisine
Tarakçı oğlu Siray'a 11 guruş hisse-i gurmas 8 guruş (Nakden)	Gülleci oğlu Manas'a 328 guruş hisse-i gurmas 262 guruş (Nakden oğlu Boğdasar'a)	Çamkoç oğlu Ağob'a 112 guruş hisse-i gurmas 82 guruş (Nakden karındaşıMağos'a)

Yekûn Düyûn 9863 guruş

Beher guruşa yigirmi dokuz para iki akçe isabet eylediği işbu mahalle kayıtlıdır.

Sayfa No : 24

Belge No : 48

Haponos Karyesi'nden Mehmed Ağa'nın tarla da'vasının Hücjeti Kaydı

Eğın Kazası'na tâbi' Haponos Karyesi sâkinelerinden Ayşe binti İbrahim ibn Ahmed meclis-i şer'i şerife'de cümle ehl-i meclis hazır oldukları halde zikr-i âtû'l-beyân da'vasını şer'le rü'yete ve ledel-iktizâ salah ve ibraya ve tarafına mütevakkıfına

umûruna hazır bil-cümlesi Ocak Karyesi'ndan Cafer ibn Hasan nam kimesneye vekil-i nasb eyleyüb olduğu vekâleti ba'de'l-kabul meclis-i şer'ide karye-i mezbûre ahalilerinden Mehmd Ağa ibn Ömer mevâcesinde bil-vekâle da'va ve takrîr-i kelâm iderek müvekkilim Ayşe ile altmış bir senesi evâhirinde müteveffi Ümmühan li-ebeveyn kız karındaşlar olub babaları İbrahim ve dedeleri Ahmed olub müteveffiye-i mezbûre Ümmühan hîn-i vefatında taht-ı tasarrufunda Haponos Karyesi'nde beynel-ahali ma'lûm ve meşhur Eski Bağ nam mahalde bir kıt'a ve Yazı nam mahalde iki dönüm tarlası olub kanun-ı sultândan virdiğini virüb tapusuna talibe iken işbu Mehmd Ağa ahz itmiş olmağla mücib fetvâyı hazret şeyhü'l-islâm virdiği akçe ahziyle tarlanın teslimine tenbih olunmak bil-vekâle matlubdur didikde müdde'i 'aleyh Mehmed Ağa'dan gıbbes-sual ve istintak cevabında vak'a tarlalar müteveffiye Ümmühan taht-ı tasarrufunda olub bila veledi fevt olub mahlul olmağla müdde'iyeye Ayşe hariç babda olub vekil-i müslimîn Mirasyedi oğlu Mehmed Sadık Ağa meclis'de hazır olub Eğin Kazası Müftüsü Sâbık Efendi odasında ol-vakt müdir-i kaza Osman Mahzar Efendi ve ehl-i meclis hazırlar olub fakat hakim-i kaza bulunmayub mezkûr tarla müzâyede olunub iki bin sekiz yüz guruşa bâliğ oldukdan vekil Mehmed Sadık müdde'iyeye Ayşe'ye ifade idüb hüsn-ü rızasıyla tarlalar talebinden fâriğ ve kefil idüb yine meclisde müzâyede iderek nihayet üç bin yüz on beş guruşa baliğ olub müzâyede hitam olub semen akçesini müdire teslim itdim. Müdür-i kaza dahi ser-sancağımız Arabgir'de bulunmuş olmağla iktiza iden zabtesini getürdüb yeddime teslim itmiş olmağla tasarruf iderim didikden vekil-i müdde'iyeye Cafer müvekkilem Ayşe hüsn-ü rızasıyla fâriğ olmayub üç bin on dört guruşa kadar müzâyede itmiş ise de Müdür-i Kaza Osman Efendi sana virmem deyu men' ve geri itmiş olmağla müvekkilem Ayşe ve vekil da'vayı başka vakitte görürüm deyu kerhle ferâğ iddi'asına tasarruf idüb beyne'l-ikrah evvela min beyne't-tav' olmağla vekil Cafer'den beyne't-taleb olundukdan üç gün mehl dahi virilüb ityan-ı beyyineden izhar-ı acizirle müdde'i 'aleyh Mehmed Ağa'dan minval-i meşrûh üzre müdde'iyeye Ayşe ve vekil Sâdık'ın tarlayı mezkûrlar talebinden ferağlerine beyyine talep olundukda ısrar rical-ı müslimînden ve karye-i mezbûre ahâlilerinden Yahya ibn Yahya ve Mehmed ibn Ebubekir cümle vekil-i müdde'iyeye ve müdde'i 'aleyh hazır oldukları halde her birleri mârrü'l-beyan tarlaların müzâyedesinde iki bin sekiz yüz guruşa bâliğ oldukdan müdde'iyeye Ayşe bizler hazır olduklarımız halde bilâ-ikrah müftü-i belde ve müdir-i kaza ve Kamil Ağa ve sâireler meclislerinde fâriğe olub tarlalar talebinden keff-i yed idüb ba'de meclis yine müzâyede iderek üç bin yüz

on beş guruşda işbu Mehmed Ağa üzerinde müzâyede kararıyla akçesini tamamen teslim iderek zabtnâmesini teslim idüb Ayşe ve vekil Mehmed Sadık tarlalarda olan hak-ı tapu talebinden fâriğe olduğuna bizler Allahu Teala rızası için şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyu şehadet-i şer'î edâlarından sonra ba'de't-tezkiye 'adl olduklarına zâhir olub makbul-ı şer'î olduğu ve müdde'îye Ayşe ve vekili Cafer mu'arrızası ber-vech-i şer'î olduğu bahir olmağla onlardan men'-i şer'îsiyle müdde'î 'aleyh Mehmed Ağa'nın tarlayı mezkûrelere ber-mûcib kanun-i şâhane tasarrufuna tenbih-i şer'î olunduğu mâ-hüvel-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmül-hâmis-i 'aşer min şehr-i Muharremül-haram sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Muharrem 1265

Şuhûdul hâl

Müfti-i belde Abdurrahman Efendi, Müdür-i Kaza Mahmud Sabri Efendi,
Azâyı Meclis Mustafa Ağa, Diğer aza Elhac Osman Ağa, Nalband Elhac Ahmed Ağa,
Mahzar Mehmed Es'ad Ve gayrihüm

Belge No : 49

Canbaz oğlu müteveffa Mustafa ibn Ali nam medyûnun gurman defteri kayıdır.

Bâ'is-i defteri kassam oldur ki:

Eğin Kasabası Mahallâtından Tahta Camî-i Şerif Mahallesi sâkinlerinden iken akdem-i ecl mev'udesiyle vefat iden Canbaz oğlu Mustafa ibn Ali Efendi nâm müteveffanın zevce-i menkuhası Fatma binti İsmail anası Fatma binti Ali Efendi sulbiye-i sağire kızı Fatma bintü'l-müteveffa ve er karındaşı Osman ibn Ali nâman kimesnelere ihzar şer'îyesinden sonra müteveffanın düyûnu terekesinden ezyed olmağla vereseleri terekesinden keff-i yed müteveffanın gurmaları ma'rifetleriyle beyne'l-gurema bit-tarîki'l-guram tevzi' ve taksim için sûk-i sultâniyede ba'del müzâyede ve ğab-ı inkita'ül-rub'a semen misilleriyle taraf-ı şer'iden bey' olunan terekesi defteridir ki ber vech-i âti beyan fi yevmül-hâmis-i 'aşer min şehr-i Safer sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Safer sene 1265

Tüfenk ¹ adet
ve bıçak ¹
270 guruş

Nargile ³ adet
84 guruş

Duhan hevani ¹
ve bıçak
41 guruş

Minkal maa
tahta
50 guruş

Kahve tabesi
32 guruş

Balta ¹ maa kazma ¹ adet 20 guruş	Kalbur zivana 17 guruş	Fincan ² maa zarf ⁴ 13 guruş	Çizme çift ¹ 59 guruş	Döşek ¹ ve minder ¹ 48 guruş
Minder ¹ ve yüz yadığı ⁵ 38 guruş	Cedid ve köhne yorgan ⁴ 117 guruş	Sağır döşek ¹ 36 guruş	Yasdık ¹⁷ 121 guruş	Yan çiti ² 15 guruş
Tenvir yorgan ¹ maa alt ¹ 111 guruş	Hırdavat 17 guruş	Bıçak ¹ 12 guruş	Çubukçu dezgahı takımıyla 50 guruş	Terazi ¹ ve şamdan ¹ 22 guruş
Leğen ¹ maa ibrik ¹ 29 guruş	Çorba leğeni maa sağır şamdan 24 guruş	Maşa ¹ ve ocak demiri ¹ 19 guruş	Saplı tası ve kahve ibriği 15 guruş	Çorba tası ¹ ve sağır tas 29 guruş
Yoğurt bakracı ve tası 29 guruş	Hoşab tası ¹ ve maşraba ¹ 11 guruş	Duhan tabakası 20 guruş	Tencere ² ve sair tas 26 guruş	Yemeni ² 9 guruş
Entari ve yelek 4 guruş	Cebken ¹ 10 guruş	Şalvar ¹ 47 guruş	Entari ¹ ve yelek ¹ ve kuşak ¹ 21 guruş	Köhne kotani entari ¹ 13 guruş
Dehre ¹ 10 guruş	Teşt ¹ 56 guruş	Köhne sandık ¹ ve fanus ¹ 7 guruş	Çekmece ¹ 23 guruş	Maşraba ¹ 10 guruş
Kebir kazan 70 guruş	Tekne ¹ ve çuval ¹ 12 guruş	Anbar ¹ ve sair 59 guruş	Kebir bakraç 27 guruş	Saz 5 guruş
Tabanca ¹ 100 guruş	Kebir tüfenk ¹ 43 guruş	Saat ¹ 77 guruş	Kahve takımı 115 guruş	Menzil ve bahçeden müteveffanın hissesi 1338 guruş

Yekûn tereke : 3669 guruş

Orta Cami-i Şerife deyni olduğu rehin ve bahçe 1150 guruş	Eşyanın ihtisabı 43 guruş	Hammaliyesi 5 guruş	Dellâliyesi 102 guruş	Bey'e me'mur kâtibe ücret ve kaydiye ve sair 25 guruş
--	------------------------------	------------------------	--------------------------	---

Mahzara 10 guruş	Resm-i gurma ve resm-i tereke 202 guruş	Harc-ı hadme 15 guruş	Yekûn masarrufat 1552guruş
---------------------	---	--------------------------	----------------------------------

Bâki taksim-i gurma : 2117 guruş

Balâda muharrerü'l-esâmi müteveffanın anası Fatma ve er karındaşı Osman huzûr-ı şer'ide Bali oğlu Mehmed ibn Osman nam kimesne taraflarından vekil nasb eyleyüb olduğu ba'de'l-kabul zevce-i mezbûre Fatma dahi Mehmed Efendi Abdullah elhâc Ali'yi vekil nasb eyledikten sonra müteveffanın sulb-i sağıresi Fatma'ya kıbel-i şer'iden mezbûr Ahmed Efendi vasî ve Mehmed Ağa üzerine nâzır-ı nasb olduğu işbu mahale kayd ve şerh virildi. Fî 15 S. (Safer) sene 1265

Müteveffânın duyûn-ı müsebbitesidir ki beyân olunur:

Cin Alizâde Abdurrahman 1150 guruş hisse-i gurmas 1063 guruş (497 guruş eşya-ı bahs 566 nakden teslim)	Kasab Bamcı oğluna 105 guruş hisse-i gurmas (97 guruş nakden 97 guruş eşya-ı bahs)	Çırağı Yusuf'a 90 guruş hisse-i gurmas 73 guruş
Elhac Osman Ağa'ya 64 guruş hisse-i gurmas 59 guruş (20 guruş eşya bahası, 39 guruş nakden oğluna)	Hacı Muharrem Ağa'ya 10 guruş hisse-i gurmas 9 guruş (Nakden)	Mehmed Efendi zevcesine 162 guruş hisse-i gurmas 159 guruş (nakden teslim)
Vanlızâde Hacı İbrahim'e 69 guruş hisse-i gurmas 63 guruş (Nakden)	Hanifi oğlu Yaşar'a 45 guruş hisse-i gurmas 41 guruş (Nakden)	Zevcesi Fatma mihri 501 guruş hisse-i gurmas 463 (Eşya bahası)
Hosetli oğlu İsmail'e 40 guruş hisse-i gurmas 37 guruş (16 guruş eşya bahası 21 guruş nakden)	Mizan oğlu Osman'a 6 guruş gurmandan hisse 5 guruş (nakden)	Naib oğlu Mehmed Emin 24 guruş hisse-i gurmas 22 guruş (Nakden)

Yekûn duyûn : 2258 guruş

Gurmas yekûn : 2117 guruş

Cânib defterde gösterildiği bu vecihle beher guruşa otuz yedişer para isabet itdüğü bu mahale kayıtlıdır.

Sayfa No : 26

Belge No : 50

Ehl-i İslam'dan re'aya da'vasına karışmayub ve vekil olmamasına sâdır olan buyuruldu kaydı.

Şeri'at şi'ar Eğin Kazası naibi mürüvvetlü efendim zîde 'ilmuhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran müdiri hamiiyetlü efendi zîde kadrehu ve a'zayı meclis ve vücûh-ı memleket ve bil-cümle iş erleri ve re'aya kocabaşları inha olunur ki kaza-i mezbûrede mütemekkin re'ayayı Devlet-i 'Aliyye'nin yeker yekeriyle bir güne da'va ve nizamları vukû'unda ehl-i İslâm'dan bazıları vaziyet ve müdahale eylemekte ve bu ise evvel da'vanın imtidâdı ve tarafının rahnedâr olması gibi hâlât olmakda olduğu mesellü bazı kesân dahi rü'yetine vekil olduğu da'vanın envâ'-ı tezavvürât ve desise ve te'vile oldurmağa çalışarak ve öbür taraftan vekili dahi hasmından tezavvürâtına hüccetini uydurmağa mecbur olarak dürlü dürlü fesad vukû'a gelmekte ve bu cihetle idareyi kelâmiye ve rü'yeti da'vaya muktedir olanlar bile bir mezbûr vekil bularak fasl-ı da'vaya kalkışmakta bulunmuş ve bu sûretle vechen mine'l-vücuuh rızayı ma'delet ernehâyı 'âliye tevafuk etmeyeceği umûr-ı bed'hiyyeden ve bunların önü kesilerek bu yüzden dahi ahali ve fukara ve acize ve berayanın hadr ve hasarından ve kayyesi ma'delet-i seniyye iktizâyı 'âliyesinden görünmüş ve keyfiyet icab iden mahallelerde dahi mahsûsen buyuruldu inha ve iş'ar ile men' ve tenbih olunmuş olduğu siz ki muhatabun mûma 'ileyhimiz ma'lumunuz oldukda fîma ba'de re'ayayı mersûmenin bir birleriyle da'vaları vukû'unda o makule şeylerini rü'yete bir güne me'muriyeti olmayan ahâli-i İslam tarafından tavsit ve müdahale ile haklarında îsâl rahne ve zarar vukû'a gelmemegin ve o mesellü tezavvüratı hadise etmiş olan vekilleri mahkemeye ayak bastırmamağa ve ihtiyar ve idare-i kelâma hadim iktidar olanlardan ve azâratdan olub mahkemeye gelemeyerek rü'yet-i da'vaya muktedir olan meyanlardan ma'de için rast gelenlerin da'vaları vekil ile rü'yet olunmayarak bizzat huzûr-ı şer'iyye tarafeyn hazırlar olunmağa ve bir minval muharrer vekil ile fasl da'vasına mâni' olanlardan dahi vekillerinden hüsn-i hâl benden olmasına ve ikâme-i beyne hususunda dahi şâhidiz ve de begâyet dikkat ve i'tina kılınıb velhasıl ahkak-ı hak maddesinden usûl-ı hakâin hakkıyla icra ve hilâfî şer'i şerîf halâtdan ittika olmak üzere dâimen ve müstemiren ikdâme-i mütemâdiyeye mübâderet ve işbu buyuruldu hâlisânemizden dahi lazımlu'l-huzûr mevâcesinde 'alenen ve kıraati ve sicil-i mahkemeye kayd u sabitle keyfiyeti i'lân ve işaret ve bir kat daha ahali-i kazadan cânib celîlü'l-menâkib Hazret-i Padişah için

da'vayı hayriye isticâline münaberet ve hilafından mücanebet eylemeniz babında divân-ı eyâlet Harbut'dan istar ve tesyar olunan işbu buyuruldu mûcibince 'amel ve hareket eyleyesüz.

Fî 17 Z. (Zi'l-hicce) sene 1264

Belge No : 51

Kur'ayı şer'iyye keyfiyetinden dolayı sadır olan buyuruldu kayıdır

Kıdvetül-emâsil ve'l-akran Eğin Kasabası'ndan hâvi olduğu mahalat ve karyelerde kain vücuh-ı memleket naib ve muhtâran zîde kadrühüm ve reaya piskoposu ve mecran ve kocabaşılara inha olunur ki Eğin Kazası müdiriyle nüfus nâzım birleşerek ve zengince adamlardan haylice akçe alarak kur'a me'muru gelmeksizin istedikleri gibi bir kur'a defteri yeniden tanziminde anın üzerine kur'a icra itdirmiş olduklara ve bu cihetle fukara olandan mâ'adası kur'aya idhal olunmaması mesellü mukaddemce Yedi Kalede kasab ustası olub muahhiren vilayetine azimet iderek Eğin'de altı karyenin imamı bulunan Mercanlı Mehmed Ağa nam kimesne dahi nasıl itmiş ise bir kolayını bularak kurra-i merkûme ahalisinden hiçbir kimesne dahil kur'a itmemiş olduğu tahkik ve istihbar kılınmış ve bunlara müvekkil olmağa ondan kaza-i mezbûreye tâli' Bağaşdaş Karyesi'nden der-sa'adetde maliye hazine-i celilesinden odacılığa hizmetde bulunan Mahmud'un yakınları olmadığı ve yine kaza-i mezkûrda kâin Orik Karyesi sâkinelerinden Mehmed Çavuş'un hanesinden yedi sekiz nefer nüfus mevcut olduğu halde oğlu Hasan ile karındaşı isimlerine kur'a çekilmemiş iddüki istima' buyurulmuş ve şu rivayet ve vak'a sahih olduğu halde bil-vücûh rızayı hümâyun hilaf ve nizam-ı 'aliyye menâfi bulunduğu beyân-ı 'aliyyesiyle icab icrası hususi bu kere bi emirnâme-i sâmi hazret seraskere irade ve ferman buyurulmuş ve beyan-ı hâcet olmadığı üzre işbu kur'a hususunda Memâlik-i Mahrûse ahalisinden bey' ü gedâ a'la ve edna hiçbir kimesneden tefrikan ve istisna olunmaması nizâm-ı hâl icabından bulunmuş ve bu hususanın tahkik ve zahire ihracı zımmında nüşubat daire-i halisanemizden Ahmed Ağa buna ta'yin ve irsal kılınmış olduğu siz ki muhatabum mûma-ileyhimiz ma'lûmunuz oldukda kaza-i mezbûre mahallât ve kararın lazım gelmelerde bir mahalle-i celile hususi mezbûrî cümle ma'rifetlerisiz ve me'mur mûma-ileyh ma'rifetiyle bil-tahkik fi'l-hakika müdir ve mukayyed mûma ileyhanın ol-vechile hareket na-marziye ihtarlara vâki olduğu halde ne vecihle olmuşdur buralarının 'al vechih-sahih tarafından iş'ârına mübâderet eyleyesiz ve siz ki piskopos ve mecran ve kocabaşılarsız bu hususu siz dahi hatb-ı hâlisânemizde

mücerred şu maddeye sizlerin dahi vâki' olan ma'lûmatınızın zahire ihracından ibaret ve bu cihetle keyfiyyet ne vecihle olmuş ise bir güne ketm ve ahfa sûretlerine sapılmayarak ber- taraf salınmayarak hakikatı ne vechile ise doğrudan doğruya ifade ve iş'arına dikkat ve bu hususda tahkikât-ı hafiyemiz dahi olacağına nazaran vak'a aks iş'aratınız anlaşılır ise bu keyfiyyet haklarınızda mûcib ve hamiyeti olacağından ona göre 'amel ve hareket eylemeniz babında divân-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu istar ve tesyar olunmuştur. Vusûlünde gerekdir ki ber-mûcib buyuruldu 'amel ve hareket ve hilafından mücanebet eyleyesiz.

Fî 1 Ra. (Rebî'ü'l-evvel) sene 1265

Sayfa No : 27

Belge No : 52

Mizman oğlu Bağos veledi Bedros'un mübaya'a hücceti kaydı

Eğın Kazası mahallâtından Peçik oğlu Mahallesi mütemekkinelerinden Canik oğlu Mağdos Karabet veledi Nakğos veledi Kirkor meclis-i şer'i şerif-i enverde mahalle-i süfli mütemekkinelerinden Mizman oğlu Bağos veledi Bedros mevâcesinden takrîr-i kelâm iderek tarih-i kitabdan akdem ber-vech nısfıyet kâin nam Sertan veledi Asdar ve zevce-i halik Taşko veledi Mağdis Asdar'den iştırâ ve mülkiyetten mutasarrıf olduğum mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Peçik oğlu İstefan mülkü ve bir taraftan Tanil oğlu Fezayış mülkü ve tarafeyn-i tarîk-i 'âmm ile mahdûd fevkâni üç bâb oda ve bir sofa ve mehaşi ve vesatani dört bâb oda ve matbah mehaşi ve sofa ve tahtanî bir bâb mağaza ve bir safa mehaşi ve yine tahtında bir tandır evi ve ahur ve samanlane ve odunluk ve bahçe-i müştamil bir bâb menzilin etraf-ı erba'asından arzan bir mihar arşun tûlen yüz otuz iki mağar arşun mesfûr bağçe sahih-i şer'iyye ile temlik eylediğim olduğu ethab ve temlik ve kabul eyledikten sonra mezbûre 'avz olmak üzere mesfûr Bağos yüz dirhem on iki aded sim zarf bana virüb ben dahi mezbûrun 'avz olarak kabul idüb menzil-i mezbûrun derûnunu mücemmiletan tarafından icab ve kabul-i hâvi ve şurût-ı müfessideden âri bey'-i bât sahih-i şer'iyle yigirmi bir bin guruş mesfûr Nağbos'a bey' ve temlik ve teslim eyledikte o dahi ber-vech-i muharrer iştırâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûre yigirmi bir bin guruşu yeniden bit-tamam vel-ikmal ahz ve kabz eyledim fima ba'de meblağ-ı mezbûre mutâlebesine müte'allık 'âmme-i da'vadan müşteri-i mesfûr zimmetini ibrâ-ı 'âmm ile ibrâ ve iskat eylemekde olduğu menzil-i mezbûre mutlaka ğabn ve tefrir ve hayr-ı rü'yet ve hayrr-ı şart da'valarından bil-cümle benim zimmetimi ibrâ ve iskat eyledikte yine

birbirlerimiz aherin ibrasını kabul eyledik didiklerinde gıbbe't-tasdiki'l-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü's-sâlis min şehri Cemâziye'l-evvel sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 3 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1265

Şuhûdu'l-hâl

Havas İbrahim Ağa ibn İbrahim, Korik Keşiş ibn Merderos, Boyacı oğlu Karabet veledi Serkis Mazman oğlu Serkan veledi Bedros, Beşir oğlu Ağob veledi İstefan, Terzi Okim veledi Ağob, Meysak oğlu Bedros veledi Lağos, Peçik oğlu Menas veledi İstefan, Mahzar Mehmed Es'ad ibn Ali

Belge No : 53

Tereke hususuna dair şeref-vârid olan sûret-i sâmi hazret sadâret penahıdır
Hamıyyetlu Efendi

Anadolu ve Rumeli'de kain kazalarda vukû'bulan terekelerden vâislere sevk-i askeride bulunanların hisselerinin bir nehc-i şer'î sual bulmaksızın tarafına i'tas-ı hususi mahallelerinde bulunan umerâyı askeriye taraflarından ve buna dahi mensub oldukları müşirâne a'zam-ı hazret caniblerinden iddia olunmakda olduğu beyanla icab mahallelerden iş'ar olunmuş ve bir muntuka kayd Memâlik-i Mahrusa-ı hazret-i şâhanede vefat idenlerden vâris gaib bulunduğu veyahud yabancı vâris olmadığı veyahud zevc ve zevceden başka vâris ma'ruf olmayub hisse-i zevc ve zevceden ma'adası Beytü'l-mâl-ı müslimîne ait olduğu halde terekesi mağrifetsiz ve mal me'murlar ma'rifetleriyle tahrir olunub techiz masârifi ve dûnu olubda şer'an sübût olduğu zaruretde ol emirde terekesi ittihâbından i'ta vasiyeti var ise icra olunduktan sonra kusurundan guruşda bir para resm-i kısmiyyesi hâkimü'ş-şer' tarafına fûruht olunan eşyadan binde yirmi beş guruş hesabıyla alıncağı dellâliyesinden nısfî hazine-i celileye ve nısfından sülüsânı münadiye ve sülüsü yine taraf-ı şer'îye ve binde kaydiyye olarak alınacağı altmış paradan kezâlik otuz parası taraf-ı şer'îyye ve otuz parasıyla dellâliyesinden nısfî ve gaib hissesinden binde elli guruş resm-i ahz olunub mevcud vâris olduğu halde hissesi virilerek vâris-i gaib hissesi ve beled vâris olanlardan kaffe-i terekesi esman ve zikr olunan rüsûmât-ı hazine-i celileye aid olacağından emval sandığında hıfz ile ay başlarında idhal-ı cedvel olunarak hazine-i celileye tesyar ve kimin terekesi olduğu iş'ar kılınmış ve vâris-i gaib veyahud vekil zuhûrundan hissesi bi-arzuhal ledel-istid'a icab-ı şer'îyyesi ve nizam-ı icra olunarak hazine-i celileden

ashâbına i'tası ve askeriye fazlasının dahi canib hazineye teslim teslimi nizamı iktizâsından olub o makule vârislere selek-i askeriyede olanlarda hisseleri bir nehc-i şer'i sübût bulmaksızın virilmesi hakkında bir güne nizam kaydı bulunmamış olduğundan keyfiyet Tutuslu serasker baş hazretlerinden ledel-istiş'âr o makule vârisleri selek-i askeride olanlarından hisselerinin vâris-i gaibi zuhuruna kadar emvâl sandığına tevkif olunması ve fakat bu makulelerden mikdar hisse-i arsiyeleriyle sahihalarından mensub oldukları orduyu bi-hümâyun müşiran fehâmi hissedâtı taraflarına dahi iş'ar kılınmış ve neferât-ı asleriyeden mani' şer'iyyesi zuhur idenlere icaben ruhsat virilmek muvafik ahkâm-ı kanuniyeden olduğundan bu mesule neferatın mikdar-ı hisselerine dair vürud idecek tahrirat üzerine bu makule terekeler bila-tahrir ma'rifet şer'iyle tahrir ve mal ve me'murlara vâris-i gaib için vasî ta'yin **sayfa: 28** olunması aherden .. olacağından mûma-ileyhim ma'rifetlerin dahi munazzam olarak salefü'z-zikr nizam mûcibince icra olunması babında buyurulan irade-i seniyye mûcibince keyfiyet serasker müşarun-ileyh hazretin tarafından müşirane müşarun-ileyhim hazretine bi-tahrirat başkaca buyurulmuş olduğundan mahalle-i saireye yazıldığı mesellü hususi-i mezbûreden zîr-idare halûsanemizde kain mahallede dahi icra icabına estar ibtidar olunmak üzere canib nezâret-i seniyye-i maliyeden dahi bi-tahrirât başkaca inha ve iş'ar buyurulmuş olmasıyla vusul-ı şakimizde zîr-idarenizde kain Eğin Kazası'na dahi bir minval-ı muharrer icab halde icrası hususuna mübâderet eylemeniz siyakına şukka-ı mahsusaya ibtidar kılındı.

Fî 25 Ra. (Rebi'ü'l-evvel) sene 1265

Vusul Fî 7 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1267

Belge no: 54

Rum Metropolitinin Beratı Kaydı

Antakya ve Şam-ı şerif ve tevâbi'i Rum bi-tarîki iftihar muhtarü'l-milletül-mesihyye Metodiyos rahib damat Resbete'nin bu defa sedde-i semadetime takdim eylediği bir kıt'a memhur arizasında Antakya bi-tarîkliğine dahil Erzurum ve tevâbi'i metropolidi Yetofilos rahib vefatı cihetle yerine aherinden ta'yini lazım gelub işbu darende berât-ı hümâyunum kıdvet muhtarü'l-millet el-mesihyye Nemotiyos nam rahib zidet mertebe muharrebul-atdar etvar ve kar-güzar ve icrayı ayin ve idare hususata raiyete sahib iktidar olmak hasebiyle bil-cümle metropolitin ittifakıyla intihab ve ihtiyar olunmuş olduğundan şurûtu dereceyle yerine berât-ı 'âlişânım i'tası istid'a olunmakdan

nâşi kayuda ledel-müraca'a zikr olunan Erzurum ve tevâbi'i metropolitdeki iki bin dört yüz akçe resm-i peşkeş ile müteveffayı merkûmenin üzerinde olduğu mukayyed ve mestur olarak muazzam resm-i peşkeşi olan yigirmi bin akçe ber-vech nakd hazine-i şahaneme teslim kılındığı tahrir ve işaret olunmuş olmağın sâdır olan fermân-ı âlişânım mûcibince bu berâtü'l-hümayunumu virdim ve buyurdum ki merkûm Nemotiyos rahib salefü'z-zikr Erzurum ve tevabi'i metropolitliğini idare idüb kadimden metropolitliğine tâbi' yerlerde Rum taifesinden büyüğü ve küçüğü merkûmu üzerlerine metropolit bilüb işlerine muta'allık umûrlarından doğru sözünden tecavüz eylemeyeler ve metropolitliğine tâbi' yerlerde 'azl ve nasb-ı mustahak olan papazları rahib merkûm işleri üzre 'azl ve gelib sen ahere virdikde hilaf-ı mu'tad ve kadim aherden müdahale olunmayub ve rahib-i merkûmun ma'rifet yok iken boz kara papazlar işlerine muhalif nikah caiz olmayan zımmiye nikah eylemeyeler ve bir zımmiye avrat erinden kaçar yahud bir zımmi avrat boşamalı veya almalı evvel aralarına rahib-i merkûmeden gayri kimesne girmeye ve karışmaya ve 'akd-ı nikah ve fesh-i nikah mâdelerinde ve münaza'afiye olan iki zımmi meyanlarında rızalarıyla ıslah eyledikde ve iktiza idüb ayinleri üzre kiliselerinde yemin virdikde hilaf-ı mu'tad ve kadim kuzzât ve nevvâb-ı tecrim ve tagrim eyleyub metropolitliğine tâbi' yerlerde fevt olan papazlar ve keşişler ve sair zımmi taifesi kendi ayinleri üzre kiliselere bi-tarîk ve metropolidelerine vasiyet iderler ise makbul olub Rum şahidleriyle şer'ine işha' oluna ve fevt olan papazlarla ve keşişlerle mu'tad ve kadim üzre bi-tarîke aid metrukatların rahib-i merkûm bi-tarîk için ahz ve kabz eyledikde hilaf-ı mu'tad ve kadim beytül-mal ve kısm adamlara müdahale eyleyüb ve kadiminden kendü ayinleri üzre kiliselerine muta'allık bağ ve bahçe ve çiftlik ve değirman ve çayır ve tarlalarına ve sair kiliseye vakf olan eşya ve davarlarına bundan evvel metropolitden olanlar ne vechile zabt ve tasarruf edegelmişler ise bâb-ı merkûm dahi ol-vechile zabt ve tasarruf eyleyub taraf-ı aherden mani' olmayub dahl ve taarruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerifeme i'timâd kılalar. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Şevvalü'l-mükerreme sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Şevval sene 1264

Tarih-i vusûl u kayd Fî 17 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1265

Belge No : 55

Bu dahi mesfûrun ferman sûreti kaydır.

Mefâhirü'l-nevvabü'l-müteşerri'in Erzurum metropolitliğinin hâvi olduğu kazalar naiblere zîde 'aleyhim tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olmak ma'lûm ola ki bu def'a Antakya bi-tarîkliğine dahil Erzurum ve tevabi'i metropoliti Nemotiyos rahib zîdet Resbete'nin yeddine i'ta olunan berât-ı 'âli-şânım şurûtunda metropolitliği dahilinde kain kazalardan mütemekkin Rum taifesinden ayinlerinin icrasına ve mürûr hususlarının rü'yetine taraf aherden bi-vech müdahale ve taarruz olunmamak üzere zikrolunan berât-ı 'âli-şânım şurûtu tasrîhiyle emr-i şerif i'tas Antakya ve tevâbi'i bi-tarîki intihaz-ı muhtarü'l-milletü'l-mesihyye Metrodipos rahib damat Resbet tarafından sene-i saadete mahur arzuhal takdimiyle istid'a olunub kayd-ı müracaat olunduğun kadimden metropolitliğine tabi' yerlerde Rum taifesinden büyüğü ve küçüğü merkûmu üzerlerine metropolit bilüb ayinlerine mutlak umûrlarında doğru sözden tecavüz eylemeyeler ve metropolitliğine tâbi' sayfa: 29 yerlerde 'azl ve nasba mustahak olan papazları rahib-i merkûm ayinleri üzere azl ve kilisesini ahire virdikde hilaf-ı mu'tad ve kadim aherden ahzden müdahale olunmayub ve rahib-i merkûmenin ma'rifet ve ezni yok iken bazı kara papazlara ayinlerine muhalif nikah caiz olmayan zımkiye nikah eyleyeler. Zımkiye taifesi kendi ayinleri üzere kiliseleri fıkrasına ve bi atrk-i metropolide vasiyet idenler ise makbul olub Rum şahidleriyle istimâ' oluna ve fevt olan papazların ve keşişlerin mu'tad ve kadim üzere bi-tarîk 'aid metrukatları rahib-i merkûm bi-tarîk için ahz ve kabz eylediği hilaf mu'tad ve kadim beytü'l-mal ve kassam adamları müdahale eylemeyub ve kadimden kendü ayinleri üzere kiliselerine mutlak bağ ve bahçe ve çiftlik ve değirman ve çayır ve sair kiliseye vakf eşya davarların bundan evvel metropolit olan ne vechile zabt ve tasarruf idegelmişler ise rahib-i merkûm dahi ol-vechile zabt ve tasarruf eyleyub taraf-ı aherden ferd mâni' ve mezahim olmayub dahl ve taarruz kılmayalar deyu metropolit yedine i'ta olunan berât-ı 'âlişânım şurûtundan münderic ve mezkûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermanım olmağın idi. Siz ki ma'lûmunuz oldukda metropolit merkûmun metropolitliği dahilinde kain kazalarda mütemekkin Rum taifesinin berât-ı âlişânımın mücibince ibrayı ayinlerine ve umûr ve hususilerinin rü'yetine taraf aherden müdahale ve taarruz olunmaması hususuna i'tina ve dikkat eyleyesiz, şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifeye i'timâd kılasız. Tahriren fi evâsit şehri Şevvalü'l-mükerrerem sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Belge No : 55

Şeriat şî'ar Eğin Kazası naibi mürüvvetlü efendi zîde 'alleme ve kıdvetü'l-emâil ve'l-akran müdiri hamiyetlü ağa ve a'zayı meclis ve iş erleri ve söz sahiplere inha olunur ki: Eğin Kazası'na tâbi' Puşadi Nahiyesi'nde İliç Karyesi sâkinlerinden hamileri müteveffa Osman Ağa'dan ırsen kendilere intikal iden hisse-i irsiyeden karye-i mezbûre sâkinlerinden Ömer Ağa'nın sağiri Mustafa ve karındaşı İbrahim'in zevcesi Hanife zimmetlerinde yigirmi beş bin guruş alacağından iddiasına muhalefet olduğundan mebâliğ-i mezbûrenin tahsili ve olmadığı halde bunların li-ecl-i terâfu' Dersa'adete ahzarların hususi merkûman taraflarından hünkâr-ı 'âliye arzuhal takdimiyle beyan ve istidâ olunmuş ve bu vecihle icabının icrası hususu bi emirnâme-i sâmi-i hazret vekâlet penahı hamiyetlu Abdurrahman Ağa ta'yin buyurulmuş iddüki ma'lûmunuz olduğun husus-i mezbûrun ba-ma'rifet şer'î şerif ve meclis ve mübaşiri ağayı mûma-ileyh ma'rifetiyle fasl ve tesviyesiyle mübaderet ve keyfiyet dersa'adete iş'ar olunması üzere iktizasından bi mazbata bu canibe inha olunur ve iş'arine müsaberet ve orada olduğu halde Dersa'adet ahzarlarına bakılmak üzere keyfiyetin arzını istizanı zımminin kefilleri alınarak icab halde bu canibde bi mazbata izbarına dikkat eylemeniz babında divân-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu istar ve tesyar olunmuşdur, vusûlunda gerekdir ki bermûcib buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesun deyu.

Fî 25 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1265

Belge No : 56

Ma'ruz-ı dâ'iyeleridir ki

Medine-i Arabgir'e muzaf Esbahi uşâğından Murtaza ibn Hacı Hüseyin meclis-i şer'ide hazır olub ve Pacginlü aşiretinden İbrahim Halil karındaşı Hasan bin Mustafa nam mevacesinde üzerine şöyle iddia iderki: Geçen sene Ramazanü'l-mübarek altıncı günde Malatya'da gaib olan bir re'sa kancık katırımı bu Hasan zimmetinde buldum mûcib-i şer'iyeye matlubumdur sual olunsun didikde gıbbes-sual Hasan cevabında katır-ı mezkûrun Tahir Efendi'nin Mahsumi Ahmed Ağa Şevvalü'l-mükerremmin beşinci gününde sekiz yüz yigirmi guruşa iştirâ eyledim ve katır-ı mürteza olduğu bilmem deyu münker oldukda iddiasına mutabık şahide havâle olundukda ahzar eylediğim Esbahi karyesi'nde Mehmed bin Hüseyin ve Hasan bin Hacı Hasan nâmân kimesneler şöyle edâyı şehadet-i şer'î iderler ki: İşbu kancık katır Malatya'da gaib olan katırdır bizler bu hususa ve bu vecihle şahidleriz ve şehadet dahi ideriz deyu her birisi bir minval-ı

muharrer edâyı şehadet-i şer'iyeye itdiklerine şehadetleri kabul olmağla katır-ı mezkûr müdde'a Murtaza'ya teslim olunub ve müdde'î 'aleyh Hasan dahi işтира eylediği Ahmed Ağa'ya rücû' itmek üzere savb-ı hamiyetlerine i'lam olundu.

Fî 15 C. (Cumâde'l-âhire) 1265

Sayfa No : 30

Belge No : 57

Sûret-i emirnâme-i sâmi hazret sadâret-penâhı

Kıdvetü'l-ni'met zât-ı hikmet şahanemiz efendimiz hazretlerinin kâffe-i sınıf-ı teba'asından bi-hafz-ı teali her sûretle daire-i istirahat ve sıhhat ve afiyetin bulundurmalarının maddi ve manevi esbab ve sair lazımasının istikmaline masraf ve sezavar buyurulan taht u inayet-i 'aleyh-i cenab şahinşah hayriyesinden olarak saye-i hıfz-ı himmet-i 'umûmiyye memâlik-i mahrusa cenab-ı şahâneye gönderilen ityanın mahsus olan maaşlarına ve hallice olan kimesnelerden virebileceği akçeye kanaat iderek herkese layıkıyla bakmaya fukara ve za'ifadan ücret mecburiyede bulundurulmaları için bir nizamname yapılib ahkâmının tebşir ve i'lan kılınması sudur buyurulan ibrada seniyye-i cenab padişah iktizayı 'aliyyesinden olmasıyla hazret-i şehriyârın semâhatlu efendi hazretlerinin mütala'ası ve meclis-i vâlâlarının tenbih müzakeresi üzerine bu babda tanzim olunan nizamnâmenin tab' ve tahassulüyle taşralarda me'mur olan etbânın yedlerine i'ta olunarak ve keyfiyet efrâd-ı 'aleyh dahi i'lan ve kılınarak hilafın hal ve hareket vukû'a gelmemesi ve henüz ma'mur olmuş mahallere dahi bu taraftan istizân kılınmadıkça memleket tarafından tabib ta'yin olunmayub astâne-i 'aliyyeye garîb kazalarda mahallinden ta'yini istid'a olunan tabib gelüb Dersa'âdetde imtihan olunması ve mülâbesesiyle gelüb gitmesinde sübat olan mahallinden istizan tabibin yedinde olan gerek dilob ta'bir olunur icâzetnâme ve gerek bazı meclis taraflarından ayrılan şehadetnâmelere makam-ı riyâset-i etbâdan tasdik olunması ve fen tabâyinde mahareti olduğu mübeyyen hiç bir güne yerinde senedi bulunmaz ise Rumeli ve Anadolu ve Arabistan orduyu hümayunun mezkûrlarından sertabîb ma'rifetleriyle meclis orduda 'alenen imtihan olunarak derece-i mehâret ve istikâmeti meclisce ba-mazbata derbar ma'dele-i karara inha olunduktan sonra me'muriyeti icra olunması ve yerinde senedi olmayan ve lede-l-imtihan derece-i ma'lûmatı bulunmayan itba vechen minel-vücuha kabul ve istihdâm kılınmaması ve me'mur olan itbanın işbu nizamnâmenin ahkâm-ı mündericesi vecihle hareket eyleyeceğine bir minval muharrer efrâdü'l-aleyhin dahi ma'lûmatda hasıl olmak üzere bu kere irsal kılınan matbu' nizamnâme ahkâmı bil-cümle

kazanın hâvi olduğu karye ve kasabât ve kiliselerde i'lan olunub lüzumunda müraca'at olunmak için iş bu tahrir ittihaz beraber bil-cümle kaza mahkemesi sicilâtına kaydolunması hususu hazret mülükânenen lede-l-istizân irade-i hikmet ifade cenab şehriyârî dahi muta'allık ve şeref-sudûr veremiyor mu'cibince zikrolunan nizamnâme-lerden lüzumu mikdarı savb 'atufetlerine irsal kılınmağla emr u ferman hazret-i şahâne mantuk celîlinin zîr-idâre 'atûfilerinde olan mahallerde dahi hüsn-i icrâsı husûlüne himmet buyurmaların siyâkında kâime-i senâverî tahrir ve savb 'atûfilerine ba'is ve tesyir kılınmıştır mücibince Sabri Paşa efendimizin dahi buyuruldu sâmilere sâdır olmuştur.

Vusûl u kayd Fî 18 C. (Cumâde'l-âhire) 1265

Bi-irâde-i seniyye tertib olunarak memleket etbâsı yerlerine virilen ta'limat-ı tabiyyedir.

Memleket tarafından muvazzaf olarak me'mur olan tabib şehirlerin içinde bulunan ganî ve fakir kim hasta olup tabibi celb itmek murad eyledikten bilâ-muhalefet tabib olan şahsı girüb tedâvi-i lâzimesini icra ider ve eğer hasta olan kimesne tabibin olduğu mahalle deva talebiyle gelmiş ise onunla tevkif ve te'hir itmeyerek haline bakub alacağını tenbih ile hastaya i'ade eyleye i'tiyaden hüsn ü rızasıyla ücret-i kademiyye virecek kimesnelere olup fukaradan bulunan kimesnelere bir akçe almaması ve eğer fukaradan ücret-i kademiyye talebinde olur ve kendi rızasıyla virüde tabib kabul ider ise lede'l-istihbar memleket tarafından mahsus olan maaşdan kat' olunması.

Bir memleketde me'mur olan tabib yalnız ol-şehirde bulunan hastalara tedâvül itmek ile iktifa itmeyub ol-şehre bağlı olan karye ve kasabât ve nahiyelerinde bulunan haktân dahi olduğu halde asla te'hir itmeyerek gayret eylemesi lazımeden ise de öyle şehirden hâriç uzak olan mahallere tabibin gayreti mertebe masarifi mücib olmağla tabibi celb iden pek fukaradan olmadığı halde yalnız kasaba meclisi ma'rifetiyle mahalline göre tahsis kılınacak masârif-i hakikası virilüb eğer içlerinden i'tiyaden bulunan evvelde muharrer olduğu üzere rızalarıyla ücret-i kademiyye virilir ise alınub tabib tarafından talep olunmaya.

Her bir tabib me'mur olduğu şehir ve kaza ve kasaba ve karye ne kadar hastaya tedâvül eylediğini ve mübtela oldukları illetlere ne olduğu ve fevt olanların mikdarını ve vusûl-ı erba'asının hayatını salgın hastalıklardan envâ'ını mübeyye ber-vech tafsil üç mahda bir kere defterini tanzim ile makam-ı riyâset-i itbâya takdim ayleye.

Ahaliden her kim ölür ise evvelün tabibden iskat-ı cenin veyahud başka bir alacak talebinde olur ise kat'a müsaade göstermeyüb heman zabt-ı beldeye ifade eyleye ve eğer müsaade iderek buna dair ilaç virir ve ilacını ta'rif ider ve memleket hazinesinden bu babda teşekkî vukû'uyla lede'l-muhâkeme tebeyyün eyler ise derhal bu tarafa ihbarıyla te'dibât-ı icâbiyesi icra olunacağı.

Bazı def'a dahi hastalardan kan almaya veyahud kırık ve çıkık yerlerini sarmakdan başka etraf-ı hariciye hülâsasıyla bir uzvu 'ameliyat-ı cerrahiye icrasına lüzum görüldükde marîzanın akraba ve ta'allukatının rızasını tahsil eyledikten sonra fûnun-ı tıbbiye ve cerrahiye iktizasınca kemâl dikkat eyleye 'ameliyat-ı icâbiyeye icra eyleye.

Bir mariza tedâvi olunmazdan mukaddem sıhhatli olduğu zaman şu kadar gurusun versun deyu mukabele suretiyle kat'en ilac alınmayub ve balada zikr olunduğu vecihle fukaradan bir akçe dahi alınmaya hüsn ü rızalarıyla viren olur ise kabul oluna.

Balâda muharrer maddelerden her birisi ber mûcib irade-i seniyye hazret padişahı Meclis-i Vâlâyı Ahkâm-ı Adliye ile karar kılınmış olmağla hilafından mücanebet olunarak lâyikiyle icrasına müsâra'at oluna vesselâm.

Belge No: 58

Poliçeci makulesinden Kelekçi oğlu Menas'nın ferman kaydı

Kıdvetül-'allemül-muhakkikin Eğin Kazası naibi ve müftüsü zîde 'ilmuha mefâhirül-emasîl vel-akrân müdir-i kaza ve vücuh-ı memleket zîde kadrühüm tevfiik refi' hümayun hasıl olacak ma'lûm olaki poliçeci esnafından Canik oğlu Agob ve Şeryas Menas nam zimmilerin Eğin Kazası'nda mütemekkin ehl-i İslam ve re'ayadan ahz ve i'ta ile istikrâz eyledikleri meblağı geşide ittirüb güzeran iden eyyamda hasbül-nizâm kezasına mutâlebe olundukda i'ade olunduğu beyanlar ol babda emr-i şerifim sudûr-ı mersûman taraflarından bu defa ba-arzuhal istid'a olunub Divan-ı Hümayunum kaleminin şürût ve mukarrezayı minval olundukdan fima ba'de poliçe temessükü her ne mahalde olur ise ismine muharrer tüccara gösterileceği hinde kabul itmeme cevabını ider ise evvel zamana göre sahibine iade ve irsah ve eğer kabul iderse işin va'desi hulunen bilâ-te'hir edâ olunmak ve sened muharrer olub kabul iden tüccarın iflas-ı zahir olur ise kabul eylediği poliçe duyûn-ı sairesi ne vecihle tanzim olunur ise ol-vecihle tanzim olunmak ve müfelles olub zarar iderek kabul eylediği poliçeyi edâya muhalefet ider ise emvâl-ı mîriye mukassat-ı saire mültezimine ve Müslim ve reaya müse'min tüccarına

vireceklerinden 'alet-talak bir farkı olmayarak her seferinde hakim huzuruna virilir ise tamamen tahsil ve sermed ve cefa ider ise ahz ve habs ile tahsil itdirilmek ve kabul olunmuş poliçeye vechen minel-vücuha bir güne ma'na virilmek ve bu hususda ber vecihle sabur ve edâyı vukû'a tecviz olunarak ahz ve i'ta maddesine hulûl iden nizâm ve mezkûrun düsturü'l-'amel tevessülüne ve hiçbir vakte hilaf vaz' ve halas vukû'a gelmemesine akdâm ve dikkat olunmak şurût-ı kademiyye mir'iyyesinden olduğuna binaen bundan böyle esnaf-ı mersûmenin bin akçeden ziyade faizlü akçe virmemeye ve bankacılık suretinde alış veriş itmemek ve akçe verdiklerinde bin akçe hesabından ziyade alınmayub mâdûn caiz olmak ve bir kimesnenin kemal ihtiyacı cihetle bunlardan akçe istidân eyledikde kemal ıztırabını anlamayubda mesela üç ayda alacağını bir buçuk ay ve daha evvel alurum didikde fahiş faiz almağa cesaret ider ve akçe kırdıklarında bin akçeden ziyade kırdıklara tebeyyün ider ise faizi asıl mala mahsub olmak ve esnaf-ı mersûma ticaret-i celilesi zîr idarelerine idhal olunarak kâffe-i hukukat vak'a ve te'dibat-ı lazımlarını nezâret-i mezkûre canibinden rü'yet ve icra olunmak hususuna müteferri'at-ı saireyle mukaddimen meclis-i 'aliyyede bil-müzâkere ol-babda muta'allık olan emru irade-i seniyyem mücibince müesses olan şurût ve nizâmın iddügü 'ilm-i mezbûrdan tahrir olunmuş ve keyfiyet-i canib nezaret tüccarından ledel-isti'lam mersûman poliçesi esnafdan olduklarına binaen nizam ve emsal vecihle emr-i şerifim i'tası iktiza eylediği sayfa 33. i'lam kılınmış olmağa siz ki naib vesair mûma-ileyhimsiz husus-ı müsted'a muvafikü'l-nefsü'l-âmir olduğu halde balâda muharrer şurût ve nizamına tatbikan ma'rifet şeri'le rü'yet ve tesviyesiyle mersûman-ı gadirden ve nizam-ı mezkûrun dahi tatarruk-ı halelden vakayeye ihtimam ve dikkat ve bu vesile ile hilaf nizam fahiş gidişte mutâlebesiyle ferd-i aferideye kadar tasnif-i misillü vaz' ve hâlât vukû'unda kemal itfa ve müba'adet ve keyfiyetin kayd-ı balâsına şerh virilmek üzere der-bar şevket-karar mülükâneme inha ve iş'arına müsaraat eylemeniz babında ferman-ı 'âli şânım sadır olmağa mazmun-ı münifi üzere 'amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız. Tahriren fi evâhir şehri Zil-ka'de sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Tarih-i kayd Fî 5 B. (Receb) sene 1265

Belge No : 59

Abçağalı mefkudların kassam defteridir ki beyan olunur

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğîn Kazasına tâbi‘ Abçağa Karyesi ahâlillerinden iken akdem vefat iden Mehmed Ağa ibn elhac Salih ibn elhac Mustafa nam sofinin veraseti sulb-i kebir mefkud oğulları Mehmed ve Halil Reşid ve kızları Fatma ve Emine ibnü'l- müteveffa Mehmed'e inhisar-ı şer'iyeye olub mütevefanın terekesi akdem beyn olur da taksim olunub Fatma ve Emine'nin hisseleri ba'de'l-ihrac mefkudanın hisselerine bey' olunub itmanının hıfz olunması haklarında enfa' olduğunu huzûr-ı şer'e ihbarlarıyla mecmu' nas olan mahalde müzâyede olunub gıbbel-inkıtaü'l-râgibe misilleriyle bey' olunan emvâl ve eşya defteridir ki beyan fi yevmü'l-hamis-i 'aşer min şehr-i Cemâziyel-evvel sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Cemâziye'l-evvel sene 1265

Sini ¹ adet 80 guruş	Sağır kazğan ¹ 123 guruş	Kebir gügüm ¹ 58 guruş	Sağır kazğan ¹ 40 guruş	El leğeni ¹ 26 guruş	Tencere ¹ 26 guruş
Sağır sini ¹ 12 guruş	Çorba tası ¹ 82 guruş	Leğen ¹ 12 guruş	Maşraba ² 8 guruş	Saplı tas ¹ 8 guruş	Diğer saplı tas 7 guruş
Kahve ibriği 17 guruş	Tabe ¹ 27 guruş	Kebçe ¹ 4 guruş	Tas ¹ 3 guruş	Köhne ufak nemas ⁹ kıyye 93 guruş	Sağır şamdan ¹ ve maşa ¹ 7 guruş
Makas maa şiş 8 guruş	Yan mak'at ² adet 71 guruş	Yorgan ³ 81 guruş	Minder ² 45 guruş	Döşek ¹ 32 guruş	Yorgan ¹ 51 guruş
Yasdık ⁹ Köşe yasdığı ⁴ 81 guruş	Halı ² 102 guruş	Kilim ¹ 43 guruş	İskemle ¹ ve sebet ¹ 9 guruş	İskemle ¹ 7 guruş	
Karye-i mezkûrede vâki' menzil hisseleri 2000 guruş			Bahçeden hisseleri 2000 guruş		

Yekûn mal-ı mevcud

5095 guruş, Yalnız beş bin doksan beş guruşdur.

Guruşda bir para resm 127 guruş	Resm-i mîriyyesi 204 guruş	Dellâliyesi 127 guruş	Kaydiyyesi 7 guruş	Mahzariyesi 5 guruş	Yekûn masarrufât 522 guruş
--	----------------------------------	--------------------------	-----------------------	------------------------	----------------------------------

4573 guruş, Yalnız dör bin beş yüz yetmiş üç guruşdur.

Hisse-i mefkûd Mehmed Başem
2286 guruş

Hisse-i mefkûd Halil Reşid
2286 guruş

Sayfa No : 34

Belge No : 60

Eğin Kazası Mütemekkinlerinden Kapik oğlu Bedros'un Poliçe Ferman Kaydı

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i müfehham nizâmül-'âlem müdir umûrül-cumhur bil-fikrül-sâkıb fahr-i beyânül-devlet vel-ikbal avâtıful-hâlıkul-'alâ mülhakatıyla Harput valisi vezirim Sabri Paşa iclâle ve mefâhirü'l-'ulemâ-i muhakkikîn Harput ve Eğin kazaları naib ve müftülere zîde 'ilmühüm ve mefâhirül-emâsil vel-akrân a'zayı meclis-i memleket zîde kadrühüm tevki' refi' hümayun vasıl olacak ma'lûm olaki poliçeci esnafından David oğlu Mircan ve şeriki Kapik oğlu Bedros nam zimmilerin Harput ve Eğin kazalarında sâkin ve mütemekkin bazı ehl-i İslam ve reayadan ahz ve i'ta ile istikrâz eyledikleri meblağı poliçe geşide ittirüb güzeran iden eyyamda hasbel-nizam güzâşteleri mutalebe olunduktan edâda muhalefet olunduğu beyanıya ol-babda emr-işerifim sudur'en mersûman taraflarından bu def'a ba-arzuhal istid'a olunub divân-ı hümayunum kaleminden şurût ve mukteza sual olunduğun fima-ba'de poliçe temessükü her ne mahalde olur ise ismine muharrer tüccara gösterildiği kabul etmem cevabını ider ise ol-zaman geri sahibine iade ve irca' ve eğer kabul ider ise va'desi hululünde bila-te'hir edâ olunmak ismine muharrer olub kabul iden tüccarın iflası zahir olur ise kabul eylediği poliçe duyûn sairesi ne vecihle tanzim olunur ise ol-vecihle tanzim olunmak ve müfelles olub saddel-azar iderek kabul eylediği poliçeyi edâda muhalefet ider ise emvâl-ı miriyye ve mukata'at-ı saire mültezimine ve Müslim reayaya ve müste'min tüccarına vireceklerinden 'alel-atlak bir farkı olmayarak her mahalde hükkâm huzûruna varılır ise tamamen tahsil ve terdid ve cefa ider ise ahz u habs ile tahsil itdirmek ve kabul olunmuş poliçeye vechen minel-vücûh bir güne ma'na virilmemek ve bu hususda bir vecihle sabur ve eza vukû'ı tecviz olunmayarak ahz ve i'ta maddesine hulûl iden fesadın izâle ve imhasiyle nizam-ı mezkûrun düsturü'l-'amel tutulmasına ve hiçbir vakitte hilafı vuzû' ve hâlât vukû'a gelmemesi ikdâm ve dikkat olunmak şurût kadime-i mir'iyyesinden olduğuna binaen bundan böyle esnaf-ı mersûmenin akçeden ziyade faizlü akçe virmemek ve bankacılık suretinde alış-veriş etmemek ve bin akçe hesabından ziyade alınmayub mâdûn caiz olmak ve bir kimesnenin kemal ihtiyacı cihetle bunlardan akçe istidane eyledikde kemal ızdırabını anlayubda meselen üçüde

alacağını yerlere dahi evvel alurum didikde fahiş faiz almağa cesaret ider ve akçe kırdıklarında bin akçeden ziyade kırdıkları tebeyyün eyler ise faiz-i asl mala mahsub olmak ve esnaf-ı mersûme ticaret nezaret-i celilesi zir-idaresine idhal olunarak kâfi husussat-ı vak'a beyan lazımları nezaret-i mezkûre canibinden rü'yet ve icra olunmak hususunda müteferri'at sairesiyle mukaddimen meclis-i 'aliyyede bil-müzâkere ol-babda muta'allık olan ve irade-i seniyyem mûcibince munis olan şurût ve nizamının itdüğü kalem-i mezbûreden yahrir olunmuş ve keyfiyet canib nezaret ticaretden ledel mersûman poliçemi esnafdan olduklarına binaen nizam ve emsal vecihle emr-i şerifim i'tas iktiza eylediği i'lamkılınmış olmağla siz ki müşarun ileyh ve saibleri sair muma-ileyhimiz hususi müsted'a muvafik nefsü'l-âmir olduğu halde balada muharrer şurût ve nizamına tatbîkan ma'rifet şer'iyle rü'yet ve tesviyesiyle mersûmân-ı hazırdan ve nizam-ı mezkûru dahi tatarruk hallerin vekayeye ihtimam ve dikkat ve vesile ile hilaf nizam fahiş güzâste mutalebesiyle ferd-i efrideye azar ve tazyik misillü vaz've hâlât vukû'unda kemal itfa ve müba'adet ve keyfiyetin kayd balâsına şerh virilmek üzere derbar şevket-karar mülükâneye inha ve iş'arına müsare'et eylemeniz babında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmağla mazmun-ı münifi üzere 'amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâil şehri Cemâziye'l-evvel sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Tarih-i kayd Fî 19 B. (Receb) sene 1265

Sayfa No : 35

Belge No : 61

Hendestan oğlu medyun müflis Nefos'un gurma defteridir ki kayd olundu

Ba'is-i defter-i gurma oldur ki

Eğın Kazası mütemekkinlerinden Hendistan oğlu Nefos veledi Tavid nam zımmi zimmetinde kaza-i mezkûre ahaliyelerinden poliçeci taifesinden vesair kesandan matlubu olub meclis-i şeri'yye cümlesi da'va ve haklarını taleb idüb ashâb hukukunun hakkını edâdan izhar-ı acz ile asârini izhar için ma'rifet şer'iyle habs ve malını tasarrıfıdan ve kelâmını kabul-ı şer'iyyeden men'-i şer'i olarak altı mah habs olunub zeyl defterde mestur emval ve eşya ve emlakı olub bâki bir sene mâlik olmayub hal ma'sere olduğunu Beşir oğlu Artin veledi İstefan Verest veledi Ohan ve Serkis veledi Torus ve saireler ancak mal-ı mevcudu bu olub ve ahvâl-ı 'asarda olduğunu meclis-i şer'ide edâyı şehadet-i şer'i ve ba'de't-tezkiye makbul-ı şer'î olunduğu hasebiyle hapisten tahlis sebil olunur sük-ı sultanide eşya-ı mevcudesi mezâd ve bey' olunub ba'de mülk ü menzili

dahi 'adm ve kayesine mebni bey' olunub icab-ı matlubdan meclis-i şer'i şerifde bir nehc-i şer'i isbat iderek hakların tebeyyün iden kesân 'alâ vech-i gurma taksim defteridir ki ber-vech-i âti beyan olundu. Fi yevmül-hâmis min şehri Zi'l-hicce-i şerife sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fi 5 Zi'l-hicce sene 1264

Döşek ¹ adet 48 guruş	Kürk ¹ 60 guruş	Yan şiltesi ² 126 guruş	Kantar ¹ 11 guruş	Yorgan ¹ 30 guruş	Köhne minder ⁷ 11 guruş	
Çubuk maa takım ¹ 10 guruş	Yorgan ¹ 26 guruş	Tenvir yorgan ¹ 60 guruş	Köşe minderi ³ 34 guruş	Kebir sağır yasdık ⁶ ve minder ¹ 46 guruş	Kilim ¹ 60 guruş	Köhne keçe ¹ 3 guruş
Ekmek leğeni ¹ 37 guruş	Sağır sini ¹ 30 guruş	Tava ¹ 16 guruş	Gügüm ¹ 80 guruş	Çül ¹ 13 guruş	Makrame 20 guruş	Pulad ¹ 7 guruş
Sicim ¹ 35 guruş	Buhurdan ¹ 100 guruş	Hırdavat 21 guruş	Tabe ¹ 6 guruş	İbrik ¹ 15 guruş	Saplu tas ¹ 6 guruş	Sandık ¹ 27 guruş
Başçavuş yediyle alınan eşya 357 guruş	Yan çiti ² 22 guruş	Hırdavat 17 guruş	Tas ¹ 63 guruş	Mitil yorgan ³ 85 guruş	Teşt tencere iskemle 125 guruş	Fincan zarf 12 guruş
Bez top ¹ yasdık ² 13 guruş	Mermer taş ¹ adet 12 guruş	Muşta ² 51 guruş	Defa hırdavat 27 guruş	Babuç ¹ 5 guruş	Defi yüzleme 100 guruş	Çubuk takımı 12 guruş
Hırdavat 122 guruş	Yağ debesi ve kazğan 232 guruş	Kilim ¹ 17 guruş	Zazikoğ lundan alınan 156 guruş	Yasdık ¹⁰ 94 guruş	Yorgan ¹ 53 guruş	Şal ¹ 22 guruş
Fener ¹ 10 guruş	Basdırma ⁹ 10 guruş	Şiş ve tabak 12 guruş	İpek 12 guruş	Yemeni ¹ 10 guruş	Yorgan 11 guruş	Perakende tahsil olunan 57 guruş
Müdür Mahmud Efendi yediyle zımhatten tahsil olunan 485 guruş				Menzil bahası 1310 guruş		

Yekûn mal-ı mevcud : 4918 guruş

Minha'l- ihraca

Resm-i gurmas 248 guruş	Hammaliye 6 guruş	Dellâliye 21 guruş	Kaydiyye 7 guruş	Mahzara 5 guruş	Bey'-i me'mure 20 guruş	Yekûn masarruifât 359 guruş
-------------------------------	----------------------	-----------------------	---------------------	--------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Bâki : 4559 guruş

Yalnız dört bin beş yüz elli dokuz guruş eshab-ı gurmas meyanesinde taksim olunub medyun mersûmun bâki zeylere tahrir olunduğu üzre bâki kalan zemhat ledel-tahsil taksim olunmak üzre kayd ve şerh virildi.

Haponos karyesinde Ahmed oğlu Hasan Ağa'da 304 guruş ber-mûcib defter.

Karye-i mezkûrede Ocaklı oğlu İbrahim Efendi'de matlub temessük 5000 guruş

Receb Efendi muma-ileyhde diğer temessük.4400 guruş **Sayfa No: 36**

Medyun müfelles mezkûrun meclis-i şeride şuhûd şhadetiyle ve İslam şahidi olmak üzre sabit olan duyûn.

Deli Hüseyin oğlu Ömer Ağa matlubu 400 guruş gurmada hissesi 96 guruş nakden teslim	Tarakçı oğlu Koca Osib matlubu 13042 guruş hisse gurması 3145 nakden teslim	Kelekci oğlu Bağdesar matlubu 3230 guruş gurmada hissesi 1068 guruş nakden teslim
Kalenderoğlu Hocas matlubu 992 guruş gurmada hisse 249 guruş nakden teslim Yekûn duyûn : 18864 guruş Yekûn gurma : 4558 guruş		

Medyûn mersûmanın meclis-i şer'ide ehl-i zımmet şhadetleriyle sabit olan duyûn beyanı.

Hakim Kayrna matlubu 600 guruş	Kuyumcu oğlu Ağob'a 1500 guruş	Çopur oğlu Hocas zevcesine 250 guruş
-----------------------------------	-----------------------------------	--

Belge No : 62

Geşo Karyesi'nden kur'ayı şer'ide bulunan Mehmed ibn Ömer'in kaydı

Eğın Kazası'nın Geşo Karyesi'nin kur'ası neferatından olan Der-sa'adetde bulunan Mehmed veledi Abdurrahman Der-sa'adetden hanesine vürûd iderek ber-mûcib olunub yerine gelmiş olan bedel kabule şâyân olarak tabura kayd olunmak olduğuna merkûm Abdurrahman'a muhalefet olunmaması beyanıyla şukkayı hulûsi terkimine ibtidar olunmuşdur.

Belge No : 63

Sınıf-1 asâkirde bulunanların memleketinde olan nişanlularının ahire nikah olunub olunmaması zimmında sadır olan şukka kaydı

Atûfetlu efendim hazretleri

Sınıf-1 askerilerin memleketlerinde bulunan nişanlularının ahire virilmesi hakkını bozan iş'arât vukû' bulamağın bu makul kızlar baba ve anaları müddetlerinden ahire virmek irad olunur veyahud kız kendisi başkasına 'akd olunmağı ister ise o asker hangi ordu ve tabura mensub ise ism ve şöret ve diğere mülkiye me'murları taraflarından ordusunun müşiri bulunan zata yazılıp bunun üzerine keyfiyet zabitanı ma'rifetiyle söylenerek egerçi o nefer nişanlısını rızasıyla terk ider ise ona göre mahalline yazılarak evvel vakt-i mezbûrenin ahire 'akd olunması ve eğer terk etmeyip de kendisine 'akd eylemek ister ise bir münasib müddet ta'yiniyle memleketine terhisine ruhsat virildiği halde sâye-i hazret neferat-ı askeriye'nin memnuniyetleri istihsal kalınmış olacağından icrayı iktizası dâr-ı şûrâyı askeriye'de tezekkür olduğu kıymetlü serasker paşa hazretin tarafından ba-tezkire inha ve bu sûret meclis-i vâlâda dahi tensib olunarak bi-istizân irade-i isâbet'âne-i cenab mülükânelere dahi bu merkezde mutlak ve şerefsudûr buyurulmuş ve mûcibince keyfiyet iktiza idenlere bildirilmiş olmağın zât-ı vâlâları dahi sûret-i mâlik zîr-idare beldelerinde ve kâin mahallerde lazım gelenlere beyan ve taksimiyle ba'dezin bu usullerin mer'il-icra tutulması lazım geleceği beyanıyla şukka-i senaveri terkimine ibtidar kılma.

Fî 15 L. (Şevval) 1265

Belge No: 64

(Asıl belgedeki tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 65

Sûret-i emirnâme-i sâmi hazret vekâlet penâhı kaydı

Hazreti eyyam-ı ömr ve şevket padişahiye müzded buyursun hazret mülkdârı.. hilafet olalıdan beri ..efkâr merah-şiar mülükânelere sınıf-1 ahali ve teba'anın mezalim ve te'diyat memnu'iyeden muhafazalarıyla husûl-ı emin ve asayiş da'ilerinden masruf olduğu halde yine ekser mahallerde hilaf usûl-ı tanzimât bozan memurîn vesaire taraflarından ahz-ı rüşvet ve buna muhassal şeyler ve deruhdeciler taraflarından dahi ahar ma'desinden dolayı bazı mertebe uygunsuzluklar ve vukû' bulmakda olduğu

istihbar olunub bu ise neşr ve icra olunmakda bulunan ma'delet-i seniyye ve usul-ı tanzimiyenin bil-vücut hilaf olarak böyle şeylerin herhalde mahv u izalesi bil-cümle me'murînin vazife-i zimmet ve me'muriyetlerinden olduğundan ba'd-ezin olmakla hilaf usul-ı 'âdile şeylerin imha ve Tanzimat-ı Hayriye'nin tamamı icrasıyla saye-i cenab şehriyârda ahali ve fukaranın her yüzden asûde ve emin ve istirahat olmaları vesail mukteziyesinin istikmâline mezîd i'tina ve himmet olunması Meclis-i Vâlâ'da tensib ve hümayun hazret hilafetpenahından istizân olunarak emr u ferman ma'delet-şân cenab mülükâne dahi ol-merkezde şeref-rîz sünuh ve sudûr buyurulub mûcibince keyfiyet lazım gelenlere bildirilmiş olmağın irade-i seniyye hazret-i şahane mantuk-ı celile ve muktezâyı vezanet ve rivayet düsturlar üzre bundan böyle o makule mugayyer ma'delet-i seniyye şeylerin izalesiyle ahali ve zir-destanın her halde mezale neşin istirahat olmaların siyanı istikmaline ve hemzan belde madde-i muktezaların sırf himmet buyurulmaların siyakına mahsusen işbu şukka-i senaveri terkimine ibtidar kılındı.

Fî 23 Ş. (Şa'ban) 1265

Tarih-i kayd Fî 23 L. (Şevval) 1265

Belge No : 66

Toskan Tonlus zımmında varid olan emirnâme-i sâmi ve vekâlet-penâhı sûreti kaydı

Memâlik-i Mahruse-i Şâhâne'de toskan tonlus olmayan mahallerin ümidşed iden Toskan teb'asının umûr-ı hususat vak'aların bir müddetden beri o makule mahallerde mukim Uster Yakunlusları ma'rifetiyle ru'yet olunmakda ise de hasbül-icâb tab'ayı merkûme bundan böyle toksan tonlus bulunmayan ve Tonlus ve Tonlu vekillerin zir-himayelerinde bulunarak mesâlih vakı'aların onlar ma'rifetiyle rü'yet ve tesviye olunması hususu dersa'adetde mukim Toskan mesa'atkedârı tarafından bir kere bi-takrîr inha ve ittihas olunmayla ve keyfiyet icab idenlere bildirmiş olmağla zât-ı 'atûfetlere dahi mahlul ...olan o makule yerlere gelüb giden ve misafirin ve ticaretle ikamet iden teba'ayı merkûmenin hususat vakidlerinde tonlus ve sair tonlus vekili vesatâtını kabul buyurulmaların siyakında şukka-ı senâveri terkimine ibtidar kılındı.

Fî 18 B. (Receb) sene 1265

Tarih-i kayd Fî 23 L. (Şevval) 1265

Belge No : 67

Mübaya'a için vârid olan ferman sûretidir.

Düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yû's-sâ'ib mümeahhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sınûf-ı 'avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Harput Eyâleti Valisi Vezîrim Yusuf Paşa edâma'llahu Te'âlâ iclâlehu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan eyâlet-i mezkûre defterdârı Şakir zîde mecdihu ve mefâhirü'l-mu'inü'l-muhakkikîn Harput naibi ve müftüsü zîde 'aleyhüm ve mefâzirü'l-emâsil vel-akran a'zâyı meclis zîde kadrühüm tevki'-i refi'-i hümâyunum vâsıl olacak ma'lûm olaki bi-tevfika secane ve te'ali mücerred istihsal mu'amele ve menfaat sınıf-ı teb'a için hümâyunum kat' ve darb olunmakda olduğundan Darbhâne-i 'Âmirenin nizamât-ı kadîmesinden olduğu üzere ebazi raside bulunan ihbas-ı mahkukat atıkayı Osmaniye ve devletiyeden ittifak edâ ile mukarrer olan nizam mu'cibince müfeatır olunub mesağ olan sekukat-ı ma'lume ile bil-mübadele mübaya'a olunarak ber vecihle ebadi nasda tedâvül idememesi zımmında tenbihat havi mukaddem meahiz Memâlik-i Mahruse-i Şahaneme mahsus ol-emr-i celile mülükânem neşed ve testiyar olunmuş olduğuna ve Harput ve havalisine eyadi taside bulunan o makule ecnas meskukat-ı mecnu'a ve sair zer u semin fiat mukarriresi canib-i darbhane-i amire için mübay'ası zımmında me'mur olan nüfus-ı zımmi bu def'a halik olduğundan yerine karındaşı Avanis zımmi mübaya'acı nasb ve ta'yin olunmuş iddüğüne binaen mübaya'at hususundan dolayı mersûmun vâki' olacağı mes'ulatına mu'avenet olunmak üzere me'muriyeti hâvi emr-i şerifim asdarı halde mecane-i 'âmire nazırı düstur-ı mükerrem müşir-i mufahham nizamül 'âlem vezirim Mehmed Tahir Paşa edâma'l-lahu Te'âlâ iclâle tarafından ba-takrîr-i ifade olunmakdan nâşi vech-i meşrûh üzere edâma'llahu Te'âlâ iclâlehu mersûmun me'muriyeti mutazammın Divân-ı Hümâyun'umdan işbu emr-i şerifim tesyar olunmuşdur bu husus mevad-ı saireye mukayyes olmayub mu edâma'llahu Te'âlâ iclâlehu 'amelat-ı esas remzan olarak buna cümle tarafeyn i edâma'l-lahu Te'âlâ iclâlehu dikkat olunmak ve icabet-i umûrdan olduğuna binaen Harput ve havalisine eyadi taside mütevellisi olan bil-cümle meskûkât 'atikayı mahnu'a sair zer ve sim ahz ve i'tazın ..silik vecihle mukaddimen tesyar olunmuş olan emr-i şerifim muharrer nizamına tatbikan sayfa : 38 mübaya'acı mersûm ma'rifetiyle mübaya'a ittirilmesi esbanın istihsal ve bu husus-ı mücerred baha zarar ve ziyandan vekaye için olduğunun ecnas-ı mezkûreye ketm iden ve yahud ahz ve i'ta

eyleyen bulunur ise i'timadda kalınan emr-i şerif-i mezkûrede münderic olduğu vecihle ber-mûcib kanun ceza te'dib ve terbihlere icra olunmak üzere ism ve şöhretlere dersa'adetim iş'ar ve inha olunması ezada seniyye mülûkanem mükaddemasından iddüğü mugayyeri vaz'-ı halas vukû'a ber-vechile haiz olmadığına vali ve müşir ve defderdar ve naib ve müftü ve saire mûma-ileyhimiz ma'lûmunuz olduğun ber-minval muharrer 'amel ve hareket ve ittihaz emr-i vâridane-i şâhânemle ifâyı lâzime sadâkatkârın ve dirayete ihtimam ve dikkat eylesiniz. Şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren fi evâil şehr-i Ramazânü'l-mübârek sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Tarih-i kayd Fî 22 Zi'l-kâde sene 1265

Mu'cibince buyurulduyu sâmi sâdır olmuştur.

Belge No : 68

Şişman oğlu Ohan terekesi defteridirki kaydır.

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki :

Eğin Kazası'na tâbi' Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlik olan Şişman oğlu Ohan veledi Ağob veledi Korik veraseti zevce-i metrûkesi Herosma veledi Boğdisar ve sulb-i kebir oğulları Ağob ve Serkis zımmilere inhisar olub mesfûrun terekesi bi-emirname-i sadâret-penah ma'rifet-i şer'i ve meclis-i tahrir defteridir ki beyan fi yevmü'l-hâmis-i 'aşer min şehr-i Zil-ka'de-i şerif sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Zi'l-kâde sene 1265

Ot yasdık 1 adet	Yün yasdık 6	Yüz yasdığı 4	Köşe minderi	Yün yasdık 13	Köşe yasdığı ²
66 guruş	130 guruş	40 guruş	40 guruş	320 guruş	20 guruş
Ceviz iskemle ¹	Minder ⁴	Basma makat ³	Döşek ³	Döşek ²	Hırdavat
10 guruş	50 guruş	50 guruş	200 guruş	100 guruş	15 guruş
Beyaz yüzlü yorgan ³	Perde ¹¹	Sağır minder ²	Kadife yasdık ¹³	Diğer müsta'mel ¹³	Yasdık ¹ minder ² Köşe yasdığı ²
130 guruş	55 guruş	31 guruş	520 guruş	390 guruş	50 guruş
İskemle ²	Sandalye maa minder ²	Yorgan ¹	Yorgan ⁴	Kebir sağır ayna ⁴	Tavla tahtası ¹
20 guruş	20 guruş	30 guruş	120 guruş	40 guruş	80 guruş

Diğer 550 guruş	Halı yüzlü yasdık ¹⁶ köşe yastığı 500 guruş	Cedid müsta'mel ¹⁰ yorgan ³ 530 guruş	Döşek ¹ minder ¹ 70 guruş	Müsta'mel kilim ² ve perde ¹ 100 guruş	Sofra takımı ² 70 guruş
Şamdan altı 4 adet 80 guruş	Yüz minderi ² 50 guruş	Tuz takımı ² 300 guruş	Şamdan ⁹ 100 guruş	Halı 700 guruş	Müsta'mel köhne kilim ⁴ 150 guruş
Köhne tabak 60 guruş	Kebir sağır döşek ¹⁰ 700 guruş	Köhne yorgan ² yasdık ⁶ 60 guruş	Nuhas 81 kıyye 1377 guruş	İbrik ve cezve ¹⁰ 50 guruş	Leğen maa ibrik 150 guruş
Matara ve tabla 30 guruş	Nuhas 140 guruş	Yüz yastığı ve minderi 150 guruş	Sağır kazğan 150 guruş	Vasat kazğan 200 guruş	Kebir kazğan 300 guruş
Nuhas küp 30 guruş	Diğer küp 460 guruş	120 guruş	Seccade 50 guruş	ihram 150 guruş	Kebir kilim 100 guruş
Diğer kilim 150 guruş	Müsta'mel ahram 90 guruş	Köhne ihram 10 guruş	Kebir cedid kilim 120 guruş	Diğer kilim 280 guruş	Kebir halı 100 guruş
Köhne ihram 120 guruş	.. 130 guruş	At çulu 500 guruş	Köhne hurc 30 guruş	Müsta'mel halı 250 guruş	Kebir halı 500 guruş
Çul ve çuval 35 guruş	Minkal 30 guruş	Nuhas 120 kıyye 1800 guruş	Köhne yasdık ve sair 360 guruş	Sim tabak 62 guruş	Çini tabak ve billur vesaire 100 guruş
Sağır nihas küp ve cezve 20 guruş	Abdest leğeni 40 guruş	Sim zarf fincan şebesi 250 guruş	Leğen ma ibrik 40 guruş	Buhurdan ve Tatlı takımı 420 guruş	Çubuk maa takımı 200 guruş
Kitab cild 2000 guruş		Hırdavat 800 guruş	Bir kıta menzil ve bahçe 6000 guruş	Diğer kebir menzil 40000 guruş	
Tabur Mahallesi'nde menzil ve bahçe nısfı 4000 guruş			Tavrıl karyesi'nde beş kıta emlak 3000 guruş		

Yekûn tereke-i mevcud : 72362 guruş

Hisse-i zevce Herosma 9045 guruş	Hisse-i Ağob 21105 guruş	Hisse-i Serkis 21155 guruş	Hisse-i Samadir 21105 guruş
--	-----------------------------	-------------------------------	--------------------------------

Sayfa : 39

Ba'de Herosma dahi halik olub veraseti Mağdos Oğullarından Ağob ve Sekyas ve Hacaden zimmilere münhasır olub hasil olan mebalîğ-ı ma'lûme vârislerine taksim olunduğu beyan kaydı

Masarrufât

Hissesi 9045 - 479 8566 guruş	Kıymet-i varaka-i sahife 14 guruş	Resm-i canib-i şer'î 226 guruş	...resmi 226 guruş	Kıymetlü masarrifat 479 guruş
--	---	--------------------------------------	-----------------------	-------------------------------------

Hisse-i ibn Ağob 2855 guruş	Hisse-i Sekyas 2855 guruş	Hisse-i Haceden 2855 guruş
--------------------------------	------------------------------	-------------------------------

Belge No : 69

Bu dahi zevcesi mesfûre Herosma terekesi kassam defteridir

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğîn mahallâtından Aşağı Genya Mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlık olan Herosma veledi Bağdesar veledi Markos veraseti Sadres oğulları Ağob ve Sekyas ve Hacaden nam zimmilere inhisarından sonra mesfûr Sekyas ve Hacaden tarafından vekillere Mazhan oğlu Ağob veledi Bağdos ve Ağob tarafından vekil Mesak Oğlu İstefan veledi Bediros nam vekiller taleb ma'rifetiyle terekesi ma'rifet-i şer' ve meclis tahrir ve taksim defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu. Fi yevmi'l-hâmis-i 'aşer min şehr-i zil-ka'de-i şerif sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Zi'l-ka'de sene 1265

Beşlik fındık altın ¹ adet 600 guruş	Üçlük fındık ¹ 250 guruş	Tas altın ¹ 60 guruş	Kırklık ⁵ 100 guruş	Cedid İslambol altunu ²⁹⁵ 9440 guruş
Üçlük fındık ¹ 250 guruş	Mahmudiye ⁶ 480 guruş	Kırklık ⁴ 200 guruş	Yaldız ¹ 50 guruş	Atik cedid İslambol nısfı ¹⁷³ 2422 guruş
Sim kem 50 dirhem 130 guruş	Sim tas 118 dirhem 300 guruş	Sim kutu ma kaşık ⁷⁰ dirhem 210 guruş	Gök yakut yüzük 300 guruş	Diğer yakut yüzük maa kutu 250 guruş

Elmas yüzük taşı 250 guruş	Saat ¹ 250 guruş	Fındık rub'iyyesi ¹¹⁶ 1179 guruş	Atik akçe ¹³²⁰ 1660 guruş	Altun ⁶ 101 guruş	Fındık rub'iyyesi ²⁴⁰ 2280 guruş
Kebir cam sandık ¹ adet 25 guruş	İslambol nısfı ⁵ 80 guruş	Mısır nısfı ¹ 12 guruş	Yigirmilik ⁶ 120 guruş	Mahmudiye nısfı ¹ 28 guruş	Sim kutu ^{8 dirhem} 240 guruş
Beyaz yakut ve salihen taş ¹ 50 guruş	Enfiye kutusu ⁵ 150 guruş	İpek çorap ¹ 25 guruş	Kemer kolan ² 40 guruş	Beyaz ipek 210 guruş	Duhan kesesi ¹⁰ 10 guruş
Karamani şal ¹ 80 guruş	Beyaz şal ¹ 40 guruş	Başadalı şal ¹ 250 guruş	Diğer şal ¹ 750 guruş	Çukanebşe ¹ maa bohça 120 guruş	Köhne şal ¹ 20 guruş
Müsta'mel şal ¹ 300 guruş	İskemle örtüsü ¹ 15 guruş	Müsta'mel ferace ¹ 250 guruş	Entari ¹ 250 guruş	Müsta'mel muzenbeş maa bohça 105 guruş	Selvi sandık ¹ 40 guruş
Merinos entarişi ¹ 100 guruş	Merinos zenne şalvarı ² 55 guruş	Çukasalka ² maa bohça ¹ 85 guruş	Merinos yüzlü kürk ¹ 75 guruş	Diğer kürk ¹ 300 guruş	Sincab kısa kürk ¹ 250 guruş
Samur kısa kürk 250 guruş	Merinos yüzlü boğazlı kürk 250 guruş	Merinos yüzlü sincab kısa kürk 150 guruş	Samur kürk 300 guruş	Samur kürk 350 guruş	Merinos kaplı cedid samur kürk 800 guruş
Beyaz kaplı nafe kürk 100 guruş	Merinos kaplı samur nafesi kürk 700 guruş	Ceviz sandık ¹ 50 guruş	Hamam takımı ¹ 95 guruş	Beyaz hırka ¹ 10 guruş	Entari ¹ 15 guruş
Köhne entari ¹ 15 guruş	İliç entarişi ¹ 18 guruş	Gömlek ³ 50 guruş	Dölbend parça top ² 55 guruş	Dölbend parça ¹ 20 guruş	İçlik ¹ 20 guruş
Kuşak ² 40 guruş	Bohça ¹ 15 guruş	Fildişi tarak 40 guruş	Havlu 40 guruş	Havlu maa bohça 40 guruş	Beyaz hırka ¹ 20 guruş
Sırma harçlı altı parmak entari ¹ 120 guruş	Entari ¹ 80 guruş	Dölbent parça ⁴ 20 guruş	Pazenk kuşak ¹ 12 guruş	Sim şemşe maa bohça 65 guruş	Keten gömlek ⁴ 100 guruş

Beyaz hırka 1 adet 25 guruş	İçlik entari 1 ve sair şalvar 35 guruş	Çorab çift ²⁵ 125 guruş	Makrame ⁴⁰ 200 guruş	Keten tob ¹ 50 guruş	Gecelik maa bohça 40 guruş
Mendil ⁴⁰ 150 guruş	Peştamal ³ 30 guruş	Futa ¹ 15 guruş	Kuşak ¹ 20 guruş	Acem şalı ¹ maa bohça 25 guruş	Gömlek ¹ 15 guruş
Beyaz yemeni ¹⁵ 45 guruş	Diğer yemeni ⁵ 40 guruş	Yazma ve Üsküdar yemenisi ³² 160 guruş	İbrişim ve köhne kese ³ 20 guruş	Kemer kolani ⁴ 50 guruş	İpek ibrişim 50 guruş
Çakı ⁵ ve mikraz ² 10 guruş	Siyah peştamal ⁵ 60 guruş	Beyaz peştamal ⁸ 100 guruş	Hamam gömleği ¹ 15 guruş	Kebir havlu ⁶ 100 guruş	Sere makreme bohçasıyla 15 guruş
Şeytan bezi ¹ 15 guruş	Şalvar ⁷ maa bohça 20 guruş	Cam sandık 30 guruş	Beyaz entari ¹ 40 guruş	Zenne şalvarı ² 30 guruş	Döşek çarşafı ¹ 15 guruş
Şal parça ² 15 guruş	Cedid havlu maa bohça 15 guruş	Ceviz sandık ² 85 guruş	Diğer ceviz sandık ¹ 80 guruş	Zenne şalvarı ¹⁶ 405 guruş	Yelek ² parça bez ³ bohça 65 guruş
Uşkur ²⁴ maa bohça 155 guruş Kül rengi entari ¹ 150 guruş	Gömlek ¹⁰ maa bohça 600 guruş Entari ¹ 80 guruş	Zenne lebede ² 60 guruş Entari ¹ 200 guruş	İçlik ² 60 guruş Beyaz entari maa bohça 355 guruş	Entari ¹ 120 guruş Sair entari ³ 360 guruş	Diğer entari ¹ 150 guruş Serme harçlı entari 605 guruş
Mücevherli gerdane ¹ 15000 guruş	Mücevherli altın bilezik çift ¹ 10250 guruş	Altın buğması 2200 guruş	Sim maşraba ve bıçak kını 360 guruş	Cedid fesa ⁸ 100 guruş	...ihrac akçe 700 guruş

Yekûn tereke-i mevcûd : 70042 guruş

Minha'l- ihraca

Masarrufat
1263 guruş

Torunu İstefan'a
deyni
600 guruş

Genya ve mekteb
fukaralarına
600 guruş

Kıymet-i varaka-i
sahife
13 guruş

resm 1789 guruş	Kaydiyesi 105 guruş	Mahzariye 50 guruş	Hammâliye ve dellaliye 76 guruş	Yekûn masarrufat 6179 guruş
--------------------	------------------------	-----------------------	---------------------------------------	-----------------------------------

Bâki taksim beyne'l-verese 63862 guruş

Hisse-i ibn Ağob 21287 guruş İşbu Ağob hissesi vekili Selek oğlu İstefan'a teslim	Hisse-i ibn Sekyas 21287 guruş İşbu Sekyas ve Hacader hisseleri vekilleri Mazhan oğlu Ağob nam zımmiye teslim	Hisse-i ibn Hacader 21287 guruş
--	--	------------------------------------

Sayfa No : 41

Belge No : 70

Duhan gümrüğü hususu için buyurulduya iafen irsal olunan pusula kaydı

Eğin ahalilerinden Kalan oğlu Felat'ın dükkanında yahud mağazasında mevcut olan misli yüz yigirmi kıyye duhanın mevcut olduğu işbu busulaya kayd olundu.

Belge No : 71

Misli yüz yigirmi kıyye duhandan on kıyye yahud on beş kıyye bugün fûruht olunacak bu busulayı götürüb arkasına beş kıyye yahud on kıyye deyu kayd iderek ne bâki kalursa elli para gümrük iki para ihtisab virilmek üzere bâb-ı 'aliyyeden deftere kayd oluna.

Belge No : 72

Gümrük-i mezkûr için vürûd iden buyuruldu kaydı

Şeri'at şî'âr Eğin ve Arabgir ve Çemişgezek Kazalarına naib ve müftülere mürüvvetlü efendiler zîde-fazluhum ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akran müdirolere hamiyetlü beyler ve ağalar ve a'zayı mecâlis ve vücûh-ı memleket zide kadruhum inha olunur ki Harput eyaleti dahilinde kain kazaların duhan gümrüğü nizamı mücibince iki yüz altmış beş ve altı senelerine mahsuben rical-ı Devlet-i Aliye'den defter hakan emini sa'adettü Kani Bey efendi 'uhdesine maktû'en ihale hak buyurulmuş ve ol-vecihle zikr olunan kazaların duhan gümrüklerinden altmış beş senesi kasımından itibaren zabt ve idare eylemek üzere mir-müşârun ileyh hazretleri tarafından me'mur ta'yin kılınan hamiyetlü Hacı Mehmed Bey bugünlerde Harput'a azîmet ve mevasalet iderek gümrük-i mezbûremiz müşârun ileyh'in 'uhdesine ihale buyurulduğuna dair sahife sudur

iden emr-i 'aliyenin ihrac ittirilen birer kıt'a sûretinde irsaliyle mir mûma-ileyh tarafından kazayı merkûmiye me'murların ta'yini icab halden olduğu siz ki muhatabun mûma-ileyhimiz keyfiyet-i ma'lûmalarınız oldukda zir-idarenizde bulunan Eğin Arabgir ve Çemişgezek kazalarından duhan gümrükhanesine merkûme kaseminden zabt ve idaresi için bu def'a mir mûma-ileyh tarafından me'mur-ı mahsus gönderilmiş olduğundan derun beldede ve dükkanlarda fûruht olan duhandan resm-i gümrüğü ta'rifesi ve nizamı mûcibince ahz ve tahsili ve duhan mahsulu tarlada ve yahud henüz fûruht olunmayarak mağazalarında iken resm-i gümrük ahz ve istihsal iddiasıyla ahali ve teba'aya bir güne te'addi ittirilmemesi nizâmi iktizâsından olduğuna binaen o makûle fûruht olunmayub tarlada ve dükkan ve mağazalarda mevcut bulunan duhanın resm-i gümrüğüne dair me'murlar tarafından mugayyer nizam virilen gümrük tezkerelerine bir güne 'amel ve i'tibar olunması ve o babda me'mur mûma-ileyhin yerinde olan ta'rife ve nizamı mûcibince duhan gümrüğü rûsumundan ahz ve istihsalinden lazım gelen mu'avenat icabiyle neyin icrası hususuna bila-ittifak mübaderet eylemek bâbında divan-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu istar ve me'mur mûma-ileyh tarafından tesyar olunmuşdur. Vusûlunda ber-mûcib 'amel ve hareket ve hilafından mucanebet eyleyesiz deyu.

Fî 24 Ca. (Cumâde'l- ûlâ) sene 1265

Tarih-i kayd Fî 3 M. (Muharrem) sene 1266

Belge No : 73

Küpelî ve Lordioğlu Mahallelerine icra olunan çeşme da'vası için hüccet kaydı

Eğin Kasabası mahallâtından Küpelioğlu Mahallesi'nden mütemekkin re'aya cümleten zikr-i âtü'l-beyân su taksimi da'vasında meclis-i şer'ide vekil-i mutlak ile vekil mensublara Persih oğlu Mağdes Artin veledi Mağdes ile Lordi oğlu Mahallesi'nde mütemekkin re'aya kezâlik vekil mensubların Tenbekçi oğlu Sekyas Mağdes veledi Mağdes Ağob nâmân meclis-i şer'ide kasaba-i mezkûre mahallâtından Eskicioğlu Mahallesi mütemekkinelerinden mevcut reaya taraflarından vekâlet-i mutlak ile meclis-i şer'ie mensub vekillere Mağdes Korik veledi İbrahim muvâcehesinde bil-vekâle ve bil-âsâle-i da'vayı ve takrîr-i kelâmı on yedi tarihinde bi-ma'rifet ve izn-i mütevellî ile ashâbü'l-hayratdan elhac Alizâde Çeşmesi fazlasından çeşmehâyı mezkûrelere bu ayasından nihayesine kadar ta'mir ve termimi kendülere olmak üzere icra itmişler oldukların su taksiminden Küpelioğlu Mahallesiyle Lordi oğlu Mahallesi'ne iki hisse, Eskicioğlu Marak Mahallesi'ne bir hisse ve altı delikli işbu boru Eskicioğlu Marak

Mahallesi çeşmesine taksim vaz' ve on iki delikli diğer boru Balâda mezkûr iki mahalleye câri kanvâte vaz' ile taksim ve icra itdirmişler iken Eskicioğlu Mahallesi ahalilere taksim-i ifsad iderek bizler ki mütemekkin olduğumuz çeşmede Sukalil ahalisi kesir olmağla bizlere aded olmağla hakkımızın kadim vaz' üzere işbu hazır bil-meclis-i mütevellî ma'rifet şeriyle ve meclis-i ma'rifetleriyle taksim matlublarımızdır deyu da'valarında Eskicioğlu Marak Mahallesi ahalisi vekil Mağdes Korik veledi İbrahim'den ledel-minval bil-asâle ve bil-vekâle mezkûr boruyu inkâr ve su nisfdır deyu iddiasından müdde'iyân mesfûrandan müdde'alarına mutabık ve şer'an muvâfık bilinen yedine taleb olunduktan ısrar-ı rical müselliminden Alizâde Mahmud Ağa ibn Ali Ağa sayfa 42. ve Taburlu Ağa ibn Sadık ve zimmiyan taifesinden Korik veledi Serkis ve Emircan oğlu Melkun nâmun kimesneler meclis-i şer'ide li-ecli'ş-şehâde hazır olub tarafeyn bâlâdakini tasdik iderek akrarlara cümle ehl-i meclis huzûrunda sabit ve minval-i meşrûh üzere hükm-i şer'i lâ-hak olarak kabul-i şer'iden Molla Mehmed ve ehl-i meclisten Mustafa Ağa ibn Hüseyin Ağa Ebubekir Ağa ibn İsmail Ağa mahalle-i mezkûrede mevcut ahali cümleten mahal taksim-i irsâl olunub sülûsan hisse Eskici oğlu Marak Mahallesi'ne mevcut çeşmeye icra ve sülûsan hisse Kûpeli oğlu Mahallesi'yle Lordi oğlu Mahallesi'nde mevcut çeşmeye icra itmek üzere vaz' ve kayd üzere taksim olunduğu ma-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmi'l-hâmis min şehri Muharremü'l-haram sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 5 M. (Muharrem) sene 1266

Şuhûdu'l-hâl

Müfti-i Belde Abdurrahman Zeki Efendi, Müdür-i Belde Hamiyyetlü Mahmud Ağa,
Azayı Meclis Mustafa Ağa, Aza Ebubekir Ağa, Diğer Aza Elhac Osman Ağa
Nalband elhac Ahmed Ağa ibn İbrahim, Kapik oğlu Bedros veledi Bağdos
ve gayrihüm

Belge No: 74

Eğin Kasabası mahallâtından Ariki Mahallesi ahalilerinden Havas elhac Ebubekir ibn Ömer Efendi ve oğlu Ömer Efendi ve torunları Süleyman ve Ahmed meclis-i şer'ie gelüb takrîr-i kelâm iderek çarşı başında vâki' Bahaeddin Han dimekle ma'ruf bir bâb vakıf hanı fi-sebilillah elhac Ebubekir Ağa ile Ömer efendi ta'mir idüb ve ta'mirlerini vakfetmelerinden sonra hân-ı mezkûre gelüb giden misafirden yatak namıyla akçe kimesneden alınmamak üzere fakat han-ı mezkûrun sakatın ta'miri ve kar

ve yağmur vakitlerinde iktiza iden loğu Ömer Efendi idüb hanın içinde hasıl olan gübreyi dahi merkûm ahz iderek madde-i minval-ı meşrûh üzre olduğunu cümle gelüb istid'alarında işbu mahalle kayd olundu.

Fî 7 M. (Muharrem) sene 1266

Belge No : 75

Abçağa Karyesi'nden İstefan'ın emr-i sami sûreti kaydıdır.

Hamiyyetlü Efendim

İstefan'ın sair ma'lûmül-esâmi müşterekleriyle Eğin Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi'nden mutasarrıf oldukları bir kıt'a bahçe vâki' olan müdahalenin men'î bâbında sâdır olan fermân-ı âli ahkâm hallinin infaz ve icrası hususuna mübaderet eylemeniz siyakında şukka tahrir ve tesyar kılındı.

Fî 11 L. (Şevval) sene 1265

Tarih-i kayd Fî 15 M. (Muharrem) sene 1266

Belge No : 76

Sûret-i emirnâme-i sâmi hazret vekâletpenâhı kaydı

İzzetlü Ağa

Bazı mahallerde dikici esnafının i'mal eyledikleri ayakkabılarının icrayı asliyesi olan geran ve merşan ve neşmiyanın resm damgası virilmişken muahheren i'malattan dahi mükerreren resm-i damga mutalebe kılınmakta olduğundan men'î hususu istid'a olunmakta olup gerek olan kazada hâsıl olarak yine evvel kaza içinde sarfolunan ve gerek olmayan kazadan yine gereği olmayan giden eşyadan alacağı resm-i damga mutalebe kılınması ve akdem icrayı usûliyesinden kazadan yine gereği olmayan kazaya giden eşyadan gerek alınmayub fakat darb-ı damga ile kapısından güruşda bir para resm alınması ve gerek olan kazaya giden eşyadan gümrük alınacağı resm-i damga mutalebe kılınsın ve akdem-i icrayı asliyesinden gümrük veya damga resmi alınub heyeti âhire tahvil ile esnafkâri itlak olunan ayakyabları ve saireden darb-ı damga ile resm-i ahz ve ifâ kılınması şerâit-i isaleden ve gayri icabdan icrası maliye nazırı hamiyetlü paşa hazretleri tarafından ba-takrîr takdim olunan meclis-i mahallesi mazbatasında beyan olunarak keyfiyet lazım gelenlere ba-tahrîrât bildirilmiş olmağla siz dahi zir-idarenizde bulunan mahallerde ber-minval-ı muharrer iktizayı halk icrasıyla hilaf-ı usul hal ve hareket vukû'a getirülmemesine dikkat eylemeniz siyakında şukka tahrir kılındı.

Fî 12 M. (Muharrem) sene 1266

Sayfa No : 43

Belge No : 77

Canbaz Süleyman oğlu müteveffa Osman Efendi'nin tereke defteri kaydı

Bâ'is-i tahrir-i defter oldur ki

Eğın Kasabası mahallâtından Ariki Mahallesi ahalilerinden iken bundan akdem ecel-i mev'udesiyle vefat iden Osman Efendi ibn Süleyman Ağa ibn Halil nam kimesnenin veraseti zevcesi Fatma binti Ömer ve er karındaşları Ebubekir ve Ömer ve Halil Efendi işbu Süleyman nam kimesnelere münhasıra olub lakin müteveffayı mezbûrun duyûnu terekesinden ezyed olmağla vereselere terekesinden keff-i yed itmeleriyle beynel-gurema bi-tarîk-i gurema tevzi' ve taksim için münadi ma'rifetiyle ba'de'l-müzâyede ve gibbel-inkıtâ'ül-râbıta semen misilleriyle taraf-ı şer'iden bey' olunan terekesi ve takvim-i baha olunan menzil defteridir ki ber vech-i âtü'l-beyan fi yevmü'l-hamis ve 'ışrın min şehr-i safer sene sitte ve sittın ve mieteyn ve elf.

Fî 25 Safer sene 1266

Müsta'mel seccade 1 adet 75 guruş	Müsta'mel entari ¹ 91 guruş	Köhne İngiliz şalı ¹ 14 guruş	Köhne omuz makremesi ⁵ 20 guruş	Kısa kürek ¹ 33 guruş
Köhne pantol ¹ 21 guruş	Çubukluk ¹ 12 guruş	Fes ma püskül ve köhne yelek ¹ 15 guruş	Köhne tabla örtüsü ¹ 7 guruş	Müsta'mel ve köhne yasdık ve ¹⁰ 65 guruş
Köşe minderi ³ 36 guruş	Yatak hurcu çift ¹ 35 guruş	Sülâsûn hurc çift 101 guruş	Leğen ma ibrik 101 guruş	Sağır şamdan ³ 16 guruş
Köhne tarak ¹ 20 guruş	Köhne yan kilimi ³ 80 guruş	Kebir kilim ¹ 90 guruş	Köhne seccade ⁸ 17 guruş	Köhne şamdan maa tabla çift ¹ 142 guruş
Köhne çubuk takımı ³ 90 guruş	Bardak tabak 13 guruş	Yazı sandığı ¹ 170 guruş	Divit kutusu ¹ 10 guruş	Kebir köhne nargile ¹ 16 guruş
Sağır nargile ¹ 10 guruş	Oturak ¹ 10 guruş	Sahin ma kapak tas ma kapak ¹ 150 guruş	Kebir ve sağır sahin tepsi ¹ 30 guruş	Köhne leğen ¹ 43 guruş
Kılıç bağı ¹ 5 guruş	Kuşhane tabe ¹ 45 guruş	Tüfenk ¹ 80 guruş	Kama ¹ 15 guruş	Sağır kazan ¹ 48 guruş

Basma yüzlü yorgan ² adet 5100 guruş	Sair yorgan ⁵ 220 guruş	Müsta'mel yorgan ² 75 guruş	Yüzlü minder ³ 135 guruş	Sülûsan sağır minder ¹ 80 guruş
Kebir mangal ma tahta ¹ 150 guruş	Yüzlü ot yasık 100 guruş	Köhne yasdik ⁴ 20 guruş	Makat ⁷ 140 guruş	Köhne kilim ² 37 guruş
Köşe minderi ⁴ 27 guruş	Makat ¹ kilim ¹ köşe minderi ² yasdik ⁶ 275 guruş	Köhne fincan takımı ¹ 20 guruş	Kebir yorgan takımıyla 110 guruş	Ketb-ü mütefferika 250 guruş
Sim zarf ⁹ dirhem 200 guruş	Tencere ¹ 35 guruş	Köhne seccade ¹ 22 guruş	Hırdavat 50 guruş	

Müteveffayı mezbûrun hâl-i hayatında zevce-i mezbûre Fatma'ya üç bin beş yüz guruşa bey' idüb ve akçesini almış olduğu ma'lûm hududü'l-mikdar menzil bahçeden mâ-edâ kendisi menzil ve bahçesi kıymeti : 6500 guruşdur.

Yekûn mevcud : 11445 guruş

Sayfa No : 44

Yekûn muharrirun ihrâca

Techiz ve tekmîn mesarifi 300 guruş	Guruşda birer para resm 286 guruş	Varaka-i sahih 6 guruş	Kaydiyye 12 guruş	Bey' olunan terekeden dellaliye 100 guruş
---	---	------------------------------	----------------------	--

Yekûn : 708 guruş

Bâki haracâtü'l-hâde : 10737 guruş

Zevce-i mezbûr Fatma mehr-i dîni 500 guruş, Mustafa Agâh Efendi 3900 guruş

Beher guruşa on altı para iki akçe sabit itmişdir.

Belge No : 78

Hacı Bâkizâde Hacı Bekir Ağa'nın kassam defteri kaydıdır

Bâ'is-i defter oldur ki:

Eğîn Kasabası mahallâtundan Dörtiyol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden iken akdem vefat iden elhac Ebubekir Ağa ibn elhac Abdülbâki ibn Zaim Ahmed veraseti sulb-i kebir oğulları Osman Ağa ve Abdullah Ağa ve kebir kızları Fatma ibn elhac Ebubekir nam kimesnelere inhisarından sonra Osman Ağa dahi vefat idüb veraseti zevcesi Emine binti Abdurrahman ve sağır kızı Ayşe ve er karındaşı mezbûr Abdullah ve kızkarındaşı

Fatma'ya munhasır olub sağire Ayşe'ye ba-hüccet-i şer'iyeye anası Emine vasfisi olub mezbûre Emine'nin tarafından vekil Ebubekir Ağa ibn Hafız Ali Efendi olub merkûm Abdullah dahi vefat idüb veraseti zevcesi der-aleyhde Hafize binti elhac İbrahim Ağa ve sağir oğlu Ebubekir Arif ve sağire kızı Fatma'ya münhasıra olub sağirelere kibel-i şer'iden vasî ve anaları Hafize'ye kısm-ı nasb olunan Ahmed efendi ibn Hacı Ali ve bâlâda muharrer Fatma tarafından vekil Mehmed Sadık ibn İsmail olub vekil ve vasi ve kısm-ı meskûrlar taleb ile müteveffa Ebubekir'in terekesi ma'rifet şer'iyeye tahrir ve beyn olunan taksim defteridir ki ber-vech-i âti beyan olunur. Min şehr-i Muharremül-haram sene site ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Muharrem sene 1266

Deymi yüzlü yüz yasdık ¹⁰ 150 guruş	Çit yüzlü yasdık ^{5 adet} 55 guruş	Yüz yasdığı ² 8 guruş	Yüzlü yorgan 35 guruş	Köhne yorgan 20 guruş
Müsta'mel kebir yorgan 45 guruş Yün yatak ² 100 guruş	Köhne yüz yasdığı ¹ 6 guruş Def'a köhne yatak 60 guruş	Mitil yorgan ¹ 52 guruş Köhne halı ¹ 20 guruş	Çit yüzlü minder ² 52 guruş Yan halısı köhne ² 80 guruş	Def'a kırmızı yüzlü minder ² 51 guruş Köhne kilim ² 60 guruş
Köhne kebir halı ¹ 30 guruş	Sandık ^{1 Adet} 50 guruş	Nuhas ^{54 kıyye} 648 guruş	Def'a nuhas ^{21 kıyye} 268 guruş	Kahve tabesi ¹ 82 guruş
Kebab şişi ve tokmak 6 guruş	Sağir şamdan ¹ 5 guruş	Def'a şamdan 5 guruş	Minkal ¹ 45 guruş	Peynir güveci ¹ 30 guruş
Hırdavat 10 guruş	Mukaddem bey' olunan nuhas 100 guruş	Hane ta'miri için bey' olunan eşya 200 guruş	Bir bâb mülk menzil ¹⁰ 5750 guruş	Dört yol ağzında vâki' bahçe 1300 guruş

Yekûn mâl-ı mevcûd : 9369 guruş

Minhâ'l-ı ihrâcâ

Müteveffa-i mezkûrun diğerkızı Ümmü Gülsüm'e Osman'ın ala sebilül-teharüc virmiş olduğu 250 guruş

Mezbûreye deyni 450 guruş	Resm 234 guruş	Kaydiye 15 guruş	Kıymet-i varaka-i sahih 6 guruş	Mahzara ve saire 15 guruş
------------------------------	-------------------	---------------------	------------------------------------	------------------------------

Yekûn : 970 guruş

Yekûn : 8399 guruş

Bâki taksim beynel-verese

Hisse-i ibn Osman

Hisse-i ibn Abdullah

Hisse-i binti Fatma

3359 guruş

4675 guruş

1679 guruş

(1315 guruşu karındaşı Osman'ın
hissesi)

Eğin Kasabası ahalilerinden elhac Osman Ağa ibn Mustafa'nın mezkûr müteveffa Abdullah'da küpe kıymetinden dört bin guruş alacağı olub merkûm Hacı Osman huzûr-ı şer'ide müteveffanın sağırlerin vasîsi ve zevcesi Fatma, mezbûr Ahmed Efendi muvâcehesinden taraf-ı şer'i olunub meblâğ-ı mezbûrun şer'an sabit ve subutuna hükm-i şer'î lâ-hak olduğu bu mahâle kayd olundu.

Sayfa No : 45

Belge No : 79

Bu dahi müteveffa Hacı Ebubekir'in oğlu Osman Ağa'nın defter kayıdır.

Ba'de ibn mezkûr Osman Ağa dahi vefat idüb veraseti zevcesi Emine binti Abdurrahman ve sağıre kızı Ayşe binti müteveffa Osman ve li-ebeveyn er karındaşı Abdullah ve kızkarındaşı Fatma ibnü'l mezkûr elhac Ebubekir'e inhisarından sonra vârisun-ı mezbûrunun nezd defteri de muharrerü'l-esâmi vekiller ve vasî ve kayyum taleb ve ma'rifetleriyle müteveffanın terekesi ma'rifet şer'îyle tahrir ve taksim defterdir ki ber-vech-i âti zikrolunur. Fi yevmü'l-hâmis min şehri Muharremü'l-haram sene sitte ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 5 Muharrem sene 1266

Minder ¹ adet 23 guruş	Kilim ¹ 55 guruş	Cicim çift ¹ 40 guruş	Basma yüzlü yorgan ¹ 51 guruş	Defa müsta'mel yorgan ¹ 40 guruş
Def'a cedid yorgan ¹ 58 guruş	Def'a yorgan ¹ 50 guruş	Deymi yorgan yasdık ² 30 guruş	Müsta'mel döşek ¹ 50 guruş	Cedid döşek ¹ 60 guruş
Köhne seccade ve ihram 20 guruş	Sünüz yorgan maa els yorgan 150 guruş	Hırdavat 65 guruş	Kahve takımı 10 guruş	Şamdan ¹ 30 guruş

Sağır şamdan 1 adet 10 guruş	Duhan tablası ⁴ 10 guruş	Abdest teşti ¹ 50 guruş	Bosthane de'aliyle ma'ruf bir bâb menzil 3000 guruş
Kızkarındaşı Ümmü Gülsüm'e bedel-i sulh deyu virmiş olduğu kıymet 250 guruş		Akdem-i müteveffa bedel-i dîni olub vakfa virmiş olduğu 300 guruş	
Müteveffa bedelü'l-hâc Ebubekir Ağa'dan ber-mûcib defter-i kısm hisse-i erteliyesi 3359 guruş			

Yekûn tereke-i mevcûd : 7696 guruş

Minhâ'l-ihracâ

Zevcesi Emine'ye mihr 250 guruş	Mezbûreye dîni müsbeti 1100 guruş	Kayınvalidesi Hatice'ye dini müsbet 920 guruş	Kıymet-i varaka 3 guruş	
Bade haracü'l- düyûn birer para resmi 135 guruş	Kaydiyyesi 11 guruş	Harc-ı hadâmiyesi 10 guruş	Mahzara 5 guruş	Yekûn masarrufât 2434
Bâki taksim beyne'l-verase : 5262 guruş				
Hisse-i zevce Emine'ye 657 guruş	Hisse-i binti Ayşe 2631 guruş	Hisse-i Abdullah 1315 guruş	Hisse-i Hafız 657 guruş	

Sayfa No : 46

Belge No : 80

A'şâr-ı şer'iyeye naklinin bazı hususuna varid olan suret-i emirnâme kaydıdır.

Mecanen nakl-i a'şâr maddesinden dolayı öteden beri vukû' bulan ta'dibatın işbu altmış altı senesinden itibaren ref' olunacağı bundan akdem her tarafa i'lan kılınmışdı. Beyân-ı hâcet olduğu vecihle asl-ı bâd olan ve adalet-i celile cihanbaniye mübayun görünen 'aşar ..mücedded olması ve belki a'şar-ı mahsule dinilerek aralıkda bunun ister emvâl-ı mahsusa dahi karşı virilmesi ve nakl-i a'şâra mecburiyet olan mesafenin layıkıyla mu'ayyen olamaması hususunda olduğundan bunlara bir çare bulunmadığı halde matlub hâl olan ..hâsıl olmuş olacağı der-gâr olarak icâb-hal .. mütala'a padişah efendimiz hazretlerinin kâffe-i muta'arrıf tab'a hilafetleri haklarında ism-i cihan olan merhamet ve ma'delet seniyyeleri .. ve mahsus olarak ber-vech-i muharrer olan va'de

hali mûcibince taife-i zirai'l-bi-takdirde Hazine-i celile-i şâhâne dahi hassa dairesinden vekâye olmak üzere işbu sene-i müyâdelede mukaddemce dahi beyan olunduğu vechile bir adamdan bu gelen arpasıyla. bir günde götürüb yine ahşamiyesi mahalline 'avdet ideceği mesafede olan akreb bazara olunacak zahairde beher kile İstanbul için merhamet-i celile-i hazret zal bahası iktiza alınması üzere üçer para virilmek şartıyla nakl ittirilmesi ve bundan ziyade mesafede olan mahal ve iskanlara naklolunacak zahâirin dahi irak mahallere meclis ma'rifetiyle ve deruhdeci ve ahalinin rızaları alınarak vaz'-ı ücret olunması ahaliye daha hayırlı görüldüğünden ve her mahallin pulları üzere olmayub savbi'l-mirar bulunmasıyla ve işbu zahair bazı mahallere naklolunacak olmasıyla bu babda icabât muvaffak ve haliyesi meclis-i mezkûrede gözetilerek icrayı lazimenin ...mevacib deruhdecilerin dahi buçuk iştiraları haline olmayacak bir sûret ile kat' ve vaz' kılınmak ve işbu usul yalnız deruhdeciler ellerinde bulunan zahâir-i 'öşriyye hakkında olmak lazım gelüb yoksa faraza deruhdecinin veyahud sair eşhasın ticaret sûretiyle veya kendi mahsulünden olarak yedinde zahiresi bundan ise bundan müstesna tutulmak lazım geleceğinden her tarafda bu ..olunması ve 'öşri zahâirenin ber-vech-i meşrûh akreb bazara sair daha öte mahale nakli mahallerin menabesi vecihle kat' idecekleri ..ile olacak ise de bu iskeleden dahi Murad üzerinden bulunduğu mahalle cidar ve münasib olan iskele olmağla faraza...ve iskeleye aldırılmayubda daha bir uzağa göndermek istendiği halde mukavele-i izale mahalden ziyade mesafe için... deruhdeciler arza itmek üzere ahali bu babda muhtar olması ve bir de ..bu misillü zahâirin ..nakli icab ider iken deruhdeciler tevfik iderek tam yağmur ve çamur zuhurunda zahâiri şu tarafa nakl idesiz ve bu zari'a teklif eylemelere olarak bu da ez hac demek olacağından fima-ba'de böyle zahâirin naklinden sonra bırakılmamak üzere bu hususun dahi temasülünde olmasıyla beraber tarafın kadar ve hasarlık babında ...muhafazası suretlere münasib bila-hat ... ve ma'delet ifrazı menduha ... emr u ferman isabet ...cenab cihan-bân iktizâyı 'âliyesinden yollanmağa ol-hakime suret-hal bil-cümle me'murîn tarafına bildirilmekle mu'cibince karar-i mezkûrun i'lan ve hüsn-i icrasıyla beraber mefâir hal ve hareket vukû'a getirülmemesi esbab-ı muktesebesinden istikmaline gayret ve i'tina buyurulmalara siyakına mahsusen işbu şukka-i senâvi terkimine ibtidar kılındı.

Fî 13 Rebi'ül-âhir sene 1266

Tarih-i tahrir-i kayd Fî 7 Cemâziye'l -âhir 1266

Belge No : 81

Bu dahi izinname hususuna dair vârid olan emr-i sâmi sûreti kaydır

Taşralarda 'akd ve nikah vukû'unda naib tarafından virilen izinnamele için her yerde mütefavit olunan ziyade akçe alındıktan ma'ada Hıristiyan teba'adan fevt olanlar vereselerinden dahi marziye ve haffaniye namıyla resm alınarak ..*silik*.. olunduğundan zikrolunan resmler gereği ta'dil ve tesviyesiyle icab-ı hakkaniyetden olacağından zat-ı hazret fetva-penahı ile bil-mümayeze ba'de izn-i tezevvüc vukû'unda naib canibinde virilecek izinnâmeler için bıkır ise üç, değil ise iki gurusu harc alınmak ve merdiye ve haffiye resm teba'ayı merkûmeden fevt olanlar terekelerine kesb ve ..*silik*.. emvâl-ı muruseleri muhafaza kastiyle mevzu' olduğundan saye-i mukaddemat-ı hazret padişâhide resm-i mezkûrun keliyen ve taiyen alınması teba'ayı merkûmeden vefat idenlerin terekesi keşiş ve kocabaşlar tarafından hükkâm-ı şer'iyeye ihbar olunması ve yine resm-i ahzına sabaret iden olduğu sûretde o makullerin dahi te'dib ve terbiyelerine bakılmasıyla beraber bu hususa me'murîn tarafından daimen takib ve ihtimam kılınmasını Meclis-i Vâlâ'da tezekkür olunarak keyfiyet Hakan-ı Hümayun hazret-i şâhin-şâhında bil-istizan cenab-ı padişahı dahi ol-müzekkir de şerefsudur sûret-hal süb-ı senaveriden ve canib-i vali ve bil-cümle me'murîn ve hükkam-ı şer'i tarafına yazılmış olmakla bir emr ü ferman-ı hümayun zir-idare *silik*.. kain mahallerde bulunan hükkam ve sevaba değer olunan haric fukaradan başka nam aherle birisini aldırmmaması ..(*silik*).. takayyüdan temadiyenin icrasına dikkat ve nezaret buyurmalarına, siyakına mahsusen işbu şukka-i senâvi terkimine ibtidar kılındı.

Fî 13 Rebi'ül-âhir sene 1266

Tarih-i tahrir-i kayd Fî 7 Cemâziye'l -âhir 1266

Sayfa No : 47

Belge No : 82

Tezevvüc hususunda başlık namıyla alınan akçe hakkında vârid olan sûret-i emr-i sâmi hazret vekâletpenahı kaydır.

'Atûfetlu efendim hazretlerine

Ber-muktezâyı şer'i şerif tezevvüc idecek adamdan kız babası müte'allikâti tarafından taşralarda başlık nâmiyle haylice akçe talep ve ahdi cihetiyle bu madde-i.. mâni' ve kız kaçırma madde-i menu'asına vesile olduğundan bu nam ile alınan akçenin men'î hayırlı olacağı bazı tarafdân iş'ar olduğundan keyfiyet Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-

havâle işbu akçenin i'tası zevc olacak adama beyhude masârif ve suubeti müstelzim olarak zevceye dahi bir faidesi olmayan ve memnu' ve gayri meşru' olan usul olmasıyla saye-i ma'deletvâye-i hazret cihanbani bu usulün terki ile herkesin kudretine göre münasib görülen mihr-i mu'accelden maada bir akçe istenilüb alınmaması ve alan olur ise te'dib olunacağından ba'dezin böyle halas na-marziye vukû'a getirilmemesi emrinde me'murîn canibinden takip edilmesi ve muhadinin ifası Hümâyun-ı hazret şahaneden istizan olunarak irade-i isabet 'âde-i cenab mülükâne dahi bu merkezde müteallik ve şeref-sudur buyurulmuş olmağla ber-mantuk emr u ferman hümâyun hazret şahane zîr-idare 'atûfilerinde kain mahallerde mezkûrenin devam ve istikrarına ehemmiyet buyurulmalara şükka-i senâverî terkimine ibtidar kılınca.

Tarih-i kayd Fî 18 C. (Cemâziye'l -âhir) 1266

Belge No : 83

Bu dahi madde-i mezkûre müteallik vârid olan sûret-i emr-i sâmdir

'Âtufetlü efendim hazretleri

Kız kaçırma madde-i memnu'asının vukû'a gelmemesi lazım gelen ikdamatda kusur olunmamakta ise de kaçırılan kızlara kaza ve kasabâtda 'akd u tezevvüce mütecasir olanlar haklarında mücazat-ı mukarrere olmaması cihetiyle işbu madde-i hâlat-ı memnu'anın vukû'una badi olduğu bazı taraftan iş'ar olduğundan keyfiyet Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle o makûle kaçmış olan kızların ber-muktezâyı şer'i şerif baba veya vasiyi ma'rifetiyle birer are virilmesine me'murîn tarafından tesvifât-ı lazime ecr olunmasıyla beraber ba'de-zîn kız kaçırma maddesine mücaseret olunmaması zımmında mukayyidat-ı mutemaddiyenin ifası ve yine cür'et olduğu takdirde kaçırılmış olan kızlara zinhar akçeye tama' ile imam efendiler nikah itmeyerek mahallerine teslim itmeleri ve hilaf-ı 'akd iden imam ve şehadet eyleyan eşhas hakkında terbiye-i mukziye icra olunmak üzere ism ve şöhratlerinden bu zarf-ı iş'ar hususunda lazım gelenlere bildirilmesi tensib ve hümâyun-ı hazret-i şahaneden istibdan olunarak irade-i isabet'ade-i mülükâne dahi bu merkezde mutaallik ve şeref-sudur buyurulub mûcibince sorulması lazım gelenlere bildirilmiş olmağla zir-idare-i 'atûfilerinden kain mahallerde enma ve sair icab idenlere tenbihat-ı lazımenin icrasıyla beraber şu uygunsuzluğun vukû'a meydana gelmemesi esbabın istihsalına 'aled-devam mezîd i'tina ve himmet buyurulmaları şükka-i senâveri terkimine ibtidar kılındı.

Fî 11 Ca. (Cemâziye'l - evvel) sene 1266

Belge No : 84

Mukayyid Yaşar Efendi keyfiyetine dair hamil olduğu sûret-i emr-i sâmi

‘Atûfetlü efendim hazretleri

Bazı da‘va zımmında Eğin tarafından gönderilen eşhas ile beraber a‘zam olunan nüfus mukayyidi Yaşar Efendi ilişiği olmadığından i‘adesini ifade ve eşhas eylemiş ve ba‘de-zin tevkîfine mûcib maslahat kalmamış olduğundan ol-tarafa ‘avdetine ruhsat virilerek i‘ade kılınmış olmağla mûma-ileyh hakkında hürmet-i lâyıkanın ifasına himmet buyurmaları siyakında şukka-i senavi terkimine ibtidar kılındı.

Fî 7 R. (Rebi‘ül-âhir) sene 1266

Belge No : 85

Müftizâde Yaşar Efendi’nin mahkeme kitabının kaydıdır

Eğin Kasabası mahkemesinin kitabına mutasarrıf olan Ahmed bin elhac Abdulvahhab ve diğer mahallulatin kitabatını mezbûre sulb-i kebir oğlu erbab istihkakdan işbu râfi‘ tevki‘ refi‘ül-şan hakanisi Abdulvahhab zide rüşdeye teveccüh ve yeddine berat-ı şerifim i‘tayı hususi Eğin Kazası naibi Fakirzâde Molla Seyyid Abdullah zîde allameh ile meclis tarafından ba-i‘lam ve bizzati inha olunmuş olduğundan kitab-ı mezbûrun müteveffayı mezbûrun mahlulünden oğlu mûma-ileyh ber mûcib nizam-ı bin-nıfs bila-kusur edâyı hizmet itmek ve terk ve tekâsül ider ise zımmından ahere virilmek şartıyla tevcih ve yeddine berat-ı ‘âli-şânım i‘ta olunmak babında canib-i nezâret-i evkâf-ı hümayunumdan i‘lam kılınmış olmağla mûcibince tevcih olunmak fermanım olmağın hatenibde mezir hanaib padişahanım zuhura gelüb bin iki yüz altmış altı senesi Rebi‘ül-ahirin on yedinci günü tarihinde mürh virilen hümayunum mûcibince bu beratı virdim mezbûr demekki mûma-ileyh Esseyyid Abdulvahhab halife zide rüşde babası müteveffayı merkûmun mahallüsünde ba-şart-ı mezkûr üzre kitabat-ı mezbûre mutasarrıf olub işbu berat bu kitaba hiçbir ferd mâni‘ ve mezacem olmayub bu hal ve ta‘riz temliyeleri şöyle bileler ‘alâmet-i şerifime i‘timad kılalar. Tahriren Fi yevmül-hâmis min şehr-i Rebi‘ül-âhir sene sitte ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Rebi‘ül-âhir sene 1266

Sayfa No : 48

Belge No : 86

Sûret-i emirnâme-i sâmi hazret vekâletpenâhı kaydı

‘Atûfetlü Efendim Hazretleri

Ma‘lum vâlâlara buyurulduğu üzre Memâlik-i Mahrûse-i Şahane’de geşt ü gûzar itmekte olan Eflak ve Boğdan ve Karadağ Siyam ahalisi teba‘ayı saltanat-ı seniyyeden işbu mahaller dahi Memâlik-i Şahane’nin imtiyazlu kıt‘atından iken taşra mahallerde bulunan tezkere me‘murlarından bazıları mahal-i mezkûreye müstakil bir hükûmet veyahud aher bir devlet memleketi zanniyle zikr olunan mahaller ahalisinden olanlar i‘ta eyledikleri mürûr tezkeresinde mesela Siyamlılara Siyam Devleti teb‘asından ve Eflak ve Boğdan ahalisinden olanlara dahi Rus Devleti teb‘asından deyu yazmakda oldukları görülmüş ve hatta bunlara virilegelen mürûr tezkereleri düvel-i ecnebiye me‘murlarından inha ve kefaletleriyle i‘ta olunmakda iddüğü dahi işidilmiş olub halbuki bu sûretle oralarda olan hukuk-ı seniyyeye min vechi berat nakis ider tesyir olarak tecviz olunmadığından ba‘de-zîn mahal-i mezkûre ahalisinden olarak ticaret ve vesail-i saire ile geşt ü gûzar iden eşhasa i‘ta olunacak tezkere ve evrak-ı saireye Devlet-i Aliyye teb‘asından Eflaklı veyahud Siyamlı deyu tahrir olunması ve diğerlerine dahi bunlara tatbiken yazılmış bu mahaller ahalisinden olubda bir mahalden diğer mahalle ‘azimet idecek olan eşhasdan Rusya ve Avusturya konsosloslarından ba-inha tezkere ahzine gelen olur ve bunların der-dest olan maslahatlarının rü‘yet ve tesviye esnasında bu konsolosların müdahaleleri vukû‘ bulur ise kabul olunmayarak teb‘ayı saire saltanat-ı seniyye haklarında cari olan tezkere nizamından ve nizamât-ı sairenin bunlar hakkında dahi kâmilen icrası lazım geleceği bedihatdan bulunmuş ve bil-cümle me‘muriyet saltanat- seniyyeye bildirilmiş olmağla zat-ı sâmilere dahi sûret-i meşruhanın ‘uhde-i desturatları olan mahallerde bulunan tezkere me‘murlarına me‘muriyet-i saireye tenbihle beraber fîma ba‘de böyle şeyler vukû‘a getirülmemesi esbabın istihsalına himmet buyurmaları siyakında şukka-i senâveri terkimine ibtidar kılındı.

Fî 5 B. (Receb) sene 1266

Mazmununca Yusuf Paşa Hazretleri tarafından bir kıt‘a emirnâme dahi vürud itmiştir.

Belge No : 87

İliç Karyesi’nden Kalbid oğlu Varteris zımminin hüccetidir.

Eğin Kazası'na bağlı Puşadi Nahiyesi'nde vâki' İliç Karyesi mütemekkinelerinden Kalbid oğlu Derzes veledi Bağos meclis-i şer'ide cümle ehl-i meclis hazır olduğu halde karındaşı oğlu karye-i mezkûre mütemekkinelerinden Ağya veledi Kosis muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm iderki karye-i mezkûre hududu dahilinde Nanek Deresi'nde vâki' bir taraftan Hodik oğlu tarlası ve bir taraftan Şişman oğlu tarlası ve bir taraftan hark bu hudud ile mahdûd bir kıt'a yoncalık ve tarla ve yine karye-i mezkûre hududu dahilinde bir taraftan müdde'inin mereği ve üç taraftan tarîk-i 'âmm bu hudud ile mahdûd harman ve misafirhane ve yine karye-i mezkûre hududu dahilinde köy başında vâki' bir taraftan dere ve bir taraftan Deli Ahmed mülkü ve bir taraftan taşlık ve bir taraftan Şişman oğlu tarlası bu hudud ile mahdûd tarla işbu mârû'l-beyan yoncalık ve tarla ve mizmane pederim Bağos ve Bedros'dan kanun-i sultaniüzre bana intikal idüb ve evide pederim hâl-i hayatında kendüm bina itmiş olduğum hasebiyle kimesne tarafından dahl ve taarruz icab itmez iken işbu müdde'i 'aleyh Ağya yoncasını biçüb hasat itmiş olub ve tarla ve harmana ve misafirhaneye iştirak da'vasında olmakla sual buyurub mu'arazasından ve yoncayı bana teslim matlubumdur didikde müdde'i 'aleyh mesfûr Ağya cevabında. bende pederimiz Kosis ceddim Bağos'dan mukaddem halik olub ceddimiz mesfûr Bağos bizi evlad idüb halik evlad Bosas olduğumuz hasebiyle şerikim ve mukaddem ğaib karındaşım Serkis ceddimiz taksim idüb bunları bize hisse olarak virmiş olmağla bu yonca ve sairine dahi dahl iderim deyu cevabında müdde'i mesfûr Darteris cevabında pederim halik-i mersûm evlad itmiş olduğu gayr-i meşru' ise de pederim malından mukaddem taksim eyledim ve kendülerine teslim eyledim bu zikrolunan yoncalık ve harman ve tarla ve misafirhane taksimden sonra yine benim taht-ı tasarrufumda olub bâki virmiş olduğum tarla ve eşya ve saire bizim zimmetimizde ise de bunlar dahi senin zimmetinde ise de bunlar dahi halik Bağos malıdır onun için de hisse talebi derim deyu meclis-i şer'ide takrîr ile fetvayı şerife havâle olunub pederin ittihazı gayr-i meşru' olub mukaddem Netua virmiş olduğunu feratıbları hasebiyle geriye rücu' idemez ve şer'an müdde'i 'aleyh dahi bakiyeden hak talep idemez deyu aleni buyrulmuş olmağla müdde'i 'aleyh muarazasında men'i şer'i olundu ise de hîn-i taksimde fazla olarak zimmetine üç yüz guruş kalmış olmağla talebinde müdde'i mezkûre rızasıyla onu dahi meclis-i şer'i de teslim idüb mârû'l-beyan yoncalık ve misafirhane ve tarla ve harman müdde'i mersûm Varteris mülkleri olub keyfiyet-i tasarrufuna tenbih-i şer'i olunduğu bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâsıt şehr-i Şa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Sayfa No : 49

Belge No : 88

Bâ‘is-i tahrir defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası Aşağı Genya’ya tâbi‘ Arapoğlu Mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem bi-emri hak ile halik olan Tebir veledi Kasbar veledi Bağdos nam zımmiyenin veraseti zevc-i Pürkül oğlu Kozmuz veledi Eliksan ve sulbi sağır oğlu Minok ve kebir kızı Sirtan veledi Artus ve sağire kızı Madan veledi Kozmuz nam zımmilere inhisar şer‘iyesinden sonra sağır mersûm Minok kıbel-i şer‘iyeden dahi nasb olunan dedesi Bağos veledi İstefan vasî mersûm üzerine yine nazar-ı nasb olunan Parsih oğlu Mağdos İstefan veledi Asdar ve sağire mersûme Madan kıbel-i şer‘iyyeye kezâlik vasî nasb olunan babası mesfûr Kozmuz veledi Eliksan ve sair verese taleb ve iltimaslarıyla halik-i mesfûrenin beyne'l-verese bi-ma‘rifet-i şer‘iyye tevzi‘ ve taksim için tahrir ve ba‘de'l-müzâyede ve gibbel-inkıta‘ül-rub‘ semeni misliyle bey‘ olunan terekesi ber-vech-i âti zikrolunur. Fî yevmi's-sâmi min şehr-i Recebü'l-ferd sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 3 Receb sene 1266

Penbe kıbeli kürk ¹ adet 230 guruş	Al merinos kaplı köhne kürk ¹ 70 guruş	Mai merinos kaplı kürk ¹ 20 guruş	Yeşil merinos kaplı nafe kürk ¹ 256 guruş	Diğer al merinos 189 guruş ¹
Mai merinos kaplı kısa kürk ¹ 55 guruş	Kutani ve çitar tob ⁵ 380 guruş	Diyarbakir yarım... ¹ 24 guruş	Zirlicaklı entari ¹ 260 guruş	Def‘a penbe entari ⁷ 220 guruş
Sarı entari ¹ 90 guruş	Beyazlı İbrahimiye entarisi ¹ 72 guruş	Diğer entari ¹ 85 guruş	Mai merinos entarisi ¹ 80guruş	Acem şalı parça ² 265 guruş
Canefsi kuşak ¹ 57 guruş	Yeşil merinos şalı ¹ maa bohça 52 guruş	Basma bohça ¹ derununda şalvar ⁵ 120 guruş	Gömlek ⁶ 260 guruş	Def‘a ketan gömlek ⁵ 81 guruş

Çarşaf ² adet 25 guruş	Basma bohça ¹ 6 guruş	Yağlık ³ 20 guruş	Bohça muşamma ³ 20 guruş	Makrame ² 55 guruş
Beyaz makreme ⁹ 16 guruş	Mendil ¹⁵ 40 guruş	Köhne ¹ 18 guruş	Bikr kırka ¹ 12 guruş	Siyah şal parça ₂ 9 guruş
Kolçak ² 25 guruş	İpek 51 guruş	Entari harcı 29 guruş	Havlul ¹ 27 guruş	Ayna ¹ mikraz ¹ çaku ¹ 20 guruş
İnciden masnu ⁴ sağır gerdan maa altun ² 180 guruş	Sağır küpe ¹ 42 guruş	Sim kutu maa derununda sim hurde ³⁷ dirhem 171 guruş	Altun küpe çift ₁ 50 guruş	Zümrüd yüzük ₁ 161 guruş
Yakut yüzük ¹ 200 guruş	Altun mintaş çift ¹ 1500 guruş	Bıçak çift ¹ maa tesbih ¹ maa mahfaza ¹ 150 guruş	Sağır şal parçaları ⁴ 80 guruş	Kebir ceviz sandık ¹ 100
Kotanu tob ¹ 101 guruş	İbrahimiyye tob ¹ 80 guruş	Çorab çift ²⁷ 96 guruş	Pabuç ¹ çift terlik ¹ 45 guruş	Sağır şal ¹ 8 guruş
Saat kösdeği ¹ 16 guruş	Bohça maa hırdavat 60 guruş	Gezi kaplı beyaz kürk ¹ 186 guruş	Merinos içlik ¹ 22 guruş	Yüzsüz köhne nafe ¹ 26 guruş
Entari 81 guruş	Kürk kabı ¹ 200 guruş	Sağır kebir İliç entarisı 50 guruş	Sağır kebir şilte ⁶ 61 guruş	Köhne kürk kabı ¹ 6 guruş
Beyaz kuşak ³ 18 guruş	Yazma yemeni ₃ 100 guruş	Sim sacbağı ¹ 160 guruş	Bohça derununda harc 25 guruş	İğne maa zincir 11 guruş
Elmas yüzük ² 200 guruş	Sağır aynalı çekmece maa derununda tarak ¹ 35 guruş	Cam sandık ¹ 20 guruş	Beşlik fındık ¹ 500 guruş	Fes üzerinde Mahmudiye buçukluk ¹ 260 guruş
Mahmudiye rub'ası ⁴ 72 guruş	Tarihli zermahbub nisfiyesi ¹⁹ 323 guruş	Def'a zer mahbub nisfiye ₆₈ 952 guruş	Fındık rub'ası ³¹ İslambol ⁴ 240 guruş	Def'a İslambol ² onluk ¹ beşlik ¹ 20 guruş

... yarım ² 250 guruş	... rub'ası ³¹ tenuf üzerinde ₁₀ 210 guruş	Mahmudiye ³ 225 guruş	Zümrüd yüzük ¹ 90 guruş	Def'a ... üzerinde fındık rub'ası ⁵⁰ Mahmudiye ⁵ 900 guruş
-------------------------------------	--	-------------------------------------	---------------------------------------	--

Zevci Kozmuz'un alacağı ba-tahvil 12491 guruş 20 para	Başber oğlu Bağos ba- tahvil 3827 guruş	Mosig oğlu Agos ba-tahvil 5000 guruş
---	---	--

Yekûn mevcud : 33880 guruş 20 para

Yalnız otuz üç bin sekiz yüz seksen guruş yigirmi paradır.

Minhâl-ihracâ

Berâyı vasiyyet ve masarrufat 2050 guruş	Hayatında hakime-i hüccet vesair masarrufat 1060 guruş	Kuruşda bir pareden adlisi 847 guruş	Karındaşı Bağos'a deyni 210 guruş
--	---	--	---

Binde altmış para kaydiyye 51 guruş 20 para	Hin-i baide maur katibe ve dellaliye 103 guruş	Harac-ı hidme ve mahzara 51 guruş 20 para	Kıymet-i varaka-i sahiha 15 guruş
---	--	---	---

Yekûn ihracat

4498 guruş

Yalnız dört bin dört yüz doksan sekiz guruşdur.

Bâki taksim beyne'l-verâse

29382 guruş 20 para

Yalnız yirmi dokuz bin üçyüz seksen iki guruş yirmi para

Defterin zeylinde mestur ihracattan bâki yekûn

2938 guruş 20 para

Hisse-i zevce Kozmoz 7345 guruş 25 para	Hisse-i binti kebire Sertan 5509 guruş 8 para	Hisse-i ibn sağır Manuk 11018 guruş 16 para	Hisse-i binti sağire Meran 5509 guruş 7 para
---	---	--	--

Sayfa No : 50

Belge No : 89

Haponos Karyesi'nin da'vası zımmında hüccetidir

Eğın Kazası'na tâbi Haponos Karyesi ahalilerinden Mehmed Ağa ve Yahya Efendi bin Yahya Ağa ve İsmail Ağa bin Cafer Ağa ve Osman Ağa bin Mustafa Ağa ve sair ahali karye-i mezkûre ve meclis-i şer'iiyenin izharda cümle ehl-i meclis-i zevat-ı kiram hazırun oldukları halde yine kaza-i mezkûre tâbi' Arika nam karye ahalilerinden

Eyüp Ağa bin Mustafa Ağa ve Numan Ağa bin Mustafa Ağa ve Hasan Ağa bin Abbas Ağa ve İbrahim Ağa ve bin Mehmed Arif Ağa sair karye-i mezkûre ahalipleri muvâcehesinde takrîr-i kelâm rabt-ı meram ve da'va iderler ki Numan nam dimekle beynennas-ı meşhur bir taraftan Sarıbuçuk Caddesi ondan Ağtağından ondan İncebel ondan Eyuk Dekik betaresi ve ondan Karabatak Yağma muşurluğu ve ondan Ekrek karyesi hudutları gesidandan yine Sarıbuçuk caddesi müntehi bu hudutlar ile mahdûd ve mümtaz mahal derun karyesi ahaliplerinin beşine de sahib arz-ı kadimeden başka başka mezra ve bazı mahalleleri yine başında sahib-i arazi başka başka ashâbları uhdelerinde çâşvarlıklarımıza mutasarrıflar olub malikleri hayatta ve mutasarrıflar bir taraftan şer'an ve kanunen dahl ve taarruz icab itmez iken Ergü Karyesi ahalipleri hayvanların içiminde râsi idüb çâşvarlıklarımızı ve mezralarımıza zer'i olunan hububat-ı nebatımız hasar ittirüb karyemiz ahaliplerine mahsus mezra-ı çâşvarlık ve aralarında ve hâl-i mer'a bizdeki müstakil hayvanlarımızın mer'aları olub karye-i Ergü ahaliplerinin minkal vücuh zairelerinin menfi ve def'i matlublarımızdır dediklerinde her bir yerlerinde mevcut başka başka mutasarrıf oldukları mahallere hudud-ı erba'alarıyla mahdûd rüsumdat sahib-i arazi ibraz itmişler olub meclisce kıraat olundukda tarih-i atik-i karye ve bazen ferâğ u kısımdır ve mahlulat zuhurunda tecdid olub kast ve tevarihleriyle ferağ-ı senâdât mu'teberler görülüüb ve senadâtları da'valarına mutayaka olduğu zahir ise de müdde'i 'aleyhim mezkûr ve nedenleri el-sual cevablarında hudud-ı mezkûre-i mahdûdda mebsut olan mahal derunundan vaki' mezralarda çâşvarlıklarda ve mer'ada bizim karyemiz ahaliplerinin olan ve müdahilleri olmayub Haponos Karyesi ahaliplerinin taht-ı tasarruflarında razı ahkâm-ı şer'iiyesi üzre temlik nafakaları olub fakat hayvanatları ile ma'an hayvanlarımız re'a ve gun ve gesi misali nebatatından müştereken minel-kadim burasıyla intifâ' ider deyu cevablarında Haponos karyesi ahalipleri bazıları riayet ve bazen hafiyet olmuşdur. Saikte tasarruflarını inkârlarıyla mâdamkâr mezralar ve çâşvarlıkları bizlere mahsus ve mahsuben izn-i sahib arz-ı tahtı tasarruflarından olub menfiki mülklerimiz olduğu şer'an zahir ve kanunen ve beheri mukayyer mu'terifleri iken mahal-i vâhide gayri mülki olduğu halde idaresi tasarrufunu sağ-ı şer'i olmağla ledel-isti'nalen ikrar olunan hüccet-i fi hakk-ı nıfs-ı lâ fi hakk-ı gayr olan bi-zuhr sadül-müdde'i alel hücceti ve tasarruf fi mülki bil-gayri bağırelerine ve mülkü'l-sâbit mukarrellerimiz gayri tasdik ve kabul suret-i berayı ve mecmul bahriyesi kitabına mukarrellerine aktar buyurulmuş olunmağla ol-harabe kılınan ikrâra hakim ve cesbel-hakim tehaffi zalik naziren ve Tatar Hanı'ndan nakl ile Ariki Karyesi ahaliplerinin zim

cevablarını dahi ve bilâez tasarruflarından ve mu'arrızalarından men'-i şeri' olunub Haponos Karyesi ahaliilerine kadim üzre muta'allikken tasarruflarına dahi tenbih-i şer'i olunduğu ketb ve tahrir olduğu fi yevmü's-selâse ve'l-'işrin min şehr-i Recebül'ferd sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 23. Receb sene 1266

Şuhudu'l-hâl

Kerâmetlü Abdurrahman Efendi Hazretleri, Atûfetlü Mustafa Ağa Hazretleri
A'zayı meclis Bekir Ağa, A'zayı meclis Hacı Osman Ağa, Kâtib-i meclis Mustafa
Efendi, Serzabt Mehmed Ağa ve gayrihüm

Sayfa No : 51

Belge No : 90

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası mahallâtından Dört Yol Ağzı Mahallesi ahaliilerinden iken bundan akdem-i ecel-i mev'udesiyle vefat iden el-hac Mehmed el-hac Numan ibn Mehmed nam müteveffanın veraseti zevce-i metrukesi Fatma binti Osman ve er karındaşı Ahmed bin elhac Numan nâmân kimesneler inhisâr-ı şer'iyyesinden sonra müteveffayı mûmaileyhin terekesi vârisleri iltiması ve ma'rifet şer'iyle tahrir ve beyan olursa tevzi' ve taksim defteridir ki ber-vech-i âti zikrül'-beyan olunur. Fi yevmül' tâsi'-i 'aşer min şehr-i Zi'l-kâdetül'-şerife sene erba'a ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 19 Zi'l-kâde sene 1264

Altun bilezik 360 guruş	Sandık ⁴ adet 150 guruş	Şalvar hurcu 50 guruş	Yasdık ⁶ 60 guruş	Yorgan 120 guruş
Döşek ¹ adet 40 guruş	Makat ¹ 30 guruş	Köhne minder ³ 30 guruş	Diğer minder ² 20 guruş	Köhne halı ve kilim ¹ 40 guruş
Tenvir yorgan takımıyla 80 guruş	Kebir kilim ¹ 50 guruş	Köhne sağır kilim ¹ 40 guruş	Köhne mitil yorgan ³ 40 guruş	Nuhas ²³ kıyye 270 guruş
Diğer nuhas 99 guruş	Sağır şamdan ² 8 guruş	Nuhas güvec ¹ 60 guruş	Mahalle-i mezbûrede vaki' menzil 1000 guruş	
Çuvallık nam mahalde vaki' nısf bahçe 125 guruş			Dört Yol Ağzı camii şerif garbında vaki' nısf hamam hissesi 3700 guruş	

Yekûn tereke-i mevcûd
5382 guruş
Yalnız beş bin üç yüz seksen iki guruşdur.

Minhâ'l-ihracâ

Zevcesi Fatma mihri 500 guruş	Guruşda birer para resm 135 guruş	Diğer resm 15 guruş	Harc-ı bab 25 guruş	Mahzariye 8 guruş
Dellaliyesi 55 guruş	Kıymet-i varaka 4 guruş	Dört Yol Ağzı vakfına deyni 500 guruş	Yekûn masarrifat 1242 guruş	

Bâki taksim beyne'l-verase : 4141 guruş

Hisse-i zevce-i Fatma
1035 guruş

Hisse-i Ahmed
3105 guruş

Balâda mesturül-esâmi Ahmed bin elhac Numan dahi fevt olub verasâtı zevce-i menkus metrukesi Fatma binti elhac Osman ve sulb-i sağır Numan ve Osman ibnül-müteveffa Ahmed namun kimesnelere inhisarı şer'iyyesinden sonra müteveffayı mûmaileyhin düyûnu terekesinden ezyed olmağla vârisleri terekesinden keff-i yed itmeleriyle müteveffayı mezbûrun tereke-i kasresi kabz ve düyûn müsebbitesi edâya kıbel-i şer'i ba-hücceti şer'iyye ve kayyum nasb olunan Ahmed ibn elhac Osman ve sair ashâb-ı hukuk taleb ve ma'rifetleriyle beynel-gurma bi-tarikü'l-gurma tevzi' ve taksim içün sûk-ı sultanide ba'del-müzâyede ve ğab-ı inkıtâ'ül-rub' misilleriyle taraf-ı şer'iden bey' olunan terekesi defteridir ki ber vech-i âti zikrolunur. Fi yevmül hamis ve'l-işrin min şehri Zi'l-kâdetül-şerife sene erba'a ve sittin mieteyn ve elf.

Fî 25 Zi'l-ka'de sene 1264

Cedid yasdık ^{6 adet} ve köhne ² 150 guruş	Takım maa çubuk ² 50 guruş	Çavlık nam mahalde vaki' nısf bahçe hissesi 125 guruş	Müteveffa karındaşı elhac Mehmed'den isabet iden hissesi 3105 guruş
--	---	--	--

Yekûn mevcud : 3430 guruş

Minhâ'l-ihracâ

Masârifî techiziyesi 125 guruş	Dellaliyesi 25 guruş	Resm-i gurması 161 guruş	Kaydiyesi 5 guruş	Mahzariyesi 5 guruş
--------------------------------------	-------------------------	--------------------------------	----------------------	------------------------

Yekûn mesârif
322 guruş
Taksim-i beyne'l gurma
3108 guruş

Müteveffayı mezkûr medyun Ahmed bin elhac Numan'dan sabit olan düyûn-ı müsebbitesidir ki bir vasiyeti beyan olunur.

Dört Yol Ağzı vakfına deyni 600 guruş 27 para	Abçağalu Salih Efendi deyni 1400 guruş	Abdullahzâde Şerif Ağa'ya 1255 guruş
Hacı Yusuf oğlu Salih Ağa'ya 376 guruş	Arab oğlu Şerif Ahmed'e 300 guruş	Şarizli Ali oğlu Mehmed'e 500 guruş
Usta Ali'ye deyn 60 guruş	Kasab oğlu Bağos'a 101 guruş	Bisak oğlu Hoca İstefan 66 guruş
Mahmud Efendi'ye 422 guruş	Hacı Osman Ağa 26 guruş	Hacı Muharrem Ağa'ya 50 guruş
Zinar oğlu Nikfos'a 42 guruş	Zevcesi Fatma mihri 500 guruş	Danzik oğlu Ağob'a 50 guruş
Sirac oğlu Mehmed'e 219 guruş	Burhan oğlu kerimesi Emine kadına 160 guruş	Bali oğlu Mehmed'e 250 guruş

Sayfa No : 52

Belge No : 91

Bâ'is-i tahrir-i defter-i gurma oldur ki

Eğın Kazasına tâbi' Ortatepe Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi emri Teala vefat olan Bali oğlu Ahmet ibn Said ibn Mehmed nam müteveffanın veraseti zevce-i menkus terekesi Ayşe binti elhac Osman ve sulb-i sağır kızı Fatma binti müteveffi Ahmet ve babası Said ibn Mehmed nam kimesnelere inhisarı şer'iiyesi olub lakin müteveffayı mezkûrun düyûnu terekesinden ezyed olmayub vârisleri terekesinden kifâyet itmeleri müteveffayı mûma-ileyhin tereke-i mübaseresini kabz ve düyûn-ı müsebbitesini edâya kıbel-i şer'iden ba-hüccet-i şer'iiye vasî rakîm nasb olunan Karakollaklı oğlu Ali Ağa ibn Mehmed ve sair ashâb hukuk-ı taleb ve ma'rifetleriyle müteveffayı mezkûrun tahrir ve beyane'l-gurma bi-tarîk-i gurma tevzi' ve taksim için sük-i sultanide ba'del-müzâyede ve gıbbel-inkıta misilleriyle taraf-ı şer'ide bey' olunan

tereke defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi yevmüs-sâlis vel-‘ışrîn fi şehri-Muharrremül-haram sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 23 Muharrem sene 1266

Sağır tencere ¹ adet 17 guruş	Sağır bakraç ¹ 17 guruş	Guşğana ¹ 10 guruş	Lenger tas ¹ 14 guruş	Sahan ³ tabak ¹ 27 guruş
Oturak degirmanı ¹ 30 guruş	Köhne sağır sini ¹ 27 guruş	Sağır maşraba ¹ 5 guruş	Duhan tablası ⁴ 5 guruş	Kantar ¹ maa satr ¹ 61 guruş
Fener ¹ 4 guruş	Bıçak ¹ 5 guruş	Leğen ¹ maa köhne ibrik ¹ 25 guruş	Sağır sandık ¹ 25 guruş	Köhne döşek ¹ 37 guruş
Kebir minder ¹ 16 guruş	Şamdan ¹ 12 guruş	Yasdık ⁸ 55 guruş	Yorgan ¹ 21 guruş	Minder ¹ 13 guruş
Tenur mitil 22 guruş	Köhne kilim ² adet 22 guruş	Keçe ² 26 guruş	Köhne çit ² 16 guruş	Fincan ⁷ zarf ⁷ maa tebsi ¹ 15 guruş
Tabağa çift ¹ 25 guruş	Saat ¹ 81 guruş	Kazma ¹ 10 guruş	Seccade ¹ 51 guruş	Enbar ¹ 10 guruş
Köhne kuşak ¹ 7 guruş	Köhne düz gömlük ¹ 11 guruş	Ekmek iskemlesi ¹ 5 guruş	Ocak demiri ¹ 4 guruş	Entari cübbe ¹ 72 guruş
Nargile ¹ 17 guruş	Zevcesi zimmetinde davar 50 guruş	Babası zimmetinde davar defa 12 guruş	Çarşıbaşında vaki bir bâb hızarıcı mağazası 1017 guruş	
Mahalle-i mezbûrede vâki ¹ bir bâb menzil 1000 guruş	Emamında ma‘lum ol- mikdar bağ 600 guruş	Def‘a ma‘lumü'l- hudud ve'l- mikdar bahçe 600 guruş	Zimmetinden tahsil olunan mebaliğ 4448 guruş	Sulak kürk menziline mevcud deri 600 guruş

Yekûn tereke-i mevcud
10860 guruş

Minhâ'l-ihracâ

Ariki mahallesi salihasında zimmetine geçmiş olup sandığa teslim olunan 1313 guruş	Mahallesi cami vakfına deyni 195 guruş	Zimmet tahsil memuruna ücret 85 guruş	Terekesini beyle ashâb-ı hukuka edâ için kibel-i şeriden vasi nasb olunan Ali Ağa'ya ücret 100 guruş
Eşya içinde mevcut derinin intisabiyesi 27 guruş	Davar rai için çoban yevmiyesi ve nam pahası virilen 72 guruş	Eşya nakline hammaliye 8 guruş	Eşya ve emlak beyine dellaliye 150 guruş
Resm-i tereke-i askeriye 485 guruş	Varaka-i sahihayı kıymeti 2 guruş	Kaydiye binde altmış para 15 guruş	Katibiye ve mahzara ücreti 40 guruş

Yekûn masarrifat
2487 guruş

Bâki taksim beynel-gurma
8373 guruş

Müteveffayı mezkûr Ahmed'in deyu müsebbiteleridir ki ber vech-i âti beyan olunur

Parçakanlu Osman Ağa 4120 guruş	Parçakanlu Yusuf 990 guruş	İbrahim Bey 178 guruş	Bekirlü Osman Ağa'nın oğluna 2300 guruş
Kusoğlu Bekir'e 1400 guruş	Enbiya belek oğlu genç Ağa'ya 100 guruş	Bağçelü oğlu Eşmer Ağa'ya 480 guruş	Karabekir oğlu Ali Efendi'ye 234 guruş
Bali Mehmed oğlu Mehmed Ağa'ya 90 guruş	Hanar oğlu Hokabis'e 250 guruş	Çapur oğlu Hokabis'e 800 guruş	Totuh oğlu Fecadis'e 460 guruş
Camcızade Ahmed Efendi'ye 150 guruş	Bacalu oğlu Hacı Ömer Efendi'ye 382 guruş	Zevcesine mihr deyni 650 guruş	Fırıncı Rum'a 24 guruş
Bidik oğlu Ebubekir'e 35 guruş	Çoban Süleyman'a	Pekerli Cumik oğluna 180 guruş	Karındaşına merkeb kıymeti 200 guruş
Bali oğlu Hacı Ömer'e 100 guruş	Hızarcı Kozmozâ 110 guruş	Vanluzade Ömer Efendi zevcesine 575 guruş	Bakçalı Ali Paşa'ya 250 guruş

Sayfa No : 54

Belge No : 92

Geci oğlunun hücceti kayıdır

Eğin Kasabası Yukarı Genya Mahallesi mütemekkinelerinden Geci oğlu Kirkor veledi Mardros nam zimmi meclis-i şer'ide Kizir oğlu Sokyas tarafından vekil müseccilleri oğulları Ağob ve Ohanis muvâcehelerinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki kadîmden beru vakt-i siğada bi't-taleb ..olduğu mersûm Sokyas etamina ol-vakt ile alınub ondan sebilhaneye alınub ve sebilhaneden cari iken şimdi mersûm Sokyas müceddiden bina vaz'ıyla sebilhane idüb benim mücran zarar beyn olmağla ma'rifet-i şer'iyile kifa olunub zarar beyni rakîmine tenbih-i şer'i matlubumdur didikde vekilen mesfûr her ne kadar zarar olur ise taraf-ı şer'ide Molla Esad ve müdir ve meclis tarafından Ahmed Ağa irsal olunub mahalle-i mezkûre mahallinde 'akd olunan meclis-i şer'ide vakı'en sebilhane üzerine binaen ihdas iderek binası altında mahali sebil vaz' idüb kadîm üzre müdde'a Kirkor'un malik olduğu cümle menzilinden cemi' ezmanda suların icrasında zarar zuhur ider ise .. kadîm üzre icrasını vechen minel-vücuha ücret ve müdde'i 'aleyh olacak zarar iddia ve talep itmek üzere masurları ve asil ve vekillerin ta'ahhüdünü müdde'a ve müdde'i 'aleyh maan gelüb cümle ehl-i meclis hazır olduğu halde meclis-i şer'ide ve takrîrlerin ve minval-ı meşrûh üzere mâ-heval-vak'a ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Şa'banül-mu'azzam sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

1-10 Şaban 1266

Şuhûdu'l-hal

Müftü Abdurrahman Zeki Efendi, Müdür-i Kaza Mustafa Ağa, A'zayı Meclis Bekir

Ağa, Diğer A'zayı Meclis Hafız Osman Ağa, Mahzar Esad Efendi ve gayrihüm

Belge No : 93

Bâ'is-i tahrir-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden iken bundan akdem ecel-i mev'udesiyle halık olan Anhacı tevdi' veledi Nikfos veledi Mardros nam zimminin verasetini sulb-i kebir oğulları hazır 'anel-beled hayatta ve ferhuzat ve sulb-i sağır oğulları Nikfos ve Mardros veledi halik mesfûr tevdi' namun zımmilere inhisar-ı şer'iyyesinden sonra ğaibun mersûmâne kibel-i şer'iden mensub teymi vekil millet Karabet veledi Bağdos va sağireden mezkûran Nikfos ve Mardros dahi nasb olunan

Encikli Nikfos veledi Mosik nam zımminin taleb ve ma'rifetleriyle halik mesfûr ma'rifet şer'iyile tahrir ve gaib ve itam haklarında infa' olmakla ma'rifet şer'iyile müzâyede ve bey' yezid olunub mebalîğ beynel-verese bil-fariza-i şer'iyile tevzi' ve taksim ve itam yeddamiye teslim ve hisse-i gaibler yed kayyume teslim olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fi yevmül-hâmis vel-'işrin min şehr-i Cemâziyel-evvel sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 25 Cemâziye'l – evvel sene 1266

Sağir iskemle 1 adet 9 guruş	Def'a sağir iskemle ¹ 3 guruş	Yorgan ¹ 50 guruş	Köhne yorgan ² 42 guruş	Def'a yorgan ¹ 45 guruş
Köhne mitil ¹ 9 guruş	Kebir ot kilimi ¹ 80 guruş	Köhne kilim parçası ² 10 guruş	Yan kilimi ² 47 guruş	Köhne minder ⁴ 16 guruş
Çuval ³ 15 guruş	Çul parçası 72 guruş	Yasdık ⁹ 90 guruş	Yan şiltesi ⁴³ 130 guruş	Döşek ¹ 50 guruş
Köhne minder 1 adet 26 guruş	Köhne yüz yasdığı ² 2 guruş	Müsta'mel çuka nebşi 42 guruş	Köhne çuka cübbe ¹ 21 guruş	Boz çuka cübbe ¹ 51 guruş
Köhne hevayı kürk kabı ¹ 25 guruş	Müsta'mel entari 33 guruş	Alaca tob ² 12 guruş	Peşker ² 16 guruş	Makrame ¹⁰ 12 guruş
Döşek yüzü ¹ ve parça bez ¹ 10 guruş	Sofra bezi 6 guruş	Peştamal ¹ ve bohça ¹ 13 guruş	Ceviz sandık ¹ 47 guruş	Köhne tas ¹ maa peştamal ¹ 4 guruş
Def'a sağir sandık ¹ 7 guruş	Def'a sağir sandık ¹ maa derununda 32 guruş	Boyalı iplik 3 guruş	Çifte kaşuk maa bıçak 8 guruş	Kebir şamdan 18 guruş
Sağir şamdan 6 guruş	Leğen maa ibrik 38 guruş	Def'a köhne leğen maa ibrik 22 guruş	Kebir sini ¹ 66 guruş	Def'a orta sini ¹ 44 guruş
Güvec ¹ 63 guruş	Sağir sini ¹ 13 guruş	Kebir bakraç ² kıyye 47 guruş	Tava ¹ 15 guruş	Def'a kebir bakraç ¹ 38 guruş

Def'a tava ² 25 guruş	Def'a sağır tava ¹ 10 guruş	Def'a orta tava 6 guruş	Çorba leğeni ² kıyye 28 guruş	Def'a çorba leğeni 25 guruş
Tencere ¹ kıyye 23 guruş	Def'a tencere ² 44 guruş	Sağır tencere ¹ 7 guruş	Sağır güğüm ¹ 15 guruş	Lenger ⁶ maa kapak ¹ 61 guruş
Kazan ⁹ kıyye 140 guruş	Sağır kazan ⁵ kıyye 62 guruş	El kazanı ¹ 53 guruş	Kebir sağır sahan ¹ 45 guruş	Sağır çorba leğeni ¹ 7 guruş
Fincan maa zarf ¹⁰ 30 guruş	Küb ⁵ 17 guruş	Hırdavat parça ¹⁴ 75 guruş	Def'a kab ⁷ 20 guruş	Mikraz ¹ maa kantar ¹ 15 guruş
Pulad maa çini tabak 20 guruş	Yorgan ² yasdık ² döşek ¹ 150 guruş	Çamaşır teşti ⁵ 100 guruş	Köhne çuval ¹ maa hurç ¹ 10 guruş	Fırat karşısında bir kıta bahçe 430
Misakoğlu Mahallesi'nde menzil maa bahçe bahası 7500 guruş		Bir buçuk 3536 guruş		Tarakçıoğlu Arsib'de alacağı 400 guruş
		Yekûn 14213 guruş		
Minhâ'l-ihracâ				
Guruşda bir para resm 355 guruş	Binde altmış para kaydiye 23 guruş	İki varaka bahası 15 guruş		Mahzara 20 guruş
Zevcesine mihr deyni 1000 guruş	Vergiyi seneviyesi 60 guruş		Bey'e memur katibe ve dellaliye 198 guruş	
		Bâki taksim beynel-verese 12542 guruş		
Hisse-i ibn kebir Mecad Hevan 2508 guruş	Hisse-i diğer kebir gaib Hantir 2508 guruş	Hisse-i ibn kebir gaib Frhuzat 2508 guruş	Hisse-i ibn kebir Nikfos 2508 guruş	Hisse-i diğer ibn sağire Mardros 2508 guruş

Sayfa No : 55

Belge No : 94

Bâ'is-i tahrir-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası Taşdıbi mahallâtından Sandık Bağı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emr-i Teala vefat iden Berber Ahmet bin Ömer bin Ali nam

müteveffanın v eraseti sulb-i kebir Ebubekir ve Ömer ve sulbiye-i kebir kızarı Hanife ve Hatice ve Ümmü Gülsüm namun kimesnelere inhisar tahkikinden sonra Ömer nam kimesne mefkur olub mezkûre kibel-i şer'iden kayyum nasb olunan İbrahim Ağa bin Ali ve sair vârisleri iltimaslariyle müteveffayı merkûmenin terekisi tahrir ve beyne'l-verase taksim defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olunur. Tahiren fi evâsıt şehri Şa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Şa'ban sene 1266

Müsta'mel kebir yasdık ¹³ sağır ⁴ 130 guruş	Köhne yorgan ⁵ adet 13 guruş	müsta'mel tendur yorganı ve ve altı ve maa iskemlesi 80 guruş	Köhne paçavra minder ² 10 guruş
Köhne şilte ² 50 guruş	Müsta'mel kilim ² maa halı ¹ 30 guruş	Köhne çuval ⁴ 10 guruş	Köhne çekmece ³ 15 guruş
Köhne ayna ¹ adet 10 guruş	Fincan ¹¹ maa zarf ⁶ maa tebsi ¹ 16 guruş	Ustura ⁴ 2 guruş	Kebir ve sağır köhne şamdan ⁴ 10 guruş
Tütün tablası ³ 3 guruş	Köhne tüfenk ¹ 10 guruş	Berber demiri ² 5 guruş	Keser ¹ dehre ¹ orak ¹ 3 guruş
Havan maa eliyle ¹ 5 guruş	Carut ¹ maa sağır maşa ¹ maa kalberu ¹ 5 guruş	Cezve ² havan eli ¹ 10 guruş	Kahve tavası ¹ 2 guruş
Mahalle-i mezbûrede mülk ü menzil bağ ¹ 1200 guruş	Mülk ü menzil muttasıl bir kıta bahçe bahası : 1200 guruş		

İcmal yekûn
3230 guruş

Minhâ'l-ihracâ

Birer parada resm-i 'âdi 90 guruş	Kıymetlü varaka 2 guruş	Binde altmış para kaydiye 6 guruş	Masarrafat-ı müteferrikası 30 guruş	Mahzariyesi 5 guruş
--------------------------------------	----------------------------	--------------------------------------	--	------------------------

Bâki taksim beynel verase : 3496 guruş

Hisse-i ibn Ebubekir 1056 guruş	Hisse-i ibn gaib Ömer 1056 guruş	Hisse-i binti Ümmü Gülsüm 528 guruş	Hisse-i binti Hanife 528 guruş	Hisse-i binti Hadice 528 guruş
---------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--------------------------------------

Ba'de Ebubekir bin Ahmed fevt olub veraseti zevcesi Emine Penbe binti Ahmet eliyle li-ebeveyn karındaşları gaib-i mezkûr Ömer ve Hanife ve Hadice ve Ümmü Gülsüm intisar-ı şer'iiyesi tahkikinde pederi müteveffadan müntekal defteridir ki ber vech-i âti zikrül-beyan olunur.

Pederinde hissesi 530 guruş	Hisse-i zevce-i Emine Penbe 132 guruş	Hisse-i li-ebeveyn gaib Ömer 132 guruş	Hisse-i li-ebeveyn Ümmü Gülsüm 66 guruş
--------------------------------	---	--	---

Hisse-i li-ebeveyn
Hadice
66 guruş

Hisse-i li-ebeveyn
Hanife
66 guruş

Belge No : 95

Eğin Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Elbar oğlu ve zat-ı zeyl hücceti şer'ide müstedel esâmi kesanlar ta'rifleriyle ma'rufe Osak veledi Makoric nam Nasraniye meclisi şeri lazım tavkirde sahibül-nasb karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Papaz oğlu Sodyak zevcesi Torande veledi Elkasan nam Nasraniye mahzarında ikrar tam ve takrîr-i kelâm idüb 'ikdâtüz-zikrin saduruna değin zevcem halık mesfûrun Gergürden arsa intikal idüb karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kınık oğlu mülkü ve bir taraftan Baras oğlu Partov mülkü ve bir taraftan Papaz oğlu mülkü ve bir taraftan tarîki-i Ayşe ile mahdûd ve tahtaniyeden bir tandur evi ve bir bâb mağaza ve bir havalı kapusuyla veraset havâlesiyle bir kıt'a menzil tarafından icab ve kabul hâvi-i şürût müfessideden arazi sahihi şer'i ile üç bin beş yüz guruş mezbûre-i nasraniyeye bey' ve teslim eylediğimde o dahi ber-vech-i âti işтира ve temlik ve taksim kabz ve kabul eyledikten sonra şems-i olan mebalîği mezbûr üç bin beş yüz guruş müşteri-i mezbûre yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim. Fima ba'de menzil-i mahdûd-ı mezkûreden aslen benim alaka ve müdahalem kalmayub müşteri-i mezbûre nevande nezaretiyle mülk ü müşterası ve ve sarıh idilmişdir keyfema yeşâ ve nehbar mutasarıf olub ve yedinde ve gabüt-tasdikiş-şer'i mâ-heval-vâki' ba-muttalib ketb olundu. Tahiren fi evâili şehri-i Ramazanül-mübarek sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Ramazan 1266

Şuhûdu'l-hâl

Mahzar Esad bin Ali , Sami bin Mehmed, Musa Ağa bin Ali, Elbar oğlu Bağos
Bakik oğlu Sokyas, Karındaşı oğlu Koin, Hamamcı oğlu Hazar ve gayrihüm

Sayfa No : 56

Belge No : 96

Abçağalunun hücceti kaydır

Vilayeti Anadolu'da Eğin Kasabasına tâbi' Abçağa Karyesi re'ayasından olub İstanbul'da Valide Hanı'nda mütemekkin İstefan veledi işçi ahçı Kalos veledi Etam zımmi meclis-i şer'î hazır lazıml-ü-tevkiir takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ane'l-meram idüb karye-i mezbûrede vâki' ma'lumül-hudud ve müştemilat bir bâb mülk ü minval balaretü'l-şer'î bundan akdem müstakilen mülk ve hakkım iken işbu tarih-i rakam senesi Cemaziye'l-ahir senenin onuncu günü tarihiyle müvezseh bir kıt'a hüccet-i şer'iyye on iki bin gurus semen menfu' ve maku' has sarraf taifesinden gaib 'anel-meclis Hamamcı oğlu Kayser veledi Serkis zımmiye bey' ve temlik ve mahallinde zabt-ı tarafdán mersûm eyledikde olduğu ber vech-i âti mihr işтира ve temlik ve kabul itmiştir. Karye-i mezbûrede mütemekkineler Oki nam Harobs bint Arakil ve bundan akdem halık olan arkadaşım Serkis zımminin zevcesi Sarme nazarına menzil-i mezkûre nüzul-ı habt etmeleriyle zikr olunan menzil mahalinde mersûmundan taleb ve da'va ahz ve habt ve müşteri-i mersûm Hamamcı oğlu Kasyar zımmileriyle ve husus-ı mezkûre mutavakkıf olduğu umûrun gelisine tarafımdan karye-i mezbûrede mütemekkin Koçar oğlu Mağdos Bağdos zımmiyi kabulüne değıil nasb ve ta'yin eyledim dedikde mâ-vak'ayı bit-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-sâmi vel-'işrin min Şa'banü'l-mu'azzam sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 27 Şa'ban sene 1266

Şuhudu'l- hâl

Mahzar İbrahim Celeb, Mahzar Ali Celeb, Mahzar Molla Mehmed Celeb

Bolad oğlu Bedros Karih veledi Kirkor

Belge No : 97**Diğer Hücjeti Kaydır**

Vilayet-i Anadolu'da Eğin Kazası'na tâbi ' Abçağa Karyesi'nde mütemekkin iken bundan akdem halık olan Sanid Ohanis veledi Etam-ı Nasraniyenin ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu ve hasren ve Arti ledel-şer' Elanor zahir ve müstemsiti olan istefan veledi işçi ahçı Kalos zımmi meclis-i şer'i hazır lazıml-ı tevkirde büyük yeni handa mütemekkin ser-taifesinden işbu hamilür-rakm Hamamcı oğlu Kasyar veledi Serkis zımmi muvâcehesinde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir şerifde Bulad oğlu Karubet zımmi mahur bir taraftan Bersah oğlu Aramin zımmi menzil ve iki taraftan sırağ-ı 'âm ile mahdûd fevkâni verasetini ve tahmini altı bâb oda ve bir matbah ve bir ahur ve sair müştemilat ma'lumemi havas bir bâb mülk ü menzil mürsemi'atum mersûmenin sağlığıyla alel vekâle müstakin bir mülk ve hakkı olub ba'de ancak bana müverret olmağla ben menzil-i mahdûd-ı mezkûresi tarafından icab ve kabulüme şurût-ı müfsire mevaza'adan 'âri bey' bât sahih-i şer'i ile mersûm Kasyar zımmiye on iki bin guruş bey' ve temlikine ve mahalinde zabt tarafımdan mersûm teslimat eylediğimde olduğu ber vech-i mihr istira ve temlik ve kabul eyledikten sonra semn olunan meblağ-ı mezbûre on iki bin guruş mersûmu Kasyar zımmi bana def' ve teslim bend-i mezidinden tamamen ihtar ve kabz eyledim fima ba'de menzil-i mahdûd mezkûru masum Kasyar zımminin mülk-i müşterası ve hakkı sarf olub benim asla ve kat'an 'alakam ve müdahalem kalmamışdır didikde gıbet-tasdik-i şer' ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l-'aşer min Cemâziyel-ahir sene sitte ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 10 Cemâziye'l-âhir 1266

Şududul- hâl

Mahzar İbrahim Celeb, Teb'adan Ali Bey, İbrahim Ağa Ömner Ağa

Mahzar Molla Mehmed Çelebi, Mahzar Mehmed Celeb

Başçukadar oğlu Ahmed Efendi Mustafa, Enmiyan oğlu Haşim ve gayrihüm

Belge No : 98

Eğin Kasabası mahallâtından Ariki Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem ecel-i muavedesiyle vefat iden alhac Ebubekir bin Ömer Efendi bin Abdullah'ın veraseti zevce-i menkuse-i metrukası Hafize binti Ahmed ile sülb-i kebir ve Mevhud oğulları Ömer ve Ahmed ve Osman ve gaib-i mahrem ve sair oğlu Ali namun ihtar-ı şer'iyeye olub

gaib mahreminin ...kadar ve sağır mezkûre-i aliyenin hîn-i rüşd ü sedâdına değin yerleri müteveffayı mezkûreden müntekal hususelerine birer kayyum vasi kibel-i şer'iden lazım velayet olub mezkûrların valideleri olub Mahmudül-hal ve evladlarına kemal derece şefika ve hıfs emvale kadre ve itina olduğunu zeyl hüccetin masturül-esâmi müsellimün ve mahdûdun ihbarlarıyla mütehakkıka olan sahibü'l-ketb Hafize binti Ahmed nâmân hakim mevki' sadr-ı küttab bi-tevfıkar-refi'ül-Muttalib Efendi hazretleri gaib mezkûr kayyum ve sağır 'aleyh vasi nasb ve gaib-i mezkûrun hîn u reddine değin hıfzı beyne-i şer'i ve sağır mezbûr 'aleyh vakt-i rüşd sedâdına değin Bedros mütevaffa Ebubekir'den müntekal malın hıfzı ve tesviye-i umûruna vasi nasb idüb mezkûr Hafize dahi mezkûren mahrem ve aleyh ve sabitlerin kabul ve hisselerin evkat-ı ma'lumeye kadar hazfa ve hilaf-ı şer'i şerif hisse-i mezbûrelerin bir iş ittirmesine ve ibtidarnamesine müte'ahhid ve hizmet-i لازمelerini edâya iltizam eylediğinden sonra vasî mezkûre talebiyle hakim mûma-ileyh hazretleri sağır-i mezkûr 'aleyh Bedros müteveffayı mezkûrdan müntekal hususda işbu tarih-i küttabdan beher yevm yigirmişer para ve kisve nafaka baha farz ve takdir buyurub mebalığ-i makbuz mezkûresi sağır mezbûr 'aleyk nafaka ve kisve bahasına ve sair levazım zaruriyyesine harç ve sarf ve vakt ve hüccetin istidadın veledi sağır mezkûrun malına rücu'en anası vasiye-i mezbûre Hafize'ye izin vermek ma-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü'l-gurre min şehr-i Zilka'de sene sitte ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fi 1 Zi'l-ka'de sene 1266

Şuhudu'l-hal

Müezzin Mehmed Said Efendi bin Mustafa, Mahzar Esad

Katib-i mahkeme Yaşar Efendi bin Ahmed Efendi ve gayrihüm

Sayfa No : 57

Belge No : 99

Ma'ruz da'iyeleridir ki

Eğin Kazası'na tâbi' Pedigan Karyesi mütemekkinelerinden Mihail veledi Yekor meclis-i şer'ide cümle ahali mecli-i hazırda olduğu Eğin Kazası'na tâbi' İliç Karyesi mütemekkinelerinden Serkis veledi Yaris müvacehesinde elli yedi tarihine bi-tahvil cihet-i tarz-ı şer'i üç bin altı yüz guruş ve harc-ı tahvil bin iki yüz elli guruş cem'an dört bin sekiz yüz elli guruş işbu Serkis'den alacağım olub iki yüz elli guruş hane emirine teslim idüb bâki dört bin altı yüz guruş bâki alacağım kalmış ve temsık-i mezkûre zayi'

olub mebalig-i ma'lume şer'iyle bana teslimi matlubdur deyu da'vası müdde'i 'aleyh mezkûr Serkis'den ledel-sual cevabında tarih-i mezkûrede bu tahvil yalnız üçbin guruş deynim olup mebalig-i ma'lumdan bin guruş pederim Barasi kendine nakden teslim idüb bâki iki bin guruş işbu cümle ahz-ı i'tasına karındaşı Ohannis tarafından vekil deyn-i mebalig-i ma'lumun iki bin guruş Ohanis'e teslim eyle deyu emredüb emrini Münir-i vekil Ohannis nakden pederim Barasi'ye teslim idüb yedinde olan tahvilleri pederim ahz idüb bâki bir akçe ve bir hisse deyni yokdur deyu cevabında müdde'i mesfûriyeden müdde'i 'aleyh ikrarından vahiden itibar olan bin altı yüz guruş beyn taleb olundukda izhar idüb halefine taleb olunmağla müdd'i 'aleyh Serkis üç bin guruş ba-tahvil alacağı olan mebaligden maada deyni olmadığını halef-billahil-Te'ala ilan idüb bin altı yüz guruş mütalebesinden halas olup müdde'i muhaliyeden teslimat Serkiz'den ve vekâleti karındaşından sual olundukda inkârına münber müdde'i 'aleyh Serkiz'den balada beyan itmiş olduğu üzre beynet-taleb olundukda millet-i Ermeni'den ve Ekrek karyesi mütemekkinelerinden Manuk veledi Kiril ve Hazar veledi Agob li-ecl-i intihada meclis-i şer'iyye hazurlar olup istişhad olundukda elli yedi tarihinde ba-tahvil Serkiz'in tahvil üç bin guruş deyn olup bizler huzûr-ı meclisde olduğumuz halde Serkiz babası Barasi deyn-i mezkûre mahsuben nakden bin guruş işbu Minal'e teslim ve tahviline zuhur eyleyüb ba'de işbu Mihail 'alettâri olup cümle ahz istemesinin ahz ve kabzına karındaşı Ohannis tevekkül idüb ve Bersem'den Arzan mebalig-i ma'lume kalbura işbu Serkis babası Barasi iki bin guruş götürüb işbu Serkiz'e istizan idüb Serkiz karındaşım Arzan vekilimdir teslim eyle deyu emr idüb mebalig-i maa'lume iki bin guruş dahi nakden teslim idüb Serkiz Persih'e teslim idüb işbu mebalig-i menail Arhan'dan der-'aleyh bi-tark-i hazurunda da'va idüb Ohanis ahi menaile teslim eyledi bu hususda Allah rızası için şahidiz ve şehadet-i şer'i dahi iderüz deyu bihr-i takdir idüb ba'det-tezkiye şehadetleri makbul şer'i olunub müdde-i menail da'vasında devr olmağla mu'ahideden men' i şer' olundu. Bi't-taleb i'lam olundu. Fi yevmül-gurre min şehr-i Zilka'de sene sitte ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 1 Zi'l-ka'de sene 1266

Belge No : 100

Kalpatçioğlu Sokyas'ın hücceti kayıdır

Eğin Kasabası mahallâtından Tavitoğlu Mahallesi mütemekkinelerinden Sakar Celad oğlu Hokas veledi Nikfos nam-ı zımmi meclis-i şer'i şerife mahalle-i mezbûr

ahalilerinden Kalpakçı Sokyas veledi Mağyub mevacesinde şöyle da'va ve takdir-i kelâm ider ki karındaşım Ağob 'anel-meclis Serkis ile maan müştereken hanemizde mevcut ve tâb' iden maelizin bi-tav'a bin iki yüz guruş tarih-i küttabdan altı sene mukaddem bey'i bât sahih-i şer'i kat'i ile kendü hanemize getirmek için müştereken ve maan bey' idüb akçeniz tamamen ahz idüb meyanemizde taksim ittük mai mezbûre mülk müşterası İliç maden-i hümayuna ketdem idi ben gaib iken mai mezkûrun mülküm olan bahçeyi yarub getirmiş bahçeden menvatın def' ref'i matlubdur deyu da'vasından müdde'i 'aleyh mezkûr Sekyas'dan ledel-sual cevabında müdde'i mezkûr Hukas ve karındaşı Serkis'den mai mezkûr iştiram evanibde mai mezkûrun kendi haneme getürmek için mai mezkûrun mahal-i garbindan dere yolu ta'bir olunan mahale derince bir buçuk arşın hendek yeri ile mahal-i ma'lum ve hudud-ı mevşuf ve beynel-ahali meşhur ve mütevatir olmak üzere bin iki yüz guruş iştiram eyledim ve iştiram ettiğim mahalden kanavetle minval-i mihr üzere icra eyledim mai mezkûr ile tarîk-i mezbûre kadar mahal cereyanı maan mülk ü müşteramdır deyu def'-i cevabında mer'i mai mezbûrun maadasının bey'in kailen inkâr idüb müdde'i 'aleyhin minval-ı muharrer üzere müdde'asına beyn taleb olundukda mahal-i mezkûre katib-i mahkeme Abdulvahhab Bişar Efendi istihlafen ve Mahzar Molla Esad ve müdir-i kaza tarafından Nakib oğlu Beşir li-ecl-il-mu'ayene velmeramı'a kıbel-i şer'iden ta'yin olunub mahal-i mezkûrda akd olunan meclis-i şer'ide Müslimûn ve re'aya-ı müctemi'un muvâcehesinde Sekyas ve Hukas meclis-i şer'ide hazirun oldukları halde def' müdde'asına Sekyas'dan beynel-taleb olunub ısrar-ı rical-ı müslimînden ve akdam-ı meclis-i şer'ide mevcut kesandan Süleyman Ağa Hacı Yusufzâde ve Mustafa bin Osman ve re'ayadan mestur el esâmi maktum bey' senesinde mihr kesaneler li-ecl-i şehade hazirun olub istişbaha olundukda müdde'i Hukas ve karındaşı Serkis hanesinde mevcut su ile maan dere yolu ta'bir olunan mahalle varıncaya kadar bir buçuk mecar arşın 'arzen mahal ile maan batu'a bin iki işbu Sokyas ve karındaşı Serkis işbu Sokyas bey' bât sahih-i şer'iyle bey' mahalline hudud-ı vaz' olunub sunun olduğu mahallin dere yoluna kadar gerek su ve gerek kanavatı vaz' için bir buçuk arşın ahzen Sarı Öküze kadar işbu bu Sokyas'ın mülk ü müşterasıdır. Allah rızası için bizler bu veche şahidleriz ve şehadet-i şer' ideriz deyu şehadetleri ba'del-kabul olan yedi kimesne şehadet minval-i meşrûh üzere olduğu şahidûn ve memurun meclis-i şer'ide takrîrleri ve müdde'i Hukas mai mezkûr konvani üzere kenef ihdas idüb kenefin zarar olduğu cümle şer'ide takrîrleri ile kenefi mezkûr ma'rifet-i şer' ile kal' olunub min ba'de ol-mahal kenef ihdas itmesine

tenbih-i şer'î ile müdde'î da'vasında olmağla maan rıza ve cümle muhasadan men'î şer'î olunduğu ma-vaki' bi't-taleb ketb ve tahrir ve terkim ve ledel-iktiza olunmak üzere Sokyas yedine i'ta olundu. Tahriren Fi evahir min şehr-i Zilka'de-i şerife sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Zi'l-ka'de sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Katib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi, Esad Çelebi bin Ali Hafız
Nakib oğlu Yaşar, Karabet Boyacı oğlu Mağdos, Kozmoz oğlu, Canik oğlu Bedros,
Mosik oğlu ve gayrihüm

Sayfa No : 58

Belge No : 101

Eğîn Kazası mahallâtından Peçik oğlu Mahallesi mütemekkinelerinden Peçik oğlu İstefan veledi Nikfos nam zimmi meclis-i şer'î şerif-i enverde mahalle-i mezbûre mütemekkinelerinden karındaşı zevcesi Elmas veledi Hazar veledi Arhan nam Nasraniye tarafından veledi Arakil ve Menas veledi İstefan namun zimmiler şehadetleriyle sâbitü'l-vükela Karabet'e veledi Bağos nam muvâcehesinde şu vech-i da'va ve takrîr-i kelâm ider ki valide va halik Markirir'e veledi Evanis velediatın malı olub ba'de halık Artin bana intikal-i şer'an lazım olan mahalle-i mezkûrede vakı' bir taraftan Penbik oğlu Artan mülkü ve bir taraftan müdde'î 'aleyh Elmas mülkü ve bir taraftan müdde'î İstefan mülkü ve bir taraftan tarîk-i havas ile mahdûd-ı havas Sekyos ta'bir olunan bir kıt'a bahçe ile kezalik ve bir 'aded ibrişim ve ceviz sandık ve on iki aded makreme ve çatal ve bıçak bir takım ve iki aded mikraze ve bir elams gerdane ve bir aded elmas yüzük ve bir aded yakut yüzük ve bir adet altun ve altı aded kürk ve üç adet yorgan ve döşek validem malı olub ve tarih-i kitabda yirmi sene mukaddem bundan akdem idüb gidip Karabet vekil-i Elmas yanında sâkin olub dört sene mukaddem halık olub cümlesi Elmas zimmetinde kalmıştır. Bunlardan validem haklarından ba-tahvil karındaşımdan alacağı olan on iki bin guruşu dahi Elmas zimmetinde olub ve sâkine olduğu menzil ve bahçe ve eşya halık Kirkor ve veledi Nikfos veledi Hazar malı olub anlardan on iki bin guruşunun dahi tahsil ve bana teslim olunmak matlubumdur dedikde vekil-i mersûm Karabet'den ladel-sual cevabında bahçe-i mahdûd-ı mezkûr ve bir aded cicim ve sofrta takımı ve ceviz sandık ikrar idüb muhalif-i şer' ile ahz ve teslim olunduğu ve üç aded kürk dahi ikrar idüb lakin diğerk kürk virildi deyu takrîr ve bunların

dahi müdde'î kabul maadasını kalilen inkâr idüb iki bin guruş zevcim Kirkor'un validesi halike-i mezbûreye deyn olduğu halık Kirkor zimmetinde yedi bin guruş alacağım olub alacağım mukabelesinde Kirkor malı olan menzil ve bahçe derûnunda eşya ve saire malik ise cümlesini otuz dokuz tarihinde bana ba-hüccet-i şer'î yedibin guruş bey' idüb kezatım menzil ve bahçe ve eşyada Kirkor da'va ve müdahalem yokdur deyub cümlesi zevcem Elmas malıdır deyu takrîr idüb ve takrîr-i mezkûreye müdde'î İstefan ailemdür deyu vekil-i müdde'îye cevabında mesfûr İstefan cümlesini ikrar vekil ve asil tasdik itmekle menzil ve eşya ve sair cümlesi Elmas malı olduğu şer'an zahir olub İstefan Kirkor malı da'vasından bey' olduğu bâki yalan beyan olunan ve müdde'î 'ileyhin on dokuz kalem malının Elmas yed ve zimmetinde olduğunu ve validesi helakından sonra mevcut olunub yed'î Elmas'da olduğuna İstefan'dan yine talep olundukda izhar-ı icab idüb Elmas'a şer'an tahlif lazım gelüb ve Elmas dahi inkâr eylediği ma'lumü'l-esâmi vel-'âdât eşya halefine hazır oldukda müdde'î İstefan vaki'en benim da'va eyledim eşyalar validemde mevcut idi. Validem üç dört sene sahib faraş olub ve kimesnelerden merdad olmadığı halde bey' ve telef itmişdir. Elmas yed ve zimmetinde olduğunu sahihen benim deyu takrîr ile da'vayı hilaf ve meçhul olmağla 'aneş-şer'î makbul olmayub ber vech-i şer' olmağla müdde'î İstefan mu'arazasından men' olunmağa ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evasit Zi'l-hicce-i şerife sene sitte ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Zi'l-hicce sene 1266

Şuhûdu'l-hal

Kâtib-i mahkeme Abdulvahhab Yaşar Efendi, Karabet veledi Serkiz

Arhan veledi Mağdos, Artin veledi Ohanis ve gayrihüm

Belge No : 102

Semercioğlu Mağdos İram'ın hüccet kaydıdır

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Mağdos iram'ın veledi Bağdos tarafından zikr-i âtil-beyan menzil bey'ine sâbitü'l-vükela Tokatlu oğlu Karabet veledi Bağdos meclis-i şer'ide karye-i mezbûr mütemekkinelerinden Müzin oğlu Nikfos veledi Kirkor muvâcehesinde şu vecihle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ider ki kıbel-i şer'î şerif enverden bey'ine mamur olduğum Tutuoğlu Mahallesinde vâki' bir taraftan Gencağazade menzil ve bahçesi ve bir taraftan Mazman oğlu Bağdesar menzil ve bahçesi ve bir taraftan tarîk-i 'âmm bu hudud ile mahdûd üç bâb oda ve bir sofa ve bir

matbah ve bir kiler ve bir ahur ve tahtani iki bâb oda ve def'a alt katda bir hayfa ve bir ahur ve bir tandur evi ve cümle tevâbi' ve livahak ve kâfe-i hukuk vel-murâfik ile hakkı murur ile hakkı misil ile maan sûk-ı sultanide müzâyede olunub nihayet dokuz bin guruşda işbu Nikfos üzerinde karar idüb talib-i aheri dahi dört mahdır zuhur etmemiş olmağla vekâletim hasebiyle işbu Nikfos'a bey' bât sahih-i kat'i ile bey' ve temlik ve teslim idüb ol-dahi ber vech-i muharrer temellük ve teslim ve ahz ve kabz ve kabul eyledikten sonra mübâyi misl ve kıymetde karar olan dokuz bin guruş işbu müşteri Nikfos'dan tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim. Fimâ ba'de menzil mahdûd-ı mezkûrede asla ve kat'a alaka ve müdahalemiz kalmayub müşteri-i mersûmun mülk-i müşterası ve hakkı sarf olmuştur. Kifâyet-i mutasarrıf olsun didikde ma-vak'ayı bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evahir-i şehri Cemâziye'l-ahir sene sitte ve sittin mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Cemâziye'l-âhir 1266

Şuhûdu'l-hal

Kâtib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi, Berdros veledi Bağdos Miyak oğlu Mardros veledi Artin Sivaslıoğlu, Kirkor veledi Hazarca'nın oğlu ve gayrihüm

Sayfa No : 59

Belge No : 103

Def'a Semerci oğlu İram'ın diğer hüccet kaydıdır

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Barasih nam oğlu Mağdos İstefan veledi Asdar Mağros meclis-i şer'ide vekil-i millet Tokatlu oğlu Karabet veledi Mağdos muvâcehesinde şu vecihle takfir-i kelâm ve 'anel-meram ider ki el-yevm der-âliyede Semerci oğlu Mağdos İram veledi Bağdos nam zımmi tarih-i kitabdan dört sene mukaddem emirname-i sâmi hazret ve katibin kuds-i şerifle ondan der'aleyhe gidecek olub şurût-ı seniyye fi usul üzre virgüsüne ve bir sene kefil talep olundukda nakden guruş virecek olub mebalig-i ma'luma nakden talep olundukda tarih-i hurucundan üç sene mehil talep idüb eğer ki meil-i mezkûrede mebalig-i mezkûresi irsal itmez ise mebalig-i mezkûre ve sair ma'lumül-esâmi kesane olan düyün mukabelesinde Tutuh oğlu Mahallesinde vâki' bir taraftan yeğenim ağazade menzil ve bahçesi ve bir taraftan Mizman oğlu Bağdos hane ve bahçesi ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç bâb evde ve bir hayfa ve bir matbah ve bir sair kiler ve mebalig ve saire teslim olur ise Mağdos İrame irsale ve noksan zuhur ider ise irsaliyle teslime tarafından işbu Karabet

vekâlet-i mutallika-i 'âmm ile vekil ve naib menab nasb idüb vekâlet-i mezkûre kabul idüb minaval-i meşrûh üzre meyanelerinde muharrer senedlerin ibraz idüb va'de murur u vekâlet hasbiyle menzil-i mezkûresi bey' ile mebalig-i ma'lume teslime tenbih-i şer'isi matlubdur didikde mezkûr Karabet'ten ledel-sual cevabında ikrar-ı vekâlet alınmış ise de ikrar bi-vekâle nisbetel-vekil def'an mulkarer keza fil-eşbah müdde'i İstefan'dan minval-i meşrûh üzre mutabık da'va bey'ine talep olundukda Boyacı oğlu Karabet veledi Serkiz ve Barashi oğlu Mağdo Artin veledi Asdor li-ecl-i şehade meclis-i şer'e hazirun olub iştihad olundukda gaib 'anel-beled Gerci oğlu İram veledi Bağdos balada sabt beyan olunduğu üzre vade-i mezkûr duhulunda akçe ve der-'aliyyeden irsal ve teslim itmez ise ma'lumül-hududül-ciran menzil bey' ile düyün u matlubatına teslim tarafından işbu Karabet'e vekâlet matlum bi-emr ile vekil ve naib menab nasb ve ta'yin istedi. İşbu Karabet dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lazimesini edâya müte'ahhid oldu. Bizler Allah rızası için şahidlerüz ve şehadet dahi iderüz deyu edâyı şehadet-i şer' idüb vekâletine hakim-i şer' ve menzil-i mezkûremi şer' olunduğu mahulvâki' bittaleb ve tahrir-i kıdmetim olundu. Tahriren fi evahir şehri Cemâziye'l-ahir sene sitte ve sittin mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Cemâziye'l-âhir 1266

Şuhûdu'l-hal

Katib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi, Mardros Sivaslu oğlu,
Kirkor veledi Hazar, Canik oğlu ve gayrihüm

Belge No : 104

Venklünün hüccet kaydır

Eğin Kasabası'na tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Ağide veledi Ditmir veledi Mihail tarafından zikri âtü'l-beyân da'vaya Zaros veledi İstol Ditmir veledi Nikole nâmân zımmiler şehadetleriyle sabit olunan oğlum Bedros veledi Berhan ve Ağide hemşiresi olub mecnun Meryem veledi Ditmir veledi Fiel nam zımminin bi-hüccet-i şer'iyye mutalih umûr ve Setas veledi Ditmir nâmân zımmiler meclis-i şer'ide Venk karyesi sâkinlerinden Marine veledi Yorki veledi Yorki veledi tarafından vekil Berber Artin veledi Menas muvâcehesinde bil-vekâle vel-vesaye takrîr-i kelâmları işbu Artin vekil olduğum Marine zevcesi Setas veledi Ditmir veledi Mihail nam halık veraseti Artin mütevekkilesi zevce-i halık Marine ve halık-ı sulbiyesi Balasen ile vekil ve sayr olduklarımız halık li-ebeveyn kız karındaşları Ağide ve Meryem inhisar-ı şer'i

olub karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Abdullah Ağa bahçesi ve Keşiş oğlu Yavan kalasları mahdûd ve bir kıt'a bahçe ve yine karye-i mezkûrede vâki' etraf-ı erba'adan Kasbar oğlu Yordan ve Yavan mülkeleriyle mahdûd bir kıt'a kavaklık ve yine karye-i mezkûrede vâki' etraf-ı erba'adan tarafeyn tarîk-i 'âmm ve Caltuş Yorgi ve Kasbar oğluna Yordan ve Yavan oğlu mülkleriyle mahdûd bir kıt'a menzil-i esas ve yine bir taraftan Mağdos ve Bağdos mülkleriyle mahdûd ve bir kıt'a menzil ve iki bâb kiler ve bir bâb oda ve önünde bir bâb ahur ve eşyayı ma'dud ve ma'lum u meclis halık İstaş mülkü ve mai olub ve meclis-i halık-ı mezkûr zevcesi Marine zimmetinde olmakla cümlesi tahrir ve takvim baha olarak müvekkillerimiz hisseleriyle ma'rifet şer' ihrac ve teslimleri bil-vekâle matlublarımız varidken vekil müdde'i 'aleyh Artin'den ledel-sual cevabında balada muharrerül-hudud vel-'aded menzil derununda mevcut eşya-i ma'lum ve meşnu' ve tarih-i kitabdan on bir sene ba'dema halık İstaş veledi Ditmir cümlesine safha-i vahde ile on bin guruş Marine veledi Yorgi'e bey' bât sahih-i şer'iyile hâl-i hayatında ve kemal-ı 'akl ve sıhhatinde ve ma'rifet-i şer'î ile bey' idüb ve Seman zimmında iken mersûmeye hibe-i sahimeyle hibe idüb bir kıt'a hüccet-i şer' dahi ibraz ider ki minval-ı meşrûh üzre cevabında vekil Medyan inkâr idüb vekil müdde'i 'aleyhadan def'i müdde'asına mutabık beyne taleb oldukda Atyan beyne esnasında iken meyazelerine musallimun kusat idüb balada beyan olan emlak ve eşyayı ma'lume ve zahir ve mektum ceza ve derun karyede ve hariç karye ve İslambul'da her ne var ise cümlesinden müdde'i 'aleyha Marine ibra itmek beher yine iki bin beş yüz guruş iki müdde'îye nakden beş bin guruş te'diyye ve teslimine vekil-i müdde'îye Bedros ve İstaş ve vekil-i müdde'î 'aleyha Pertin meclis-i şer'ide cümle hazır oldukları halde Berdros ve İstaş mârrül-beyan da'vayı meşrûh ve her vekil ve vasi olub müdde'î 'aleyh Marin'e Rasdriye kızı Balasan nâmân Nasranilerin zimmilerine ibrayı 'âmm ile ibra ve istihaz hak eylediği la-hakkımı ve müvekkilimi katremim ba'de deyu balada beyanı sabt olunduğu üzre cümlesi salah ve ibrad takrîrlerinde vekil-i müdde'î muharrer ve mahdûd ve mevsuf menzil ve derununda mevcut eşya metnû'an cümleten ve menzil-i Garses ve kavaklık ve bahçe cümleten İstaş zevcesi Marine veledi Yorgi veledi Yorgi mülküdür. Benim vekili olduğum Ağide veledi Ditmir ve vasisi olduğumuz Meryem veledi Dimitri nâmân nasraniyelerin alaka ve medhalı bu kadar deyu beher meclis-i şer'î şerifde takrîr ma-heva vâki' bit-taleb ketb ve tahrir ve tahrir olundu. Tahriren fi evâhir şehr-i Zi'lhicce-i şerife sene sitte ve sittîn mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hal

Katib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi, Mahzar Molla Asaf Çelebi,
Venk rahibi İstaş, Boyacı oğlu Karabet, Vekil-i millet Karabet, Molla Mustafa
ve gayrihüm

Sayfa No : 60

Belge No : 105

Siyak oğlu Bedrose'nin buyuruldu kaydır

Eğin Kazası naibi faziletlü efendi ve mefahirül-emasil ve'l-akran müdiri Haşmed Ağa ve a'zayı meclis zîde kadrühüm inha olunur ki rağbetlü Seyak Bedros ile karındaşı Setrak'ın Eğin kasabasında Abçağa karyesi mütemekkinelerinden Hasaklı oğlu Bağdesar zamanında ba-tahvil maa gezişte alacağı olan altmış beş bin beş yüz yirmi guruşa mukabil medyun mersûm karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu bir kıt'a çayırılığın Basend'e rehin vaz' iderek altmış beş senesi Ramazan-ı şerife kadar dahi va'de ta'yin idüb va'deyi mezkûra değın te'diye-i deyn ideceği halde mezkûr cehrin fûruht olunarak a'man hassası borcuna mahsub olunmak ve ifa itmediği halde üst tarafını dahi virmek üzere mukavele olunmuş ve karye-i mezbûre ahalisinden Gül ağazade Ahmed Seyyid Ağa'yı ve Eğin kazası sâkinlerinden Kavas İbrahim Ağa'yı dahi tevkil itmiş ise de medyun mersûm va'desi takarrübünde ber-takrib kaza-i mezkûreden savuşub ğadr eylediğinden bir sened ve mukavele-i merkûmlardan hangisi bulunur ise muvakkıyla emlak-ı mezkûrenin ve fûruhetiyle itmanın vech-i meşrûh üzere mahsub kılınması hususu sarraf-ı mersûm tarafından rikab-ı terettüb hazret-i şahaneye arzuhal takdimiyle niyaz ve istid'a olunmuş ve husus-u mızburun meclisce rü' yet ve tesviyesi ile beyn eylediği halde icab halinin icrasıyla ihkak-ı hak olunması hususunu aher bir kat'a emirnâme-i sâmi hazret sadâret-penahı sahife-i pirayı sutur vurud ve zuhur olunmuş ve infaz emr ü iradeyi seniyye-i lazımadan olan ihkak-ı hak maddesi ne derecede matlub-ı 'âl iderki berihatdan bulunmuş olduğu siz ki muhatabun mûmaileyhin kefit ma'lumunuz oldukda ber-mûcib irade-i seniyye-i vekilân-ı merkûmenin hazır olduğu halde keyfiyetden bi-ma'rifet meclis-i rü'yet ve tesviyesiyle ihkak-ı hakka mübaderet ve keyfiyetin ba-i'lam ve mazbata bu tarafa inha ve işâret eylemeniz babında canib-i defterdarı eyalet-i Harput'dan işbu buyuruldu istar ile tesyar olunmuşdur. Vusulünde mu'cibince 'amel ve hareket eyleyesiz.

Fî 12 L. (Şevval) sene 1266

Belge No : 106

Ocakcı Hacı'nın hücceti kayıdır

Eğin Kasabası mahallâtından Kotan Mahallesi mütemekkinelerinden Mardros veledi Artin meclis-i şer'î şerif-i enverde mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Ali Ağa bin Feyzah bin Abdullah tarafından zikr-i âti da'vaya Hüseyin bin Osman ve Mehmed bin Mustafa nâmân şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle Vanlı oğlu Feyzah Mustafa muvâcehesinde mahalle-i mezkûreden vaki' bir taraftan müdde'î Mardros mülkü ve bir taraftan Bektaş mülkü ve bir taraftan müdde'î 'aleyh Ali Ağa mülkü ve bir taraftan Topal Ahmed oğlu Mehmed Emin tarla bey' eyledim ki menzil-i mahdûdül-yevm Ali Ağa yedinde mevcut tenvir evi arsasını tarih-i kitabdan yirmi iki sene mukaddem hasb-ı evla olan Debik oğlu müteveffa Ömer Ağa'dan iştirâ eylediğim mülküm olmağla tenvir on bin bahası Ali Ağa'nın arsası benim olmağla tenvir evine müştarekim deyu da'vayı vekil müdde'î 'aleyh Feyzah'dan ledel-sual otuz altı tarihinde işbu murur-i mezkûrda müdde'î Mardros menzil-i cümlesi Sarı Serdar elhac Mehmed bin elhac Hüseyin nam kimesne mülkü olup hudud-ı mezkûr evine müvekkilim Ali Ağa'ya hibe-i sahih-i şer'î ile hibe idüb işbu tenvir evini müvekkilim Ali Ağa bina itmişdir arsa ve bina cümlesi müvekkilim Ali mülkleri deyu cevabında tarih-i mukaddem olmağla Ali Ağa vekili Feyzah'dan müdde'âsına mutabık sebep-i taleb olundukda ısrar rical-ı müslimun müvekkilim Ali oğlu Mehmed Ağa bin Ali ve Leyla oğlu Mehmed bin Mehmed ve sair meclis-i şer'ide li-ecl-iş-şehade hazirun olup hasmın hazır olduğu halde iştihad olundukda otuz altı tarihinde müteveffayı Sarı Serdar elhac Mehmed bin elhac Hüseyin Ağa işbu hudud dahilinde olan amel işbu Ali Ağa'ya işbu tenvir evin mevcut olduğu halde müslimun muvâcehe hibe ve teslim idüb mezkûr Ali Ağa da ittihad ve kabul idüb ve tenvir evini müceddiden bina idüb hudud-ı mezkûre dahilinde mevcut mahal ve maa tenvir evi Ali Ağa'nın mülk ü mevhubeler ve tarih-i mezkûremiz ve taht-ı tasarrufundadır. Allah rızası için şahidlerüz ve şehadet-i şer'î iderüz deyu ba'det-tezkiyye şehadetleri makbul-i şer'î olup hudud-i mezkûre dahilinde olan mahallinde tenvir evi ile maan tasarrifını Ali Ağa'ya tenbih ve müdde'î Mardros mu'arızasında men'î şer'î bulunduğu ma-hüvel-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâil şehr-i Saferü'l-hayr sene seb'a ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Safer sene 1267

Şuhûdu'l-hal

Nalband elhac Ahmed Ağa bin İbrahim, Katib Osman bin Hacı Mustafa,

Hacı İsmail bin Ali, Halil ve Dedeoğlu İbrahim bin Ali, Nikfos ve Artin oğlu,
Karabet veledi Kirkor Boyacı oğlu ve gayrihüm

Sayfa No : 61

Belge No : 107

Hacı Tahir'in tereke defteridir

Bâ'is-i tahrir-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtüol Ağzı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem bi-emr-i Teala vefat iden elhac Mehmed Tahir Efendi bin Ömer bin Ahmed nam müteveffanın veraseti gaibül-beled sulbi kebir oğulları Ömer ve Abdurrahman nâmân kimesnelere inhisar-ı şer'iiyesin-den sonra müteveffayı mezkûrun hal-i hayatında cümle hususuna ve terekesini kabza ve düyûn-ı ihracından sonra sülüsünden tekfini ve saire masarrufatı ihrazından sonra bâki sülüsün Emin efendi mütevâcihinin mescid-i şerifi ta'mirine sarfa vesayeti ba'des-subut vasi muhtar Ahmed Ağa bin Osman Ağa ğaiblere dahi kıbel-i şer'iden kayyum nasb olarak hisseleri mûma-ileyh teslim olunmak üzere mûma-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyile müteveaffayı mezkûrun terekesi bey' olunub ve mülk ü menzil-i takvim baha olarak tahrir ve taksim defteridir ki ber vech-i âti zikrül-beyân olunur. Fi yevm-i seb'a 'aşere min şehr-i Saferül-hayr sene seb'a ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 17 Safer sene 1267

Döşek 1 adet 32 guruş	Defa döşek ¹ 40 guruş	Mitil ¹ 21 guruş	Köhne yorgan ¹ 11 guruş	Defa yorgan ² 41 guruş
Defa köhne yorgan ² 35 guruş	Köhne yorgan ¹ 15 guruş	Defa yorgan ¹ 26 guruş	Yün yasdık ⁸ 107 guruş	Köhne yasdık ⁴ 30 guruş
Çul maa çaput 15 guruş	Köhne şilte ³ 112 guruş	Çul ¹ 7 guruş	Köhne mitil ¹ 16 guruş	Köhne yankilimi ² 35 guruş
Defa köhne yan kilimi ¹ 15 guruş	Köhne orta kilim ¹ 42 guruş	Köhne kilim ¹ 3 guruş	Eski sandık maa hırdavat 12 guruş	Şal ¹ 17 guruş
Defa ip ¹ 1 guruş	Tenvir yorgan ¹ 70 guruş	Tüfenk ¹ 150 guruş	Sim hançer ¹ 60 guruş	Acem şalı ¹ 76 guruş

Köhne şalvar 1 adet 30 guruş	Müsta'mel mintan ¹ 55 guruş	Köhne entari ¹ 10 guruş	Bıçak ¹ 3 guruş	Akçe tahtası ¹ 3 guruş
Köhne sandık ³ 11 guruş	Bakır ⁶⁰ kıyye 847 guruş	Tenvir iskemle ¹ 42 guruş	Defa bakır ⁷ kıyye 42 guruş	Sağır şamdan ¹ 5 guruş
Degirman ¹ 20 guruş	Kazğan ¹ 200 guruş	Çit ¹ 10 guruş	Çul ¹ maa kilim ¹ 15 guruş	Köhne sandık ² 10 guruş
Çit maa şal ¹ 25 guruş	Fincan ² 2 guruş	Akdem dükkan kirası için virülen 60 guruş		Habz maa sabun maa gömlek 15 guruş
Nukud-i mevcudesi 323 guruş	Mülk ü menzil-i kıymeti 2000 guruş	Dükkada mevcut attare bey' min yezid olunub cem'an yekûn kıymeti 1563 guruş		
Yekûn : 6362 guruş				
Minhâl-i-ihracâ				
Resm-i 'âdi 161 guruş	Kaydiyesi 10 guruş	Varaka bahası 2 guruş	Dellaliyesi 109 guruş	
Mahzara 10 guruş	Harc-ı havamiyesi 15	Perakende düyûn 213 guruş	Tarakçıoğlu Osib'e 100 guruş	Virgüye 10
Deyn-i müsbet tokatlu Naci Efendi'ye 1250 guruş		Oğulları Ömer'e ve Abdurrahman'a validesi terekesinden deyn 1264 Oğulları		
Minhal- bâki : 3178 guruş				
Ber-mûcib vasiyet malı 1059 guruş	Hisse-i ibn Ömer 1059 guruş	Hisse-i ibn Abdurrahman 1059 guruş	Kesir kılınan 2 guruş	

Belge No : 108

Fevt olan Gicegü Karyesi'nden Acem Mehmed'in terekesi defteridir

Bâ'is-i tahrir-i defter-i kassam oldur ki

Fil-asl Acem taifesinden olub Hacc-ı Şerifenden 'avdetle Eğin kazası kurralarında
Gicegü karyesi ecl-i mev'udesiyle vefat iden elhac Mehmed bin Abdülkerim bin

Abdullah hîn-i vefatında karye-i mezkûre dört saat rai kaza olan nıfs-ı ekende kibel-i şer'î Ahmediye ve kaza-i mezkûre mal-ı müdir sefaretlü Mustafa Ağa'ya ahbarlarıyla kibel-i şer'iden mahzara ve Molla Esad ve Zabtiye Süleyman ... irsal ve karye-i mezkûrede müteveffanın on altı gündür sahib-i firaş olub ecel-i mev'udesiyle vefat ba'dehu tereke-i mevcudesi bil-müzâyede bey' olunub masarrufat-ı ... ve masarrufat-ı sairesi ba'del-ihrac zahirde vârisi olmamak hasebiyle Harput mal sandukasına irsal olunmak ve vâris-i zuhurunda teslim olunmak üzere Eğin mal sandukasına teslim olunan mebalîğ ve yekun terekesi defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu. Fi yevm-i 'aşer min şehr-i Rebi'ül-ahir sene seb'a ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 10 Rebi'ül-âhir sene 1267

Müsta'mel alaca entari ¹ 21 guruş	Bıçak ¹ adet 9 guruş	Hırdavat 25 guruş	Boncuk 5 guruş	Nakden 26 guruş
Sabun ⁴ 4 guruş	Havlu ³ 15 guruş	Yazma bezi maa perde 26 guruş	Çakı taşı ⁴ 6 guruş	Nargile ¹ 20 guruş
Defa bıçak ¹ 8 guruş	Heybe ¹ 13 guruş	Çorab ¹ 2 guruş	Bohça ¹ 5 guruş	Sürme 12 guruş
Bilagi taşı ¹ 5 guruş	Merkeb ¹ 130 guruş	Yorgan maa aba ¹ 30 guruş		

Yekûn : 400 guruş

Minhâl-ı ihrâcâ

Ber-mûcib-i vasi techiz-i tekfin 57 guruş	Hayatında on altı günde hayrat-ı masarrufatı 20 guruş	Dellaliye 9 guruş
Taraf-ı şer'î resm-i 'adi 10 guruş	Mahzara ve zabtiye suvar oldukları hayvan ücreti ve kendülere ücret 30 guruş	Canib-i beytül mala resm 10 guruş
Varaka bahası iki 2 guruş	Kaydiyesi 2 guruş	Yekûn masarrufat 140 guruş

Eğin mal sandukasına teslim olunan mebalîğ-i bâki

260 guruş (Yalnız iki yüz altmış guruşdur.)

Sayfa No : 62
Belge No : 109

Kasab oğlu Adanis'in hücceti kaydır

Eğin Kasabası mahallâtından Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden Elkesan veledi İstefan nam zımmi meclis-i şer'î şerif ve münif-i ezhide sülb-i kebir oğulları Adanis ve Mülkan muvâcehelerinde şu vecihle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm ve 'anel meram ider ki mahalle-i mezbûrede vâki' şer'an taht-ı tasarrufumda ber vech-i mülkiyet-i mutasarrıf olduğum bir tarafadan Senzal oğlu Mağdos Karabet'e ve Hanifi oğlu Bişar ve bir tarafdan Mena hanım oğlu Adanis mülkleri ve iki tarafdan tark-i 'âmm ile mahdûd fevkanide dört bâb oda ve tahtaniyeden beş bâb oda ve bir divanhane ve iki sofa ve alt katında üç bâb mağaza ve bir ahur ve bir sofa ve bir tenur evi ve bir odunluk ve bir bâb misafirhane ve intisalinde mevcud eşcar-ı semere ve gayr-i semeresiyle hakkı şer'iyeye ve hakk-ı mevcude ve misliyle maan bir kıt'a bahçemi vecihle tevâbih velev-hak ve kâfe-i hukuk ve merafikiyle tarafından icab ve kabul-i havi şürût-ı mağde ve mubtaleden 'âri ve beri bey' bât kat'î ve sahih-i şer' ile yirmi beş bin guruş bey' ve teslim ve temlik idüb onlar dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabul eylediklerinden sonra bedel-i mezbûre yirmi beş bin guruş kendi yedlerinde iken kendülerine hibe eyledim didikde onlar dahi ittihat ve kabul idüb marel-beyan menzil ve bahçe-i mezbûre cümle tevâbi'ân velev ahkan oğullarım Adanis ve Mülkan'ın ber vech-i nisfiyet üzre mülk ü müşteralarıdır. Keyfe mâ yeşa bahtiyar-ı mutasarrıf olunurlar didikde gibbe't-tasdik-i şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Rebi'ül-âhir sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Rebi'ül-âhir sene 1268

Şuhûdu'l-hal

Kâtib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi bin Ahmed Efendi, Mahzar Esad bin Ali,
 Yaşar Mustafa bin Hacı Ali, Kahveci Bekir oğulları, Mahmud Hacı Bâkioglu
 ve gayrihüm

Belge No : 110

Tarakçı oğlu Bağos'un aldığı hane hüccetidir

Eğin Kasabası mahallâtından Tapur Mahallesi'nde mütemekkin olup el-yevm bir vakitde mütemekkin Epreham ve karındaşı Mardros ve veledi İstefan veledi Epreham nâmân zımmiler mahal-i mezkûrede vâki' zikrû'l-beyân menzili ve bahçeye mutasarrıf

oldukları sülüs hisselerin ve ba'de valideleri halik Gulem binti veledi Ağob nam zımmiden kendilere artan bâki sülüsden intikal iden yüz sekiz sehm i'tibarıyla beriki ödediğim resmlerin bey'ine taraflarından tevkil ve vekâleti Tavıt oğlu Mağdos Kalpos veledi Ağobhan ve Gürzer oğlu Karabet veledi Mihail nâmân şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle Kapık oğlu Fağdos Adanis veledi Nikfos ve sülüs bâkiyeden yüz sekiz sehm i'tibarıyla beher yedişer sehm ırsen intikal iden hisse-i irsiye sahipleri Anteran ve Seren ve Maran ve Ohanis tarafından İstafan veledi Eprehan veledi Maran taraflarından ve halik-i mezkûre Gulem veledi Hazar'ın validesi olub yüz sekiz sehimde on sekiz sehm ırsen Harmez veledi Ağob veledi Nikfos nam zımmiye tarafından dahi kezalik bey'e Tavıt oğlu veledi Nikfos veledi Mardros şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle ve halike-i mezkûre zevci ğaib İstefan veledi Epreham veledi Maran dahi yüz sekiz sehimde yirmi yedi hisseisnin dahi bey' ve akçesini hıfz-ı kalbî şer'ide taksimi nasb ve ta'yin olunan Kopık oğlu Mağdos veledi Nikfos vekâleten ve vesayetn meclis-i şer'i şerifde kasaba-i mezkûre mütemekkinelerinden Tarakçıoğlu Bağdos veledi Serkis tarafından bil-vekâle iştiraya talib karındaşı Osib veledi Kirkor muvâcehesinde şu vecihle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm ider ki mahalle-i mezkûrede vâki' bir taraftan Ladik oğlu Mardros mülkü bir taraftan tarîk-i has ve tarafeyn tarîk-i 'âmmıla mahdûd fevkani üç bâb evde ve divanhane ve mutbah ve kiler maa memişhane ve dört bâb ev ve ahur ve samanlane ve mahzen ve saire cümle tevabi' ile maan hakkı mesil ve hakkı şerb ile mevcut silhane tabir olunan malumül-mikdar mahal ile maan emamında vâki' iki seku bahçesiyle ve civarında vâki' etrafı sülüsünden tarîk-i 'âmm ve bir taraftan Karabet mülkü ve kabristan ile mahdûd üç seku bahçe ile su havuzu ile bâki eyyamda kaimen ve bir kapı emamında bin taş ve kebir taşıyla maan on sekiz bin guruş bey' ve teslim ve temlik idüb ol-dahi ber vech-i muharrer iştiraya ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr on sekiz bin guruş müşteri-i mersûm yed'inden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim. Fima ba'del-'azl ve bahçe-i mahdûd ve mezkûrlarda benim asla alakam ve müdahalem kalmayub müşteri-i mersûmun mülk ü müşterası ve hakkı sarıh olmuşdur. Keyfe mâ-yeşa mutasarrıf olsun didikde ma-vâk' bit-taleb ketb olundu. Tahiren fi evâhir-i şehri Rebiül-âhir sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Rebi'ül-âhir sene 1268

Şuhûdu'l-hal

Elhac Ahmed Ağa bin İbrahim, Mehmed Şerif Ağa ve Abdullah, Osman Efendi,
Mehmed Yaşar Ağa karındaşı Ahmed ibn Tahir Ağa, İbrahim Efendi bin Abdi Efendi,
Kâtib-i mahkeme Abdulvahab Yaşar Efendi bin Ahmed Efendi ve gayrihüm
Bedros veledi Bağos Kapik oğlu, Mağdos Karabet veledi Kodiç oğlu,
Kirkor Geci oğlu Ağob, Menas veledi Matos Kelekçi oğlu

Sayfa No : 63

Belge No : 111

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Tapur Mahallesi mütemekkinelerinden Laraf oğlu
Tarus Gelef oğlu veledi İstefan veledi Epreham nam halikenin babası İstefan veledi
Epreham ve validesi Zarman veledi Ağob ve zevci Rapik veledi Tarus ve Sadir oğlu
Mardros (...*silik*) şer'inden sonra halike-i mezbûre Ohanis nam nasraniye vârisleri
iltimasıyla terk-i mevcudesi ma'rifet-i tahriri defter olundu. Ber vech-i âti zikr-i âtû'l-
beyân olunur. Tahriren fi evâsit-i şehri Cemâziyel-evvel sene seb'a ve sittîn ve mieteyn
ve elf.

Fi 11-20 Cemâziye'l - evvel sene 1268

Zerlü entari ¹ adet 35 guruş	Bursa sakri entarisî ¹ 100 guruş	Merinos entarisî ¹ 80 guruş	Müsatamel şal cübbe ¹ 150 guruş	Gömlek ¹ 75 guruş
Def'a gömlek ² 130 guruş	Uçğur ¹ 60 guruş	İliç entarisî ¹ 20 guruş	Şalvar ⁴ 160 guruş	Peştamal ¹ havlu ¹ 30 guruş
Güzer şal ¹ 70 guruş	Yemeni ² 60 guruş	Fes ¹ adet 25 guruş	Sac bağı 100 guruş	Sim gera ¹ 125 guruş
Sim kutu ¹ 61 guruş	Nakid akçe 30 guruş	Yakut yüzük ¹ 100 guruş	Sağır çekmece ¹ 10 guruş	Fındık rubası ⁷⁴ 740 guruş
İstanbul altını ⁷ 210 guruş	Altı onluk ¹ 60 guruş	Kebir ceviz sandık ¹ 80 guruş	Küpe ¹ 28 guruş	Bohça ¹ 27 guruş
Sabun maa hamam kesesi 10 guruş	Papuç terlik ¹ 10 guruş	Siyah entari ¹ 150 guruş	Nafe kürk ² 350 guruş	Def'a gömlek ¹ 30 guruş

Def'a sim kutu 1 adet 22 guruş	Çizme ¹ 9 guruş	Dfa şal ¹ 40 guruş	Def'a peştamal ¹ 20 guruş	Validesinden müntekal hisse 388 guruş
--------------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	---	---

Yekûn : 4405 guruş

Resm-i âdi 110 guruş	Müdür Ağa'ya 110 guruş	Kaydiyesi 7 guruş	Kâtibiyyesi 10 guruş	Harc-ı hidme 10 guruş	Varaka bahası 4 guruş
-------------------------	------------------------------	----------------------	-------------------------	-----------------------------	-----------------------------

İhrac-ı masarrufat : 251 guruş

Beynel verase : 4154 guruş

Hisse-i İstefan 792	Hisse-i Zarman 792	Hisse-i zevc Rapik 1038	Hisse-i ibn Mardros 1531
------------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------------

Ba'de Mardros dahi fevt olub babası Arapil veledi Asor ile min cihet-i elâm inhisar-ı şer'iyesinden sonra ma'rifet-i şer'le tahrir ve taksim defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu.

Hisse-i ceddi Harbum
288 guruş

Hisse-i irsal Harapol
1442 guruş

Belge No : 112

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Milayur Mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Boyacı oğlu Serkis veledi Epreham veledi Bedros nam zımmi halik-i veraseti zevci Uskum veledi Kirkor ve sulbi kebir oğlu ğaib-i 'anel-beled İbrahim kebire kızları Hafine ve Merkide inhisar-ı şer'iyyesinden sonra ğaib-i 'anel-beled İbrahim'a validesi Uskum nam nasraniye kayyum nasb ve ta'yin olunub kayyum-u mersûme ma'rifet-i şer'iyyle halik-i mesfûrun terekesi tahrir olunub beynel-verase taksim defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olundu. Tahriren fî evâil şehr-i Cemâziyel-evvel sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Cemâziye'l-evvel sene 1266

Yasdık ⁶ ve hırdavat 48 guruş	Köhne yüzlü yün yasdık ⁴ 17 guruş	Köhne yorgan ⁴ 80 guruş	Yün yatak ¹ 25 guruş	Döşek maa yorganıyla ¹ 52 guruş
--	--	---------------------------------------	------------------------------------	--

Köşe yasdığı ¹ maa yüz yasdığı ¹ 11 guruş	Döşek ^{3 adet} 85 guruş	Nehas ²² 321 guruş	Sağır sini ¹ 61 guruş
Hırdavat 40 guruş	Şişe ²¹ 4 guruş	Dolab ¹ küb ¹ leğen ¹ 115 guruş	Hamam tası ¹ ve tekne ve küb 40 guruş
Hırdavat 16 guruş	Nısf-ı menzil hissesi maa bağ-bahçe hissesi 1100 guruş		

Yekûn : 3096 guruş

Resm-i âdi 52 guruş	Varaka bahası 2 guruş	Kaydiyesi 3 guruş	Tahrir katibine 15 guruş	Mahzara İhrac ve masarrufat 80 guruş
------------------------	--------------------------	----------------------	-----------------------------	--

Minhal-bâki taksim beynel-verase : 2016 guruş

Hisse-i zevce-i mersûme Uskum'a 252	Hisse-i ibül- mersûm İbram'a 882	Hisse-i bintül- mersûm Hafin'e 441	Hisse-i bintül- mersûm Merkid'e 441
---	--	--	---

Sayfa No : 64
Belge No : 113

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası mahallâtından Tapur Mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Boyacı oğlu Mağdos Bedros veledi İbram veledi Bedros nâm zımmi halik veraseti zevce-i metrukesi Ane veledi Mecader ile Fezid oğlu İbram ve Markid'e inhisar-ı şer'inden sonra düyûnu terekesinden ezyed olub malı düyûna vefa itmediğinden ashâb-ı hukuk taleb ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer' ile terekesi bey' min yezid olunub beynel-gurma taksim olunub verâseti dahi terekeden keff-i yed itmeleriyle tereke halik-i mesfûr ve ğurrema defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olunur. Tahriren fi evâil şehri Cemâziyel-evvel sene sitte ve sittin ve mietyen ve elf.

Fî 1-10 Cemâziye'l-evvel sene 1266

Belge No : 114

Bâ'is-i defter-i kassam ve gurma oldur ki

Eğın Kasabasına tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden olub akdem ecel-i mevhucesiyle halik olan Bostancıoğlu Ohan veledi Kozmoz veledi Tamik nam halik-i veraseti zevcesi Sarbis veledi Serkiz ile sulb-i kebir oğulları Tandik ve karındaşı Manuk

ve Serkiz ve kız karındaşlarına ve Cuher ve Hadim nâmânlarla inhisâr-ı şer'iyeden sonra halik-i mezkûrun düyûnu terekesinden ezyed olub oğlu Dambek Dubar ve 'adel-mikdara arzuhal takdim idüb halik olanın hayatında oğlu Tamik nam olan düyûn cümlesi Ohan deyni olub halik-i mesfûr Ohan ve Tamik'in hal ve mal deynine der-bâb-ı hukuk hasr oldukları halde zahire ihracıyla keyfiyete der-bar 'adel-mikdara ba-ilam inha ve ifadesini hadi Harput valisi Hunlu Paşa hazretlerine hitaben ferman-ı celilül-unvan sudûr ve keyfiyet-i mezkûrenin hak hakikatı üzre zahire ihrac ile i'lam ve bizzat taraf eşraflarıyla ifadesini emr ü ferman Eğin kazasına ledeş-şerifül-vusul ve ibn velediyun ve cümle lazıml-hazirun muvâcehesinde fath ve kıraat olunub ve ba'del-idar halik-i mezkûrun eşyası tahrir ve nisf-ı menzil ba'del-müzâyede Kuruçay han ve anlarından sehurzâde Sami Bey zımmında ba'del-murafa'ada hakem halik-i mesfûrun bir yük altmış iki bin yüz otuz guruş alacağı dahi olub mebaliğ-i ma'lum tahsil ve teslim hususu vakt-i merhuneye muhtac olub asâb-ı hukuk cümleten mezkûr ve sairesinden sarf-ı nazar idüb karye-i mezkûre vâki' menzilden nisf hususu ile ve bir kıt'a bahçe zevce-i halik Saris nam nezaretinin ba-hüccet-i şer nam zımmınini mülkü olamağla andan fariğ olub cümle ashâb-ı hukuka eşya ve bahçe ve menzil inhaları 'ale kadr-i hükmül-ferman taksim ve teslim olunub ma'desi haklarından ve zemat-ı mezkûrlara hîn-i tahsiliyede hisselerinden maar-rıza ba-meblağ-ı fe'ad iden mezkûre-i nisfa hisse menzil ve bahçe zemate 'avz olarak taksim hususu eshab-ı hukuk ve berat-ı medyun maar-rıza meclis-i şer'i ile ifade ve minval-i şüruh üzre takrîrleri ve kabul ve takrîrleri halikin eşya-i mevcudesi ashâb-ı hukuk hazirun olduğu halde Manados ma'rifetiyle ve menzil ve bahçe dahi kezâlik bey'minyezid olandan beynel-gurma taksim defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu. Tahriren fi evâhir şehr-i Rebi'ül-ahir sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fi 21-30 Rebi'ül-âhir sene 1267

Bakır kudur ⁵ 99 guruş	Defa kudur ⁵ 90 guruş	Bakraç 42 guruş	Kebir tava 22 guruş	Leğen 22 guruş
Orta sini 104 guruş	Kebir sini 387 guruş	Sağır sini 128 guruş	Sahan takımı 120 guruş	Leğen ma ibrik 39 guruş
Sedli sahan 25 guruş	Defa seldi sahan ² 31 guruş	Kebir sahan maa kapak 44 guruş	Yumurta tabesi ³ 56 guruş	Lenger ² 25 guruş

Sefer tası 64 guruş	Çorba tası maa kapak 13 guruş	Diğer çorba tası maa kapak 11 guruş	Maşraba ³ 35 guruş	Kahve ibriği ³ 18 guruş
Bakraç 23 guruş Kebir şamdan ² 81 guruş	Kevgir leğeni 21 guruş Diğer şamdan ² 20 guruş	Kevgir 21 guruş Sağır şamdan ³ 23 guruş	Havlu 5 guruş Diğer şamdan ² 54 guruş	Sağır tencere 16 guruş Sağır kazğan 50 guruş
Tencere 25 guruş	Kahve takımı 10 guruş	Sağır tava 8 guruş	Leğen maa ibrik 31 guruş	Kazğan maa kapak maa .. 387 guruş
Kebir teşt 180 guruş	Diğer kebir teşt 106 guruş	Cicim ² 33 guruş	Kilim 25 guruş	Çul 34 guruş
Diğer çul 25 guruş	Köhne yan kilimi 13 guruş	Kilim ² 140 guruş	Çuval 12 guruş	Parça kilim 14 guruş
Defa kilim 110 guruş	Halı 41 guruş	Defa halı 60 guruş	Defa halı ⁴ 320 guruş	Çuval ⁶ 50 guruş
Köhne çuval ⁴ 8 guruş	Köhne halı 10 guruş	Tenvir yorgan maa altı 126 guruş	Defa tenvir yorgan 124 guruş	Yorgan 50 guruş
Defa yorgan ⁵ 240 guruş	Döşek 60 guruş	Defa döşek ⁴ 218 guruş	Döşek maa yadık ² 101 guruş	Makat yan ³ 164 guruş
Defa makat yan ⁵ 243 guruş	Defa makat yan ² 197 guruş	Yorgan 42 guruş	Yasdık ¹² 196 guruş	Kilim 31 guruş
Kapu perdesi 35 guruş	Makat yan ⁵ 220 guruş	Çini tabak ⁸ 53 guruş	Nargile 35 guruş	Billur ⁶ 18 guruş
Çini tabak ¹³ 30 guruş	Çini ² 4 guruş	Çini tabak ⁷ 25 guruş	Şişe ³ 11 guruş	Köhne sofra takımı 25 guruş
Ufak minder ⁵ 40 guruş	Kantar 30 guruş	Oda takımı 300 guruş	Gügüm 61 guruş	
Zarzavat-ı menziliye 500 guruş	Karye-i mezbûrede bir kıt'a bahçe maa suyu ile kıymeti 10.000 guruş		Karye-i mezbûrede vâki' ma'lumül-hudud bir kıt'a menzil kıymeti 35.000 guruş	

Mâl-i yekûn : 52712 guruş

Sayfa No : 65 - 66

Belge No : 115

Medyun-ı mezkûr Ohanis nam olan deyn ve ğureması hisselerini beyan ider.

Abçağa karyesinde Haşim Ağa'ya 4830 guruş 1811 guruş hisse-i ğurreması	Yine Abçağa karyesinden Arif Efendi'ye 500 guruş 187 guruş hisse-i ğurreması	Ergü karyesinden Hacı Davud Ağa'ya 1358 guruş 509 guruş hisse-i ğurreması
Ariki Mahallesinden Delal Mehmed Ağa 250 guruş 93 guruş hisse-i ğurreması	Abçağa karyesinden Bali Ağazade Salim Efendi matlubu 210 guruş 78 guruş hisse-i ğurreması	Abçağa karyesinde Nalband Mahmud matlubu 235 guruş 88 guruş hisse-i ğurreması
Abçağa karyesinde Firhuz oğlu Mustafa matlubu 250 guruş 93 guruş hisse-i ğurreması	Eğimli Keşiş Sirab matlubu 4500 guruş 1287 guruş hisse-i ğurreması	Eğimli Kapik oğlu Aroni matlubu 2200 guruş 825 guruş hisse-i ğurreması
Eğimli Danzik oğlu Ağob matlubu 3780 guruş 1417 guruş hisse-i ğurreması	Eğimli Canik oğlu Kozmoz matlubu 1516 guruş 568 guruş hisse-i ğurreması	Eğimli Keşiş oğlu Makradiç matlubu 1470 guruş 551 guruş hisse-i ğurreması
Nadir oğlu Eğimli Nakdi Kirkor matlubu 750 guruş 281 guruş hisse-i ğurreması	Gemürgaplı Dazdik oğlu Nikfos matlubu 2000 guruş 750 guruş hisse-i ğurreması	Gemirgaplı Zarik oğlu Markos matlubu 2250 guruş 843 guruş hisse-i ğurreması
Abçağa karyesinden Susan oğlu Mağdos matlubu 2050 guruş 768 guruş hisse-i ğurreması	Abçağa karyesinden Kadar oğlu Serkiz matlubu 2300 guruş 862 guruş hisse-i ğurreması	Abçağa karyesinden Palu sarrafı Hevac ağob matlubu 6000 guruş 2250 guruş hisse-i ğurreması
Abçağa karyesinde Keşiş Hazar oğulları hanesine deyni 6480 guruş 2430 guruş hisse-i ğurreması	Abçağa karyesinde İpik oğlu Bağdos'a deyni 300 guruş 112 guruş hisse-i ğurreması	Andun oğlu Bağos deyni 600 guruş 225 guruş hisse-i ğurreması

Elpeyar oğlu Erşak deyni 670 guruş 250 guruş hisse-i gurreması	Elpeyar oğlu Mardos deyni 400 guruş 150 guruş hisse-i gurreması	Hevace Tavıt deyni 250 guruş 593 guruş hisse-i gurreması
Abçağalu Mardros hanesine deyni 762 guruş 285 guruş hisse-i gurreması	Hatlu oğlu Bağdesar deyni 100 guruş 37 guruş hisse-i gurreması	Abçağalu Molla Osman 40 guruş 15 guruş hisse-i gurreması
İbrahim Ağa'ya 300 guruş 112 guruş hisse-i gurreması	Bedros oğlu Nikfos deyni 342 guruş 128 guruş hisse-i gurreması	İslan oğlu Nikfos deyni 166 guruş 62 guruş hisse-i gurreması
Kalender oğlu Bağos deyni 100 guruş 27 guruş hisse-i gurreması	Abçağa karyesinden Usta Bedros deyni 960 guruş 360 guruş hisse-i gurreması	Abçağa salyanesi 900 guruş 337 guruş hisse-i gurreması

Sayfa No : 67

Belge No : 116 (Asıl belgenin satır başlarındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Bac oğlu Ömer'in hüccet kaydır

Eğin Kasabası mahallâtından Köprübaşı Mahallesi sâkinlerinden elhac Mehmed Ağa ibn Mahmud Ağa nam kimesne meclis-i şer'î şerif münif-i izharda sulbi kebir oğlu Ömer ibn elhac Mehmed mevacesinde şu şu vecihle ikrar-ı tâm ve ve takrîr-i kelâm 'anel-meram ider ki 'akden ...sudurune değin Vanlı oğlu elhac Hasan Ağa'dan şer'an malik olduğum tutara vaki' bir taraftan ziya oğlu mülkü ve bir taraftan Karataşdan Ağa mülküne doğru muttasıl ve bir taraftan Geşo karyesi tarîken bu hududlar mahdûd bir kıt'a üzüm bağı ve kirası ve etrafında vâki' arpalık ile maa tahminen üç çanaklık bağımı iki bin yedi yüz elli guruşa mezbûr Ömer Ağa'ya tarafından icab ve kabul ve şürût mağdeden 'âri bey'-bât sahih-i şer' ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimde o dahi bir vasi muharrer işтира teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra temenni olan meblağ-ı mezbûre iki bin yedi yüz elli guruşunu müşteri-i merkûm Ömer Ağa yedinde bil-hak vel-kemal ahz ve kabz eyledim fima ba'de bağ-ı mezkûr ve karye ve çalılık mezbûrelerde asla ve kat'an alakam olmayub müşteri-i merkûm Ömer Ağa'nın mülk-i müşterasını ve hak-ı merci olmuşdur mutasarrıf olsun didikten sonra yine mezbûr elhac Mehmed Ağa meclis-i şer'î şerif enverde torunu Ebubekir ibn Ömer mahzarında ikrar-ı tâm takrîr-i kelâm ider ki zikr-i âti beynenin suduruna değin selek mülkümde münellik

olan köprü civarında vâki' taraftan Fırat ve bir taraftan köprü civarı ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir seku kavaklık mezbûr Ebubekire beyn şeri'yye ile temlik ve eteslim eylediğimde olduğu yeri ber vech-i muharrer meclis teslim ve temlik kabul eyledi. Fima ba'de kavaklık mahdûd-ı mezkûrede benim asla ve kat'en alakam kalmayub mezbûr Ebubekir'in mülkü olmuşdur. keyf-i mâ-yeşa mutasarrıf olsun didkde gıbet-tasdik-i şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâlis vel-'işrîn min şehri Cemâziye'l-evvel hamse ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 23 Cemâziye'l - evvel 1265

Şuhûdu'l-hal

Mustafa Yaşar Ağa, Hacı Bakizâde Osman, Kahveci Ebubekir oğlu Mustafa bin Mehmed, Mahmud Hacı bâki oğlu Ali bin Ebubekir ve gayrihüm

Belge No : 117 (*Asıl belgenin satır başlarındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.*)

Eğîn Kasabası mahallâtından Taşdibi Mahallesi derununda vâki' Müfti Mahallesi sâkinelerinden Zahide binti Mustafa bin Abdullah nam tarafından zikr-i âtü'l-bey' ve hibe ve vasiyeti meclis-i şer'ide takrîren Mehmed bin Mustafa ve İsmail bin Mehmed nâmân şhadetiyle vekâle Hafız Mustafa Efendi bin Mehmed Efendi meclis-i şer'i şerifi envere Müftüzade Abdulvahhab Bişar Efendi bin Ahmed Nazif Efendi ve Mehmed bin Abdulvahhab Yaşar Efendi mevacelerinde bil-vekâle ikrar-ı nâm ve takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anel-meram iderek müteveffa zevcim Ahmed mezbûren ve pederim müteveffayı mezkûrdan intikal iden validem taht-ı tasarrufumda olan yüz iki guruş kıymetlü adet yorgan ve elli yedi guruş kıymetlü iki aded döşek ve kırk guruş kıymetlü dört adet yasdık ve yetmiş sekiz guruş kıymetlü tenvir yorgan maa iskemle ve doksan guruş kıymetlü yün iki yan ve iki minder ve yüz elli guruş kıymetlü ahlı ve bir aded kilim ve iki bin sekiz yüz altmış yedi guruşa işbu Abdulvahhab Efendi bey' ve teslim ve temlik idüb mebalîğ-i ma'lumeden iki bin üç yüz altmış yedi guruşa mezkûr Abdulvahhab ahzı iken hibe-i sahih-i şer'ie eyleyüb ve teslim olduğu ittihab ve teslim ve temlik ve kabul idüb Abdulvahhab Efendi beş yüz guruş meblağ-ı ma'lume beş yüz guruşa dahi hîn ve vefatide tehcir ve tekfine mesarîf te'abesine sarf Abdulvahhab Efendi muhtar nasb ve ta'yin eyleyüb olduğu vesayet-i mezkûre ba'del-kabul ve müvekkilem Zahide Hatun'un takım altunu edhak üzre ve kırk aded İstanbul nısfıyesi cem'an altmış aded altun Zahide Hatun mezbûre kendi yediyle mûma-ileyh

Abdulvahhab oğlu Mehmed Ali için bil-velaye babası mûma-ileyh yeddine teslim olduğu bil-velaye beyyine-i mezbûremi kabul eyledi. Beyyine-i mezbûrelere müvekkilem mezbûrenin alaka ve müdahalen berikine da'va ve nezahı kâmi ber vech-i muharrermülk-i müşterisi ve temennileri ve el muvassubu olmakla keyfema-yeşa mutasarrıf olub vasiyet-i merkûmenin hayatında kabul hîn-i vefatında sarf-ı te'hir itmekle emlak ve eşya ve mezbûre mülküne mutasarrıf olması için kibel-i şer'iden yedine virilsün ve gibbe't-tasdik mâherel-vâk' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi evasıt şehri Reb'üli'l-ahir sene seb'a ve sittîn mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Ra. (Rebi'ül-âir) sene 1268

Şuhûdu'l-hal

Abdurrahman Efendi ve müdir Kazaçamlu Mustafa Ağa, A'za Ebubekir Ağa, İbrahim Efendi, Abdurrahman Efendi, Mehmed Yaşar Efendi bin Tahir, Mehmed Efendi elhac Ömer Efendi, İmam Hafız Ebubekir Efendi, Mehmed bin Numan Ümmüzâde

ve gayrihüm

Sayfa No : 68

Belge No : 118

Arabkirli Şeyh Hasan Vakfı mütevellisi İsmail Efendi'nin mazbatası

Nezâret-i Evkaf- Hümayun mülhak evkafdan Arabkir'de vâkıf Şeyh Hasan Bey Vakfının Eğin Kasabası'nda vâki' takdim kılınan pusulada muharrer kara olan rub' hisse hasılatında setresi olamadıklarından vakf-ı mezbûrun karabhayı mezkûrelerinde rub' hisse olduğuna mübeyyen bir kıt'a mazbata-i haziranem takdimi hususuna dair Harput Eyaleti'nden başka altısı ve vakf-ı mezbûre mütevellisi Buhan İsmail Efendi tarafından mezkûr imam ve muhtar celeb olunarak keyfiyete tahkik olundukda filhakika vakf-ı mezbûrun karaha mezbûrelerde rub' hisse-i vakf hasılası olduğu imam ve muhtaran taraflarından ifade ve ihbar olunması ve keyfiyetin icab ve iktizası mütevakıf olmasıyla terkim ve takdim mazbata-i ağabeydan cari olundu. Ona binaen ve her halde emr ü iradedir.

Derunununda vâki' pusula kaydı

Arabgir'de vâki' Şeyh Hasan Bey Vakfı'nın Eğin Kazası kurrasından ziyade muharrer kurralardan vâki' rub' hisse-i hasılatı

Karye-i Bekir rub'
hisse vakf-ı mezbûr

Karye-i Abçağa
rub' hisse vakf-ı
mezbûr

Karye-i Geruşla
rub' hisse vakf-ı
mezbûr

Karye-i Ergü rub'
hisse vakf-ı mezbûr

Karye-i Haponos
rub' hisse vakf-ı
mezbûr

Karye-i Sandık rub'
hisse vakf-ı mezbûr

Karye-i Gemürgap
rub' hisse vakf-ı
mezbûr

mezra rub' hisse
vakf-ı mezbûr
Şaşok maa Genehor
rub' hisse vakf-ı
mezbûr

Belge No : 119

Tahrir-i cedîd hakkında gelan buyuruldu kaydıdır

Şeri'at-şî'ar Eğin Kazası naibi kudretlü efendisi zîd-e ilmîhi ve mefahirül-emâil müdir hamîyyetlü ağa ve meclis-i a'zaları ve sair bil-cümle iş erleri zide-kadrühüm inha olunur ki her bir mahallenin müceddiden tahrir-i nüfusları muktezayı irade-i seniyyeden olub sair kazalardan ta'yin buyrulduğı Eğin kazasının dahi yekden tahrir-i nüfusuna baş imam Mustafa Efendi memur ve ta'yin buyrulduğı beyanla mu'anevet-i kâmileleriyle icra için bit kıt'a buyuruldumuzun isdar ve tahriri hususu Anadolu Orduyu Hümayunum müşîr baş hazretleri taraflarından emr ve iş'ar buyurulmuş ve icrayı memuriyeti zımmında efendim mûma-ileyh ol tarafa gariyyet itmiş olmağla işbu tahrir-i nüfus maddesi mevad-ı saire ber-müte'ayyis olmayub emür-i 'atinaden ve buna cümle tarafından mu'avenetlü ..gittim vakıf olunmaksızın meclen nüfus-ı zekurda tahrir hususlarına akdam-ı tâm olunması lazımun idi ki ve bilakis gittim ve ihfaya mütecasir olanlar olur ve kendilerini gizleyen bulunur ise evvela mesuliyeti müdir ve naib ve i'tayı meclis-i kazaya da saniyen mahalat ve .. muhtarların râci' olub şühedâ olmakla mektum kesan dahi ihtiyarları medet ü ağide ile vaz' pıranka olunacağı ve gençleri dahi bila-sual askeriyeye alınacağı karar buyuruldu. Siz ki muhatabun mûma-ileyha ve merkûmeniz ma'lumlarına oldukda heman muktezayı memuruna usul ve nizamına cümle kazanızda müceddiden tümüyle tahrir nüfusuna bila-ittifak akdam-ı tâm ve gayriye mezhar eriyle hareket ve edna karibe tekasül ve rehadet vukû'unda mecanibe ve bus surede kasa-ı mezbûrede mütevattın reayanın dahi nüfusları tahrir ve tesbit defter olunmasına ğebaderet eylemeniz riyabında divan-ı eyalet Harput'dan işbu buyuruldu tahriri istar ve mûma-ileyh baş imam Mustafa Efendi ile ba's ve tesyar olunmuşdur. Vusulunda ber-mûcib buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesin deyu.

Fî 19 Safer sene 1268

Belge No : 120

Eğin Kasabası mahallâtından Dört Yol Ağzı Camî-i Şerif'ine tabi' elhac Yusuf Mecdi müteveffa erkarındaşı Mehmed Şerif bin Ömer sefarlerin kibel-i şer'iden vasî

nasb ve ta'yin olunan Ebubekir Ağa bin Ömer ve meclis-i şeri'de Sefeli Genya Mahallesi mütemekkinelerinden Hekim Kerif veledi İstefan mevacesinde takrîr-i kelâmı Hamza Tonlakı nam mahalde cereyan iden mai meziz çeşm-i latif mütevellisi izn ve ma'rikat şer'iyle mahal-i mezkûrede kain mescid-i şerif imam için icra olunmuş çeşmeden canib vakf olmak üzere bin guruş i'ta olunarak tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem mescid-i şerif imamının çeşmeden boru vaz' olunarak çeşme-i mezkûre icra olunması bir boru suyu izn-i mütevellî ma'rifet-i şer' ve cema'at-ı müslimîn rızalarıyla eşna hanemize icra ve katvanına mülkümüz olub müstefil çeşme bina olunub istival itmekde olduğumuz çeşmeye bir nıfsa vaz' olunub mai mezkûr iki nısfim olunub kısm-ı rasd münfel Hekim Kerif'e cari olub kısm-ı aherin dahi buraya vaz' olunub bize iktiza eylediği o vakt güşad olunub su ahz ba'de boruya sed olunub Hekim-i mesfûre cari olmak ve mescid-i şerifeden bizim hanemizde cari mukaddem çeşme kadar iktiza iden ta'mir-i nısf olub nısfî tarafımızdan ve nısfî aheri hekim-i mesfûr tarafından sarf olunmak üzere bu husus vesayyer olduğum safar ve gesvelerinden dolayı duçar oldukları huzurâtlarının def' esasî olmakla Hekim Kerif'den nakden bin beş yüz guruş tamamen ve kâmilen ahz ve kabz iderek minval-ı meşrûh üzere fetevanlar ile müşteri kasğarlarıyla mülkümüz olan ma-i meziz bey' bat sahih-i kat'i ile bey' ve temlik eyledim didikde Hekim Kerif dahi teslim ve temlik ve kabul eyledim deyu meclis-i şer'ide tarafeyn takrîrleri ma-heval-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü's-salis-i 'aşer min şehri Cemâziyel-ahir sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 13 C. (Cumâde'l-âhire) 1268

Şuhûdu'l-hal

Kerametlü Müfti Efendi, Tevfikzâde elhac Mustafa Ağa bin Ömer Ağa, Mütevellî-i mezkûr Hafız Ağa, Hacı Yusuf oğlu Mehmed Ağa, Karındaşı Mustafa Ağa, elhac Yusuf oğlu Süleyman Ağa, Hafız Yusuf bin el-hac Memiş Ağa, Hacı Yusuf oğlu Osman Ağa ve Ebubekir Ağa

Sayfa No : 69

Belge No : 121

Şeri'at-şiar orduyu hümâyunum piyade birinci alayının birinci taburunun üçüncü bölüğünde üçüncü onbaşının ikinci neferi Eğinli işbu râfi'-i tevki' refi'ül-şân haknım kıdvetül-emasil vel-ikbal 'alil olduğundan ba-şart kayd-ı meyan şehren doksan guruş maaş bi-hususuyla icrayı tekâ'idliği hususu a'zam ricâl-ı havaliye-i aliyyeye masarrufat nazarı akteril-a'lam vel-a'zam muhtarül-ekabir vel-efahim Abdullah tarafından inha

olunmuş olmasıyla maaş-ı mezkûrun nizamiye hazinesinden bil-husus Eğin Kazası emvâlinde maada i'ta olunmak üzere müceddiden bir ise şerifim isdar husus canib-i nazarım celilin umûr maliyeden na-takrîr ledel-arz mücibince tesriyesi hususuna irade-i aliyyem ile ol-vech-i maaş-ı mezkûrun iki yüz altmış yedi senesi Cemaziyel-evveli ve yirmi sekizinci gününe vâki' sene-i mezbûre martının on dokuzuncu gününden itibaren bil-tahsis kaza-i mezkûr evbalından i'ta olunmak üzere ..ledel-menvanım virilmek babında ferman-ı âlişanım sadır olmağın hakkında padişahanım zahire gelen tarih-i mezkûreden i'tibar iden bu berat-ı hümayunu virdim. Mûma-ileyh zide kadrehu vech-i meşrûh üzere ta'yin olunan nakid doksan guruş tefa'adlen maaşını kaza-i mezkûr emvalından .. şahanem i'lam-ı şerife i'tibad kıla. Tahriren fi yevmüs-sâni 'aşer min şehri Cemâziyel-ahir sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 12 C. (Cumâde'l-âhire) 1268

Belge No : 122

Meban oğlu Mağdos Bedros'un asar eylediği emirnâme kayıdır

Hamiyyetlü Ağa

silik ahz ve i'tasından dolayı Harput ve Eğin ahalesinde olan alacağının nizamı vecihler sergüzeşte yerlü yerinden tahsili hususu bu dahi emirname-i sami tarafımıza emr ü ferman buyurulmuş ve buralara taraf-ı mersûmenin sarraf-ı mersûmanın irade-i seniyyeden bana tahsil olacağı misillü Eğin ahalesinden olan alacağından dahi tahsil-i lazıma deyn bulunmak olmağla mersûmanın halık oğlu vereselerine ve geride sair ma'lum emr-i sami kesen zimmetlerinde olan matlubatının meclisi ma'rifetine balinde tenbih eylediği halde nizamı vecihle gezişesiyle beraber yerlü yerinde tahsil hususuna mübaderet eylemeniz siyakında şukka-i senaveri tahrir ve tesyar kılındı.

Fî 3 Ş. (Şa'ban) sene 1268

Belge No : 123

Epidar oğlu halik Odis'de olan alacağına binaen diğeri emirnâme kayıdır.

Hamiyyetlü Ağa

Eğin Kazası mütemekkinelerinden Yekiz Pesam oğlu Bedros'un kaza-i mezbûre mütemekkinelerinden evvel cevabından akdem halik olan Epidar oğlu Odis zimmetinde ba-tahvil maa güzeşte alacağı olan otuz dört bin beş yüz guruşdan vârisleri tarafından nizami ve cümle maa kezaste bu husus istid'a olunmuş olmağla meclis-i ma'rifet ile

gerisine olan dÿyûnunu verdiği halde meblağ-ı mezbûrun bu vecihle lazım gelen maldan tahsil hususuna mübaderet eylemeniz siyakında şukka tahrir ve tesyir kılındı.

Fî 12 Şevval sene 1267

Belge No : 124

Bâ'is-i tahrir-i kassam oldur ki

Fil-asl Harput Kazası ahalisinden olup hala Harput Eyaleti Kaimakamı Saadetlü Mustafa Paşa Hazretleri tebasından olup da Eğin Kazası'na maiyetiyle gurbet idüb bi-emr-i teala vefat iden Tosun Ağa nam müteveffanın ma'iyetinde bulunan nakid ve eşya defteridir ki ber vech-i âti beyan olunur. Tahriren fî evâhir-i şehri Muharremül-haram sene semân ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Muharrem sene 1268

Fârisi saat 1 adet 90 guruş	Müsta'mel pantol ¹ 35 guruş	Setre ¹ 105 guruş	Tabanca 60 guruş	Çuka kenarı yüzlü ¹ 8 guruş
Köhne fes ¹ 7 guruş	Aba başlık ¹ 5 guruş	Çorab ¹ 10 guruş	Sarı tas ¹ 3 guruş	Gömlek ² 15 guruş
Köhne minder 3 maa boyun bağı ¹ 5 guruş	Çakı ¹ tesbih ¹ 9 guruş	Kısa entari ² yelek ¹ 20 guruş	Defa fes maa yazma ¹ 12 guruş	Müsta'mel çizme ¹ 22 guruş
Köhne heybe ¹ 5 guruş	Duhan kesesi ¹ 20 guruş	Kesesinden çıkan nakid akçesi 34 guruş	Bir aded ... silik 300 guruş	

Yekûn : 779 guruş

Sayfa No : 70

Belge No : 125

Bâ'is-i tahrir-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden olup bundan akdem halik olan Kandel oğlu Ayan veledi Korik nam halikin emval ve eşyası bi-ma'rifet-i şer'i tahrir müzâyede fûruht olunarak dÿyûnu ba'del- edâ-ı bâki vârisesi bulunan validesi Berpas veledi Mefrac ve zevce-i mezkûresi Ceran veledi Bağos ile amcazadesi

ğâib-i ‘anel-beled Manuk veledi Ağob namun kimesneler mevâcâlerinde ‘ale Maferzah tevzi‘ ve taksim olunmuş ehabesine ve verase-i mezbûreden validesi Makuz tarafından istid‘a olunmuş olmakla ber-mûcib ba-ma‘rifet-i şer‘i tahrir olunan tereke-i mersûmun teferruat defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan beyan olunur. Tahriren fi evâhir Muharremül-haram sene semâne ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fi 21-30 Muharrem sene 1268

Yün yasdık ¹ yüz yasdığı ¹ 182 guruş	Yan şiltesi yün ¹ adet 220 guruş	Yün yorgan ¹ 27 guruş	Basma yüzlü yün yorgan ¹ 35 guruş	Sarı basma yüzlü yün yorgan ¹ 31 guruş
Beyazlı yorgan ¹ 32 guruş	Sarı yün yorgan ¹ 36 guruş	Mai yüzlü yün yorgan ¹ 37 guruş	Siyah yüzlü döşek ¹ 55 guruş	Def‘a döşek ¹ 60 guruş
Yüzlü döşek ¹ 68 guruş	Müsta‘mel kilim ¹ 29 guruş	Cedid seccade ¹ 15 guruş	Cicim 37 guruş	Kebir çamaşur teşti ¹ 148 guruş
Tencere ¹ 25 guruş	Def‘a tencere ¹ 25 guruş	El kazganı ¹ 78 guruş	Orta sini ¹ 52 guruş	Kebir kazgan ¹ 212 guruş
Bakraç ¹ 54 guruş	Sağir tencere ¹ 14 guruş	El leğeni ¹ 10 guruş	Lenger maa kapak ⁵ 43 guruş	Sağir leğen ¹ 12 guruş
Kahve cezvesi ¹ 7 guruş	Ufak tabak ⁸ 21 guruş	Kapak ² 10 guruş	Kevgir maa temur kaşık ² 8 guruş	Maşraba ¹ 9 guruş
Tabanca ¹ 100 guruş	Çifte temur tüfek ¹ 352 guruş	Nargile ¹ 35 guruş	Şerbet bardağı ¹⁰ 40 guruş	Çay bardağı ⁴ 14 guruş
Kahve degirmanı ¹ 53 guruş	Kahve takımı ¹ 12 guruş	Duhan tablası ¹³ 40 guruş	Sağırşamdan ² Tabla ¹ 25 guruş	Sürahi şişe ² 8 guruş
Beyaz tabak ⁷ 18 guruş	Şal 405 guruş	Kapaklı yemek takımı ¹ 185 guruş	Def‘a gehubal kabak takımı ¹ 413 guruş	Müsta‘mel takım ¹ 66 guruş
Def‘a kabak takımı ¹ 276 guruş	Kürk 125 guruş	Cuka kaplu kısa kürk 95 guruş	Cuka kaplu boylu kürk 115 guruş	Setre ³ 90 guruş

Pantol ¹ 40 guruş	Yelek ⁴ 76 guruş	Beyaz pantol ² 62 guruş	Entari ¹ başlık ¹ 20 guruş	Gömlek ¹ 15 guruş
Don ⁷ gömlek ¹ 35 guruş	Mendil ⁴ 12 guruş	Eldiven ³ 6 guruş	Birer parça köhne hırdavat 13 guruş	Def'a beyaz pantol ¹ 86 guruş

Karye-i mezkûrda vâki nısf menzil hissesi
4000 guruş

Yekûn : 9644 guruş

Minhâ'l-ihracâ

Karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Tavit'e deyni 550	Guruşda birer paradan resm-i kalemiyye 246	Ber-mûcib kanun resmi 241	Dellaliye 50	Kaydiyye 15
Harc-ı haddamiyesi 50	Mahzarası 2	Varaka bahası 8	Ber-mûcib kanun nehasından isabet iden 22	

Bâki taksim beynel-verase : 3361 guruş

Hisse-i zevce Ceran 841 guruş	Hisse-i namul-mezbûr Berpas 1120 guruş	Hisse-i Manuk 1400 guruş
----------------------------------	--	-----------------------------

Sayfa No : 71

Belge No : 126

Gibbet-tehiyyel-vafiye inha olunur ki ber vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Eğin kazasının emr ve ahkam-ı şer'iyyesi işbu sene seb'a ve sittîn ve mieteyn ve elf Zilhicce-i şerifesi gurrelerinden zabt itmek üzere zât-ı hazret fetva penahesinin intihab ve tercih buyurduklarına tarafımızdan cenab-ı şerifenize ..*silik* olunmuşdur ki giderek kaza-i merkûmi gurre-i mezbûreden mutasarruf olub beynel-ahali icrayı ahkam-ı şer'iyeye mucil ve vakıd olan muhalefat ..*silik* askeriyede tahrir ve terkim ve beynel verese tevzi' ve taksim idüb cadde-i şeri'at-ı Ahmediden cevaz göstermeyesin vesselam.

Seyyid elhac Ali, Eğin mutasarrıfı

Belge No : 127

Eğin Kasabası'na tâbi' Gemürgab Karyesi mütemekkinelerinden Kulus oğlu Mağdos Ebkenedos veledi İstefan nam meclis-i şer'î şerif enverde ve mahaffel izharda kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Şethan oğlu Ağob zevcesi Handan veladat-ı Bedros nam-ı nasraniye muvâcehesinde şu vecihle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ider ki Kasaba-i mezbûre mahallâtından Meyak oğlu Mahallesinde vâki' bi-hüccet-i şer'îyye şer'en mutasarrıf olduğum etraf-ı erba'adan Zakir oğlu Orhan ve Tecuras oğlu mülküne ve bir taraftan halik-i mersûmun diğeri kendi halası ve bir taraftan Kalenderoğlu Elkesen ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtaz olan tahtalı bir bâb mağaza ve bir bâb ahur maa samanlık ve orta katda bir bâb tam sekulu oda ve dört bâb sofa ve üç bâb gusulhane ve bir bâb mutfak ve bir bâb kiler ve bir bâb mağaza ve bir avlu ve fevkânide beş bâb oda ve bir bâb divanhane ve yine hudud ile mahdûd menzil-i mezkûre muttasıl eşya ve hakkı murur ile bir kıt'a beş seku bahçe tarafından icab ve kabul hevayı meşruta mefaze ve mubateleden bey' bat kat'ı sahih-i şer'î ile işbu Handan veladeti Bedros tarafından Karabet veledi Bifos veledi Madros nâmân şehadetleriyle sâbitül-vekâle Yobacı oğlu Karabet veledi Serkiz'e otuz bin guruş bey' ve teslim ve temlik idüb mersûm Karabet dahi ber vech-i muharrer işтира ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra otuz bin guruş müşterâyı mersûme vekili Hoca Karabet yedinden tamamen ve kâmilten ahz ve kabz eyledim. Fima ba'de menzil ve bahçe-i mahdûd ve mezkûreleri benim asla ve kat'a alakam ve müdahalem kalmayub müşterayı mersûm nasraniyenin mülk ü müşterası ve hakkı sarîh olmuşdur. Mülküne mutasarruf olması için bir minval-i meşrûh canib-i şer'ide yed mersûme-i nasraniyeye bir kıt'a hüccet-i şer'îyye i'ta olunuz deyu takrîrine gıbbet-tasdikü'ş-şer'î ma-hüvel vâk'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Safer sene semâne ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Safer sene 1268

Şuhûdu'l-hal

Yaşar Efendi, Meclis-i katib Hasan Efendi, Meclis-i Aza Osman Ağa, Karabet Tuzhan oğlu Ağob, Bağdos Kirkor oğlu, Mardros oğlu İstefan

Belge No : 128

Bâ'isü'l- mürasele-i şer'î oldur ki

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden ve bundan akdem halik olan Şeyşan Ağob veledi Ahan nam zımminin zevce-i metrukesi Henzab veledi Bedros nam-ı nasraniye

tarafından Karabet veledi Bağos veledi Mardros nâmân şahadetleriyle sabit olunan Boyacı oğlu Karabet veledi Serkiz nam meclis-i şer'î şerif-i envere halik-i mesfûr Ağob'un kebire kızları Seldane ve Sebu veladeti Ağob taraflarından Meyas veledi Asdar ve Hazar veledi Keyur nâmân şahadetleriyle sâbitü'l-vekâle vekil-i millet Karabet veledi Bağdos'a ve diğerk kebire kızı Hacavi'de veledi Ağob tarafından yine zikr olunan şâhedân şahadetleriyle sâbitü'l-vekâle zevcesine yüz bin guruş mesarif idüb ve meblağ-ı mezbûrdan yetmiş iki bin guruşun defterini dahi mesfûre ibra eylediğimizde mersûm dahi kabul idüb yetmiş iki bin guruşun kabulü ve yüz bin olmak üzere bakiyesi halik-i mesfûrun terekesinden da'va ve matlub iderim. Sual olunub buyurulmuş bil-vekâle matlubumdur didikde vekilan mesfûrlardan gibbes-sual cevablarında halik-i mesfûre Ağob nam zımminin emriyle mesarif olduğunu ikrar idüb ancak senede otuz bin guruş mesarif-i baliğ olduğuna intar olarak senede dört bin guruşdan on senede kırk bin guruş tasarruf olduklarında bakiyesini vekil-i mersûmdan iddiasına mutabık beynel-taleb olunacağı esnada meyanelerinde matlumun müessitiyle imkan olan üzere iddia olunan yüz bin guruşdan mersûme vekillerinden ikrarları olan kırk bin guruşunun üzerine işar akdem-i sallem olunarak müdde'î değil mesfûr ve müdde'î 'aleyh mesfûranlar husus-ı mezbûr yüz bin guruşunun üzerine kırk bin guruş selem ve ibrâ olunarak bu edâyı keyfiyetden selem ve ibrâ olunduklarını meclis-i canib-i şer'iden işbu mürasele tahrirdir, mersûma i'ta olundu vesselam.

Fî 11 S. (Safer) sene 1268

Sayfa No : 72

Belge No : 129

Ba'isü'l-mürasele-i şer'î oldur ki

Eğın Kasabası'na tâbi' Gemürgab Karyesi mütemekkinelerinden Gügüm oğlu Mağdos veledi İstefan meclis-i şer'î şerif kasaba-i mezkûre mütemekkinelerinden Şişman oğlu akdem-i halik olan Ağob veledi Ohan veledi Ağob nam zımmi halikin veraseti zevce-i mesfûresi Handan'ın veledi Bedros ve sulb-i kebir oğlu Mahdob İstefan ve sağır oğlu Arhan ve kebire kızları Seldan ve Serbu ve Avze namunlara munhasır olub Mahdob İstefan ile Saki oğlu Ohan'ın bi-hüccet-i şer'î vasisi Handan veledi Bedros tarafından Karabet veledi Yefos ve veledi Mardros nâmân şahadetleriyle sâbitü'l-vekâle Boyacı oğlu Hevace Karabet veledi Serkiz kebirleri Seldan ve Serbu nâmân nasraniyeler tarafından Fenas veledi Asdar ve Hazar veledi Kirok nâmân şahadetleriyle sâbitü'l-vekâle vekil mülkü Hevace Karabet veledi Bağos ve balada zikr

olunan nâmun vekil mevâcelerinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm iderek işbu halik-i mesfûr Ağob'dan ba-tahvil yirmi dört bin guruş alacağım olub halik-i mesfûrun terekesinden da'va ve taleb iderim. Müdde'asına mutabık beyn taleb olundukda kaza-i mezbûreye tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Labik veledi Yorgi ve Gemürgab karyesinden Karabet veledi Gûgür nâmân zımmiler li-ecliş-şehade meclis-i şer'îye hazirun olub eş-şehade olundukda şu vecihle şehadet-i şer'î iderler ki halik-i mesfûr Ağob veledi Arhan veledi Ağob nam zimmi bizlere şöyle takrîr-i kelâm eylediği elli sekiz senesi Şevval tarihiyle işbu İstefan canib karz-ı şer'î olmak üzere ba-tahvil yirmi dört bin guruş virecek deynimdir sizler bu vecihle şahid olasız deyu bizlere takrîr eyledi bizler bu vecihle şahidlerüz ve şehadet-i şer'î iderüz deyu edâyı şehadet eylediklerinde ba'det-tezkiyye şehadetleri kabul olmağını ve müdde'i mesfûr Mağdos tarih-i mezkûreden sonra meblağ-ı mezkûru almadığı ve hibe itmediğine ve bir mahalle havâle eylediğine şer'an yemin lazım gelüb mesfûr dahi halef-billah itmekle meblağ-ı mezkûr yirmi dört bin guruşu halik-i mesfûr Ağob'un terekesinden alınması işbu mürasele canib-i şer'iden tahrir ve yed-mesfûr Mağdos yeddine i'ta olundu vesselam.

Fî 11 S. (Safer) sene 1268

Belge No : 130

Eğin Kasabası mahallâtından Misamoğlu Mahallesi mütemekkinelerinden olub bundan akdem halik olan Şethan oğlu Ağob veledi Arhan veledi Ağob nam zimminin veraseti zevc-i metrukesi Handan veled Bedros nam nasraniye ile sulb-i kebir oğlu Mahdob İstefan ve sağır oğlu Arhan ve kebir kızları Seldan ve Serbu ve Avze namunlara munhasıra olub Mahdob İstefan ile Ohan ba-hüccet-i şer'îye ve valideleri Handan veledi Bedros tarafından Karabet veledi Mağdos veledi Mardros nâmân şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle Boyacı oğlu Karabet veledi Serkiz kebirleri Seldan ve Serbu nâmân nasraniyeler taraflarından Fenâs veledi Asdar ve Hazar veledi Kirok nâmân şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle vekil mülk-ü Hevace Karabet veledi Bağos ve balada zikr olunan şahedân şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle zevc-i Mikail veledi Mardros namun vekilleri meclis-i şer'î şerifde Gemürgab karyesi mütemekkinelerinden Gûgüm oğlu Mağdos veledi İstefan nam mevacesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ider ki mahalle-i mezkûrede vâki' mutasarruf olduğumuz etraf-ı ersumdan Zekar oğlu Ohan ve Temurcu oğlu mülkün bir tarafı Gelül oğlu Serkiz ve Şahdan oğlu Ağob menzili ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtaz olan bir bâb mağaza ve bir bâb

ahur maa samanlık ve dört oda ve bir bâb mutbah ve bir bâb anbar evi ve bir bâb kiler ve bir bâb divanhane ve bir bâb tenur evi ve odunluk ve sair mülk ile menzil-i mezkûre beş seku bahçe ile mahdûd zikr olunan menzil ve gayrisi mülkleri Mağdos tarafından icab ve kabul ve sahih-i şer'î ile işbu Mağdos bil-vekâle otuz bin guruş bey' ve teslim idüb Mağdos dahi ber vech-i muharrer işira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul olduğundan sonra bey' olan otuz bin guruş müşteri-i mersûm Mağdos yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz idilen menzil mahdûd-ı mezkûrlar ve mülklerinden asla ve kat'en alaka ve müdahalemiz kalmayub işbu müşteri-i mersûm Mağdos'un mülk ü müşterası ve hakk-ı sarîh olmuştur. Keyfemâ yeşâ' mülklerde mutasarruf olması için bir minval-i meşrûh canib-i şer'iden Mağdos yeddine bir kıt'a hüccet-i şer'î i'ta olunsun deyu takrîrlerinde gıbbe't-tasdiküş-şer'î mâheva-vâki' bi't-taleb ve tahrir olunud. Tahriren fi evâsıt-ı şehri Saferül-hayr sene semâne ve sittîn ve mieteyn ve elf

Fî 11-20 Safer sene 1268

Şuhûdu'l-hal

Müdür-i kaza hamiyetlü Mustafa Ağa, kâtib-i mahkem Yaşar Efendi, Meclis-i Kâtib Hafız Mustafa Efendi, Nalband elhac Ahmed Ağa, A'zayı Meclis Kâtib Osman Ağa, Mahzar Molla Esad, İstefan Kasab oğlu, Evanis Kasab oğlu ve gayrihüm

Sayfa No : 73

Belge No : 131

Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Cerizlüoğlu Sokyas veledi Felyos nam zımmi meclis-i şer'î şerif ve mahfelde karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Huruf veledi Boşacı oğlu Kozmoz nam nasraniye tarafından vekil müsemmil-i şer'î Tokatlı oğlu Hevace Karabet veledi Benos nam muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ikrâr-ı tâm ve 'anel-meram ider ki karye-i mezkûrede vâki' ker'en mutasarrıf olub ve hala yedimde mülk ve hakkım olan bir taraftan Berber İstefan zevcesi mülkü ve bir taraftan karındaşı oğlu Makriç menzili ve bir taraftan Egib meydanı ve bir taraftan Susanoğlu ahuru ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûdül-hudud ve mümtaz olan tahtaniye iki bâb mağaza ve üst katda bir sofa ve bir oda ve fevkaniyede sekulu bir bâb oda ve yine bir bâb oda ve bir sofa ve bir cyvan ve kâfetil-hukuk vel-murafık tarafından icab ve kabul havli şürût-ı müfside de 'ârî bey' bat-ı sahih-i şer'î ile üç bin guruş işbu müşteri-i mersûm vekil-i mersûm Karabet'e bey' ve temlik ve teslim eylediğimde o dahi ber vech-i muharrer temlik ve teslim ve kabz ve

kabul eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş müşteri-i mersûma vekil Karabet yedinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz eyledim fima-ba'de menzil-i mahdûd-ı mezkûrede benim asla alakam kalmayub müşteri-i mersûmenin mülk ü müşterisi hak-ı sarihi olmuştur keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdikiş-şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâhir-i şehr-i Cemâziyel-evvel sene semane ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 29 Cemâziye'l-evvel 1267

Şuhûdul-hal

Müftü Abdurrahman Efendi, Müdür-i kaza hamiyetlü Mustafa Ağa, A'za Hacı Osman Ağa, A'za Kâtib Osman Ağa, Kâtib-i Meclis Hafız Efendi, Mehmed Ağa bin Mustafa Ağa, Mahzar Esad ve gayrihüm

Belge No : 132

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kasabası'na tâbi' Geşo Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem der'aleyhde Yedi Kal'a nam mahalde bi-emr-i Hak vefat iden elhac Hasan Ağa ibn elhac Halil bin Hacı Mehmed nam müteveffanın veraseti karye-i mezbûrede sâkin zevce-i menkuhe-i metrukesi Ayşe binti Mustafa ile der-'aleyhde bulunan diğere zevce-i menkuhesi Fatma binti elhac Halil ve sulb-i kebir oğulları elhac Mehmed ve Halil ve sağır oğulları Feyzah ve Mehmed Ali namunlara erz-i şer'isi münhasır oldukdan sonra sağır-i mersûm Feyzah nam sağıre bu tarafda kıbel-i şer'iden rehin nasb olunan validesi Ayşe binti Mustafa nam vasiye taleb ve nüfadları ve müfad-ı şer'iyle beynel-verase tevzi' ve taksim tereke-i müteveffayı merkûmdur ki ber vech-i âti 'alel-esâmi zikr ve beyan olunur. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Cemâziyel-âhir sene semane ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Cemâziye'l-âhir 1267

Belge No : 133

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kazası Örik Karyesi ahalisinden olub bundan akdem fevat iden Ali bin Mehmed'in veraseti amucazadesi Halil Efendi ve müteveffıye kızı ve zevcesi Ümmü Gülsüm bin Abdullah ittihsarı mütehakkıka olmağla veraset-i merkûmlar Halil'e tahrir

ve beynel-verese taksim Halil'in sehmi dahi oğlu Mehmed'e teslim olunduğunu beyan defteridir ki ver vech-i âti beyan olundu.

Bir aded sırmalı yelek 105 guruş	Müsta'mel Şalvar 30 guruş	Malta şalı 12 guruş	Sadak ² 15 guruş	Müsta'mel şal 36 guruş
Müsta'mel kilim ³ 52 guruş	Yasdık 30 guruş	Yorgan 15 guruş	Döşek ² minder 40 guruş	Entari 72 guruş
Kazma orak dehre 30 guruş	Bakır elli akçe buçuk 709 guruş	Hanleri 800 guruş	Geci resmi 135 guruş	İnderesi 50 guruş
İki sandık 35 guruş	İki saban 135 guruş	Beş aded bahçe 2000 guruş	... 450 guruş	

Minhâ'l-ihracâ

Resm-i kalemiyye 174 guruş	Harc-ı mahkeme 15 guruş	Dellaliye ve ihbariye 100 guruş	Varaka bahası 5 guruş
Beynel-verase:			
Merkûm Halil'in hissesi 4127 guruş		Ümmü Gülsüm hissesi 1823 guruş	

Sayfa No : 74

Belge No : 134

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kazası Geşo Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emr-i Teala vefat iden elhac Hasan Ağa Halil ve zevce-i menkuhesi metrukesi ve karye-i mezbûrede Fatma Hatun ile der-'aleyh Halil oğlu elhac Mehmed ve sulb-i sağır oğlu Ahmed der-'aleyh sulb-i sağır namun kimesnelere tereke-i müteveffa*Belgenin kalan kısmı yoktur.*

Belge No : 135

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Bahçe Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emr-i Teala vefat iden Şaban oğlu Hüseyin bin Osman bin Mustafa nam müteveffanın veraseti sulb-i kebir oğlu Ali ve sağır oğulları Bekir ve Osman ve sulb-i kebir kızları Fatma ve Adile ve sağır Emine namunlara munhasıra oldukdan sonra sağire-i mezbûruna kibel-i şer'iden nasb olunan vasileri büyük nineleri Ayşe binti Ali nam vasi taleb müteveffayı mezbûr ve beynel-verase taksim defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olunur. Tahiren fi evâsıt-ı şehr-i Şa'banül-mu'azzam sene semâne ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Şa'ban sene 1268

Nuhas ^{162 kıyye} 180 guruş	Def'a nuhas ^{162 kıyye} 180 guruş	Degirman demürü ve nuhanları 40 guruş	Köhne minder maa hırdavat 50 guruş	Köhne yorgan 25 guruş
Yün yorgan yasdık 15 guruş	Fevkanide iki bâb oda 250 guruş	Yine fevkanide üç mağ ve muhatabında bir mağ Tapursulu müştera 500 guruş	Yol altındaki bahçenin nisf hissesi 30 guruş	
Def'a bahçe-i mezkûrun nisf hisse kıymeti 300 guruş		Hane önünde vâki bir kıta bahçe nisfi 300 guruş	Bir kıta bahçenin harabe nisfi 100 guruş	
Harabe bir kıta üzüm bağı kıymeti 350 guruş		Bahçe-i mezkûre altında bir aded ceviz ağacı kıymeti 30 guruş	Bir kıta çalılık kıymeti 60 guruş	

Mahalle-i mezbûre dere içinde vâki Şaban oğlu değirmanı dimekle ma'ruf değirmanda kırk para itibariyle on sekiz para hisse kıymeti
1400

Yekûn : 4080 guruş

Resm-i 'âdi 102 guruş	Guruşda birer para 20 guruş	Varaka bahası 2 guruş	Kaydiyyesi 6 guruş
--------------------------	--------------------------------	--------------------------	-----------------------

Sayfa No : 75
Belge No : 136

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub bundan akdem halık olan İmirza oğlu Bağos veledi Hamak nam zımminin zevcesi Meram veledi Melgün ve Karan veledi

Bağos nam nasraniyeler taraflarından vekil-i müseccel-i şer'iyeye kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Hamak veledi İstefan nam zimmi huzûr-ı şer'iden ve yine kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden Bağos Mirza veledi Kirkor muvâcehesinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki müvekkili olduğum hatun mezbûr halık salefî'z-zikr olan Bağos veledi Hamak tarafından intika iden iki bâb dükkan bir tarafı Esleki oğlu Hamak dükkanı ve bir tarafı Uzun Bağdesar dükkanı ve bir tarafı Hazar oğlu Nikfos hanesi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve diğer bir kıt'a dükkanın bir tarafı Tokatlu oğlu Bağdesar hanesi ve bir tarafı İsmail Efendi dükkanı ve bir tarafı Tokatlu oğlu Bağdesar hanesi işbu hudud ile mahdûd olan iki bâb dükkanları üç bin guruş değer iken doksan baha fahiş ile bin iki yüz guruşa mezbûrelerden iştirâ idüb ba'de beş yüz guruşuna dahi virmiş olduğu cihetine dükkan-ı mezbûrelerin değerini matlubumdur didikde müdde'î ile mersûm İmirza'dan ledel-sual şu vecihle sual iderek bundan akdem mersûme Karim ve Zümrüt nam zimmielerin tarafından Marik oğlu İstefan veledi Mikrayiç vekâletiyle şüf'a hadi iskat için dükkanların icar tarafından rızayla yerlerini bana hibe idüb bahasını dahi hüsn ü rızalarıyla tarih-i hüccet-i şer'iyeden yedi sene akdem bin iki yüz guruşa bey'-i sahih ile bey' iderek ba'de mesfûrelerin vekil takrîrine her ne kadar dükkanların ziyade değeri var ise de kendi rızamla işbu bahaya bey' itdim deyu ikrarı dahi vardır didikde tarafeyn fetvaya olunarak yederine virilmiş olan fetvayı şerifede iki bâb dükkanlarını bey' ittiklerinde şüf'a hari iskat için tarafından hibe eyleyüb bâkisini semen-i ma'lume bey' ittiklerinden bey'-i mezbûresi fahiş bahaya olmuş idi deyu da'va eyleyerek da'vaları itimad olunmaz deyu cevap verib binaen müdde' mersûm Hamak veledi Aşgar'dan şüf'a iskat hususu sual olundukda müdde'î 'aleyh müdde'asına mutabık beynet-taleb olundukda Bedros veledi Serkis ve Mirza oğlu Serkis veledi Artin nam zimmieler husus-ı şer'ide hazirun olarak iştihad olunduklarında mutabık olarak Mirza'nın müdde'asına mutabık edâyı şهادet-i şer'î itmeleriyle şهادetleri kabul olub müdde'î mersûm Hamak veledi İstefan ol-vecihle mu'arızasından men' olunub mavak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü'l-sani min şehr-i Zilka'detül-Şerife sene semân ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 12 Zil-ka'de 1268

Şuhûdu'l-hal

A'za elhac Osman Ağa, A'za Ebubekri Efendi, A'za Şerif Ağa, elhac Ahmed Efendi, Hazinedârzâde İsmail Ağa, Tarakçı oğlu Osib, Kasab oğlu Evanis, Kapik oğlu Bedros, Tenekeci oğlu Sokyas, Tokatlu oğlu Karabet

Belge No : 137

Kemahlı Hacı Bekir'in Eskici oğluyla olan da'vası kaydıdır.

Kemah Kazası karyelerinden Asma Karyesi sâkinlerinden Hacı Bekir bin Mehmed meclis-i şer'ide Eskici oğlu Karabet veledi Sahan tarafından vekil-i müsebbiti oğlu Evanis veledi mersûm Karabet muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm iderek işbu Evanis pederi ve müvekkili Karabet zimmetine akdem beş bin üç yüz kırk guruş deynim mersûm Karabet'e yüz yirmi dört ölçek ..ve iki bin sekiz yüz yetmiş guruş para ve peynir bahasından dolayı yüz yirmi guruş teslimatım olub muhasebe zimmetinde kalmış olub henüz muhasebe itmeksizin diyar-ı ahire gitmekliğim hasebiyle bu ana değin tehir olmuş ise de muhasebemiz rü'yet olunub deynim olan mebalig-i mezkûre ba'del-takas bâki zimmetinde kalan akçemi isterim matlubdur didikde vekil-i mersûm Evanis'den sual olundukda şu vecihle cevabında beyhümada cari olan ahz ve i'tamız elli üç tarihinde rü'yet muhasebe olunub birbirlerimizde bir alacak vereceğimiz kalmamışdır ve hatta yedime hüccet-i şer'iyeye dahi i'ta itmişdir deyu cevabında tarafeyn ledel-istifta mersûm Evanis müdde'asına akamet beyne lazım gelmeğin ber vech-i muharrer müdde'asını isbat itdikden sonra müdde'i merkûm Hacı Bekir dahi ol-vecihle tarih-i mezkûrdan muhasebesini rü'yet idüb ve hüccet-i şer'iyeye dahi virüb ve mersûm yedine virüb hakkı kalmadığını ve ma'lum hücceti mukarr olub mu'arızasından men' olunduğu bit-taleb işbu mahalle kayd olundu.

Fî 26 Zil-ka'de 1268

Şuhûdu'l-hal

Nalband elhac Ahmed Ağa, Müdür-i Kaza Hamiyetlü İbrahim Ağa, Kâtib-i Meclis
Hafız Efendi, Serzabtiye Mustafa Ağa, Mahzar Mehmed Esad Ağa,

Sayfa No : 76

Belge No : 138

Manik oğullarının mübaya'a hücceti kaydıdır.

Egin Kasabası mahallâtından Kurinoğlu Mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Hatunk oğlu Kirkor veledi Ağop veraseti zevcesi Elmas veledi Artin ile sulb-i kebir oğlu Ağob ve sağir oğulları Karabet ve Artin ve sağire kızları Ağis ve Nazlu nam kimesnelere munhasır olduktan sonra sağir-i mezbûrların tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'iden mensub vasileri valideleri mersûmül-hal bil-vesaye bil-isale ve kebir-i mersûm Ağob bil-isale meclis-i şer'i şerifde Manikoğulları Kirkor ve Markos

ve Serkis veledi ve Ağob muvâcehelerinde takrîr-i kelâm ve ta'biri a'nel-meram iderlerki halik-i mersûm Kirkor'un taht-ı tasarrufunda olub mahalle-i mezbûrede kain etraf-ı erba'ada Yarsioğlu Sağdos Artin ve Kalyakçı Ruhan ve Karyanoğlu Bağos mülkleriyle ve Celenkioğlu Serkis mülki işbu hududlarıyla mahdûd fevkani iki bâb oda ve bir bâb nim sofa ve bir memşi ve bir sofa ve orta katda ve bir bâb nim sofalı oda ve bir divanhane ve bir bâb diger oda ve bir işhane ve bir sofa arka tarafında üç bâb icbab-ı kiler ve ahur ve odunevi ve tahtani bir bâb oda ve yine tahtında bir mahzen ve bir ve Parsih oğluyla müşterek nisf tenur evi ve ittisalinde seku bahçe muştemil bir bâb mülk-i menzili ba'del halas sağır-i mezbûrelere ve bize intikal idüb gelen sağır mezbûrelerin menzil-i mezkûrede olan hisselerinden ma'ada ism-i mal ıtlak olunur bir nesneleri olmayub nafaka ve kesude eşyed ihtiyacları olduğundan başka menzil-i mezkûr dahi harabe meşrif olub hasıl-ı harcına vefa itmediğinden menzil-i mezkûr semen misliyle ahire bey' olunub semeni istirbah olunmak sağır mezbûrler haklarında enfa' ve evli olduğunu bundan akdem huzûr-ı şer'ie ihbar itmeleriyle kıbel-i şer'iden yeddime hüccet-i şer'ie i'ta olunmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûri salefü'z-zikr cümle müştemilatıyla bi-cümle teva' ve'l-vasi tarafından icab ve kabul-i meval ve şürût-i müfessideden 'âri bey'-i bat sahih-i şer'i ile on dokuz bin iki yüz elli ğuruş mersûm Kirkor ve Markos ve Serkis'e bey' ve temlik ve teslim eyledigimde onlar dahi ber vech-i muharrer iştira ve temlik ve teslim ve kabul ve kabz eylediginden sonra semeni olan meblağ-mezkûru müşteri mersûmlar yedlerinden tamamen ahz ve kabz eyledik. Fima ba'de menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ve bahçe-i mezbûrede sağır mezbûrların ve bizim asla alaka ve müdahalemiz kalmayub müşteri-i mersûmların mülk ü müşteraları olmuşdur. Keyfemâ yeşa mutasarrıf olsunlar didiklerinde gibbet-tasdiki şer'i mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmil hamis vel'ışrîn min şehr-i Zil-kade şerif sene seman ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Zil-ka'de 1268

Şuhûdul-Hâl

Hazinedarzade İsmail Balluoğlu Ahmet Ağa, Hacı Yusufzade Salih Ağa, Hacı Ali oğlu Bekir Ağa, Hacı Yusuf oğlu Osman Ağa, Sakallıoğlu Halil Efendi, Vekili millet Karabet, Pasrihoğlu Mağdos veledi Artin, Eskicioğlu Evanis, Gecioğlu Kirkor karındaşı Hecadar, Kupik oğlu Bedros Canik oğlu Okim.

Belge No : 139

Venkli Papazoğlu Koca Lazar'ın i'lam kayıdır.

Egin Kazasına tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Panku oğlu Vasil ve Cerak oğlu Epigan nâmân zımmiler sair refikalarıyla beraber müddet-i firenden beru ve karye-i mezbûrdan Lazar nam zımmi hakkında vâki' olan rencide ta'diblerinin ba-ma'rifet-i şer'i ve meclis-i men' ve def'iyle bu yüzden mersûm Lazar'ı zımmi manzar eyledikleri altmış bin ğuruşun yeddinde bulunan kuvve-i şerifeler mûciblerince şer'an tebeyyün eylediği halde tahsiliyle tarafına i'tası hususu ba-buyurulduyu hazret emru irade buyrulmuş ve mahsusen mubaşir ta'yin buyurularak icab-ı murafıkları icra olunmak olduğuna mebni tarafeyn meclise celb ve muhakeme olundukda husus-u mezbûru mersûm Lazar zımminin iddia itdiği üzere mersûman Vasil ve Epigan zımmiler refikan saireleriyle elli dört tarihinden bu ana kadar mersûm Lazar izar ve rencide etmekde olduklarını ahali-i kazadan İslam ve reayadan yirmi kadar kimesneler hazirun olarak mütevatiren ifade ve ihbarlarıyla tahakkuk ve tebeyyün eylemiş ve mersûmun iddi'a ettiği altmış bin guruşu tazmin akçesi mersûmenin inkârlarına binaen elli dört senesi Dersa'adette işbu sadr-ı rum iki kazaskeri Melik Paşazade Abdulkadir Bey Efendi hazretleri huzurunda mersûman Vasil ve Epigan ve refikaları hazirun oldukları halde tahakkuk ve tebeyyün eyleyerek meblağ-ı mezbûrun tahsiline hükmi-i şer'i la-hak olduğu ol-vakde meclis-i murafa'ada hazirun olan Müftizade Mehmed Sadık İbn-i Hasan Ömer Efendi ve Ömer Şerif İbn-i Mustafa nâmân kimesneler şهادetleriyle hükmi-ü sabık subut bularak tebeyyün eylemiş ve hükmi-ü sabık üzere meblağ-ı mezkûrun tahsili lazım gelmiş ise de bu makule da'vaların kablet-tanzimat istima' ve istirdadı memnu'dur deyu mersûman taraflarından vaki' olan istid'alarının derciyle keyfiyet bila-taraf hakayı 'aliyelerine ifade ve istidan olundukda mersûmanın bugüne iddi'a ve cevapları vahi olub ahkak-ı hak maddesi matlub ve mültezim hal olduğu beyanıyla meblağ-ı mezkûrenin mersûmandan kâmilten tahsiliyle mersûm Lazar tarafına i'ta bi-emirnâme irade ve ferman buyurulmuş ise de ahali-i karye ve kazadan elli kadar ehli İslam ve re'ayalar taraflarından meyanelerine maslahun tevsiyle husus-i mezkûre tarafından bir güne istid'a ve irade istihsal iderek birbirlerini izar ve rencide eylememek ve bu misillü de'aviye tasaddi itmek üzere mersûm Lazar'ın matlub olan meblağ-ı mezbûr altmış bin guruş tazmin akçesinin kırk iki bin beş yüz guruşunu mersûman Vasil ve Epigan zımmiler taraflarına terk ve bahş iderek on yedi bin beş yüz guruş mersûman taraflarından mersûm Lazar'a edâ olunmak üzere tarafeyn iskat ve

müsalehe eyledikte mersûm dahi salah-ı mezbûru kabul ve husus-u mezkûre dair tarafından bir güne ızzar ve rencide vukû'bulmayacağına müte'ahhidler olarak meclis-i 'umûmide takrîr ve ifade eylemiş oldukları vâki'il-haldır huzûr-ı 'âliyelerine arz ve i'lam olundu. Tahriren Fi yevmü'l-hâmis min şehr-i Zilhicce-iş-şerife sene semâne ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Zi'l-hicce 1268

Sayfa No : 77

Belge No : 140

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kazasına tâbi' Navril Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Hacader veledi Evanis veraseti sulb-i kebir oğulları Evanis ve Kirkor ve kebire kızları Sare ve Hineze ve Harne ve Serbu ve Eslü nam zimmilere münhasır olub halik-i mersûmenin vereseleri eşhasıyla tahrir ve beynel-verese taksim olunan terekesi defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu.

Fî 25 Z. (Zi'l-hicce) 1268

Nuhas ^{37 kıyye} 518 guruş	Yün döşek ve yasdik ^{3 aded} 294 guruş	Kuhan ^{23 aded} 290 guruş	Fevkani ve tahtani mülk ü menzil 2500 guruş
Def'a nuhas ^{37 kıyye} 518 guruş	Def'a yün döşek ve yasdik 284 guruş	Def'a mülk ü menzil 2500 guruş	Def'a kuhan 290 guruş
Kebir kazgan ^{14 kıyye} 250 guruş		İnek ² davar ^{8 aded} 440 guruş	

Yekûn : 8294 guruş

Minhâl-ihraca	Birer para	Kunağa resm	Kaydiye	Harc-ı	Mahzara	Zabtiyeye
	resm-i'âdi	217 guruş	13 guruş	hidme	20 guruş	20 guruş
	218 guruş 10 para	10 para		20 guruş		

Yekûn ihraca : 508 guruş

Taksim-i beynel-verese : 8186 guruş

Hisse-i ibn Evanis
4093 guruş

Hisse-i ibn Kirkor
4093 guruş

Mersûmun balada muharrerül-esâmi sulbiye kızları mesfûreler hisselerini yirmi seneden müteceviz taleb ve da'va itmemiş olduklarından mürûr-ı ezmine ile da'vaları bila-emr-i mesmu' olmadığı cihetiyle hisseleri kamadığı işbu mahalle şerh virildi.

Belge No : 141

Halik-i mersûmun terekesi dahi mersûm Kirkor dahi halik olub veraseti sulbiye oğlu Hokas ile sülbiye kızı Meryem'e münhasır olduktan sonra mersûm Hokas dahi halik olub veraseti zevcesi Üsküh ve sulbiye-i sağıre kızı Meryem'e ve kızkarındaşı mersûme Meryem'e münhasır olmağla balada mestur hisse-i mezkûre beynel-verese taksim: 4093 guruş

Hisse-i zevce Üsküh 241 guruş	Hisse-i binti Meryem 1364 guruş	Hisse-i Meryem (kızkarındaşı) 2387 guruş
-------------------------------------	---------------------------------------	---

Sayfa No : 78

Belge No : 142

Eğin Kasabası mahallâtından Koçan Mahallesi sâkinlerinden Vanlıoğlu İsmail Seyid Efendi bin Ömer Efendi meclis-i şer'ide kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Darduroğlu Markaz veledi Kirkor mevacesinde ikrar-ı tâm ve 'anel-meram iderki akdi alez-zikrin suduruna değin şeren malik olduğum Yeni Çarşı nam mahalde vakı' etraf-ı erba'adan bir tarafı kendi mülküm ile halik Kirkor mülkü ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı suk-ı sultani işbu hudud ile mahdûd ve mümtaz fevkaniden bir bâb hanem ve oda ve bir bâb kahve odası ve bir bâb ticarethane ve bir memşi ve önünde bir bâb oda ve bir bâb kebir kiler ve bir sofa ve bir bâb mülk ü menzil ile ittisalinde ka'in beş bâb dükkan murafik tarafından icab ve kabul havi ve şürût-ı müseffireden 'âri bey'-i bât meclis-i şer'ide işbu sağır bil-cümle mersûm Markaz'a altı bin yedi yüz elli guruş bey' ve temlik ve teslim eyledim ise de ..olarak matlubum iddügünden mübanemizde mesalihden tevattih iderek tekrar meblağ-ı mezbûrun üzerine bin iki yüz elli guruş dahi salah olunarak cem'an sekiz bin guruş 'ârisi oldukda şer'i müfessireden ve mebhaleden berî olarak bey '-i bât-ı sahih ile mersûm Markaz'a sekiz bin guruş bey' ve temlik ve teslim eyledigimde ol-dahi iştırâ ve temlik ve teslim ve ahz ve kabz ve kabul eyledikten sonra şett-i semane olan meblağ-ı mezbûresi müşteri-i merkûm tarafından tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim fima ba'de menzil-i mahdûd-ı mezkûrede ve diğerköhne

mezkûrelerde benim asla ve kat'an alakam ve müdahalem kalmayub müşteri-i merkûmun mülk ü müşterasıdır, keyfema yeşa mutasarrıf olsun didikde gıbbet-tasdiki şer'i mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu.

Fî 27 R. (Rebi'ül-âhir) sene 1269

Şuhûdu'l-hal

Ömer oğlu Mehmed Ağa, Salih Efendi, Ali Ağa, Mahzar Ead ve gayrühüm

Belge No : 143

Egin Kasabası'na tâbi' Puşadi Nahiyesi kurrallarından Hefdar ve Kumkan ve Başağı karyeleri meyanelerinde vaki' mer'a üzerine karyeteyn-i mezbûreteyn ahalişi meyanelerinde da'va olduğundan mahal meza'ın üzerinde ve murafık ve ahkak-ı hak olmak üzere taraf-ı şer'inden bir me'mur ve mudir-i kaza tarafından dahi diğer bir memur matlub olunarak taraf-ı şer'iden emnayı muhakeme Esad Efendi ve me'mur muma ileyh menazi' kayd olan müdde'ayı mezbûrun üzerine vürudlarında karyeteyn-i mezbûreteyn ahalişeleri ve civarında bulunan karyelerden husus-u mezbûreye hasil... mevcut buldukları halde 'akd olunan meclis-i şer'ide Kumkan karye ahalişerinden Mustafa oğlu Halil ve Bekiroğlu Seyyid bin Bekir ve Ahmed oğlu Ali bin Ahmed ve yine Ahmed oğlu Mehmed mesturül-esâmi kimesneler huzûr-ı şer'ide ve yine Hefdar karyesi ahalişerinden Hafız Ömer ve Ömer ibn İsmail ve Ali Dayı oğlu Ahmed ve Bekir Dayı oğlu Halil ve Koçan oğlu İsmail Ağa nâmân kimesneler mevacerinde da'va karyeteyn-i mezbûreteyn meyanelerinde vâki' Haruk nam mahalin bir tarafı kaya karşusu ve bir tarafı Hasan tarlası ve bir tarafı tarık-i 'âmm ile mahdûd mer'a kadimine bizim meramızdur işbu Hefdar karyesi ahalişi mâni' olduklarından muhafikatlerinin def'a nasr mutaliblerimizdir didiklerinde gabes-sual Hefdar karyesi ahalişeri dahi menazi' olan mahallin bir mikdarı mezru'atımız ve bir mikdarı çayırıklarımız ve ağıllarımız olub Başağı karyesiyle hayvanatlarımız semediye karar ra' oluna gelmiştir ve karye-i mezbûr Kumkan ahalişerinin vechen minel vücuh alaka ve mudahalemiz yokdur deyu da'valarında mezz'ayı merkûmen Kumkan ahalişerinin da'valarına mutabık taleb olundukda etyan izhariyle Hafder karyesi menfikan mezru'an aralarında mer'aları olduğu kadimi vecihle Esban taleb olundukdan civar karyelerinden Ahmd Ağa bin Mustafa Mehmed bin Osman ve Semi oğlu Halil ve karındaşı Osman bin Halil ve İsmail Ağa bin Süleyman murafa'ada istişhad olunduklarında kadimden ve menazi'i olan mahallin Hefdar karyesinin mustakbel menzu'atları ve çayurlukları ve ağılları olub ve

aralarında mer'aları dahi olarak Başağı karyesiyle maan söznen mülasebe semeresi faide olunub Kumkan karyesinin alaka ve müdahaleleri olmayub bunların kadimden beru bu vecihle mezru'atlarına ve çayurlarına ve ağıllarına mutasrrıf olarak böyle oluna-gelmiştir biz bu hususa şahidleriz ve şehadet-i şer' dahi ideriz didüklerinde müdde'i dahi bu vecihle oldukdan muteahiren ikrar eyleyerek balada muharrer olunduğu vecihle Kumkan karye ahailerinin alaka ve mudahaleleri olmayub Hefdar karyesi ahailerinin mezru'atları ve çayırıkları verdikde sonra Başağı karyesiyle mahalle-i mezbûre derûnunda meram surhiye ve Mehmed Ağa cellerine hiçbir karye tarafından kırmamak üzere müte'ahhid oldukdan emnayı mûma-ileyh Esad Efendi taraf-ı şer'i ihbar eylemesiyle ma-vak'a bit-taleb ketb olundu.

Fî 29 Ra. (Rebi'ül-evvel) sene 1269

Belge No : 144

(Asıl belgenin ilk satırlarındaki fotokopi çekim hataları nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Eğın Kasabasına tâbi' Orık Karyesi sâkinlerinden Hüseyin Ağa ibn İsmail nam kimesne kaza-i mezbûr meclisine ihzar ittirdiği İliç Karyesi sâkinlerinden Hatice binti Feyza nam hatun muvâcehesi üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki ... tarihten altı sene akdem İliç Karyesi sâkinlerinden ... olub taht-ı tasarrufunda bulunan tahminen üç ölçek iki ölçeği tohum isti'âb ider ma'lumül-hudud tedi kıt'a araziyi mahlulundan tapuya mutahakkık olub karye-i mezbûre ahalisi meclis tarafından çend def'a teklif olundu ise de talep olmayub tapuya rağbet itmeyerek ... geldiklerinden zira'at müdiri ve ma'rifeti ve meclis ma'rifetiyle müzâyede olunarak kurra iradesi üzere bana tefviz olunarak ben dahi bedel tapusunu bila i'ta nüfuz ve kabul idüb ol-vecihle bir kıt'a ... virüb usulüne tatbiken derbar şevket kararı evkan-ı hümayun yedi kıt'a tuğralu tapu temessükleri yeddimde i'ta buyurulub .. kimesne tarafındn müdahale itmez iken işbu Hatice Hatun arazi-i mezbûrelerden Gül Tarlası dimekle ma'ruf bir kıt'a tarlaya bila vech-i şer'i müdahale itmekde olduğundan sual olunub mûcib-i şer'isi icra olmak matlubumdur didikde gıbbes-sual merkûm Hatice cevabında müdde'i merkûmun takrîr ve ifadesi rak'a matlub ise de ancak kendüsü aher karyeden olub ve arazi-i mezbûre .. İliç karyesinden olduğundan karye müzahesi ruhsat virmiş olduklarından zabt itmiş deyu ikrar ve ifadesinde müdde'i merkûmun yeddinde bulunan tapu temessüklerine nazar olunub ve husus-ı mezbûre rak'a mutabık olduğu ehl-i meclis ve sairler ... şehade

izbar eyledikleri ve yedinde bulunan fetvayı şerife der-mûcib kanun ehli karyesine değin da'va salahiyetleri olub ve bu husus-i mukaddem ahali-i mezbûrenin bu vecihle da'va adem-i salahiyetlerinden merkûm Hatice'nin kefiden .. şer'î olunduğu mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehr-i Cemâziyel-evvel sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Cemâziye'l-evvel sene 1269

Şuhûdu'l-hal

Sadr oğlu Mehmed Ağa, Hacı Ahmed Ağa, İbrahim Bey, Yaşar Efendi,
Hacı Mahmud Ağa, Mahzar Esad Efendi ve gayrühüm

Sayfa No : 80-81-82

Belge No : 145

Müteveffa elhac Mustafa Ağa vereseleri

Biraderi Mehmed Emin Efendi bin Hüseyin Ağa	Zevcesi Ayşe Vekili Ali Ağa	Sulbiyeleri Fatma Vekili Ahmed Efendi
Ayşe Vekili Hacı Mustafa Efendi	Rabiye Vekili Akanzâde Hacı Ağa	Liebeveyn kızkarındaşı Emine Vekili oğlu Hasan Efendi

Müteveffa Hacı Mustafa Ağa'nın terekesi vereseleri talebiyle tahrir ve beynel verese müzâyede olunduğunun defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu.

Şilte 8 Adet 165 guruş	Yorgan maa yasdık ²⁰ 201 guruş	Köşe minderi ² 25 guruş	Bez 10 guruş	Beyaz kırmızılı yorgan 119 guruş
Deymi taklidi yorgan 70 guruş	Beyazlı basma yorgan 42 guruş	Atik sağır yorgan 21 guruş	Sağır döşek maa yasdık 50 guruş	Sivaz kilim 80 guruş
Cedid keçe 42 guruş	Deymi taklidi döşek 36 guruş	Seccade 30 guruş	Atik maşa 10 guruş	Post 30 guruş
Yorgan 215 guruş	Yasdık ⁷ 110 guruş	Def'a yasdık ⁴ 50 guruş	Kilim ² 60 guruş	Nargile 10 guruş
Tüfenk ⁹ 90 guruş	Şişe kâse maa kapak 35 guruş	Çanak 3 guruş	Sağır şamdan 20 guruş	İskemle 20 guruş

Çuval şilte 25 guruş	Leğen ibrik 50 guruş	Sağır hamam leğeni 65 guruş	Aşağı oda takımı 660 guruş	Makad yüzü ² 36 guruş
Zeyli kilim 41 guruş	Kebir mangal 113 guruş	Vasat sini 105 guruş	Baklava sinisi 45 guruş	Kebir teşt 14 guruş
Kuzu tenceresi 2 adet 62 guruş	Çorba üsküresi 16 guruş	Kebçe ve kevgir 15 guruş	Sağır tava ³ 40 guruş	Şamdan 37 guruş
İpek cidar ² 40 guruş	İpek ve iplik cidar 30 guruş	Kebir alaca tob 90 guruş	Sair tob 165 guruş	Beyazlı katani 67 guruş
Yemeni 3 guruş	Üstlük ² maa don ⁵ 25 guruş	İplik ağabani 30 guruş	Beyazlı küçük ağabani ² 40 guruş	Sevayi tob 200 guruş
Hamam peştemalı ¹ 90 guruş	Müsta'mel halat 27 guruş	Atik çubuk takımı guruş 20	Köhne testi 25 guruş	Sandık derununda mum hissesi 24 guruş
Çuval 15 guruş	Müctemilathane 50 guruş	Kebir anbar sağır anbar 290 guruş	Tencere takımı 155 guruş	Saat 280
Kütük 50 guruş	Heybe 30 guruş	Mum yağı 50 guruş	Şehr kanagında harm tarafı hissesi 4500 guruş	Sandık bağında hisse 1200 guruş
Mehmed Efendi'den aldığı bahçe hissesi 1500 guruş	Üzüm bağının nisf hissesi 450 guruş	Diğer bahçe hissesi 1800 guruş	Sandık bağında çalılık ve tarla 300 guruş	Saman nisfi 100 guruş

Yekûn : 14864 Guruş

Yalnız on dört bin sekiz yüz altmış dört guruşdur.

Balada mezkûr on dört bin sekiz yüz altmış dört guruşluk eşya müteveffayı merkûmun sulbiyesi Fatma tarafından vekili Ahmed Efendi'nin iştirâ eylediğidir.

Fî 7 S. (Safer) sene 1269

Diğer hisse sahipleri ile aldıkları eşya tutarları şöyledir.

9671 guruşluk eşya-ı mütenevvi'a müteveffayı merkûmun sulbiyesi Ayşe'nin vekili Hacı Feyzullah'ın iştirâ eylediğidir.

7148 guruş 20 paralık eşya-ı mütenevvi'a müteveffayı merkûmun sulbiyesi Rabiye'nin vekili Hüseyin Ağa'nın iştirâ eylediğidir.

6615 guruşluk eşya-ı mütenevvi'a müteveffayı merkûmun karındaşı Mehmed Emin Efendi'nin iştirâ eylediğidir.

3083 guruşluk eşya-ı mütenevvi'a müteveffayı merkûmun kız karındaşı Emine'nin vekili oğlu Hasan Efendi'nin iştirâ eylediğidir.

7315 guruşluk eşya-ı mütenevvi'a müteveffayı merkûmun zevcesi Ayşe'nin Vekili Ali Ağa'nın iştirâ eylediğidir.

Mirza'da		: 5700 guruş
Damadı Mahmud Efendi'de		: 2875 guruş
Karındaşı Emin Efendi'de		: 2300 guruş
Kürd Ahmed'de		: 100 guruş
Nakden altun		: 1020 guruş
Fındık altun	5 aded	: 300 guruş
Üçlük altun	7 aded	: 31 guruş
Saka taşı		: 180 guruş
Durun ağacı	10 aded	: 130 guruş
Ömer Ağa'da çubuk		: 65 guruş
Hakim Efendi'de post	2 aded	: 45 guruş
Hakim Efendi'de don-gömlek		: 45 guruş
Hakim Efendi'de tas		: 6 guruş
Esad Çelebi'de leğen ibrik		: 50 guruş
Kefenlik, elhac Ahmed Ağa'da		: 35 guruş
Hacı İsmail'de küçük tabanca çift		: 26 guruş

Sayfa No : 83

Belge No : 146

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğin Kasabası sâkinlerinden Akanzade Hacı İbrahim Bin İsmail Ağa nam kimesne huzûr-ı şer'ide ve yine kasaba-İ mezbûre mütemekkinelerinden Debbağ Hocas veledi

Kerkes muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm iderki cihet-i karz-i şer'iyeden dört bin dört yüz on beş guruş alacak hakkım olub elli altı Recebül-ferdin on beşinci günü tarihiyle bir kıt'a temessük virmek ve çendesine zarfindan mu'asserül-hal olduğundan matlub olmayub iki üç sene meblağ-ı mezbûreyi çend def'a taleb eyledim ise de edâda muhatebe ve muhafa'at itmekde sual olunub mûcib-i şer'iyyesi icra ve ve meblağ-ı mezbûrun tahsil ve ber-mûcib emr-i 'âli icab idmeniz şöyle matlubumdur didikde gibbes-sual medyum merkûm Hokas dahi meblağ-ı mezbûr dört bin dört yüz altmış guruşa sahih olduğunu mukarrer ve muvazzaf olub ancak 'indinde sekiz yüz sekiz adet ..dört yüz tule üç yüz guruş echre akçesi müdde'î merkûm işbu Hacı İbrahim Ağa'nın 'indinde olmağla muhasebe olmağa ve 'indine fazla mebalîğ terakkim eylediği halde düyûnumu ba'det-tenzil bâki meblağın tahsili matlubumdur deyu def'a mukabele ve ledel-murafa'a müdde'î merkûm elhac İbrahim Ağa dahi tarih-i mezbûrede akdem işbu Hokas ile meyanemizde vukû' bulan ahz ve cihet kefalinden dolayı dahi alacak hakkım olub üç yüz guruş cehre akçesini mahsub iderek ba'del-muhasebe teslim ve meblağ-ı mezbûre dört bin dört yüz altmış guruş alacak hakkım bâki kalub ol-vecihle bir kıt'a deyn temessükü virmek ve mersûmun bu vecihle da'vası iltifata şayan değildir deyu ba'de def'ül-da'vayı vel-inkâr müdde'î merkûmun da'vayı meşruhası mübeyyen yine taleb oldukda rical-i müslimînden Hacı Ömer Ağazâde Mehmed Ağa ve Mustafa bin Ahmed nam kimesneler li-ecliş-şehade mahfel kazaya gelüb eşşehade olunduklarında vak'a elli altı Recebül-ferdin on beşinci gününde işbu elhac İbrahim Ağa ile mersûm Hokas tarih-i möezbureden akdem meyanelerinde olan ahz ve 'ita ve cihet kefaletinden dolayı mersûman Hacı İbrahim Ağa'ya vereceği olan ma'lumül-mikdar meblağ-ı mezkûr ve üç yüz guruş cehre parasını bil-mahsub ba'de küll ihesab mersûmun zimmetinde dört bin dört yüz altmış guruş alacak hakkı kalub mersûm dahi ikrar ve bir kıt'a deyn temessükü virdiğine ve mersûmun deyn-i sahihi olduğuna şahidiz ve şehadet dahi iderüz deyu her birileri başka başka edâyı şehade-i şer'i eylediklerinde ba'det-ta'dil şehadetleri makbul olub bu vecihle meblağ-ı mezbûr dört bin dört yüz altmış guruşu merkûm Hokas'ın deyni olduğuna hükm ü şer'i icab iden geziştesi şer'i şerife ve kanuna tatbikan tahsili lazım geldiği mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi şehri-i Cemâziyel-ahir sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Sayfa No : 84

Belge No : 147

Ba'des-selam inha olunur ki kaza-i mezbûrede Abdurrahman Zeki Efendi'nin canib-i ..vefat mülayesesiyle hizmet-i fetva mu'tal kalmış olduğundan ahali-i kaza-i mezbûr tarafeyn olarak bir tarafı müteveffayı merkûmun oğluna ve taraf-ı aher Pesrizâde Hüseyin Efendi'nin hizmet-i fetvaya me'zunîni istid'a iderek tenbihlerinde münaza'a-ı kesire vukû'bulmuş olduğundan def'i münaza'a zımmında keyfiyet mahallinden ba'del-isti'dâm ikisi dahi kabul olunmayub ehliyet ve istihkakına mebni hizmet-i fetvaya me'zunîn mahallinden bi-mahzar umumi ve kürsi-i livası olan Harput meclisinden ba-mazbata istid'a ve eyalet valisi devletlü paşa hazretleri tahrir ve inha buyurmalarıyla kaza-i mezbûrede müteveffayı mezbûrun yerine hizmet-i celiler-i fetvaya sana izin verilmesi gerekir ki ledel-istifta ile ikta idüb ketb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzalarında Eğin kazası müftüsü deyu tasrih eyleyesin ves-selam. Tahriren Fi yevmül' hâdi vel-'işrîn min Cemâziyel-âhir sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fi 21 Cemâziye'l-âhir 1269

Belge No : 148

Eğin Kazası sâkinlerinden Fatma binti Adıgüzel nam hatun bundan akdem kaza-i mezbûrede re'aya mahallesinden tarîk-i 'umumide mürûr ider iken Balta oğlu Hanas ve Zinar oğlu Hosir ve Hazar oğlu Hesar namun şahıslar kapuları önünde fevt itmiş olduğu veresesi bulunan karındaşı Halil ve damadı Nasib nâmân kimesneler gelüb meclise ihbar ol-vecihle .. itmiş olduklarını meclis-iğünen dahi tesadüf etmekle ehl-i meclisden ziraat müdiri Hafız Mustafa ve canib-i şer'iden mahkeme kâtibi Abdulvahhab Efendi ve Mahzar Esad Ağa ve Ali Ağa ve zabtiye İbrahim namun kimesneler makur tebeyyün ve a'zam olunarak tahkikat maddesi ibtidar olundukda vâki' olan cevablarında müteveffayı mezbûre fil-hakika mahal-i mezbûrede sol tarafı üzerine düşüb ağzından ve burnundan yaralanmış ve çok kan akmış ve sağ gözü yumurta kadar şişerek ..ise de a'zayı sairesinde ve nişan-ı darb misillü hiçbir şeyi olmadığı anlaşılımış ve meclisce ma'lum olmuş ve müteveffayı mezbûrenin vereseleri merkûmandan yalnız bi şahsa göstermeyüb bütün bütün ahali-i mahalle-i mezbûreden iddi'a itmek olduklarından keyfiyet ba-mazbata ..arz ve ifadesi muktezayı umûruna ve mazuriyetden bulmuş olduğu mu'arrizen mazbata takdim olmuşdur.

Belge No : 149

Eğin Kazasına tâbi' Gemurgab Karyesi mütemekkinelerinden olup der-'aliyyemde Vezirhanı'nda mütemekkin iken işbu tarihimden beş sene mukaddem firaren gaib ma'lum olup mefkur olan Poliçeci Kirkor veledi Eros nam zımmının hala zevcesi olduğu mutahakkık olup ta'rif-i şer'i ile mu'arrıf olan Cevhistan veledi Yagub nam nasraniye meclis-i şer'i şerif hazır lazımül-tevkîde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anel-meram idüb zevcim firaren mersûm Kirkor firaşından hasıl benden mütevellid kızı Agen nam sağıre bila-nafaka ve bila-münfaka terk ve der'aleyh'e güdüb han-ı mezkûrde mütemekkin iken ber vech-i meşruh firar itmiş zevcem firar-ı mersûmun asla malı dahi yedimde olmayub ol-vecihle ben ve kızı sulbiye-i mezbûre nafaka ve sair ihtiyac ile .. zevcem bu mefkud-u mersûmun hakikaten helakı sabit olmağla mefkud mersûmun hal malı mütebeyyin oluncaya değin malını hafza kabl- i şer'iden kayyum nasb olunan Hafız İsmail Ağa'nın yedinde olan akçesinden hakim-i şer'i benimle kızı sağıre-i mersûmeye kadar ma'ruf meblağ nafaka takrîr ittirmeye ve icab iden nafaka ahz ve kabz ve tarafımızda irsalı ve hala der'aliyyemde bedestan oturmaklarından ve karyemiz mütemekkinelerinden Eros veledi Karabet nam zımmiden gıyabında kabulüne mevkufe tarafından vekâlet-i sahih-i şer'iyeye ile vekil ve naib-menab nasb ve ta'yin eyledik didikde gıbbet-takrîr mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fî evâhir-i Recebül-ferd sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Receb sene 1269

Sayfa No : 85**Belge No : 150**

Geruşla Karyesi'nin ..nam çeşmenin ta'mirine ma'rifet-i şer'i ile harc ve sarf olunan akçeyi beyan ider ki :

Fî 21 Receb sene 1269

- 75 guruş Tuba gelen usta Mustafa'ya virilen günlük / 10
- 40 guruş .. gelen Osman'na virilen günlük / 10
- 34 guruş Ergü karyesinden Kartik oğlu Ali'ye virilen günlük / 8
- 35 guruş Geruşla karyesinden Çavuş oğlu Timur'a virilen günlük / 10
- + 28 guruş Geruşlalı Vartan oğlu Makredic'e günlük / 7
- 212 guruş
- 45 guruş Otuz batman kirec 60 paradan
- 30 guruş

4 guruş
 15 guruş
 + 55 guruş Mürasele ve kaydiyye ve mürasele getiren Mahzara
 361 guruş

Belge No : 151

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğin Kazası sâkinlerinden Cemal Bey nam kimesne kaza-i mezbûr meclisine ihzar ittirdiği Tarakçı oğlu Hevaca Osib muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki Yeni Komşu oğlu halik Nikfos veledi Evanis ile karındaşı halik Kozmoz'da yirmi bin dört yüz guruş alacak hakkımdan nisfını bundan akdem halik-i mersûmun terekesinden talep itdim ise de mersûmun emlak ve eşyası işbu Hevace Osib'in yetmiş bin guruş alacağıının mukabelesine rehni olduğundan bu vereseşi dahi olduğundan meclis-i şer'ide işbu mürasele bit-taleb ketb olundu.

Belge No : 152

Harput'dan Erzurum'a varıncaya kadar esnayı rahide kain kazaların naibleri mürüvvetlü efendiler zîde 'ilmühüm ve mefâhirü'l-emâil vel-akrân müdirleri hamiyetlu bey ve ağalara ve muhtarana ve kocabaşılara inha olunur ki Harput Eyaleti merhaında kain mahalden Anadolu Orduyu Hümayunu mübeyyen irsal ve tesribi muktezayı irade-i seniyye hazret-i padişahdan olan asakir-i mu'azzamadan serkerde Ali Ağa ..olan altı yüz nefer süvari asakir-i muvazzaf ile bu kere canib-i Orduyu Hümayunu mezkûre irsal ve a'zası olmuş. ve asakir-i merkûmenin .. ideceği mahalde beher nefere ...iden tahrirat-ı 'umumiyyenin bir kıt'a sureti mahzariyesi bila-ihrac buyurulumuza merbuten irsal .. olduğu siz ki muhatabun mûma-ileyhimiz ma'lumlarınız olduğun merkûm ...kaza ve karyelerinize müdahalat ider ise tahrirat-ı 'umumiye-i mıntıka üzre ta'liyat-ı lazımların i'tasıyla .. yedinden makbuz senedâtın ahzı hususuna dikkat eylemeniz babında divan-ı müşir eyaleti Harput'dan işbu buyuruldu istar ve tesyar kılınmıştır. Mu'cibince 'amel ve hareket eyleyesüz. *Tarih kaydı yok*

Belge No : 153

Eğin Kazası'na tâbi' Gicegü Karyesi'nde Hazan oğlu Ali Ağa'nın bina eylediği câmi-i şerif berat-ı şerif-i 'âlişân ile imametine bir kimesne mutasarrıf olmadığından

imamsız kalmağla karye-i mezbûre..*silik* olub erbab-ı istihkakından otuz ikinci hanesinin birinci nemesinde bi-kayd esnan Şakir'e mütecaviz olmağla meclisde hazır oldukları halde fehmetlü efendi ma'rifetiyle ledel-ımtihan 'indeş-şer'i istihkakı .. olan işbu elhac Mehmed bin Ali daiyeleri vecihle ve mahal-i mütehakkık olmağın cihet-i mezkûre tevcih ve bir kıt'a berat-ı şerif-i 'âlişan buyrulmak niyazı bâbın bil-ittihsal .. eşhad-ı 'arz ve olundu bâki emr ü ferman ve lütf ve habş-i hafret manhalil-emr vel-ihsanıdır.

Fî 15 Za. (Zi'l-ka'de) sene 1271

Sayfa No : 86

Belge No : 154

Kokik oğlu Kozmoz zevcesi Nazlu'nun hüccet kaydıdır.

Eğın Kazası mahallâtından Haramcı Mahallesi mütemekkinelerinden Kokik oğlu Kozmoz veledi Evanis veledi Ağob nam zımmının zevcesi Nazlu veledi Ağob nam nasraninin vekil-i müsebbiti Boyacı oğlu Karabet veledi Serkis huzûr-ı şer'ide takrîr-i kelâm ider ki müvekkilim mersûm Nazlı'nın zevci halik Kozmoz'da on beş bir guruş alacak hakkı olub mukabiline mahalle-i mezbûrede mülk-ü sarihi olub etraf-ı erba'adan Korik oğlu Mağdes İstefan ve Kukik oğlu Tamik ve tarîk'i 'âmm ile mahdûd mülk hanesiyle bir bâb tenur evi ve yine etraf-ı erba'ası Tüfekci Ömer Ağazâde Hacı Mustafa Ağa ve Beşir oğlu Gesbar mülkleri ve bahçe ve ve Korik oğlu Mağdes İstefan ve Haramcızâde Hacı Bey mülkü ile mahdûd bir kıt'a mülk bahçesi ve hane-i mezbûre ve tenur evi elli yedi tarihinde zevcesi mersûm Nazlı tarafından icab ve kabul havi ve şürût-ı müfesside ve muvaza'adan yeri on beş bin guruşa bey'-i bât sahih-i kat'i ile bey' ve temlik ve mersûme dahi işтира ve temlik idüb mersûmeye deyni olan beş bin yüz elli guruş düyûnundan fazla olan yüz elli guruş zevcesi mezbûreye nakden edâ ve teslim ve mezbûre dahi ahz ve kabz idüb bâki on beş bin guruş düyûnuna mahsub hane ve bahçe-i mezbûrelerde halik-i mersûmun bir hakkı kalmayub ol-vecihle bir kıt'asın dahi i'ta olunmuş ise de sened-i mezbûr zâyi' olmuş ve ahalimiz ekseri taşrada bulunub bir dahi mürûr-ı zaman ile emr-i hak vâki' olacağı suretde ve mukteza-ı halde şahidler hazır olmayacak olur ise gadr-ı mûcib bir keyfiyet olacağından hala husus-u mezbûre agâh olan şahidlerim canib-i şer'iyye izbar ve çend kimesnelere tahmil-i şehade itmeleri dahi matlubumdur deyu mârül-beyan husus için mahfel kazaya hazirun olan ahrar rical-ı müslimundan Mollazâde Halil Ağa ve Kara Mustafa oğlu Mehmed bin Ahmed ve rical-ı

zımmiyandan Karabet veledi Kiroz ve Ağob veledi Korik ve Keşiş Korik veledi Mardros nam kimesneler bundan akdem halik olan Kokik oğlu Kozmoz veledi Evanis veledi Ağob Haramcızâde nam mahalde vaki' balada muharrer menzil ve mülk ve bahçe ve hane-i mezbûresini zevcesi Nazlı veledi Ağob elli yedi tarihinde on beş bin guruşa bey'-i bât sahih-i kat'i ile bey' ve temlik idüb mersûme dahi kabz ve işтира ve teslim idüb semeni olan on beş bin guruş mezbûre Nazlı'ya deyni olan on beş bin yüz elli guruş düyûnuna mahsub idüb düyûnundan bâki yüz elli guruş nakden edâ ve teslim idüb temessükünü yed-i mersûmeden ahz eylediğine şahidleriz ve şehadet-i şer'î ideriz deyu her biri başka başka 'alet-tarîk-i şehade canib-i şer'î izbar ve şehadetlerini kasaba-i mezbûre ahalisinden elhac Muharrem Ağa bin elhac Ömer ve Memiş oğlu Mustafa ve Halilzâde Osman bin İbrahim ve Mehmed bin Hüseyin Ali ve Mahzar Esadzâde Salih ve Hüseyin ibn Mehmed ve Kamil bin Ali nam kimesnelere başka başka tahmil-i şehade idüb onlar dahi tahmil ve icab-ı şer'îsi olduğu halde edâsını müte'ahhid ve iltizam itmiş oldukları mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Şa'bânül-mu'azzam sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Şa'ban sene 1269

Şuhûdu'l-hal

Hacı Mehmed Ağa bin Hacı Ömer, Memiş oğlu Mustafa bin Memiş, Halilzâde Osman bin İbrahim, Sarı Kadızâde Ahmet bin Esad, Salih Başazâde Hüseyin bin Mehmed, Kamil bin Ali Bey, Tokatlı oğlu Karabet veledi Bağos, Kalenderoğlu Sokyas veledi Milkun ve gayrihim

Belge No : 155

(Asıl belgenin ilk satırlarındaki fotokopi çekiminden kaynaklanan hatalar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Eğîn Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Serkis veledi Filyoz ile Dodik nam kimesneler taraflarından sâbitü'l-vekâle karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Partugum veledi Gasbar nam kimesne huzûr-ı şer'ide Eğîn azası mütemekkinelerinden Epigan veledi Toris ile ..veledi Nikfos taraflarından vekil-i müseccel şer'îsi Kirok veledi Hokas muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki işbu Kirok ...ve tasarruflarında bulunan ma'lumül-hadid Cezer nam mahalde vâki' iki kıt'a mülk bahçe ile eşya-ı ma'lum ..ceddi Mağdos Nifos olub helakından sonra ..semenlerine aldıktan sonra sulbiyeleri Üsgüh ve sultan Meryem'intikal idüb

tarihinden otuz sene akdem Meryem oda yedisine akdem mersûm Üsgüh helakından olmuşlar ve ve mersûm kızları ve mersûm kızları Ayis ve Sokyas akdem cediti Nuryes'e intikal idüb mezbûre Üsgüh helakından kız karındaşı Sultan ve mersûm Nukas ..mersûm Ayis dahi tarihinden sekiz sene akdem helak olub zevcesi oğulları Nikfos ve Bağdos ..intikal bahçe-i mezbûrelerinden ve eşyadan müvekkilim Sokyas ve müvekkiletelerim Dodis ve Ayis nam kimesneler ..mücib-i şerisi icra olunmak bil-vekâle matlubumdur didikde gibbes-sual Serkis'in cevabı neticesinde mersûm Kirok'da bulunan fetvayı şerif mücibince müteveffa ..intikal da'va alel-verese mersûm Dodik ve mersûm Sokyas'ın da'vaları mücibince ..olmadığından vekili merkûm ve mezbûre mu'arrızadan men' olundu ma-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evahir-i şehr-i Şa'bânül-mu'azzam sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Şa'ban sene 1270

Şuhûdul-Hal

A'za elhac Osman Ağa, Hüseyin oğlu Ali Ağa, Mustafa Ağa

Sayfa No : 87

Belge No : 156

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden Ağob veledi Hokas nam zımmi kaza-i mezbûre mahkemesine gelüb şu vecihle ikrar-ı tâm ve ifade-i 'anel-meram ider ki bundan akdem halik olan Maran binti Tursan nam nasraniye kendi mutasarıfı mülkü yedi ile .. dokuz guruşdan yüz yirmi guruşa üç aded İslambol altını cem'an bin yüz yedi guruş ve aded üçlük rub'a yüz iki guruş .. aldığı sekiz yüz guruş bahçe parasından üç yüz elli guruş ve bir çift altun bilezik beher dirhemi ayarı on birer guruşdan beş yüz elli beş guruş ve yirmi dirhem altun gerdan ve üç bin iki yüz otuz iki guruş mersûme analığıma virib nısfı bana hibe olduktan vekilim bulunan Karabet validesine teslim olduğu tasdik ve bil-vekâle kabz ve ittihab ve kabul idüb ve diğer nısfı dahi karındaşım Kozmoz'a hibe ve teslim idib aldığı ittihab ve kabz ve kabul idib bundan başka bir müsta'mel samur kürk ve bir müsta'mel sağır kürk ve seksan dirhem bir çift sim kemer ve bir aded müsta'mel entari ve bir aded gömlek ve iki aded şal ve iki aded içlik bu mezkûr eşyaları dahi aldığı kırk bir tarihinde yine tasnif idüb nısfı bana hibe sahih-i şer'i ile hibe idüb ittihab ve kabz ve tasdikine tarafımdan vekilim bulunan Karabet veledi Artin'e teslim eyleyüb ol-vakt mersûm Karabet dahi tasdik ve bil-vekâlet kabz ve kabul idüb ve nısf-ı diğerini dahi karındaşım Kozmoz'a hibe ve teslim eyleyüb mersûm

Kozmoz dahi ittihab ve kabul ve kabz itmiş ve bunlardan başka mersûme Maran'ın zevci halik mersûm Hokas veledi Mihail'den kendisine intikal iden bin beş yüz guruş dahi ittihab ve kabul ve kabz itmiş ve o dahi kezâlik tansif idib nısfını yine karındaşım Kozmoz'a hibe ve teslim idib ve nısf-ı diğerini dahi vekilim mersûm Karabet'e teslim itmiş ve diğer altun ve eşya-ı saire ve nukûd-u mezbûre nısf iderek nısfını karındaşım Kozmoz'a hibe-i sahih-i şer'îye ile hibe ve teslim ve o dahi teslim ve ittihab ve kabz idüb alacak mu'adet mersûm Maran'ın veresesinden karındaşım Kozmoz ile iddiaya kasd itmişler ve ol-vakt canib-i şer'îyyeden i'ta buyurulmuş olan hüccet-i şer'îyyenin bir kıt'a suretinin ihracıyla dersa'âdet'e gönderilmiş niyazımdır deyu ifadesinde mersûme Maran binti Tursan mâruz-zikr altun ve eşya ve nukud-ı mezkûreleri tasnif iderek nısfını oğlu Kozmoz veledi Hokas'a hibe-i sahih-i şer'îye ile hibe ve teslim ve o dahi ittihab ve kabul ve teslim eylediğine ve nısf-ı diğerini dahi mersûm Agob'a hibe-i sahih ile hibe ve kabz ve tasdikine vekil bulunana Karabet veledi Artin'e teslim eyleyecek olduğu bil-vekâle kabul ve kabz eylediklerine kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Hanar oğlu Bedros ve hekim Kiril nam kimesneler vech-i meşruh üzere 'ale't-tarikü's-şehade canib-i şer'î ihbar eyledikleri mâ-vak'a bil-ittimasıyla i'lâya arz ve i'lam olmuşdu ol-bâbda ve her halde emr ü irade hazret-i merdül-'adl vel-ihsandır. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Şa'ban sene 1269

Sayfa No : 88

Belge No : 157

Eğin Kasabası mahallâtından Anyalu Bey Mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali Bey nam kimesne sulb-i sağire ..silikmüteveffayı merkûm nam mecnunenin babası müteveffayı merkûmdan kendisine intikal iden hissesinin hıfzına ve tesviye kabl-i şer'î şerifden bir vasi nasb lazıma velaye ve umûr-ımerhudedden olmağla müteveffayı merkûmun akrabasından işbu bahsil-vasiyye Ali ibn Mehmed vasiyet-i mezbûreye layık ve müstehak olduğunu hakime muki' sadr-ı küttab cevabında ve Hüseyin Efendi hazretleri dahi mezbûre merkûm Ali bin Mehmed'i vasi nasb ve ta'yin buyurdukda olduğu vesayet-i mezbûreyi kabul ve hidmet-i lazımesini kemâ yenbeği öyle müte'ahhid ve intizam itmiş olduğu ma-vak'a bit-taleb ketb olundu.

Şuhûdu'l-hal

Mehmed Ağa bin Ali, Mehmed Sadık bin Osman, İsmail bin Hasan

Belge No : 158

Eğin Kasabası'na tâbi Pedigan Karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Osman ibn Ahmed nam kimesnenin sulb-i sağiri Ahmed nam kimesnenin kabl-i şer'inden dahi mensub Ahmed ibn İbrahim nam kimesne huzûr-ı şer'ide kaza-i mezbûreye tâbi Gicegü karyesi sâkinlerinden Ömer ibn Mehmed nam kimesne muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm ider ki karye-i mezbûrede bir tarafda Çanakçıoğlu ve bir tarafı büyük taş ve bir tarafı Ömer oğlu tarlası ve bir tarafı yoldan yukarı ve bayır bu hudud-ı erba'a ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a tarla merkûmun baabsından kendüsüne intikal itmiş iken işbu Ömer zabten tecavüz olmağla sual olunub ber mûcib-i şer'iyeye icra olunmağla bil-vesayet matlubumdur didikde gıbbel-istinlak müdde'i 'aleyh merkûm Ömer cevabında vakı'a araziye mezbûrede merkûm Ahmed'in müteveffayı babasından müntekal arazisi olup ancak zarureti nafakası için ceddî Bozik Ahmed tarafından .. sahib-i arazi ile beş yüz altı guruş semen misliyle bana ferağ olup ve mahtesi ahz için ve ben dahi tefruğ ve tefuz olduğundan merkûmun da'vası şer'an iltifata şayan değildir deyu ba'del-def' vel-inkâr merkûm Ömer'in def'i meşruhasını mabeyn beynet-taleb oldukda rical-ı ahrar 'udul-müslimden Gicegü karyesi sâkinlerinden İbrahim bin Osman ve Bedigan karyesinden Süleyman bin Ömer kimesneler li-ecl-i şehâdet kazaya gelüb iştihad olunduklarında karye-i mezbûre tevbirâğında bir tarafda Çanakçıoğlu ve bir tarafı büyük taş ve bir tarafı Ömer oğlu tarlası ve bir tarafı yolumuz yukarı ve bayır bu hudud-ı erba'a ile mahdûd ve mümtaz olan arazi merkûm Ahmed'in zarurisi nafaka ve geçümü için merkûmun malı olan ceddî Bozik Ahmed sahib-i arazi ile tarihten sekiz sene akdem semen ile beş yüz altmış guruşa işbu Ömer'e ferağ ve terk idüb semen-i mezkûr semanen ahz ve kabz idüb ve merkûm Ömer dahi tefuz ve kabul eylediğini umûruna ve hususi mezbûre vech-i meşrûh üzre şahidleriz deyu her birileri başka başka edâyı şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'del-ta'dil vel-tezkiye şehadetleri makbul olup sairlerde mezkûr olmağla mûcibince şer'an bir şey lazım gelmeyüb ber vech-i şer'i dahi merkûm Ahmed müdde'i 'aleyh merkûm Ömer bin Mehmed'e men' olduğu ma-vak'ai bit-taleb ketb olundu. Fi evâsıt-ı şehr-i Şa'banül-mu'azzam sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hal

İbrahim Ağa bin Mustafa, Osman Ağa Malik oğlu, Kâtib-i Mahkeme Beşir Efendi,

Osman Efendi bin Mehmed Efendi Gicegü Karyesinden, Mehmed Ali bin Yaşar

Efendi, Mahsar Esad Efendi ve gayrihüm

Sayfa No : 89
Belge No : 159

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub diyar-ı aherde bulunan Bahan Kara Yakut veledi Kirkor nam nasraninin ...*silik*

Eğin Kasabası'nda Genç Ağagil Mahallesinde vaki' ma'lumül-hudud mülk ü menzil ile yine mahalle-i mezbûrede ma'lumül-hudud bahçesini bey' iderek bey' ve semenini kabz ve ba'del-kabz kendüsüne evsallerin kabz-ı mezbûr mütemekkinelerinden damadı Matos veledi Milkon vekil-i muta'allık nasb ve ta'yin ve ulu bir kıt'a ma'neden ve rüsum-ı mektub yazmış ve kendü ahz ve hatemi olduğunu mağdesi Asdor ile Yocik oğlu duhane nurek sâkinleri canib-i şer'i ihbar eyleyüb ve menzil-i mezbûre iki bahçe ve bey'i ğaib olduğu mutehakkik olmağla merkûm Matos ğaib-i mezbûreye nasb ve ta'yin buyurularak mezbûre kabul ve hizmet-i lazımasını kemâ yenbeği edâya müte'ahhid itmegin menzili mezbûrese ve bahçesi ğaib-i mersûmeye enfa' olağla canib-i şer'iyeye kayyum mersûmun ... *silik* bey'ine ruhsat buyurulmuş olduğu mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. (Tarih kaydı yok)

Şuhûdu'l-hal

Aza elhac Osman Ağa, Mahzar Esad Çelebi, Oğlu Ahmed, Haznedarzâde İsmail Ağa,
 Tarakçıoğlu Hevace Osib

Belge No : 160

Eğin Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Alagin oğlu Artin veledi Sahan nam zımmi meclis-i şer'ide karye-i mezbûr mütemekkinelerinden Geşan oğlu Avanıs veledi mukarrerince muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm iderek karye-i mezbûr mütemekkinelerinden Köse Sahan oğlunca ve Masrinzer nam zımmiye ba-tahvil yirmi sekiz bin sekiz yüz doksan dört guruş alacak hakkım olub iki yüz bir gün mevatta meblağ-ı mezbûreyi edâ ve teslim idemezsem karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan tarîk-i 'âm ve bir taraftan tarîk-i Hasan ve bir taraf tarîk-i Timur oğlu mülkü ve bir tarafı kendi bahçesi ile mahdûd ve bir kıt'a mülk ü menzil ile ittisalına vâki' bir taraftan mülk ü menzil ve bir tarafı tarîk-i 'âm ve bir tarafı Temuroğlu bahçesi ve bir tarafı Barsan oğlu Mardros bahçesi ile mahdûd bir kıt'a bahçesini ahere bey' idüb meblağ-ı mezbûre alacağım bana teslim olunarak bakiyesi dahi tarafımdan vekil Bağsan zımmiye teslim olunmak ve noksan kalır ise güzeştesiyle deynim olunmak üzere işbu zikr olunan

evanis Makardim zımmiye tarafından vekâleti matlub ile vekil itmiş olmakda ve karye-i mezkûrenin dahi müddeti iki veya beş gün mürud itmekle vekil-i mersûm zikr-i olunan menzil mezkûresiyle bahçe-i mezkûru ma'rifet-i şer'iyle fûruht iderek meblağ-ı mezbûru bana teslim olunmak matlubumdur didikde vekil-i mersûm Evanis'den şebb-i şeval ve efkar müdde'i mersûmdan müdde'asına mutabık beynel-taleb olundukda ihrar-ı rical nasraniyesi Papaz oğlu Avakem veledi Makardim ve Sahanoğlu Karabet masrahaza dersaadete gitmesiyle ağzından Makardim veledi Evanis Ağob zımmilere takrîr itmiş olmağla mersûmlar dahi şehadetlerini meclis-i şer'ide takrîr itmeleriyle menzil-i mezkûr ve bahçe-i mahdûd-ı mezmuri menavi fûruht olunmasına hükm-ü şer'ide olunduğu ...*devamı yok*

Şuhûdul-hal

İsmail Ağa Haznedarzâde, Mahmud Esad Çelebi Kadızâde, Mehmed Ali bin Yaşar Efendi Fakirzâde, Musa Ağa bin Ali, Kirkor veledi Ağob Şuşenoğlu, Berber Hazar veledi ve gayrihüm

Sayfa No : 90

Belge No : 161

Belgenin orta kısımlarındaki karartı nedeniyle belge eksik okunmuştur.

Eğın Kazası'na tâbi' Ekrek Karyesi sâkinlerinden Rukiye binti elhac Osman nam hatun tarafından sâbitü'l-vekâle elhac Bekir bin Mehmed meclis-i şer'ide yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Ali Efendi ibn Mehmed muvâcehesinde vâki' takrîr-i kelâm iderek karye-i mezbûrede cebel-âham ma'lumül-hudud müekkillerim Rukiye'nin mülk ü bahçesi tâbi' ve mezkûrda işbu Kamil Efendi'nin hakkıolunmağına ...olunan vech-i şer'ie icra resmiyelü ...ferman-ı 'âliye merkûm Ali Efendi cevabında benim bahçem ile mezbûre Rukiye'nin bahçesi arazi ...Osman'ın meskeni olup bahçe-i mezbûre-i revanenin ... Savdegür ile bağı ...ve merkûm Osman vefatı vukû'unda oğlu İsmail ile kızı Zehra'yı terketmekle bahçe-i mezbûre maa Kirkor Lezze ...mukim oldukta mezbûre Zehra'nın hak-ı bi-tarîki ela mesbul bana intikal itmekle mersûmenin salisine bi-hak-ı mutasarrıf oldukta bakmadan mezbûre-i Rukiye'nin ve Ayşe'nin ... mesirleri vekildir deyu ba'de def'a ol-da'vayı ve ala fi-keâmın merkûm Ali Efendi hak-ı meşruhasını mebni beynel-taleb oldukda rical-ı ihraza vel-müslimîn ve karye-i mezbûre sâkinlerinden Çuhar .. ve kardeşi Arsiyan Ağa ve karındaşı Süleyman nam kimesneler li-ecl-iş-şehâdet mahfil kazaya gelüb iştihar olunduklarında merkûm Ali Efendi vak'ayı meşruhasına mutabık muhakkal kelâm vel-ma'in mezbûr murur-ı meşfika meşika-i

mer'a sette ve şer' eylediklerinde ba'del tahvil ve el-terekiye şehadetleri makbul olub mûcibince ma-i mezbûrun Ali Efendi'nin hakkı olub yeddi ve mülkünde bulunan bahçesini hakkı ve icra ittirmesine tenbih-i şer'i olunub ber vech-i şer'i mezbûre Rukiye merkûm Ali Efendi'ye mu'arızadan men' olunduğu ma-vâk' bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Şevvalü'ş-şerif sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Şevval sene 1269

Belge No : 162

Abçağa Karyesi'nin hücceti

Eğın Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Abginoğlu Arhan veledi Sahan nam zımmi huzûr-ı şer'ide ve yine karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Keşyanoğlu Ayvanoz veledi Turdic muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm ider ki karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Elitarhan diyar-ı aherde bulunan Köse Sahanoğlu Hacadan veledi Hazar nam zımmi batmak cihet-i karzından yirmi sekiz bin sekiz yüz doksan dört guruş alacak hakkım olub mersûm Hacadan veledi Hazar nam diyar-ı ahere gitmekde karye-i mezbûrede beynel-ahali vel-cihan ma'lumatül-hudud mülk ü menzil bahçeme iki yüz bir günde mesken bey' ve temenni bana eylediler ve tesliminde işbu Keşan oğlu Ayvanus vekil-i mutlak eyledi. Vekil-i nasb ve ta'yin eyleyub ol-dahi vekâlet-i mezbûre kabul itmiş iken elhak haze vekâlet-i imtina itmekle kabul olunub mûcib-i şer'iyeye icra olunmak matlubumdur didikde ba'del-da'vayı vel-inkâr müdde'a buyurmamak da'vayı mesruhasını beyni beynet-taleb olundukda rical-i dünyadan karye-i mezbûre mütemekkinelerinden makbulüş-şehade Papazoğlu Evak'ın veledi Turdic ve Köse Sahanoğlu Karabet nam kimesneler li-ecliş-şehade mahfel kazaya gelüb iştihad olundukdan sonra mersûm Köse Sahanoğlu Hacadir veledi Sahan diyar-ı ahere giderken işbu Artin veledi Sahan ba-temsike yirmi sekiz bin sekiz yüz doksan dört guruş vireceği deynim olub iki yüz bir günden sonra menzil ve bahçe bey' ve semenini işbu Artin'e deyni mukabelesine teslim ve temsikine ahz ve kabz işbu Keşanoğlu Ayvanıs vekil-i nasb ve ta'yin eylediğine ve mersûm Ayvanıs dahi ve vekâle-i mezbûre kabul eylediğine şahid ve şehadet dahi iderüz deyu mütehakkik-i kelâm vel-ma'ni her birileri işbu başka başka şehadet-i şer'iyeye eyledikten sonra şehadetleri makbul olub mevacyeleri menzil-i mezbûre ve bahçe-i mezkûrenin bey' ve semenini mersûm Artin'e edâ ve teslim eylemesine vekil-i mersûm Avanus tenbih-i şer'i olunduğu ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. (Tarih kaydı yok)

Şuhûdu'l-hal

Kâtib-i mahkeme Yaşar Efendi, İsmail Haznedarzâde, Mahsar Esad Efendi,
Mehmed Ali bin Yaşar Efendi

Sayfa No : 91

Belge No : 163

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğin Kasabası sâkinlerinden Cemal Bey nam kimesne kaza-i mezbûr meclisine ihzâr ider ki Tarakçıoğlu Hevace Osib muvâcehesinde üzerinde da'va ve takrîr-i kelâm ider ki Penki oğlu halik Neguğos veledi Ayvanus ile karındaşı Halik Kozmoz'da yirmi bin dört yüz guruş alacak hakkımdan nısfını bundan akdem Halen mersûmun terekesinden talep itdim ise de mersûmun emval-ı eşyası ..*silik* guruş alacağımın mukabelesine bey' olunub fazlasının alacağım olub on bin iki yüz guruş bana teslim olunmasını iddia etdim ise de vermesine dahi kabul iderek bi-şartil-rücu' mersûm Osib tarafından verese kendi oğulları Kinurza ve Gazan ve Ağob İkyase ve sağır oğulları tarafından hisse-i mensubları anaları Meryem veledi Mardros ihalata ve Vatenyan emr edub ve işbu evsab dahi kabul iderek iddasına muteahhid ve mütekahhil olması olmağla meblağ-ı mezbûr tahsili matlubumdur deyu ba'del da'vayı vel inkârımda ğammi mumi ileyhın da'vayı meşruhasını mebni beynel taleb olundukda ricâl-ı ehrâr a'dul müslimandan Hacı Ömer Efendi İbn ve Kemal Ağa'nın karındaşı Mehmed Ağa ricâl-i ziyandan makbul eşşehade Kayen oğlu Hevacen vâris ve Kösneci oğlu Bağdos Karabet ve Almireze veled nam kimesneler müdde'i mumi ileyhın da'vayı meşruhasına mutabık her birerleri başka başka idda'-i şahadet-i meşru'a ile eylediklerinde şahadetleri makbul olub mevaciheniyeleri meblağ-ı mezbûre on bin iki yüz guruş idesine ve ba'del-izhalın mersûmun terekesine rüsuatına şer'i olunduğu mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Fi şehr-i Şevvalül-mükerrem sene tis'a ve sittîn ve mieteyn elf.

Şevval sene 1267

Belge No: 164

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub elhales huzûr-ı saadette sâkin Mezayihoğlu Mağdos Artıyan veledi Asdor veledi tarafından sâbitü'l-vükelâsı kaza-i mezbûre mütemekkinelerinden Karabet veledi nam kimesne huzûr-ı şer'ide şu vecihle ikrar-ı tâm ve ifade-i 'anel-meram ider ki muvekkilem ğaib merkûm Artıyan veledi

Asdar kaza-i mezbûr mezafetinden olub Gemurgab Karyesi mütemekkinelerinden Başayan oğlu Halik Artıyan veled nam kimesnede cihet-i karhından yirmi bin guruş alacak hakkında iadesine Halik mersûmun oğlu Avanus kefil olub ba'de mersûm Ayvanus diyar-ı aherden gelub nakilleri etmek murad etdikte mukelâm mersûmiye Artıyan meblağ-ı mezbûri taleb ettikde mersûm Avanus meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş gezeşesiyle cihet-i mahalatdan deyni deyni Nurhan olduğunu ikrâr ve i'tiram edub ancak meblâğ-ı mezbûr hala mersûm havanıs taleb oldukda kefalet ve ikrârın namekar olub muvekkilim mersûm Artan cevab-ı ahyalarını abtemam olmakla mersûm Ayvanus ikrâr ve eşha ittikleri kimesnelerin ihbarlarını mabeyn bir kıt'a ihbariye-i hücceti i'ta olunmak matlubumdur deyu li-ecli ihbar mahvil kazaya gider ki kazayı mezbûr mutemekkillerine Kandaroğlu Mağdos veledi Pideros Avanus oğlu Beydos veledi Mileker nam kimesneler huzûr-ı şer'ide şu vecihle ifade ihbar iderler ki. İşbu müvekkilim Parsiya oğlu Mağdos Artıyan veledi elli sekiz tarihi ile mevarih ba-temsikte yirmi bin guruş cihet-i karhından alacak hakkını Halik mersûmun oğlu Ayvanus altmış dört tarihinde nakilhane-i mera'sı...*silik* ittikde mersûm Mağdos Artıyan kefaleti cihetiyle meblağı mezbûr idende matlub ittikde meblağ-ı mezbûrun edâsına kefil ve gûzeşesiyle deynimdir deyu ikrar ve i'tar ve birileri eyledu deyu her birileri başka başka 'alet-tarîkü's-şehâde ihbar itmiş oldukları ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evail-i şehri Zilhicce-i şerif sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Zi'l-hicce sene 1269

Belge No : 165

Vilâyet-i Anadolu'da Eğin Kasabası ahalisinden olub maslahat-ı mezkûre şam-ı şerifde bulunan Abçağalı Ahmed Ağa ibn Muharrem meclis-i şer'i şerif lazımel-teşdil tekayyid ve kasaba-i mezkûr ahalisinden Gezgen ticaretiyle şam-ı şerifde mutehgin işbu hâmelel-ferhaceden veled-i Kirkor nam dahi muvâcehesinden ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb kasaba-i mezkûr mehafetinden Elyeşar karyesi kainler tarafından karındaşım Mehmed Ağa mülk ü menzil ve bir tarafda Avanus menzili diğer tarafdan tarîk-i 'âm ile mahdûd ma'lum ol-müştemilat bir bâb mülk ü menzilin salis hisse-i şâyefli 'akdetillezi gerek hidmetine değin arsayamda mülk ve hakkım olmağla hisse-i bağ-ı mezkûreye tarafından icab ve kabul hâvi şurût maksud da'vaları matlubumdan âri bey'-i bât sahih-i şer'i ile mersûm Hacaran zımmiye üç bin guruş bey' ve temlik mahaline kabzen tasallit eyledikde evvelce Hazar mütevâl meharriyundan iştera ve temlik ve tesallut ve kayyum

edub semeni olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş bana teslimi yeddinden tamamen ve kâmilten ahz ve kabul etmemeleri ba'del-yevm menzil-i mahdûd mezkûrun salis hisse-i şafi'asında benim asla ve kat'an a'laka ve müdahalem kalmayub müşteri-i mersûm Haçolu Zemingar şera-i mülki arsamdır keyfemâ-yeşa mutasarrıf olsun didikde gibbet-tasdik ma-vak'a bit-taleb ketb olundu fi yevmü'l-hamis vel-'ısrîn min şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene semân ve sittîn ve mieteyn ve elf

Fî 25 Şevval 1268

Şuhûdul-Hal

Mehmed Ağa ibn Ebubekir, Mustafa Ağa, Mustafa bin İbrahim ve gayrihim

Belge No : 166

Eğin Kasabası sâkinlerinden elhac Bekir bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer'îye de şu vecihle ikrar-ı tam ve ifade-i 'anel-meram ider ki Pengasız Karyesi mütemekkinelerinden Keşişoğlu Mağdos Nekadğus ile elli dokuz senesinden işbu altmış dokuz Zil-hicce onuncu gününe değin meyanemizde vaki' ve câri olan kafid meclis-i mezduniye olan cemî' alacak ve matlubatımdan bin üç yüz guruş bit-terahi has ziyadam hatim ile salah olub ve bedel-i salih mezbûr bin üç yüz guruş tamamen ve kâmilten meclis-i salahda ahz ve kabz iderim mersûm Keşişoğlu Mağdos Nekadğus'un zimmetine 'amme-i da'va ve kaffe-i matlube İbrahim ile ibra ve iskata hakettim bir akçe ve bir hibe alacak hakkım ve mutalibim kalmadı ve aldığı ve o dahi ber vec-i muharrer ve ibra-ı mezbûremin tasdik ve kabul eyledim fima ba'de mezbûre ve ibra'ından senedât ve tahvil ile makbul olmayub fima ba'de tarafından sonra veresem ve taraflarından husus-ı mezbûren bir dahi da'va teaddi olundu ise inde's-şer'î ve ledel-hükkam mesmu' ve mu'teber olunmamak için işbu takrîr ibramı meşair-i canib-i şer'î mersum bir kıt'a hüccet i'ta ba'del-minhaniye isterim deyu ifade ve ikrarına mebni gibbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren sene tis'a ve sittîn ve mieteyn elf.

Sene 1268

Şuhûdul-hal

Akanzâde elhac Ağa, Müftüzade Yaşar Efendi, Muhtar Osman Ağa, Mahzar Esad Ağa, Deli Mehmed bin Mustafa

Belge No : 167

Ba'is-i tezkire-i kassam oldur ki

Eğin kasabasına tâbi Gemurgab Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Kösemoğlu Mahdesha vekilim Serkis nam zımminin vereseleri almasıyla ile resm-i ...rû'yet olunub canib-şer'ide işbu tezkire i'ta olundu.

Fi 24 R. (Rebi'ül-âhir) sene 1269

Belge No : 168

Ba'is-i tezkire-i kassam oldur ki

Eğin kasabasına tâbi Şırzi Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Ohan oğlu Ustun nam zımminin vereseleri iltimasiyle resm-i ...rû'yet olunub canib-i şer'ide işbu rû'yet ve tezkire i'ta olundu.

Fi 6 N. (Ramazan) 1269

Sayfa No : 93**Belge No : 169**

Eğin Kazası mütemekkinelerinden Hanel oğulları Hazar Ağob ve karındaşı gaib Kozmoz veledi Hokas nam zımni tarafından vekil-i müsehhile karındaşı Ağob nam zımni meclis-i şer'î şerifde kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden Hazar oğlu Berveser ve Hudmor nam zımni muvâcehesinde tevasen vukû'a gelüb takrîr-i kelâm ve 'anel-meram iderek kasaba-i mezbûr mahallâtından Kayabaş Mahallesi mütemekkinelerinden dersaadetde ba'del-ğanib mefurenin oğulları Margar ve karındaşı Mahruyen karyeye veledi nâmân denilerek iki yüz altmış dokuz senesi Muharremi'nin üçüncü gününde bir sene va'desiyle cihet-i karhından oldurman yirmi bin guruş bizlere vermemek deynlerim olub ve sene hitamında mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafdandan emr-i havî Ali İslam mülkü ve bir tarafdandan Vaniyyan oğlu hane mülkü kanzele ve tarafeyn tarîk-i 'âm ile mahdûd bir kıt'a mülk menzilleri derununda vâki' eşyayı ma'lumesi bey' ve semenini bizim havâle yirmi bin guruş düyûnlarımı ider ve teslim vâsi veledi Kozmoz nam zımniye ay'âine kabulüne mevkufe tarlalarından vekâlet mislü sahih-i şer'iyeye ile vekili nasb ve ta'yin eyledim ve Mes Yaruser dahi vekâlet mezkûre muharrer kabülde hizmet-i lazimesine edâya menhalde olub vasî mezbûr Halacı Ayum havlulmuş ile mersuiyle ircalleri itmekden olmağla sual olunur. Muvâsat muktezası şer'an matlubumdur didikde mersûm dahi Marga ve karındaşı Gürmus nam kimesnelerin

müdde'î mersûm Ağob nam ve karındaşı Kozmoz nam meylerde yirmi bin guruş verecek düyûnları olduğu vel-bedeli dahi veled-i veled muharrer olub re'sede vekâlet gören kabûl eylediğini maarrif olub ancak mezbûriyede measkir olmağla mer'î arnumun da'vayı meşruhasını m'a-beyn nebter taleb olundukda mâl-ı mened nekabûl şehade Boyacı oğlu Mağdos Serab ve halik oğlu Mağdos Kirkor veledi Marledüsü Madli oğlu Bağdesar veledi Kemargar ve Boyacı oğlu Kirkor veledi Mağdos Serab kimesne li-ecliş-şehade mahfil kazaya gelüb iştiha olunduklarında vâki'en kaza-i mezbûr mütemekkinelerinden Vanigan oğlu Serkis 'anel-beled Margar ve karındaşı Kiyuran veledi Karabet veledi nam zımmiler dersaadette veledi hanında meakkin işbu Hazar Canik oğlu Ağob ve karındaşı ğaib 'anel-beled Kozmoz veledi Doges nâmân zımmilere iki yüz altmış dokuz Muharrem'in üçüncü gününden bir sene va'de ile yirmi bin guruş cihet-i kazadan verecek düyûnumuz olub ve sene hitamında meht-i mezbûrede vâki' mutasarruf oldukları bir kıt'a menzil ve derununda kâin eşyas malumesini buyur tahminine mersûm Ağob ve karındaşı Kozmoz evvelen yirmi bin guruş deynlerinidüb ve menkahan Kamurelli yekdivanlar kaza-i Kamurelli kendilerine ...kaza-i mezbûre mütemekkinelerinden Hazaroğlu Bağdos veledi Kozmoz nam zımmiye kabsana mevkufe tarafından vekâlet ve talak-i sahih-i şer'iyeye vekil nasb ve ta'yin eyledikleri mersûm dahi vekâlet-i mezkûreye bir mehb-i muharrer ve şer'î mezbûre el-yevm hitam bulunduğa bizler şahidlerine ve şehâdet-i şer'iyeye dahi iderüz deyu edâyı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehadetleri makbul olub zikr olunan menzil ve reminze vâki' ittiba-i ma'lumesine bey' idüb meblağ-ı mezbûre yirmi bin guruş mersûm Ağob zımmiye teslim idüb noksan kalır ise düyûnları fazla kalır ise kendilerine iadesi vekil-i mersûm Biruse zımmiye tenbih-i şer'î olduğunu mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Muharremül-haram sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Muharrem sene 1270

Belge No : 170

Eğin Kazası'na tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Balasan veledi Astan nam nasraniye meclis-i şer'î şerifde karye-i mezbûrdan Emad Minzel veledi nam zımmi muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anel-meram idüb kendü mülkiyeti üzre mutasarrıf olduğum ve malın ve eşya ve nükûd-ı saire cümle malımın kebire kızım Ena veledi Yorgi nam nasraniyeye verilmesi vasiyetim olmuştur ol-vecihle malımdan

şebbesini ikraren zikr-i hadiyede kebire kızım mersûm Ena'ya tamamen teslim etmesine işbu damadım mersûm Minman veled nam vasiyi muhtar nasb ve ta'yin eyledim didikde mersûm Minman veled dahi vesayet-i mezbûreyi kabul ve hizmet-i lazimesini edâya müte'ahhid ve iltizam itmeyi gibbet-tasdik ma-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu.

Şuhûdu'l-hal

Mehmed Ali bin Yaşar Efendi, Şamsur veledi İktas, Gemürgablu Suruklu Bağos

Sayfa No: 94

Belge No:171

Ba'isü'l-mürasele-i şer'i buldur ki

Eğın Kasabası mahallâtından Türkmenoğlu Mahallesi sâkinlerinden Mahdeş Abdurrahman nam kimesne meclis-i şer'ide kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden meclis-i şer'iyye Tuhan Meyumhar Mihail oğlu Bağdesar veled Mikail nam dahi muvâcehesinde şu vecihle da'va takrîr-i kelâm idüb kendu malım oldukda bir aded mutasarrıf emanete Hutar nam mahalle gidüb gelmek üzre Murkor mezkûresi matlubun dahi kendün teslim iderler mu'avele eylediğim mahalle geçerek yarım saat ilerüye gidib male tea'ddi idüb mutasarrıf-ı mezkûr Murkor etmiş olmağa ...makbul eyledi ittihak icab-ı şeri matlubumdur dediğine bu aliyyeden gibbes-sual cevabında mesfûr ba-makarr eylediğim mahalden ziyade gitmedum deyu nazar etmeklim müdde'i mersûmda enine taleb olunarak mezezen ihzar-ı ahz iderek mesfûr Bağdesar'a gelüb balâda lazım gelmekle halef billah iderek mersûm Mahmud me'arrehesinde bey' olunmağın işbu mürasele canib-i şer'iden muharrer mersûm Bağdesar'a i'ta olundu vesselam.

İşbu altmış dokuz senesi Zillhicce'nin onuncu gününde Türkmenzâde Yaşar Ağa'nın yanında olan eşyasıdır.

Büyük sandık	Tas kapağıyla	Sahan kapağıyla	Kuşğana kapağıyla	Ufak sahan kapağıyla
1 adet	1 adet	3 adet	2 adet	3 adet
Çorba tası kapağıyla	Hoşaf tası	Lenger	Tabak	El leğeni kapağıyla
1 adet	1 adet	1 adet	3 adet	1 adet

Sürgü 1 adet	Orta şamdan ufak şamdan 2 adet	Satır 1 adet	Ufak seccade 2 adet	Balta 3 adet
Mum 1 adet	Ufak kazan 1 adet	Cezve 2 adet	Kaşuk 13 adet	Çini tabak 4 adet
Tas 1 adet	Ufak sac ayağı 1 adet	Kâse çini 1 adet	Defa çini 1 adet	Yorgan 1 adet
Ufak minder 1 adet	Büyük minder 2 adet	Yasdık 4 adet	Sini 1 adet	Orta lenger 1 adet
Noyalı iskemle 1 adet	Kürsü 1 adet	Halbur 4 adet	Kilim 2 adet	Küp 2 adet
Müsta'mel kilim 1 adet		Şilte 1 adet		

Belge No : 172

Ba'isü'l-mürasele oldur ki:

Güryeca Kazası'na tâbi' Curehle Karyesi sâkinlerinden olub bundan akdem li-ecliş-şehade Egin Kasabası'na gelmiş olan Mehmed İzzet bin Halil ve refiki Ahmed ile kasaba-i mezbûr sûk-ı meydanda vâki' mütemekkinelerin Ağob'un dükkanı merkûman olan Kahan oğlu Ekrem Mehmed İzzet bin Halil'in san'î olmasına kucağında tüfenk boşanub erkarındaşına merkûm Güzel Ahmed'din sol ayağının dört rahle yukarı iç taraftan kahzına isabet idip diğer taraftan söküb çıkmış olduğu canib-i şer'î ve meclis tarafından ifade eylediklerinden meclis tarafından canib-i şer'iden mezkur ta'yin olunduktan başka mecruh mersûm Güzel Ahmed'den dahi sual olundukda vak'a Refik Mehmed İzzet bin Halil'in bir kusuru olmayub kucağında kendi başına tüfengi boşanub bana isabet itmiş, merkûm Mehmed İzzet'ten bir hakkım ve bir da'vam yokdur deyu ifade eylemiş olmasıyla evvelan kesandan dahi hususi mahsurda mahsupe ve iştak

olundukda ber vech-i meşrûh üzre merkûm Mehmed İzzet'in bir suçu olmayarak tüfenk kendü başına boşanub merkûm Güzel Ahmed'e kurşun isabet eyledi ifade itmiş oldukları vâki'ül-hal hitamda iş bu mürasele tahrir yedd-i merakımla i'ta olundu vesselam.(Tarih kaydı yok)

Belge No : 173

Eğin Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Artin veledi Andan oğlu Kamerdiç nam zimminin sülbiye-i sağıresi kızı Kadim nam sağıriye babası halik mersûmun terekesinden müntekal emval ve eşyasını hafza ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'iden vasıl nasb ve ta'yin olunmuş olmakdan naşi sağıre-i mezbûrenin validesi olub her vecihle umûr-ı vesayeti rü'yete kadre ittüğü ziya ve tebakda muharremül-esâmi kimesneler ihbarları ba-mütehakkık olan işbu ba'isül-kitab Marim binti nam nasraniye hakim-mevki' sadr-ı küttab Tulin Vesnehab Efendi Hazretleri sağıre-i mezbûr kadimenin vefat itmesiyle babası halik-i mersûmdan müntekal emval ve eşyasını hafza ve tesviye umûruna nasb ve ta'yin buyurdukda vasiyye-i mersûm dahi vasiyet-i mezbûreyi kabul kat lazımesini kema yenbeği tabi edâ ve ta'ahhüd ve intizam itmeğin gıbbet-tasdik mâ-vâk' bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâsıt min şehr-i Muharremül-haram sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Muharrem sene 1270

Belge No : 174

Eğin Kasabası'na tâbi Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan İden oğlu Makrediç'in terekesi kable Ak'alem oğlu Matehremde deyub kable Amkasan oğlu Artin hâlik olub zevcesi Durin halik olub karye-i mezbûrede bir taraf Şeyek oğlu Parğam Bosadûr Arik ve bir taraf Molla Osman oğlu Salih Efendi Veziroğlu Hacaver ve Gehan Ağa ve bir taraf Andunoğlu Serub ve bir taraf Andanoğlu Parğam hudud-ı rub' ile mahdûd zimmiyeni olan mülk-i menzilleri alarak ma'rifet-i şer'iden me'mur ta'yin olunub vasiyetu dahi vakt olundu ise de taksim âdil olamadığından hâzırınlar meb'u taleb olunub sebi'iyet ve ğaşe-i bey'i etağ olmağa delale verilir otuz kırk gün mikdarı bey' mezîdid olunarak on altı bin guruş mezkîr olarak Gaben nâm metekati olmağla mersûmiler ğaib Arsen veledi halik-i mersûm ğâibe ondan halik-i mersûm Endun oğlu Makrih tarafından vekil bulunan Elpiyar oğlu Artin veledi Kesbar

ğâib-i mersûmun Marin ile halik-i mersûmun zevcesi Hacuk tarafından sâbitü'l-vekâle karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Bağos veledi Epreham ve diğere halik-i mersûm Artin ceddisi kadimin vasiyye-i mansubesi zevcesi Meryem tarafından isale ve vasiyyeten ve Margar'ın kızı Marin tarafından vekillerinde Kusyaş ve partuğ veledi Kesbar namun kimesneler huzûr-ı şer'ide ve yine karye-i mezbûr mütemekkinelerinden Asdar veledi Parğam muvâcehesinde şu vecihle ikrâr-ı tâm ve ifade ve 'anel-meram iderler ki müvekillerimiz mersûmen ve gaib mersûmun mülk-ü meraslarısı olan bâlada mezkûr elhudud mülk-ü menzillerinin bey'i lazım gelub gaib mersûm veciye mersûmunun ikraz olmasını bey' olunduğundan başka harabe meşerref ve her vecihle bey'i ittifa olmağla Karenzâdesi Oza işbu Meştereb mersûm Asder veledi Parğamı ğabeyn tefirden a'ri veciye ve Kerâhden beri taraftan icab ce kabul havi şart Mağdeden ve beri bey' bat sâhih kat'a ile on altı bin guruş işbu müşteri-i mersûm Asder veledi Parğem zımmî bir bey' ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan on altı bin guruş müşteri-i mersûm Asder yeddinden tamamen ahz ve kabz eyledik mecanibde zikr olunan menzil-i mahdûd mezbûrede müekkilelerimi ki bir vecihle alaka ve mudahalem kalmayub sair emlakın kebir keyfemâ yeşa mülküne mutasarrıf olsun didiklerinde ğıbbet-tasdik ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi yevmül-'aşer şehri Muharrem sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 10 Muharrem sene 1270

Şuhûdul-hal

Hacı Ağa Akanzâde, Kâtib-i Mahkeme Yaşar Efendi, Mehmed Ali bin Yaşar Efendi,
Mahsar Esad Efendi, Said Ağa, Vekil-i millet Karabet ve gayrihüm

Sayfa No : 96

Belge No : 175

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden Kasab oğlu Hazar veledi Bedros nam zımmi tarafından sâbitü'l-vekâle Kirkor veledi Artıyan nam zımmi meclis-i şer'i şerifede kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden olub bundan akdem mahalden olan Mutigan oğlu Kozmoz veledi Amzhur nam müteveffanın zevcesi Kaler nam ve sulb-i sağır karındaşı Astıyan nam zımmi nasraniye muvâcehelerinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ifade-i 'anel-meram ider ki müvekkilim mersûm Hazar'ın kızkarındaşı Astıyan ve zevcesi Mariyan nam zımmi ve nasraniyelerde cihet-i karhdan dulmeri ve birbirlerine kifâyi mal ve kefare be-kabzası olarak beş bin altı yüz guruş alacak hakkım olan

meblağ-ı mezbûre rehin olmak üzere Sulayan Mahallesi'nde vâki' mutasarrıf oldukları bir tarafda benim mülküm diğer tarafda bahçe ve bir tarafda tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir kıt'a mülk ü menzil ile ittisalinde vâki' bir tarafda Basnem oğlu mülkü ve bir taraf kendi menzilleri ve bir tarafda bahçe ile elli meşesi vâde-i mezbûr hitamında meblağ-ı mezbûr beş bin altı yüz guruş mersûm Hazar'a teslim eyledim. Mebni zikr olunan menzil ve bahçe mezkûre-i merusatiyle Kurmunlu oğlu Kirkor taraflarından vekil-i nasb idüb maşbahan menzil mahaller kaphalleri fûruht idüb mersûm olan deynini edâ ve teslim Maksan kasuriyle deynleri fazla meful ediğinde vel-bina etmeğin ...mersûm vekil-i nasb itmekle şimdi mersûm Kozmoz halik olarak terekesinden ezyed olmağla müvekkilim mersûme rehin eyledikleri menzil ve bahçe ve elli kıyye nuhas bil-vekâle talebi derim sual olunub icab-ı icrası matlubumdur deyu da'va ve müdde'yla mersûm Atiyan ile mersûme Marer nazarına ve alacak sahiblerinde gıbbes-sual vel-inkâr müdde'i mersûmun müdde'asına mutabık olmayub taleb olunduğu Karabet veledi Artin ve Markos nâmân zımmiler meclis-i şer'ide hazır oldukları halde istişhad olundukda Kozmoz veledi Maran ve karındaşı Estebar bizlere kefil olarak Kasab oğlu Hazar'a beş bin altı yüz guruş verecek deynleri olub nutasarrıf oldukları ma'lumül-hudud menzil ve diğer ma'lumül-hıdve bâki elli kıyye nuhas rehin idüb ve mezkûr Henaf'da meblağ-ı mezbûru mersuhatına edâ ve teslim olunduğu surette zikr olan menzil ve bahçe ve elli kıyye nuhasımızı eyleyerek meblağ beş bin altı yüz guruş mersûm Hazar'a teslim noksan kalur ise mezbûr oğlu Kirkor ve Artin zımmi taraflarından vekil eyledim ber veh-i şehade-i şer'iyye dahi iderüz deyu evvela şehadet-i şer'i ile mutasarrıf olsun didikde işbu hüccet-i şer'iyye mersûm Hazar'a i'ta olundu gıbbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. *Tarih kaydı yok.*

Belge No : 176

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtüol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Gesi oğlu Halil bin Molla Mehmed Ali nam kimesnenin veresesı zevc-i menkuhesi Ümmü Gülsüm binti Mehmed ile sulbi-sağir oğulları Mehmed Kamil ve Ali ve sülbiye-i kebire kızı Emine ve sağire Fatma namunlara munhasır olub kıbel-i şer'iden vasiyye-i mansur valideleri Ümmü Gülsüm binti Mehmed tarafından vekil-i müseccel bazarbaşı Halil Ağa bin Osman kimesne meclis-i şer'ide bil-isale ve bil-vesaye takrîr-i kelâm ve ta'biri anel-meram kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden Mazman oğlu Matos ve Artin veledi Serakan nam zımmiler muvâcehelerinde ifade

iderler ki Aşağı Çarşuda müteveffayı merkûmdan bizlere arsa intikal eylediği iki aded dükkan arsalarını tarafından kabul havi ve şürût-ı müfessideden âri bey'-i bât-ı sahih-i kat'î şer'î ile hâl-i hayatında kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan iki bin guruş müşteri-i mersûman yedlerinden ahz ve kabz eyledikten fima ba'de zikr olunan iki dükkan yerlerinde bil-isale ve bil-vesaye va marifeti ale alakam ve müdahalemiz kalmayub müşteri-i mersûmanın mülk ü müşterası olmuş ve mülk tasarrufu olsun didiklerinde gibbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evahir-i şehri-i Muharremül-haram sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Muharrem sene 1270

Belge No : 177

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtüol Ağzı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Halil bin Molla Mehmed nam kimesne.. hanım binti Mehmed nam hatun ile sulb-i sağır oğlu Mehmed Kamil ve Ali ve sulb-i kebire kızı Emine ve Fatma sağireye munhasır olub mezbûre kibel-i şer'iden mansurları ve valideleri mezbûre Gül hanım binti Mehmed tarafından vekil-i müseccel şer'isi bazarbaşı Halil Ağa bin Osman nam kimesne meclisi şer'î şerfde kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden işbu taleb-i Makos oğulları Ağob ve Kirkor nâmân kimesneler muvâcehelerinden şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'biri anel-meram iderler ki Aşağı Çarşı'da demirciler karşısında müteveffayı merkûmdan bizlere intikal iden bir dükkan mezkûre fûruht olunmuş sağireden mezbûrelere infa olmak vasî merkûm marifeti şer'î ile işbu misilleri mersûma Ağob ve Kirkor nam zımmiler bin dokuz yüz altmış guruş bey' ve teslim ve temlik idüb onlar dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabul eyledikten sonra semeni bin dokuz yüz altmış guruş müşteri-i mersûmandan tamamen ahz ve kabz eyledik fima ba'de zikr olan üzre yeddi işbu zikr olunanlardan alakam ve müdahalem kalmayub işbu müşteri-i mersûmanın mülk ü müşterisi olmuşdur keyfema yeşa mutasarrıf olsunlar didiklerinde gibbet-tasdik ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. (Tarih kaydı yok)

Belge No : 178

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtüol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Halil bin Molla Mehmed nam kimesne vârisi zevci Gül Hanım binti Mehmed nam sulbi sağire oğulları Mehmed ve karındaşı Ali ve sulb-i kebire kızları Emine ve sağire bir mansur olub sağireden kibel-i şer'iden vasî mezkûrların validesi

mezbûre Gül Hanım binti Mehmed tarafından vekil-i müseccel şer'iyyesi bazarbaşı Halil Ağa bin Osman nam kimesne meclis-i şer'i şer'ifde kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden işbu şer'i taleb Kalğob oğlu Serub oğulları Kirkor ve Arakil namun kimesneler muvâcehelerinden bi'l-isale ve bi'l-vekâle şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i anel-meram iderler ki Aşağı Çarşu'da müteveffayı merkûmandan bizlere intikal iden arsak tarlasından Artin ..üzerine alarak bir dükkân arsa birini ..harc olarak tarafından icab ve kabul hevayı şürût-ı müfessideden âri bey'-i bât-ı kat'i şer'iyile arsa-i mezkûre fûruht olunması sağireden mezbûrelere ittifa olmakla vasî mersûm marifeti ve ve marifet-i şer'iyile işbu müşteri-i mersûman Kirkor ve Neşan ve Arakin nâmân zımmilere bin üç yüz guruş bey' ve teslim ve temlik idüb onlar dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabul eyledikten sonra semeni olan bin üç yüz guruş müşteri-i mersûman yedlerinden tamamen ahz ve kabz ile eyledik **Sayfa No : 97** didikde ba'de zikr olunan arsa yerinde bil-isale ve bil-vesaye alakam ve müdahalem kalmayub işbu müşteri-i mersûmanın mülk ü müşterası olmuşdur keyfema yeşa mutasarrıf olsun didiklerinde gibbet-tasdik ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evahir-i şehri Muharremül-haram sene seb'in ve mieteyn ve elf.

21 Muharrem 1270

Şuhûdul- hal

A'za Ahmed Ağa, Akanzâde Mustafa Ağa, Yaşar Efendi, Mehmed Ali bin Yaşar Efendi, Mehmed Ağa

Belge No : 179

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Evanis veledi Kirkor nam zimmi tarafından vekil-i müseccel Osib veledi Karabet meclis-i şer'ide kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden .. karındaşı Bozik ve Karabet namun zımmilere cihet-i kuzzadan olarak ba-tahvil bin guruş alacak hakkım olub edâsına ..itmeleriyle sual olunub ma-guz şitte temassul bil-vekâle matlubumdur didikde müdde'ilerden gibbes-sual cevablarında deyn-i mezkûresi Hasan'a teslim itmiş deyu def'a teaddi idüb ve müdde'i mersûm dahi inkâr eylediklerinde müdde'i aleyhden ..yine taleb olunarak yeniden taleb idüb müdde'i mersûma teslim eylemek için canib-i şer'ide işbu mürasele tahrir olunub mûcibince 'amel ve hareket oluna vesselam. (Tarih kaydı yok)

Belge No : 180

Devletlü Efendim Hazretleri, Tarakçı oğlu Baĝos ve karındaşı Osib Eĝin Kazası mütemekkinelerinden Yeni Komşu oğlu Kifor ve Aĝob ve Ohanis zımmilerin birileri ba-tahvil maa gezişte alacakları olan doksan üç bin guruş tadib idecekleri halde kaza-i mezbûrde kain mutasarrıf olan bir bâb hane ve derununda bulunan eşyalar bir bir fûruht idüb ittizayı deyn itmek üzere mersûme tarafından yine kaza-i mezbûre mütemekkinelerinden Tarakçı oğlu Sokyas ile Maĝdos İmirza vekil ve nmez kûr eşyalar kendilere intikal itmişler ve meblaĝ-ı mezbûre şimdiye kadar talep olunmuş ise de edâya muhalefet olduğunuzda mezkûr eşyanın karahibi indirilib meblaĝ-ı mezbûreler muhatından bil-tahsil merkûmların .. vefa itmediği halde üst tarafının mersûmlardan ahz ve istenmesi hususu kabul olunmuş olmaĝla usûl ve nizâmına tevfikân icabının icrasıyla meblaĝ-ı mezbûre seri'an bit-tahsil mersûm Aĝob'a isti'âdı himmet buyurmaları siyâkında terkimine ibtidar kılındı.

Fî 17 Muharrem sene 1270

Belge No : 181

Eĝin Kasabası sâkinlerinden Hazinedârzâde İsmail Aĝa ibn Abdurrezzak nam kimesne meclis-i şer'i şerifde kasaba-i mezbûre sâkinlerinden olub işbu şerayı talep olan Hüseyin oğlu Mehmed nam kimesne muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anel-meram ider ki şer'an mutasarrıf olduğum kasaba-i mezbûre Aşağı Çarşu'da vâki' bir taraftan han-ı meydan ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir kıt'a dükkânı icab ve kabul-i havi şürût-i müfessideden bey'-i bât-ı sahih-i kat'i şer'i ile işbu talibi olan Mehmed bin Hüseyin nam kimesneye altı yüz guruş bey' ve teslim ve temlik idüb o dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan altı yüz guruş müşteri-i merkûm yedinden ahz ve kabz eyledim fima ba'de zikr olunan arsa mahdûd mezkûrede alakam ve müdahalem kalmayub müşteri-i merkûmun mülk ü müşterisi olmuşdur. Keyfemâ yeşa mutasarrıf olsun dedikde ğibbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren şehr-i Zilkâ'de sene tis'a ve sittin ve mieteyn ve elf.

Zi'l-ka'de sene 1269

Şuhûdul-hal

Elhac Ahmed Aĝa, Ahmed Aĝa Hazinedarzâde, İbrahim Aĝa, Osman Aĝa,

Sayfa No : 98

Belge No : 182

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden iken bundan akdem vefat iden Kalaycı Agob veledi Evanis nam kimesnenin dayinleri huzûr-ı şer'îye gelib vasî mensub Kirkor ve ve Asayeta ve diğeri sulbiye-i kebire kızı Yakur tarafından yine merkûm Kirkor ve diğeri kızı Serma tarafından vekil-i müsebbiti zevci Agob veledi Kirkor ve kız karındaşı Sare tarafından vekil-i müseccel oğlu Nikfos veledi Mardros namun kimesneler muvâcehelerinde cümle alacaklarını isbat idüb ve terekesi dahi ma'rifet-i şer'îyle tahrir olundukda sağiren hususi düyûnunu ikrazında nafaka ve diğeri masrafa vefa itmediğinde kasaba-i mezbûre sükunda Yukarı Çarşı başında bir tarafı Değirmenci oğlu Makredic ve tarafeyni harabe ve bir tarafı tarîk-i 'âmm bu hudud ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a Kalaycı dükkanını bey' ile mezbûre dahi her vecihle infa' olduğundan bey'minyezid olunarak karar vadesi üzre beher sene icara zemin olmak üzre yetmiş bir buçuk guruş Orta Cami mütevellisine virilmek üzre karar vadesi üzre talibi olan işbu .. erbab-ı hukukdan dokuz yüz elli guruş hakkı ve alacağı tebeyyün ve müsebbit olan Nikfos veledi Artin'e yedi yüz elli guruş karar vadesi üzre verese-i mezbûrede vasî merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'î ile bey'î bât-ı sahih-i kat'î ile bey' ve temlik olunub o dahi kabz ve işтира va kabul eyledikde mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi şehr-i Safer sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Safer sene 1270

Şuhûdu'l-hal

Akanzâde Hacı İbrahim Ağa, Katib Osman Ağa, Hacı İsmail Ağa Hacı Ali oğlu, Nalband Hüseyin, Şerif bin Ali, Nakîb oğlu İsmail, Kurkut oğlu İsmail, Mahsar Esad Çelebi, Zendig oğlu Agob, Nikfos Sivaslı oğlu ve gayrihim

Belge No : 183

Eğin Kasabası sâkinlerinden olub bundan akdem vefat eden Ömer bin Mustafa nâm müteveffanın veraseti zevcesi Fatma binti Ahmed ve kebire oğulları Mustafa ve Mehmed ve sağir oğulları Ahmed ve kebir kızı Ayşe ve sağir kızları Ümmü Gülsüm ve Hafize ve Hanım nâmun kimesnelere munhasır oldukdan sonra .. kibel-i şer'iden anaları mezbûre Fatma ile kebir oğulları Mustafa ve Mehmed ve Ayşe huzûr-ı şer'î şerifde yine kasaba mütemekkinelerinden Artin veledi Epreham zımni muvâcehesinde .. isaleten ve veayeten şöyle takrîr-i kelâm iderler ki Katan Mahallesi'nde kain eşraf-ı erba'adan

Harun oğlu ve Katan oğlu ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a tahtanı ve fevkani mülk ü menzil ve arsa ve menzilden hariç ahuru cümle .. ve kaffe-i hukuk ve .. taraflarından icab ve kabul havi şürût müfessideden 'ârî ve beri bey'î bât-ı kat'î ve sahih-i şer'îyle üç bin guruşa bey' ve teslim ve temlik olduğu ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve ahz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni bey' mezkûr üç bin guruş yedinden tamamen ahz ve kabz eyledik salefü'z-zikr menzil-i mahdûd mezkûr ve arsa ve ahur mezbûrede asla ve kat'a alakam ve müdahalemiz kalmayub müşteri-i mesfûrun mülk ü müşterası ve hakkı olmağın keyfemâ yeşâ mutasarrıf olması için canib-i şer'iden hüccet-i şer'iyye i'ta olunsun didiklerinde müşteri-i mesfûr dahi mezbûrların cümle kelimatlarını tasdik ve kabul iderek ma-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâil-i Cemâziyel-evvel sene selase ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Cemâziye'l-evvel sene 1243

Şuhûdu'l-hal

İsmail Ağa Akân oğlu, Hacı İbrahim Ağa, Mehmed Ağa bin Ali, Kara Osman bin Hüseyin, Mehmed bin Bekir Ağa, Mehmed bin Ali, Mahsar Molla Mustafa ve gayrihüm

Belge No : 184

İşbu derun hüccet-i şer'ide mezkûr arsa derununda vaki' etraf-ı erba'adan Harun oğlu ve Orakoğlu menzili ve arsa-i mezkûr ile mahdûd bir kıt'a arsa-i müşteri-i mesfûr zimmiyen kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Bekdaş ibn Musa nam kimesne taleb mülkümün deyu taleb ve ba'de Aşub zimmi mesfûr dahi akdem Sarı Hacı Mehmed Katırcı Ömer'e muvâcehesinde bey' ve saniyen merkûm Ömer'in vâriseleri bana bey' eyledikleri ma'lum olub sukût eylemiş deyu dimekle mukabele ve kaza-i mezbûrede li-ecliş-şehade meclis-i şer'ide hazır olan İsmail Ağa bin elhac İbrahim ve Osman Ağa bin Hüseyin namân kimesneler merkûm Bekdaş'a bey' olundukda sukûtuna şahadetleriyle mu'arızası men' ve iş bu mahalle kayd virildi.

Fî 23 N. (Ramazan) 1245

Şuhûdu'l-hal

Hacı Bekir ibn Hacı Bekir, Mustafa bin İsmail Ağa, Ahmed Efendi bin elhac Ali Efendi, Mehmed Emin Efendi bin Hüseyin, Ahmed bin elhac Mahmud, Mahsar Molla Mustafa Mustafa bin Ahmed ve gayrihim

Sayfa No : 99

Belge No : 185

Vech-i tahrir-i huruf budur ki

İşbu bin iki yüz kırk üç senesinde Rebi'ül-ahirin başında bundan akdem fevt olan Ömer Ağa bin Mustafa nam kimesne hayatında Semendre Mahallesi'nde sabık elhac Mehmed Ağa'dan şu vechi şer'iyile iştirâ ve kabz ve ta'mir eylediği ledel-ahali vel-ciran ma'lumatül- hudud tahtani ve fevkani Arukoğlu ve Kantarcı Mustafa Ağa menzilleri ve bir bâb ahuru kebir ve sağır evladı olmağla zevcesi Fatma hatun kibel-i şer'iden nasb ve ta'yin vech-i terekesini tahrir eyledikde bizler düyûnu edâ ile tereke-i tahlis itmeyub ...mahdûd mezkûr menazimi cümle tevâbi' kaffe-i hukuk ve meramıkla bey'-i mezkûr düyûn virilmesi için şuvasına taleb ve rağbed olan Eprahim oğlu Artun zimmiyan üç bin guruş kıymet ile mezbûr tarafından vekil-i şer'isi Akan oğlu İsmail Ağa vekâletiyile zimmi mesfûre bey' ve teslim senedât sabialarını ve menazımı mezkûre müşteri-i mesfûre teslim ve semeni mezkûre üç bin guruş akçe ve eşya tamamen ve kâmilen her birlerimize teslim virildiği bil-isale ve bil-vekâle ve bil-vesaye vekil mûma-ileyh vekâletiyile ahz ve kabz eyleyüb müşteri Artun veledi Epreham zimminin mülk ü müşterası va hakkı sarf olub ba'del-yevm menzil-i mezkûrlar ve semenlerinde alacak haklarımız kalmayub rıza ve ihtiyarlarımız ile virdiğimizizi keyfemâ yeşâ mutasarrıf olması için işbu temessük tahrir ve müşteri-i mesfûr Artun yeddine virildiği vakt ibraz eyliye deyu. (Tarih kaydı yok)

Belge No : 186

Nezaret-i Evkaf-Hümâyun evkâfindan Eğin Kazası'nda vâki' Zülfikar Cami-i Şerif Vakfı'ndan almak üzere yirmi beş akçe ile ehamen ve hazdiye cihetlerine mutasarrıf olan Hafız Ebubekir bin Ali'nin vefatı vukû'uyla ve Abkes Nasır oğulları ve İbrahim kebirî echel ve Bekir oğulları dahi cehleden ve mültezim teb'asından olub diyar-ı âhirde bulunan olduklarından absân cihetiye mezkûretiyle ba'si ceddi mutesellimden mutasarrıf-ı sabikasında Hafız Mehmed'in oğlu Hafız Mustafa ve Sefer halifeye tu'ciyen hususu Kazanbaşı mûma-ileyh Mehmed Kamil zîde-'aleyh ile meclis tarafından bela alakam ma'zibât dehine ve cihetiye mezkûre Tekin pederleri mahlubesine kenduleri tevcih muahhiren muteveffayı merkûme ve oğulları Ali ve Mustafa taraflarından ba-arzuhalı setr-i muhasega ve cihet-i mezkûriye muteveffayı merkûme uhdesinde mukayyed olacağı tebeyyün eyleyub bu makule yine cihet-i

mutasarrıflarında vefatında müteaddid evladı olacağı halde behiyelerinden sonra ziyade müstekalen ve cihet-i sairede dahi cümlesine iştirâ tevcihi nehamından bulunan ve muteveffayı merkûmun oğulları markumandan Mustafa der'aliyemde bulunduğundan ol vakte humâyunum teftiş mahkemesinde ma'kulün meclis-i şer'î celeb ile ledel-istintak kendisiyle karındaşı Ali ciheti mezkûretiyle lâ ecel ve müstehak olduklarını ve karındaşı merkûm Ali'nin mezkûrül-alakam ve mazbatada echel ve inha olunması garse kasde mebni halak vaki' ta'yin bil-beyân cihetiyle hümayunumdan mahalline teyar tahrirden mûcibince merkûm Ali Harput meclisine celeb 'amel olmadığı halde kendisi cümleden dahi olmayub kasaba-i mezkûriye ahali ledel imtihan zahir cihetinin karındaşı merkûm Mustafa halifeye tevcihini merakımı olmadığından cesan icabında şeceresi hususi Medine-i Harput naibi Seyyid Mehmed zîde 'ilmühüm meclis ve evkaf müdiri taraflarından cevaben bilâ a'zam ve mazbata ve a'riza inha olmasına ve musabık görünmesi olduğundan cihet-i mezkûretinlerin habs yine cihet-i merkûm Ali halifeye vela memât ciheti dahi merkûm Mustafa'ya babaları muteveffayı merkûmun mahluvesinden başka başka bil tevciye yedlerine şerifim i'tası istihsal olub eylediğini Mekke-i Mükerrreme payesiyle hala ol vakte müfettişim ...Seyyid Mehmed kazâ ile da'vasım eylemesi olamağla bu suretle babaları muteveffayı merkûmun mahluhasına cihet-i mezkûretinden emamen cihet-i ledel-imtihan ehliyetleri tamam olan oğulları muma-ileyhden Mustafa halifeye ve hasebe cihet-i kâin Ali'ye başka başka tevcih ve yedlerine birden alışanım i'ta oluş rical-i aliyemden aliyemden hala evkaf-ı humayunum nazari el fatihan 'ala vel'azim muhtar el kebir hamd zeyur ifade olunmuş olmağla hususiyeti paye-i seriyyel a'sam telhis oldukda **sayfa : 100** sadır olan has-ı humayun meskûn mukarrun şahane ve hemâmeti dahi şerefsudur iden ferman-ı ali mulûkanem mûcibince bila tevcih ol-vecihle merkûme-i lazımül-sudur olan diğer bir kıt'a virilmekle ber vech-i muharrer muma-ileyh hasbume fi'l-tevkî' hâkânî Mustafa zide hisesine yek dahi ber mûcib nizâm bil-nefs bilakusur ledel-hizmet etmek ve terk def'inden hisse verilmek şartıyla ciheti için hakkında mezîd a'yâniye bilâd-ı şahâneme gelub bin iki yüz altmış dokuz senesi Muharremül-haramında yirmi üçüncü günü tarihiyle terh verilen ruisi humâyunum mûcibince buyurulsa humayunumca verdim ve buyur demegi muma-ileyh Mustafa babası muteveffayı merkûman mahlûhuna cihetine sahib mezkûr üzre mutasarrıf olub ta'yin olan yirmi iki buçuk akçe vazifesini vakf-ı mezbûr mahsulundan mütevellsi olanlar yedinden ahz ile şöyle bilirler ki husus-ı

şerifine i'tibar kılalar. Tahriren fi yevmü's-sâlis-i 'aşer min şehr-i Safer sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 13 Safer sene 1269

Belge No : 187

Nezaret-i Evkaf-Hümayun evkafından Eğin Kazasında vâki' Zülfikar cami-i şerif vakfından almak üzere yirmi beş akçe vazife ile emâmen ve hassa yine cihetlerine mutasarrıf olan Hafız Ebubekir halife ibn-i Ali'nin vefatı vukû'bulmuş ve iki oğulları var ise de kebire-i Echel ve A'mi ve diğer oğulları dahi vecihleden ve mültezim teb'asından olub diyar-ı aherde bulunmuş olduklarından abesle cihetiyle mezkûrun mutasarrıfı sabık Hafız Mehmed'in oğlu Seyit Hafız Mustafa tevcihi hususu Eğin Kasabası naibi Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu ile ve meclis tarafından mazbata hakkında muahhiren müteveffayı mezkûrun oğulları Ali ve Mustafa nam taraflarından bi arzuhal istid'a olunması cihetiyle mezkûrun müteveffayı merkûmun 'uhdesinden mukayyid tebiyye idüb vefatında müte'addid evladları içlerinden hangisi ziyade taliplisine muntekalen ve saire cümlesine tevcih olsun ve müteveffayı merkûmun oğulları merkûmandan Mustafa der'aleyhde bulunduğu evkaf-ı hümayunum teftişi muhakemesinde ma'kud meclis-i şer'iyye canibiyle ledel-istinsa kendüsüyle karındaşı merkûm Ali'nin getirildiği sadır olan ferman-ı âli mülükânem mûcibince bit-tevcih merkûman lazıml-sudur olan diğer bir kıt'a berat virmekle ber vech-i muharrer mûma-ileyh iş bu refi' tevki' şahane-i hakani Ali halife zîde salahaniden dahi mûcibince hakkında sadır olan altmış dokuz senesi Muharrem'inin yirmi üçüncü günü tarihiyle terh virilen rû's-i hümayunum mûcibince bu berat-ı hümayunum verdim ve buyurdum ki mûma-ileyh Ali Halife zîde salahe babası müteveffayı merkûmun mahallinden zikr olunan Hafız cihetine mutasarrıf olub ta'yin olunan yirmi iki buçuk akçe vazifesinin hususunda mütevellisi olanlar yedinden hıfz ile şöyle bileler 'allame-i şerife i'tibar kılalar. Tahriren Fi yevmü's-salis-i 'aşer ve şehr-i Safer sene tis'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

13 Safer 1270

Belge No : 188

Eğin Kasabası'na tâbi' Şırzi Karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Hüseyin tarafından sâbitü'l-vekâle Geşo karyesi sâkinlerinden Hafız İbrahim bin Halil nâm kimesne meclis-i şer'ide ve yine Şırzi Karyesi mütemekkinelerinden Savi veledi Bağor

muvâcehesinde üzerinde da'va ve takrîr-i kelâm ider ki Şırzi Karyesi'nde bir taraftan İsmail Ağa ve bir taraftan elhac Nasuh tarlası ve bir taraftan Ebubekir ve bir taraftan Kerime Hatun ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a meşelik ile diğer bir taraftan Ebubekir ve bir taraftan Genç Ali ve bir taraftan Bağur bahçe tarlaları ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a bahçeye muvekkilim Mehmed'in babası Huseyin Ağa'dan müntekal mülki iken işbu Savi zimmetine zabt-ı tasarrufunda olmakla sual olunub mücib-i şer'isi icra olunmak bilvekalâ matlubumdur didikde gibel-istintak müdde'i 'aleyh mersûm Savi cevabında meşeliğin mezbûr ve bahçe-i mezbûrede karye-i mezbûre sâkinlerinden (*yazılmamış*) binti nâm hanımın mulki ve yirmi seneden müteceviz mülkiyet üzre taht-ı tasarrufundan iken olmakla sadriyesi oğlu Ali Ağa'ya intikal idüb o dahi beş sene mutasarrıf olduktan sonra merkûm Ali Ağa dahi babam Bağor'a bi-hüccet-i şer'iyye semen-i ma'lum ile bey' idüb babam mersûm Bağor dahi dört sene mülkiyet üzre mutasarrıf olub ba'de semen-i ma'lum ile bi-hüccet-i şer'i altmış üç tarihinde bana bey' ve temlik ve kabz semen idüb yedi seneden beri ve hala taht-ı tasarrufumda olub müdde'a muvâcehesinde meşelik-i mezbûr ve bahçe-i mezkûre gerek mezbûre hanım ve Fatma oğlu Ali Ağa ve babam Bağor ve gerek benim tasarruflarımızda olmağla vekil-i merkûm iş bu Hafız İbrahim Ağa'nın da'vası iltifata şâyan değildir deyu def'a tasaddi eyledikde vekil-i merkûm dahi vech-i şuruh üzre meşelik-i mezbûre ve bahçe-i mezkûreye merkûmunların tasarruflarını makarr ve mu'teref olub ol-vecihle murûr-ı zaman ile da'vanın adem-i istima'ına binaen meşelik-i mezkûre ile ve bahçe-i mezbûre mersûm Savi'nin mülki olduğuna hükm-i şer'i lâ-hak olub ol-vecihle vekil-i merkûm Hafız İbrahim bin Halil mersûm Savi veledi Bağor'a vech-i şer'i mu'arızadan men' olduğu ma-vakı' bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Rebi'ül-evvel sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 11-20 Rebi'ül-evvel sene 1267

Belge No : 189

Egin Kazası sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Kösem oğlu Halil Ağa bin Molla Mehmed bin Ali nâm kimesnenin veraseti zevce-i metrûkesi Ümmü Gülsüm binti Mehmed ile sulbi sağire oğulları Mehmed Kamil ve Ali ve sulbiye-i kebire kızı Emine ve sağiresi Fatma namunlara münhasır olub sağirun mezbûrelere kibel-i şer'iden vasiyye-i mezubeleri vâlideleri Ümmü Gülsüm binti Mehmed nâm hatun tarafından

vekil-i müsecceli Pazarbaşı Halil Ağa ibn Osman nâm kimesne ile kebire kızı Emine bil-isalet ve bil-vesayet ve bil-vekâle meclis-i şer'î şerif kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden işbu şerâye talib olan Kirkor veledi Neşan nam zımîi muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anel-meram iderler ki kasaba-i mezbûrede Aşağı Çarşı'da demirciler sırasında vâris-i şer'isi olduğumuz muteveffayı merkûmdan müntekal olub bir taraftan Mazman oğlu dükkanı ve bir taraftan kendu bahçemiz ve iki taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd dört buçuk arşın taş duvarı haric olarak ve Mazman oğlu dükkanı harası olub tarafından icab ve kabul havî şürût-ı müfessideden 'ârisi bey'-i bât-ı sahih-i kat'i şer'î ile ve dükkan-ı mezbûr yeri ahire fûruht olunmak sağirden mezbûrlara intifa' olunmağla iş bu müşteri-i mersûm Kirkor'a bin iki yüz elli guruş bey' ve teslim ve temlik idüb ol-dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin iki yüz elli guruş müşteri-i mersûm yedinden tamamen ahz ve kabz eyledik fima ba'de zikr olunan dükkan yerinde bir vecihle alaka ve mudahalemiz kalmayub iş bu müşteri-i mersûm Kirkor'un mülk-i müşterası ve hakk-ı sarîh olmuştur keyfemâ yeşa mülükân mutasarrıf olsun didiklerinde gîbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fî evâil-i şehri Rebi'ül evvel sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Rebi'ül-evvel sene 1270

Şuhûdul-Hal

Yaşar Efendi, Hacı Ahmed Ağa, Hacı Muharrem Ağa, Ahmed Ağa Palulu oğlu,
İsmail Ağa Haznedarzâde, Osman Ağa, İsmail Ağa ve gayrihim

Sayfa No : 102

Belge No : 190

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtyol Ağzı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem ecel-i mev'udesiyle vefat iden Bali oğlu Hacı Halil bin Osman ibn Halil nam müteveffanın veraseti sulbi- sağır oğlu Osman ve sulbiye-i kebir kızı Ümmü Gülsüm ve sağıre kızı Ayşe ibnül-müteveffa Hacı Halil namun kimesnelere inhisar-ı şer'iyyesinden sonra müteveffayı mûma-ileyhin düyûn terekesinden ezyed olmakla vârisleri terekesinden kifâyet itmeleriyle sağıre mezbûrenin tesviye umûrlarına ve müteveffayı mûma-ileyhin terekesini kabz ve düyûn müşterisini edâya kîbel-i şer'iden ba-hücceti şer'iyye vasî ve kayyum nasb olunan Bali oğlu Mehmed Ağa ibn Osman ve sair ashâb-ı

hukuk taleb ve ma'rifetleriyle beyne mutarrikal-ğuzzam tevzi' ve taksim için sük-i sultanide ba'del-mezide ve gibbel-inkita'ür-rağbe semen misilleriyle şer'iden bey' olunan tereke defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olunur. Fi yevmü't-tâsi' 'aşer min şehri-i Muharremül-haram sene hamis ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 19 Muharrem 1265

Yasdık ¹⁰ ve köşe yasdığı ² 100 guruş	Minder 20 guruş	Diğer kebir minder ¹⁰ 68 guruş	Diğer minder 16 guruş	Cedid ve köhne yorgan ³ 72 guruş
Diğer minder ² adet 38 guruş	Yüz yasdığı ² 9 guruş	Kıl beyaz şalvar ³ 9 guruş	Demi yasdık yüzü 5 guruş	Yan kilimi 17 guruş
Paçavra minder Yüz yadığı 5 guruş	Yan çiti ⁴ 34 guruş	Seccade 12 guruş	Kilim 26 guruş	Köhne seccade 5 guruş
Yular ¹² 12 guruş	Demur hırdavat 24 guruş	Şalvar 27 guruş	Makrame 3 guruş	Ocak demuru 4 guruş
Tüfek ve silahlık 21 guruş	Sini kebire 102 guruş	Minkal 40 guruş	Terazi 22 guruş	Cezve ⁵ 15 guruş
Nuhas ³⁹ kıyye 573 guruş	Sağır şamdan ve fanus ve sair hırdavat 12 guruş		Fincan ⁴ maa zarf ⁴ 8 guruş	Çubuk takımı 27 guruş
Çekmece 11	Tenur yorgan maa alt 50 guruş		Köhne sini 30 guruş	Döşek 30 guruş
Yan şiltesi 30 guruş	Müsta'mel cicim 15 guruş	Leğen 10 guruş	Köhne entari 7 guruş	Lüle maa kutu 18 guruş
Kazma 5 guruş	Nuhas ⁸ kıyye 80 guruş	Sağır sini 30 guruş	Çubuk 20 guruş	Sandık 10 guruş
Hırdavat-ı menzile 50 guruş	Mülk ü menzil ve fevkinde bir mikdar bahçe 2500 guruş		Han ve dükkân ve mağaza ve sair mağ 4650 guruş	
Diğer bahçe 1350 guruş	Diğer dükkân 910 guruş		Nukud mevcud 350 guruş	

Yekûn tereke-i mevcud : 11541 guruş

Minhal-ihraça:

Resm-i guruş 580	Kaydiye ve bey'e me'mur kâtib ve sair harc-ı haddemiyye 110	Dellaliyesi 200	Müdür uşığına ücret 20
---------------------	---	--------------------	------------------------------

Sayfa No : 103

Belge No : 191

Eğin Kasabası sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Bali oğlu Ömer bin elhac Mehmed nam müteveffanın veraseti sulb-i kebire kızı Ümmü Gülsüm ve sağire kızı Hafize binti Ömer namunlara munhasır olub sağir mezbûreye kıbel-i şer'iden vasî-i mezbûresi ninesi Ayşe binti Abdüsselam nam Hatun tarafından vekil-i müşebbitesi Hacı Bekir ibn Mehmed ve kebire Ümmü Gülsüm bil-vekâle meclis-i şer'i şerifede kaza-i mezbûre sâkinlerinden işbu şerâya talib olan Saraç oğlu Ebubekir bin Mustafa ve zevce-i menkuhesi Fatma binti Mehmed muvâcehelerinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve 'anel-meram iderler ki müteveffa pederimiz merkûmdan bizlere ırsen muntekal Nehr-i Fırat karşı tarafında vâki' bir taraftan karındaşımız Bekir mülkü ve bir taraftan Hanif oğlu Yaşar ve Senindal oğlu Yadin mülkleri ve bir taraftan yine Yaşar Ağa mülkü ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile sağire-i mezbûrun zaruret nafakası için tarafından icab ve kabul hevayı şûrut müfessideden 'âri bey'-i bât sahih-i kat'i şer'i ile işbu müşteri-i merkûm Bekir Ağa ile zevcesi Fatma'ya bin guruş bey' ve teslim ve temlik idüb onlar dahi ber vech-i muharrer işтира ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikden sonra semen olan bir guruş müşteri-i merkûmun yedlerinden temliken ahz ve kabz eyledik. Mezbûr zikrolunan üzüm bağında bir vecihle alaka ve müdahalemiz kalmayub müşteri-i merkûmanın mülk ü müşteraları olmuştur. Keyfemâ yeşâ mülkan mutasarrıf olsun didikde gıbbet-tasdik mâ-vak bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehr-i Rebiül-evvel sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Rebi'ül-evvel 1270

Şuhûdu'l-hal

Müdür-i kaza hamiyetlü İbrahim Ağa, A'za Mahmud Ağa, Elhac Ahmed Ağa, Fakirzâde İbrahim Efendi, Hafız Efendi, İsmail Ağa, Karındaşı Ahmed Ağa, Hanifi oğlu Yaşar Ağa ve gayrühüm

Sayfa No : 104

Belge No : 192

Hanife mülkü sûreti

Eğin Kasabası mahallâtından Hoca Emin Efendi Mahallesi sâkinlerinde olub zati zeyl ve şitada muharrer olan nam kimesneler ta'rifilerin Ma'ruf Hanife binti Ahmed bin Hüseyin nam Hatun meclis-i şer'i şerife mahfel deyn munif lazım sadriye-i kebire kızları Ayşe ve ümmü Gülsüm nâmân hatunlar muvâcehelerinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve ifade-i 'anel-meram ider ki mahalle-i mezbûrede vâki' halen yedimde bulunan bir taraftan müteveffa Dahancı Ali Ağa menzili ve bir taraftan Müezzinzâde Mehmed Efendi bahçesi ve bir taraftan Mehmed Ağa bahçesi ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd tahtani ve fevkani bir kıt'a mülk ü menzil ile ittisalinde bir kıt'a bahçe ve yine mahalle-i mezbûrede mescidi şerif garbında vâki' bir taraftan Hoca Emin Efendi bahçesi ve bir taraftan Kurseman oğlu bahçesi ve bir taraftan Tahir Efendi zevcesi bahçesi ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a bahçe ve menzil-i mezbûrede olan cem'i eşya ve tehassi ve nükud vel-hasıl o zer'ide olan köhne libasım ile Salukoğlu mahallesinde vâki' menzil ve bahçeler ile diğere değer olunan kâffe-i eşya ve nükud işbu kızlarım Ayşe ve Ümmü Gülsüm mülkleridir. Benim asla ve kat'en bir hakkım yokdur yed'ide emaneten mutasrîfım deyu ikrar ve itirafında mezbûre Ayşe ve Ümmü Gülsüm hatunlar dahi ol-vecihle merkûme valideleri Hanife'ye tasdik eyledikleri gıbbet-tasdikü'ş-şer'i ma-hüvel-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi yevmü'l evâil-i şehr-i Rebil-evvel sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Rebi'ül-evvel 1270

Şuhûdu'l-hal

Mehmed Emin Efendi ibn Hüseyin Efendi, İbrahim Efendi ibn Abdurrahman Zeki Efendi, Hacı İbrahim Ağa, Hacı Ömer Efendi, Mahmud Efendi Müezzinzâde, Ömer Müezzinoğlu, Ömer bin Ahmed, Osman bin İbrahim, Mahzar Esad Çelebi, Ömer bin Yaşar Sandıklı oğlu ve gayrühüm

Belge No : 193

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin Kasabasına tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Manukoğlu Lazart'ın terekesi zevce-i metrukesi Vardar'a ve kızı Marim

talebiyle terekisi mûkıt-i şer' ve ğaib oğulları tarafından kıymet-i muvakkatiyle tahrir ve beymel-verase taksim defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu.

Fî 5 Rebi'ül-âhir 1270

Karye-i mezbûrede ma'lumül-hudud mülk ü menzil 6000 guruş		Mülk ve bahçe 650 guruş	Köhne ibrik 1 adet	Gügüm 1 adet
Tencere maa kapak 1 adet	Tava 1 adet	Sahan 1 adet	Yağ tavası 1 adet	Sini 1 adet
Kebir kazğan 1 adet	Sağir kazğan 1 adet	Güvec 1 adet	Yekûn.. 408 guruş	Yatak 1 adet
Tava 1 adet	Tencere maa kapak 1 adet	Sahan 2 adet	Defa sahan 3 adet	Yekûn mezkûr 72 guruş
Tava 1 adet	Sahan 1 adet	Bakraç 1 adet	Yekûn mezkûr 24 guruş	Yasdık ¹⁰ 100 guruş
Tenur yorgan ¹ 60 guruş	Yan minderi ² 92 guruş	Yorgan ¹ 40 guruş	Döşek ¹ 50 guruş	Defa döşek ¹ 40
Minder ³ 60 guruş	Yasdık ⁸ 80 guruş	Köhne kilim ¹ 8 guruş	Mitil yorgan ¹ 15 guruş	Yorgan ¹ 45 guruş
Yasdık ³ 30 guruş	Müsta'mel minder ² 12 guruş	Köhne kilim ³ 8 guruş	Yorgan ³ 70 guruş	Hırdavat 100 guruş

Yekûn : 8060 guruş

Minhal-ihraça Resm-i kassam 200 guruş	Kaydiye 12 guruş	Me'murlara ve katibe 40 guruş	Şekva ile olduğundan Müdür Ağa'ya virdikleri 200 guruş
---	---------------------	-------------------------------------	--

Beynel-verese

Zevcesi Vardar'a 950 guruş	Gaib oğluna 2660 guruş	Gaib oğluna 2660 guruş	Kızı Marim'e 1330 guruş
-------------------------------	---------------------------	---------------------------	----------------------------

Sayfa No : 105

Belge No : 194

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden iken bundan akdem Dersa'âdetde halik olan Mecnun Mihail veledi Ağob nam kimesnenin li-ebeveyn karındaşı Markos veledi Ağob nam kimesne huzûr-ı şer'ide ve yine kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Kalenderoğlu Bedros ve karındaşları Artiyan ve Ağob veledi Astiyan muvâcehelerinde üzerlerine da'va ve tâkrir-i kelâm işbu merkûmların kızkarındaşları Zemret veledi İsteban mersûm nam nasraniye halik karındaşım meczub Mihailin zevcesi olub elli iki tarihinde Zemret'in babası Astiyan halik olub mersûm Zemret'in hissesi kendisine te'diye ve teslim olunmaksızın altmış yedi tarihinde Zemret dahi halik olmakla babasının terekesinden olan ve halik Zemret'in terekesinden zevc-i mersûm karındaşım Mecnun Mihail'in hakkı kendisine teslim olunmaksızın ol-dahi altmış sekiz tarihinde halik olmakla onun dahi cem'i eşyası mecnun olmağla işbu mersûmların kız karındaşları Zemret olmağla gerek halik İsteban'ın terekesinden kızı Zemret'e aid olan bu hissesiyle maa Zemret'in kendi terekesinden karındaşı Mihail'e aid olan hisse-i arsiyeleri ve Mihailin kendi malından mersûme Zemret getirdiği eşya-i mezbûre dahi sual olunub mûcib-i şer'iyeye icra olunmak matlubumdur didikde gıbbes-sual mersûmun Bedros ve Artiyan ve Ağob cevaplarında halik babaları İsteban terekesinden mersûm Zemred hissesini altmış üç tarihinde bin guruş alub cümle menzil zimmetlerini ibra' ve istifa hak idüb bir hakkı kalmayub ve mersûme Zemred'in zevci diyar-ı ahire gitmekle gereke kendi malı gerek zevci Mihail malından 'inde bulunmaları fûruht idüb semeninden idare ve infak itmiş hakkı helakının gerek mersûm Zemred'in ve gerek zevci halik Mihail'in asla ve kat'a bir şeyi olmayub her yerden kaldırmak masarrufatını taraflarımızdan harc ve sarf eylemiş olduklarımızdan mersûm Markos'un da'vası iltifata şayan değildir deyu tesaddi eylediklerinden ledel-istikayı mersûm Zemret altmış üç tarihinde babası halik-i mersûmun terekesinin hissesi bin guruş olub karındaşlarının ve sairenin zimmetlerini ibra eylediğine beyne havâle olundukda kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden ve rical-i zımmiyandan Tenekeci oğlu Karabet veledi Kirkor ve Kalenderoğlu Karabet veledi Koren namun kimesneler li-ecliş-şehade mecel kazaya gelüb eşşehade olunduklarında atmış üç tarihinde mersûm Zemret babası halik İsteban kendisine onda bin guruş hisse erşiyesi olub tereke-i mezbûreden karındaşları işbu Bedros ve Artiyan ve Ağob ve vâris-i sairenin zimmetlerini ibra idüb istiğâyı hak eylediğinde onlar dahi her birleri mersûme Zemret'in ibrasını kabul eylediklerine şahidiz ve şehadet dahi iderüz deyu her birleri müttefikül-kelâm olmağın başka başka edâyı şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde şehadetleri makbul olub ve mersûme Zemret'in

zevci Mihail bila-nafaka bir Ağob aher diyara gitmekle mevcut eşyasını fûruht ve infak iderek bir şeyi kalmayub muhtaç olub hal-i zaruretinde halike olduğuna .. ol-vecihle mersûme halike Zemret ile olan hukuk ve da'vayı sairesi şer'an karındaşlrının lazım gelmediğinden ol-vecihle müdde'ayı mersûm Markos veledi Ağob'un mersûmun Bedros ve Artıyan ve Ağob nam kimesnbeler ile da'vası şer'an mesmu' ve mu'teber olmadığından ber vech-i şer'i mu'arızadan men' olunduğu mâ-vak-i bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehri Reb'iül-âhir sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Rebi'ül-âhir 1270

Belge No : 195

Bâ'is-i tezkire-i kassam budur ki

Eğın Kasabasına tâbi' Gemürgab Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Yekfos veledi Heçar nam zımme vârisleri iltimasıyla resm-i ...olunub canib-i şer'iden işbu .. tezkiresi yedlerine i'ta olunması içün bu mahalle kayd olundu.

Fî 17 Rebi'ül-evvel 1270

Belge No : 196

Bâ'is-i tezkire-i kassam budur ki

Eğın Kasabasına tâbi' Gemürgab karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Hocas veledi Heçar nam zımme vârisleri iltimasıyla resm-i ...olunub canib-i şer'iden işbu .. tezkiresi yedlerine i'ta olunması içün bu mahalle kayd olundu.

Fî 17 Rebi'ül-evvel 1270

Sayfa No : 106

Belge No : 197

Yetmiş senesi Rebi'ül-âhirinde Hüseyin Fehmi Efendi'nin müraselesidir

Ber-vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Eğın Kazası'nda umûr-ı kelâm-ı şer'iyyesi işbu bin iki yüz yetmiş senesi şehri Reb'iül-âhir gurresinden zabt itmek üzere zat-ı fetva penahının intihab ve tercih buyurduklarına binaen tarafımızdan cenab-ı şeriflere kemâ-kânül-beka olunur ki kaza-i merkûm hane-i mezbûreden mutasarrıf olub beynel-ahali icrayı ahkam şer'iyyesi ve evkaf olan muhalefat mevtayı tahrir ve terkim ve beynel-verase tevzi' ve taksim eyleyesin vesselam.

Fî 2 R. (Rebi'ül-âhir) sene 1269

Belge No : 198

Bâ'isü'l-mürasele oldur ki

Eğın Kazası'na tâbi' İliç Karyesi mütemekkinelerinden Ağob veledi Bakabir nam kimesne yine karye-i mezbûre mütemekkinelerinden er karındaşı Mağdos Neşan ile Hakavet hususuna dair da'vası olduğunu canib-i şer'î ve zabt-ı kaza tarafına ifade ve celbine niyaz itmekle mersûm Mağdos'un celbine me'mur mahsus ta'yin kılınub kaza-i mezbûreye Celeb veledi Mevceh da'va ve husumetden arz idüb ol-vecihle ihzar ve muvâcehe olundukda yine da'va ve husumetinden ihraz ve cevab iderek bu cihetle mersûmun da'vası kasd-ı ihzar olduğu isfeham olunduğundan başka karye-i mezbûre ahalimizde dahi ol-vecihle ifade ve ihbar itmiş oldukları ecelden izhar menhiyan mefadinca mersûm Neşan'ın bila-mûcib tevfiği icab itmemele hanesine avdet itmesine tarîk-i şer'î ve kaza-i mezbûre ba'de zabita tarafından ruhsat virilmiş olduğu ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahiren fî evâil-i şehri Cemâziyel-evvel sene seb'în ve mieteyn ve elf. Fî 1-10 Cemâziye'l-evvel sene 1270

Belge No : 199

Eğın Kazası'na tâbi' Geruşla Karyesi sâkinlerinde olub düyûn tezkeresinin ezyed olduğu halde bundan akdem vefat iden Bekir Mustafa bin Abdullah nam kimesnenin deynlerinden Balcı Yaşar Ağa ve kaza-i mezbûreden mütevellî Mehmed Efendi ve Mehmed Emin bin Numan ve Mehmed Ağa bin İbrahim Ağa ve müteveffa İsmail Ağa'nın vârisleri huzûr-ı şer'ide tereke-i mezbûrenin bey' ve semenini el-haklarına te'diye olunmasını talepleri olmağla ve düyûn-ı müteferrikde vârisinin velâyeti olub halik mefkur olduğu ketb-i mukarrerde verasenin velâyet-i bey'ül-tereke-i müteferrikde baldesil kazalil-verasiz olub suresi mezbûre şer'an vech-i meşrûh uzun olub ancak veraseti gabe-i (devamı yok)

Ba'isül-mürasele oldur ki Eğın kasabası sâkinlerinden Yağmurdereli Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Şerif Ağa bin Mustafa nam kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Kaver oğlu Hüseyin nam kimesne muvâcehesinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki müdde'î merkûm Hüseyin babası müteveffayı Emin'den mahalle-i mezbûreden vâki' ma'lumül-hudud mutasarrı olduğu bir kıt'a menzil ve civarında vâki' ma'lumül-hudud iki ...beynel iki bin beş yüz guruş cededte tarih-i mezkûrde bana bey'-i bât sahih-i kati şer'iyeye bey' idüb vâkıasına tamamen müteveffayı merkûm Emin yeddine teslim eylemiş olduğu şimdi merkûm Hüseyin'in

babası bundan akdem mersan itmekle mal-ı menzil ile bahçe-i mezkûrun tesliminde mehanık itticalde olunduğundan sual olunub mûcib-i şer'î matlubumdur dedikde müdde'î aleyh merkûm gibbes-sual vel emna olduğu merkûmdan müdde'asını matlubiye beynet-taleb oludukda mahalle-i mezbûr ahalilerinden olub meclis-i şer'ide hazır olan Hafı oğlu Tesaddem ve Şerif bin Şedda nâmân kimesneler müdde'î arisemin kaâsı Hacı Hüseyin edâyı şehadet-i şer'î eyledikde şehadetleri ba'de tezkiye makbul olmağın mevaciyle ba'del-hükm mülk ü menzil ile bahçe-i mezkûre müdde'î merkûm Şerif Ağa'nın kendi mülkü olmağın işbu mürasele canib-i şer'ide merkûm Şerif Ağa'ya i'ta olundu.

Fî 15 S. (Safer) sene 1270

Sayfa No : 107

Belge No : 200

Mahlûl ve gaib hususunun terekesinin tahriri için varid olan Emirname suretidir.

Hamiyyetlü Ağa

Maliye-i hazine-i celicesine 'aîd beytul-mal hasılatın istihsal hususuna nizamatan ma'lumane olmadığından yahud tebdinci neşat etmekte ve her ne iş ise şimdiye kadar varid olan defterlerde bir akçe hasılat görülen melcede ve Memâlik-i Mahruse-i Şahaneden vefat idenlerin vârisi ğaib olduğu ve bila vâris bulunduğu veyahud zevci ve zevceden başka vâris-i ma'rufi olmayub bakiyesi beytul mala mesyine aid olduğu halde terekesi mûcib-i tahrir olub ve mal-ı ma'dulleri ma'rifetiyle tahrir olunub taharri mesarifi ve deyni ol-vech şer'an sübût bulduğu suretde ol emirde terekesi etmanında bila i'ta vasiyeti vârise icra olunduğundan sonra kusurunda gurusda bir paradan resmi kasti hükmüş-şer'î tarafına fûruht olunan eşyadan binde yirmi guruş hesabıyla alacak dellaliyenin nısfı hazine-i celileye ve nısfından şitâsı na'yı üçde iki menadiye ve sülüsü yine taraf-ı şer'ide kayyum olarak alacak altmış paradan kezalik otuz parasi taraf-ı şer'î ve otuz parasiyle dellaliyenin nısfı ve ğaib hissesinden bin elli kuruş resmi ahz alınub mevcud vâris olduğu halde hissesi virilerek vâris ğaib hissesi ve bila-vâris olanların kaffe-i terekesi itmam ve zikr olunan rüsuman hazine-i celileye aid olacağından emval-i sandığında hıfziyye ay başlarında idhal-ı cedvel olunarak hazine-i celileye tesyarı ve kimin terekesi olduğu ve etman tereke ve resme'an hazine-i şer'î başka iş'ar kılınmış nizâmından bulunmuş olduğundan ba'del mal misullu tehassi vukû'unda nizam-ı mezkûre tatbikan icabının icrasıyla bir akçesi ketm olunarak hisselatın defterlerine idhal ve defter kassamının dahi maan irsal olunması hususuna itina ve dikkate vesaliklerden

mektum olduğu halde bit-tahkik zahire ihracına mübadere eylemeleri siyakında terekküm şukkaya ibtidar olundu.

Fî 7 Ca. (Cemâziye'l - evvel) sene 1270

Belge No : 201

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden İbrahim veledi Karabet tarafından sâbitü'l-vekâle babası Karabet veledi Artıyan nam zimmi meclis-i şer'ide halik oğlu Nikfos'un sayuceler tarafından vesaye-i zevcesi Elmas veledi Serkis tarafından vekâleten ve kendi tarafından asaleten ve diğer oğlu Elkesan ile halik-i mesfûrun deynleri muvâcehesinde da'va ider ki halik Nikfos oğlu Nikğabos ve işbu Elkesan'ın zimmetinde cihet-i kassında ba-tahvil dört bin yirmi beş guruş müvekkilem oğlu İbrahim'in birbirlerine kefil ba-temlik ba-tahvil olan alacak hakkı olub işbu deyn tahvilini dahi virmişler deyu mahûr ve mehafer deyni tahvil dahi ibraz eyledikde tahvil-i mezbûrelerin inbizâr-ı mersûmadan ve Nikfos ve Elkesan'ın mihrini mersûme ikrar eyleyüb muvafik-i mersûm Karabet'in da'vayı meşrahesi olundukda rical-ı zimmiyanın mukir-i şehade Kasaboğlu Hazar ve Nikfos veledi Ağob nam kimesneler deynleri da'vayı meşruhasını mabeyn tahkikül-kelâm ve olmağın başka başka edâyı şehadet-i şer'iyye elediklerinden şehadetleri makbul olub cümle meblağ-ı mezkûre mersûmların terekesinden lazım geldiği ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Şehr-i Cemâziyel-âhir sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Cemâziye'l-âhir 1266

Belge No : 202

Eğın Kazası'na tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Yurdal veledi Vasil veledi Hazar nam kimesne meclis-i şer'i şerifde halik mersûm Vasil'in zevcesi Margerid nam nasraniye tarafından sâbitü'l-vekâle Esad ibn Ali muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki mersûm babası Vasil'in terekesinden olarak karye-i mezbûrede vâki' ma'lumül-hudud beş yüz guruş kıymetlü bir kıt'a kavaklık ve diğer mahalde kain ma'lumül-hudud bin guruş kıymetlü bir kıt'a bahçe ve iki yüz guruş kıymetlü bir kıt'a mülk ve ma'lumül-hudud bin guruş kıymetlü olan Masgir'dan mülk ve sekiz bin yedi yüz on guruşluk eşya-i ma'lum ki cem'an on üç bin dört yüz on guruşluk emlak ve eşyayı zabt itmekle sual olunub hisseyi bana teslim olunması matlubumdur didikde gıbbes-sual vekil-i mersûm cevabında halik Vasil Hazar nam

kimesne altmış sekiz Receb ğurresinin zikr-i emhan karye-i mezbûrede vâki' ma'lumül-hudud beş yüz guruş kıymetlü bir kıt'a kavaklık ve diğer malın karebinde kain bin guruş kıymetlü bir kıt'a bahçe ikiyüz kıymetlü bir kıt'a mülk ve ma'lumül-hudud bin guruş kıymetlü bir kıt'a bahçe ve sair mülk ve hisse ve eşya verdim. cem'an sekiz bin yedi yüz on guruşluk ve eşya-i ma'lumların bey'-i bât sahih-i kat'i ile bana bey' itmiş ve semenini tamamen ahz ve kabz eyledi deyu def'a teseddi itmekle ba'del-da'va vel-inkâr vekil mevcudun da'vayı meşrucesine mabeyn beynet-taleb olundukda ısrar-ı rical-ı zimmiyandan olub liecliş-şehade meclis-i şer'ide hazır olan evladı Ebram oğlu Dimitri ve Yuvalan oğlu Kesar namun zimmilerden iştihad oldukda fil-hakika halen mersûm ve ittisal veledi Hazar altmış sekiz Receb tarihinde karye-i mezbûrede vâki' ma'lumül-hudud dört bin yedi yüz guruş kıymetli altı aded bağ ve bahçe ve mülklerin ile sekiz bin yedi yüz on ravdesi cem'an on üç bin dört yüz on guruşluk emlak ve eşya-ı ma'lum vekil-i merkûm müvekkeli Margerid Mağdos nam nasraniye evladı on üç bin dört yüz on guruş bey'-i bât kat'i ile bey' idüb ve semenini dahi tamamen müşteri-i mersûm Margerid'in yeddine ahz ve kabz eylediğine bizler bu vecihle şahidlerüz ve şehadet dahi iderüz deyu zikr-i emsan emlak ve eşyaların kıymet ve adedlerini beyan iderek edâyı şehadet-işer'iyye ittiklerinde ba'del ta'dil ve tezkiyye şehadetleri makbul olub bu vecihle mersûm Yurdal'ın mu'arrizden men' olunub zikr olunan emlak ve eşyayı mersûm Margerid nam nasraniyenin mülk ü müşterisi olmağın gıbbe't-tasdik bi't-taleb ketb olundu. Tahiren fi evâhir-i şehri Cemâziyel-evvel sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Cemâziye'l-evvel sene 1270

Şuhûdu'l-hal

Haznedarzâde İsmail Ağa, Abdullahzâde Şerif Ağa, Yaşar Efendi, Sıracoğlu Mehmed Ağa, Mehmed Ali Müftüzâde, Kirkor Dimitri ve gayrühüm

Sayfa No : 108

Belge No : 203

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Margrid veledi Mardros nam nasraniye tarafından sâbitü'l-vekâle elhac Ebubekir bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i şerifde mersûm Margrid nam nasraniyenin sadriyei kebir oğulları Mardros ve Mağarsun nâmân zimmiler muvâcehesinde bil-vekâle şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki müvekkilim mersûm Margrid nasraniyenin mutasarrıf olduğu mülk ü menzil ile eşya işbu Mardros ve Mağarsun fuzuli zabt itmeleriyle sual olunub mülk ü menzil ile eşya-i

mezkûreye bil-vekâle bana teslim olunması matlubumdur deyu da'va ve müdde'i 'aleyh mersûmandan gıbbes-sual cevaplarında mülk ü menzil ile eşya-i mezkûreye vekil-i merkûmun müvekkili validemiz Margrid veledi Mardros nasraniye bin beş yüz guruş bey'-i bât sahih-i kat'i ile bizlere bey' idüb meblağ-ı mezbûr kendü ve yedimizde iken ikimize hibe-i sahih ile hibe eyledim deyu ifadelerinde vekil-i merkûm cevabında her ne kadar müvekkilim mersûm Margrid nasraniye mülk ü menzil ile eşya-i mezkûreye mersûman Mardros ve Mağarsun zımmilere hibe itmiş ise de halik oluncaya değin beslemek şartıyla hibe eyledi deyu def'a tesaddi eyledikten def'a meşruhasını mabeyn vekil-i merkûm Hacı Bekir'den beynet-taleb olundukda Ali Efendi bin Halid Bekir ve Mardros veledi Mardros nâmân kimesneler meclis-i şer'ide hazirun olub istişhad olundukda fil-hakika atmış iki tarihinde Margrid veledi Mardros nasraniye mülk ü menzil ile ba-defteri müfredât eşyayı mezkûresini işbu oğulları Mardros ve Mağarsun nam zımmilere beslemek şartıyla hibe eyledi bizler bu hususa bu vecihle şahidlerüz ve şehadet dahi iderüz deyu edâyı şehadet eylediklerinde şehadetleri makbul olmağın şart-i mezkûr üzre hibe-i sahih olmadığından menzil-i mezkûr ile eşya-i mezkûre vekil-i merkûmun müvvekili mersûm Margrid nasraniyeye tamamen teslim olunmak üzre tenbih-i şer'i olunmağın ğabat-tasdik mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri-i Recebül-ferd sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Receb sene 1270

Şuhûdul-hal

Müdür-i kaza İbrahim Ağa, Hacı Muharrem Ağa, Yaşar Efendi, Mahzar Esad Çelebi,
Elhac Bekir bin Mehmed ve gayrühüm

Belge No : 204

Bu dahi mersûmun hüccetidir

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden Mardros veledi Tabik nam zımmi meclis-i şer'ide karındaşı Mağarsun veledi Tamik muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki işbu karındaşım Mağarsun zımmında defter-i müfredât on dokuz parça eşya kalmış olmağla sual olunub bana teslim olunması matlubumdur deyu da'va ve müdde'i 'aleyh mersûm Mağarsun'dan gıbbes-sual cevabında eşya-i mezkûr kendü zimmetinde olub ancak babamız Asen'den dolayı da'vadan zimmetimizi ibra idüb ve eşyalar dahi ibra ve aslından olmağla bende bir hakkı kalmadu deyu def'a tesaddi eyledikde müdde'i mersûmdan eşya-i mezkûreler hariç ibra olunduğuna beynet-taleb

olundukda etnan-ı beynden izhar-ı'acız iderek müdde'î 'aleyh mersûm Mağarsun dahi müdde'î mersûm Mardros mu'arızadan min olunmağın gıbbe't-tasdik mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Recebül-ferd sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Fî 25 Receb sene 1270

Şuhudul-hâl

Yaşar Efendi, Akanzâde Hacı Ağa, İsmail Ağa, Mashar Esad Çelebi, elhac Bekir bin Mehmed ve gayrühüm

Belge No : 205

İki yüz yetmiş senesine mahsuben mard ibtidasına i'tibaren bi-emirnamesi Eğin Kazası'nda icra olunub mahalle-i ma'rifetle meclis ma'rifetiyle hazır olduğu halde bila-ittihak kayalık ölçülmesi iki mahalde karar ve tanzim ol-vecihle tesviye olunması birisi ihtisab meydanında ve birisi Yukarı Kazğancı'da Kamil Bey meydanında ölçülmek üzere karar-ı şurût ve subut olunmuş olduğu mademki Kazğancı'da meydan ve meydanda ölçülen bir dükkân ve bir hane olduğundan ve bunların kiralari ve icarları camii şerif mumlarına meşrut ve çeşmenin tamirlerine mahsus olduğundan aherin müdahalesi olmadığından meclis defterine kayd mahzut mukayyid bu mahalle şerh virildi.

1270

Sayfa No : 109

Belge No : 206

Eğin Kasabası'na tâbi' Ekrek Karyesi sâkinlerinden muharremü'l-esâmi kimesneler ihbarlarıyla mu'rrifatdan Emine binti Mehmed ile kız karındaşı Gücegü Karyesinde sâkine Hafize nâmân hatunlar taraflarından Gücegü karyesi sâkinlerinden Osman Efendi ibn elhac Mehmed Efendi elhac İbrahim Ağa nâmân kimesneler şehadetleri ile sâbitü'l-vekâle Emine Hatun'un oğlu Ali Bey ibn Abdullah nam kimesne huzûr-ı şer'ide mezbûr hatunların karındaşları Halil Ağa kendi tarafından isaline ve diğer karındaşı Osman Ağa tarafından vekâlet muvâcehesinde şu vecihle ikrâr- tam ve ifade-i 'anel-meram ider ki müvekkillerim veledi Emine Hatun ve Hafize'nin müteveffa pederlerinden arsa intikal iden mahruse-i haltede Kürekçiler Başında karındaşları merkûman Halil Ağa ve Osman Ağa ile müşterek ma'lumül-hudud bir bâb gemücü mağazasında vak'a mülk müteveffa pederim mezkûr nevtinden işbu sarih değın icab iden semen icare ve ve ta'mir ve 'aidat-ı sairesi ile maan mabeyn olunan ma'lumül-mu'addar hissesi semeni dükkân muhasibleri rü'yet olunarak müekkillerim hissesini

tamamen ve kâmilan merkûman Halil Ağa ve Osman Ağa'dan bil-vekâle aldım zimmetlerinde bir hakları ve bir alacakları kalmayub bu vecihle zimmetlerini ibra ile ibra istifayı itdim ve mağaza-i mezbûre tebdile olunub hane ve dükkan inşa ve imar itmelerine razılar olub haklarında dahi ta'diyen bi-hüccet-i şer'i vekilleri olan karye-i mezbûre sâkinlerinden İbrahim Ağa inşa ve imar icab iden ibra ve masarrufat tesviyeden rü'yet iddiler deyu vekil-i merkûm Ali Bey bin Abdullah nam kimesne ikrar ol-vecihle i'tiraf eyledikde merkûm Halil dahi kendi tarafından asaleten ve karındaşı Osman Ağa tarafından vekâleten merkûm Ali Bey her vecihle tasdik ve ibrasını kabul eylediği gibbe't-tasdikü's-şer'i mâvak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâil-i şehr-i Şa'banül-muazzam sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Şa'ban sene 1270

Belge No : 207

Eğin Kasabası'na tâbi' Ekrek Karyesi sâkinlerinden olub zaibleri zeyle ve muharrerül-esâmi kimesnelerin ta'rifleriyle ma'rifetle Emine ve Kızkarındaşı olub Güceğü Karyesinde sâkin Hafize binti Mehmed taraflarından zikr-i âti hususunda bey' ve ferağ itmenin ahz ve kabza vekil olduğum Güceğü karyesinde Osman Efendi ibn elhac Mehmed Efendi ve elhac İbrahim Ağa nam kimesneler şehadetleri sabit ve sübut vekâletine hükm-ü şer'i lâ-hak olan mezbûre Emine'nin damadı Yahya Beyzâde ibn Abdullah nam kimesne huzûr-ı şer'ide mezbûre nam Emine ve Hafize'nin erkarındaşı Halil Ağa kendi tarafından isaline ve karındaşı Osman Ağa tarafından vekâlet muvâcehesinde şu vecihle ikrâr-ı tam ve ifade-i 'anel-meram ider ki müvekkilim Emine kız karındaşı Hafize'nin nezaresi evkaf-ı hümayun olmaktadır der'aleyhde muharrer Kürekçiler başında bir cenab Yunus Bey ve Şeyhül-haram Mehmed Efendi evkaflarıyla mahlut evkafdan sened-i tasarruf olmaları mülkün ve Ekrek'de bir kıt'a mağazasında on buçuk akçe hisselerinden iki akçe hisselerine işbu bâ'is-i .. karındaşı Halil Ağa'ya ve Osman Ağa'ya tarafından icab ve kabul-i havi ve şürut-ı mağaza ve bari evrak iki bin guruş bey'-i bât-ı sahih kat' eyledi bey' ve ferağ ve teslim ve temlik eyledim dedikde müşteri-i merkûm dahi isaline vekâleten ber vech-i muharrer iştira ve temlik ve kabz ve kabul eyledim. Meblağ-ı mezbûre iki bin guruş müşteri-i merkûm Halil Ağa'ya ve Osman Ağa'dan bil-vekâle ahz ve kabz eyledim. Fima ba'de zikr olunan akçe-i mezkûre müvekkilim mezbûre-i nam Emine ve Hafize'nin ber vech-i alakam ve müdahalem kalmayub müşteri-i merkûman Halil Ağa ve Osman Ağa keyfemâ yeşâ mutasarrıf

olsunlar deyu vekil-i merkûm Ali Bey takrîr ve gıbbe't-tasdikil-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Tahriren fi evâil-i şehr-i Şa'banül-mu'azzam sen seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Şa'ban sene 1270

Belge No : 208

Eğin Kasabası'na tâbi' karye-i mezbûre mütemekkinelerinden olub bundan akdem halik olan Lamek veledi kebir Hazar nam kimesnenin zevce-i metrukesi Marin veledi Yurdan nam nasraniye ile sulbi sağır oğlu Borden ve sulbi sağır kızı Sofya nam kimesnelere halik-i mesfûrdan müntekal karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Bukçe oğlu menzil ve bahçesi ve bir tarafı Aslanoğlu menzili ve bahçesi ve bir tarafı tarîk-i 'âm ve bir tarafı köy sarfı bu hudud-u erba'a ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt'a bahçe-i mezbûrenin bey' semeni muhtaç olduklarını sarf-ı mezbûre eylerim vech-i mansubeleri mersûm Marin'e canib-i şer'î ihbar ve ruhsat ve istihsal idüb üç gün sonra yine vasî mersûmdan Marin'e huzûr-ı şer'ide ve yine karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Aslanoğlu Ohan veledi Lamek nam zımmi şu vecihle ikrâr-ı tam ve ifade-i 'anel-meram ider ki bahçe-i mezkûre mahdûden vâki' kendi hissemi asaleten mezbûrenin nef'aları için vesayeten işbu bahs-ül-vasiyyet müşteri-i mersûm Ohan veledi Ladek zimmiye semeni misillü üç yüz bin dört yüz guruş sahih-i kat'i şer' ile bey' ve teslim ve temlik idüb o dahi ber-vech-i muharrer ve iştira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni üç yüz bin dört yüz guruş müşteri-i mersûm Ohan yedinde bil-isale ve bil-vesaye tamamen ahz ve kabz eyledim. Zikr olunan bahçe-i mezkûrede alakam kalmayub müşteri-i mersûmun mülk ü müşterisi ve mutasarrıfı olmuştur. Keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdik ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehr-i Şa'banül-muazzam sene seb'in ve mieteyn ve elf.

Fî 21-30 Şa'ban sene 1270

Şuhûdul-hal

Venk karyesinden Ali Ağa, Halil Bey bin Hasan Efendi, Yanku oğlu Kosadin, Asveri veledi Asteb, Yurdan veledi Avakin, Mihail veledi Dimitri, Ağob veledi Kalol ve gayrihüm

Sayfa No : 110

Belge No : 209

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub bundan akdem vefat iden Sorik karyesi ahalisinden Kavas Bekir bin Yusuf nam kimesnenin verâseti babası Yusuf ve zevce-i metrukesi Fatma ve oğlu Abdurrahman ve kızı Emine namun kimesnelere ittihsarı mütehakkık olmağla tereke ve taksim defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu.

Fî 27 Ramazan 1270

Yasdık ¹³ ve minder ² adet 105 guruş	Yan şiltesi 33 guruş	Kılıç 33 guruş	Tabanca 60 guruş	Çuval post 31 guruş
Şilte maa yasdık 66 guruş	Bıçak maa masat 23 guruş	Tabak bıçak 7 guruş	Kahve takımı 25 guruş	Beyaz tabak 4 guruş
İskemle 3 guruş	Köşe minderi 5 guruş	Yorgan 33 guruş	Cacim 18 guruş	Kevgir leğen 15 guruş
Teşt 10 guruş	Şalvar 5 guruş	Yelek 6 guruş	Pantol 5 guruş	Sandık 5 guruş
Saat 302 guruş	Bakraç ve tas 20 guruş	Bakır köc 65 guruş	Çuval ² 16 guruş	Bakır tas 30 guruş
Kazan 8 guruş	Yorgan 33 guruş	Sini 70 guruş	Kantar çabası 63 guruş	Mendil ve tarak 3 guruş
Makat 81 guruş	Tekne 20 guruş	.. 850 guruş	Döşek 34 guruş	Şamdan 10 guruş
Fener 15 guruş	Yorgan 50 guruş	Kilim 30 guruş	Cenari tob 35 guruş	Şilte yasdık 55 guruş
Lenger tabak ve üsküre 42 guruş	İskemle 3 guruş	Minder 5 guruş	Kürsü yorgan maa cacim 153 guruş	Yan kilimi 35 guruş
Leğen maa ibrik 35 guruş	Gügüm 9 guruş	Tencere maa kapak 30 guruş	Entari 35 guruş	.. 160 guruş
Anbar 40 guruş	Karye-i mezbûrede Menzil 4480 guruş	Karye-i mezbûrede bahçe 345 guruş	Altun oğlu Manuk'dan alacağı 5479 guruş	

Yekûn mâl-i mevcud : 14072 guruş

Resm-i kassam 302 guruş	Kaydiye 21 guruş	Harc 107 guruş	Salyane	Mihri 250
Vesayeti.. 250	..silik 60 guruş	Babasına vereceği 1882 guruş		.. 40 guruş

Yekûn mâl-i mevcud : 12192 guruş

	Minhal-ihraça			
Babası Yusuf'a 2028 guruş	Zevcesi Fatma'ya 1521 guruş	Oğlu Abdurrahman'a 5746 guruş	Kızı Emine'ye 2873	

Sayfa No : 111

Belge No : 210

Eğin Kasabası'na tâbi' Geruşla Karyesi sâkinlerinden Fatma binti Ahmed nam kadun kaza-i mezbûre meclisine ihzar ittirdiği Eğin kazası mütemekkinelerinden Anzek oğlu Ağos veledi Serkis muvâcehesinde üzerine da'va takrîr-i kelâm ider ki işbu Ağob'un on dört seneden berü tasarrufunda bulunan bir kıt'a bağ bir taraf Osman Ağa mülkü ve bir taraf Amcalarımız kerimeleri mülkü ve bir taraf Mihail mülkü ve bir taraf tarîk-i 'âm bu hududlar ile mahdûd mümtaz olan bağ müteveffa babam Ahmed'in mülkünden kalan hissemi dahi işbu Ağob'un babası halik Serkis isalen kendinden sonra oğlu Ağob zabt itmiş olduklarından sual olunub mûcib-i şer'isi icra olunmak matlubdur didikde gıbbes-sual müdde'i 'aleyh mersûm Ağob bağ-ı mezbûr işbu Fatma'nın babası Ahmed Ağa amcası Mahmud Ağa'nın mülkü olub ba'de vârislerine intikal idüb Mahmud Ağa'nın oğulları Osman ve Ali ve Ahmed Ağa'nın kerimesine işbu Fatma kadun iki yüz elli altı Recebül-ferd mezbûreye babam Serkis üç bin dört yüz guruş bey'-i bât-i sahih-i şer'iyile kabz semen idüb muvâcehelerinden babam mülk-ü mutasarrıf iken halik olmağla ondan bana intikal idüb ben dahi mülkiyet üzre mutasarrıf olub ve merkûmlar ..silik.. bey' babama tarih-i mezbûrede bir kıt'a sened dahi virmişler deyu sened-i mezbûreyi ibraz ve mezbûre Fatma'nın da'vası iltifat-ı şâyân değildir seyü ba'de def'ül-da'va vel-inkâr mersûm Ağob'un def'-i meşrebesini mabeyn beynet-taleb olundukdan sonra icrayı da'va müslimînden Dört Yol Ağzı Camî-i Şerif İmamı Osman Efendi ve karındaşı Bekir Efendi nam kimesnelerden li-ecliş-şehade mahfil kazaya gelüb iştihad olunduklarında vâki' bağ-ı mezkûre mahdûd Halil Ağazadeler Ahmed'in vârisleri Osman ve Ali ve işbu müdde'âyı merkûm Fatma dahi iki yüz elli altı Recebül-

ferdinde Ağob'un babası Serkis üç bin dört yüz guruş bey'-i bât-ı sahih bey' ve temlik ve kabz-ı semen eylediğın olduğu iştirâ ve temlik idüb gerek mersûm Serkis ve gerek kendünden sonra oğlu işbu Ağob dört seneden beri mülk üzerinde muvâcehesinde mutasarrıf olduğu ve husus-i mezbûre ve meşrûh üzre her birleri tasdikül-keâm ve şehadet-i şer'î eylediklerinde ta'dil ve tezkiye şehadetleri makbul olub mûcibiyle bahçe-i mezbûre mersûm Ağob'un mülkü olub ba'de hükmü şer'î mülühakkı olub mezbûre Fatma mersûm Ağob'a mu'arrızadan men' olunduğu ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahiren *silik* seb'ın ve mieteyn ve elf. 1270

Belge No : 211

Ba'isü'l- mürasele oldur ki

Eğın Kazası'na tâbi' Geruşla Karyesi mütemekkinelerinden Nasrob veledi Asdar nam kimesne huzûr-ı şer'ide ve yine kaza-i Eğın mütemekkinelerinden olub kaza-i mezbûre meclisine ihzar ider ki Matos veledi Melkon muvâcehesin üzerine da'va ider ki işbu Matos'dan ba-tahvil yedi bin guruş alacak hakkımdan ez-gayr teslim bâki beş bin guruşu hakkımdır ol-vecihle dört bin iki yüz guruş ve üç bin guruş hala zimmetinde kalmak ve iki yüz guruş diğır alacağım olmakla cem'an yedi bin iki yüz guruş alacağım heba olmakla mezbûre ve meblağ-ı mezbûrun tahsili matlubdur didikde gibbes-sual mersûm Matos cevabında meblağ-ı mezbûreden hükm ve i'lam olduğu ve meblağ-ı mezbûreyi tamamen edâ eylediğini ma'ruf olub ilan olarak meblağ-ı mezbûreyi ahz ittim deyu ikrar eylediğine mebni meblağ-ı mezbûre matlubdur didikde mersûm Nasrob mersûm Matos'dan meblağ-ı mezbûrenin deynini ve ve da'vacı olduğunu ikrar idüb üzerine hükm ve i'lam olmağla mersûmun bu vecihle da'va iltifata şayan değıldir deyu bundan akdem ledel-ibraz ve ihzar ile ortada hükmü şer'î olduğu i'lam-ı şer'inin malı beynniye havâle olmağla şahidlerin şehadetlerine binaen mersûm Nasrob'a yedi bin iki yüz guruş deyni ve borcu olduğunu ikrar eyledikten ve şahitler dahi şehadet dahi edâ iderüz deyu ve şehadetleri makbul olub mûcibiyle meblağ-ı mezbûr yedi bin iki yüz guruşun edâsına tenbih-i şer'î olundu. Mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. (Tarih kaydı yok)

Sayfa No : 112

Belge No : 212

Eğın Kazası İliç Karyesi mütemekkinelerinden Ağob veledi Kabir nam kimesne kaza-i mezbûre meclisine ahz itirdiği karındaşı Neşan muvâcehesinin üzerin da'va ve

takrîr-i kelâm iderek halik anamız Henezend veledi Secan terekesinden yüz aded Mahmudiye tamı ve bir aded elmas ve altı aded fındık ve bir aded yakut yüzük ve bir aded gerdanlık ve mezkûr eşya ve altunlar anamızın olub halikinden sonra işbu karındaşım Neşan'ın elinde kalmış olmağla sual olunub hakkım olanın bana tahsili matlubdur didikden gibbess-sual müdde'i 'aleyh mersûm Neşan cevabında anamız mersûm Henezend vakı'ayı vefat benim yanımda olub ancak hal-i hayatında malik olduğu sim ve zer ve eşya-ı sairesini sebt-i defterlûb taşlu bir çift altun bilerzik ve bir gerdanlık ve bir çift altun ve bir aded taşlu yüzük ve altmış aded İslambul yarımı ve üç aded kürk ve bundan başka bir şeyi olmayub ve hanemde bulunmakda olan eşyalar benim olduğu ikrar ve itiraf iderek kendü malının kat'asını işbu karındaşım Ağob teslim idüb mezbûre-i valide halik oldukdan sonra Ağob'un tarafından bil-vekâle-i hamisi kendi hissesini ahz ve kabz idüb kendüsüne teslim itmesine ve her vecihle hakkımı ibra itmiş olmağla mersûmun da'vası ittifan-ı şayan değildir deyu mersûm Ağob dahi karındaşım Neşan'ın def'i meşruhasını münker olamağla mersûm Neşan'ın def'i meşruhasını mabeyniyesine talep olundukda rical-ı zemayandan ve makbulüş-şehade kimesnelerin İliç karyesi mütemekkinelerinden Şeker veledi Ağya veledi Okim karye-i mezbûre mütemekkinelerinden olub meclis-i şer'e gelmesi keyfisizliği cihetden mukaazzır olan geşit Matos veledi Serkis tarafından tahmil-i şehade Abdan Markus veledi Oğsan ve Mardros veledi İsfehan 'aleş-şehade tarafeyn Balacar namun kimesne mezbûr şer'i li-ecliş-şehade hazirun olub şahid olduklarından vakı'a işbu Ağob ile Neşan'ın anaları Henezend validesi Semavun veledi Etam nam kadun hal-i hayatında ve kemale akl zimmetinde altun bir çift bilerzik ve çift sim gerdanlık ve beş aded altun ve iki aded taşlu altun yüzük ve atmış aded İslambol nısfı ve üç aded kürk ve sair emvalı işbu Ağob ve bir kıt'asını Neşan'a teslim idüb bunlardan başka üzerinde bir şey olmadığını bulunan işbar yahud saire emvalın oğlu Neşan'ın olub bundan başka asla alakası olmadığı ikrar ve itiraf ve eşhad eyleyüb ve fevtinden sonra işbu Ağob'un vekili amucası Berdros mârüz-zikr eşyalardan hissesi tamamen ahz ve kabz idüb zimmetini ibra-ı mersûm Neşan dahi ibrasını kabul eylediğine şahidiz ve şehadet dahi ideriz deyu her birileri Şekir veledi Ağyave mersûman Markos Maros dahi mersûm kişi tarafından şehade-i 'aleş-şehadetleri makbul olub bu vecihle mersûm Ağob'un Neşan'a hak olmadığı ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fil-yevmül-'aşer min şehr-i Ramazanül-mübarek sene seb'în ve mieteyn ve elf.

Belge No : 213

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden olub bundan akdem halik olan Heraz veledi Oysab'ın terekesi vârisleri sadriyesi Orsima ve Nartol'u ile karındaşı Minas'ın oğlu Yosik oğlu Bediros ile diğêr mersûmenin oğlu Kirkor oğlu Oyd'e intikal ledel-tahassuk mersûmların alacakları cihetiyle ledel da'va ve ba'det-teraz tereke taksim ve tevzi' defteridir.

Fî 7 Rebi'ül-âhir sene 1270

Kebir kürk 60 guruş	Ufak tefek eşyayı saire 60 guruş	Oris'de olan 3000 guruş	Müşirnam oğlu Asdar'da olan 6000 guruş
------------------------	--	----------------------------	--

Minhâl-ihracâ

Resm-i kassam 120 guruş	Kaydiye 8 guruş	Hazar oğlu Esteyan'a deyni 900 guruş	Techir ve tekfin 60 guruş
----------------------------	--------------------	--	------------------------------

Belge No : 214

Eğin Kazası sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Kanbar oğlu Hüseyin ve zevcesi Fatma nâmân müteveffanın verasetleri mefkud oğlu elhac Ali ve kızı Ayşe nam kimesnelerin bade'l-muhakkık ve ledel-vârise-i şer'i kıbelit-taksim mezbûre Ayşe müteveffi olub vârisi zevci İsmail'in erkarındaşı elhac Ali ve lam kız karındaşı Hatice binti Ömer nam kimesnelere muhassirin olub meşukaya ve merkûmenin terekesi ve kaydıdır ki ber vech-i âti diğêr ve 'alet-tarîkel-mübasece on sekiz sehinden ve on dört sehîm mikdar merkûmül-hac Ali hissesine ve üç sehîmi merkûm İsmail Bey hissesine ve bir sehîm mezbûr Hatice hissesine isabet eylediği ol-vecihle tevzi' ve taksim defteridir.

Tahriren Fî 5 Safer sene 1270

Bakır ^{36 kıyye} 468 guruş	Harab olan hanenin bey' olan keresde bedeli 700 guruş	Harabe bahçe ve arsa bedeli 7000 guruş
--	---	--

Bahçe-i mezbûrenin ta'mirine sarf olunan icaresinin mebalîğinden kesilen
361 guruş

Yekûn : 8569 guruş

Minhâl-ihracâ

Resm-i kassam
213 guruş

Kaydiye
13 guruş

Naliye
175 guruş

Harc-ı mahkeme
70 guruş

Belge No : 215

Bâ'is-i tahrir-i kassam budur ki

Eğin Kasabası'na tâbi' Sandık Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Ebubekir Mehmed nam kimesnenin veraseti li-ebeveyn erkarındaş kızları Fatma binti Ebubekir nam kimesneden gayri hissedenden bir kimesnesi olmadığından mezbûre Fatma'nın taleb ve ma'rifet şer'iyeye tereke müteveffayı merkûmedir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olunur.

Fî 9 Za. (Zi'l-ka'de) 1270

Yorgan ⁴ aded 120 guruş	Tenur yorgan ¹ 60 guruş	Minder ⁶ 25 guruş	Yasdık ⁷ 30 guruş	Köhne kilim ² 30 guruş
Lenger ² 15 guruş	Sahan ¹ 15 guruş	Üsküre taşı ¹ 8 guruş	Sagir leğen ¹ 15 guruş	Kebir leğen ¹ 10 guruş
Yoğurt bakracı 15 guruş	İbrik ² 40 guruş	Keçe ¹ 5 guruş	Ufak tabak ⁴ 8 guruş	Orta şamdan ³ 15 guruş
Balta ¹ 3 guruş	Kazma ¹ 3 guruş	Sini ¹ 40 guruş	Gügüm ¹ 60 guruş	Küçük tencere ¹ 15 guruş
Büyük tencere maa kapak ¹ 35 guruş	Tabaka ¹ 16 guruş	El kazanı ¹ 60 guruş	Teşt ¹ 80 guruş	Hırdavat 10 guruş
İnek ³ 250 guruş	Merkeb ¹ 5 guruş	Keçi ¹ 50 guruş	Mahalde menzil 1200 guruş	

Mal-ı yekûn : 2385 guruş

Yalnız iki bin üç yüz seksen beş guruşdur.

Resm-i kalemiyye
50 guruş

Kaydiyyesi
5 guruş

Harc
12 guruş

Da'va zımında
resm
50 guruş

Salyanesi
70 guruş

Müteveffanın zevcesi
Emine'ye mihri
200 guruş

Sair masarrufat
250 guruş

Bâki yekûn : 1728 guruş

Meblağ-ı mezbûr balada muharrer vâris-i mezbûre Fatma binti Ebubekir'e teslim olundu.

Sayfa No : 114

Belge No : 216 *Belgenin bazı kesimleri siliktir.*

Bâ'isü'l-mürasele oldur ki

Eğın Kasabası mütemekkinelerinden Kalenderoğlu Kirkor veledi Elkasan babası tarafından bil-vekâle huzûr-ı şer'ide kaza-i mezbûre mütemekkinelerinden bundan akdem halik olan Kalid oğlu Eyakom nam zımmının ve sağırelerinden vasî müsevveleri Ostin veledi Merko tarafından vekili karındaşı Osib veledi Karabet nam zımmi mevacehesinde bil-vekâle takrîr-i kelâm iderek hanemizden ve kendünden hanesi derununda kapusu önünde olduğu için müceddiden ... matlubdur didikde canib-i şer'i ... müdir ağa tarafından zabt .. mahalleniz üzerine varılarak ketb ve mu'ayyid olunub ve yapacağı ocak yerinde ateş yakub tütün bütün bütün müdde'i mersûm Elkasan hanesi dumanına girüb zarar verdiği müşahade olunarak husus vekil-i mersu Osib tarafından canib şeri'den tenbih-i şer'i olunub işbu müraseln müdde'i mersûm yedinde i'ta olundu.

Fî 29 Ra. (Rebi'ül-evvel) sene 1270

Belge No : 217

Bâ'isü'l-mürasele oldur ki

Eğın Kazası'na tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Mahmud bin Mustafa nam kimesne hakkından vekil-i müseccel elhac Bekir bin Mehmed nam kimesne meclis-i şer'ide karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Sofya veledi Yevader tarafından ketbül-vekâle Vasil veledi Yefad muvâcehesinde bundan akdem bil-vekâle da'va ve takrîr-i kelâm iderek vekil-i mersûm Vasil zımmının müekkilesi Sofya'dan kanib bahası balada.. müekkilem merkûm Mehmed Ağa'nın bin iki yüz guruş alacağı hakkı olub mersûm Sofya edâsına kifa olarak hatta yüz otuz guruşunu dahi teslim eylemiş olduğundan hakkı bin üç yüz guruşunu mersûm Sofya'dan hala taleb iderim deyu ba'del-da'va gibbes-sual vekil-i mersûm cevabında elli dört tarihinden yedi tarihine kadar bir gün da'va itmeyüb deyni dahi olmayub ve kefil dahi olmadığından ba'del-istifta on yedi sene içinde müdde'i 'aleyh beraber ömürlerinden sükut itmiş ise da'va kaldırılmaz deyu cevabında vekil-i merkûm Hacı Bekir Ağa cevabında altmış dört tarihinde bir def'a da'va eylemişdir didikde müdde'i 'aleyh mersûmundan ğabus-sual ve inkâr Hacı Bekir'den beyn taleb olundukda sebeblerin izhar-ı 'aciz iderek mersûm

Sofya'dan dahi yemini lazım gelmekle dahi müdde'î müekkil merkûm mu'arızasından men' olunub bir hakkı kalmamış olunub ve mezkûreden olan mersûm Sofya'nın zimmetini ibra itmekle işbu mürasele canib-i şer'iden mersûm Sofya yedine i'ta olundu.

Fî 5 M. (Muharrem) sene 1271

Belge No : 218

Ma'ruz dâ'iyeleridir ki

Eğin Kazası mütemekkinelerinden Hasan nam kimesnenin kaza-i mezkûre tâbi' Bezmişen karyesinde vâki' Kuloğlu dimekle ma'ruf ebağın Canik olduğu bir kıt'a tarlası mahalle sâkinlerinden Gehman oğlu Osman kendü tarlası ittihazıyla Zenar oğlu Bedros ferağ iderek lazım gelen senerini ahz ve istihsal itmek üzere olduğundan mezkûr tarlanın ba-tapu ahdesinde ihalesi zımmının ve icabının icrası hususu merkûm Hasan tarafından ya arzihal beyan olmağla kefit mütefhaffik mezkûr tarlaya merkûm Osman bu zemhaliden ve sahib-i arzından tapu olmuşdur bu hisse fuzulen habt itmişdir ve diğer bahası beş yüz guruşdur ziyade midir? Buraların 'ala vechüs-sıhhat 'arz ve iş'arı hususu bi-emirnâme-i sâmi sadâret-penah irade ve ferman buyurulmak olduğu beyan ve alasıyla bir minval-ı muharrer ahrayı tahkikat-ı lazıma ile keyfiyetden ba-mazbata arz ve ifadesi hususunu şerefvârid buyurulan bir kat'î emirname-i cenab üzere hususatı mezkûreleri tahkik ve erazı mezkûre tarlanın hududu beş kileden tarlanın tapusundan kayd olunmuş ise de mahalden beş kile tamam isti'âb ider bir kıt'a mahllini yalnız beş yüz guruş bedel ile mersûm Bedros'a ferağ iderim ol-vecihle iktiza iden mazbatası Eğin meclisinde tanzim ve takdim ile ol-vakt mersûmun isimine balası azâyı cihanşan ile müzeyyen tapusunu 'inaye ve müsade buyurulmuş ider ki metban olmağla merkûm Hasan dahi vâki' olan cevabında mezbûre Kuloğlu dimekle Arifve Kuloğlu didikleri dahi kendü ecdadından olub hususen ceddinden Kuloğlu Ahmed Efendi'nin taht-ı tasarrufundan iken o sırada akrarın istilası cihetiyle terk olunarak elli altmış sene boş kalmış saye-i kudretlü cenab-şâhânem ikrar-ı merkûmenin malı olmuş ise de ol-vakitte diyar-ı aherde bulunmuş olduğundan merkûm Osman bu vecihle zabt itmiş olduğu ifade ve beyan eyledik de ledel-sual arazi-i mersûme mukaddem müdde'î merkûmun cediti Ahmed Efendi'nin taht-ı tasarrufundan iken ikraren istilasına mebni terk eylemiş olduğunu kaza-i mezbûreye tâbi' Ağıl karyesi sâkinlerinden Girid Ahmed bin Abdullah ve Hasan nâmân kimesneler mahal-i kazada akd olunan meclis-i şer'ide şahadet ve ifade ve ihbar eylemiş olduklarından merkûm Osman ile mersûm Bedros'un yedlerinde

bulunan tapularının ledel-mera cihet mârüz-zikr hududların kayd olunmuş olduğunu bir mikdar malı mersûme ferağ olunmuş iderek i'lam kılındı.

Fî 15 L. (Şevval) sene 1270

Sayfa No : 115

Belge No : 219

Eğin Kasabasına tâbi' Tavir Karyesi sâkinlerinden Koca Mehmed Ağa bin Yusuf nam kimesne meclis-i şer'ide zevce-i menkusesi Fatma binti İbrahim nama hatun muvâcehesi şu vecihle ikrar-ı tâm ve ifade 'alel-meram ider ki karye-i mezbûrede mevaki'mutasarruf olduğum ma'lumül-hudud bir kıt'a mülk ü menzil ve bir bâb oda ve bir bâb ahur ve üç yüz elli guruş ve Yakublu tarafında vâki' Muharrem oğlundan şerâ' mutasarruf olduğum hesse-i mülk çayırımı yüz elli guruşa ve kendü malım olarak beş tas ve tabak ve sahan ve kazan ve sairî yüz guruşa ve iki yasdık ve iki yorgan ve iki döşeği yüz guruş ve kendü malım olan diğer emvalı yüz yirmi beş guruş ki cem'an kıymetleri sekiz yüz yirmi beş guruş tarafından bey'i-bat-ı sahih-i şer'iyile işbu müşteri-i mezbûre zevce-i menkusum Fatma hatuna ve diğer sekiz yüz yetmiş beş guruş bey' ve teslim eyledikde ber vech-i muharrer iştırâ ve teslim ve i'lan ve kabul olunarak meblağ-i mezbûre sekiz yüz yirmi beş guruşu merkûmayı mezbûre Fatma'ya tamamen ahz ve kabz eyledim mülk ü menzil ve çayır ve eşya ve sair emvalın mutasarrıfı olsun didikde ğabut-tarîk-i şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 M. (Muharrem) sene 1270

Belge No : 220

Bâ'is-i defteri kassam oldur ki

Eğin Kasabası'na tâbi Ekrek Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffa olan Ümmü Gülsüm binti Hüseyin nam müteveffanın mirasını zevc-i metrukesi Mustafa bin Mahmud sağır oğlu Mehmed bin Mustafa ve validesi Hatice binti Mehmed Emin namunlara inhisarı 'indeş-şer'i envere zahir oldukda sağır mezbûre Mehmed'in kıbel-i şer'idan anasından anası Hatice binti Mehmed Emin nam kimesne vert-i mezbûreden talep ve ma'rifet-i şer'iyile tahrir ve beynel-verase tevzi' ve taksim olunan müteveffayı mezbûre defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyân olundu.

Fî 11 S. (Safer) sene 1271

Sim ferkan ¹	Sırmalı entari ¹	Kısa entari ¹	Sair entari ¹	Gömlek ³
28 guruş	160 guruş	18 guruş	120 guruş	15 guruş

Hamam takımı ¹ aded 50 guruş	Çorab ² 10 guruş	Yemeni ¹ 12 guruş	Yazma ¹ 10 guruş	Uşkur maa hirc ¹⁵ 45 guruş
Köhne şalvar ¹ 10 guruş	Sim kutu ² 50 guruş	Sim bilerzik ¹ 90 guruş	Sim yüzük ¹ 25 guruş	Altun ² 221 guruş
Yorgan maa iki yüz yadığı 76 guruş	Yün minder ² 90 guruş	Döşek ² 60 guruş	Yasdık ⁴ 82 guruş	Müsta'mel seccade ¹ 20 guruş
Kilim ¹ 70 guruş	... ¹ 195 guruş	Katani entari ¹ 76 guruş	Müsta'mel acem şalı ¹ 65 guruş	İstanbul nısfıyesi ¹² 195 guruş
Yirmi beşlik altun ⁵ 125 guruş	Onluk altun ² 20 guruş	Yirmilik altun ³⁹ 780 guruş	Otuzluk altın ¹ 30 guruş	Sair altun ² 160 guruş
Çift İstanbul ¹ 60 guruş	Rub' altun ¹ 10 guruş	Beşlik altun ⁴⁷ 264 guruş	Dokuz buçukluk 30 guruş	Yedi buçukluk ¹ 7 guruş
Dört buçukluk ⁶ 27 guruş	Yirmilik altun nısfıyesi ²⁶ 280 guruş	On iki buçukluk ¹ 12 guruş	İstanbul altunu ¹³ 390 guruş	Yirmilik nısfıyesi ²³ 247 guruş
İncili toblu ³ 50 guruş	Yedi buçukluk ² 5 guruş	Mihr-i muaccel 400 guruş		
Yekun : 4625 guruş				

Minhâ'l-ihracâ

Resm-i kalemiyyesi 115 guruş	Da'va zimmında resm-i müdir 115	Dellaliyesi 50	Kaydiyesi 7	Harc 6	Mahzariye 15
------------------------------------	---------------------------------------	-------------------	----------------	-----------	-----------------

Bâki taksim beynel-verase :4263 guruş

Hisse-i zevc
1065Hisse-i Hatice
710Hisse-i ibn Mustafa
2475

Sayfa No : 116

Belge No : 221

Bâ'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğın Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi sâkinlerinden olub bundan akdem müteveffiye olan Fatma binti İsmail bin Mehmed nam müteveffiyenin veraseti zevci

edâsına mezkûr Mehmed bin Ahmed nam kimesne ile li-ebeveyn karındaşı Hacı Osman bin İsmail ve ve karındaşı Mustafa namunlara münferid olub mefkur-ı mezkûr kibel-şer'iden kabul olunan Ahmed Ağa ma'rifet-i şer'iyle tereke-i mezkûr ve beynel-verese taksim defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyan olundu.

Köhne kilim ¹ 30 guruş	Yasdık ³ 30 guruş	Döşek ¹ maa çarşaf 45 guruş	Yorgan ² 50 guruş	Altun bilezik ¹ 150 guruş
Sahan, tabak maa kazan 70 guruş	Sair altun maa sim 330 guruş	Mihr-i muaccel 500 guruş		
İcmal yekûn : 1195 guruş				
Minhâ'l-ihracâ				
Resm-i kalemiye 30 guruş	Kaydiye 2 guruş	Harc 6 guruş	Resm 30 guruş	
Karye-i mezbûrdan Hacı Şakir'e deyn 330 guruş		Techiz ve tekfin masarrufatı 150 guruş		
Yekûn masarrufat 528				
Taksim-i beynel-verase				
Hisse-i zevc-i mefkur 323 guruş	Hisse-i li-ebeveyn-i mezbûr 215 guruş	Hisse-i mezbûre 103 guruş		

Belge No : 222

Kasaboğlu Hazar'ın senedi

Eğin Kazası mütemekkinelerinden Kasab oğlu Hazar nam zımmi altmış dokuz senesi Receb-i şerif-i guresinden yirmi sekiz bin elli guruş deynim olub meblağ-ı mezbûre tarih-i mezkûreden altı mevacedesiyle düyûnum olub ittihak düyûnuma mukabil mutasarrıf olduğum tahtani ve fevkani vâki'mülk ü menzilim bir tarafı yol ve bir tarafı amucam oğlu Parih mülkü ve bir tarafı Rıza Mikail oğlu Mikail ve karındaşım oğlu Agob mülkü ve aşağıda tandur evi ve bir taraftan Tuncit oğlu mülkü ve bir taraftan Mahmud'un mülkü ve diğer iki tarafı yol ve üç bahçe ve suyumu balada muharrer mülkelerimi ve balada tahrir olan yirmi sekiz bin elli guruş olan düyûnuma mukabil mersûm Hazar'a rehine ve teslim itdim ve Eğin kasabası mütemekkinelerinden Dürzi Osim'ı vekil-i matlub ile vekil eyledim ve her ne kadar 'azl ider isem yine

mersûm Osim vekilimdir düyûn-ı mezbûrun va'desi hulul idüb meblağ-ı mezbûr düyûnumu tamamen te'diye ve teslim itmez isem vekilim olan Osim işbu mülklerimi talibe bey' idüb emlakımı Hazar'a te'diye ve teslim itsün deyu ziyade tutar ise ziyadesini bana teslim itsün eğer ki noksan kalur ise yine edâ ve teslim itmek üzere işbu sened virildi.

Fî 12 N. (Ramazan) 1269

Deyu takrîrinde vekil-i mersûm Osim dahi vekâlet devrini kabul ve hizmet-i lazımasını tatbik etmeyi kabul eyledi ve işbu sened ketb olundu.

Şuhûdu'l-hal

Kazancı oğlu Kesar, Canik oğlu Agob, Mefak oğlu Markos, Zandal oğlu Gugor ve biraderi Kiros, Merzikonlu oğlu Kirkor ve gayrihüm

Belge No : 223

Bu dahi Hazar'ın senedidir

İşbu bin iki yüz altmış dokuz senesi Muharrem guresinden Eğin kasabası mütemekkinelerinden Kasab oğlu Hazar'a ba-tahvil on sekiz bin dokuz yüz elli guruş düyûnum olub meblağ-ı mezbûr te'diyesi va'desiyle der-'aleyhde Ortaköy'de oğullarım Bediros ve Bağos üzerlerine poliçe itdim eğer ki mezkûr mahalline edâ itmez ise işbu düyûnuma mukabil Yeni Dere'de bir bâb yoncalık ve üzerinde iki tarla ve bir tarafı yol kese ve bir tarafı dere kese ve bir tarafı Piroğlu çeşmesinden bir kıt'a tarla ittisalında işтира eylediğim bahçe ile beraber hududları ve iki tarafı yol ve bir tarafı Karabet oğlu mülkü ve yine bir kıt'a çayırılık bahçemi bir tarafı Harman oğlu ve bir tarafı Zuyizade mülkleri balada muharrer mülklerimi mersûm Hazar'a olan on sekiz bin dokuz yüz altmış guruş olan düyûnuma mukabil rehine itdim ve düyûnum olan meblağ-ı mezbûreyi der-'aleyhde oğullarım tarafına poliçe itdim. Poliçe-i merkuz der-'aleyh te'diye olmadığı suretde işbu rehine olunan mülklerimi fûruht ve bedelini mersûm Hazar'a olan düyûnuma mahsub edâ ve teslim itmek üzerine Eğin kasabası mütemekkinelerinden Dürzi Osim vekil-i mutlak ile vekil itdim ve her ne kadar 'azl ider isem yine mersûm Osim her vecihle vekilimdir. Poliçe-i mezkûr te'diye olunmadığı suretde işbu mülklerimi vekilim Osim fûruht idüb Hazar'a balada muharrer düyûnuma mahsub teslim itsün. Eğer ki fûruht idüb düyûnumdan ziyade kalur ise bana teslim itsün. Eğer ki noksan kalur ise yine edâ ve teslim itmek üzere işbu sened ketb olundu.

Fî 21 M. (Muharrem) sene 1269

Takrîrinde vekil-i mersûm Osim dahi vekâlet devrini kabul ve hizmet-i lazımasını tatbik etmeyi kabul eyledi ve işbu sened ketb olundu.

Osim veledi Ağob

Şuhûdu'l-hal

Kazancı oğlu Kesar, Canik oğlu Agob, Mefak oğlu Markos, Zendal oğlu Gugor ve biraderi Kiros, Merzikonlu oğlu Kirkor ve gayrihüm

Sayfa No : 118

Belge No : 224

Eğin Kasabası mahallâtından Kosdulu oğlu Mahallesi mütemekkinelerinden iken düyûn terekesinden ezyed olduğu halde iflas olan Mumcu oğlu Sahan ve Karabet ve Evanis veledi Kozmoz namun zımmilerin ashâb daiyeleri ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'î ile almış bir senesi tarihiyle cümle emval ve eşya ve bahçeleri tahrir ve bey' olunarak beynel-gurema taksim ve tevzi' olunmak üzere tereke-i mezbûreden olan mersûmanın mahalle-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu bahçe ile iki bâb mağaza ve iki bâb oda ve sofa ve mutbah ile diğer menzil ve mülklerini tarih-i mezkûrede ashâb-ı müslimînden vekili elhac Mustafa Ağa ile Gemürgablı vekili elhac Ahmet Ağa üzerlerinde kalub ve hane-i mezbûr fûruht olunarak etman-ı matlub ber-vech-i gurrema taksim olmağın üzere bahçe ve sair mülkler matlub ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'î ile kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Serkiz ve karındaşı Hazar veledi Evanis namun zımmilere altı bin beş yüz guruş bey' ve teslim idüb onlar dahi ber-vech-i muharrer işтира ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin beş yüz guruş işbu müşteri-i mersûman yedlerine tamamen ahz ve kabz olunub matlublardan Sanduklu vekili Köse Osman Ağa ve Yaşar Ağa ve elhac Osman Ağa ve Kilimci Mehmed Emin vârisleri vekili Hacı Bekir Ağa Hazinedârzâde Ahmed Ağa namun kimesnelere ber vech-i gurrema taksim olunub zikr olunan menzil ve bahçe mahdûd-mekure işbu müşteri-i mersûman Serkiz ve Hazar'ın mülk ü müşterisi olmuşdur, keyfemâ yeşa mutasarrıf olmaları için canib-i şer'iden işbu hüccet-i şer'iyye mersûman i'ta olundu.

Fi 5 Ramazan 1271

Şuhûdul-hal

Hacı Ömer Ağa, Hacı Ali Akanzâde, İsmail Ağa Hazinedarzâde, Osman Efendi, Hacı Bakizâde Yaşar Ağa, Mustafa Efendi, Mahzar Esad Çelebi ve gayrihim

Belge No : 225

Ba'is-i defter-i kassam oldur ki

Eğin Kasabası'na tâbi' Venk Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Marez oğlu Hevace veledi Serkiz zevce-i metrukesi Balasen binti İstefan ile sulbiye-i kebire kızlar Marin ve Dudun ve Yarin ile ve diğer oğulları Kozmoz ve Artan mutehakkıkından sonra vârise-i mezbûreler taleb düyûnların tereke tahrir ve taksim defteridir ki ber-vech-i zikr ve beyan olunur.

Döşek ² adet 68 guruş	Şilte 31 guruş	Yorgan 42 guruş	Def'a yorgan ⁴ 133 guruş	Yorgan ² 100 guruş
Tenur yorgan 100 guruş	Minder ² 70 guruş	Def'a minder 35 guruş	Yan minderi 70 guruş	Makad ² 165 guruş
Orta kilimi 280 guruş	Def'a kebir kilim 280 guruş	Def'a kilim 70 guruş	Sağir kilim 50 guruş	Seccade ³ 150 guruş
Köhne kilim 50 guruş	Köhne kadife minder yüzü ¹² 200 guruş	Çul ⁷ adet 60 guruş	Keçe minder 5 guruş	Yüzlü yasdık ⁵ 50 guruş
Köhne ibrik 70 guruş	Def'a köhne ibrik 50 guruş	Abdest leğeni 50 guruş	Bakır teşt ¹⁵ kıyye 270 guruş	Orta kazğan 292 guruş
Kebir teşt ²⁰ kıyye 300 guruş	Gügüm 89 guruş	Sini ² 187 guruş	Kebir sini 274 guruş	Ocak takımı 20 guruş
Yasdık ¹² köşe yasdığı ³ köşe minderi ³ kebir kilim ¹ duhan takımı ¹ sair ufak eşya 600 guruş		Döşek 50 guruş	Minkal 500 guruş	Sağir tencere ³ sağir güveç ² leğen ¹ sahan ⁷ 150 guruş
Şamdan ² 30 guruş	Ocak takımı 70 guruş	Mülk ü menzil ve bahçe 60000 guruş	Bir kıta çatuk 700 guruş	Bir bâb misafirhane 2000 guruş
Mersûm Yorik'in sandık derununda olan eşya kıymetleri 2507 guruş		Diğer eşya ve mülklerin yekunu 15050 guruş		

Yekûn : 82368 guruş

Sayfa No : 119

Belge No : 226

(Belgenin silik olması nedeniyle belge okunamamıştır.)

Sayfa No : 120

Belge No : 227

Ba'isü'l-mürasele oldur ki

Eğin Kazası'na tâbi' Venk Karyesi mütemekkinelerinden Lazeri veledi Espedar nam zımmi meclis-i şer'ide karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Bağdis Marin veledi Bozik ve vekili Vasil veledi Hokan muvâcehesinde üzerine şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki işbu vekil-i mersûm Vasil müvekkilesi Bağdis Marin'in zevcesi Nazlu veledi Manuk nam nasraniye Dersa'adetde altmış iki tarihinde kaza-i mezbûrede vâki' bi-hüccet-i şer'iyye mutasarrıf olduğu iki kıt'a mülk ve bahçelerin mersûm Nazlu'nun olan iki kıt'a tahvil ile tarih-i mezbûrede rehin iderek ve şimdiye kadar mezkûr bahçelerin mutasarrıfına muvaffak olamadığından işbu Marin'nde taleb iderim deyu da'va ve vekil-i mersûm Vasil'den gibbes-sual olundukda mersûm Nazlu der-'aleyhde kendi hissesini yediyle emaneten teslim kendüsü hala der-'aleyhdedir deyu def'a tesaddi iderek ba'del-istifta müdde'i mersûm Lazeri mersûm tarihten bir vecihle da'vaya salahiyeti olmayub ber-vech-i şer' mu'arızasından men' ve def' olunub işbu mürasele Marin yeddine canib-i şer'i i'ta olunması için bu mahale şerh olundu.

Belge No : 228 *(Belgenin bazı kesimleri siliktir.)*

Medine-i Harput'dan Kemah tarafıyla Erzurum'a varıncaya kadar aşağı rahide vâki' kazaların müdirleri ve meclis a'zaları bey ve ağalara inha olunur ki müte'allık şerefsudur emr-ü irade-i seniyye hazret-i şahaneye vecihle geçen altmış dokuz senesine mahsub olmak üzere Harput Eyaleti'nde icra olunan kur'ayı şer'i usulü mûcibince alınan neferat-ı cedidenin ..zata terfiken takım takım keyfi tarîkiyle Erzurum ..lazımadan iktizayı emrü irade-i seniyyeden bulmuş ise de ... zikr olunan ..yoldan geçmek kabil olamadığından Kemah tarîkiyle sevk olunmak üzere bu takımdan olmak üzere ..silik isimlerine kur'ayı şer'iyye isabetiyle diyar-ı aherde bulunanlardan ma'de-i mahallinde mevcut olduğu varid bulunan on bir nefer kaza-i mezbûr meclis a'zasından Hamiyyetlü Mustafa Ağa'ya teslimen ve neferat-ı merkûmenin icab iden sevkini birine tefrikan Erzurumkine vermiş olub beyanen müstefti olduğu vecihle neferât-ı merkûm henüz celil-i askeriye dahil olarak husussen cümle ...bunların vardıkları yerlerde vasıt

olunacak suretde muhafaza olmalarına verilerek haklarında ber-müciib nizam-‘âli merasim icrası ve bir neferin firara yol bulamamasına dikkat olunması ...bulunmuş olduğu ma‘lum himmet-i hakimeniz olundukda neferat-ı merkûmenin esnayı rahide herfa‘ınız fikr ve ferasına zail olur ise yaptıkları için münasib hamleler ve ibra olunarak müciibelerden her neferine üç yüz dirhem nan tahrir ve beher bardak ve kaşık bahaları bil-hesab olur mûma-ileyh yediden senedât makbuz ahziyle mahalleri mal sandığından i‘tasıyla senedât-ı mezkûrenin li-eclil-mahsub oldukları neferat-ı merkûmanın dahi tamamen istihsali zımmında eyledikleri mahallerde ahali tarafından ..bulacaklarında dahi lüzumu kadar neferat ve cebelü ...çenab-ı mülükânem tamamen Erzurum’a isallerine dikkat eylemiz babında divân-ı müşir-i eyâlet Harput’dan işbu buyuruldu istar ve tesyar olunmuşdur, vusulünde gerekdir ki müciibince ‘amel ve hareket ve hilafından mücanebet eyleyesiz.

7 Rebiülâhir sene 1271

Belge No : 229-230

Ayrı olarak gösterilen bu belgeler tek bir belge olmakla beraber okunamamıştır.

Belge No : 231

Ba‘isü’l-mürasele oldur ki

Eğin Kasabası mahallâtından Yukarı Mahalle mütemekkinelerinden Mağdos İmirza veledi Kirkor nam kimesne huzûr-ı şer‘ide ve kaza-i mezbûr meclisinde ihzar ittirdiği yine kasaba-i mezbûre meclisinde ihzar itirdiği Bozik oğlu halik Kirok veledi Elkesan’nın oğlu Nikfos ve vereselerinden kızı Rupima nam nasraniye tarafından sâbitü’l-vekâle zevci Enam veledi Makrediç muvâcehesinin üzerine da‘va ve takrîr-i kelâm ider ki işbu Nikfos ve karındaşı Serkiz ve babası halik Kirok’un eşinden on bir bin altı yüz doksan guruş vermelerine kefil bil-mal ve kefil bin-nefs düyûnları olub ve yedimden bundan temessüküne halik mersûmun ismi tahrir olunmamış ise de deyni olub mersûm hal-i hayatında meblağ-ı mezbûr vech-i meşrûh üzre deyni ve ahz ve i‘ta devamı yok

Belge No : 232

Sûret-i emirnâme kaydı

Hamiyyetlü Ağa

Eğın Kazası'na tâbi' Abçağa Karyesi'nde vâki' olub eskiden beru karye-i mezkûre Cami-i Şerif-i hitabetine meşrut olan ..*silik* uhde-i iltizamında kile rüsumatı dahil olub kaza-i mezbûr mültezimi Mustafa akz vari mutalebe iddia itmekle olduğı ve bu keyfiye Caim-i Şerif-i mezkûrun ta'tilini mûcib iddüğü beyanıyla icrayı icab hususu karye-i mezkûre ahalisi taraflarından istid'a ve niyaz olmuş ve bir muntuka kayıd kaza-i mezkûrun resm-i keyani ma'lum olmakdan mûma-ileyhisinde mukayyid ise de yalnız dört şehirde meydan ta'bir olunan mahallerde vâki' yerler hakkında o karyelerce resm-i keyani mutalebesine yeddine virilen zabıtnamesi kabında ve gerek mevcut bulunan matbu' rüsumat nizamnamesinde bir gün sarahat gemürüyle karye-i mezkûrede olan kile bedeli rızasına ve eskiden beri cami-i şerif-i mezkûre hitabetine meşrut olduğuna tahakkuk olub şu halde mültezim mûma-ileyhin vâki' olan iddiası bulunan zabıtname-sinin harici olarak mugayyer nizame ve ma'delet olacağına binaen iddiası vâki'asının men'i hususuna i'tibar ve dikkat itmeniz siyakında terkim-i şukkaya ibtidar olundu.

21 Receb 1271

Belge No : 233

Baisü'l-mürasele oldur ki

Eğın Kasabası'na tâbi' Şırzi Karyesi sâkinlerinden Hacı Ömer bin Ahmed nam kimesne tarafından Hüseyin bin Ömer ve Yaşar bin Hüseyin nam kimesneler şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle Amcası Ahmed Ağa ibn İbrahim Ağa meclis-i şer'ide karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Aniştas nam zimmî nam muvâcehesinde bil-vekâle üzerine da'va ve takrîr-i kelâm ider ki müvekkilim merkûm elhac Ömer Ağa'nın işbu mersûm Aniştas zımmiye cihet ..*silik* oldukda iki bin guruş alacak hakkı olub mersûm edâsına mümane'at itmekle sual olunub tahsil olunmuş ..*silik* matlubumdur didikde müdde'i 'aleyh mersûmdan gıbbes-sual ve inkâr müdde'i vekili merkûmdan müdde'asına mutabık yine taleb olundukda ahrar-ı rical-ı müslimînden olub li-ecliş-şehade meclis-i şer'ide hazır olan Yaşar bin Hasan ve Ahmed bin Süleyman nâmân kimesnelerden istiştad olundukda fil-hakika işbu mersûm Aniştas müdde'i merkûm elhac Ömer Ağacihet-i karzından olarak iki ibn guruş deyni olduğuna bizler bu vecihle şahidlerüz ve şehadet-i şer'i dahi iderüz deyu edâyı şehadet-i şer'iyye eylediklerinden ba'det-ta'dil vel-tezkiyye şehadetleri makbul olub mûciben meblağ-ı mezbûr iki bin guruş müdde'i 'aleyh mersûmeden tahsili şer'an lazım gelmekle işbu mürasele canib-i

şer'iden tahrir olunmuşdur, gerekdir ki ber-mûcib murasele-i şer'i ile 'amel ve hareket buyurula vesselam.

25 Zilhicce 1270

Belge No : 234

Eğin Kasabası sâkinlerinden Hakimoğulları Hanı demekle ma'ruf hanın bi-mürasele-i şer'iyle mütevellisi bulunan evladı Zekeriya bin Mehmet nam kimesne meclis-i şer'i şerifde lazımül-tevfikan kasaba-i mezbûr mahallâtından Arika Mahallesi sâkinlerinden Horoz oğlu Hasan bin Halil muvâcehesi ile şu vecihle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anel-meram ider ki işbu merkûm Hasan mütevellisi olduğum han-ı mezbûrun üzerine dükkan bina idüb beher sene onar guruş vakf mezbûresi ta'mir ve terkimine sarf olunmağa vakf-ı mezbûre ittifak olmağla Hasan dahi han-ı mezkûrun üzerini dükkan bina ittirüb beher sene onar guruş han-ı mezbûresi ta'mir ve terkimi ile müteveli merkûma teslim itmek üzre kabul itmiş olduğundan işbu hüccet merkûm Hasan yeddine i'ta olundu. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Şevvalü'l-mükerrem sene vahid ve seb'în ve mieteyn ve elf.

11-20 Şevval 1271

Şuhûdu'l-hal

Köse Osman Ağa, Muhtar İbrahim Ağa, Seyyid Mehmed oğlu Yaşar Ağa,
Mehmed Ali, Mashar Esad ve gayrihim

Sayfa No : 125

Belge No : 235

Suret-i defteri-i kassam karye-i Gemürgab

Ba'is-i defter-i kasam oldur ki

Eğin Kasabası'na tâbi' Gemürgab Karyesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Kozmoz veledi Artin nam zımminin veraseti zevce-i metrukesi Sultan veledi Karabet sulbi oğlu Artin validesi Teşku veledi Parnam namunlara inhisarından sonra mersûm Artin halik olub veraseti validesi mersûm Teşku ile gaibolan Kirkor veledi Artin namunlara inhisarından sonra gaib mersûm Kirkor'a kıbel-i şer'iden kayyum nasb olunan Karabet veledi Girkoz nam zimmî ile sair vereselerin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'i ile tereke-i mezbûredir ki ber-vech-i âti zikr ve beyan

olunur. Tahriren fi evâhir-i şehri Şevvalü'l-mükerrrem sene vahid ve seb'în ve mieteyn ve elf.

21-30 Şevval 1271

Kebir yasdık ¹⁴ şilte ³ makat ³ köşe yasdığı 540 guruş	Orta yasdık ⁸ sağir yasdık ³ 150 guruş	Yorgan ⁴ adet 200 guruş	Defa yotğan 65 guruş
Döşek şilte 70 guruş	Defa şilte 70 guruş	Yüz yasdığı ² 15 guruş	Döşek ² 111 guruş
Eski yorgan 36 guruş	Yan halısı ³ 270 guruş	Yan kilimi ³ 125 guruş	Tenur yorgan maa mitil maa iskemle 165 guruş
Kilim 100 guruş	Çul, çuval köhne 20 guruş	Perde 15 guruş	Küçük minder ³ 15 guruş
Sini ² 130 guruş	Sağir sini 54 guruş	Orta kazğan 92 guruş	Köhne gügüm 31 guruş
El kazğanı 45 guruş	Tencere ⁵ 108 guruş	Tabak ⁷ 33 guruş	Bakır parça ¹⁵ kıyye 180 guruş
Defa bakır parçası ⁹ kıyye 142 guruş	Köhne leğen ² 50 guruş	Şamdan ³ 15 guruş	Duhan tablası ⁶ 12 guruş
Testi 160 guruş	Minkal 35 guruş	Yağ güveci 40 guruş	Çini tabak kaşık ³ 10 guruş
Kahve takımı, Sofra takımı 20 guruş	Defa kahve takımı 40 guruş	Kantar 30 guruş	Hırdavat-ı menziliye 60 guruş
Oda, havi bir mahalede 420 guruş	Karye-i mezbûrede vâki'mülk ü menzil 7000 guruş	Karye-i mezbûrede vâki bir kıt'a bahçe 5000 guruş	

Yekûn : 16516 Guruş

Minhal-ihraça

Resm-i .. 412	Da'va zimmında Müdür Ağa'ya 400	Kaydiye 54	Harc-ı mahsara ve kalemiye 15	Sair mesarifat 371
------------------	--	---------------	-------------------------------------	-----------------------

Düyûn-u sabit validesine
1000

Düyûn-u sabit Arapoğlu Hazar'a
1000

Yekûn masarrufat : 3370 guruş

Taksim-i beynel-verese : 13126 guruş

Hisse-i zevce mersûm Sultan'a
1269 guruş : Eşi Kozmoz'dan
3100 guruş : Oğlu Artin'den
Toplam : 4739 guruş

Hisse-i
mersûm Teşku
2186 guruş

Hisse-i mersûm Girkoz
6200 guruş
(Kayyum Karabet'e teslim
olundu)

Sayfa No : 126

Belge No : 236

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Canik oğlu Kirkor veledi Ağob nam zimmî tarafından vekili Meyan oğlu Hecadan veledi İsteban meclis-i şer'ide yine kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Harputlu oğlu Mardros veledi Nikfos ile validesi Elmas muvâcehesinde bil-vekâle şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki müvekkilim Kirkor'un bi-hüccet-i şer'i mutasarrıf olduğu Kasab oğlu Mahallesi'nde vâki' bir bâb tahtani ve fevkani oda üç mağ müsta'mel mülk ü menzil ve derununda vâki' çesmesiyle ittihsalında iki seku bahçe ile yine bir kt'a seku bahçesini tarafından icab ve kabul-i hâvi şurût-ı müfessideden 'âri bey'i bât-ı sahih-i kat'iyi şer'i ile işbu müşteri-i mersûm Mardros ve Elmas nâmân zimmî ve nasraniyeye sekiz bin guruşa bil-vekâle bey' ve teslim ve temlik idüb onlar dahi ber-vech-i muharrer işтира ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz bin guruşu müşteri mersûman Mardros ve Elmas yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim, fimâ ba'de müvekkilim mersûm Kirkor'un mülk ü menzil ve bahçelerde bir vecihle alaka ve müdahalesi kalmayub işbu müşteri-i mersûmun mülk ü müşterası ve hakkı olmuşdur. Keyfemâ yeşa mutasarrıf olmaları için canib-i şer'iden mersûman yedlerine bir kıt'a hüccet-i şer'iyye virilsün didikde gıbbet-tasdiküş-şer'i mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehri Zilkâ'de ve sene vahid ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hal

A'za elhac Osman Ağa, İsmail Ağa ile Karındaşı Ahmet Ağa ve Yaşar Ağa,
Mukayyid Ömer Efendi, Mashar Esad Çelebi, Canik oğlu Kirkor, Kapik oğlu
Hévaced, Geci oğlu Kirkor, Kuyumcu Kozmoz ve gayrihim

Belge No : 237

Eğin Kasabası mahallâtından Dörtüol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden Kasım oğlu Halil nam kimesnenin veraseti zevce-i metrukesi Gül Hanım binti Mehmed nam mezbûre ile sulbi sağıre oğulları Mehmed ve Ali ve sulbiye-i kebire kızı Emine ve sağıre kızı Fatma mutasarrıfında olub sağıre vasî mezbûrelere kıbel-i şer'iden valideleri mezbûre Gül Hanım binti Mehmed tarafından vekil-i müseccel şer'isi Bazarbaşı Halil Ağa ibn Osman nam kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Artin oğulları Ağın ve Asdar ve Ohan namun zımmiler muvâcehesinde bil-vesaye ve bil-vekâle şu vecihle takrîr-i kelâm ve ifade-i 'anel-meram ider ki Aşağı Çarşu'da demirciler içinde vâki' müteveffayı merkûmdan bunlara müntekal bir bâb dükkan tarafından icab ve kabul-i havi ve şürût-ı müferriden 'âri bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile işbu müşteri-i mersûman Ağın ve Asdar ve Ohan namun zimmilere iki bin yüz on guruşa bil-vekâle bey' ve teslim ve temlik itdükde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikden sonra semeni olan mezbûre iki bin yüz on guruşu mersûmun yedlerinden tamamen ahz ve kabz eyledim, keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsunlar didikde gıbbet-tasdiküş-şer'i mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâhir-i şehr-i Muharremül-haram sene isneyn ve seb'în ve mieteyn ve elf.

21-30 Muharrem 1272

Şuhûdu'l-hal

Elhac Ahmed Ağa, Seyyid Osman Ağa, Hacı Mahmud, Mahsar Esad,
Nalband Mehmed, MEhmed Ali, Bekir Ağa ve gayrihim

Sayfa No : 127**Belge No : 238**

Kasab oğlu Hazar'ın hüccet kaydı

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Kasab oğlu Hazar veledi Bedros nam zimmi meclis-i şer'ide İliç Karyesi mütemekkinelerinden Mardik oğlu Artin veledi Bedros

nam zimmi tarafından vekil-i müseccel kasaba-i mezbûrun mütemekkinelerinden Dürzi Evakim veledi Ağob nam zimmi muvâcehesinde üzerine şöyle da'va ve takrîr-i kelâm idüb işbu vekil-i mersûm Evakim'in müvekkili Artin nam zimmi ba-tahvil otuz bir bin guruş ile icab iden güzeştesi sekiz bin guruş cem'an kırk beş bin (?) guruş alacak hakkım olub altı mah vade ile meblağ-ı mezbûru ödemediği halde ber-mûcib sened karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu mülk ü menzil ile ittisalinde vâki' tenur evi ve misafirhane ve tahtında bir bâb ahur ve bir kıt'a bahçe ve su ve çayırılık ve yoncalık mülklerini meblağ-ı mezkûre mukabil rehin iderek müddet-i mezkûr hitamında meblağ-ı mezkûru edâ idemediği halde balada muharrer mülklerini semeni misilleriyle taliblerine fûruht iderek meblağ-ı mezkûrdan fazla baha ider ise mersûm Artin'e fazlası teslim şayet noksan kalur ise noksan tarafından te'diye olunmak üzere tarafından mersûm Evakim veledi Ağob nam zimmiye vekâlet-i mutlak ile vekil-i nasb ile ta'yin eylemiş olub şimdi müddet-i mezkûre hitam bulub meblağ-ı mezkûr mersûm Artin tarafından tarafıma hala te'diye ve teslim olunmadığından şimdi balada muharrer mezkûreleri vekâlet hasebiyle ve ma'rifet-i şer'î ile bey' ve fûruht iderek meblağ-ı mezkûr alacağını tarafıma teslim olunmak matlubumdur didikde vekil-i mersûm Evakim'den gibbes-sual ikrar eylemiş ise de yine müdde'i mersûm Hazar'dan müdde'asına mutabık yine talep olundukda ahrar-ı rical-ı zimmiyandan Karabet veledi Artin ve Kirkor veledi Bedros nâmân zimmler li-ecliş-şehade meclis-i şer'î hazır olub müdde'i mersûmun müdde'ası vech üzere edâyı şehadet-i şer'î eylediklerinde ba'det-ta'dil vel-tezkiyye şahadetleri makbul olmağın mûcibince zikr olunan ber-vech-i muharrer emlak-ı mezkûrenin ma'rifet-i şer'î ve vekil-i mersûm Evakim ma'rifetiyle münadi yediyle bey' olunarak balada muharrer mülk ü menziller ve tenur evi on dört bin guruşa, misafirhane beş bin guruşa, bir bâb ahur beş bin guruşa su bahası dört bin guruşa, bir kıt'a çayırılık bahçesi iki bin guruşa, bir kıt'a bahçe iki bin guruşa yoncalık dört bin guruşa, cem'an kıymetleri otuz altı bin guruşda mersûm Hazar'ın üzerinde karar bulub ziyade baha ile talep aheri bulandığından vekil-i mersûm Evakim ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'î ile tarafından icab ve kabul-i hâvi şürût-ı müfsideden 'âri bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile otuz altı bin guruş mersûm Hazar'a bey' ve temlik ve teslim eylediğimde o dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semenleri olan meblağ-ı mezbûre otuz altı bin guruş mersûm Hazar'ın müvekkilim Artin'in zimmetinde alacağı olan meblağ-ı mezkûre mahsub eylediğimde o dahi kabul idüb bâki müvekkilim zimmetinde dokuz bin guruş kalub ol-vecihle ber-vech-i muharrer mülk ü menzil ve misafirhane ve

ahur ve bahçe ve çayırılık ve yoncalık ve suda ber-vecihle müvekkilim mersûm Artin'in alaka ve ve müdahalesi kalmayub mersûm Hazar'ın mülk ü müşterası ve hak-ı sarihi olmuşdur. Keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde gibbet-tasdik mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi evâil-i şehri Rebi'ül-âhir sene vahid ve seb'in ve mieteyn ve elf.

1-10 Rebiül-âhir 1271

Şuhûdu'l-hal

Mahsar Esad Çelebi, Mehmed Ali bin Yaşar Efendi, Osman ibn Halilzâde, Osman ibn Kahveci Bekir Ağazâde Ömer Ağa, Karındaşı Ali Ağa, Kasab oğlu Evanis, ve Karındaşı Milkon, Andun oğlu Artin ve gayrihüm

Sayfa No : 128

Belge No : 239

Vakf-ı mezbûrun yerinin hüccet sûreti

Eğin Kasabası Dörtüol Ağzı Camii Şerif imametine mazbut evkafın kibel-i şer'iden mensub mütevellisi İmam Hafız Osman Efendi ibn Mehmed nam kimesne meclis-i şer'ide işbu ba'isü'l-kitab Hasan ibn Halil nam kimesne muvâcehesinde ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb çarşıda Kazancı'da kâin ön tarafı yol iki taraftan Horasan oğlu mülkü ve bir taraftan duvar ile mahdûd ve mümtaz olub Kazancı dükkanı arsasını mersûm Hasan kendisi mülkü olmak üzere arsayı mezkûrenin üzerine bina ihdas ve inşa idüb senesine on üç guruş canib-i vakf ile icara vermek üzere benden iştirâ idüb vakf-ı mezkûresi dahi binaya vefa ider malı dahi olmayub icar-ı mezkûr üzere cihet-i vakfa ittifa' olmağın ben dahi 'akd-ı icar eyledim didikde mukarr merkûm Hafız Osman Efendi bil-mukarrerülmezkûr Hasan bin Halil kelimat-ı meşruhasında tasdik ve tahkik idecek mâhüvel-vâki' bit-taleb ketb olundu.

21 Receb 1272

Belge No : 240

Kirkor'un hüccet sureti kaydı

Eğin Kasabası mahallâtından Sehiik oğlu Mahallesi sâkinlerinden Osman bin elhac Yaşar nam kimesne meclis-i şer'i şerifede yine kasaba-i mezbûr mütemekkinelerinden ba'isü'l-kitab Kirkor veledi Makrediç muvâcehesinde ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âti ..*silik* suduruna değın Selek mülkü sahmımda olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk ü menzil ve ittisalinde bir seku bahçe ile müştemel bir

bâb menzilimi tahmilden tevâbi' kâfe-i hukuk vel-mürâfik tarafından icab ve kabul-i hâvi şurût-ı müfessideden 'âri ve bey'-i bât-ı sahih-i kat'î şer'î ile işbu müşteri-i merkûm Kirkor'a altı bin beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim idüb o dahi ber-vech-i muharrer iştira ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin beş yüz guruş müşteri-i mersûm Kirkor yedinden bit-tamam ahz ve kabz eyledim, fimâ ba'de mülk ü menzil ve bahçe-i mahdûd mezkûrelerde benim asla alaka ve müdahalem kalmayub işbu müşteri-i merkûmun mülk ü müşterası ve hakkı olmuşdur. Keyfemâ yeşa mutasarrıf olsun didikde gibbet-tasdikîş-şer'î mâhüvel-vâk' bit-taleb ketb olundu. Tahriren Fi yevmül râbi' vel-'ısrîn min şehr-i Recebül-ferd sene vahid ve seb'în ve mieteyn ve elf.

24 Receb 1271

Şuhûdu'l-hal

Akanzâde Hacı Ağa, Hacı Bekir Ağa, Şerif bin Ali, Kazancı İbrahim, İsmail bin Osman, Mehmed Ali müftüzâde, Mahsar Esad ve gayrihim

Belge No : 241

Eğın Kasabası mahallâtından Sandıkbağı Mahallesi sâkinlerinden Ömer Ağa zevcesi Hanım binti Hüseyin tarafından vekil olduğum zât-ı mezbûre bil-ma'rifet-i şer'iyeye Mahsar Esad ve Hüseyin bin Ahmed şahadetleriyle vekâlet-i sabit ve subut-ı vekâlet Osman ibn mahmud meclis-i şer'î şerifde işbu Kirkor veledi Hokas bil-vekâle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb Osman bin elhac Yaşar'ın babasından mahalle-i mezkûrede vâki' ma'lumül hudud bir bâb mülk ü menzil ve ittisalında bahçe mülkü olub mezbûr Kirkor'a semeni misilliyile bey' ve temlik idüb menzil-i mezkûr ve bahçe-i mezbûrede benim kat'a alakam ve müdahalem kalmamışdır. Mezbûr Osman'ın mülk ü menzil-i mahdûd ve mezkûre bahçe muta'allık da'vam zuhur iderse mükerrerem da'va mesmu' ve seniyyem mukayyis olsun husus-i mezkûre muta'allık da'vadan müşterisi merkûma ibra ile iskat eyledim didikde Kirkor ..silik tahakkuk idecek mâhüvel-vâki' bit-taleb ketb olundu. Tahriren Fi yevmür-râbi' vel-'ısrîn min şehr-i Recebül-ferd sene isneyn ve seb'în ve mieteyn ve elf.

24 Receb 1272

Şuhûdu'l-hal

Elhac Ahmed Ağa, Mehmed ibn elhac Abdullah, Ahmed Ağa bin Mustafa ve gayrihim

Sayfa No : 129

Belge No : 242

Temur oğlu Miyak'ın hüccet sureti kaydı

Eğin Kasabası Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden Talik oğlu Makrediç veledi Karabet nam kimesne tarafından vekil-i müseccel Şirvan oğlu Asdar veledi Tamik nam kimesne meclis-i şer'î şerifde yine mahalle-i mezbûre mütemekkinelerinden Temur oğlu Miyak veledi Temur muvâcehesinde üzerine şöyle da'va ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede kain müvekkilim merkûmun yedinde mülkü ve hakkı olan bahçesine muttasıl bir kıt'a bahçe ve diğer arsa ile bahçe müvekkilim mersûm diyar-ı aherde iken bundan ikisine Talik oğlu oğlu Ağob ve karındaşı zevcesi Yakut nam kimesneler bilisale ve bil-vesaye bin iki yüz yetmiş beş guruş semeni merfu' iştirâ eylediği der'aleyhde mesmu'um olduğu anda itiraz taleb ile işhad eylemiştir. Mezbûr Miyak'a sual olunub bey'i merkûm merfu'u olan semeni mezbûr bin iki yüz yetmiş beş guruş benden ahz ve bahçe ve arsa mahdûd ve mezkûru bana teslim ve tenbih oldukda muradımdır didikde gibbes-sual merkûm Miyak cevabında fil-hakika iki sene mukaddem zikr olunan hudud dahilinde bulunan bahçe ve arsayı meblap-ı mezbûre mukabelesinde iştirâ eylediğini ikrarlığını tarafımdan müdde'î merkûm Makrediç taarfından yazıldıkda benim mülkü rehin vereyim deyu dahi Dersa'adet'den geldiğimde kaç kimesneler hazır oldukları halde kabz-ı minval-ı mukarrer üzre olduğunu ikrar ve takrîr rehin eylemiştir deyu ba'ded-def' vel-nkar vâki'î merkûm Miyak'dan def'ini mübeyyen yine taleb olundukda ahrar-ı ricalden kaza-i mezbûre sâkinlerinden Neded oğlu Evanis veledi İstapan ve Şirvan oğlu Ohan veledi İstapan nâmân kimesneler li-ecliş-şehade meclis-i şer'ide hazır olub iştihad olundukda fil-hakika işbu vekil-i merkûmun müvekkili Makrediç üç gün mukaddem bizim huzurumuzda şöyle takrîr eyledi ki: Mezkûr bahçeler Miyak'a bey' olunduğu tarihde merkûm Miyak tarafından yazılıb bana lazım değil ve benim bahçelerimi dahi kendülere bey' ideyim deyu bizim huzurumuzda iskat-ı şüf'a eyledi bizler bu hususa bu vecihle şahidelerüz didiklerinde şehadetleri makbul olduğu mücibiyle ba'del-hükm mu'arızadan men' olunduğu mâ-hüvel-vâki' bit-taleb ketb olundu. Tahiren Fi yevmü'l-hamis-i 'aşer min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene isneyn ve seb'în ve mieteyn ve elf.

15 Ramazan 1272

Şuhûdu'l-hal

Müdür-i Kaza Ömer Ağa, Müfti Ömer Efendi, Kâtib Yaşar Efendi, A'za elhac Osman Ağa, Mehmed Ali Efendi, Mahsar Esad Çelebi Karabet veledi Bağdos ve gayrihim

Belge No : 243

Eğin Kasabası'na tâbi' Venk Karyesi sâkinlerinden Ahmed Ağa ibn Abdullah nam kimesne meclis-i şer'î şerifde işbu ba'isül-küttab Bağor veledi Sokas nam kimesne muvâcehesinde ve ikrar-ı tâm sahih-i şer'î takrîr-i kelâm 'akd-i âtüz-zikrin suduruna değin bi-hüccet-i şer'iyeye de mülk ve hakkım olub karye-i mezbûrede vâki' bir kıt'a kavaklıgımı bin yedi yüz elli guruşa merkûm mezbûre bey' ve teslim eylediğimde o dahi iştira ve temlik ve teslim ve kabz idüb semeni mezkûr bin yedi yüz elli gurus müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim. Keyfermâ yeşa mutasarrıf olsun didikde mâhüvel-vâk' bit-taleb ketb olundu.

25 Şaban 1272

Sayfa No : 130**Belge No : 244**

Bu dahi mersûmun hüccetidir

Eğin Kasabası mahallâtından Yukarı Mahalle ahalisinden iken bundan akdem vefat iden Talik oğlu Asdar veledi Karabet veledi Asdar'ın veraseti zevcesi Yakut veledi Mağros ile sulbi kebir oğlu Karabet ve sulbiye-i sağire kızı Maran nam kimesne mahsarında veraseleri ..silik yirmi dört sehemi zevcesine ve yedi sehemi Maran ve on dördü Karabet'e ittihsarı tahkikinden sonra sağire-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kibel-i şer'iden mansub olan validesi mezbûre Yakut'un icrasından husus-ibeyanında vekil olduğu şahsı mezbûre valide Sahan şهادetleriyle vekâlet-i sabit olan Bağdesar veledi Mulkun nam kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde işbu refi'ül-küttab Kürekçi Mağdis Temur oğlu Miyak muvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âtül-beyanın suduruna değin müteveffayı mezbûrun terekesinden olub Kürekçiler Mahallesi'nde vâki' bir kıt'a bağım ile arsa ile bazı hisselerimi ahire bey' idüb ve sağire-i mezbûre hissesi dahi bey' ve semenini sağire-i mezbûre hakkında ittifa' zahir müvekkilm mezbûre sağire bâb hissesini dahi Kebar'ın hisseleriyle maa semeni misliyle ahire bey' ve kibel-i şer'iden madun olmak ve yine arsa-i mezkûre bağ mahdûd-ı mezbûre semeni ahde ile tevarib ve kaffe-i hukuk ve murafıkı ile tarafından icab ve kabul-i sâri şürût-ı müfessideden 'âri bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile mersûm Miyak altı yüz

guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde o dahi iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul idüb meblağ-ı mezbûru merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim, ba'del-yevm arsayı mahdûdda ve bahçe-i mezbûrede benim ve vasî olduğum sağirenin asla alaka ve müdahalemiz kalmamıştır. Keyfemâ yeşa mutasarrif olsun didikde vekil-i mukarrer merkûm mezbûrenin kelimat-ı meşruhasında ber-vech-i tasdik ve tahkik idecek mâhüvel-vâk' bit-taleb ketb olundu. Tahriren Fi yevmü'l hamis min şehri Ramazanül-mübârek sene isneyn ve seb'in ve mieteyn ve elf.

5 Ramazan 1272

Şuhûdu'l-hal

Beşir oğlu Mağdos Ohan, Kürekci Bağdos, Bağdesar oğlu Ohanis,

Milkon oğlu Nikfos ve gayrihim

Belge No : 245

Eğîn Kasabası'na tâbi' Venk Karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefat iden Kul Ahmet Ramazan Ağa'nın zevce-i metrukesi Hatice Hatun binti Mehmed nam tarafından vekil olduğu zat-ı mezbûre İbrahim Ağa bin Ahmed nam kimesne iştirâ-ı şeri ile vekâleti sabit olan Ali Ağa ibn Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i şerifde işbu baisül-küttâb Ahmed Ağa ibn Abdullah muvâcehesinde bil-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb akd-i âti'z-zikrin suduruna değin müvekkilim zevce-i müteveffadan yedinde mülk ve hakkı olup karye-i mezbûrede vâki kavaklık tevâbi' ve kâfe-i hukuk bil-murafıkdan icab ve kabul-i sâvi şurût-ı müfessideden 'âri bey'-i bât-ı sahih-i kat'i şer'i ile bin yedi yüz elli guruşa merkûm Ahmed Ağa'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimde o dahi ber-minval-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûre bin yedi yüz elli guruşu merkûm Ahmed Ağa yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim; ba'del-yevm kavaklıkda benim ve müvekkilim mezbûrun asla ve kat'a alaka ve müdahalemiz kalmayub işbu müşteri-i mersûmun mülk ü müşterası ve hakkı olmuşdur. Keyfemâ yeşâ mutasarrif olsun didikde gıbbet-tasdiki'ş-şer'i mâ-hüvel-vâk' bit-taleb ketb olundu.

25 Şevval 1272

Sayfa No : 131

Belge No : 246

Eğin Kasabası'na tâbi' Gemürgab nam karye ahâlisinden iken bundan akdem vefat iden Mustafa Ağa ibn Selim Ağa'nın veraseti zevcesi Ümmü Gülsüm binti Mehmed Emin ile sulbi sağır oğlu Ömer ve Osman ve sulbiye-i sağire kızı Ayşe ve Hatice ve sulb-i kebir oğlu gaib-i 'anel-belde Mahmud ve Yaşar'a inhisar-ı ba'det-tahakkuku'ş-şer'i mezbûre Ümmü Gülsüm'ün Şaban Ağa ve Uzun Mehmed Ağa şhadetleriyle vekâleti sâbit olan İsmail Ağa ibn Selim Ağa nam kimesne kendü nefisden bil-isale gaiban-ı mezbûran ve sağire-i mezbûran tarafından bil-vekâle işbu ba'isül-müşika Musim oğlu Mağdos Kirkor nam kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Bandur nam mahal ve mekanda kendi ecdadım malı ile diğerk mülklere ihraz idüb mârül-beyan mahalden Taşoluk ile karyenin ol-mahallin sularına ve yol ile cari olup bir mikdar aşâğısında vakf-ı çeşme inşa idüb suyunu almadan mikdar-ı mevcih ile esfelde ahz ve çeşme-i mezkûre icrası ve ayağını ma'lumül-hudud mülküm bahçesine dahi icrasına mutasarrıf oluna gelüb bahçe-i mezkûre benim mülkümeh dahil olup zorla zabt ve tasarrıf ider iken mezkûr suyun yolları zararı ta'miri lazım olmağdan nâşi altmış sekiz senesi suyu mezkûr ve ma-i lezzin yollarını bi-izni ma'rifet-i şer'i ben dahi ta'miri ile ta'mir ve teremmüm ve etrafını ihata ve hafza ile mecrasına tebite ile mülküm olan bahçeye icra olmakda bulunan sunun nısfı benim ve nısf-ı aherisi müteveffayı mezbûrun müşterisi olmağla mezkûr sunun göze ve mahzından olup kendü mülküne icra itmek üzere suyun nısfını kaffe-i tevâbi' vel-vehakı ile tarafından icab ve kabul-i sâvi şürût-ı müfessideden 'âri ve birisi bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile dört bin guruşa mersûman Kirkor ve Kiyor'a bey' ve temlik eylediğimde onlar dahi iştira ve temlik idüb meblağ-ı mezbûru müşteri-i merkûmandan ahz ve kabz eyledim. Meblağ-ı mezbûrun nısfı olan iki bin guruşu müvekkilim ve vasileri olduğum sağireden ve gaiban-ı mezkûran validelerine teslim eyledim; fimâ ba'de nısf-ı suda benim ve müvekkillerim ve varsileri olduğum sağireden ve gaibanın asla alaka ve kat'a müdahalemiz kalmamışdır. Keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun. Mezkûr sunun yol ta'mirine muta'allık müşteri-i merkûmanın zimmetlerini ibrâyı 'âmm ..sirik ibrâ ve ıskat eylemediğimde o dahi ibrâyı mezkûru kabul itmişdir.

2 Ramazan 1272

Belge No : 247

Eğin Kasabası sâkinlerinden olup bundan akdem düyûn terekesinden ezyed olduğuh halde vefat iden Ömer Ağa ibn Ali nam kimesnenin veraseti zevce-i menkuh

metrukesi Ayşe binti Osman ile sulb-i kebir oğulları gab-i 'anel-belde Mustafa ve Hafız Ali ve sulbiye-i kebir kızı Emine nâmân kimesnelere ba'det-tahakkuk-ı şer'î inhisarından sonra verese-i mezbûresi terekeden keyfiyet itmeleri ile ma'rifet-i şer'î ve icab-ı hukuk ma'rifetiyle müteveffayı merkûmun cümle terekesi bey' olunarak Dörtüol Ağzı Mahallesi'nde vâki' bir kt'a mülk ü menzil ile ittisalinde bir mikdar bahçe ve mâ-i lezizde hakk-ı şer'î ve kanatlu kapıdan hak mürûru ma'rifet-i şer'î ile sûk-ı sultanide münadi yediyle dört bin guruşa karşılık Geruşla Karyesi ahalisinden Süleyman Ağa ibn İsmail nam kimesne üzerine karar bulub ve ziyade ile taleb ahzı bulunmadığından ma'rifet-i şer'î ve ashâb-ı hukuk ma'rifetiyle meblağ-ı mezbûr dört bin guruşa merkûm Süleyman Ağa bey' ve teslim idüb o dahi ber-vech-i muharrer iştır ve teslim ve temlik ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblşâğ-ı mezbûr dört bin guruşu müşteri-i merkûm yedinden ma'rifet-i şer'î ile ahz olunub ashâb-ı hukuka teslimiyle mülk ü menzil ve bahçe ve mâ-i leziz müşteri-i merkûmun mülk ü müşterası ve hakkı olmuştur. Keyfemâ yeşa mutasarrif olması için meclis-i şer'iden işbu hüccet-i şer'î yeddine i'ta olundu vesselam.

21 Şevval 1272

Sayfa No : 132

Belge No : 248

Alizâde Bekir Ağa'nın hüccet kaydı

Harput Eyaleti dahilinde Eğin Kasabası sâkinlerinden işbu ba'isül-vesika Bekir bin Hüseyin nam kimesne kasaba-i mezkûrede sâkin zevce-i menkuhesi ma'rifetü'z-zat Ayşe binti Halil nam hatun tarafından hususatül-beyanda da'va ve ledel-iktiza salah ve ibraya zât-ı mezbûreden âri fâni olan kasaba-i mezkûre sâkinlerinden Mehmed bin Sofi ve Bekir bin Mustafa şehadetleriyle vekâleti ba'des-subut vekâleten meclis-i şer'î ile yine kasaba-i mezkûre sâkinlerinden İbrahim Efendi ibn Hasan tarafından vekâleti bit-tasdik-i müseccel olan Hacı Feyzah Ağa ibn Mustafa mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm üidüb kasaba-i mezkûrede vâki' iki kıt'a bahçesinin nısfını müvekkilim zevcem mezbûrenin validesi Fatma'dan ırsen müntekal mülkü ve nısfı diğer zevcem Safiye'nin mülk ü mürüvveti olduğu halde mezbûrenin semen-i ma'lum mukabiliyle şeran benim mülküm olub on sekiz seneden berü mezbûre ile bil-ıştirak mutasarrif iken işbu Feyzah Ağa'nın müvekkili İbrahim Efendi fuzuli müdahale ve yedimizden zabt itmek da'vasında olduğundan sual olunub müdahale-i mezkûre müvekkili İbrahim

Efendi'ye izafına vekili bulunan işbu Feyzah Ağa'ya tenbih olunmak matlubumdur didikde gibbes-sual vekil-i merkûm cevabında müvekkilim merkûmun zikr olunan bahçelere müdahale ve zabt da'iyesinde bulunduğunu ikrar ancak mezkûrül-hudud bahçeleri işbu müdde'anın zevcesi mezbûre Ayşe'nin anası Fatma'nın hayatında aher diyara azem-ü hayat ve mehakına ma'lum mezbûre Ayşe'nin dayısı olan Halil bin Ahmed'in pederi Ahmed ve amcası Osman'dan miras mülkü ve mezbûre Fatma'nın hayatında emaneten zabtında olub ba'de vefatında oğlu Mehmed'e elli sekiz tarihinde beldemizde naib bulunan Mehmed Kamil Efendi tarih-i mezkûrede bi-hüccet kayyum nas ve ta'yin ve mezkûr bahçeleri teslim ile merkûm Mehmed'in on sekiz sene hıfzında olduğu halde o dahi altmış sekiz tarihinde vefat idüb onun yerine hala beldemiz naibi bulunan Abdullah Efendi müvekkilim İbrahim Efendi'yi kayyum nasb ve ta'yin ve mezkûr bahçeleri teslim ve yeddine hüccet i'ta olunacak iken niyazlarına musallihun müslimun tevsit idüb müvekkili merkûm İbrahim Efendi kıyamet-i merkûmeden kefid ve mezkûr bahçeleri müdde'i vekil merkûm Bekir ve müvekkilesi Ayşe caniblerine terk ve teslim ve merkûman dahi zikrolunan bahçelerin senevi virgüsü mahsuslarını bit-tamam edâ itmek üzere 'akd-i salah eylediklerinde meclis tarafından birisi salah mezkûru 'alel-vücuhtül-mebsut serd ve kabul ve merkûm Bekir zikr olunan bahçelerin virgüsünü beher sene edâsını ta'ahhüd ve vekil-i merkûm ta'ahhüdü kabul itmeğine mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren Fi yevmü'l-hâdi-i 'aşer min şehr-i Zilkâ'de sene isneyn ve seb'în ve mieteyn ve elf.

11 Zilkade 1272

Şuhûdu'l-hal

Naib Ahmed Efendi, Ali Hocasâde Bekir Efendi, Mahsarbaşı Feyzah Ağa ve gayrihim

Sayfa No : 133

Belge No : 249

Eğin ve Arika Mahallesi ahalisinden Hüseyin Kamil Efendi ibn Numan bin Abdullah'ın mahalle-i merkûmede vâki' bina eğlediği camii şerifin kemerinde yanmak üzere iki aded mumuna vakf-ı sahih-i müeyyid ..mahal eylediği kaza-i merkûm çarşısında kain kazancı arasında han ve dükkanlık nam mahalde beynel-kadim ara ile bey' ve şira olunmakta olan dükkanlar ile mahal-i mezkûrede olan dükkanalardan otuz kuruş yer kirası icarı cami-i şerif virerek mumlarına ta'yin ve sair hizmetlerine sarf idüb hayatında olduğu müddetçe şart-ı mezbûr üzere icra ve ba'de vefat olduğunda vakf-ı

minval-i mukarrer bit-tevliyet idegelmüş ve vakf-ı mezkûrun elan mütevellisi olmadığından umûr-ı vakf mesuş olub bir kolu nasb olunmak enam ve elzem olmağın refi'ül-küttab evladı vakıfdan Hanife Hanım binti İbrahim Ağa vecihle müstakime emanet ile ma'ruf ve tevlit mezkûre uhdesinden gelmeğe kadir olduğu zeyl-i hüccette muharrerül-esâmi müslimîn ahbar ile fetvayı şerif ibraz idüb nazar olundukda müteveli-i vakfin evladın meşrut olmayan vakfin mütevellisi fevt oldukda Tevlit vakfin evladından Tevlit'e layık olması mevcut iken hakim Tevlit'i tevcih itmeyüb icabından Ömer'e tevcih etmeğe kadir olurum deyu suallerinden sonra cevaplarında .. tevcih itmek gerekdir ve fil-eclil-hakim minhal-ecaib mâdâm min ehl-i beytül-vakf.. deyu nakl sarih buyurub hakim-i muvakkıf sadr-ı küttab efendi dahi ber-mantuk fetvayı şerife mezbûre Hanife Hanım vakfına göre bütün nasb ve ta'yin buyurub o dahi Tevlit mezkûreyi kabul ve hizmet-i lazımasını kema yenbağî edâya ber-mûcib-i şer' vâkıf edâya müte'ahhide olmağın mâ-hüvel-vâk' bit-taleb ketb olundu. Tahriren fi yevmül-'aşer min şehr-i Muharrem sene salis ve seb'în ve mieteyn ve elf.

10 Muharrem 1273

Belge No : 250 – 251 (Ayrı olarak gösterilen bu belge aslında tek belgedir)

Düstûr-ı mükerrem..eyalet-i Harput Valisi vezirim Arif Paşa edâmallahu Te'âlâ iclâle ve Eğin Kazası naibi ve müftüsü zîde 'ilmuha ve mefâhirül-emâsil vel-akrân müdir-i kaza ve vücuh-ı memleket zîde kadrühüm tevki mefâhirül-emâsil vel-akrân refi mefâhirül-emâsil vel-akrân Hümayun'a vâsıl olacak ma mefâhirül-emâsil vel-akrânlum ola ki Tavit nam kimesne Eğin Kasabası'nda kain bi-hüccet-i şer'î üzre mutasarrıf olduğu bir kıt'a menzil arsasını altmış altı senesinde dört yüz guruş bedel mukabelesinde Mosis nam kimesneye bey'-i bât-ı kat'î sahih ile bey' ve teslim itmiş ise de ancak bey'i mezkûrede takrîr olduğuna binaen meblağ-ı mezbûru red ile arsa-i mezkûreyi talep eyledikde virmeyub karar eylediği merkûm Tavit tarafından mukaddime bi-arzuhala binaen ..şer'îyle rü'yet olunmak babında iki yüz yetmi senesi evasıt Şevvalinde sâdır olan emr-i şerifim mûcibince müslimîn huzurunda meclis-i şer'ide merkûm Tavit veledi Markos Kasab oğlu merkûm Tursis veledi Tatus ile bil-muvâcehe terâfu' ol-vakt virilan i'lam-ı şer'ide merkûm Tavit'in mahalle-i mezbûrede vâki' mülküm olan ma'lumül-hudud mülk bahçemi iki bin altı yüz guruşa ve diğer rub' hissemi dört yüz guruşa cem'an üç bin guruş iki yüz altmış üç senesinde semeni mefu' bila-takrîr merkûm Mosis'e bey' ve teslim itmiş isem de ancak benim rub' hisse tarîk-i mezkûr

hususunda bey'-i mezkûrede pişman olmuşum bey'-i mezkûr kısmı alınub semeni olmak üzere bana merfu' olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş yedimden gerüye ahz ile rub' hisse tarîk-i mezkûru banadır ve teslim olunması muradımdır deyu mersûm Mosis'den takrîr-i meşru' üzere tasarrif eylediği bila-takrîrinde da'vası şer'an mesmu' ve iltifata şayan olmadığı kendisine taksim mûcibince da'ayı mezkûresiyle mu'arızadan men' olunduğu beyan olunmuş i'lam ve emr-i 'âli mezkûrun kaydı balasına şerh virilerek i'lama siyakda emr-i şerifim suduru merkûm Mosis tarafından def' bi-arzuhal istid'a ve i'lam-ı mezkûr takdim ve ibra olunmuş ve i'lam-ı mezkûr mu'arızanın men' i istira mezkûru beyyinen ibaret iddüğü canib-i fetvayı şer'i kılınmış olub husus-ı mezkûr hak feza ileledel-havâle hususu i'lam kılındığı üzere olduğu halde..*silik* Sayfa 134 .. istid'a emr-i şerifim irade-i 'aleyhim iddiğini i'lam olmağla siz ki vali müşir ve naib ve sair mûma-ileyhim siz ki i'lam olduğu üzere merkûm Tavit ol-vecihle iddi'ası şer'an mesmu' vel-ittihaza şayan olmadığı halde merkûme zımmında merkûm Mosis ber-vech mu'taz ittirmeyüb ma'rifet-i şer'i ile men' ve def' hususuna mübaderet eylemeniz babında ferman-ı âli-şânım sadır olmağla mazmun menfi üzere 'amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife i'timat kılasız. Tahriren fi evahir-i şehri Muharremül-haram sene selase ve seb'in ve mieteyn ve elf.

21-30 Muharrem 1273

Belge No : 252

Eğın Kasabası mahallâtından Çolık nam mahalle ahalisinden bundan akdem vefat iden Sahak veledi Hacek veledi Tamik veraseti zevce-i metrukesi Meran binti Bedros ile sulb-i kebir oğlu Menas mahzara olduğu ledeş-şer'i mukarrer oldukdan sonra merkûm pederi tarafından vekil-i müseccel Hacı Feyzah Ağa ibn Mustafa meclis-i şer'ide işbu Harfan oğlu Serkiz veledi Heyader vekili Hüseyin Ağa muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bahçe müvekkilim mezbûrun babasından miras mülkü olub müvekkilim mersûm diyar-ı aherde iken validesi mezbûre Meran kendi hissesiyle beraber müvekkilim mezbûrun hissesini de mersûm Serkiz'e bey' ve teslim etmekle ber-mûcib .. müvekkilim mersûmun hissesini talebi derim deyu bil-vekâle ba'del-da'vaya sual olundukda vekil-i merkûm Hüseyin Ağa cevabında müdde'i merkûmun validesinden beyan edilen hudud ile mahdûd bahçe üç yüz on guruşa aldığını lakin müvekkilim merkûm bahçe-i mezkûrun tasarrufunu gördükden men' itmeyüb sükut itmiş tarafeyn cidal olundukda ledel-istifta ile bahçesini

semeni bey' ve teslim ittikten sonra mezbûrenin oğluna bahçe-i mekurun tasarrufunu görüb sükut ettikten sonra bahçe-i mezkûrun sahibi olduğunu ikrar ve bey' itmiş didikde müdde'î merkûm fetvayı şerif mûcibince mu'arızadan men' olunmağın mâvak'a bit-taleb ketb olundu.

23 Safer 1273

Sayfa No : 135

Belge No : 253

Eğın Kasabası'ndan Cafer oğlu Mehmed nam kimesne meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğum bahçeme muttasıl Koçanlı Ömer'in bahçesi ahire bey' olunmuş ahire ittihaz..sılık olduğum ecilden takrîrim işbu mahale kayd olunsun didikde bu mahalle kayd olundu. (Tarih yok)

Belge No : 254

Eğın Kasabası sâkinlerinden Osman Ağa ibn Harun nam kimesne meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki benim mülküm yanında bir mikdar mülk bey' olmuş mezkûre mülke şüf'a olduğumu ve talep eylediğim kayd olunsun didikde bu mahale kayd olunmuşdur.

19 Şaban 1272

Belge No : 255

Eğın Kasabası sâkinlerinden Makriç oğlu Bağdesar nam zımmi meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki kendi bahçeme muttasıl tarladan bir kıt'a bağın Tanzik oğlu Ağob'dan bey' olmuş bağı mezkûre şüf'a olduğumu ve talep eylediğim kayd olunsun didikde bu mahale kayd virildi.

19 Şaban 1272

Belge No : 256

Eğın Kasabası sâkinlerinden İmam Mehmet Efendi ibn Ali meclis-i şer'ide şöyle takrîr-i kelâm idüb kendü bahçeme muttasıl elhac Muharrem Ağa'nın zevcesinden oğullarına müntekal bir kıt'a bahçesini ahire bey' olunmuş aslen ittihaz-ı şüf'a ve talep .. olduğum ecilden takrîrim şer'i olsun didikde işbu mahale kayd olundu.

17 Şaban 1272

Belge No : 257

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Lazef oğlu Maros hanesini Misak oğlu ma'rifetiyle müzâyede olunur Evanis veledi Hevace Osib hane-i mezbûreye şüf'alık iddiasına talebi derim deyu bu mahale kayd olunmuşdur.

17 Zilkâde 1271

Belge No : 258

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Sorin Zimek ve amcası Haban oğlu Kirkor'un bir kıt'a bahçesi fûruht idiyorken komşusu Andir şüf'asıdır fûruht olmasına taleb da'va iderim bu mahale kaydolunmuşdur.

8 Zilkade 1271

Sayfa No : 136**Belge No : 259**

Erzurum Kazası'na tâbi' Harmebkar karyesinden Kanimoğulları Mustafa ve İbrahim nâmân kimesneler kaza-i mezbûrede ..*silik* ve esnayı rahide mürûr itmişiken katırını dahi sirkat idüb Eğin Kazası'na gelmişler ...*silik* olduğunu takrîr eyledikleri.

25 Şaban 1268

Belge No : 260

Gemürgab'da Selim Ağa'nın oğlu Ahmet hane ve emlakını karındaşına satmak talebiyle şüf'a da'vası eyleyüb mahkemeye huzurunda olmağla kayd virildi.

8 Şevval 1269

Belge No : 261

Beşir oğlu Bağdesar veledi Kirkor meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ider ki Boyacı oğullarının kendülerine ait hanelerini ahere bey' ittihazı şüf'ası olduğum ecilden işbu mahale kayd olundu.

21Muharrem 1270

Belge No : 262

Venk Karyesi mütemekkinelerinden Dimitri veledi Boğas nam zımmi meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ider ki kendü bağının muttasılinda Berik oğlu Atek'in bağı ahere

bey' olunmakla ittihaz şüf'ası olduğum ecilden takrîrim bu mahale kayd olunsun didikde bu mahale kayd olundu.

23 Muharrem 1270

Belge No : 263

Arapgir Kazası'ndan kurşun ustası Artin veledi İstefan huzûr-ı şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki ..*silik* Orta Cami-i Şerif'inin kurşununun mütevellisi ..*silik* tamir olunan mahallerden bir arıza zuhur idecek olur ise bila-ücret mesarif kendülerinden ..*silik* mahallelûden bir akçe matlub itmemek için işbu mahale takrîrim kayd olsun didikde bu mahale kayd olunmuştur.

5 Muharrem 1271

Belge No : 264

(Asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar ve belgenin silik olması nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 265

Eğın Kasabası sâkinlerinden Fatma binti İbrahim nam Hatun meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki Aseh oğlu karısı Nikro nam hatun hanesini Osman oğlu Abdullah nam kimesneye bey' itmiş olduğundan ande ittihaz şüf'ası olduğum ecilden talebi derim deyu takrîr itmekle işbu mahale kayd olundu.

11 Safer 1271

Belge No : 266

(Asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar ve belgenin silik olması nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 267

Eğın Kasabası Ariki Mahallesi'nde kain elhac Osman Ağa meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki mahalle-i mezbûrede hanesine muttasıl bir kıt'a tarla Ali Bey'in Hanesi Yarımcı oğlu İbrahim Ağa'ya bey' olunub ittihaz-ı şüf'ası olduğum ve talep derim deyu takrîrim bu mahale kayd olunsun didikde bu mahale kayd olundu.

5 Safer 1271

Belge No : 268

Eğin Kasabası sâkinlerinden Sıvacı oğlu Mehmed Ağa meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki Susanoğlu Mahallesi'nde Ali Ağa'nın oğulları Abdullah ve Ömer Ağa'nın bağına müşterisi olduğum ecilden talep iderim deyu bu mahale kayd olundu.

(Tarih kaydı yok)

Belge No : 269

Eğin Kasabası sâkinlerinden Mehmed Emin ve Bekir Ağa meclis-i şer'ide şu vecihle takrîr-i kelâm iderler ki kendü mülk ü ve bahçemize muttasıl Hatun oğlu nam ..*silik* Mizman oğlu Bağdesar nam zımmiye bey' itmekle ittihaz şüf'ası ve talep olduğumuz işbu mahale kayd olunsun.

5 Şevval 1271

Sayfa No : 137**Belge No : 270**

Elpiyar oğlu Nikfos'un hüccet kaydı.

Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Elpiyar oğlu Nikfos veledi Baços meclis-i şer'ide kasaba-i mezbûre mütemekkinelerinden Elpiyar oğlu Mardros veledi Elpiyar muvâcehesinde takrîr-i kelâm ider ki ..*silik* ba-tahvil otuz iki bin guruş alacağım olmağla tahsili ve bana teslimi matlubumdur didikde müdde'î 'aleyh cevabında tarih-i kitabdan yirmi altı senesinde mukaddem mebaliğ-i ma'lume Nikfos Harput'da devletlü Ömer Paşa hazretlerine iştika iderek meclisde terafu'-u şer'î olunub nihayet meyanemize .. idüb karındaşım Felbus ile maan müdde'aya yirmi üç bin guruş deynimiz olub mebaliğ-i ma'lumenin Felbus tarafından vekâleten ve kendi tarafımdan asaleten tarih-i kitabdab üçüsüne va'de ile edâsına ta'ahhüd ve şürût-ı sarrafan üzre dokuz bin guruş dahi faizi ile cema'an yekun otuz iki bin guruşa iltizam deyn idüb vel-yevm karye-i mezbûrede vâki' iki oda ve bir kahve ocağı ve memşa ve ahur ve tarlayı müdde'îye rehin olarak teslim ve teslimden sonra temessük mezkûrun tarihi iki yüz altmış iki senesi Cemâziyel-âhir guresinden üç sene tamamen bana mehil virüb ve yeddine temessük i'tasından sonra mebaliğ-i ma'lumeyi vaktinde edâ idemez isem rehin olan selamlığı bey' mebaliğ-i ma'lume Nikfos'a teslimi tarafımdan Yeni Komşu oğlu Hevace Nikfos'u vekil nasb idüb selamlığı mezkûrun kıymetinden fazla kalur ise bana teslim ve deynim olan mebaliğden noksan zuhurunda benden ahz idüb müdde'a Nikfos'a teslim kefil olub müdde'î mezkûr bundan mûcib-i temessük zeylie

minval-i meşrûh üzre şerh istemiş olub bu suretce temessük-ü mezkûrun müddeti tekmil olmayub tekmiline kadar şer'an benden talebi demediğine yedimde mevcut fetvayı şerif mûcibince müddet-i temessükü tekmil için tenbih-i şer'i matlubumdur didikde minval-i meşrûh üzre temessük va'desi on mah kalub on mah mürûrunda ber-vech-i meşrûh mebaliğ-i ma'lume deynimdir ve mesfûr Ağob vekili ve kefillerimdir ve kıymet-i ma'lume tamamen teslim iderim deyu meclis-i şer'ide cümle ehl-i meclis hazır olduğu halde ikrar ve takrîr-i meşrûh mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Tahriren Fi yevmü's-sâbi' vel-'ışrîn min şehr-i Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

17 Recep 1264

Şuhûdu'l-hal

Müfti-i belde Mehmed Hamdi Efendi, Müdür-i belde Hamiyyetlü Mehmed Sabri Efendi, A'zayı meclis Mustafa Ağa, A'zayı meclis Bekir Ağa, A'zayı meclis elhac Osman Ağa, Mahsar Molla Esad Efendi, Vekil-i millet Karabet veledi Bağos

Belge No : 271

Fahrül-inha Taşdıbi Mahallesi İmam Efendi ba'des-salam inha olunur ki Mahalleniz sâkinlerinden Hafize binti Ali nam bikr-i baliğenin mani'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Mehmed Emin ibn Ali nam kimesneye kendü rızası ve vasisi izniyle 'akd ve nikah eylesin

11 Şaban 1264

Belge No : 272

Ariki Karyesi İmamül-mükerrem Efendi ba'des-salam inha olunur ki Karyeniz sâkinlerinden Ayşe binti Hasan nam sülbiyenin mani'-i şer'iyyesi yok ise işbu talibi olan Hüseyin ibn Abdullah nam kimesneye sâbitü'l-mihr ile 'akd ve nikah eylesin.

13 Şaban 1264

Sayfa No : 138

Belge No : 273

Mahallelü İbrahim Efendi'nin mübaya'a kaydıdır

Eğin kasabasına tâbi' Taşdıbi mahallâtından Ortatepe Mahallesi sâkinlerinden bundan akdem bi emr-i Teala vefat iden Mahmud Alemdar ibn Mehmed Emin ibn İbrahim nam müteveffayla (*..silik*) oğlu Mehmed ve kebire kızları Sarme ve Fatma binti

Mahmud Ali (...*silik*) Mehmed Ağa ibn Mehmed Emin ve Hafız ve vekiller Ali Ağa ibn Mehmed namun kimesnelere (...*silik*) müteveffanın karındaşı İbrahimn Efendi muvâcehesinde Esmâ isalına vesayeta ve akilen ikrar-ı tâm takrîr-i kelâm iderler ki müteveffayı mezkûre Mehmed alemdarın düyûn-ı kesiresi menkulesinden bir sene kalmayub ve mezkûr İbrahim Efendi şimdiye kadar müteveffanın deyn şer'iyyesine .. ile edâ eyledikçe iki bin iki yüz elli sekiz guruş yirmi paraya bâliğ olmayub ve husus-u şer ile akarından dahi bey' olunmak iktiza itmiş olmağla müteveffayı mezkûrenin terekesinden olmayub sûk-i sultaniye çarşubaşında vâki' boyahaneden kırk para itibariyle ve dört parasını yüz altmış beş guruş baha ile ve tereke-i müteveffadan Abçağa canibinde vâki' bir taraftan hark ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ve bir taraftan Sami oğlu İbrahim mülkü ve bir taraftan Hafız ve İbrahim Efendi mülkleri bu hudud ile mahdûd eşcar-ı müsemmire ve gayri müsemmire ile iki bin altmış yedi guruş ve İbrahim Efendi hanesinde tenur evinde hisse ile hanesi emamında iki adet söğüt ağacı kıymeti kırk guruş cem'an mârûl-beyan üç aded emlak tarafından icab ve kabul havi ve şürût-ı müfessideden âri bey' bat sahih-i kat'i ile iki bin iki yüz yetmiş guruşa bey' ve temlik eylediğimiz olduğu işira ve temlik ve teslim ve ahz ve kabz idüb semen misli olan iki bin iki yüz yetmiş bir guruşu müteveffanın düyûn-ı müsebbitesine teslim olduğunu min ba'de boyahane hususi bahçe ve ve sekusu ve tenur evi İbrahim Efendi'nin mülk ü müşterası olmuşdur didikde mârûl-ism Hafız vekili Ali Ağa mezbûr İbrahim Efendi muvâcehesinde bil-vekâle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm ider ki müteveffayı mezkûr Mahmud Alemdar'ın ve vekil olduğum Hafız'a miskal taht-ı mutasarrıfında olan ve bir taraftan Sadık Ağazade Süleyman Ağa mülkü ve bir taraftan mezkûr İbrahim Efendi ve iki taraftan Hanife ve Ümmü Gülsüm mülkleriyle mahdûd bahçe cümle maişetimle ve amucası İbrahim Efendi'ye sahih-i şer' ile hibe ve teslim eylediğine İbrahim Efendi dahi eshab ve kabul idüb hibe-i mezkûre 'avz olarak İbrahim Efendi dahi dört yüz on sekiz guruş bir aded saat bahası mezbûre Hafize'ye teslim idüb ol-dahi teslim ve kabz ve kabulünde minval-i meşrûh üzre Hafız beni meclis-i şer'iyede takrîr ve tevekkül idüb bil-vekâle mezkûr mahdûd bahçe-i mezbûr İbrahim Efendi'nin mülk ü mevhusudur keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde gibbet-tasdikü's-şer' ma-hüvel-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrir olunub mezbûr İbrahim Efendi yeddine i'ta kılındı. Fi yevmül-sâbi' vel- 'işrîn min şehri Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hal

Mehmed Ağa ibn Mehmed Emin Ağa, Bekir Ağa ibn Ömer Ağa,
Mahmud Ağa ibn Mehmed Emin Ağa ve Molla Mehmed Esad Mahzar-ı mahkeme
ve gayrihüm

Belge No : 274

Eğin Kasabası ahalilerinden Hazinedarzâde İsmail Ağa ibn Abdurrezzak Ağa meclis-i şer'ide şu vechle takrîr-i kelâm ider ki çarşuda Kuyumcu oğlu Hokas nam zımmının menzili bey' olunur şer'an şüf'a ve tescil-i şer'i olunmak matlubumdur didikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 16 Şa'ban sene 1264

Sayfa No : 139**Belge No : 275**

Tarakçı oğlu Hoca Esib'in Yakublu Karyesi sâkinlerinden elhac Hasan Efendi'nin (...silik) altı bin guruş matlub olub mebaliğ-i ma'lumenin tahsili zımmında (...silik) ihzarı için Ali Baba ma'rifetleriyle bir kıt'a mürasele i'ta olunmuştur.

Fî 5 Cemâziye'l -âhir 1265

Belge No : 276

(Asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 277

Dörtyol Ağzı Mahallesinde Hazinedar İsmail Ağa meclis-i şer'ie gelüb şu vechle takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ider ki Hanik mahallinde Emirze Ohan'ın oğlu Çateoğlu Kiyork nam zımmının hanesini ahire bey' itmiş olduğum ecelden şüf'alığım siciller-i hafuza kayd olunsun didikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 4 Ş. (Şa'ban) sene 1266

Belge No : 278

Kasaba-i mezbûrede Naib mahallesinden Topal Ahmed oğlu Hacı Halil bin Ahmed nam kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Ali oğlu Molla Mehmed bin Osman muvâcehesinde takrîr-i kelâm müdde'asında hanesi avlusunda hakk mürûrum olub kendü çıkmak üzere iken şimdi beni men' idiyor deyu da'vaya

müdde'î 'aleyh cevabında kadimden yolu olmayacağından şer'an geçirmem deyu ifade eyledikde müdde'iden beynel-taleb olundukda ezhal-ı acz idüb müdde'î aleyhimin lazım gelüb yemin dahi verdürüb şer'an hak-ı mürûru olmadığından bir şey lazım olmayub def'î da'va olduğu işbu mahalle kayd olundu.

Fî 23 Şevval sene 1266

Belge No : 279

Kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Balizâde Mustafa Ağa bin Osman nam kimesne meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ider ki Köprübaşı'nda kâin müteveffa Bali oğlu Ömer'in bir seku bahçesi ahire bey' olunmuş olub onda inticaz şüf'ası olduğum acilden takrîrim işbu mahalle kayd olunur didikde bu mahale kayd olundu.

Fî 21 Ca. (Cemâziye'l-evvel) sene 1267

Belge No : 280

(Asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 281

(Asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar nedeniyle belge okunamamıştır.)

Belge No : 282

Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Berber Serkis veledi Merka nam zımî meclis-i şer'ide karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Perdas veledi Bağdos nam zımî muvâcehesinde validesi Avestanes tarafından dahi bil-vekâle bil-isale tevcih üzerine da'va ve takrîr-i kelâm (*..silik*) idüb zımîyede on bin guruş alacak hakkım olub teslimât-ı bâki bin altı yüz dört guruş alacak hakkım olub mûcib Ser'is matlubumdur deyu Temu veledi Ağob cevabında mezkûr olan otuz bin guruş (*..silik*) vekil olan ma'desi Ağob veledi Hay nam zımîye meclis-i şer'ide tamamen i'ta ve teslim olundu. *(Tarih Kaydı Yok)*

Sayfa No : 140

Belge No : 283

Eğin Kasabası mahallâtından Tahta Camii Mahallesi ahalilerinden Emur Ali bin ibn Ali şu vecihle takrîr-i kelâm ider ki Paşaoğlu değirmanında üç para bir akçe Orta

Cami-i şerif'e vakf idüb ve Cin Yusuf oğlu İbrahim'in müteveli eyleyüb merkûm değirmanı dahi bey' eylemiş olmağla canib-i şer'i ihbar eylemekle işbu mahalle kayd edildi.

Fî 27 N. (Ramazan) 1264

Belge No : 284

Tarakçıoğlu Serab veledi Mardros nam zımmi meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm iderek Silu Sokak nam mahalde vâki' Serunoğlu bahçesi bey' olunmuş olunmağla şüf'a olduğum hasebiyle taleb iderim takrîr-i tescil şer'i olunsun didikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 15 C. (Cemâziye'l-âhir) 1265

Belge No : 285

Abçağa Karyesi'nden Hasek veledi Mihail veledi Artin meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ider ki karye-i mezbûrede vâki' Şahin oğlu Kirkor bir kıt'a meşeliği bey' olunmuş carisi mülühakkı olmakla ittihaz şüf'a iderim takrîrim tescil olunsun didikde bu mahalle kayd olundu.

Fî 25 C. (Cemâziye'l-âhir) 1265

Belge No : 286

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Ağob veledi Safer meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm Ariki Mahallesi'nde kalbur mahalde vâki Yörükoğlu Kozmoz veledi Zoron nam zımminin bir kıta bahçesi bey' olunmuş olmağla mülühakkı olduğum hasebiyle şüf'anım şer'an takrîrim tescil olunsun dedikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 7 Ş. (Şa'ban) sene 1264

Belge No : 287

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Musik oğlu Ağob veledi Mağdos şu vech ile takrîr-i kelâm iderek menziliz civarında vâki bir kıt'a bahçe bey' olunmuş istimâ'ım olub cari mülühakkım olduğum hasebiyle şüf'anım şer'an iştira iderim tescil olunsun dedikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 9 N. (Ramazan) 1265

Belge No : 288

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Hanik oğlu Ağob meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm iderek miras vâki' bir kıt'a bahçenin oğlu Mardros'un olub ondan bey' itmiş olmağla cari mülühakki olduğum hasebiyle ittihaz-ı şüf'a ve taleb tescil olundu didikde bu mahalle kayd olundu.

Fî 1 Ra. (Rebi'ül-evvel) sene 1266

Belge No : 289

Dörtyol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Osman takrîr-i kelâm ider ki Emin Efendi Mescidi kareninde bir kıt'a bahçe bey' olunmuş olmağla şüf'alığım kayd olunsun dedikde.

Fî 3 N. (Ramazan) 1266

Belge No : 290

Orta Cami Mahallesi ahalilerinden Feyyaz oğlu Hacı Mustafa ibn elhac Osman husus-ı şer'ide takrîr-i kelâm ve Dörtyol önünde vâli' mülküm olunan Nalband Mahmud'un bahçesi ahire bey' olunmuş olmağla şüf'alığım kayd olunsun dedikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 11 Ca. (Cemâziye'l-evvel) sene 1266

Belge No : 291

Dörtyol Ağzı Mahallesi'nden Hacı Yusuf oğlu Osman nam kimesne huzûr-ı şer'ide takrîr-i kelâm Culid Mahallesi'nde bir kıt'a çaluluk mülküm Molla Bekir oğlu Mehmed Efendi'nin mülkü ahire bey' olunmuş olmağla şüf'alığım kayd olunsun dedikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 11 Ca. (Cemâziye'l-evvel) sene 1266

Belge No : 292

Eğin Kasabası mütemekkinelerinden Muzin oğlu Mağdos Sukan nam zimmi meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm iderek mahalle-i mezbûrda kendü (... *Silik*) oğlu Karabet nâmân bir kt'a hanesi ahire bey' olunmuş olmağla ittihaz-ı şüf'a ve cari mülühakki olduğum hasebiyle takrîr-i 'âmm olunsun didikde işbu mahalle kayd olundu.

Fî 3 Ca. (Cemâziye'l-evvel) sene 1267

Sayfa No : 141

Belge No : 293

Eğin Kasabası mahallâtından Ariki mahallesi mütemekkinelerinden iken halik Tamik veledi Makar veledi Tamik (...*silik*) oğlu Sefer'in babası halik-i mesfûrun müntekal malını hıfz u tesviye-i umûruna kıbel (...*silik*) lazım ve mühim olmağla beynlerinde müstakim ve her vecihle vasiyet-i mezbûrenin 'ahdesinden gelmeğe (...*Silik*) hacerül-esâmi kimesneler ihtiyarlarıyla ledel-şer' zahir ve mukarrer olan sağır mersûm(...*silik*) ref'ür-rakîm Ağob veledi Sefer nam nasraniyi hakim 'aler-rakîm def'a kadre mevlahür-rahim (...*silik*) mersûmun vaktî rüşd ü sedâdına değin malını hıfz u tesviye-i-i umûruna vasî nasb ve ta'yin (...*silik*) ber vech-i mubîn vesayet-i merkûmi kabul ve hizmet-i lazımayı edâya müte'ahhid olmağla ma-heva bi't-taleb ve tahrir olundu. Fi yevmül'hâdi 'aşer min şehr-i Cemâziyel-evvel sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Vekil-i millet Karabet veledi Bağdos, Tarakçı oğlu Markos veledi Bedros,
Yeşir oğlu Ohanis veledi Nikfos ve gayrihüm

Belge No : 294 (Belge içerisinde ve sonundaki eksiklikler nedeniyle belge tam olarak okunamamıştır.)

Düstûrun mükerremun müşîrun müfahhimun nizâmül-'alem müdebbirül-umûr vel-cumhur bil-fikrüs-sâkıb mütemmid mihamül-en'am bir-re'yisül-sâib mücehhdü bünyanüd-devlet vel-ikbal müşîdül-erkanüs-sa'âdet vel-iclal el-mahfufun bi-sınûf-i 'avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vâki' vüzerâyı azam edâmullahu teala iclalehüm ve mefahirül-ümerayil-kezzam mu'temed ulul-kadr vel-ihtiram vel-ihtişam .. 'inayetül-mülkül-a'la mirmiran-ı kiramım dâm ikbalihim kuzzatil-müslimînül-evâli velâtül-mevcudiye Ma'denül-fezâil i'iamül-şeri'at ved-din ve 'ulumül-enbiya vel-mürsilin .. 'inayetül-mülkül-ma'in infimam zidet-fazâilühüm ve mefahirül-emâcid vel-ekârimül-mutesun bi-mezid-i 'inayetül-mülkül-dâim dâm-ı mücdehim naib ve müftüler zîde 'ilmuhum ve kaza-i müdirlerc ve a'zayı meclis ve vucûh-ı memâlik zîde kadrühüm tevki' hümayun ma'lum olaki Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâneme işlemekte olan Puşelerin .. yollarda kaza-i tarîk ve eşkıya takımı çıkub posta tatarlarını katl ve ve emanetleri ğasb itmekle ve bu keyfiyet bu mahallerde

posta ma'isine cebellü terfik olunmasından nişan eylemekde olunduğundan bu madde-i hakkında eğer ki şimdiye kadar bil-def'an icab idemez tenbihan lazım ve te'kidan mukasebe icra olanlar dahi beyan kudrettan mülükanemde buldurularak te'dib ve terbiyelerine i'tina olunmada ise de yine bu uygunsuzluklar vukû' bulmakda olduğu bilinmekte ve bu kere Bağdat'tan çıkarılan posta tatarına dahi ..terfik olunmasından esanyı rahide bir takım eşkıya önlerine çıkub tatar ve sürüsünü katl ve nizamı bozmuş oldukları cihetle egerçi bunların ledet-taharri ele geçirilerek te'diban lazımlara icra olunacağı derkad ise de ba'dezan bu maakus uygunsuzluk vukû' bulmamak üzere bir zabıta tahtına kutalmış zımmında keyfiye Meclis-i Vâlâyı Ahkâm-ı Adliye'me havâle olunarak iktizayı ledeş-şamil beyana hasb olmadığı vecihle .. asl-ı murad mukaddeline esnayı şahanem mücerred emniye can ve malı ..olub bu maddeye dahil mahallerde lâyıkiyla bakılamadıkdan naşi bu makus olay zuhur itmiş bu husus zımmında taşralarda bunca zabtiye neferatı istihdam olunmakda iken yine esnayı sebilde isltiab-ı emniyet me'murinde tekâbül ve ibra hakkından mâ'edâ taşra me'murlarının işbu postalara dahil idarelere olan mahallerde emniyetleri sağlamaklı icab-ı me'muriyetlerinden olunacağı meseliyle bir gün zâyiât vukû'u takdirinde dahi her kimin idaresi dahilinde bulunur ise tazmin ittirilmesi... devamı okunamıyor.

Sayfa No : 142

Belge No : 295

Puşadi Nahiyesi'nden Hifdar Karyesi sâkinlerinden Gesik oğlu Ahmed bin Ali'nin Hücctedir

Eğın Kazası'na tâbi Puşadi Nahiyesi'nden Hifdar Karyesi Gesik oğlu Ahmed bin Ali'nin meclis-i şer'î mübinde Halbi oğlu Ahmed bin Ali huzurunda şu vecihle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm 'anel-meram ider ki karye-i mezkûrede Hereke Baş Nam mezrada bir taraftan Tataroğlu tarlası ve bir taraftan Mehmedoğlu tarlası ve bir taraftan dere ile mahdûd Mihail tarlası demekle tahminen sekiz çiftlik tarla ve karye-i mezkûrede Ternek mezra'da bir taraftan Koçaroğlu tarlası bir taraftan Halil tarlası ve bir taraftan Sofi Oğlu Hacı Sofi tarlası ve bir taraftan Pala Naci'nin oğlu Osman tarlası bu hudud ile mahdûd tahminen on iki çiftlik Ömer tarlası veya karye-i mezkûrede vâki' Kayabaş nam mahalde bir taraftan Tatar oğlu tarlası ve bir taraftan Menkiroğlu tarlası ve bir taraftan Halil tarlası bu hudud ile mahdûd tahminen altı çiftlik tarla ile ma'an akdem işbu oğlum Ahmed Ağa edâ itmiş olduğu deynim mukabelesinde vermişimdir. Mallar

ve tarlayı mezkûrlar dahi sahib-i arzından temkini ahz itmişdir Mallar bundan maada işbu oğlum validesi benim zevcem olub akdem-i müteveffaya atice binti Alaaddin ibn Abdullah taht-ı tasarrifında olan tarlanın akdem ben ve bu oğlum birbirimizden haberimiz olmayarak temsikler alınmış olmağla tarlayı mezkûrenin on sehimde bir sehmini ben aldım ve maada dokuz sehmi dahi oğlum Ahmed Ağa keyfemâ yeşâ ve tahtiyar-ı mutasarrıf olsun didikde ma-heval-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü'l-sâbi'-i 'aşer min şehri Cemâziyel-âhir sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Ahmed Efendi bin Mehmed Efendi, Mustafa Ağa bin Ömer, Hüseyin Ağa bin Ali,
Sadık Ağa, Ömer bin Mehmed, Molla Mehmed Esad ve gayrühüm

Belge No : 296

Elhac Osman Ağa'nın bahçe işтира eyledüğünün hüccetidir

Eğin Kasabası'na tâbi' Abçağa Karyesi sâkinlerinde İbrahim Burhan ibn elhac Ömer meclis-i şer'i şerife lazıml-vakidde kaza-i Eğin mahallâtından Dört Yol Ağzı Mahallesi sâkinlerinden elhac Osmanzâde elhac Osman bin elhac Mustafa mahzarında şu vecihle takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ve ikrâr-ı tâm iderek mahalle-i mezkûrda vâki' şer'i mülk olmağla bir taraftan Yaşarzâde İshak Bey ve bir taraftan Kantarcı Osman oğlu Akif ve Şerif ve bir taraftan Kanber oğlu ve Mustafa bey ve bir taraftan müşteri elhac Osman Ağa bahçesi bu hudud-ı erba'a ile mahdûd işcar-ı müşemmide ve gayri müşemmide ile ma'lum mu'tad bahçe camii türbe'ât ve ve muvahakatiyle ve kâfe-i hukuk ve mürahakı ile tarafından icab ve kabul havi ve şürût müfside-i mubtaleden 'ari ve beri bey' bât sahih-i şer' ile bin üç yüz guruş ile min cihetül-keyfiye ve cihetül-kemiyye mechule ve meclise teslim ve teslimde ba'del-kabz a'yan muzayyi'a bir kabza kal'anın mezbûr elhac Osman Ağa'ya bey' ve teslim ve temlik eyledikde olduğu ber vech-i muharrer işтира ve temlik ve kabul ve kabz eyledikten sonra semeni misli olan meblağın üç yüz guruşla bir kabza felus-i mezbûr elhac Osman Ağa yedinde tamamen ve kâmilan ahz ve kabz ve felus-i mezbûri kabzda tezyi' eyledim. Fima ba'de bahçe-i mahdûd-ı mezbûr elhac Osman Ağa'nın mülk ü müşterası hakkı olub benim kat'en alaka ve müdahalem kalmadığı keyfemâ yeşâ mülklere mutasarrıf olsun didikden tasdiküş-şer'i mâ-vak'ai bi't-taleb ba ba-el-ibtiga ketb olundu. Fi yevmü'l-hâdi min şehri Cemâziyel-âhir sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1 Cemâziye'l-âhir sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Elhac Mehmed Ağa Çerçizâde, Yaşar Ağa Ali Ağazade, Mehmed Ağa Kel Alizâde,
Osman Ağa Halil Ağazâde, İbrahim Ağa elhac Ahmedzâde, Osman Ağa elhac
Abdülbâkizâde, Mamoş Ağa Tatar Ağasızâde, Emir Ağa Ziyalzâde
vesâir zâdeler

Sayfa No : 143**Belge No : 297**

(Belgenin giriş kısmı ile satırların son kısımları asıl belgeden kaynaklanan tahribatlar nedeniyle eksik okunmuştur.)

Bahçe-i mezkûre hududunda masturül-ism dört ... Mustafa Bey bin Osman bahçe-i mezkûrede ... bey'inde ittihaz-ı şüf'a ider ki ... iderek meclis-i şer'ide müşteri-i mezkûr tarafından şeriyye vekil ve Mescili oğlu Ağa muvâcehesinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm iderek bahçe-i mezkûre-i şüf'a ... mezkûr elhac Osman Ağa'nın vermiş olduğu bin üç yüz gurusu ahz iderek ... bana teslimi matlubumdur didikde vekil-i merkûm Mehmed Ağa cevabında bahçe-i mezkûre Hüseyin ... gurusu bedeli ma'lume ve bir kabz-ı felus ile iştirâ eyledim ve bâyi' mezkûre İbrahim ... mebalîğ-i ma'lumenin bin üç yüz gurusla maan e'yan-ı meçhule bir kabz-ı felus müzayaka teslim ... kabz ile itlaf eyledi. şer'an da'vayı şüf'a caiz olmaz deyu cevabında istifta buyuruldukda adem-i cevazıyla ifta buyrulub e'yan-ı meçhule ve bir kabz-i felus müzayaka ile iştirâsı müdde'i Mustafa Bey inkârında vekil-i müdde'i 'aleyhden müdde'asına mutabık beynet-taleb olundukda ahrar-ı rical-i müslimînden meclisde hazirun olan Abçağa karyesinden Yakub bin Halil ve Saraçoğlu Ahmed bin Mustafa li-ecliş-şehâde meclis-i şer'ide hazirun olub ve müdde'a Mustafa Bey ve müdde'i 'aleyh vekil Mehmed Ağa muvâcehelerinde minval-i meşrûh üzre edâyı şehâdet-i şer'iyelerinden sonra ba'del-ta'dil vel-tezkiyye şehadetleri 'indel-şer'i makbul buyrulub müdde'i Mustafa Bey'in mu'arzasından men'i şer'i olunduğu ma-heval vâki' bi't-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmü'l-sâbi vel-'işrîn min şehr-i Cemâziyel-âhir sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 27 Cemâziye'l-âhir sene 1264

Şuhûdu'l-hâl

Müfti-i Belde Kerametlü Mehmed Hamdi Efendi, Müdür-i Belde Hamiyyetlü Mahmud
Sabri Efendi, A'zayı Meclis Mustafa Ağa bin Hüseyin Ağa,
Ebubekir bin İbrahim Ağa ve Molla Esad ve gayrihüm

Belge No : 298

Koçanzâde Sadık Ağa'nın vakf maddesi için olan müraselesidir

Bahs-i mürasele şer'î ve nasb-ı mütevellî oldur ki Eğin Kasabası ahalilerinden Mehmed Sadık bin elhac Ali meclis-i şer'ide Cin oğlu Ali oğlu Bekir Ağa bin Said muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm ider ki beyn olunan Cin Ali değirmanı dimekle ma'ruf değirmende pederim elhac Ali'nin zevcesinden intikal kırk para itibariyle iki buçuk para hissesi olub hâl-ihayatında senede bir hatmî şerif kıraat idene vakf ile Feyyaz oğlu Molla Sami'ye teslim itmişdi. Molla Sami dahi tarih-i kitabdan on dört sene mukaddem işbu Ebubekir'e bey' itmiş ben diyar-ı gurbetde idim, geldim pederim vakfi olmağla vakfiyet üzre ibka ve ber vech-i meşrut icrası matlubumdur didikde müdde'î 'aleyh cevabında tarih-i mezkûrde Molla Sami mülkümdür deyu bey' eyledi mülk ü müşteramdır vakf olduğu ma'lumum değildir def'a bir kavaklık ile mübadele idüb bana bey' eyledi deyu cevabında evvela her ne kadar ikrar ise de müdde'î Mehmed Sadık'ın pederi vakf olduğunu şahide havâle ve talebinde ısrar-ı rical-i müslimînden Kel Alizâde Mehmed Ağa ibn ali ve Mustafa Ağa ibn Hüseyin li-ecliş-şehâde meclis-i şer'ide hazirun olub Cin Alizâde değirmanı dimekle harif değirmende zevcesinden müntekal olub elhac Ali bin İbrahim Ağa'nın mülkü olub ba'desinde bir hatm-i şerif kıraat olub kendi ruhuna hibe olmak üzre vakf-ı sahih-i şer'î ile vakf idüb müteveffa Molla Sami hatm-i şerife kıraat ile hasılatdan iki buçuk parayı ahz ile teslim etmiş olduğunu bizler Allah için şahidleriz ve şehadet dahi iderüz deyu her birleri müttefikül-lafz ve şehadet-i şer'iyye edâlarında ba'det-ta'dil vel-tezkiyye şehadetleri 'indeş-şer'î makbul olub vakfiyyeti üzre ifasına hükm ü şer'î la-hak olub akdem-i da'vaya mütevellî nasb şer'î olan Mehmed Sadık ehl-i diyanet olduğuna ve kırata ehil olduğuna ehl-i vukûf ihbarlarıyla tevlitde ibka ve hizmet-i mezkûreyi edâya dikkat tenbih-i şer'î olduğu için kabl-i şer'iden işbu mürasele hükm-i şer'î ve nasb mütevellî tahrir ve Mehmed Sadık yeddine Hasbeten Lillah i'ta olundu. Gerekdir ki mûcib-i mürasele-i şer'î 'amel olasız.

Fî 23 C. (Cemâziye'l -âhir) 1266

Sayfa No : 144

Belge No : 299

(Asıl belgenin ilk yedi satırındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Beşir Oğlu Artin veledi İstefan'ın menzil-i mübaya'ası hüccetidir

Eğin Kasabası Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden Beşir oğlu Artin veledi İstefan meclis-i şer'ide ... veledi Behador veledi Makroc halik avdeti Sazni veledi Eslan muvâcehesinde ... iderek halik-i mesfûr Karabet'in taife-i sarrafandan Mesik oğlu Hevace İstefan ... gurusu deyni olub mebalig-i ma'lume ve dört yüz elli beş ile benden ahz itmiş olduğu ... yüz yirmi gurusu halik Karabet mebalına vaz'et işbu mezbûre 'avdet ... Karabet'den edâsına mezbûre aziliyetine şer'i matlubumdur didikde müdde'i 'aleyh cevabında benim hayalim halik Karabet'in Mesik oğluna deyni dört yüz elli beş gurusu olub edâsına Beşir oğlu Artin kefil oldu ve mebalig-i hevace İstefan işbu Artin'den ahz itmiş ise de halikin indinde mevcut bir menzil hissesi olub ebden gayri-mal atlak olunur bir tanesi yokdur ve menzil-i mezbûre halik Karabet vel-yevm muharridesi karındaşı Makriç ve halik Ohanis ve hemşireleri Sertan ve Are'nin meyanesinde müşteri olub Sertan ile Are'nin babaları haklarını zevcim Karabet'den ahz idüb fakat halik Ohanis hisseleri olduğu ve menzil-i mezkûre harab olub ma'rifet-i şer' ile bey' olunub deyni edâ ve bâkiyesi Karabet vârisleri mabeyninde taksim matlubumdur didikde mısrada mevcut olub kabl-i şer'iden müdde'i Artin kayyum nasb olunub Ariki Mahallesi Çatal Çeşme garbında vâki' bir taraftan Tevci bahçesi ve bir taraftan semerci Ohan mülkü ve bir taraftan terzi Artin mülkü ve bir taraftan Mardros mülkü ve bir taraftan tarîk-i 'âmm bu hudud ile mahdûd fevkani ve tahtani altı mağ menzil ve emamında mevcut bahçe derununda mevcut eşcarlarıyla maa ma'rifet-i şer'iyle müzâyede olunub nihayet posta memuru Ebubekir Ağa üzerinde iki bin iki yüz elli gurusu kayyum Artin ve müdde'i 'aleyh Nazmi ve ve Sertan ve Arc namun mesfûrlar Ebubekir Ağa'ya bey'-i bât sahih-i şer'iyle bey' idüb iki bin iki yüz gurusu meclis-i şer'iyeye mesfûrun muvâcehesinde teslim olunub mebalig-i mezkûre ma'lumeden beş yüz altmış iki buçuk gurusu pederi Artin'den ve yüz seksen yedi buçuk gurusu karındaşı Ohanis ersi olarak mevcut mukarrer hissesi olarak kayyum Artin'e teslim olunub diğerk hüccet-i şer'ide beyan olunduğu üzre Artin zimmeti olduğu ve doksan üç gurusu otuz para Sertan ve Are'ne teslim olunub bâki bin üç yüz on iki buçuk gurusu Karabet ve karındaşı Yana hisseleri Karabet iştirah itmiş olmağla Ohanis hissesi olub ve menzil-i mezkûre akdem icab olunub icardan yüz elli gurusu dahi Karabet hissesi olub mebalig-i ma'lum üzerine zım ile cem'an yekunun dört yüz altmış iki buçuk gurusu hisse-i Karabet baliğ olub mebalig-i ma'lumdan Karabet'in müdde'i Artin'e olan dört yüz elli beş gurusu alacağı mukabelesinde Artin'e teslim olunub ve resm-i 'âdisi dahi ba'del-ihrac bâki dokuz yüz

elli yedi buçuk guruş kalub mebalîğ-i halik Karabet vârisleri meyanesinde taksimi lazım gelmiş olmağla ve halik-i mesfûr Karabet'in zevcesi Nazlı ve mühtedi oğlu Mehmed Emin ve diğere oğlu der'aleyhden Bahadır ve Ohanis ve Margrid ve Meryem namun kimesneler vârisleri olub Ohanis dahi halik olmağla meblağ-ı ma'lumeden mühtedi Mehmed Emin'in hissesi iki yüz dokuz guruşa ve Margrid'in hissesi yüz dört buçuk guruşa cem'an üç yüz on üç buçuk guruş vekilleri Kelekçi oğlu Serkis'e teslim olunub der'aleyhde Bahadır hissesi validesi Nazlı'ya kayyum olub yeddine teslim olub ve Meryem validesi Nazlı'ya hibe idüb ve Ohanis halik'in masarrufat-ı tekfinesini anası görmüş olmağla alacağına mahsuben ve kendisinin hissesiyle maan cem'an yekûn altı yüz kırk dört guruş Nazlı'ya meclis-i şer'ide midir ma'rifetiyle teslim olunub menzil-i mezkûr bey'-i bât sahih-i şer'iyyi kat' ile Ebubekir Ağa'nın mülk ü müşterisi olduğun balada mezkûr mesfûrlar asaleten vesayeten takrîr ve teslim ve temlik idüb Ebubekir Ağa'da dahi temlik ve ve kabul ve kabzından sonra Ebubekir Ağa'da balada mezkûr hudud-ı mezbûre ile mestur ve evsaf-ı ma'lume ile ma'lum menzil-i mezkûre meclis-i şer'ide bey'-i bât sahih-i şer'i ile oğlu Artin'e bedel-i ma'lume iki bin iki yüz elli guruş mebalîğ ile şurût ve müfessideden 'âri olarak bey' ve teslim ve temlik idüb mebalîğ-i ma'lume iki bin iki yüz elli guruş tamamen Artin Ebubekir Ağa'ya teslim ve kabz idüb ve Artin menzil-i mezkûre teslim ve temlik ve ve kabz ve kabulünde menzil-i mezkûre mesfûr Artin'in mülk ü müşterası ve hakkıdır keyfemâ yeşa' mutasarrıf olsun didiklerinde mâ-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir olundu. Fi yevmül-hamis min şehr-i Recebül-ferd sene erba'a ve sittin ve mieteyn ve elf.

Fî 5 Receb sene 1264

Şuhûdul- hal

Müfti-i belde Mehmed Hamdi Efendi, Müdür-i Kaza Hamiyyetlü Mehmed Sabri Efendi

A'zayı Meclis Saadetlü Mustafa Ağa, A'zayı Meclis Ebubekir Ağa, A'zayı Meclis

elhac Osman Ağa, Sarıklı Mehmed ibn Mustafa ve gayrihim

Elekci oğlu Serkiz, Kapık oğlu Bedros, Tavıt oğlu Tavıt

Sayfa No : 145

Belge No : 300

(Asıl belgenin ilk yedi satırındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Müşir oğlunun kayyum hüccetidir ki kayd olundu.

Fil-asl Eğin mütemekkinelerinden olub ... veledi Makredic nam ğaibin Ariki Mahallesi'nde çeşme garbında babaları ... karındaşlarıyla meyanelerinde meşâ' ve müşterek menzilleri ... olduğundan başka müşterekleri ve karındaşları Karabet halikin düyûnu ... bey' iktiza idüb ma'rifet-i şer'i ve vâris-i aherler taleb ve ma'rifetleriyle ... iki bin iki yüz elli guruşa bey' olunub mebalîğ-i beynden babası hissesi yalnız .. guruş hissesi ve karındaş halik Ohanis'den dahi kezalik yüz seksan ... hissesiyle cem'an yedi yüz elli guruşa balîğ olub mebalîğ-i ma'lum hıfz ve ledel-iktiza yeddine teslim kabl-i şer'i şerifden bir kayyum nasb lazım olduğu hasebiyle beynlerinde emin ve ledel-iktiza mebalîğ-i ma'lume Sasin'e teslim muktadir olduğunu zeyl ve şukkada mesturül-esâmi kesianlar ihbarlarıyla ma'lum Beşir oğlu Artin veledi İstefan ğaib-i mezkûrun akrabası olduğu hasebiyle hâkim-i mevki' sadr-küttab Topal Hasan Efendi Hazretleri mesfûr Artin'i ğaib Makredic kabl-i şer'iden kayyum nasb buyurub mebalîğ-i ma'lumeden resm ve harc hüccet-i şer'i elli guruşunu ba'del-ihrac bâki yedi yüz guruşunu meclis-i şer'ide ehl-i meclis ma'rifetiyle teslim olundukda meclis-i şer'i mezbûr Artin mebalîğ-i ma'lume ğaib-i mezbûr Makredic için hıfz ve ledel-taleb irsal ve isal ve teslim ta'ahhüdü ma-heval-vak'a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmül-hamis min şehr-i Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 5 Receb sene 1264

Şuhûdül-hal

Posta me'muru Ebubekir Ağa ibn Abdullah, Molla Mehmed Esad Mahzar-ı mahkeme,
Kelekçi oğlu Serkis, Tavid oğlu Tavid ve gayrihim

Belge No : 301

Vasî hüccetidir ki kayd olundu

Eğin Kasabası mahallâtından Aşağı Mahalle mütemekkinelerinden iken bundan akdem halik olan Beşir oğlu Kesar veledi Bağos veledi İstefan zımminin sulb-i sağire kızları Martan ve Maran namun kızların babaları halik-i mesfûrden müntekal mallarını hıfz u tesviye-i-i umûrlarına kabl-i şeri şerifden bir vasi nasbül-lazım ve elzem olmağın beynlerinin müstakiye ve hafız ve Şefika ve her vecihle vesayet 'ahdesinden gelmeğe kadar iddüğü zeyl-i rakîmin muharrerül-esâmi kimesneler ihbarlarıyla ledeş-şer' zahire ve mukarrer olan mersûmenin anaları işbu rakîm Esgüh binti Korik nam nasraniyeyi hakim-i mevki' 'aler-rakîm ref' ükadr Molla Rasim Efendi Hazretleri mersûmenin vakt-i rüşd ü sedâdına değin malların hıfzı ve tesviye-i umûrlarına vasii nasb ve ta'yin

buyurub olduğu ber vech-i mubin ve sabit ve merkûmeyi kabul ve hizmet-i lazımasını kemâ yendeği edâya müştemüşhed olmağın mâ-heval-vak'a bit-taleb ketb ve tahrirolundu. Fi yevmü's-sâbi' min şehri Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 4 Receb sene 1264

Belge No : 302 - 303

Menzil fermanı

Mefâhirül-ulemail-muhakkikin Trabzon'dan canib-i Bağdat'a varıncaya kadar yol üzerinde vâki' kaza naibi ve müftileri zîde 'ilmuhum ve mefâhirül-emâsil vel-akran kaza müdirleri ve vecedde memleket zîde kadrühüm tavki' refi' hümayun vasıl olacak ma'lum olaki Memâlik-i Mahruse-i Şâhânemde kain kira ve posta hanelerden mürûr ve hubur iden hademe ve me'murîn ve sairenin rekublerine muktezayı bargirler için Dersa'âdetimden Edirne'ye varıncaya kadar saat başına yüzer ve oralardan dahil-i Tanzimat mahaller nihayetine değin meskenler ve şehirlerde dahi kırk para ücret alınmak nizami iktizasından ise de işbu şehirlerden ekseri dahil daire-i Tanzimat olduğuna mebni ba'dezîn postahanelerden ihrac olunan posta tatar ve sürücülerinin bazı sapa mahallerden salefül-beyan tatarlara posta tavsili için bir mu'tad ta'yin olunan posta sürücülerinden rekublerine muktezayı bargir ücret ayine-i sabikî vecihle ahz kılınmak şartıyla bunlardan mâ'edâ mürûr ve hubur iden hidme-i devlet-i aliyyem ve sairenin .. posta rekublerine muktezayı bargirlerin beher re'si için beher saata yüzer para alınması irade-i seniyye mülûkanemde karargir olmuş olmakdan naşi bu def'a li-ecli'l-masalli salefü'z-zikr mahalle irsal ve a'zam kılınan kıdevetü'l-emasil vel-akran zîde kadre işbu hükm ü şerifle

Sayfa : 146 (*Asıl belgenin ilk sekiz satırındaki tahribatlar nedeniyle bu kısımdan itibaren belgede eksiklikler vardır.*)

...kain kazaya dahil olur ise rekubine muktaza olan ...ücretlerini kendüsünden ahz ve istifa kılınarak hilaf-ı hareketden ...ahzinden biğayet mecanebet hazır ve hatırlu olan mahallerden ..ber vech ta'ammül savb-ı maksude isaline bila-ittifak ihtimam ve dikkat ...olunmak ve balada muharer ücret-i mu'ayyenden zeyline ...meselli halat vukû'una ber vecihle rızayı hümayunum olmadığından ...mukarrerat eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'tibar kılasız. Tahriren lî evâil-i şehri Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 1-10 Receb sene 1264

Belge No : 304

Eğin Kasabası'na tâbi Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Bolad oğlu Menas veledi Serkis meclis-i şer'î şerifede işbu rafi'ül-küttab karındaşı ve zikr-i âtü'l-beyân menzilde müşterek olan Bolad oğlu Mardros veledi Serkis mahzarında ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm ve 'anel-meram ider ki zikr-i âtü'l-bey' suduruna değin ba-ıştira meyanemizde ber vech münasafa mülklerimiz olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Karik oğlu kızı Meryem ve bir taraftan Uzun Bağdos mülkü ve bir taraftan mezbûr Menas mülkü ve bir taraftan tarîk-i 'âmmla mahdûd fevkani dört bâb oda ve bir matbah ve bir sofa ve orta katda vâki' iki bâb oda ve bir sofa ve bir bâb tenur evi ve bir hatb bâb mağazası ve tahtani bir sofa ve iki bâb mağaza ve saire bu hudud ile mahdûd mümtaz bil-cümle menzilden nısf hisse-i şayi'âmı tarîkin icab ve kabul-i havi ve şürût-i mesfûreden 'âri ve ta'zirden biri olarak bey'-i bât sahih-i kat'iyi şer'î ile işbu karındaşım ve şerikim Mardros'a dört bin yedi yüz elli guruşa bey' ve teslim ve temlik eylediğimde ol-dahi ber vech-i muharrer iştira ve teslim ve kabz ve kabul ve temlik eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûre dört bin yedi yüz elli guruş mesfûr Mardros yedinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz eyledim ba'del-yevm ve salefü'z-zikr menzil-i mezkûr müstakilen mülkü olub asla ve kat'a alakam ve müdahalem kalmayub mesfûr Mardros keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde tasdiküş-şer'î mâvak'a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmül hâmis-i 'aşer min şehr-i Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve-elf.

Fî 15 Receb sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Vekil-i millet Karabet veledi Bağos, Kürekçi makdesi Kirkor veledi Makredic,
Bolad oğlu Nikfos veledi Bağos, Keşiş İvâkim veledi Makredic ve gayrihim

Belge No : 305

Bu dahi mezkûrun der-'aleyhde vâki' oda mübaya'ası hüccetidir

Eğin Kazasına tâbi Abçağa Karyesi mütemekkinelerinden Bolad oğlu Menas veledi Serkis meclis-i şer'î şerifde karındaşı müştereki karye-i mezkûre mütemekkinelerinden Mardros veledi Serkis muvâcehesinde şu vecihle takrîr-i kelâm ve 'anel-meram

ider ki der-‘aleyhde Mercan çarşusunda ölü veya evli çıkmaz hanı dimekle arif hanenin üst katında vâki‘ bir bâb oda tarafeyn heva bir taraftan çizmecî Neşan odası bu hudud ile mahdûd bir bâb oda ve emamında vâki‘ kömürlük ve dolab müşterek taht-ı tasarrufun babamız halik Serkis’den şürût senesi üzre intikal idüb mülkümüz olmağla nısf hissemiz .. tarafından icab ve kabul havi ve şürût-ı müfside mübtaleden ‘ari bey‘-i bât sahih-i kat‘i şer‘iyle karındaşım Mardrosa bin beş yüz guruşa bey‘ ve teslim ve temlik eyledikde ol-dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve teslim ve temlik ve kabul idüb semeni misli olan meblağ-ı mezbûre bin beş yüz guruşu mezkûr Mardros yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim fima ba‘de mârûl-beyan üzre mezkûre karındaşım Mardros’un mülk ü müşterasıdır keyfemâ yeşa mutasarrıf olsun didikde taasdiküş-şer‘i mâ-vak‘a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmü'l hâmis-i ‘aşer min şehri Recebül-ferd sene erba‘a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 15 Receb sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Vekil-i millet Karabet veledi Bağos, Kürekçi makdesi Kirkor veledi Makredic, Bolad oğlu Nıkfos veledi Bağos, Keşiş Evakim veledi Makredic ve gayrihim

Sayfa No : 147

Belge No : 306

(Asıl belgenin ilk yedi satırındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

Bu dahi Makyos veledi Ağob’un menzil hüccetidir ki...

Eğin Kazası mahallâtından Aşağı Kenise Mahallesi mütemekkinelerinden Demürcü ...meclis-i şer‘ide Yukarı Kenise Mahallesi mütemekkinelerinden Makredic veledi Karabet ...ikrar ve takrîr-i kelâm ider ki zikr-i âtü'l-beyân ...ber vech-i tahtı tasarrufumda olub Çolık nam mahalde vâki‘ ...oğlu ve bir taraftan Müezzîn ve bir taraftan Kürekçi oğlu mülkü ve bir taraftan ...ile mahdûd eşcar müğsem mire ve gayri müsem mire havi on bir seku bağ ve yine mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir taraftan Seker Ali ve bir taraftan Dinyar oğlu mülkleri ve taraf-ı râbi‘ tarîk- ‘amm bu hudud ile mahdûd eşcar ile mülteffe üç seku bahçe ve yine mahalle-i mezbûrede vâki‘ fevkani iki bâb oda ve bir çardak ve bir kiler ve bir matbağ ve tahtani bir mağaza ve bir sofa ve bir mikdar arazi icab ve kabul-i havi bey‘-i bât sahih-i kat‘i şeri‘i ile mesfûr Karabet’e üç bin guruşa ve mülk mevhubi olmak üzre deruni bey‘ ve temlik ve teslim idüb ve semeni

ma'lum üç bin guruş ve bir kıt'a mülk ü menzil Karabet'e teslim yedinden tamamen ve kâmilen ahz ve kabz idüb ve meclis-i bey'de iza'a ve itilaf eyledim didikde Karabet dahi işтира ve temlik ve teslim ve kabul ve kabz eyledüm didikde bey'i merkûm Makos balada ma'lumül-hudud bağ ve bahçe ve menzil ve tuz evi maa arsa ve etrafları Karabet'den mülk ü mevhub olub ve derunları bir minval-i meşrûh mülk ü müşterisi ve hak ve sarrafıdır keyfemâ yeşâ mutasarrıf olsun didikde tasdikül-şer'i mâ-vak'a bit-taleb ketb ve tahrir Karabet yeddine i'ta olundu. Fi yevmü's-sâbi' vel-'aşer min şehr-i Recebül-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fi 17 Receb sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Abçağalu Salim Efendi, Kel Ali oğlu Ahmed ibn Ali, Mustafa ibn Hüseyin,
Manuk oğlu Serak veledi Karabet, Hacadar veledi Karabet, ve gayrühüm

Belge No : 307

Gümüşlü Kürtlerin katır maddesinin mürasele kaydı

Eğin Kasabası Taşdibi Mahallesi'nden Akan oğlu Mustafa ibn Ahmed meclis-i şer'ide Gümüşlü aşiretinden Mehmed ibn Yusuf ve Hüseyin ibn Kamil ve Fazra ibn Yusuf muvâcehesinde şu vecihle da'va ve takrîr-i kelâm ider ki tarih-i kitabdab yedi sene mukaddem işbu kimesneler kat'-ı tarîk makulesinden halkımı tutub getirüb tarih-i mezkûrda Eğin'de zabıt olan Çemişgezeklü Abdurrahman Bey'e teslim idüb ba'de kefil olub yine götürüb halliku beni Dillu değirmeninde basub bir aded katırımı cebren ahz itmiş olmağla bunlarda kefil olub götürme sebebiyle benim katırımı sirkat itdi; şer'an taleb iderim, didikde müdde'i 'aleyhim cevabında ahlîku bizlerden katırımızı sirkat idüb bizler hallikuyu tutub götürüb zabite teslim eyledük zabıt katırımızı almayub hallikuya kayurmuş sonra Kürt Ağa gününde bizler Eğin ahalilerinden katır sahibleri şekva idüb bizleri Kürt Ağa götürüb hapse ilka idüb yirmi iki gün hapisde tutturub bizden bi-gayri hak bin iki yüz guruş dahi ahz idüb bizler kefil olmadık meclis-i saniye müdde'a Mustafa vekili Abdusselam oğlu Ali balâda mestur kesanlar canib-i memleketden bu halliku bir şeyi sirkat ider ise edâsına kefil olduklarını ve hallikundan bu katırı ahz itmiş olduğuna müdde'a vekil Ali Ağa'dan beyne taleb olundukdan izhar-ı 'acz idüb ve haleflerine taleb olmadıkları ve ehl-i meclis-i cümleten bu hususda Kürtlerde asla kabahatı yokdur bila-kefil Abdurrahman Bey bunlara teslim eyledi bizler

vakıflarız deyu Ali vechiş-şehadet-i takrîr eylediklerinde müdde'a Mustafa mu'arazadan men' olunub işbu mürasele taraf-ı şer'iden tahrir ve mezkûr Kürtler yeddine i'ta olundu gerekdir ki mûcib-i müraseleye 'amel olalar vesselam.

Fî 9 Receb sene 1264

Sayfa No : 148

Belge No : 308

(Asıl belgenin ilk yedi satırındaki tahribatlar nedeniyle belgede eksiklikler vardır.)

...kassam oldur ki

Ekrek Karyesi ahaliyelerinden olub bundan akdem ecel-i mev'udesiyle vefat iden .. oğlu Ali ibn Hasan ibn Musa nam müteveffanın veraseti zevce-i menkuhası ... Ali ile sağire kızları Hatice ve Fatma ve Medine ile habel-i mevkufi olub ve inhisar ... müteveffi mûma-ileyhin terekesinden ezyed olub veresesi terekesinden ... mûma-ileyhin tereke-i kasrasını kabz ve düyûn-ı müsebbitesini edâya kabl-i şer'iden bahüccet-i şer'iyeye vasî ve kayyum nasb olunan Süleyman ibn İbrahim ve sair icab-ı hukuk ma'rifetleriyle tahrir ve beynel-guremaya tevzi' ve taksim olunan tereke-i müteveffa defteridir ki ber vech-i âti beyan olundu. Fi yevmü'l-tâsi'aşer min şehr-i Cemâziyel-evvel sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 19 Cemâziye'l-evvel sene 1264

Naib sabık Ömer Efendi ma'rifetiyle ve ma'rifet-i vasi ile bey' olub müfti Efendi'ye teslim ve ma'rifetiyle tarafımıza teslim eşya bahası
923 guruş 30 para

Cemar oğlu Hasan'dan eşya bahası olarak
ahz olunan
100 guruş

Haponos karyesinden mevcut zımandan
mumâ-ileyh Hasan yediyle bize teslim
485 guruş

Mahmud oğlu Hasan'dan Ömer
Havas yediyle teslim
21 guruş 20 para

Ömer Havas'ın zimmetinden tahsil ve
taraf-ı şer'e ceste ceste teslim
2484 guruş

Karye-i mezkûrede vaki' bahçe ve
menzil bahası
4100 guruş

Arikilü Ömer hakim sabık bey' itmiş
olduğu nuhas bahası
475 guruş

Gerüşlali Hacı Osman'da seccade bahası 31 guruş 20 para	Dursun Ağa'da iki aded minder bahası 84 guruş	
Hacı oğlu Osman zimmeti 37 guruş 20 para	Deri bahası ⁴²³ aded 1300 guruş	Hacı Bekir oğlu Mehmed zimmeti 50
Hacı Abdullahzâde Ömer Ağa zimmeti 32 guruş 32 para	Tiryaki oğlu Ali Efendi Zimmeti 18 guruş	Müdür Mehmed Efendi'de kilim bahası 110 guruş

Cümle yekûn mal-i mevcut ber vech-i bila haric defter:

10116 guruş 30 para

Yalnız on bin yüz on altı guruş ve otuz paradır.

Minhal-ihraç

Ev kirasına 40 guruş	Dellaliyesine verilen 30 guruş	Vasfi Haşim'e verilen ücret 100 guruş	Hidme ve mahzara ve kaydiye 56 guruş
Resm-i düyûn-u gurema 500 guruş	Masarrifat ve saire 78 guruş	Mehmed Efendi'ye 110 guruş	

Bâki : 9192 guruş

Yalnız dokuz bin yüz doksan iki guruşdur.

Sayfa No : 149

Canib defterde mesturül-ism Baltaoğlu Ali'nin düyûnu müsbet ber vech-i şer' ..*silik* ve matlubat ve 'alel-gurema-i müslimat ber vech-i âti beyan olundu.

Hacı Abdullah oğlu zevcesine ve sayeleri
olduğu Ömer ve Fatma ve Hafize ve Hatice'ye
emval
6500 guruş
gurmadan hisse : 3580 guruş

Kayın validesi Ümmü Gülsüm'e
800 guruş
gurmadan hisse : 440 guruş

Karye-i mezkûrede vâki' çeşme vakfi
olarak mütevellisine
295 guruş
gurmadan hisse : 162 guruş

Ekrek karyesi'nden Dursun Ağa'ya
74 guruş
gurmadan hisse: 40 guruş

Tiryaki oğlu Ali Efendi'ye
150 guruş
gurmadan hisse : 8 guruş

Geruşla karyesinden Hacı Osman'a
1790 guruş
gurmadan hisse: 984 guruş

Eskici oğlu Karabet'e
5600 guruş
gurmadan hisse: 3080 guruş

Arabgirli Mehmeddin Mehmed'e
300 guruş
gurmadan hisse: 165 guruş

Kapık oğlu Bediros'a
550 guruş
gurmadan hisse: 352 guruş

Yekûn : 16712 guruş

Sayfa No : 150

Belge No : 309

Ekreklü'nün mübaya'a hüccetidir

Eğin Kasabasına tâbi' Ekrek ahalilerinden olub ecel-i mev'udesiyle akdem müteveffa Balta oğlu Ali ibn Hasan Musa nam kimesne'nin verase-i zevc-i menkuhe-i metrukesi Hatice (...*silik*) sulbiye-i sağireleri Hadice ve Fatma ve Medine ibnül-müteveffa ile mevkufesi (...*silik*) şer'isi olub mezbûrenin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'i enverden ba-hüccet-i şer'i vasi mansubları Süleyman Haşim ibn İbrahim mecli-si şer'i şerif-i enverde işbu ba'isü'l-kitab karye-i mezkûre ahalilerinden müteveffa Ali Ağa bin elhac Abdullah Ağa yetameleri Ömer ve Hatice ve Fatma ve Nefise namun sağirler vasileri validesleri Ümmü Gülsüm yine Süleyman mahzarlarına bil-vecihle ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm iderek müteveffayı mezkûr Ali'nin düyûn-ı kesiresi olmağla menkul terekesi düyûnuna vefa itmeyüb akarı dahi ma'rifet-i şer'iyeye bey' olunub edâ-ı deyn olmak lazım geldiği müteveffayı mezbûrun terekesinden karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan bir taraftan Sabuncuoğlu Osman Ağa mülkü ve bir taraftan Atar Osman mülkü ve bir taraftan kendi hemşiresi mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'âmm ile mahdûd fevkani ve tahtani hane ve yine müteveffayı mezkûr terekesinden Aşağı Dere'de vâki' bir taraftan Ömer mülkü bir taraftan Aşikoğlu Ömer mülkü bir taraftan Efđar oğlu Bosdor ile mahdûd eşcar-ı müsemmire ma'lumülmikdar bahçe müteveffayı mezbûrun gureması ma'rifet-i şer'iyeye virilen izin hüccet-i müntekaniye suk-ı sultaniyede ve mecmu' nas olan mahallerde beş ma mikdarı müzâyede olub re'bet-i inkita'ında mezbûre Ümmü Gülsüm üzerinden dört bin yüz guruşuna karar idüb ziyade ile sahib-i aheri dahi olmayub ve meblâğ-ı mezbûre menzil-i mezkûrenin el-yevm semeni misli olduğu zeyl hüccetde muharrerül-esâmi müslimîn ihbarlarıyla mütehakkak olmağla

menzil-i mezbûre ve bahçe-i mezkûresi bicümleten mayeşyemal ve yo ve bir tarafından icab ve kabul-i havi ve şürût-ı müfessideden 'âri bey'-i bât sahih-i kat'î şer' ile mezbûre Ümmü Gülsüm'e bil-vesaye dört bin yüz guruş bey' ve teslim eylediğimde ol-dahi ber vech-i muharrer işтира ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin yüz guruş balada mestur Ali ibn Abdullah Ağa itamelerine müteveffayı mezkûrdan deyn-i mahsub 'ale vech-i gurema teslim olunub menba'id menzil-i mahdûd mezbûre Ümmü Gülsüm'ün mülk ü müşterası olmuşdur keyfemâ yeşa mutasarıf olsun didikde gıbbet-tasdikü'ş-şer'î mâ-vak'a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmü's-sâbi' vel-'işrîn min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 27 Receb sene 1264

Şuhûdul-hal

... *silik* Mahzar Molla Esad ve gayrihüm

Belge No : 310

Eğın Kazasına tâbi' Ekrek Karyesi ahalilerinden iken bundan akdem fevt olan Balta oğlu Ali ibn Hasan ibn Musa'nın veraseti zevcesi Hatice binti Ali ve sulbiye-i sağıreleri Hatice ve Fatma ve Medine mevkuf inhisar-ı şer'iyesi olub müteveffanın düyûn-i terekesinden ezyed olmağla kebir vereseleri terekeden keff-i yed itmeleriyle müteveffanın terekesini kabz ve düyûn-ı müşebbitesini edâya kibel-i şer'iden bir vasî nasbı lazım olmağın meclis ma'rifetiyle emanet ile ve iskamet ile umûr vesayeti rü'yete kadir olduğı zeyl-i rakîmede muharrerü'l-esâmi müslimîn ihbar-ı şer'iyeye zahir ve mukarrer olan işbu ba'isü'l-kitab kasaba sâkinlerinden Süleyman Haşım ibn İbrahim'i hakim-i mevki' sadr-ı kittab Topal'a ve Hasan Efendi hazretleri müteveffayı mezkûrun tereke-i kasrasını kabz ve düyûn müşebbitesi edâya vasî nasb ve ta'yin ve yüz guruş ücret tahsis buyurmak olduğı ber vech muharrer ücret-i ma'lume ile vesâyet-i mezkûre kabul ve hizmet-i lazımasını edâya müte'ahhid itmeğın ma-vak'a bit-taleb ketb olundu. Fi yevmül-'aşer min şehr-i Rebiül-evvel sene erba'a ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Fî 10 Rebi'ül-evvel sene 1264

Şuhûdu'l-hal

Kerametlü Müfti-i belde Mehmed Hamdi Efendi, Katib-i Mahkeme Hüseyin Efendi,
Müdür-i Belde Hamiyyetlü Mahmud Sabri Efendi, A'zayı Meclis Mustafa Ağa, Diğer
A'zayı Meclis Ebubekir Ağa, Diğer A'za elhac Osman Ağa,
Mahzar Mehmed Esad ve gayrihüm

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

8 NUMARALI EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I-EĞİN TARİHİ VE DÖNEM HAKKINDA BİLGİ

Doğu Anadolu Bölgesi'nin batı ucunda Munzur Dağları'nın batı ucu ile onun batısındaki Sarıççek Dağları arasına derin bir biçimde gömülmüş olan Fırat (Karasu) Nehri'nin sağ (batı) kıyısında kurulmuştur⁴⁵.

Yamaç bir araziye kurulmuş olan Eğin'in, deniz seviyesinden yüksekliği alt kısımlarda 900 metre iken yukarılara doğru 1000 metreyi bulur. Yükseklerden çıkan Kadı Gölü adlı bir kaynak kasabanın bahçelerini sular, çeşmeleri besler ve değirmenleri işletir⁴⁶.

Şehrin adı üzerinde çeşitli rivayetler vardır. Türkçe kökenli olduğunu savunanlar olduğu gibi Ermenice olduğunu kaynak (pınar) anlamına gelen *agn* (*akn*) kelimesinden türediğini iddia edenler de bulunmaktadır⁴⁷.

Eğin'in, ne zaman ve nasıl kurulduğu tam olarak bilinmemektedir. İlkçağlardan itibaren bu bölgede yerleşim yerlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bölgenin coğrafi durumunun sarp ve engebeli oluşu nedeniyle buranın idaresi tarihî dönemler içinde kolay olmamıştır. Roma ve Bizans hakimiyetinden sonra Selçuklular'ın hakimiyetine girmiştir. Sırasıyla Çubukoğulları Beyliği, Anadolu Selçuklu Devleti, İlhanlı ve Akkoyunlular'ın hakimiyetine giren bölge, Timur istilasının ardından kısa bir süreliğine Osmanlı topraklarına katılmışsa da kesin Osmanlı hakimiyeti Çaldıran Savaşı sonrasında olmuştur. Eldeki kayıtlara göre 1518 yılında Eğin, Diyarbekir Eyaleti'nin Arapkir Livası sınırları içinde bir köy durumunda bulunmaktaydı⁴⁸.

İncelediğimiz defter H. 1264-1273 (M. 1847-1857) yılları arasındaki olayları içermektedir. Bu dönem I. Abdülmecid'in tahtta bulunduğu döneme tekabül etmektedir. Bu dönem Osmanlı Devleti'nin Tanzimat ile birlikte oluşturmaya çalıştığı yeni düzenin

⁴⁵-Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; "Kemaliye" Maddesi, DİA, C.:25, Ankara-2002, s.236.

⁴⁶-Besim DARKOT; "EğİN" Maddesi, İA, C.:4, Eskişehir-1997, s.195.

⁴⁷-EğİN kelimesinin anlamı hakkında şu eserlere bakılabilir: Salih AKYEL; 5 Numaralı EğİN Şer'iiyye Sicili 1256-1258 (M.1840-1843), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ-2002, s.256, Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; "Kemaliye" Maddesi, DİA, C.:25, Ankara-2002, s.236, Besim DARKOT; "EğİN" Maddesi, İA, C.:4, Eskişehir-1997, s.195.

⁴⁸-Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; a.g.mad., s.236.

ilk dönemleridir. Bu dönemde devlet idaresinde yeni düzenlemelere gidilerek, yeni Meclisler teşkil edilip yenilikler yerleştirilmeye çalışılmıştır. İdarede yapılmaya çalışılan bu düzenlemeler birçok aksaklıklarla karşılaşmışsa da bunların giderilmesi yoluna gidilmiştir⁴⁹.

II-EĞİN'İN İDARİ YAPISI

Çaldıran Savaşı ile Osmanlı hakimiyetine giren Eğin yukarıda da belirtildiği gibi Diyarbakır Eyaleti'nin Arapkir Livası sınırları içinde bir köy durumunda bulunmaktaydı. XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişerek bir kasaba halini almıştır⁵⁰.

Eğin bu dönemden itibaren çoğunlukla kaza halinde olup, zaman zaman Diyarbakır, saman zaman ise Sivas Eyaleti'ne tabi bir merkez durumundaydı. Mesela 1578-1588 yılında Diyarbakır Eyaleti dahilinde bulunmaktaydı⁵¹.

Eğin; 1775 yılında Keban ve Ergani madenlerinin daha iyi işletilebilmesi için oluşturulan "Me'âdin-i (Maden) Hümayun Emaneti"ne bağlanarak, bu bölgenin ahali Keban Madeni'nin işletilmesi için gerekli olan kömür ve kütüğün temini ile görevlendirilmiştir⁵².

1837 tarihli bir kayıta göre Eğin, Diyarbakır Eyaleti'ne tabi olan Maden-i Hümayun Emaneti'ne bağlı 15 kazadan biridir⁵³. Bu durum 1846 yılında Harput Eyaleti'nin kurulmasına kadar devam etmiştir. Eğin, bu tarihte Harput merkez olmak üzere oluşturulan Harput Eyaleti'ne tabi Harput Sancağı'na bağlı bir kaza olarak görülmektedir ki bu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir⁵⁴.

HARPUT SANCAĞI KAZALARI	1- Harput
	2- Çemişgezek
	3- Eğin
	4- Arapgir

⁴⁹-Bu dönemde yapılan değişiklikler ve düzenlemeler için şu esere bakılabilir. Musa ÇADIRCI; *Tanzimat Dönemi'nde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ankara-1991.

⁵⁰-Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; a.g.mad., s.236.

⁵¹-İbrahim YILMAZÇELİK; *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, Ankara-1995, s.126.

⁵²-Fahrettin TIZLAK; *Keban ve Ergani Yöresinde Madencilik (1775-1850)*, Ankara-1997, s, 27, 32. Bu eserde Maden Hümayun Emaneti'nin oluşturulması ve idaresi hakkında ayrıntılı bilgi vardır. Maden Hümayun Emaneti'nin oluşturulması hakkında ayrıca şu esere bakılabilir: İbrahim YILMAZÇELİK; *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, Ankara-1995, s.131-138.

⁵³-Ahmet AKSİN; *19. Yüzyılda Harput*, Elazığ-1999, s.28.

⁵⁴-Ahmet AKSİN; *19. Yüzyılda Harput*, Elazığ-1999, s.30-31

	5- Malatya
	6- Şiro (Pötürge)
	7- Akçadağ
MADEN-İ HÜMÂ YUN SANCAĞI KAZALARI	1- Maden-i Keban
	2- Maden-i Ergani
	3- Palu
	4- Çarsancak
	5- Eğil
	6- Çermik
	7- Çüngüş
	8- Ebutahir
	9- Hekimhanı
	10-Ergani
DERSİM SANCAĞI KAZALARI	1- Dersim
	2- Gürcanis
	3- Kuruçay
	4- Ovacık
	5- Mazgird
	6- Kozican
	7- Koçgiri
	8- Kemah
BEHİSNİ SANCAĞI KAZALARI	1- Behisni
	2- Hısnımansur
	3- Samsad
	4- Siverek
	5- Gerger

1-1847-1857 Yılları Arasındaki Köy İsimleri

İncelediğimiz dönemde Eğin'e tabi olan köylerden 8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicilinde tespit ettiğimiz 23 adet olup isimleri ve hangi belgede geçtikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

No	Köyün adı	Köy adının geçtiği belge numaraları
1	Abçağa	5,19,23,29,32,37,38,59,75,95,96,97,105,114,125,131,155,160,162,165,173,174,221,270,282,285,296,304,305,
2	Ariki	11,89,98,
3	Bağışdaş	51
4	Ekrek	161,206,207,208,220,308,309,310
5	Ergü	89
6	Gemürgab	127,129,130,149,167,195,196,260,
7	Geruşla	18,38,150,199,210,211,
8	Geşo	40,41,42,63,116,132,134,188,
9	Güceğü	108,153,206,207,
10	Haponos	6,48,89

11	Hifdar	295
12	İliç	21,35,55,87,99,198,212,
13	Miçingâh	2
14	Navril	30,140,141,
15	Ocak	48
16	Orik	4,17,51,133,144,
17	Pedigian	99,158,
18	Sandık	215,
19	Sorik	209,
20	Şırzi	43,168,
21	Venk	2,13,104,139,170,193,202,217,225,227,262,
22	Yakub	3,275,
23	Tavik	219

Bu köylerin yanında, tespit edebildiğimiz Puşadi isimli bir nahiyeye de mevcuttur⁵⁵. Yukarıda ismini verdiğimiz köylerden 5 adedinin bu nahiyeye bağlı olduğu görülmektedir. Bunlar: Yakub, İliç, Kumkan, Başağı ve Hifdar köyleridir.

III-EĞİN'İN FİZİKİ YAPISI

Doğu Anadolu Bölgesi'nin batı ucunda Munzur Dağları'nın batı ucu ile onun batısındaki Sarıçiçek Dağları arasına derin bir biçimde gömülmüş olan Fırat (Karasu) Nehri'nin sağ (batı) kıyısında yamaç bir araziye kurulmuş olan Kemaliye'nin Osmanlı Devleti'ndeki adı olan Eğin'in, deniz seviyesinden yüksekliği alt kısımlarda 900 metre iken yukarılara doğru 1000 metreyi bulur. Yükseklerden çıkan Kadı Gölü adlı bir kaynak kasabanın bahçelerini sular, çeşmeleri besler ve değirmenleri işletir⁵⁶.

Munzur Dağları'nın batısında, Eğin'in kurulduğu Karasu Vadisi'nin doğu yamacı dik bir duvar gibi yükselirken batı yamaçları hafif meyilli yapısıyla yerleşim alanlarına müsaittir. Ancak bu meyilli yapının da arkasında yükselen sarp kayalar, Sarıçiçek Yaylaları'na çekilen bir set gibi devam eder⁵⁷. Kasabanın doğu, batı ve üst kesimleri eğim sebebiyle erozyonun etkisi altındadır ve ana kaya yüzeyde bulunduğundan tarımsal yönden uygun değildir. Buna karşın meyveleri boldur ve özellikle dutu meşhurdur.

⁵⁵ 2,3,55,87,143,295 Numaralı belgelerde

⁵⁶-Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; a.g.mad., s.236, Besim DARKOT; a.g.mad., s.195.

⁵⁷ Mehmet Şimşek; "Doğu Anadolu Coğrafyasında Kemaliye (Eğin)", İstanbul, 1996, s.71-72

Evliya Çelebi'ye göre o dönemde 1000 kadar evinin olduğu, bunların üstlerinin toprakla örtülü olduğunu ve bakımlı olduğunu belirtmektedir⁵⁸.

1-1847-1857 Yılları Arasında Eğin'in Mahalleleri

İncelediğimiz 8 Numaralı Eğin Şer'iyeye Sicilinde tespit edilen 29 adet mahallenin isimleri ve bu isimlerin geçtiği belge numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Sayı	Mahallenin adı	Mahalle adının geçtiği belge numaraları
1	Arapoğlu	88
2	Ariki	74,77, 267,272, 286,293,
3	Aşağı	45,68,93,109,299,301,306,
4	Aşağı Genya	69,88
5	Bahçe	135
6	Dört Yol Ağzı	14,15,22,33,78,90,107,120,176,177,178,190,277,289,291,296
7	Dört Yol Cami-i Şerif	25
8	Eskicioğlu	73,
9	Hoca Emin Efendi	192,
10	Koçan	142
11	Kotan	106,
12	Köprübaşı	116
13	Küpelioglu	73,
14	Milayur	112
15	Misamoğlu	130
16	Naib	278
17	Orta Cami	16,290,
18	Orta Tepe	1,28,91,273,
19	Peçik oğlu	52,101,
20	Sandık Bağı	94
21	Sefeli	27
22	Seydi Ali	26
23	Tahta Cami-i Şerif	20,46,49,283,
24	Tapur	110,111,113,
25	Taşdibi	1,7,94,117,271,307,
26	Tavitoğlu	100,
27	Türkmenoğlu	171
28	Yağmur Dereli	199
29	Yukarı	92,231,

2- 1847-1857 Yılları Arasında Eğin'in Camileri

Türk-İslam şehirlerinin ve diğer yerleşim birimlerinin vazgeçilmez unsurlarının başında cami ve mescitler gelir. Bu cami veya mescit isimleri bazen o yerleşim

⁵⁸-Erdoğan AKKAN-Metin TUNCEL; a.g.mad., s.236.

yerinin adıyla özdeşleşir ve .. camii mahallesi, veya ..camii sokak adı olarak karşımıza çıkar. Bu günümüzde de çok sık rastlanan bir durumdur. Bazen de özellikle köylerde köy ismiyle anılan camiler mevcuttur. İşte Eğin’de de bunlara benzer örnekler mevcuttur. 8 Numaralı Eğin Şer’iyye sicilinde 4 adet cami ismi geçmektedir. Bunlar Tahta Camii⁵⁹, Orta Camii ⁶⁰, Dört Yol Camii ⁶¹ ve Zülfikar Camiidir ⁶². 8 Numaralı Eğin Şer’iyye Sicilinde rastlamadığımız ancak diğer kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre bu dönemde Eğin’de mevcut olan diğer camiler şunlardır.

1	Kiremitçi Mustafa Ağa Camii	11	Seyyit Hasan Camii
2	Hacı Ömer Efendi Camii	12	Hacı Abbas Camii
3	Bahçe Camii	13	İsmail Ağa Camii
4	Taşdibi Camii	14	Vengük Camii
5	Möşke Camii	15	Ergü Camii
6	Metçiği Camii	16	Salihli Camii
7	Mehmet Ağa Camii	17	Geşo Camii
8	Pat Köyü Camii	18	Selim Ağa Camii
9	Geruşla Camii	19	Abçağa Camii
10	Haponos Camii	20	Pedigan Camii

Camilerin yanında kiliselerinde mevcut olduğunu görmekteyiz. İncelediğimiz belgelerde İliç Köyü’nde Ermenilere ait olan Meryem Ana Kilisesi’nin bazı kısımlarının onarılması için izin verildiğine dair bir belge mevcuttur ⁶³. Bunun yanında diğer bir kaynaktan öğrendiğimiz kadarıyla yine bu dönemde Sıvrık Karyesi’nde Rum Patrikliği’ne bağlı Aya Nikolos Kilisesi mevcuttur ⁶⁴

IV-EĞİN’DE SOSYAL YAPI

İncelediğimiz 8 Numaralı Eğin Şer’iyye Sicili’nde sosyal hayata ilişkin birçok belge bulunmaktadır. Bu belgelere göre Eğin’de Müslümanlar ve Gayr-ı Müslimler bir arada yaşamaktaydılar. Eğin’deki mahallelerin veya Eğin’e bağlı köylerin hangilerinin Müslümanlar’a, hangilerinin Gayr-ı Müslimler’e ait olduğuna dair ayırt edici belgeler bulunmamaktadır. Birçok yerde Müslim ve Gayri Müslimlerin bir arada yaşadıkları görülmektedir. Ayrıca tereke kayıtları içinde zimmiler ile ilgili olan belgelerden de

⁵⁹ 20. ve 283. Belgeler, s.71,

⁶⁰ 16. ve 28 . Belgeler, s. 69, 76

⁶¹ 25. ve 120. Belgeler, s. 74, 183

⁶² 186. ve 187. Belgeler, s.234, 235

⁶³ 21 Numaralı Belge, s. 71

⁶⁴ Berna ÇELİK, 6 Numaralı Eğin Şer’iyye Sicili, Elazığ, 2003, s. 204

sosyal hayatlarının Müslümanlarınkinden fazla bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Sicil içindeki belgelerden anlaşıldığı üzere Eğin'de genellikle tek eşli evlilikler mevcuttur. Ancak eşlerden birinin vefat etmesi halinde, özellikle ölen kadın ise, tekrar evlenenler olmuştur. Böyle durumlarda bırakılan vasiyetlerde her iki evlilikten de çocuklar varsa çocukların hepsi mirastan eşit pay almışlardır. Ancak erkek çocukların paylarının daha fazla olduğu da malumdur.

Aileler genelde bahçeli evlerde oturmaktaydılar. Her ailedeki çocuk sayısı duruma göre değişmektedir. Tereke kayıtlarındaki çocuk sayılarına baktığımız zaman çocuk sayısı genel olarak en az 2 en fazla 5 olarak görülmektedir. Ebeveynleri ölen çocuklara kalan mallar için vasî tayin edildiği ve bu kişilerin her zaman için en yakın akrabalarından seçildiği görülmüştür. Eğer ölen kişinin varisi yoksa bu kişinin malvarlığı mal sandıklarına sevk edilirdi.

Müslüman halk arasında isimlerinin önünde bir takım lakaplarla beraber kullanılan ve genellikle sahip oldukları meslekleri belirten Bakkal, Nalbant, Berber ve benzeri ön adlar mevcuttur. Ayrıca saygınlık veya özelliğini belirten Hacı, elhac, çebebi, ağa, bey gibi ünvanlarda mevcuttur.

En çok kullanılan isimlere baktığımız Müslüman isimlerinde : Mehmet, Ahmed, Hasan, Hüseyin, Ömer, Ali, Ayşe, Hatice, Hafize, Ümmü Gülsüm; Gayri Müslim isimler ise: Kırkor, Bağdesar, Mağdos, Bağos, Meram olduğu görülmüştür.

Nüfus durumu ile ilgili bilgi bulunmamaktadır. Ancak diğer kaynaklardan bu dönemle ilgili bilgi bulabilmekteyiz. Bunlardan biri bu dönemlerde Eğin ve çevresine gelen Charles Texier, çeşitli mahallelere dağılmış bulunan Eğin'de 2000'i Müslümanlar'a, 700'ü Gayr-i Müslimler'e ait olmak üzere toplam 2700 ev bulunduğunu belirtmektedir⁶⁵. Her evde 4 nüfus yaşadığını varsaydığımız takdirde 8000 Müslüman, 2800 Gayr-i Müslim olmak üzere 10.800 nüfusun yaşadığı tahmin edilmektedir.

Diğer bir kaynak ise 1298 (1881) tarihli Mâmürâtü'l-aziz salnamesidir ki bu salnameye ait tarihte Eğin nüfusu ile ilgili şu bilgiler bulunmaktadır:

Toplam mahalle : 8, Toplam köy : 48, Merkez hane : 2087, Köy hane : 2895,

⁶⁵-Erdogan AKKAN-Metin TUNCEL; a.g.mad., s.236-237.

Rum nüfus merkez : 277, Ermeni nüfus merkez : 2636, Ermeni nüfus köyler : 1213, Müslüman nüfus merkez : 2143, Müslüman nüfus köyler : 4668 ⁶⁶

Bu bilgiler ışığında şunu söyleyebiliriz ki Eğin'de çoğunluğu oluşturan Müslümanlar ile diğer iki unsur Ermeni ve Rumlar uzun yıllar içi içe yaşamış ve hayatlarını devam ettirmişlerdir.

⁶⁶ Ahmet Aksın; 19. Yüzyılda Eğin (İdari, Fiziki, Sosyal ve İktisadi Yapı) İstanbul 2003, s.99

SONUÇ

Osmanlı Tarihi araştırmalarında, özellikle de Şehir tarihi araştırmalarında Arşiv Kaynakları içerisinde farklı bir yeri olan Şer'iyye Sicilleri önemli bir kaynak olma özelliği göstermektedir. Şer'iyye Sicilleri'nin incelenmesi ile ayrıntıya inilebilmekte ve teorik olarak hazırlanmış olan kanunların ve düzenin pratikte nasıl icra edildiğine görebilmekteyiz.

Hazırlamış olduğumuz 8 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili H. 1264-1273 (M. 1847-1857) yılları arasındaki olayları içermektedir.

Bu dönemde Eğin; 1846 yılına kadar Diyarbakır Eyaleti içindeki Maden-i Hümayun Emaneti'ne bağlı bir kaza durumundaydı. 1846 yılında ise, Harput merkez olmak üzere oluşturulan Harput Eyaleti'ne tabi Harput Sancağı'na bağlanmış ve kaza olma durumu devam etmiştir.

Bu dönemde tespit edebildiğimiz kadarıyla Eğin Kazası'nda 1 nahiye, 23 köy, 29 mahalle, 4 cami, 1 kilise mevcuttu. Eğin Şehir merkezinde Müslümanlar ile Gayr-i Müslimler bir arada yaşamaktaydılar. Bu dönemde Eğin Şehir merkezinde 8000 Müslüman, 2800 Gayr-i Müslim olmak üzere 10.800 nüfusun yaşadığı tahmin edilmektedir.

Ekonomik bakımdan fazla canlı olmayan Eğin, yol güzergahı üzerinde olduğu için burada gümrük işlemleri yapılmaktaydı. Ayrıca bu Şer'iyye sicilinde ekonomik veriler içeren bilgil ve belgelere rastalanmadığını da belirtmek isterim.

Sosyal yapı açısından da klasik Osmanlı Şehirlerinin gösterdiği özellikleri göstermektedir.

BİBLİYOGRAFYA

- AKDAĞ, Mustafa; **Türkiye'nin İktisadî ve İctimaî Tarihi, I. Cilt**, İstanbul-1995.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet; **Şer'iyye Sicilleri, I. Cilt**, İstanbul-1988.
- AKKAN, Erdoğan – TUNCEL, Metin; "Kemaliye" Maddesi, **DİA, C.:25**, Ankara-2002, s.236-237.
- AKSIN, Ahmet; **19. Yüzyılda Harput**, Elazığ-1999.
- ; **19. Yüzyılda Eğin (İdari, Fiziki, Sosyal ve İktisadi Yapı)** İstanbul, 2003
- AKYEL, Salih; **5 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili 1256-1258 (M.1840-1843)**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ-2002.
- ALTUNDAĞ, Şinasi; "Osmanlılar'da Kadılar'ın Salahiyet ve Vazifeleri Hakkında", **VI. Türk Tarih Kongresi III. Seksiyon**, Ankara-1967, s.: 342-355
- ARIKAN, Zeki; "Tanzimat Döneminde Eğin ve Çevresinden İstanbul'a Yönelik Göçler", **Tanzimat'ın 150.Yıldönümü Uluslar arası Sempozyumu**, Ankara-1994, s.467-490.
- ATALAR, Münir; "Şer'iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi, S.:4**, Ankara-1980, s.:303-328
- BALTACI, Cahid; "Şer'iyye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi", **Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu**, İstanbul-1985, s.:127-132.
- BERKİ, Ali Hikmet; **Büyük Türk Hükümdarı Sultan Mehmed Han ve Adalet Hayatı**, İstanbul-1953.
- ÇADIRCI, Musa; **Tanzimat Dönemi'nde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapıları**, Ankara-1991.
- ÇAĞATAY, Neşet; "İslam Hukukunun Ana Hatları ve Osmanlılar'ın Bunun Bazı Kurallarını Değişik Uygulamaları", **Belleten, C.:51, S.:200**, Ankara-1987, s.:625-636.
- ÇELİK, Berna; **6 Numaralı Eğin Şer'iyye Sicili 1258-1264 (M.1842-1848)**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ-2003.
- DARKOT, Besim; "Eğin" Maddesi, **İA, C.:4**, Eskişehir-1997, s.194-196.
- GÜRKAN, Feyyaz; "Şer'iyye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma", **IX. Türk Tarih Kongresi, II. Cilt**, Ankara-1988, s.:765-779.
- İNALCIK, Halil; "Mahkeme" Maddesi, **İ.A.,7. Cilt**, İstanbul-1970, s.:150.

MARDİN, Ebulula; “Kadı” Maddesi, **İ. A., VI. Cilt** İstanbul-1967, s.:146-150.

MİROĞLU, İsmet; **Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası**, Ankara-1990.

ORTAYLI, İlber; **Osmanlı Devleti'nde Kadı**, Ankara-1994.

ÖZDEMİR, Rifat; “Şer‘iyye Sicilleri'nin Toplu Kataloguna Doğru”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.:I, S.:I**, Elazığ-1987, s.:191-198.

————— ; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Ankara-1986.

ÖZTÜRK, Mustafa; “Harput Şer‘iyye Sicilleri”, **Tarih İçinde Harput Sempozyumu**, s.:73-80.

SEVGİN, Nazmi; “Şer‘î Mahkemeler'in Sicil Hazinesi”, **Belgelerle Türk Tarihi Dergisi S.:44**, Mayıs-1971, s.:16-18.

ŞİMŞEK, Mehmet “Doğu Anadolu Coğrafyasında Kemaliye (Eğir)”, İstanbul, 1996, s.71-72

TIZLAK, Fahrettin; **398 Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ-1987.

————— ; **Keban ve Ergani Yöresinde Madencilik (1775-1850)**, Ankara-1997.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; **Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı**, Ankara-1988.

ÜNAL, Mehmet Ali; “Fetih, Fatih ve Gençlik”, **Tarihçi Gözüyle Olaylar ve Türkiye**, Isparta-1988, s.:71-78.

YEDİYILDIZ, Bahaeddin; “Osmanlılar'ın Kuruluş ve Yükselişinde Rol Oynayan Müesseseler”, **Milli Kültür, S.:41**, Ağustos 1983, Ankara, s.:41-47.

YILMAZÇELİK, İbrahim; **392 Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili**, Ankara Üniversitesi İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara-1987.

————— ; **Diyarbakır Şer‘iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri)**, Ankara, 2001.

————— ; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır**, Ankara-1995.

YÜCEL, Yaşar; “Osmanlı İmparatorluğu'nda Desantralizasyona (Adem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler”, **Bellekten, C.:38, S.:152**, Ekim-1974, Ankara, s.:656-707.

————— ; “XVI.-XVII. Yüzyılda Osmanlı İdarî Yapısında Taşra Ümerasının Yerine Dair Düşünceler”, **Bellekten, C.:41, S.:163**, Temmuz-1977, Ankara, s.:495-506.

ÖZGEÇMİŞ

25.02.1978 Tarihinde Elazığ'ın Maden ilçesinde dünyaya geldim. İlk ve orta eğitimimi Elazığ'da tamamladım. 1996 yılında Fırat Üniversitesi Tarih Bölümünü kazandım ve bu bölümden 2000 yılında mezun oldum. Aynı yıl Şırnak iline bağlı Cizre ilçesinde öğretmen olarak göreve başladım.

2001 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsünde Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimine başladım.

Halen aynı ilçede öğretmen olarak görevime devam etmekteyim.

